

ଆସନ୍ତାକାଲି ଯାହା ଘଟିଗଲା

(ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରୁ ସଂଗୃହୀତ
ଉଶେଇଶଟି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ମୂଳକ ଗଳ୍ପ)

ସମ୍ପାଦନା: ବାଲୁ ଫୋକ୍ସକେ

ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ କହିଲେ ଠିକ୍ କଥାଟି ବୁଝାପଡ଼େ ଏ ବିଷୟରେ ହୁଏତ ଜର୍ନସ୍ବ୍ୟାଭି ସୁନ୍ଦର ମର୍ମ କଥାଟିଏ କହିଥିଲେ, “ସାଇଣ୍ଟିଫିକେସନ୍” କହିଲେ ମୁଁ ବୁଝେ ଜୁଲ୍‌ସ୍ ଭର୍ଣ୍ଣ, ଏଚ୍.ଜି.ଡ୍ରେଲ୍‌ସ୍ ଓ ଏଡ୍‌ଗାର ଆଲ୍‌ବର୍ଟ ପୋଙ୍କ ଗଛ ପରି ଗଛ- ଚମକାର ରୋମାଞ୍ଚକର କାହାଣୀ ଯେଉଁଥିରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଥାଏ ଏକ ଭବିଷ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି,” ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଆଜିର ଅଭିନବ ଉଦ୍ଭାବନର ପରିକଳ୍ପନା, “ଆଗାମୀକାଳିର ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ ହେବା ଆଦୌ ଅସମ୍ଭବ ମନେ ହୁଏନା।” ଏହା, ପାଶ୍ଚାତ୍ୟର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସତ୍ୟ ହୁଏତ। କିନ୍ତୁ, ଭାରତରେ, ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ମୌଳିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମାନବ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଓ ତାହା ବିଜ୍ଞାନର ବିକାଶ ସହିତ ମାନବିକ ଭାବାବେଗ ଅଥବା ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତା ଭିତ୍ତିକ ବିଷୟ ବସ୍ତୁର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନକୁ ସମ୍ଭବ କରି ରଚିତ ହୁଏ; ଏହା ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ।

ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀ ବା ଗଛ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ଜଗଦୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସେଇ ସମୟର ପାଖାପାଖି ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ଏସ୍.ବି. ରାମାଦେଙ୍କ ଦ୍ବାରା ରଚିତ ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ତାମିଲ୍ ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚିତ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛି ମଧ୍ୟ। କିନ୍ତୁ, ମୁଖ୍ୟତଃ, ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ହିଁ ଏହାର ଚେର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଦୃଢ଼। ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ସଂକଳନରୁ ଏହି ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ଉପଲବ୍ଧ କରି ହେବ। ବଛାବଛା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ପାଠକଲେ ଏଥିରୁ ଏହି ସାହିତ୍ୟ ଧାରାର ଗତି ଓ ପ୍ରକୃତି ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସମ୍ପନ୍ନ ଧାରଣା କରିହେବ। ଏହାର ସଂକଳନ ତଥା ଲେଖକ- ସମ୍ପାଦକ ହେଉଛନ୍ତି ବାଲ୍ ଫୋଣ୍ଡକେ। ସେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରତି ସି.ଏସ୍.ଆଇ.ଆର୍ (C.S.I.R) ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ପ୍ରକାଶନ ଓ ସୂଚନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ।

ଆସନ୍ତାକାଲି ଯାହା ଘଟିଗଲା

ଆସନ୍ତାକାଲି ଯାହା ଘଟିଗଲା

ସମ୍ପାଦନା: ବାଲୁ ପୋଷ୍ଟକେ

ଅଙ୍କକରଣ: ସୁବୀର ରାୟ

ଲେଖକ ଗଣ :

ଜୟନ୍ତ ଭି. ନାଲିକର

ବାଲୁପୋଷ୍ଟକେ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଲନ୍‌ଡ଼େ

ସୁବୋଧ ଜବାଦେକର, ନିରଞ୍ଜନ ଏସ୍‌ଘଟେ

ଅରୁଣ ମାଣ୍ଡେ, ଶୁଭଦା ଗୋଗଟେ, ଅନୀଶ ଦେବ

ଶୀର୍ଷେନ୍ଦୁ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ

ନିରଞ୍ଜନ ସିହ୍ନା, ସୁଜାତା

ରାଜଶେଖର ଭୁସନ୍‌ନୁମଥ, ସଞ୍ଜୟ ହାତ୍ତାନୁର

ଦେବବ୍ରତ ଦାଶ, ମୁକୁଳ ଶର୍ମା

ଆର୍.ଏନ୍.ଶର୍ମା, କେନେଥ ଡୟଲ୍

ଦେବେନ୍ଦ୍ର ମେଘ୍‌ଘୋଷା, ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଅନୁବାଦ:

ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ

ଏହି ବହିଟି ପ୍ରାକୃତିକ ଭାରସାମ୍ୟ ସହାୟକ ପୁନଃ-ଉତ୍ପାଦିତ କାଗଜରେ ମୁଦ୍ରିତ ।

ISBN - 81-237-1371-1

1995 (ଶକାବ୍ଦ 1916)

(c) ବାଲି ପୋଖରୀ, 1993

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ (c) ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ, 1995

It Happened Tomorrow (Oriya)

ଟ. 80.00

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ, ଏ-5, ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ- 110 016 କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାଶିତ ।

ପୂର୍ବପଦ୍ମ

କୃତଜ୍ଞତା	vii
ମୁଖବନ୍ଧ	ix
ତୁଷାର ଯୁଗ ଆସିଗଲା	1
ଛଦ୍ମ ରୂପୀ	25
ଦ୍ଵିତୀୟ ଆଇନ୍‌ସାଇନ୍	44
ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭକୁ ଯାତ୍ରା	64
ମାନବ	77
ରୁବି	93
ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର	121
ନୀଳ ବିପ୍ଳବ	158
ସମୟ	171
ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ	196
ତିଲେଳା	214
ଶୁକ୍ରଗ୍ରହ ଅନାଇ ରହିଛି	238
ଲିପ୍	250
ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସହିତ ମୁକାବିଲା	272
ଏକଦା ଦ୍ଵିବାର	288
ଦ୍ଵିତୀୟ ଅବତରଣ	294
ବର୍ଷା	306
ବିଦାୟ, ମିଃ ଖାଲ୍	318
ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର	328

କୃତଜ୍ଞତା

ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରୁ ନିର୍ବାଚିତ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ସମୂହକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି, ଗନ୍ଧ ଗୁଚ୍ଛ ଆକାରରେ, କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୁସ୍ତକ ଅତୀତରେ ପ୍ରକାଶ ଲାଭ କରିଛି । ତଥାପି, ଭାରତର ବୈଚିତ୍ର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ଆବରଣ ଭେଦ କରି ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଥାନୀୟ ଭାରତୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ବିଶ୍ୱର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ମାନଚିତ୍ରରେ ଭାରତକୁ ସ୍ଥାନୀତ କରିବାପାଇଁ ଏଭଳି ଏକ ସାହାସିକ ଉଦ୍ୟମ ନ୍ୟାସନାଲ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାରଣରୁ ଏବଂ ଏହାର ନିର୍ବାଚନ ଓ ସମ୍ପାଦନା ଦାୟିତ୍ୱ ମୋ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗୁ ମୁଁ ଉକ୍ତ ଟ୍ରଷ୍ଟ ପ୍ରତି ମୋର କୃତଜ୍ଞତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଦୁଃସାଧନା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦୌ ଅବଗତ ହୋଇ ନଥିଲି; ବିଶେଷତଃ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ସହିତ ମୋର ବିଶେଷ ପରିଚୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଏ ଦାୟିତ୍ୱ ମୋ ପାଇଁ ହୋଇ ଉଠିଲା ଆହୁରି ଦୁଃସାଧ୍ୟ । ଯାହାହେଉ, ବହୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହସ୍ତ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଭାବେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭିତାଲ୍ ନାଦକର୍ଣ୍ଣି, ଆର. ଏସ୍. ଭୂସନୁରମାଥ, ଶୈବାଲ୍ କୁମାର ନାଗ, ସୁକନ୍ୟା ଦତ୍ତଙ୍କୁ ମୋ ତରଫରୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ଯେଉଁଠି ଏକାଧିକ ଅନୁବାଦକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ହୁଏ ସେଠି ଅନୁବାଦର ସାବଜାଳତା ହାସଲ କରିବା ସହଜସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ, ଏହି ସଂଗ୍ରହରେ ସେ ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରାଯାଇ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଶଂସାର ବହୁଳାଂଶ, ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ସମାଲୋଚକର ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରୟୋଗ ନିମିତ୍ତ, ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁ ଗୁପ୍ତାଙ୍କର ହିଁ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ବାଲ୍ ଫୋଷ୍ଟକେ

ମୁଖବନ୍ଧ

ସାହିତ୍ୟ ଲଳାକାରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦିନଠାରୁ ସମାଲୋଚକ ଓ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ବରାବର ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନଟା ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସିଛି:

“ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ କ’ଣ ?”

ଏପରିକି, ଏହାର ଆଦ୍ୟଯୁଗରେ, ଯେଉଁମାନେ ଏ ଗଗନରେ ଜାନ୍ତବ୍ୟମାନ ତାରକା ପରି ପ୍ରତିଜାତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ଶାରୋଧାର୍ଯ୍ୟ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଏଡ୍ଗାର ଆଲ୍ଲାନ୍ ପୋ, ଉଇଲିୟମ୍ ଉଇଲସନ୍, ବା ଏଡ୍ଗାର ପସେର୍ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଗୋଟିଏ ସଜ୍ଞା ନିରୂପଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ହାତ ପରଖ କରିଥିଲେ । ବସ୍ତୁତଃ ବିଜ୍ଞାନ-କାହାଣୀ ନାଁଟାର ନିଜସ୍ୱ ଏକ ବିବର୍ତ୍ତନମୂଳକ ଇତିହାସ ରହିଛି । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏ ଦିଗରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଏକ ବିରାଟ ଓ ଦୀର୍ଘସାଥୀ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବଳିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ସମ୍ମାନ ହ୍ୟୁଗୋ ଜର୍ନସ ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ । ଯାହାଙ୍କ ନାଁରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ପାଇଁ ସମ୍ମାନଜନକ ହ୍ୟୁଗୋ ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ଆଜି ଯାହାକୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ କୁହାଯାଉଛି ତାକୁ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରି ସାହିତ୍ୟ ଲଳାକାରେ ଅଲଗାକରି ଦେଖେଇବାର ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଜର୍ନସ ବ୍ୟାଙ୍କ । “ଆମେଜି* ସ୍କୋରିଜ୍” ନାମକ ଏକ ସାଧାରଣ ସୁଖପାଠ୍ୟ ପତ୍ରିକା, ସେହି ଆଦ୍ୟକାଳରେ ଯାହା ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ଯୁଗର ଆବାହନ କରିଥିଲା, ସେହି ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ଓ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ସଂଖ୍ୟାରେ ସେ ଯେଉଁ ସମ୍ପାଦକୀୟଟି ଲେଖିଥିଲେ ତହିଁରୁହିଁ ଉକ୍ତ ସଜ୍ଞାର ସ୍ୱରୂପାତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଧାରାର କ୍ଷିପ୍ର ଜନପ୍ରିୟତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଜର୍ନସବ୍ୟାଙ୍କ ଏଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ସାହିତ୍ୟର ସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଉପାଦିତ ହୋଇଥିବେ ନିଷ୍ପନ୍ନ । ସେ କହିଥିଲେ, “ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ (scientific fiction) କହିଲେ ମୁଁ ଧରିନିଏ କୁଲସର୍ଜନ, ଏଚ.ଜି.ଫ୍ରେଲସ୍ ଓ ଏଡ୍ଗାର ଆଲ୍ଲାନ୍ ପୋ’ଙ୍କ ହେବା ସହିତ, ସେଥିରେ ସନ୍ନିହିତ ହୋଇଥାଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସହିତ, ଦ୍ରଷ୍ଟା ପୁରୁଷଙ୍କର ବହୁ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ । ଏ ସବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାହାଣୀ କେବଳ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ; ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଦା ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

ଜ୍ଞାନ ବିତରଣ ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆଜିକାଲି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖଦାୟକ। ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରୁ ଯେଉଁସବୁ କାଳ୍ପନିକ ଉଦ୍ଭାବନର ଚିତ୍ର ମିଳେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଗାମୀ କାଳି ଯେ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଧାରଣ କରିବେ ଏହା ଆଦୌ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।

ତୁଷ୍ଟର ଦାନା ପୃଥକ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଭଳି ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ସେଦିନ ଜର୍ମିସ ବ୍ୟାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ। କାରଣ ସେତେବେଳେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଫ୍ୟାଣ୍ଟାସିଭିଜି ଅର୍ଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଲେଖାକୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ନାଁରେ ଚଳେଇ ନେବାର ବିପଜ୍ଜନକ ପ୍ରୟାସ ଚାଲୁଥାଏ। ଆଉ ସେଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଶ୍ରେଣୀର ମୌଳିକ ରଚନାଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ। ଜର୍ମିସ ବ୍ୟାଙ୍କ ସମୟରୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଜାତିର ସୃଜନଶୀଳ ସାହିତ୍ୟକୁ ସଞ୍ଚାରୁତ୍ର ଓ ଉନ୍ନତମାନର କରିବା ଦିଗରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିପଦ ଅଦ୍ୟାବଧି ପୂରାପୂରି ଘୁଞ୍ଚି ନାହିଁ। ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଚରିତ୍ର ତଥା ନିଜସ୍ୱ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଜର୍ମିସବ୍ୟାଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବେଗ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ।

ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ଜର୍ମିସବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ନିରୂପିତ ସଞ୍ଜା ମଧ୍ୟ ଏହି ଧରଣର ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ ଆଜି ଉଭା ହୋଇଛି। ନିଜ କ୍ରମ ନିଜେ ବହନ କଲାପରି ଏ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆରୋହଣ କରିଛି ନିଜର ପ୍ରଗତିର ପୃଷ୍ଠରେ। ତାର କାରଣ ଏ ଜାତିର ସାହିତ୍ୟ ଦେହରେ କେବଳ ‘କାଳ୍ପନିକ କାହାଣୀ’ ନୁହେଁ, ‘ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ’ ଜାତୀୟ କାହାଣୀ ନାଁରେ ମଧ୍ୟ ମାର୍କା ମାରି ଦିଆଯାଇଛି। ତାହାଦ୍ୱାରା, ଏହାର ରଚନାକାର ଯେତେ ବୌଦ୍ଧିକ ଚିନ୍ତାକ୍ଷମ ଆଉ କଳ୍ପନାର ଅସରତି ଭଣ୍ଡାର ମାଲିକ ଭାବେ ନିଜକୁ ସମ୍ପନ୍ନ ମନେକରନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ପାଇଁ ତାଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ବହିର୍ଭୂତ ଅନେକଟା ରହସ୍ୟବାଦୀ ବା ଭବିତବ୍ୟବାଦୀର ମନୋଭାବ ଆଶା କରାଯାଏ।

ଏ ଦିଗରେ ଫ୍ରେଲ୍‌ସ୍ ଏବଂ ଉର୍ବିଙ୍କ ଅସାଧାରଣ କୃତିତ୍ୱ ହୁଏତ ଜର୍ମିସବ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ସେଦିନ। କାରଣ, ଏହି ଯଶସ୍ୱୀ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକାରମାନେ ସେଦିନ ଏଭଳି କେତୋଟି ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ତାଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଉ ଆଭାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଟିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସତ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପାରିଥିଲା। ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ପୁରୋଦୃଷ୍ଟିର ଏହି ସିଦ୍ଧି ଜର୍ମିସବ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ଆଦୌ ଅଯୋଗିକ ନ ଥିଲା। ତେବେ, ଫ୍ରେଲ୍‌ସ୍ ଓ ଉର୍ବିଙ୍କ ସଫଳତା ଯେତେ ମାତ୍ରାରେ ଚମତ୍କାରିତା ହାସଲ କରି ପାରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଥିଲେ ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମର କେତେଟି କୃଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ମାତ୍ର। ଏକ ସମତଳ

ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ନଭାୟା ଗିରିଶୁଙ୍ଗକୁ ଦେଖି ସେଇ ଶୁଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକର ପାଦଦେଶର ଭୂମିର ସ୍ଥିତି ବା ପ୍ରକୃତି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଯେଉଁଲି ବିଦ୍ଵାନ୍ତକାରୀ, ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସଞ୍ଚା ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ଏ ଦୁଇ ଶୀର୍ଷ ଲେଖକଙ୍କୁ ଏ ଧରଣର ରଚନାର ମାନଦଣ୍ଡ ମାନିନେବା ସେଉଁଲି ବିଦ୍ଵାନ୍ତକାରୀ ହୁଅନ୍ତା ମଧ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦ୍ରୁତ ବେଗରେ ଆବିର୍ଭାବ ଘଟୁଥିବା ନୂଆ ନୂଆ ଲେଖକଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଭଳି ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବା ବୋଧ ବାସ୍ତବିକ ନ୍ୟାୟୋଚିତ ମନେ ହୁଏନା । ବିଂଶ ଦଶକର ମଧ୍ୟଭାଗରେ, ଆଇଜାକ୍ ଆସିମୋଭ୍ (Issa Asimov) ଏବଂ ରବର୍ଟ ହିନ୍‌ଲେନ୍ (Robert Heinlein) କ ଭଳି ଆହୁରି ଅନେକ ଯୁବ କଥାକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଜନ୍ କ୍ୟାମ୍‌ବେଲ୍ ଯେତେବେଳେ ନୂଆ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଧାତ୍ରୀ ଓ ସେବିକାର ଭୂମିକାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଏକ ଦୁର୍ବଳ ଯୁଗକୁ ପାଛୋଟି ଆଣୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ ସେଇ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅତିକ୍ରମ ପାଇଁ ଅସୀମ କଷ୍ଟ ଉଠେଇଥିବେ । ପରେ ପରେ ସେ ନିଜ ଡରଫ୍‌ରୁ ଏକ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସେହି ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଦ୍ଵାରା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଭୁଲ୍‌ବୁଝାମଣାର ସଂସ୍କାର କରାଯାଇପାରିଥିଲା ।

କ୍ୟାମ୍‌ବେଲ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା, “ବିଜ୍ଞାନର ବିଚାର ଅନୁରୂପ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ ଏକ ସାହିତ୍ୟିକ ମାଧ୍ୟମ ରୂପେ ବିଚାର କରାଯିବା ଦରକାର । ବିଜ୍ଞାନର ସ୍ଵଚ୍ଛିତ ଥିବି ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ସମ୍ପର୍କକୁ ନେଇ କେବଳ ସଂପୃକ୍ତ କେତୋଟି ଦୃଶ୍ୟମାନ ଘଟଣାବଳୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ ନାହିଁ, ତାଠାରୁ ତେଜ୍ ବେଶୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବହୁ ଅନାବିଷ୍କୃତ ସତ୍ୟର ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଥିବି ମଧ୍ୟ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ରୂପେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵପ । ଏହାଦ୍ଵାରା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗଞ୍ଜ ମାଧ୍ୟମରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଥିବିଗୁଡ଼ିକୁ ମାନବ ସମାଜ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ତାହାର ଫଳାଫଳକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ।” ଆଜିର ସାହିତ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖାକୁ “ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ” ନାମକରଣ କରାଯାଇଛି ସେଇ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖାର ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଅନସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯିବ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ସଞ୍ଚାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପଛରେ ଏ ଧରଣର କାହାଣୀର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ଆଜ୍ଞାତ ଓ ପରିସର ବିସ୍ତୃତିକୁ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦ୍ରୁତଗାମୀ ଓ ଚଳଘଟିତ୍ଵମୟ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ସମୟ କ୍ରମେ ସେପରି ପ୍ରୟାସ ଆଶାତୀତ ସଫଳତା ଲାଭ କରି ପାରିବି ନିଶ୍ଚୟ; କିନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବହୁ ପରିମାଣରେ ନିଜର ଦୃଢ଼ ସ୍ଥିତିରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଅତ୍ୟଧିକ ବେପରୁଆ ମନୋବୃତ୍ତିର ଶିକାର

ହୋଇପଡ଼ିଛି । ପରିଣତି ଏପରି ହୋଇଛି ଯେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଅନେକ ନବାଗତ ଏହି ସୁଦୂରବିସ୍ତାରୀ ଅନାବିଷ୍କୃତ କ୍ଷେତ୍ରର ଆତିଥେୟତାର ସୁଯୋଗ ନେବା ବାହାନାରେ ଆବିଷ୍କାର ନାମରେ କେବଳ ପୂରାତନକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିବାର ସୁଯୋଗର ସବ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏହି ତଥାକଥିତ ନୂତନତ୍ବର ଆବିଷ୍କାରକ ବା ଖଣିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସ୍ରଷ୍ଟାମାନେ ତାଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ରଚନା କରି ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ବ ପ୍ରତିପାଦନରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମତ୍ତ ହେବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍ୟମରେ ସାଧୁତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏସବୁ ନବ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁସରଣକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଇସ୍ମିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତିବିଧାନରେ ବେଶ୍ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ନୂତନ ଦିଗବିକାଶର ସିଦ୍ଧି ହାସଲ ପରେ ପରେ ସେ ଦିଗରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇ, ନୂଆ ନୂଆ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ, ନୂତନ ମାର୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଓ ନୂଆ ଚଳାବାଟ ଖୋଲି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ଉତ୍ସାହପ୍ରଦ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିଛନ୍ତି । ଫଳତଃ, ଅନ୍ୟ ସବୁ ସର୍ଜନାତ୍ମକ ସାହିତ୍ୟିକ ଧାରା ମାନଙ୍କରେ ଯେପରି ମଝିରେ ମଝିରେ ଗତିହୀନତା ତଥା ଆବଦ୍ଧତାର ଲକ୍ଷଣମାନ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥାଏ ସେପରି ଲକ୍ଷଣ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଧାରାରେ କଦାପି ଅନୁଭୂତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଏହା ସତ୍ତ୍ବେ, ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର କେହି ହେଲେ ନବ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ, ଅନେକ ସମୟରେ ଅଭିଯାନ ନିଶ୍ଚାରେ, କ୍ଷେତ୍ର ବହିର୍ଭୂତ ଏଭଳି ଏକ ଦୂରତା ଆଡ଼କୁ ନିଜର ଗତିପଥ ସଂପ୍ରସାରିତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ମାତୃଶରୀର ସହିତ ବାନ୍ଧି ରଖୁଥିବା ନାଭି-ସ୍ମୃତି ସୀମାତିରିକ୍ତ ଭାବେ ଟଣାଓଟରାବଶତଃ ମୂଳରୁ ଛିଣ୍ଡି ଯିବାର ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲାଣି । ଏ ଦିଗରେ ଥିଓଡ଼ର ଷ୍ଟୁରଜର୍ନ୍ (Theodore Sturgeon)ଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଅଭିଯାନ ସହିତ ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ବ ସଞ୍ଜା ତଥା ନିଜର ସ୍ବତ୍ବାଧିକାର ପାଇଁ ନିଜର ସନନ୍ଦପତ୍ରଟି ହେଲା ଏହିପରି: “ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ମାନବକୁ ନେଇ, ମାନବର ସମାଜକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଓ ଏସବୁ ସମସ୍ୟାର ମାନବିକ ସମାଧାନ ସମ୍ବଳିତ ଗନ୍ତର ଆଧାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟକିଛି ହୋଇ ନ ପାରେ । ପୁଣି, ଏସବୁର ସମ୍ଭାବନା ପଛରେ ଗନ୍ତର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ରହିଥିଲେ, ତାହା ଯେ କଦାପି ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାବନାର ଘାଟନିକ ସଫଳତା ପ୍ରତି ସହାୟକ ହୋଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା- ଏଇ ବିଶ୍ବାସ ଓ ଆସ୍ଥା ଉପରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସାହିତ୍ୟିକ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।” ଏହି ସଞ୍ଜା ନିରୂପଣ ପଛରେ, ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ କଳ୍ପନାଭିତ୍ତିକ ସାହିତ୍ୟର ସମନ୍ବୟ ପାଇଁ, ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ-ସମୀୟ ମନୋଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ । ବିଜ୍ଞାନ ଅଯୌକିକତାର ଧାର ଧରେନା । ଆଉ କାଳ୍ପନିକ ସାହିତ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଭାବାବେଗ, ଅନୁମାନ ଓ ଏହାସହିତ ଯୌକିକତା ତଥା ନିରପେକ୍ଷ ଚିନ୍ତନ ପଦ୍ଧତି

ପ୍ରତି ସମୟେ ସମୟେ ପୂରା ଚିଚିକାରୀ ମାରିଲା ଭଳି ମନୋଭାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୂଜିକରି ଆମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଉଚିତ ମନେକରେ । ଏହି ଦୁଇ ଆପାତ ବିରୋଧାତ୍ମାସକ୍ତ ସମନ୍ୱିତ କରି ଏକ ନୂଆ ଶ୍ରେଣୀର ସାହିତ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଞ୍ଚାରି ଯେ ବାସ୍ତବିକ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଥାନୀୟ, ଏପରି ମନେକରିବା ଅସ୍ୱାଭାବିକ ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ, ସ୍ୱର୍ଜନ୍ମ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଜର୍ନସବ୍ୟାକ୍ ଓ କ୍ୟାମ୍ବେଲଙ୍କ ବହୁ ଆୟାସ-ନିର୍ମିତ ଜଳାଶୟ ବନ୍ଧରେ ଏଇ ଯେଉଁ ଛିଦ୍ରଟି ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଲେ ତା ଫଳରେ ଜଳାଶୟର ଜଳଗାଣି ଭୁସଜିନା ବନ୍ୟାପ୍ଲୁବନ କରିଦେବା ପରି ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ବାହାରି ଆସିଲା । ତାଙ୍କ ପଛରେ ଯେଉଁମାନେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପଶିଲେ ସେମାନେ ନିଜ କଳ୍ପନାଶକ୍ତିକୁ ବିଜ୍ଞାନର ଲଗାମ ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଉ ଅନୁଭବ କଲେ ନାହିଁ । ଏହି କାରଣରୁ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରକାର ସଞ୍ଚା ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ବସିଲା । ତାହାହେଲା, “ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ହେଉଛି ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ଗଦ୍ୟ କାହାଣୀ ଯାହାର ବିଷୟବସ୍ତୁର ଅସ୍ଥିତ ଆମର ଜ୍ଞାତ ବିଶ୍ୱରେ ହୁଏତ ସମ୍ଭବପର ନ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ବିଜ୍ଞାନ ବା ଟେକ୍ନୋଲଜି ଏପରିକି ଅର୍ଦ୍ଧ ବିଜ୍ଞାନ ବା ଅର୍ଦ୍ଧ ଟେକ୍ନୋଲଜି ଜ୍ଞାନ, ତଥା ମାନବିକ, ଏପରିକି ପୃଥିବୀ ବାହାରର ସଭାସମ୍ପର୍କିତ କାଳ୍ପନିକ ତଥ୍ୟଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଯଦିବା ସମର୍ଥିତ କରାଯାଇ ପାରେ, ତେବେ ବି ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାବନାମୟ ଗଦ୍ୟ କଥନକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀ ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ ।”

ଏହି ପ୍ରକାର ସଞ୍ଚାର ବୁଝାମଣାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଧ୍ୟାୟ । ଏଥିରେ ଇଂରେଜୀ ଭାଷାଭାଷୀ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜଗତର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଲେଖକମାନେ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଯୋଗ ଦେଲେ, ଓ ଯଥାର୍ଥ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟବସ୍ତୁର ମାତ୍ରା ଏଥିରେ ଏତେ କମ୍ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛିଦ୍ରକୁ ବରଂ କୁହାଯିବ ଅସ୍ୱାଭାବିକ । ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ମୂଳଦୁଆ ତିଆରି ପାଇଁ ଏତେ ଅର୍ଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଅର୍ଦ୍ଧ ଟେକ୍ନୋଲଜିର ବିଷୟବସ୍ତୁସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ଯେ ସାହିତ୍ୟର ଏଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧାରାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜର ମୌଳିକ ସ୍ଥିତି ଓ ପରିଚୟ ହରାଇ ବସିବା ଭଳି ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲାଣି । ଏହାର ପରିଣତି ହେଉଛି ବିଚାର ବିଭ୍ରାଟ । ଏ ବିଭ୍ରାଟ କେବଳ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ପ୍ରିୟ ପାଠକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହୁନାହିଁ; ଏ ଶ୍ରେଣୀର ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟା ତଥା ସମ୍ପାଦକ ସମାଲୋଚକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟ ଏପରି ସଂଶୟର ଶରବ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନବ ଲେଖକ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ୁନାହାନ୍ତି ।

ଏ ସମସ୍ୟାଟି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଭାଷାଭାଷୀ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କିପରି ଆକ୍ରାନ୍ତ

କରିଛି ତାହା ଜଣାଯିବା ସହଜ ନୁହେଁ; କାରଣ ସେ ସବୁ ଭାଷାରୁ ଇଂରେଜୀକୁ ଖୁବ୍ ପରିମାଣର ସାହିତ୍ୟ ଅନୁବାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ତଥାପି ରୁଷିଆର ରଷିଆନ୍ ଓ ପୋଲାଣ୍ଡର ପୋଲିସ୍ ଭାଷାରେ ରଚିତ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ସମୟକ ପରିମାଣରେ ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରିଆରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏ ଭାଷାଭାଷୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକାରମାନେ ଜର୍ମସବ୍ୟାକ୍ -କ୍ୟାମ୍ବେଲ୍- ସ୍ଟର୍ଜନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏ ଦିଗରେ, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ, ସ୍ଟାନିସ୍ଲାଫ୍ ଲେମ୍ (Stanislaw Iem) ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଉଦାହରଣ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଥିବା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ତେବେ, ରୁଷ ଭାଷାରେ ସୃଷ୍ଟି ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ସେପରି ସୁଖପାଠ୍ୟ ବୋଲି ମନେହୁଏନା; ତାର ମୂଳ କାରଣ ହେଲା- ଭାଷା କାଠିନ୍ୟ, ଯାହା ଫଳରେ କାହାଣୀରୁ କଥକତାର ମଉଜ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଅପହୃତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ।

ଆଜିର ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଲେଖକ, ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ ଲେଖନ୍ତୁ ବା ନ ଲେଖନ୍ତୁ, ସାଂପ୍ରତିକ ଆମେରିକାନ୍ ଓ ବ୍ରିଟିଶ କାହାଣୀକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଚଳଣିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନ ରଖି ବିଜ୍ଞାନର ଛଳନା ତଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଜ୍ଞାନିକ ତାତ୍ପାର ରୂଢ଼ି ପ୍ରୟୋଗବାଦର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନାରେ ବ୍ରତୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏ ଧରଣର ଲେଖାକୁ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ହେବ କି ନା ତାର ବିଚାରବିମର୍ଶ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେ ହୁଏନା । ଏଇ ଲେଖକମାନଙ୍କର ପରିଚୟ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ଭାରତୀୟ ନାମଧାମରୁ ଜଣାପଡ଼ିବା ଛଡ଼ା ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାରେ ଭାରତୀୟତାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୂଚନା ମିଳେନା । ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ ଲେଖା ଯାଉଥିବା ଲେଖାର ପାଠକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସାଂସ୍କୃତିକ ଚେତନା କିଛି ନା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ରହିଥିବା ସମ୍ଭବପର, ଯାହାଫଳରେ ଏସବୁ ଲେଖକମାନେ, ପ୍ରଚଳନ ଅନୁଯାୟୀ, ପାଠକର ଅବବୋଧକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଏପରି ଲେଖାମାନ ଲେଖିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଯଦି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର କ୍ଲାସିକାଲ୍ ଫର୍ମ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠାପର ହୋଇ ତାଙ୍କର ରଚନାମାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାନର କଠିନ ମଞ୍ଜ ଓ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ କାଳ୍ପନିକତାର ମାଧ୍ୟମଟି ଗୋଟିଏ ଦୂରୂହ ମାର୍ଗରେ କଷ୍ଟେମକ୍ଷେ ଗତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ସେଥିପାଇଁ କାଳ୍ପନିକତାକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସଂକୁଚିତ କରି ବିଜ୍ଞାନର କଠିନ ବାସ୍ତବତାର ନିକଟତମ ଅଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂଯତ ଭାବେ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ଯାହା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହି କଠିନ ସଂଯମରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ସହଜ ଉପାୟଟି ହେଲା- ବିଜ୍ଞାନ ନାଁରେ, ‘ସିଉଡ଼ୋ ସାଇନ୍ସ’ ବା ଅର୍ଦ୍ଧବୈଜ୍ଞାନିକତାର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ।

ଏଇ ସହଜିଆ ମାର୍ଗଟି ଯେ ଏଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ସାରିଛି ଏ ଧାରଣାକୁ ଏଡ଼େଇ ଦେଇ ହେବନି ।

ସେ ଯାହାହଉ, ଏ ଧରଣର ଲେଖକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା, ବିଶେଷ କରି ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ, ସେତେ ବେଶୀ ନୁହେଁ ଅବଶ୍ୟା । ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ଯେଉଁସବୁ ଲେଖକମାନେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଣ୍ଡଟେକି ପାରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଷ୍ଟର୍ଜନଙ୍କ ସଜ୍ଞା ଅନୁସରଣ କଲାପରି ମନେ ହୁଅନ୍ତି । ସୁତରାଂ, ବିଜ୍ଞାନର ବିକାଶକୁ ବିଷୟବସ୍ତୁ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ, ତାହାକୁ ଯେତେ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଲେଖକ ତାଙ୍କ ଲେଖାକୁ ଗନ୍ଧ ବା କାହାଣୀର ଆଙ୍ଗିକ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଭୁଲନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହିପରି, ଗନ୍ଧର କଥାବସ୍ତୁର କେନ୍ଦ୍ରରେ ମାନବ ଓ ମାନବିକ ଭାବାବେଗକୁ ହିଁ ସ୍ଥାପନା କରିବା ନୀତିଟିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରେ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେବାକୁ ହୋଇଛି, ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ।

ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅନ୍ତଃସ୍ରୋତକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସଂକ୍ଷିତ ସଂକଳନ ପାଇଁ ମୌଳିକ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ଭବପର ହୋଇଛି । ଏହି ବାନ୍ଧଣାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରହଣ କରା ନଯାଇଥିଲେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଲେଖା ନିର୍ବାଚନ ଅଥବା ଲେଖାର ଗୁରୁତ୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କୌଣସିଟା ବି ସହଜ ବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।

ତାରୋଟି ବିଧିବଦ୍ଧ ସ୍ତର ଦେଇ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ବିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ । ଏହି ମାଧ୍ୟମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜନ୍ମ ସମୟକୁ ନେଇ ବାଦାନ୍ତବାଦ ଚଳି ଆସୁଛି । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଅଧିମାରମ୍ଭ ସୁଦୂର ଅତୀତରେ ବେବିଲୋନ୍‌ର “ଗିଲଗାମେସ୍” ନାମକ ମହାକାବ୍ୟରୁ । ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ଉଷା କାଳରୁ ହିଁ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର କାହାଣୀର ଉତ୍ପତ୍ତି ଘଟିଥିବା ସମ୍ଭବ- ଏଭଳି ଧାରଣାକୁ ନେଇ କଳ୍ପନା ବିଳାସାତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବାର କାରଣ ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । ଆମ ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ବେଦକୁ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର ଉତ୍ସରୂପେ ଜ୍ଞାନ କରି ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ଧାରାର ଚିନ୍ତା ଓ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଅନେକଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ ।

ନିର୍ଲିପ୍ତ ମନୋଭାବ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିତ୍ୱର ଅନୁଶାନନକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଗଲେ ଅବଶ୍ୟା ଏ ବିଷୟରେ ସାର୍ବିକ ମତେକ୍ୟରେ ଉପନୀତ ହେବା ସମ୍ଭବ ଯେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସର୍ବପ୍ରଥମ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା- ମେରୀ ସେଲିକ କୃତ ଅନବଦ୍ୟ ମୌଳିକ ରଚନା, “ପ୍ରାକେନ୍-ସାଇନ୍” । ଏହାର ବିତ୍ତମନା ଏଇ ଯେ “ପ୍ରାକେନ୍-ସାଇନ୍” ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯାହାଙ୍କ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷାରୁ ଦୈବାର୍ ଜନ୍ମଲାଭ

କରି ଥିଲା ଏକ ଭୟଙ୍କର ଦାନବ, ଅଥଚ ଏହି ଦାନବର ନାରକୀୟତା ସହିତ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ପରିଚୟ ଓତଃପ୍ରୋତଃ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ ହେବା ଫଳରେ ଉକ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କୁ ହିଁ କାଳକ୍ରମେ ଚିହ୍ନିତ କରାଗଲା ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଦାନବର ସ୍ୱରୂପରେ । ଏହି ବିଦ୍ରାବର କାରଣ ଖୋଜି ବସିଲେ ମଣିଷର ପ୍ରାଣଦ୍ୱିୟ ଅବଚେତନର ପ୍ରକୃତିକୁ ସହଜରେ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରେ; ମାନବିକ ଆତ୍ମହାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଉପରେ ବିଜ୍ଞାନର ବିରାଟ ଛାୟାପାତ ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ସମ୍ବେଦନାତ୍ମକ ରୂପ ସବୁ, କଳାକଳା କଅଣସବୁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ାଏ ଭଳି, ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ସେଇଥିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ସମ୍ଭବତଃ ମଣିଷ ମନରେ ବିଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ଏଭଳି ଶଙ୍କାକୁଳ ମନୋଭାବ ।

ସେଲିଙ୍କ ଉକ୍ତ ଗନ୍ଧଟି ଉପରକୁ ଜପନ୍ୟ ଓ ରାକ୍ଷସିଆ ମନେ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପ୍ରାକ୍-ସୃଜନ ବା ପ୍ରାୟତଃ ସୃଜନ ଯୁଗର ତାହାଥିଲା ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରୋମାଞ୍ଚକର ପରିପ୍ରକାଶ । ଏ ଯୁଗଟି ଚଳିତ ଶତାବ୍ଦୀର ଚୂଡ଼ାୟ ବା ଚତୁର୍ଥ ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ଏହାପରେ ଜନ୍ କ୍ୟାମ୍ବେଲ୍ ଯେତେବେଳେ ଆସିନାଭ, ହିନ୍‌ଲିନ୍ ଓ ଆର୍ଥର କ୍ଲାର୍କ ଭଳି ଲେଖକମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ସବୁ ଶସ୍ତ୍ରା ଜନପ୍ରିୟ ପତ୍ର ପତ୍ରିକାର ରୂପାନ୍ତର ଆଣିଲେ, ତାପରେ ଯାଇ ସେ ସବୁ ପ୍ରଭାବ ମଉଜିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନତ ହେବାପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା, ନିଷ୍ପତ୍ତିଭାବେ, ଜର୍ନସ୍‌ବ୍ୟାକ୍ ଓ କ୍ୟାମ୍ବେଲ୍‌ଙ୍କ ଚିନ୍ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଜସ୍ୱ ସଜ୍ଞା । ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଅଭିନବ ସ୍ୱୟନ ଏହାରି ପରେ ପରେ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରାଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍ୱଭାବିକ ଭାବେ ବିଜ୍ଞାନ ହିଁ ଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କ କରୁଥିଲା । ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟରେ, କ୍ଷୁରଧାର ସଦୃଶ ବିଭାଜକ ରେଖା ଉପରେ ଦେଇ ଚାଲିବା ଭଳି ଏକ ଚମତ୍କାର ସର୍କସ ଦେଖାଇବା କାର୍ଯ୍ୟଟି ହେଲା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସୃଷ୍ଟି ଓ ସର୍ଜନ । ବିଜ୍ଞାନର ମୌଳିକ ଧର୍ମ କହିଲେ, ଯେଉଁ ନିର୍ଲିପ୍ତ ମନୋଭାବ, ନିବୈଦ୍ୱିଜ୍ଞତା ଓ ମୌଳବାଦୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ପରି ଯୁକ୍ତି ପ୍ରବଣତାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଏ, ତାହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱପ୍ନିକ, ଭାବାବେଗ ସମ୍ବଳିତ ଉନ୍ନତ କାହାଣୀକାରଙ୍କ ପ୍ରବୃତ୍ତି ସହିତ ପ୍ରଣୟ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତେବେ ଏପରି ଏକ ଅସ୍ୱଭାବିକ ମିଳନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେହେତୁ ଥିଲା, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସତ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା ତଥା ପରିପ୍ରଚାର ଓ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳରେ ବିଜ୍ଞାନର ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ନେଇ ନୂଆ ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବନା, ସେହେତୁ ଉକ୍ତ ମିଳନ ଉତ୍ସର୍ଗରେ ବିଦ୍ରାବ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସହଜରେ ଏଡ଼େଇ ଦେଇ ହୋଇଥିଲା । ଡର୍କଶାସ୍ତ୍ରର ସୁଦୃଢ଼ ପରିସୀମା ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ ଓ ଯୁକ୍ତିବିଶ୍ୱ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ କଗାମଛଡ଼ା କଟନାର ଉଡ଼ାଣ ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତର ସୁନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପଛରେ ପରିଚାଳିତ କରି ଏକ ସୁସଙ୍ଗତ ଓ ସୁଷମ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ

କରାଯାଇ ପାରିଲା । ଏହି ଯୁଗକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗ ରୂପେ ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ, କାରଣ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କାଳଜୟୀ ‘କ୍ଲାସିକସ୍’ ଓ କଠିନ ଅଭ୍ୟାସର ମୂଳକ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସୃଷ୍ଟି ଏହି ଯୁଗରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା ।

ଏସବୁ ଗଚ୍ଛର ଚମତ୍କାରିତା ଏତେ ମନନୋଭା ଯେ ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ନିଜର ମନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତିକୁ ଅପ୍ରତିଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ ପାଠକ ଉପରେ ପକାଇ ଚାଲିଆଣି ସେମାନେ । କିନ୍ତୁ, ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ଚିରକାଳ ପାଇଁ ମଣିଷର ବିଶ୍ଵବୋଧକୁ ସମୂଳେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିଦେଲା । ହିରୋସୀମା ଓ ନାଗାସାକିର ଆକାଶକୁ ଯେଉଁ ପାଳଙ୍କତୁ ଆକୃତିର କଳା ମେଘ ହଠାତ୍ ଘୋଡ଼ାଇପକାଇଥିଲା ସେଥିରେ ମାନବିକତାର ନରମ ରେଷମା କୋଷାଭରଣଟି ଅତି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବେ ଛିନ୍ନଚ୍ଛତର ହୋଇଗଲା । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଲା ଯେ, ବିଜ୍ଞାନ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ମଣିଷର ସାମାଜିକ ସୌଧର ଭିରି ପ୍ରସ୍ତର ସହିତ ତାର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଷିରେ ଧ୍ଵଂସନାଶନ କରିଦେଇପାରେ । ତାପରେ, ବିଜ୍ଞାନ କହିଲେ, ପୂର୍ବର ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ବା ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ମଣିଷର କେତୋଟି ନିରୀହ ବିଜୟଲାଭର ଆୟତ୍ତକୁ ଆଉ ବୁଝାଗଲା ନାହିଁ । ଏଥର ତା ସହିତ ମିଶିଲା ଗୋଟିଏ ସତସତକିଆ ଜୀଅନ୍ତା ପ୍ରାକେନ୍‌ସାଇନ୍‌ର ଉପସ୍ଥିତିର ଆଶଙ୍କା ଯାହାକୁ ଦିନେ ବିଜ୍ଞାନ ନିଜେ ଜବୁ ଦେଇଥିଲା ଓ ଯେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ହୋଇ ଏକ ଷଷ୍ଠମାର୍କୀ ଆଦମୀ ବା ଅସୁର ପାଲଟି ଯାଇ ଚାରିଆଡ଼େ ବାହାଷୋଟ ମାରିମାରିବା ଏବେ ବି ମେଦିନୀ କମ୍ପଉଟି । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଫଳରେ ମଣିଷର ଦୃଷ୍ଟିର ବିସ୍ତାର ଘଟିଛି ଅନେକଟା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଣିଷ ନିଜର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ବା ଜାତିଗତ ପରିଚୟ ରୂପେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ସମାଜର ଚାରିପଟେ ଯେଉଁସବୁ ସୁଦୃଢ଼ ସୀମା ସରହଦମାନ ସୃଷ୍ଟି କରି ନିଜକୁ ନିରାପଦ ମନେ କରୁଥିଲା, ହଠାତ୍ ସେ ସବୁ ସୀମା ସରହଦ ହୋଇଗଲା କାଳ୍ପନିକ, ଆଉ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଛିନ୍ନ ବହୁଳ । ମଣିଷ ନିଜର ଅସ୍ଥିତକୁ ଘେନି ମହାବିଶ୍ଵର ଜଣେ ଅଧିବାସୀ ଭାବେ ଚିନ୍ତାକରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା ।

ବାହ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିର ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ଵତଃ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଯାହାଯୋଗୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ତରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପ୍ରଗତି ପଥରେ ରାସ୍ତା ଫିଟିଗଲା । ଏଇ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନର ସୁଦୃଢ଼ ମଂଜକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି କାହାଣୀମାନ ଲେଖା ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ସ୍ତରରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଧାରା ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଆଲ୍ଲସ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଭବିଷ୍ୟତର ସମାଜକୁ ନେଇ ଆଗୁଆ ଚିନ୍ତାମାନ କ୍ରମଶଃ ବେଶି ବେଶି ଏସବୁ କାହାଣୀରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବା ଦେଖାଗଲା । ବିଜ୍ଞାନର ଗଭୀର

ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମୂଳକ ଲେଖା ଅପେକ୍ଷା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ ସମାଜ ଉପରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଥିବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରଗତିର ପ୍ରଭାବ ଓ ତାର ପରିଣତିକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱର ସହିତ ବିଚାର କରାଗଲା । ଏହି ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ପୋଷତ ବିଚାର ଧାରା ଯୋଗୁଁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସଂବେଦନ ବିସ୍ତୃତି ଲାଭ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଲା । ଏହି ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବି ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଭୟ ସମାଜବାଦ ଓ ମୁକ୍ତିଚିନ୍ତନର ଜୋରଦାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଥାଏ । ପାଠକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ପ୍ରକାର କାହାଣୀ ସବୁକୁ କେବଳ ଗୁଡ଼ିଏ ତୁଚ୍ଛ କାଳ୍ପନିକତାର ପ୍ରକ୍ଷେପଣ ବୋଲି ନବିଚାରି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅଥବା ଆପାତ ବାସ୍ତବତା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁନାଆନ୍ତି । ବିଷୟ ବସ୍ତୁର କାଳ୍ପନିକତାରୁ ଦୂରତ୍ୱ ଓ ସଂପର୍କ ଶୂନ୍ୟତା ହ୍ରାସ ପାଇଯିବା ଫଳରେ ତାହା କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ ଆତ୍ମୀୟ ଓ ସନ୍ନିକଟ ମନେ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । କେତେ କେତେବେଳେ ଏ ସନ୍ନିକଟତା ଏତେ ବେଶି ସଫଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା, ଯାହା ସୁଖକର ମନେ ହେଲା ନାହିଁ ବି । ତଥାପି, ସମକାଳୀନ ଭାବେ, ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ମନରେ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଏ ଧରଣର ଲେଖାମାନ ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ହେଲେ ବି ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ଅଭିନବ ବିଭବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁସବୁ କୌତୁହଳ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ସେ ସବୁକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ପ୍ରତି ଜନସମାଜର ଆଗ୍ରହ କ୍ରମଶଃ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସମୃଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ଚାଲିଲା । ଆହୁରି କେତେକଙ୍କ ମନରେ ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ କ୍ରମଶଃ ବଳବତ୍ତର ହେବାର ସୂଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଆଶଙ୍କାର କାରଣ ହେଲା- କାଳେ ଏସବୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ବୈଷୟିକ ପ୍ରଗତିର ଚାବିକାଠି ଭୁଲ୍ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ପଡ଼ିଯିବ ଓ ଶେଷରେ ନାନାଦି ଭୟଙ୍କର ଘଟଣାର ଭଣ୍ଡାର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଯିବ ।

ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ପରିପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଯାବତୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ ଓ ଏହାର ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କୌଣସି ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନଥାଏ ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା- ଶାଖା ବିସ୍ତାର । ପରିବର୍ତ୍ତା ଅଧ୍ୟାୟ ବା ଚତୁର୍ଥ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସ୍ତରର ଆରମ୍ଭ ଏହାପରେ ଆଉ ବେଶି ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ବେଶ୍ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ସେଇ ସମୟରୁ । ଯେକୌଣସି ସାହିତ୍ୟିକ ବିଭାଗ, ନିଜକୁ ଥରେ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିନେବା ପରେ, ଶୀଘ୍ର ବା ବିଳମ୍ବରେ ଏପରି ଏକ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ, ଯେଉଁଠି ଏହି ବିଭାଗର ପ୍ରକ୍ଷା ସମାଲୋଚକ ଓ ପାଠକବର୍ଗ ହଠାତ୍ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସୃଜିତ କବାର ସ୍ୱାଇଲ୍ ଓ ଫର୍ମ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ

କରି ଦିଅନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତରରେ ଏହି ଷାଈଲ ଉପରେହିଁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପିତ ହେଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ତାର ଷଷ୍ଠ ଦଶକର କଠିନ ମଂଜବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିଠାରୁ ବେଶ୍ କିଛି ଉଚ୍ଚକୁ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରକୁ ମଧ୍ୟ ଖସି ପଳାଇବା ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଶିକାର ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ । ଆମେରିକୀୟ ଓ ଯୁରୋପୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଏହି ଧାରା ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ସେ ସମୟରୁ । ଏ ଧରଣର ଅଧିକାଂଶ ଲେଖାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ ସଂପର୍କର ସୂତ୍ରଟି ଖୁବ୍ କ୍ଷୀଣ ଏବଂ ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ବଞ୍ଚେତଃ ଏପରି ସଂପର୍କ ତଥାପି କିଛିଟା ରହି ପାରିଛି ସତେକି, ସେଇଭଳି ମନେ ହୁଏ ଅବଶ୍ୟ । ସୁତରାଂ, ଏ ଧରଣର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ କଠିନ ମଂଜ ନକହି ନରମ ମଂଜ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଲେଖା ବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ସବୁ ସ୍ତର ଦେଇ ବିବର୍ଜିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଚଳିତ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାଳରୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟରେ ଏ ଧରଣର ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା । ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ, ଅବିବାଦ୍ୟ ଭାବେ, ଜଗତୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷହିଁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ସୃଜନ କାରିର ଅଧିକାରୀ । ଏ କାହାଣୀଟି ୧୮୯୭ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଗଛର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ହାସ୍ୟକର ଘଟଣାକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥବଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଥିଲା ବିଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ।

ଏକ ସାମୁଦ୍ରିକ ଝଡ଼କୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସମୁଦ୍ର ବନ୍ଧକୁ ବୋତଲେ ମୁଣ୍ଡଲଗା ତେଲକୁ ନିଗାଡ଼ି ଦେବା ଘଟଣାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ କୁହାଗଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ନିହିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚତୁର ବ୍ୟାଖ୍ୟାହିଁ ଥିଲା ଗଛର ଆଧାର ବସ୍ତୁ । ‘ଦି ଟେମ୍’ ଅଫ୍ ଦି ଷ୍ଟର୍ମ୍’ କୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ମୌଳିକ ଧର୍ମରକ୍ଷା ସୃଷ୍ଟିର ମର୍ଯ୍ୟଦା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ପ୍ରାୟ ସେହି ସମୟ ପାଖାପାଖି ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ପ୍ରଥମ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏସ୍.ବି.ରାନାଡେକ ‘ତାରେତ ହାସ୍ୟ’ ଓ ନାଥ ମାଧବକ ଉପନ୍ୟାସ ‘ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ’ ଏକ ସମୟରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ତା’ ଛଡ଼ା କେରଳ କୋକିଳ ରେ ଜୁଲ୍‌ସ୍ ଭର୍ଣ୍ଣକ ‘ଜର୍ଣ୍ଣି ଟୁ ଦି ମୁନ’ର ଅନୁବାଦର ପ୍ରକାଶ ନେଇ କେତେକ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି ।

ଏସବୁ ଅଧିକାଂଶ ଭର୍ଣ୍ଣ, ଫ୍ରେଲସ୍ ଓ ସେଇଭଳି ଲେଖକଙ୍କ ଲେଖାର ଅନୁବାଦ ଓ ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରୀୟ ଦୃଢ଼ସାହିତ୍ୟିକତାମୂଳକ ଲେଖାଇ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛନ୍ନ । ଏହି ଧରଣର ଲେଖାଇ ଆଦର ଷଷ୍ଠ ଦଶକର ଅପରାର୍ଦ୍ଧ ତଥା ସପ୍ତଦଶକରେ ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶ୍ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ କଥା ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟସବୁ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଷାଈଲ ଓ ଆଜ୍ଞିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଡେର ଉନ୍ନତ ହୋଇ ସାରିଥାନ୍ତି

ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଭାବେ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ବିସ୍ତାର କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଏହି ପରିପେକ୍ଷୀରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସ୍ୱରୂପ ଦିଶୁଥାଏ ଗୁଡ଼ିଏ ଆଲମ୍ବା କାହାଣୀର ପରାଗପ, ଭୂତଗପ ଭଳି, ଏବଂ ସେଇ କାରଣରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶିଶୁ ବା କିଶୋର ସାହିତ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ କରାଯାଉଥାଏ ସେତେବେଳେ ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପାରୁନଥାଏ; କାରଣ ସେ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳାରେ ସତ୍ୟଜିତ୍ ରାୟ ଓ ମରାଠିରେ ଡି.ପି. ଖମ୍ବେତେ ଓ ନାରାୟଣ ଧରପକ ଭଳି ଲେଖକମାନେ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ଲେଖିଚାଲିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରେ ଯୁଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସେସବୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପାରୁନଥାଏ ।

ଏହି ଅବସ୍ଥା ସତୁରି ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ରହିଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପୁନର୍ଜନ୍ମ ସମ୍ଭବପର ହେଲା ହଠାତ୍ ଏକ ତିଆଁକେ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ସିଧାସଳଖ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ତର ଛୁଇଁଲା ଓ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ପାର ହୋଇଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ସିଧା ତୃତୀୟ ସ୍ତରରେ । ଏଇ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ପାଇଁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କାରଣ ଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟକ ଜ୍ଞାନର କଳାତ୍ମକ ସଂପ୍ରସାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଯାଇଥାଏ । ଫଳତଃ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ, ସର୍ବ ସାଧାରଣକ ଗୋଚରାର୍ଥେ, ଯେତେସବୁ ବୌଦ୍ଧାନିକ ତଥ୍ୟ ବିତରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡୁଥାଏ ସେସବୁକୁ ପୁରୁଣା କାହାଣୀ ଭାଷାରେ ହେଲେ ବି ସାହିତ୍ୟିକ ଆଙ୍ଗିକ ମାଧ୍ୟମରେ, ଲେଖା ଜରିଆରେ, ପ୍ରକାଶ କରାଯିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ବହୁତ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଲୋକପ୍ରିୟ ବିଜ୍ଞାନ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଗଛ ଏକାଂକିକା ଅଥବା ସାହିତ୍ୟିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ବା ରମ୍ୟରଚନା ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି, ଚମତ୍କପ୍ରଦ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଧାବିଷ୍ଟାରମୂଳକ ଘଟଣାବଳୀକୁ ମଧ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଛ ଆକାରରେ ଏପରି ରୂପ ଦିଆଯାଉଥାଏ ଯହିଁରେ ମୁଖ୍ୟ ନାୟକଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥାନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ- ଏକାନ୍ତ ନାଟକୀୟ ଚରିତ୍ରଭାବେ । ଏସବୁ ଗଛକୁ, ଭୁଲରେ ହେଲେବି, ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଉଥାଏ । ଏପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ସବୁ ଭାଷାରେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟ ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରି ଆସୁଛି ଓ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେସବୁର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଚାଲିବା ଦେଖା ଯାଏ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏସବୁ ସୃଷ୍ଟିକୁ ପ୍ରବକ୍ତା, ସମାଲୋଚକ ବା ପାଠକବର୍ଗ କେହି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପ୍ରତିନିଧି ମୂଳକ ଲେଖା ସଂଗ୍ରହରେ ଏସବୁକୁ ସ୍ଥାନ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେନା । ସୁତରାଂ, ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ସଂକଳନରେ ମଧ୍ୟ ସେଭଳି କୌଣସି ଲେଖାକୁ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

ସଂପ୍ରତି ନୂଆକରି ପ୍ରଚଳିତ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାରେ, ୧୦+୨+୩ ଡାଞ୍ଚାର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗଣିତକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ଦିଆ ଯାଇଛି। ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗଣିତକୁ ପୂରାପୂରି ବାଦଦେଇ ଜଣେ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉନତି ପଥ ଅବରୋଧ କରିବାକୁ ଆଜି ଚାହଁବନାହିଁ ବା ତାହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ। ପରିଣତି ସ୍ୱରୂପ ଯେକେହି ଶିକ୍ଷାଥୀ, ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟକ ଜ୍ଞାନ, ଅଧିକ ନହେଲେ ବି ଅନ୍ତତଃ ଦଶମ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରାୟ ହେବା ଏକାନ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ। ଏହି, ଓ, ଆଜିର ଇଲୋକପ୍ରୋନିକ୍ ଗଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବାହୁପ୍ରବେଶ, ଯାହାକି ଟେଲିଭିଜନ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷଭାବେ ଆନୀତ, ଏସବୁର ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କରେ ଜନମାନସରେ ବଳିଷ୍ଠ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ହେଇ ସାରିଛି। ଏହି ବଳିଷ୍ଠ ପୁନର୍ଜାଗରଣ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପଥ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତ।

ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଜଣାଶୁଣା ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକ ବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନାରେ ହାତଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଥିଲେ। ଜୟନ୍ତ ନାଲିକର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଷ୍ଟ୍ରେଲିଆନ୍। ସେ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନୀ ସାର୍ ପ୍ରେଡ୍ ହୟଲ୍, ଯେକି ନିଜେ ଜଣେ ବିଜ୍ଞାନ କହାଣୀକାର, ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ। ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ନାଲିକର ମୌଳିକ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା ପାଇଁ ଆଗଭର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ। ଏହାର ଫଳ ହେଲା- ଅନେକ ଖ୍ୟାତନାମା ପତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କର ଏକ ନୂଆ ଧରଣର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା। ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏସବୁ ସମ୍ପାଦିତ ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ଏଭଳି ବିଭାଗର ଲେଖାକୁ ସ୍ଥାନ ମିଳିପାରୁନଥିଲା। ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏହା ଦ୍ୱାରା ଡେଇଁ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଲା ଓ ଅନ୍ୟ ଲେଖକମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଆଗଭର ହେଲେ। ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ବୃକ୍ଷଟି ଏହାଦ୍ୱାରା ଦୃଢ଼ମୂଳ ହେଲା ଓ ଏହି ବୃକ୍ଷର ଗଣ୍ଡିମୋଟ ହୋଇ ଏଥିରେ ପ୍ରଚୁର ଫୁଲ ଫୁଟିଲା ବି। ବଙ୍ଗଳା ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖା ଦେଇଛି ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଝଡ଼ ବେଗରେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ପାରିଛି। ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟରେ ବି ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରାୟ ସେହିପରି।

ଅଧିକାଂଶ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ସ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ କଠିନ ମଞ୍ଜ ଶ୍ରେଣୀର ରହିଛି। ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ଜଣକ ଏଯାବତ୍ ବଳବତ୍ତର ରହିଛି। ଆଜି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକତା ଆମର ଜନଜୀବନକୁ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ଓ ମାନବିକ ଅସ୍ପୃହାକୁ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିଛି। ଯୁଗାନ୍ତଧରି ଯେଉଁସବୁ ମାନବିକ ଗୁଣ, ବ୍ୟବହାର ଓ ସଂପର୍କକୁ

ମଣିଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଏବଂ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ବୋଲି ଧରି ନେଇଥିଲା ହଠାତ୍ ସେସବୁର ସମାବ୍ୟ ଅଥବା ବାସ୍ତବ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦୃଶ୍ୟ ମଣିଷକୁ ଅସ୍ଥିର ଓ ଆଶଙ୍କାଗ୍ରସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଭିତରକୁ ଠେଲି ନେଇ ଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସମାଜର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ତଥା ବାହ୍ୟ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟ ଦୋହଲି ଉଠୁଛି । ଏସବୁର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରେ । ଏଇ ପରିସ୍ଥିତିର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସେତେବୃତ୍ତ ସଫଳତା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

ସାମାଜିକ ଯଥାର୍ଥତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେଉଁସବୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଆଜି ଭାରତୀୟ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକରେ ରଚିତ ହୋଇଛି ସେସବୁର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ରଚନାର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଆହୁରି ଏକ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଜୀବନ-ବିଜ୍ଞାନ (ଲାଇଫସାଇନ୍ସ) କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତେ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଲାଣି, ବିଶେଷତଃ ଅଣୁ-ଜୀବବିଜ୍ଞାନ (ମଲିକ୍ୟୁଲାର ବାୟୋଲଜି) ଓ ତାର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ଅର୍ଥାତ୍ ‘ବାୟୋଟେକ୍ନୋଲଜି’ ମାଧ୍ୟମରେ ଯାହାସବୁ ଅଭିନବ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲାଣି, ସେଥିରୁ ମଣିଷ ତା କାରଖାନାରେ କୃତ୍ରିମମଣିଷ ତିଆରିଠୁଁ ଆରମ୍ଭ କରି ଖୋଦ୍ ଜୀବନକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ନୂଆ ଛାଞ୍ଚରେ ଭଳି ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜୀବ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢେଇ ସେସବୁକୁ ହାତ ପାହାତିରେ ପାଇଗଲା ଭଳି ମନେହେଲାଣି । ଏହାର ଫଳାଫଳ ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । ସମାଜର ପ୍ରଚଳିତ ଚଳଣି ତଥା ଧାର୍ମିକ ଓ ନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମାନଦଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଏହା ଫଳରେ ସାଂଘାତିକ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ତଥା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ତେଜ ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ମଣିଷ ତା ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ନେଇ ଖେଳ ଖେଳିବାର ଯେଉଁ ଅବଦମିତ ଇଚ୍ଛା ଚିରକାଳ ପୋଷଣ କରିଆସିଛି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସେ ଜଳଜଳ କରି ଦେଖିପାରୁଛି ତା ନିଜ ଆଖିରେ । ଏହା ସହିତ ମିଶିଛି ମଣିଷର ମଣିଷ ସହିତ ଆନ୍ତଃ ସଂପର୍କରେ ତୁମ୍ଭକୁ ବିଭ୍ରାତ ଉତ୍ସାଦନକାରୀ ଘଟଣାବଳୀର ଧମକ ଯାହା ମାନବିକ ସଂପର୍କକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ନ କରିଦେଇ ପାରେ ହୁଏତ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ-ଯାହାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଏକାନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରାଯାଉଥିଲା ସେସବୁକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ । ଏପରିକି ସେସବୁକୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିବାର ଅଧିକାର ଆଉ ବ୍ୟକ୍ତି ହାତରେ ରହି ପାରିବ କି ନା ତାହା ବି ଆଜି ସଂଶୟାତ୍ମକ । ଆଜିର ଅଧିକାଂଶ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ଅଧିକାର କରିଛି ଏହିସବୁ ଚିନ୍ତା ଓ ଅନୁଚିନ୍ତା । ଏ ପ୍ରକାର କଠିନ ମଞ୍ଚ ବାଲା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଯାହାକି ମାନବ କେନ୍ଦ୍ରିକ ଓ ଯେଉଁଥିରେ ମଣିଷର ଭାବାବେଗ ଓ ସମାଜଚିନ୍ତା ମୂଲ୍ୟ ଚେତନା ସହିତ ବିଜ୍ଞାନର ସଂପର୍କ ସ୍ୱାଭାବିକ, ଏ ସବୁକୁ ମେରୁଦଣ୍ଡ ରୂପେ

ଠିଆକରି ତା ଚାରିପାଖେ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରିକୃତ କରି, ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ସଂକଳନ କରାଯିବା ଏକାନ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ।

ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସାଂପ୍ରତିକ ବିକାଶ ଦ୍ଵିତୀୟ ବା ତୃତୀୟସ୍ତରରେ ବିବର୍ତ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ହୋଇଥିବାରୁ ଚଳିତ ସମୟର ଯୁରୋପୀୟ ବା ଆମେରିକୀୟ ଜାଣାର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଠାରୁ ଏସବୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନଭାବେ ବଛାଯାଇ ପାରେ ଓ ସେହି ନ୍ୟାୟରେ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିପାରିଛି ମଧ୍ୟ । ଅନ୍ୟ କଥାରେ, ଏ ଦେଶର ଭୌଗୋଳିକତାର ଉପ ଉପରେ ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଭାରତୀୟତା ଆଦୌ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ବରଂ, ଏସବୁ ଧରଣର ରଚନାର ଆତ୍ମ ପରିଚୟ ନିର୍ଭର କରୁଛି ଏ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପରିବେଶର ବ୍ୟାପକତା ଉପରେ- ଏହାହିଁ ସତ୍ୟ ।

ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଦୁଃସାହସିକତା ଭିତ୍ତିକ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ, ପ୍ରସାର ଜାତୀୟତା ବା ସାଂସ୍କୃତିକ ଚେତନାର ପ୍ରତିଫଳନକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ଗଢ଼ି ଉଠିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ । କାବି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମଣିଷର ଦୁଃସାହସିକତାର ସ୍ଵପ୍ନ, ସାରା ବିଶ୍ଵରେ ଏକ ଓ ଅଦ୍ଵିତୀୟ । ତେଣୁ, ଏପ୍ରକାର କାହାଣୀରେ କାହାଣୀକାର ବା ପାଠକର ରୁଚିର ସମତା ଅନୁଯାୟୀ ସଂପୃକ୍ତ ସମାଜର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ଜୀବନର ଗୁଣାତ୍ମକତା ତଥା ବିଶ୍ଵାସର ପ୍ରତିଫଳନ କୃତ୍ରିମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ବା ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀରେ ଏ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏନା । ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ତରର ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଜ୍ଞାନର ବୈଜ୍ଞାନିକତା ସହିତ ବିଜ୍ଞାନର ବାର୍ତ୍ତାକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ମୁଖ୍ୟତଃ ବଳବତ୍ତର ରହିଥିଲେ ହେଁ ଲେଖକ ମନରୁ ପାଠକର ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭିଳାଷ ଓ ଭାବାବେଗଜନିତ ଜିଜ୍ଞାସା ବିସ୍ମୃତ ହୋଇନଥାଏ । ଗଛ ଓ ଗଛର ଫୁଲ ପାଠକର ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହେବାର ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗଛର ନାଟକୀୟତା ସହିତ ନିଜେ ପାଠକ ଜଡ଼ିତ ହେବା ବିଧେୟ; ତେଣୁ, ତଦନୁଯାୟୀ କାହାଣୀକାର ଦୃଷ୍ଟିରେ କାହାଣୀ ରଚନାର ଦାୟିତ୍ଵର ଦିଗ ଆପେ ଆପେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଜ୍ଞାନ ଏକ ବିଶ୍ଵଚେତନାର ବିଷୟ ଖାଲି ନୁହେଁ; ବିଶ୍ଵ ଚେତନାହିଁ ବିଜ୍ଞାନ । ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ, ବିଶ୍ଵର ସର୍ବତ୍ର, ଏକାପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ । ବାହ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ବା ବାସ୍ତବ ଜଡ଼ ଜଗତକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଏହା ଉପରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକତାର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପି ସର୍ବତ୍ର ସମାନ ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ, ଏହାର ପ୍ରଭାବ ମଣିଷ ଓ ମାନବିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ, କିମ୍ବା

ମଣିଷର ଭାବାବେଗ ତଥା ମାନବିକ କ୍ରିୟାପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଭାବ କିପରି ଆକ୍ରାନ୍ତ କରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ବସିଲେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷକୁ ଆବୃତ କରିଥିବା ସାଂସ୍କୃତିକ ପଦ୍ଧତିର ଛିତି ଓ ଅବସ୍ଥାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନେବାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଗତି ନଥାଏ । କୃତ୍ରିମ ମାତୃତ୍ୱ, ଯାହାକି ଗଲାକାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଅଶୃତପୂର୍ବ ବିଷୟ ଥିଲା ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ, ଯାହାକି ଜୀବନ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରଗତି ଫଳରେ ଏକ ଚଳନ୍ତି ବିଷୟରେ ପରିଣତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଏ ଭିତରେ, ସେଭଳି ଏକ ବିଚିତ୍ର ବିଷୟ ପ୍ରତି ମଣିଷର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପି ସର୍ବତ୍ର ସମାନ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାନଯାଇପାରେ । ପ୍ରତି ଦୁଇ କିଲୋମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ମଣିଷର କଥୁତଭାଷା ଭିନ୍ନ ରୂପ ଧାରଣ କରେ ବୋଲି ଯେଉଁ ପ୍ରବାଦ ଅଛି ସେଇଧରଣର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ମଣିଷର ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ । ଏପରିକି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ବରଫ ଯୁଗ ବା ‘ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟାର ଡିଷ୍ଟର’ ଆଗମନ ବିଷୟକ ସତର୍କବାଣୀକୁ ନେଇ ମଣିଷର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କିପରି ଆକାର ଧାରଣ କରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତିକ ଚେତନାଗତ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ । ନିଜର ସାଂସ୍କୃତିକ ଚକ୍ରମାଦେଇ କିଏ କିଭଳି ଏ ଜଗତକୁ ଦେଖେ, ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ମନୋଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ତାରି ଉପରେ । ଏହି କାରଣରୁ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ ଖାଲି ଭୌଗୋଳିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବା ରାଜନୈତିକ ସୀମା ସରହଦ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ପୃଥିବୀର ସେଇ ସୀମିତ ଅଞ୍ଚଳ ଯାହାର ନାମ ଭାରତ ବର୍ଷ ସେଇ ଦେଶ ବା ଭୂଖଣ୍ଡର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଏହି ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକରଣ ଅନ୍ତରାଳରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ପାଣିପାଗର ତାରତମ୍ୟକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସୃଷ୍ଟି ହେଇଥିବା ଦେଖାଯାଏ । ଉଦାହରଣ- ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ସୃଷ୍ଟ ମରାଠୀ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସ୍ୱରୂପ ବଙ୍ଗଳା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ସେହିପରି ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ସୃଷ୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ତାମିଲ ଭାଷାର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଠାରୁ ପୃଥକ ଧରଣର । ଏହାର କାରଣ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାରେ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟର ଏହି ବିଭାଗଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ପୃଥକ ଭାବେ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି ଓ ସମୟକ୍ରମେ ନିଜର ଛିତିକୁ ମଧ୍ୟ ସୁଦୃଢ଼ କରିପାରିଛି । ଫଳରେ ପ୍ରତି ଭାଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ଅନ୍ୟଭାଷାର ସୃଷ୍ଟିଠାରୁ ପୃଥକ ଓ ଭିନ୍ନ ଆକାର ପ୍ରକାର ବିଶିଷ୍ଟ ।

ଭିତର ପରିମାଣ ଓ ଗୁଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ଏହି ସ୍ରୋତର ପ୍ରଖରତା ସବୁଠୁଁ ବେଶି ତୀବ୍ର । ଏହି ଭାଷାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଚେର ଖୁବ୍ ଶକ୍ତଭାବେ ମାଟିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିସାରିଲାଣି ଓ

ଅତିଶୀଘ୍ର ଏକ ସନ୍ଦନଶୀଳ ବଳ ରୂପେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେବ ମଧ୍ୟ। ପ୍ରଥମେ ବିଧିବଦ୍ଧଭାବେ ପରାଶ ଦଶକରେ ବିଜ୍ଞାନକାହାଣୀ ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ। ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ସେତେବେଳେ ଭର୍ଷ ଓ ଫ୍ରେଲ୍‌ସଙ୍କ କ୍ଲାସିକସ୍ ଯଥା- ‘ଦ ଇନ୍‌ଭିଜିବ୍ଲ ମ୍ୟାନ୍’ ଓ ‘ଆରାଉଣ୍ଡ ଦ ୱାର୍ଲ୍ଡ୍ ଇନ୍ ଏଇଟି ଡେକ୍’ ଭଳି ଲେଖାର ଅବଲମ୍ବନରେ ଏଭଳି ଲେଖାସବୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଲେଖାଯାଉଥିଲା। ଏହି ଲେଖାସବୁକୁ ଅନୁବାଦ ସହିତ ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ଆଞ୍ଚଳିକତାର ସୌରଭ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ରୁଚିପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ, ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା। ତା ଛଡ଼ା କଥିତଭାଷା ଓ ରୁଚିପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ସୁଖପାଠ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ମଧ୍ୟ।

ଏହି ପୁରୁଣା କ୍ଲାସିକସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଃସାହସିକତାରେ ଭରପୂର ପ୍ରଥମ ସ୍ତରୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସେସମୟରେ ପାଠକମାନେ ବହୁଳ ଭାବେ ଉପଭୋଗ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କିଶୋର ସାହିତ୍ୟ କହି ସେସବୁକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଅବହେଳା କରାଯାଇଥିଲା। ସମାଲୋଚକ ତଥା ଚତୁକାଳୀନ ମରାଠୀ ସାହିତ୍ୟର ଭାଗ୍ୟନିୟନ୍ତ୍ରାଗଣଙ୍କ ଏଇ ଧରଣର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଆଖିମୁଖ୍ୟ ଯୋଗୁ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ ସେତେବେଳେ ଆପାତକକ୍ଷେୟ ମନେ କରାଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ଠିକ୍ ପରେ ପରେ, ଷାଠିଏ ଓ ସତୁରୁରି ଦଶକରେ, ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଗୁରୁଗମ୍ଭୀର ପରିପକ୍ୱତା ସମ୍ବଳିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ। ସେତେବେଳେ ଏଇ ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରୋତକୁ ସଂଖ୍ୟାଳି ନେଇଥିଲେ, ନିଜ ପତ୍ରିକା “ନାଭାଲ୍” ମାଧ୍ୟମରେ, ତାର ସହୃଦୟ ସଂପାଦକ ଅନନ୍ତ ଅତ୍ତର୍ଜର୍। “ନାଭାଲ୍” ଗୋଟିଏ ନୂତନତ୍ୱ ଅନ୍ୱେଷଣକାରୀ ଅଣ ପାରମ୍ପାରିକ ପତ୍ରିକା ଆଉ, ଏହାର ସଂପାଦକ ଅନନ୍ତ ଅତ୍ତର୍ଜର୍ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଐତିହାସିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ସେଦିନ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଜନ୍ମଜ୍ୟାମ୍ବେଲେଙ୍କ ଅବତାର ଭାବେ। ଏହାଙ୍କ ସୁଦୃଢ଼ ନିରବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଓ ସହୃଦୟ ସମର୍ଥନ ନିପାଇଥିଲେ ସାହିତ୍ୟର ଏହି ସ୍ରୋତଟି ହୁଏତ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର କେଉଁ ମରୁବାଲିରେ ଅବଲୁପ୍ତ ହୋଇ ସାରଗାଣି କିଏ ଜାଣେ।

ସତୁରି ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇ ଅବସ୍ଥା ବଳବତ୍ତର ରହିଥାଏ। ଏତିକିବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଜୟନ୍ତ ନାଲିକର ଓ ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ନିଜ ହାତର କରାମତି ପରୀକ୍ଷା କରିବସିଲେ ସାହିତ୍ୟର ଏହି ବିଭାଗଟି ଉପରେ। ଏହାପରେ, ବହୁ ଅପେକ୍ଷିତ ସମ୍ମାନବୋଧଟି ଏଥର ମିଳିଗଲା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ। ଏହା ସହିତ, ମରାଠୀ ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ମିଶିଯିବା ପରେ, ଏ ଧରଣର ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱତଃ ପରିପୁଷ୍ଟଭାବେ ଆମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ କରି ଉଠିଲା। ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ମାଧ୍ୟମରେ, ଗୋଟିଏ ପିଢ଼ିର ଲେଖକମାନଙ୍କର ଚାଲିମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାଯୋଗୁ, ସେମାନଙ୍କର କଅଁଳ ଦାନ୍ତ ଦୃଢ଼ ଓ ବଳିଷ୍ଠ

ହୋଇ ଉଠିଲା । ଆଜିର ବହୁସଂଖ୍ୟକ ମରାଠୀ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀଲେଖକ, ପ୍ରତିଯୋଗୀତାରେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବଣ ରୂପେ ସୁପରିଚିତ ।

ତା ପରଠାରୁ ଏହି ମରାଠୀ ପ୍ରୋତର ମୁହଁ ଆଉ ପଛକୁ ବୁଲି ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ନଥିଲା । ଏ ପ୍ରୋତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଲେଖକ ଲେଖିକା ସନ୍ତରଣରତ । ଅନେକ ତରୁଣ ଲେଖକ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ଅଧିକାର କରିନେବାକୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ପ୍ରତିଦ୍ବନ୍ଦାଭାବେ ଅପେକ୍ଷାରତ । ବହୁ ନାମଜାଦା ପଦ୍ମପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦିୱାଳୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକୁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦ୍ବାର ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ରଖି ଆସିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ହାରାହାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପତ୍ରାଶ୍ରମ ଏ ଧରଣର ଗନ୍ଧ ଏହି ଦିୱାଳି ବେଳକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଏ-ମରାଠୀ ପଦ୍ମପତ୍ରିକାରେ । ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଗନ୍ଧସଂକଳନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇସାରିଛି ମଧ୍ୟ ଏଇ ଭିତରେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ କେତୋଟି ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାକୁ ଭାଷାନ୍ତରିତ ହୋଇ ସାରିଛି । ଭାରତୀୟ ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ଧାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ବଳିଷ୍ଠତମ ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଇ ପାରେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାରେ ଏହାର ଅଭିମାନସ୍ଥ ଅବଶ୍ୟ ବିଶେଷ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ତେବେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିବର୍ତ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମରାଠୀପରି ସେତେ ଦ୍ରୁତ ବା ବ୍ୟାପକ ନୁହେଁ ନିଶ୍ଚୟ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ କୁହାଯାଇପାରେଯେ, ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ ସତ୍ୟଜିତ ରାୟଙ୍କର ଏ ଦିଗରେ ବଳିଷ୍ଠ ଉଦ୍ୟମ ସତ୍ତ୍ବେ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ସେ ଭାଷାରେ ଏତେ ବେଶି ପୁଷ୍ଟିତ ହେବାପରି ମନେ ହୁଏ ନା । ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ସମାଲୋଚକ ଅରୁଣ ସିହ୍ନାଙ୍କ ମତରେ, “ଅନୁବାଦ ଏବଂ କୃତିତ୍ବ କଦବା କିଛି ଅନୁକରଣାତ୍ମକତା ଧର୍ମୀ ଲେଖା ବ୍ୟତୀତ ଏହାର ଗତି, ପଙ୍କରେ ପଶିଗଲା ପରି, ଧାମେଇ ଯାଇଛି । ପରିସ୍ଥିତି ହୁଏତ ଭିନ୍ନ ଆକାର ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତା ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ପାରେ ଯେ ଯଦି ରାୟ ତାଙ୍କର ମୌଳିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଳବତ୍ତର ରଖି ତାଙ୍କ ମନମତାଣିଆ ବିଜ୍ଞାନକାହାଣୀର ଜାଲ ବୁଣା କାମକୁ ଆହୁରି ଆହୁରି ଲମ୍ବେଇ ଚାଲିପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ନିଜର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ପଣ୍ଡାତ୍ମଣୀ କଲାପରି ପୁଣିଥରେ ସେଇ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନାରେ ମାତିଗଲେ । ବସ୍ତୁତଃ, ବିଜ୍ଞାନର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ପୂରା ପଛକୁ ଠେଲି ଦେଇ ସେ ଦୁଃସାହସିକତାକୁ ମୁଖ୍ୟସ୍ଥାନରେ ବସେଇ ଦେଲେ, ତାଙ୍କ ଗନ୍ଧ ରଚନାରେ ।

ଆହୁରି କେତେକ କାହାଣୀ ଲେଖକ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ଅର୍ଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନକୁ ସନ୍ଦିହାନ ଭାବେ ନିଜ ଲେଖାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାବେ ବହୁଳଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଜସ୍ର

ପରିମାଣର ଲେଖା ଲେଖି ଚାଲିଲେ ଓ ଏସବୁ ଲେଖା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବାସ୍ତବତାର ବିରୋଧାଭାଷ ହୋଇ ପ୍ରତିଭାତ ହେଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଯେଉଁଠି ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନବତ୍ବର ଆବାହକ ହେବା କଥା, ସେଠି କାହାଣୀଟି ଦେଖା ଦେଲା ଦୁର୍ବଳ ଏବଂ ବିକୃତ ଆକାରରେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର କିଛିତ ଉନ୍ନତି ଘଟିଥିଲା ଅଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷନଙ୍କ ସଂପାଦିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀ ସମ୍ବଳିତ ଏକ ପତ୍ରିକା “ଫ୍ୟାକ୍ଟସ୍‌କ୍”ର ଧାରାବାହିକ ପ୍ରକାଶନ ଯୋଗେ । ବର୍ଷନ ନିଜେ ଜଣେ ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପନ୍ନ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀକାର ମଧ୍ୟ । ବଜ୍ରା ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ଆଲୋଚ୍ୟା ହେଲା ଯେ ଏ ଭାଷାର ବେଶ୍ କିଛି ସଂଖ୍ୟାର ଖାତନାମା ସାହିତ୍ୟିକ ଏ ବିଭାଗରେ ସାମିଲ ହେବାକୁ ଲଜ୍ଜା ପ୍ରକାଶ ନକରି ମୂଳ ଧାରାର ସାହିତ୍ୟ ସହିତ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ଲେଖୁଥାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ମୂଳ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସ୍ରୋତଟି ପୂରା ଶୁଖିଯାଇ ବଞ୍ଚିରହି ପାରିଛି । ତେବେ, ମରାଠୀ ପରି ଏ ସ୍ରୋତ ସନ୍ଦନ୍ତର ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆହୁରି ବାକି ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାନର ଜନପ୍ରିୟତା ପାଇଁ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ଜନଆନ୍ଦୋଳନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବେଶ୍ କିଛି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହି ଆସିଛି । ଏ ସବୁର ମିଳିତ ପ୍ରଭାବରେ ବିଜ୍ଞାନବାଚାର ସୁଦୂର ପ୍ରସାରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ପ୍ରଗତି ଦିଗରେ ଏହା ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କେରଳ ଶାସ୍ତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ ପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁ ଧରଣର ଜନପ୍ରିୟ ଉଦ୍ୟମ ଏ ଦିଗରେ କରାଯାଇଛି ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ କରାଯିବାର ନକରି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ରାଜଭାଷା ମାଲାୟଲାମରେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ରଚନା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସି. ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କ ମତରେ, “କେରଳର ଲେଖକ ସମବାୟ ପକ୍ଷରୁ ଦୈନିକ ୧.୫ ସଂଖ୍ୟା ହାରରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରାୟ ସମାନ ହାରରେ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଏସବୁ ମିଳିତ ସଂଖ୍ୟକ ପୁସ୍ତକର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ହେଉଛି କେବଳ ଗଳ୍ପ-ଉପନ୍ୟାସ । ଅଥଚ, ଏହାର ଶତକଡ଼ା ୦.୧ ଅଂଶ ବି ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀ ନୁହେଁ ।”

ଅନ୍ୟ ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ସେଇ ଏକା ଧରଣର, ହୁଏତ ମାଲାୟଲାମ୍ ପରି ଏତେ ଖରାପ ନୁହେଁ । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ, କେତେକ ନିଷ୍ଠାପର ସୈନିକ, ପରିସ୍ଥିତିର ତାଡ଼ନା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତଥାପି ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟାପୃତ । ମରାଠୀ ଭାଷାର ପ୍ରଖର ସ୍ରୋତ ସହିତ ମିଶିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅନେକ ଦୁର୍ବଳ ଉପନୟା ନିଜ ନିଜର ଧାରାରେ ଅବିରତ ଭାବେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ । ସମ୍ମିଶ୍ରିତ ସ୍ରୋତଟି ଦିନେ

ନା ଦିନେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଆକାର ଧାରଣ କରିବ ।

ଆଜିର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ଚିନ୍ତାଧାରା ସହିତ ବୃହତ୍ତର ବିଶ୍ୱର ଚିନ୍ତାଧାରାର ସଂଯୋଗରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଏକ ଅଭିନବ ବସ୍ତୁର ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ । ଏହାକୁ ସମ୍ଭବପର କରିବାକୁ ହେଲେ ଭାରତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ କାହାଣୀର ସାମଗ୍ରୀକ ବର୍ଣ୍ଣାଳୀପ୍ରତି ଏକ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାଫଳରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସୃଜନଶୀଳତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ । ସହିତ ଦୂର୍ବଳ ସୃଷ୍ଟିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବାଛି ଅଲଗା କରିଦେଇ ହେବ । ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ସଂକଳନଟି ଏହିପରି ଏକ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ଦୂରକର ଭୂମିକା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ବାଲ୍ ଫୋର୍ଡ୍‌କେ

ମାର୍ଚ୍ଚ 1993

୭୭୭୩୬୭ ୬୩୭

,

ତୁଷାର ଯୁଗ ଆସିଗଲା

ଜୟନ୍ତ ଭି. ନାଲିକର

“ବାବା! ନାବା! ଶୀଘ୍ର ଉଠ, ଶୀଘ୍ର, ଶୀଘ୍ର ଉଠିପଡ଼, ଦେଖ! ହେଉ ଚାହିଁ, ବାହାରେ କେତେ ବରଫ! ବାଃ, କି ଚମତ୍କାର!”

ରାଜୀବ ଶାହାଙ୍କ ପାହାନ୍ତା ପ୍ରହରର ଗହନ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ ପିଲାଙ୍କ ପାଟିରେ। କିନ୍ତୁ, ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଏ ହଇଚଇର କାରଣ ବୁଝି ପାରୁନଥାନ୍ତି ସେ। କବିତା, ପ୍ରମୋଦ ଏତେ ହଲ୍ଲୁ କରୁଛନ୍ତି କ'ଣ ପାଇଁ?

“ବାବା, ଆମେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଟିକେ ଖେଳିବୁ ବରଫରେ?” ପଚାରିଲା କବିତା।

“ବରଫ? ବମ୍ବେରେ ବରଫ? କି ଅସମ୍ଭବ? ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ରାଜୀବ, ଆଉ ଅନେଇଲେ ଝର୍କା ବାହାରକୁ। ଘୋର ଅବିଶ୍ୱାସର ଚାହାଣି ସେ। ‘ଆରେ!’ ସତେ ତ ବରଫ ପଡ଼ିଛି। ଗୋଟେ ଧଳା ଗାଳିଚା ବିଛେଇ ହୋଇ ଯାଇଛି ଘର ଗୁଡ଼ାକର ମଧ୍ୟମଝି। ହଠାତ୍ ତାକୁ ଜଣାଗଲା- ଓଃ, କି ମାରାତ୍ମକ ଥଣ୍ଡା। ପିଲା ଦୁଇଟି ଯୋଡ଼ାଏ ପୂରାହାତ ସ୍ୱେଟର ପିନ୍ଧି ପକାଇଥାନ୍ତି- ଶୀତବସ୍ତ୍ର ମୋଟେ ସେତିକି ଯାହାଥାଏ ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ ତାଙ୍କର। ବମ୍ବେରେ ଗରମ ପୋଷାକ ଭଳା ଦରକାର ପଡ଼େ କାହାର? ଗଲାବର୍ଷ ଉଡ଼ିରେ ଯେତେବେଳେ ଏ ଦୁଇଟା କିଣା ହୋଇଥିଲା ତାପରଠୁଁ ଏ ଜିନିଷ ଆଉ ଯେ କେବେ ବ୍ୟବହାରକୁ ଆସିବ ଏ କଥା କଳ୍ପନାରେ ନଥିଲା ତାଙ୍କର।

“ନା! ତଳକୁ ଓହ୍ଲୁଅନା,” କହୁ କହୁଁ ଥଣ୍ଡାରେ ପାଟି ଥରି ଯାଉଥାଏ ତାଙ୍କର। ନିଜ ଦିହ ଚାରିପଟେ ଶାଳଟାଏ ମାଡ଼ିବସି ବେଡ଼େଇ ଧରିଲାବେଳେ ମନଟା ଦୁଖେଇଲା ଅବଶ୍ୟ, “ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି, ଆମେ ଚାଲ ଯିବା ଛାଡ଼ ଉପରକୁ। କିନ୍ତୁ ଆଗ ମୋକା ଆଉ ଜୋଡ଼ା ପିନ୍ଧା।”

ପ୍ରମୋଦ, କବିତା ଦଉଡ଼ିଲେ ଆଗେ ଆଗେ, ଆଉ ରାଜୀବ ଖୋଟୁଥାନ୍ତି ପୁଣି ଗୋଟାଏ ମୋଟା ଶାଲ ନିଜ ପାଇଁ। ଆହା। ଗୋଟାଏ ହିଟର ଥାଆନ୍ତା କି! ଏମିତିକି କୋଇଲା ଚୂଳିଟାଏ ବି ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ଏଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ, ଏଇ କଳିଜାଥରା ଥଣ୍ଡା ବଖରାଟା ଭିତରେ।

ଗଲା ସପ୍ତାହରେ ପାଣିପାଗ ଯେଭଳି ବଦଳୁଥିଲା ତାର ଚରମ ପରିଣତି- ଏଇ ତୁଷାରପାତ । ବୟେବାଲାମାନେତ ଏମିତିରେ ଶୀତକୁ ଗାଳି ଦିଅନ୍ତି ଅର୍ମୋନିଟର ପାରା 15° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ତଳକୁ ଖସୁ ନ ଖସୁଣୁ । ଗଲାକାଳି ଦିନବେଳେ ତାପମାତ୍ରା ପହଞ୍ଚିଲା 5° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ପାଖାପାଖି, ରାତିକି ତ ପୂରା ଶୂନ୍ୟ ଡିଗ୍ରୀ । ପାଣିପାଗରେ ଏଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ବୋଲି କିଏ ଭାବିଥିଲା ! ଏଥିରେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବି ଆପାଆପା ହୋଇ ଗଲେଣି । କୁଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଛି ବ୍ୟାପାରଟା ?

“ଆସ ଆସ ବାବା !” ଛାତ ଉପରକୁ ଯିବାକୁ ସିଢ଼ିର ସଭା ଉପର ପାହାଚରୁ ଡାକିଲା ପ୍ରମୋଦ । ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ବିଲ୍ଡିଂର ସଭା ଉପର ମହଲା ପ୍ଲଟ୍‌ର ମାଲିକ ହବାର ବିଳାସ ସାଙ୍ଗକୁ ବିଲ୍ଡିଂ ବୁକର୍ ପୂରା ଛାତଟା ବି ଜାଣ ତାଙ୍କ ନିଜ ଇଲାକା ବୋଲି ମନେକରିଥାନ୍ତି ପିଲା ଦିଲଟା ।

“ଆସୁଚି, ଆସୁଚି । କିନ୍ତୁ ଠାକୁରଙ୍କ ରାଣ- ହୁସିଆର ! ଭାରି ଖସଡ଼ା ହୋଇଥିବରେ !” ରାଜୀବ ତାଙ୍କ ମାରୁଆନ୍ତି ପାହାଚ ଗୁଡ଼ାକୁ ଖପଖାପ୍ ଡେଇଁ ପିଲାଙ୍କ ପିଛା କଲାବେଳେ । ଉପରଟା ଯେ କେଡ଼େ ଅଣ୍ଟା ହୋଇଥିବ ।

ଛାତ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବା ମାତ୍ରେ ଅଣ୍ଟାକଥା ରହିଗଲା ପଛକୁ । ଆଃ, କି ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ! ତାଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା ସେ ଗୋଟାଏ ଛବି ଦେଖୁଛନ୍ତି- ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ ଗ୍ରିଟି କାର୍ଡ୍‌ରେ ଛପା ହୋଇଥିବା ଯୁରୋପର କୋଉ ଗୋଟେ ସହରର ଛବି ! ନା- ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଆଦୌ ତାତିଲା ତହତହ ବୟେ ସହରର ନୁହେଁ । ଏପରିକି ହେଇ ସେଠି- ହିନ୍ଦୁ କଲୋନି ମଝି ରାସ୍ତା ଗୁଡ଼ାକର ଦି'ଧାରରେ ଯୋଉ ଗଛଗୁଡ଼ାକ- ସେଗୁଡ଼ାକ ତ ପୂରା ଧଳା ! ପୁଟପାଥ ଆଉ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍‌ଗ୍ରିଡ୍‌କି ଅବଶ୍ୟ ଆବୁରୁ ଜାବୁରୁ କଲା ଧଳା ମିଶା ଦିଶୁଛି- ଯାନବାହାନ ଲୋକବାକଙ୍କ ଚଳପ୍ରଚଳ ଯୋଗୁ । ତେବେ, ଦାଦର ରେଳଷ୍ଟେସନ୍ ଦେଇ ଯେଉଁ ରେଳରାସ୍ତା ଯାଇଛି ସେ ତ ଫାଙ୍କା ! ବାଜି ପକେଇବି, ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ରେଲଷ୍ଟେସନ୍ ବାଲାଏ ବନ୍ଦବାନ୍ଦ କରି ହୁ ମାଇଲେଣି ନିଷ୍ଠେ । ତାଙ୍କର ତ ବନ୍ଦବାନ୍ଦ ପାଇଁ ବେଶି କିଛି କାରଣ ଦରକାର ପଡ଼େନି । ନିଜକୁ ନିଜେ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହେଲେ ସେ ।

“ଆହା ଷ୍ଟେସନ୍ ବାଲାଏ ତେବେ କରୁଛନ୍ତି କଅଣ !” ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ସତେ ବା ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ଦେଲାଭଳି ଗୋଟାଏ ଲୋକାଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍ ଦିଶିଲା ରେଲ୍‌ଲାଇନ୍ ଉପରେ । ଛୁକ୍ ଛୁକ୍ ହୋଇ ଗଡୁଥାଏ । ଗାଡ଼ିଟା ମାହେନ୍ ଡିଗରେ ।

ରାଜୀବଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଘୁରିଗଲା ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର ଆଉ ଏକ ବାଜି ପକାପକି ଘଟଣାକୁ । କିନ୍ତୁ, ବାଜି ମାରିବା ଅଧିକ ନିରାପଦ ମନେ ହେଉଥିଲା ସେଦିନ ।

“ଆହା, ବୟେରେ କେବେ ବରପ ପଡ଼ିପାରେ ?” ପଚାରିଥିଲେ ବସନ୍ତ ।

“କଦାପି ନୁହଁ,” ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ସେ ।

କିନ୍ତୁ, ବସନ୍ତକ ଦୃଢ଼ ଯୁକ୍ତିଟା ଥିଲା,-

“ମୋଟେ ବର୍ଷ ଦଶଟା ଭିତରେ ଘଟିବ।”

ଏଇଲେ ସତକୁ ସତ ଘଟିଲା- ପାଞ୍ଚଟା ବର୍ଷ ଭିତରେ।

ସେଦିନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଯେଉଁ “ପାର୍ଟି” ଦେଇଥିଲେ ସେଇଠି ଭେଟ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କର ବସନ୍ତକ (ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ ଚିନ୍ମୟ) ଯେ ସେଥର ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାକୁ ଲେକ୍‌ଟର ରୂପରେ ଆସିଥିଲେ) ସାଙ୍ଗରେ। ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ତାଙ୍କ ପାର୍ଟିକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାନ୍ତି କେତେକଣ ବିଶିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କସମେତ କିଛି ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ। ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଡି.ସି, ମେରିଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଭର୍ଜିନିଆର। ରାଜୀବ ଶେଷୋକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଅର୍ଥାତ୍ ସାମ୍ବାଦିକ ଗୋଷ୍ଠୀର।

ପାର୍ଟିରେ ଗପସପ ସବୁ ଯେମିତି ଚାଲେ ଚାଲିଥାଏ ସେମିତି। ବିଜ୍ଞାନ ଓ ରାଜନୀତି ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ମଝିରେ ବସନ୍ତ କିନ୍ତୁ ବସିଥାନ୍ତି ରୁପଚାପ୍। ପାର୍ଟି ପାର୍ଟି କି ଏଣୁତେଣୁ ବାକେ ଗପ ବେଳେ ବସନ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ପ୍ରାୟ ଖୋଲେନା। କିନ୍ତୁ-----

“ଶୁଣିଲେଣି,” ସମ୍ବାଦଦାତା ଜଣେ ଧାଇଁ ଆସିଲେ ଲସରପସର ହୋଇ। କହିଲେ “ଟେଲିଫ୍ରଣ୍ଟରେ ଗୋଟାଏ ମେସେଜ୍ ଏଇ ମାତ୍ର ଆସିଲା- ପୁନର୍ବାର ବିସ୍ଫୋରଣର ଉଦ୍‌ଗାରଣ।”

“ହେ ଭଗବାନ! ଗଲା ତିନିମାସ ଭିତରେ ଏ ହେଲା ଚତୁର୍ଥ ଆନ୍ତେନ୍‌ଗିରିର ଉଦ୍‌ଗାରଣ। ଧରିଦ୍ରୀମାତାଙ୍କ ପେଟ ଖରାପ ହୋଇ ଗଲାଣି ଲାଗୁଛି।” ରାଜୀବ ଚିନ୍ତଣ ଦେଲେ ବସନ୍ତଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି।

“ପେଟ ନୁହେଁ, ଧରିଦ୍ରୀମାତାଙ୍କ ଆବରଣ ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ-”, ବସନ୍ତଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ।

“ହଁ ହଁ ବସନ୍ତ! ସ୍ପଷ୍ଟ କରି କୁହ-” ମେରିଲ୍ୟାଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ପ୍ରଫେସର କଥା ଯୋଡ଼ିଲେ ରାଜୀବଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ।

“ଠିକ୍ ଅଛି। ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତେନ୍‌ଗିରିର ଉଦ୍‌ଗାରଣ ଘଟିଲେ ପୃଥିବୀ ଉପରକୁ ସବୁକିଛି ଖସି ପଡ଼େ ନାହିଁ। ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ କିଛି ଧୂଆଁ ଧୂଳି ବି ତ ଯାଏ। ଅବଶ୍ୟ କେତେ ମାଲ୍ ଗଲା ତାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ସବୁକଥା। ସୀମାଚିରିତ ହୋଇଗଲେ ପ୍ରକୃତିର ସବୁକଥା ବି ବିଚିଡ଼ିଯାଇପାରେ। ମୋର ଆଶଙ୍କା ଆମେ ସେ ସୀମାରେଖା ପାଖାପାଖି ଧଇଲେଣି, ଯଦିତ ସୀମା ସେପାରିକୁ ଯାଇନେ ଏଯାକେ।” ଗମ୍ଭୀର ଶୁଣାଗଲା ବସନ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱର।

“ପ୍ରକୃତିର ସବୁକଥା ବିଚିଡ଼ା ବିଚିଡ଼ି ? ତା ମାନେ ?” ଆମେରିକାର ରିପୋର୍ଟର

ଜଣେ ବାହାର କରି ପକେଇଲେ ଟିପାଖାତା । ଖବର କାଗଜ ପାଇଁ ଚମତ୍କାର ଗପଟିଏ ଶୁଣିଯାରିଥାନ୍ତି ସେ ।

ରିପୋର୍ଟରଙ୍କ ଆଖିକୁ ସିଧା ଅନେଇ ଜବାବ ଦେଲେ ଓଡ଼ୁଅ, “ବସନ୍ତ, ‘ମନେକର ମୁଁ କହିବି ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଳ ହୋଇଗଲାଣି ଆପଣଙ୍କର ଏ ରାଜଧାନୀ ଏଠୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଡି.ସି.ରୁ ଉଠି ଚାଲିଯିବାକୁ ହନୋଲୁଲୁକୁ?’”

“କି ଦରକାର ? କାରଣ ?” ରିପୋର୍ଟର ପଚାରିଲେ ବିସ୍ମିତ ହେଲାଭଳି ।

“ଆପଣ ରିପୋର୍ଟରମାନେ ଯେହେତୁ ପ୍ରହେଳିକାରେ ଭଲିବା ଲୋକ ନୁହନ୍ତି, ତେଣୁ ମତେ ଜବାବ ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି,” ହସିଲେ ବସନ୍ତ ।

“ଗୋଟିଏ ଛୋଟକାଟିଆ ବରଫ ଯୁଗ ଆସିଯିବା ପରେ ଆପଣମାନେ ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳର ନିଉୟାର୍କ, ସିକାଗୋ ଏପରିକି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଭଳି ବୃହତ୍ ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ଖାଲିକରି ପକେଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ, ବୁଝୁଛନ୍ତି !”

ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗଟା ଉପରେ ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ପେର୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଜଣେ ଡି.ଆଇ.ପି ପହଞ୍ଚିଯିବାରୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଆଲୋଚନା । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଗତିକଲା ସାଧାରଣ ବିଷୟ ଆଡ଼କୁ । କିନ୍ତୁ, ରାଜାବ ଉଖାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ବସନ୍ତକୁ । ସୁଯୋଗଟା ହାତ ପାହାନ୍ତିକୁ ଆସିଯିବା ମାତ୍ରେ ଧରିପକେଇଲେ ସେ ତାଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ।

“ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣ ନଥିଲେ ଆପଣ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତିନି ବୋଲି ସୁନାମ ଅଛି ପରା ଆପଣଙ୍କର ! କିନ୍ତୁ ଏ ଦୁଷ୍ଟାର ଯୁଗ ! କଥାଟା ଟିକେ ଅତିରଞ୍ଜିତ ନା ନାହିଁ ? ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରର ଲୋକ ନୁହେଁ ଅବଶ୍ୟ, ତେବେ ମୋ ପାରଣା-ଦୁଷ୍ଟାର ଯୁଗର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗିବାକୁ ନ ପଡ଼ିପାରେ ଆମକୁ ଆହୁରି ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ଆଗଯାକେ । ତେବେ ଗତାନୁଗତିକ ଜ୍ଞାନଟା ଅବଶ୍ୟ...”

“ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ ନ ହେଲେ” ଖଣ୍ଡେ ପାମ୍ପଡ଼ ପାଟିକି ପକେଇ କାତୁମାତୁ କଲେ ବସନ୍ତ । କହିଲେ-

“ମୁଁ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଇପାରେ ଆମର ‘ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍’ ଯୋଗ ଟେମ୍ପରେ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଏଇଲେ ସେଥିରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଘଟିଯିବାକୁ ଦଶଟା ବର୍ଷ ବି ନ ଲାଗିପାରେ । କିନ୍ତୁ ମିଶ୍ର ଶାହ, ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଭୟର କାରଣ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ! ଆପଣ ନିରାପଦ ଅଛନ୍ତି ବମ୍ବେରେ । ବିସ୍ତୁବରେଖାର ଏପାଖ ସେପାଖ କୋଡ଼ିଏ ଡିଗ୍ରୀ ଅକ୍ଷାଂଶ ଭିତରେ ସବୁ ଯାଗା ତ ଠିକ୍ ରହିବା ଉଚିତ୍ ମନେ ହୁଏ ।”

“ଆମ ସ୍କୁଲର ଓଜନିଆ ଭୂଗୋଳ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟର ଯଦି କେତେଟା କଥା ପଢ଼ିଥାଏ ମୋ ମଗଜକୁ, ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ହେଲା ବମ୍ବେର ଅକ୍ଷାଂଶ ପ୍ରାୟ ଉଣେଇଶ ଡିଗ୍ରୀ ଉତ୍ତର । ଏ’ତ ଆପଣଙ୍କ ସାମାରେଖାର ଏକେବାରେ ପାଖ !”

ତେଣୁ ଆମ ବୟେଇବାଲାକୁ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ହିମାପ୍ରବାହ ସାଙ୍ଗକୁ ତୁଷାରପାତ ଆଉ ତାର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କଥାବି । ଏତ କିଛି ନୁହେଁ- ବରଂ ସହଜରେ ଛାଡ଼ି ପାଇଗଲା ବୋଲି ଧରିନବାକୁ ହବ”, କୁରୁ କୁରୁ ହେଲେ ବସନ୍ତ ।

“ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବି ଏ କଥା ! ଦଶବର୍ଷ ଭିତରେ ବୟେରେ ତୁଷାରପାତ ? ଅସମ୍ଭବ । ହେଉଛି ଏଇ ରହିଲା ବାଜି ମୋ ଆଡୁ ଦଶ ଡଲାର, ଆପଣଙ୍କ ଗୋଟାଏ ଡାଇମ୍ ଉପରେ । ଏ ଅସମ୍ଭବ କଣ୍ଠିନ୍ଦକାଳେ ସମ୍ଭବ ହବାର ନୁହେଁ । କ’ଣ ? ଏଭଳି ଉଦାର ଧରଣର ଆହ୍ୱାନ କ’ଣ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ?” ଗୋଟାଏ ଦଶ ଡଲାରର ନୋଟ୍ ବାହାର କଲେ ରାଜୀବ ।

“ମୋର ଆଶଙ୍କା, ଆପଣଙ୍କ ଉଦାରତା ଏକେବାରେ ଚାଲିଗଲାଣି ମୋ ସପକ୍ଷରେ । ତେବେ ଯାହା ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧ ତା ଉପରେ ମୁଁ ବାଜି ଲଗାଏ ନାହିଁ, ସାମ୍ବାଦିକ ମହାଶୟ । ଆପଣଙ୍କର ଏ ଦଶ ଡଲାର ଗଲା ଜାଣନ୍ତୁ ବାଜିରେ । ତେବେ ବାଜି କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ । ଚାଲନ୍ତୁ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ବିନିମୟ କରିବା ଆମର ପରିଚୟ ପତ୍ର- ଅର୍ଥାତ୍ କାଡ଼ । ଆଜି ମୁଁ ମୋ କାଡ଼ରେ ଲେଖୁ ଦଉଟି । ଆପଣ ବି ଲେଖନ୍ତୁ । ଯଦି ସତରେ ଦଶବର୍ଷ ଭିତରେ ବୟେରେ ବରଫ ପଡ଼େ ତେବେ ଏଇ କାଡ଼ଟିକୁ ଫେରେଇଦେବେ ମତେ ସ୍ୱାକାରୋକ୍ତିଟିଏ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି, ଯେ ଆପଣ ହାରିଗଲେ । ଯଦି ମୁଁ ହାରିଯାଏ ମୁଁ ବି ସେଇଆ କରିବି ।”

ଏଇ କାଡ଼ ବିନିମୟ ଚାଲିଥିଲାବେଳେ ହୋଷ୍ଟେସଙ୍କ ଘୋଷଣା ଶୁଣାଗଲା, “ଆସନ୍ତୁ ! ଆମ ହୋଷ୍ଟ ମହାଶୟ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କେଡ଼େ ବଡ଼ିଆ ‘ଡେକର୍’, ଡିଆରି କରିଛନ୍ତି ଚାଖନ୍ତୁ ।

ମଝି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ, ବୁଫେ ଆୟୋଜନ ସାଙ୍ଗକୁ, ରଖା ହଉଥାଏ ଏକ ପ୍ରକାଶ ଆଇସିଂ କରା ଚିତ୍ରିତ କେକ୍ ।

ରାଜୀବ ଓ ବସନ୍ତ ଉଭୟ ମୁହଁ ଆମିଳା କରି ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ- ସେ କେକ୍‌ର ନାଁ ଦିଆ ହୋଇଥାଏ ‘ଆର୍ବଟିକ୍’- ବିସ୍ମୟ ।”

“ଅସଲ ବିସ୍ମୟ ଆସୁଛି ବାବୁ, ଦଶଟା ମାତ୍ର ବର୍ଷ ଭିତରେ,” ଗାରୁ ଗାରୁ ହେଲେ ବସନ୍ତ, “ଖାଲି ଏତେ ଡ୍ରପ୍‌ସିକର ହବନି ସେଇଟା ।”

କବିତା ଫିଙ୍ଗିଲା ବରଫ ପିଣ୍ଡକାଟାଏ ରାଜୀବଙ୍କ ଉପରକୁ । ବରଫ ପିଣ୍ଡକାଟା ଦେହରେ ବାଜିବାକ୍ଷଣି ରାଜୀବ ଅତୀତରୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଆରେ ହଁ, ହାରିଗଲେ ସେ ବାଜିରେ । କାଡ଼ଟାକୁ ଡାକରେ ପକେଇବାକୁ ହବ ତାକୁ । ପାହାଚରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲେ ସେ ।

କିନ୍ତୁ ଡେସ୍‌ରୁ କାଡ଼ଟା ଉଠେଇ ନେଇ ସେଥିରେ ଲେଖାଥିବା ଫୋନ୍

ନମ୍ବରଟା ଦେଖୁ ଦେଖୁ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଲା ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ଭଲ ବୁଦ୍ଧି। ଠିକ ଅଛି, କାର୍ଡଟାକୁ ତ ମେଲ କରାଯିବ ସର୍ବ ଅନୁସାରେ, ତେବେ ଭଦ୍ରଲୋକକୁ ଫୋନ୍‌ରେ ଡାକି କଥା ନ ହେବେ କାହିଁକି? ନମ୍ବରଟାକୁ ଡାଏଲ୍ କଲେ ସେ।

“ତଃ ଚିତ୍‌ନିୟ?” ଅନ୍ୟପାଖୁ ଜବାବ୍ ଆସିଲା ମାତ୍ରେ ପଚାରିଲେ ସେ।

“ବସନ୍ତ ଚିତ୍‌ନିୟ କହୁଛି। ଆପଣଙ୍କ ନାଁ.....ପ୍ଲିଜ୍?”

“ମୁଁ ରାଜୀବ ଶାହା। ମନେ ପଡୁଛି?”

“ଆମ ବାକି! ହଁ, ମୁଁ ତ ଭାରୁଥିଲି ଆପଣଙ୍କ କଥା ଆଜି। ତାହାଲେ ହାରିଗଲେ ନିଶ୍ଚେ ବାକିରେ?” ଆରପଟେ ବସନ୍ତଙ୍କ ହସ ହସ ମୁହଁଟାକୁ ଦେଖିପାରୁଥାନ୍ତି ରାଜୀବ କଜ୍ଜନାରେ।

“ତା ନିଶ୍ଚୟ। କିନ୍ତୁ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ସମୟ ଚାହୁଁଛି ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ, ଏତକ ସମୟ ଦେବେ କି ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ?”

“କଅଣ ପାଇଁ?”

“ଆପଣଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନ ଜାଣିବା ଯାକେ ମତେ ତ ଅଧିକ ଲାଗିଲାଣି। ଆପଣଙ୍କ ଥିଓରିକୁ ମୁଁ ଛପାଇବାକୁ ଚାହେଁ କାଗଜରେ।”

“ଖାଣ୍ଡି ଜର୍ନାଲିଷ୍ଟ ଆପଣ! କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ କିଛି କାମରେ ଲାଗିବ ନାହିଁ କାହାର। ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଆଗମନ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ। ଆଜି ସକାଳ ଏଗାରଟାକୁ, ଧରାଯାଉ, ଆସିଯାଇ ପାରିବେ ଯଦି ଆମ ଇନ୍‌ସିଡିଓରକୁ।”

ରାଜୀବ ରାଜି ହୋଇଗଲେ। ଖୁଅର ହବା ଭିତରେ ରେଡିଓ ସୁଇଚ୍ ଅନ୍ କରିଦେଲେ। ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଘୋଷଣା ଚାଲିଥାଏ:

‘.....ସମଗ୍ର ଉତ୍ତର ଭାରତ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ- ଅସଂଭାବିତ ପାଣିପାଗ ଅବସ୍ଥା ଯୋଗୁ। ପଶ୍ଚିମ ରାଜସ୍ଥାନରୁ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ହିମାଳୟରୁ ସହ୍ୟାଦ୍ରି ପର୍ବତମାଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ରାର ତୁଷାରପାତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ସାରିଲାଣି। ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁଙ୍କ ମୃତାହତ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସରଳ ଭାଷାରେ- ଅସମ୍ଭବ। ଜଳବାୟୁର ଆକସ୍ମିକ ଓ ଅପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାର ବିଦେଶାଗତ ଭ୍ରମଣକାରୀ ପକ୍ଷୀ ମରି ପଡ଼ିଥିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲାଣି। କ୍ଷେତବାଡ଼ିର ଅଧିକାଂଶ ଫସଲ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ। ରାସ୍ତାଘାଟ ଓ ରେଳପଥରେ ଯାନବାହନ ବହୁଳ ପରିମାଣରେ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ। ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲିକପ୍ଟର ଯୋଗେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ସାରିଛନ୍ତି। ତୁଷାରପାତଜନିତ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଣ୍ଠିର ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ବିଷୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କରିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏତଦ୍ୱାରା ନିବେଦନ....’

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବେତାର କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସୁଇଚ୍ ଅନ୍ କରାଗଲା ତେଣୁ କଲେ ରାଜୀବ! ସେଠି ବି ସେଇ ଘୋଷଣା ।

“ବାବା, ଟି.ଭି. ଦେଖିବ ଆସ....ସବୁ ଆଡ଼େ ଖାଲି ବରଫର ଦୃଶ୍ୟ” କବିତା ତାଙ୍କ ପକେଇଲା ।

“ଟି.ଭି.ରେ ବି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଘୋଷଣା ଚାଲିଥାଏ । ସାରା ଉତ୍ତର ଭାରତ ଗୋଟାକ ଯାକ ବରଫ ପଡ଼ିବାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାପଡୁଥାଏ ଟି.ଭି.ରେ । ଏ ସବୁର ଯଥାଯଥ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଅନ୍ତତପକ୍ଷେ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ପରୀକ୍ଷା ତଥାପି ପ୍ରମାଣ ଦେଉଥାଏ ନିଜସ୍ବ ପାରଦର୍ଶିତାର । ରୁଷ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ‘ଡଃ ଜିଭାଗୋ’ର କେତେକ ଦୃଶ୍ୟ ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ ଏଇ ଭିତରେ ରାଜୀବଙ୍କର । ଟି.ଭି.ରୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ଚନ୍ଦ୍ରବଧୁ ତାପମାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ମିଳିଗଲାଣି-

ଶ୍ରୀନଗର- 90°C ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼- 28°C ଦିଲ୍ଲୀ- 29°C ବାରିଶାସି- 20°C କଲିକତା- 11°C

ବମ୍ବେରେ, ମନକୁ ଆଶ୍ବାସନା ଦେଲାଭଳି- ତାପମାନ ଯନ୍ତ୍ରର ପାରଦ ସ୍ତମ୍ଭଟି ଦର୍ଶାଉଥାଏ 0°C ଠୁ ଟିକିଏ ମାତ୍ର ଉପରକୁ ଯାହା ମାତ୍ରାତ- 8°C ବାଙ୍ଗାଲୋର- 9°C ତ୍ରିଭାନ୍ଦ୍ରମ- 9°C ଏସବୁ ସ୍ଥାନ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ବେଶ୍ ଉଷ୍ମମ ଅଛି ବୋଲି ଧରି ନିଆଯାଇ ପାରେ ।

ଆସିଲା ସେତିକିବେଳକୁ ଚମକପ୍ରଦ ସମ୍ବାଦ! ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଆହ୍ବାନ- “ଏକ ଜରୁରୀ ମିଟିଂ ପାଇଁ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ, ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ସଭ୍ୟଗଣ, ସାମରିକ ସେବାର ମୁଖ୍ୟଗଣ, ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଓ ବିରୋଧୁତ୍ସାହନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ନେତୃବୃନ୍ଦକୁ ଡାକରା । ଏହି ମିଟିଂରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ବମ୍ବେକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।”

“ତୁମକୁ ତୁମ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଡ୍ରାସିଂଟନରୁ ହନୋଲୁଲୁକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ିପାରେ”- ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳେ ସେଇ ଆମେରିକୀୟ ରିପୋର୍ଟରକୁ ବସନ୍ତ ସେତିନ ଯାହା କହିଥିଲେ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ରାଜୀବଙ୍କର । ଭାରତ ଭଳି ଏକ ଗ୍ରୀଷ୍ମପ୍ରଧାନ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଯଦି ଏତେ ଭୟଙ୍କର ତେବେ ଯୁରୋପ ରୁଷିଆରେ କ’ଣ ନ ଘଟୁଥିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ?” ଖବର ଜାଣିବାକୁ ବି.ବି.ସି ଫୁଲର୍ଡ଼ ସର୍ଭିସକୁ ସୁଇଚ୍ ଅନ୍ କଲେ ସେ ।

ହଁ, ସବୁଆଡ଼େ ବିସ୍ତାତ ଆଉ ମର୍ମହୀନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶଣା । ତାପମାତ୍ରାର ପତନ ଘଟିଥାଏ ସ୍ବାଭାବିକଠୁ କୋଡ଼ିଏରୁ ତିରିଶ ଡିଗ୍ରୀ ତଳକୁ । କାନାଡ଼ା, ଯୁରୋପ ଓ ରୁଷିଆ ତ ଏଭଳି ଥଣ୍ଡା ପାଗ ସହିତ ପୂର୍ବରୁ ପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସେତେ ବେଶୀ ବଡ଼ ଧକ୍କା ନୁହେଁ ଯେତେ ଭାରତ ପାଇଁ ।

ରାଜାବଙ୍କର ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା- ସାକ୍ଷାତକାର କଥା। ହାତ ଘଡ଼ିରେ ବାଜିଥାଏ ୯.୦୫। ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିରୁ ମନେ ହେଉଥାଏ ଗ୍ରହ ବା ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ମଳିନ। କବିତା ଓ ପ୍ରମୋଦ ଧରିନେଇଥାନ୍ତି ଆଜି ସ୍କୁଲ ନିଷ୍ଠୁର ଛୁଟି। ମା' ନ ଥିବାରୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଧନ୍ଦା ସାଙ୍ଗକୁ ଘରେ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ହରକତ ହେବାର ନ ଥାଏ ଆଜି ତାଙ୍କର। ଟି.ଭି ଦେଖା ଚାଲିଥାଏ। ମା ଯାଇଥାନ୍ତି ପୁନେ- ଜଣେ ସାଙ୍ଗର ଝିଅ ବାହାଘରକୁ।

ତରବରରେ ବ୍ରେକଫାଷ୍ଟ ଖାଇନେଇ ଗ୍ୟାରେଜରୁ ଗାଡ଼ି ବାହାର କଲେ ରାଜାବ। ଅଣ୍ଟା ଇଞ୍ଜିନ୍ ସହଜେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଧରୁନଥାଏ। ବେଶ୍ କିଛି ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ହେଲା ଇଞ୍ଜିନ୍‌କୁ ମନେଇବାକୁ ଏ ଅଣ୍ଟାରେ। କିନ୍ତୁ ଅସଲ ଦୁଷ୍ଟର କାମ ଆସିଲା ରାସ୍ତା ଧରିଲାକୁ। ଗାଡ଼ି ଖସି ଯାଉଥାଏ ରାସ୍ତାର ଚିକ୍ଷଣ ପିଠିରୁ। ଏଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ଗାଡ଼ି ଚଳି ଯିବାର ପୂର୍ବ ଅଭିଜ୍ଞତା ଯୋଗୁ କେବଳ ରାଜାବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ପାରିଲେ ଯାହା ଗାଡ଼ିକୁ। ଏ ଅଭିଜ୍ଞତା ସେ ଅର୍ଜିଥିଲେ ବିଦେଶରେ ଥିଲାବେଳେ। କିନ୍ତୁ ବୟସର ଅଧିକାଂଶ ଗାଡ଼ି ଚାଳକଙ୍କର ସେ ସୁଯୋଗ ନଥିଲା। ତେଣୁ ରାସ୍ତା ସାରା ଖାଲି ଦୁର୍ଘଟଣାଗ୍ରସ୍ତ ନଗର ଚାଳକ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବସ୍ କାର୍ ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଥାଏ ଆମେଦକର ରୋଡ଼ରୁ।

“ଆମେ ଭାରତୀୟମାନେ ଆମକୁ ଖୁବ୍ ଧୂରନ୍ଧର ଡ୍ରାଇଭର ବୋଲାଇଥାଉ ଖାଲି ଗାଡ଼ିର ବ୍ରେକ୍ କୋଉଟା ଆକ୍ସିଲରେଟର ପ୍ୟାଡଲଟା ଜାଣିଗଲା ମାତ୍ରେ,” ଭଟ୍ଟର ଭଟ୍ଟର ହୁଅନ୍ତି ରାଜାବ ନିଜକୁ ନିଜେ ଓ ତାରି ଭିତରେ ତାଙ୍କ ମାରୁତିଟିକୁ ମାଟି କାଦୁଅ ତେଲା ପଥର ଉପରେ ସାବଧାନରେ ଚଳାଇଛନ୍ତି ବି।

କୋଲାବା-କୁ ସାଧାରଣବେଳେ କାରରେ ପଇଁଚାକ୍ସି ମିନିଟ୍, ଲାଗୁଥିଲାବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ ତେର ବେଶୀ ବେଳ ଲାଗିବ ନିଶ୍ଚେ, କିମ୍ବା ଧରିନିଆଯାଉ ପୂରା ଘଣ୍ଟାଏ ଡିରିଣ୍ଡ ମିନିଟ୍- ଜାଣି ପାରିଲେଣି ସେ ସେତେବେଳକୁ।

“ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ଜର୍ନାଲିଷ୍ଟ ମହାଶୟ! ଘଣ୍ଟାଏ ଡେରି କଲେଣି ଆପଣ। ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଶିକାରଟିଏ ପାଇଗଲେ ନା କ’ଣ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ବାଟରେ?” ଅଫିସକୁ ପଶୁ ପଶୁ ସ୍ବାଗତ କଲେ ବସନ୍ତ, ରାଜାବଙ୍କୁ।

“କ୍ଷମା କରିବେ ପ୍ରପେସର ଚିନ୍‌ନିୟା। ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଚାଲିଚାଲିବା ଆସିଥିଲେ ବି ପହଞ୍ଚି ସାରନ୍ତିଣି କେତେ ଆଗରୁ- କି ଧସାଧସି ‘ଗାଲିଟି’ ସହର ରାସ୍ତାରେ!” ଗୋଟାଏ ଆର୍ମ୍‌ଚେୟାର ଭିତରକୁ ନିଜେ ଗଲି ପଡ଼ିଲେ ରାଜାବ। ବସନ୍ତ ବସିଲେ ନିଜର ଘୂର୍ଣ୍ଣନକ୍ଷମ ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ଚେୟାର ଉପରେ- ରାଜାବଙ୍କୁ ମୁହଁ କରି।

“କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ମୋ ଆଦୁ କନ୍‌ଗ୍ରାଭୁଲେସନ୍ ପ୍ରପେସର। ଯେଉଁ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀଟା

କରିଥିଲେ ସେଟା ତ ଏକେବାରେ ଯାଇ ବାଜିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁରେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଜର୍ନାଲିଷ୍ଟମାନେ ଆଉ କିଛି ହଉ ନ ହଉ ଛିଦ୍ରନ୍ୱେଷୀତ । ମତେ ଆଗ ବୁଝେଇଲେ ଟିକେ ଏଡାଲି ଏକ ଅଭୂତ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ଆପଣ କରି ପାରିଲେ କେମିତି ? ପୁଣି, କାହିଁକି ବି କହିଲେ ସେ କଥା ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଲେଖାଲେଖି ନିରର୍ଥକ ?”

“ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏଇ କାଗଜ ଗଦାରେ-” ରାଜୀବଙ୍କ ଆଗକୁ ଫାଇଲଟାଏ ପେଲି ଦେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବସନ୍ତ ।

ଫାଇଲରେ ଥାଏ- ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଜର୍ନାଲରେ ପ୍ରକାଶିତ କେତେକ ପେପରର ରିପ୍ରେସ୍ ସାଙ୍ଗକୁ ଟାଇପ୍ କରା ହାତଲେଖା ନୋଟ୍, ଗୁଡ଼ିଏ । ରାଜୀବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ବିଦ୍ୟାର ଗଣ୍ଡିମୁଣ୍ଡ ବୁଝିବା ଦୁଷ୍ଟର । ସେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରର ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି । ଛପା ନିବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ାକର ଶୀର୍ଷକ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସାରାଂଶ ଗୁଡ଼ାକରୁ କିଛି କିଛି ନୋଟ୍ କରିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କରିବାର ନଥାଏ ତାଙ୍କର ସେତେବେଳେ ।

“ତୁମ୍ଭାର ଯୁଗର ଆଗମନ ବିଷୟରେ ମୋର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଥିଓରିଟା ଯେତେ ପ୍ରକାଶିତ ତାଠୁଁ ତେଜ ବେଶୀ ରହିଯାଇଛି ଅପ୍ରକାଶିତ ।” ବସନ୍ତଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ।

“କାରଣଟା ଜାଣି ପାରେ କି ?”

“କାରଣ ଆମେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଗର୍ବ କରୁ ବିଷୟବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା, ବଡ଼ ବଡ଼ିଆଙ୍କ ମତାମତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଉ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଯଥାର୍ଥବାଦକୁ ନେଇ,” ବସନ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ଚିନ୍ତା ପରିହାସ ଏବଂ ବିଫଳତାର ଛାଇମାନେ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ନାଚି ଲାଗିଲେ । ଏଥର ପୁଣି ସ୍ୱାଭାବିକ ସ୍ତରରେ କହିଲେ ସେ, “ଆପଣମାନେ ଆମ ବିଷୟରେ ଧାରଣା କରିଥାନ୍ତି ଯେ ଆମେମାନେ ସବୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନପିପାସୁ ଆଉ ଆମର କାମ କେବଳ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଜ୍ଞାନାନୁ-ସନ୍ଧାନ । ଆମର କିଛି ଦ୍ୱେଷ ବା ଲାଳସା ନଥାଏ ଜ୍ଞାନ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁସନ୍ଧିତ ହେବା ସମୟରେ । ଏଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ବୃଥା ଆସ୍ଥାଳନ । ଆମେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ । ମଣିଷର ଯାବତ୍ ଦୂର୍ବଳତା ଆମଠେଇଁ ବି ଭରପୂର ରହିଛି । ପୀତାଧୀଶମାନଙ୍କୁ ଯଦି ଆମର ନୂଆ ଆବିଷ୍କାର ଅରୁଚିକର ଲାଗିଲା ତେବେ ତାକୁ ଚାପିଦବାକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଯାହାକିଛି କରାଯିବା ଦରକାର ସବୁ କରି ପାରନ୍ତି ସେମାନେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ମୋ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହାଜପଥେସିୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିଜାଣି ପାଣିଟିଆ କରିଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ମୋ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀକୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ କରି ପକାଏ, ତାହେଲେ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ମୋର କେତେଟା କାମ ମୁଦ୍ରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ, ଏଇ ଆଶାରେ । ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଆକାରରେ ରହିଯାଇଥିବା ବାକିତକକୁ ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି ଅତ୍ୟଧିକ ପାଗଳାମି କିମ୍ବା ସୃଷ୍ଟି ବାହାରର ବିଷୟ ଯାହାକୁ ଛପାଯାଇ ପାରେନା ।”

“କ୍ଷମା କରିବେ ପ୍ରଫେସର ଚିତ୍ତନ୍ଦ୍ରିୟ.....”

“ଆଃ, ମତେ ଖାଲି ବସନ୍ତ ଡାକନ୍ତୁନା”- ବାଧା ଦେଲେ ମୋ କଥାରେ ପ୍ରଫେସର ।

“ଧନ୍ୟବାଦ୍ ବସନ୍ତ ! ଆପଣ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ତ ମନେ ହେଉଛି କୋପରନିକସ୍ ବା ଗାଲିଲିଓଙ୍କ ଯୁଗ ସହିତ ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ କଥାର । ମୋ ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି ଯଦି ଠିକ୍ ଥାଏ ତେବେ ତ କହିବି କୋପରନିକସ୍ ବି ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ଠିକ୍ ଏଇଆ- ବହିର ମୁଖବନ୍ଧକୁ ପ୍ରକାଶକ ନିଜେ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲେ ଲେଖକଙ୍କ ଭାଷାଟାକୁ ଟିକେ ନରମ କରିବା ବାହାନା ନେଇ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧର୍ମ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ବହି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିରୋଧକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯିବା ।” ଏଇ ଭିତରେ ରାଜୀବ ଟେପ୍ରେକର୍ଡ଼ରକୁ ଟାଲୁ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି- ସାକ୍ଷାତକାରକୁ ରେକର୍ଡ଼ି କରିନେବାକୁ ।

କିଛି ଉତ୍ତର ଦେବା ଆଗରୁ ବସନ୍ତ ନିଜ ଚିନ୍ତାଗୁଡ଼ାକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରି ନନ୍ଦାଥାନ୍ତି ।

“ହଁ, ସେ ଯୁଗରେ ଧର୍ମସଂସ୍ଥା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ଆଜି, ଆମର ଅଛନ୍ତି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁରୋଧା ଗୋଷ୍ଠୀ । ଏଇ ଜ୍ଞାନୀଗଣ ସ୍ଥିର କରିବେ- କଅଣ ଛପା ହବା ଉଚିତ, ବିଜ୍ଞାନର ସ୍ୱରୂପ କିଭଳି ହବା ଦରକାର, ଆଉ କୋଉ ଜିନିଷ ଆଦୌ ଦିବାଲୋକ ନ ଦେଖିବା ଉଚିତ । ପାଞ୍ଚ ଶତାବ୍ଦୀ ପରେ ବି ଧାର୍ମିକତାର ପ୍ରତିପକ୍ଷରେ ବସିଛନ୍ତି ଏଇମାନେ ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନର ପୋପୁଲର ଓ ଧର୍ମଯାଜକ ଗଣ । କ୍ଷମା କରିବେ ଯଦି ମୋ ମନ୍ତବ୍ୟରେ କଟୁତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ଆପଣ” ।

“ସଂସ୍ଥା ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ବିଚାର ଦଉଚନ୍ତି ଆପଣ, ଏ ବିଷୟରେ ନିଃସନ୍ଦେହ ମୁଁ, ବସନ୍ତ ! ଏବଂ ଏହାର ଭିତ୍ତିମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଅଭିଜ୍ଞତା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ନେବି ତେବେ କହିବି ଯେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଭିତରେ ଏପରି ଶହ ଶହ ଉତ୍ତର, ଅର୍ଦ୍ଧ ପରିପକ୍ୱ ଆଇଡିଆର ଆବିଷ୍କାର ହୋଇ ନିଜ ଆଗରେ ନିଜେ ବି ତ ଉଭା ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏ ସବୁକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମୟ ଅଛି କାହାର ? ତେଣୁ କୌଣସି ଅଣଗତାନୁଗତିକ ନୂଆ ଆଇଡିଆ ପ୍ରତି ଯଦିବା ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ସେମାନେ ତେବେ....”

“କିଏ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବ ? ଏଇ ତ ? ମୁଁ ରାଜି । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଅଣଗତାନୁଗତିକ ଆଇଡିଆଟା ପଛରେ ଯଦି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ଥାଏ ଆଉ ପ୍ରମାଣ ସମର୍ପିତ ହୋଇଥାଏ ସେ ଆଇଡିଆଟା ତେବେ ବି କ’ଣ ତା କଥା ଶୁଣା ନଯିବା ଉଚିତ୍ ? ଏ ଭଳି ଏକ ଆଇଡିଆକୁ ଶହେ ଉତ୍ତର କି ଅପରିପକ୍ୱ ମାଲୁଠୁଁ ଅଲଗା କରି

ବାଛିବା ନିଶ୍ଚିତରେ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ଭାବୁଛି। ବିଶେଷତଃ ଯେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକଟି ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ବାହୁଛି ସେ ଯଦି ତା କ୍ଷେତ୍ରରେ କଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସୁପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାଏ.....କିନ୍ତୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେସବୁ ସାଧାରଣକରଣ ଯୁକ୍ତି ତର୍କ। ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ଥିଓରି ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ” ।

“ହଁ, ବସନ୍ତ। ଆପଣଙ୍କ ଥିଓରିଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣାଯାଉ, ସେ ଥିଓରିରୁ କଣ ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଛି କହନ୍ତୁ ତ ! ରାଜୀବ ତେଜି ଦେଲେ। ବସନ୍ତ ଗୋଟିଏ ପୃଥିବୀ ମାନଚିତ୍ର ବାହାର କରି ବିଛେଇ ଦେଲେ ରାଜୀବଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ, କପି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ” ।

“ଏଇ ଯେଉଁଠି ଆପଣ ଆମ ପୃଥିବୀର ସ୍ଥଳ ଭାଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ-ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ମାତ୍ର ଏକ ଡୂତାୟାଂଶ ହେଲା ଏତିକି, ଏଇ ସ୍ଥଳ ଭାଗଟି। ବାକିତକ ପାଣି-ସାଗର ଓ ମହାସାଗର। ଆମର ଜଳବାୟୁର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିଅନ୍ତି ମହାସାଗର। ଏମାନଙ୍କ ଉପରଭାଗର ଉଷ୍ଣତା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠେ, ମିଶେ ପୃଥିବୀର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଆଉ ସଂଚରିଯାଏ ଚତୁର୍ଦିଗକୁ, ପୁନର୍ବାର ତଳକୁ ଖସି ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ। ଠିକ୍ ?”

“ଏତକ ବିଷୟବସ୍ତୁତ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ମିଳିବ,” କହିଲେ ରାଜୀବ ।

“କିନ୍ତୁ ଆମେ ଧରି ନେଇଛୁ-ମହାସାଗର ଗୁଡ଼ିକ ଉଷ୍ମ ମାଧ୍ୟମ ଥାଏ ଓ ରହିବ ସେମିତି ଚିରକାଳ। ଏ ଧାରଣା କେତେଦୂର ଠିକ୍ ? କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ମୁଁ ସମୁଦ୍ରର ବହୁ ନିମ୍ନସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାପମାତ୍ରା ମାପିଛି ଓ ଯାହା ଦେଖୁଛି ସେଥିରେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଘୁରି ଯାଇଛି। ସମୁଦ୍ର ଜଳର ଉପର ସ୍ତର ଗୁଡ଼ାକ ଉଷ୍ମ ମିଶେ। କିନ୍ତୁ ତଳକୁ ତଳକୁ ଗଲେ ବେଶ୍ ଶୀତଳ। ଏମିତିକି ଖୁବ୍ ତଳେ ହିମାଳ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଥଣ୍ଡା। ମୋ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଚିନ୍ତିତ ହେବାର କାରଣ- ସମୁଦ୍ରର ଜଳରାଶିର ଯେଉଁ ଉଷ୍ମସ୍ତର ଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଜଳବାୟୁକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ବୋଲି ଆମର ଗଭୀର ଆଶ୍ୱା ଥାଏ ସେଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବରେ ଖୁବ୍ ପତଳା। ପୁଣି, ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ସେ ସ୍ତର ଗୁଡ଼ିକ ଆହୁରି ଆହୁରି ପତଳା ହୋଇ ଚାଲିଛି” ।

“କିନ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ କଣ ପାଇଁ ଅଛି ? ମହାସାଗର ମାନଙ୍କୁ ସେ ଆଉ ତାପ ଯୋଗାଉ ନାହିଁ କି ? ପଚାରିଲେ ରାଜୀବ” ।

“ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ତାପ ଯୋଗାଉବା କାମରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଖୁବ୍ ଗୋଟାଏ ଦକ୍ଷତା ନଥାଏ। ମେରୁ ଉପରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମରତ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଖୁବ୍ ଡୋପା ଦିଶେ, କିନ୍ତୁ ତଦ୍ୱାରା କେତେ ପରିମାଣରେ ବରଫ ତରଳେ ? ବରଂ ଯୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଦିଏ ବରଫ, ତଦ୍ୱାରା ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାପ ଆଉ ବରଫ ତଳକୁ ପଶି ପାରେନା। କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷଭାବେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକର ପ୍ରଭାବ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଏଇ ତାପ ଯୋଗାଣ

ଦିଗରେ.... ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖେଇ ଦେଇପାରେ ଯଦି ମୋ ଲାବରେଟୋରିକୁ ଆସି ପାରନ୍ତି” । ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ବସନ୍ତ ଓ କରିଭର ଆରପଟେ ଲାବରେଟୋରିକୁ ବାଟ କଟାଇ ନେଲେ ।

ଗୋଟିଏ ଫୁର୍କ୍ ଟେବୁଲ ଉପରେ ବେଶ୍‌ବଡ଼ କାଚ ପାତ୍ରଟାକୁ ଠିଆ କରି ରଖାଯାଇଥାଏ । ଗୋଟାଏ ଆପାରେଟସ୍‌କୁ ସୁଇଚ୍ ଦେଇ ତାକୁ କରି ଦେଲେ ବସନ୍ତ ଓ ବୁଝେଇଲେ,

“ଏ କାଚ ପାତ୍ର ଭିତରେ ଯେଉଁତକ ବାୟୁ ଅଛି ତାକୁ ମୁଁ ଥଣ୍ଡା କରୁଛି । ସେଥିରେ କିଛି ଆଦ୍ରତା ଅଛି, ଅର୍ଥାତ୍ କିଛି ଜଳାୟ ବାଷ୍ପ ଅଛି ବୋଲି ବୁଝନ୍ତୁ । ମୁଁ ଯଦି ସାବଧାନ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟତା କରେ ତେବେ ତାପମାତ୍ରା ଶୂନ୍ୟ ତିଗ୍ରୀ ତଳକୁ ଚାଲିଗଲେ ବି ଜଳାୟବାଷ୍ପ କଠିନ ବରଫ ପାଲଟି ନଯାଇ ରହିବ ସେମିତି ।”

ସଙ୍କେତରୁ ଜଣାପଡୁଥାଏ - ତାପମାତ୍ରା ତଳକୁ ତଳକୁ ଖସି ଖସିବା ଶୂନ୍ୟତିଗ୍ରୀ ଟପିଗଲେ ବି ବରଫର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ଦିଶୁନଥାଏ । ଏହାପରେ ବସନ୍ତ ଆଲୁଅ ପକାଇଲେ ପାତ୍ର ଭିତରକୁ । ଆଲୋକ ରଶ୍ମିକୁ ନବେ ତିଗ୍ରୀ କୋଣ କରି ନିନ୍ଦା କରିବାରେ ଦେଖାଗଲା - କାଚ ପାତ୍ର ଭିତରଟା ବେଶ୍ ଅନ୍ଧାର ।

ଏହାର କାରଣ-ଏହି ଆଦ୍ର ବାୟୁ ଭିତର ଦେଇ ଆଲୋକ ସିଧା ପାରି ହୋଇ ଯାଉଛି ଏପାଖୁ ସେ ପାଖ, ବୁଝେଇ ଦେଲେ ବସନ୍ତ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାପମାତ୍ରାକୁ ଆହୁରି କମେଇ ଦଉଡ଼ି ମୁଁ ।

ତାପମାତ୍ରା ଯେତେବେଳେ ଶୂନ୍ୟ ତିଗ୍ରୀ ତଳକୁ ତଳକୁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ଚାଲିଶ ତିଗ୍ରୀ ତାପମାତ୍ରା ପାଖରେ, କାଚ ପାତ୍ର ଭିତରଟା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସତରେ ବେଶ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

ଏମିତି ଘଟିଲା କାରଣ ବାୟୁରେ ଥିବା ଜଳ ବର୍ତ୍ତମାନ କଠିନ ପଲଟିଲା । ବରଫ ଜଣିବା ଆଲୋକ ବିଚ୍ଛୁରିତ କରେ । ଯାହା ବାୟୁର ଆଦ୍ରତା କରିପାରେନା । ଏଇ ହେଲା ଚାବି!- ଦେଖେଇ ଦେଲେ ବସନ୍ତ ।

ଅତିସକ୍ଷ୍ମ ଫେରିଆସି ବସନ୍ତ ଫେରିଲେ ମୂଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ; ଏଇ ବ୍ୟାପାର ଚାଲିଛି ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ । ତାପମାତ୍ରା ଶୂନ୍ୟ ତିଗ୍ରୀଠୁଁ ଚାଲିଶ ମାତ୍ରା ତଳକୁ ଖସିବା କ୍ଷଣି ଏଇଆ ହୁଏ ସେଠି ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ହୀରାଗୁଣ୍ଡ ସର୍ଜନ । ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ ଯାହା ଦେଖିଲେ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ତୁଷାର ଜଣିବା ସେଗୁଡ଼ାକ । ପରୀକ୍ଷାରେ ଯେମିତି ଦେଖିଲେ ଠିକ୍ ସେମିତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମୀକୁ ବିସ୍ତରିତ କରି ପକାଏ ତୁଷାର ଜଣିବା ସେଠି ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ । ଅନ୍ୟ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଏଭଳି ଘଟିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କାରଣ ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ତାପମାତ୍ରା କୃତ୍ରିମ ଖସିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ଏତେ ତଳକୁ ।

ରାଜୀବ ଶାହା ନୋଟ୍ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଆସାନ୍ତି ସେତେବେଳେ । ଏଣେ ବସନ୍ତକ ସ୍ଵରକୁ ଟେପ୍‌କରି ଚାଲିଥାଏ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ର । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଉତ୍ତରଟା ଖୋଜୁଥିଲେ ରାଜୀବ ତାହୁଁ ଏଯାବେ ବି ସେ ଆନ୍ତି ବହୁତ ଦୂରରେ । ତାଙ୍କ ଭୁକୁଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବସନ୍ତ ମୁରୁଜି ହସୁଆନ୍ତି ଆଉ କହୁଥାନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତିତା ଶୁଣାଯାଉ । ମନେ କରନ୍ତୁ ମହାସାଗର ଗୁଡ଼ିକ ଶୀତଳରୁ ଶୀତଳତର ହୋଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଆଉ ସେଥିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ତାପ ବାହାରି ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ମିଶୁ ନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ସତରାଚାର ତାପମାତ୍ରାର ହ୍ରାସ ଘଟିବ, ଆଉ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ଏକାଧିକ ଅଞ୍ଚଳର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ହୀରାଗୁଣ୍ଡ ଭଳି ହିମ ଜଣିକା ସବୁ ପ୍ରବଳ ମାତ୍ରାରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯିବ । ଏ ପ୍ରକ୍ରିୟା କେବଳ ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ଏ ହିମ ଜଣିକା କରେ କଣ ? ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ଏହାର କାମ; ଫଳତଃ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳ ଅତିକ୍ରମ କରି ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ଛୁଇଁବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରତିହତ ହେବ । ଗୋଟିଏ ଜଣିକା-ପରଦା ଭାଳଟିଏ ଭଳି ଆଂଶିକ ଭାବେ ହେଲେ ବି ପୃଥିବୀକୁ ଆବୃତ କରି ରଖୁଛି ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରୁ-ଏହାର ଫଳ କଣ ହେବ ଭାବନ୍ତୁ ।

ନିସ୍ତବ୍ଧତାର ଅନ୍ତରାଳରେ ରାଜୀବଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷରେ ଚାର୍ଜିକତାର ଚକ୍ର ଘୂରି ଚାଲିଲା । ଖୁବ୍ ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବେ ଯୁକ୍ତିଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବାକୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ,

“ତା ମାନେ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠ ଆହୁରି ଆହୁରି ଥଣ୍ଡା ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ମହାସାଗର ସବୁ ଆହୁରି ବଢ଼ିଯିବ, ଆଉ ଅଧିକ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହେବ ? ପୃଥିବୀକୁ କମ୍‌ରୁ କମ୍‌ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ମିଳିବ....ଏହାର ପରିଣାମ-ଆମେ ଘୂରି ଘୂରିକା ପଡ଼ିବା ଆସି ଗୋଟାଏ ତୁଷାର ଯୁଗ ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉଷ୍ମ ଅଛନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ପତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଆଦୌ ।”

“ରୁହନ୍ତୁ !” ବସନ୍ତ କହିଲେ ।

“ସାଧାରଣତଃ, ମହାସାଗର ଗୁଡ଼ିକର ଉପରିଭାଗର ଜଳସ୍ତର ଯଥେଷ୍ଟ ଉଷ୍ମ ଅାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ହୀରକଗୁଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ପ୍ରତିରୋଧ କ୍ଷମତା ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏମିତି କିଛି ଘଟେ ଯାହା ଫଳରେ ମହାସାଗରର ତାପମାତ୍ରା ହ୍ରାସ ପାଇବା ଦିଗରେ ଗୋଟାଏ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପୌନଃପୌନିକତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ ତେବେ ଆମ କଥା ସଜ୍ଜଳା ଜାଣ । ଉଦାହରଣ-ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଆଗ୍ନେୟଗିରିରୁ ଉଦ୍‌ଗୀରଣ ଘଟେ, ସେଥିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଯାବତୀୟ ଧୂଆଁ ଧୂଳି ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁହି ଚାଲିଯାଏ । ସେଠାରେ ସେ ଗୁଡ଼ାକର କାମ ହେଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣକୁ

ହୁଏତ ଶୋଷଣ କରିବା ନଚେତ୍ ବିଚ୍ଛୁରଣ କରିବା । ତେଣୁ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଆଗ୍ନେୟଗିରି ଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍‌ଗୀରଣ ଅବାଧାରଣ ଅବସ୍ଥା ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ, ଆମର ବିପତ ଘନେଇ ଆସେ; କାରଣ ସେହି ସମୟର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଧୂଳିକଣାର ଘନ ପଟଳ ଯାହା ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣର ଉତ୍ତାପ ସଂଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବ୍ୟାହତ କରେ.... କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ମୁଁ ଏଇଆ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲି-ପ୍ରକୃତିର ସ୍ୱାଭାବିକ ନିରାପତ ସୀମା କ୍ରମଶଃ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣରୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତର ହେବାକୁ ଲାଗିଥିଲା ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜୀବଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଲା ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳେ ସେଦିନ ଡ୍ରାସିଂଟନ୍‌ର ଡୋକ୍ଟି ସଭାରେ ବିସ୍ତୁତ୍ତିଭାବର ଉଦ୍‌ଗୀରଣ ଖବର ଶୁଣୁଶୁଣୁ ବସନ୍ତ କାହିଁକି ସେମିତି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ କରିଥିଲେ, ସେଭଳି ଅତୁଟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମାଧ୍ୟମରେ ।

ଏହା ପଛକୁ କଣ ଆସୁଛି ତେବେ-ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ବସନ୍ତଙ୍କ ଭୟଙ୍କରତମ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହିଁ ପଜିଗଲା ?

“ତୁଷାର ଯୁଗ ଆସିଗଲା ! ଜଣେ ଭାରତୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ-”

ରାଜୀବଙ୍କ ଲେଖା ଶୀର୍ଷକଟି ଥିଲା ଏହିପରି । ଏ ଖବର ପ୍ରଥମେ ଭାରତରେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଯିବା ପରେ ବିଦେଶୀ ସଂବାଦ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଏ ସମ୍ବାଦକୁ ନେଇ ଆହୁରି ବେଶୀ ବେଶୀ ପରିପ୍ରସାର କରି ଲାଗିଲେ । ଅନତି ବିଳମ୍ବ ପୂର୍ବରୁ ବସନ୍ତ ଚିତ୍‌ନିସ୍ ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଗଲେ । ସେ ଯେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱ ପାଣିପାଗର ସେହି ଅତୁଟପୂର୍ବ ଭୟଙ୍କରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂପର୍କରେ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ କରିଥିଲେ ଏ ବିଷୟଟା ବୁଝା ପଡ଼ିଯିବା କ୍ଷଣି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମାନବୋଧ ବଢ଼ିଗଲା ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଜଗତରେ ତାଙ୍କର ବରିଷ୍ଠ ବୋଲାଉଥିବା ବୈଜ୍ଞାନିକଗଣ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ସସମ୍ମାନେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଫଳତଃ ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରତି ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁଶୀଳନାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆଗଲା ।

କିନ୍ତୁ, ଏହାପରେ ବି କେତେକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏକମତ ହେବାକୁ ନାରାଜ ଯେ ସତରେ ତୁଷାର ଯୁଗର ଉପକ୍ରମ ଏଇ । ସେମାନେ ଏହାକୁ ଜଳବାୟୁର ଗୋଟାଏ ସାମୟିକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ବୋଲି ଚିତ୍ରଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ବ୍ୟତିକ୍ରମର ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଯେ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ-ଏ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି

ଲାଗିଲେ । ଅଳ୍ପ କିଛି ବର୍ଷ ଭିତରେ ସାମୁଦ୍ରିକ ଉଷ୍ଣତା ଶୀତଳତା ସହିତ ଉପରିସ୍ଥ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ସୁସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ । ଏବଂ ପୂର୍ବର ପୂର୍ବର ଉଷ୍ଣତା ଭରା ଆନନ୍ଦମୟ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଫେରି ଆସିବ ଏ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ ଘୋଷଣା ମଧ୍ୟ କଲେ । କିନ୍ତୁ ବରଫରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିବା ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏହି ଘୋଷଣା ସବୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବା ଥିଲା ଦୁଷ୍ଟର ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ରିପୋର୍ଟମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ଏକ ପ୍ରେସ୍ କନ୍ଫରେନ୍ସରେ ଏ ବିଷୟକୁ ଏ ଭଳି ସହଜ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ନ ନେବାକୁ ବସନ୍ତ ସତର୍କ କରିଦେଲେ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ କିଛି ବରଫ ତରଳି ଯିବା ଯୋଗୁ ଅବସ୍ଥା ହୁଏତ ଟିକେ ସୁଧୁରିଗଲା ଭଳି ମନେ ହୋଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ତାହାକୁ ଏହି ଦୁଷ୍ଟାରମ୍ଭର ଅବସାନ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା ଅନୁଚିତ । କାରଣ ପରେ ପରେ ଆସିଯିବ ଆହୁରି ହେମାଲିଆ ଶୀତରୁତୁ । ଏହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ପଛାଟିଏ ଅଛି । ନେଡ଼ି ଗୁଡ଼ କହୁଣିକି ବୋହି ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରାଯିବା ଦରକାର । ସ୍ରୋତର ଗତିକୁ ଓଲଟାଇ ଦିଆଯିବା ତଥାପି ସମ୍ଭବ; କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଦରକାର ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ । ଦୟାକରି ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତୁ ।”

କିନ୍ତୁ ଏ ସତର୍କ ବାଣୀର ଫଳ ଘରେ ଶୁନ୍ । ଏପ୍ରିଲକୁ ବସନ୍ତ ଋତୁର ଆଗମନ ଘଟିଲା- ସାମାନ୍ୟ ତାପମାତ୍ରାର ବୃଦ୍ଧି ସହିତ । ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ (ଉତ୍ତର ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧରେ) ସର୍ବତ୍ର ବେଶ୍ ଉଷ୍ମ ଆଉ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ନାତି ହେଲା ବି । ଏପରିକି ଦକ୍ଷିଣ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ବି ଶୀତଋତୁ ଏତେ ତୀବ୍ର ମନେ ହେଲା ନାହିଁ, ଯେତେ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍ତର ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧରେ ଗତବର୍ଷ । ଏହାର ପରିଣତି ହେଲା- ପାଣିପାଗ ବିଶାରଦ ମାନେ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ମିଶିଗଲେ ସମସ୍ତରରେ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଯେ ବରଫ ତରଳିବା କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ।

ଫ୍ରିଜିଲଡନ୍ ମ୍ୟାଟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯଥାରୀତି ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଯଦିତ ଖେଳବେଳେ ବି ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କୁ ପୂରାହାତ ଗରମ ସ୍ୱେଟର ସବୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ତଥାପି ସମସ୍ତେ ଖୁସି ଯେ ବର୍ଷା ନାହିଁ । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ପୂର୍ବର “ଆସେସ୍” ମ୍ୟାଟ୍ କିଣିଲା ଓ ପାଗକୁ ଅରେବି ନିହିବାର କିଛି କାରଣ ନ ଥିଲା କାହାରି ପାଇଁ । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ଓପେନଗଲଫ୍ ଟୁର୍ଣ୍ଣାମେଣ୍ଟ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ସେତେବେଳେ ପାଗ ତ ମନେହେଲା ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ମଣ୍ଡଳରେ ସେତେବେଳା ଗରମ ନ ପଡ଼ିଲେ ବି ଭାରତୀୟ ଉପମହାଦେଶରେ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ ପ୍ରବାହ ଖୁବ୍ ତୃପ୍ତାନ୍ୱିତ ଓ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟମୟ ହୋଇ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲା ।

“ଆମେ ବୃଥାରେ ଭୟ କରୁଥିଲୁ ହେ!” ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ର, ବୃହତ ବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଏହିପରି ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷରେ ବୁଝି ଗଲେ। ଭାରତୀୟମାନେ ଅନ୍ତତଃ ଅରବ ପାଇଁ ଦେଶର ନାଲିଫିତା ବାଲା ଅମଳା ତନ୍ତକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲେ କାରଣ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ବମ୍ବେକୁ ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତରୀକରଣ ନେଇ ଅମଳାତନ୍ତର ଯେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲିଥିଲା ତାହା ଅଧାରେ ଅଟକିଗଲା ଓ ଘୋଷଣା କରି ଦିଆଗଲା, - “ପରବର୍ତ୍ତୀ ନୋଟିସ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାନ ଯିବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୃହୀତ ହେଲା।

କିନ୍ତୁ ବସନ୍ତ ଚିତ୍ତନିର୍ମଳ ଦୁଃଖିନ୍ଦ୍ରାର ମାତ୍ରା ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ। ଦୀପକ୍ଷିଣା ଲିଭିବା ପୂର୍ବରୁ ଟିକେ କୋରରେ ଜଳି ଉଠିଲା ଭଳି ଏଇ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ରୁଚୁ ମଧ୍ୟ ତାର ସ୍ବରୂପ ଦେଖାଉଛି- ଏ ବିଷୟରେ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କହିଲେ। କିନ୍ତୁ କେହି ସେକଥା ଶୁଣିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲେ।

ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣେ କେବଳ ଥିଲେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ। ବସନ୍ତ ଯୁକ୍ତିରେ ବିଶ୍ବସ୍ତ ସମର୍ଥକ ଥିଲେ ରାଜୀବ ଶାହା। ଦିନେ ଅଫିସ୍‌ରେ ବସି ସେ ଟେଲିଫ୍ରଣ୍ଟରୁ ବାହାରୁଥିବା ସଂବାଦ ଗୁଡ଼ାକୁ ତନଖି କରୁଥିବା ବେଳେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ବସନ୍ତ। ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ରାଜୀବ ଅନୁମାନ କଲେ ନିଷ୍ଠେ ସେ କିଛି ଖବର ଆଣିଛନ୍ତି।

“ହେଇଟି, ଏ ଟେଲେକ୍ରାଫ୍ଟ ଦେଖନ୍ତୁ,” ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ବସନ୍ତ-

‘ଆପଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆଣ୍ଟାର୍ଟିକାରେ ତୁଷାର ଆବରଣର ମାପରୂପ କରିବୁ। ଏ ଆବରଣ ସଂପ୍ରସାରିତ ହେଲାଣି ଏ ଆମର ପକ୍ଷା ଅଭିମତ। ତା ଛଡ଼ା ଜଳରାଶିର ତାପମାତ୍ରା ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଦୁଇ ଡିଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇ ସାରିଛି।’

“ଏ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଛି ଆଣ୍ଟାର୍ଟିକାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଇଣ୍ଡର ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଜନସ୍ପିରୁଟରୁ” କହିଲେ ବସନ୍ତ।

“ମୁଁ ତ ଏ କଥା ଜାଣିଥିଲି; କିନ୍ତୁ ଦୃଢ଼ ହବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି। ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ କ୍ରମେ ମୋ ଆଶାଙ୍କା ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା।”

“ଆପଣ ତେବେ କହୁଛନ୍ତି ଆମେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଶୀତରୁଚୁ ଆଡ଼କୁ ମୁହେଁକରୁ- ଗତବର୍ଷଠୁ ଆହୁରି ଜଷ୍ଟକର?”

“ହଁ ରାଜୀବ! କିଏ ଖାତିର କରୁଛି? ଯାହା ହେଲେ ବି ଆମେ ତ ଶୀତରେ, ମରିବାକୁ ଯାଉଛୁ।”

“କଣ କହୁଛନ୍ତି ବସନ୍ତ! ଅବସ୍ଥା ସତେ ଏତେ ସାଂଘାତିକ? ଏ ହିମାବର୍ଷରୁ ବାଟ ନାହିଁ ଆଉ ବାହାରି ଯିବାକୁ?” ପଚାରିଲେ ରାଜୀବ।

“ଅଛି, କିନ୍ତୁ ମୋ ପାଇଁ ମୁହଁ ବନ୍ଦ। ଏ ବିଜ୍ଞବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମୁହଁଖୋଲି

ମତେ ନ ପଚାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ମୁହଁ ବନ୍ଦ । ଇନ୍ଦ୍ରବସରରେ ମୋର ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଦେଶ ଶୁଣ ରାଜାବ । ବିଷୁବରେଖାର ଯେତେ ପାଖାପାଖି ଅଞ୍ଚଳକୁ ପକାଇଯାଇ ପାର ପକାଅ । ସମ୍ଭବତଃ ଆଗାମୀ କେତେ ମାସ ପାଇଁ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ଜୀବନଯାପନ କରିବା ହେଲେ ସହ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ମୁଁ ବନ୍ଧୁକୁ ଟିକଟଟିଏ କିଣିବି ବୋଲି ଭାବିଛି ।” ଏହା ପରେ ପରେ ବସନ୍ତ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।

ମଣିଷ ନିଜକୁ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଭୁବୋଲି ଦାବୀ କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରକାଶ ସଂଗଠିତ ଶକ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହେବା ମଣିଷର ସର୍ବୋତ୍ତମ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟା ପକ୍ଷରେ ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିଏ ମାତ୍ର ।

ନଭେମ୍ବର ଦୁଇ ତାରିଖରେ ବମ୍ବେର ଜନସାଧାରଣ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଉଡୁଥାନ୍ତି ହଜାର ହଜାର ପକ୍ଷୀ । ଗୋଟିଏ ଶୂଞ୍ଜଳିତ ଆଜିକରା ସୃଷ୍ଟିକରି ଉଡ଼ିଚାଲିଚନ୍ତି ସେମାନେ । ଯାହାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ବାୟୁସେନାବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ଗର୍ବିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ପକ୍ଷୀ ବିଶାରଦ ଗଣ ଆରମ୍ଭ କରିନେଲେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିସ୍ମିତ ମଧ୍ୟ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ବୁଝା ପଡ଼ିଲା- ଏ ସବୁ ପକ୍ଷୀ ଏଇ ମାର୍ଗରେ ପୂର୍ବରୁ କେବେହେଲେ ଉଡ଼ିଯିବାର ଦେଖାନ ଥିଲା ।

ପରେ ପରେ ଏପରିକି ବମ୍ବେର କୁଆ, ଘରଚଟିଆ ଓ ପାରାମାନେ ବି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗଦେଲେ ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ମୁହାଁଇଥାନ୍ତି- ବସନ୍ତକର ବିଦାୟ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ମନେ ପକାଇ ରାଜିବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି, ଯାବତ ବୈଷୟିକଜ୍ଞାନର ଅଗ୍ରଗତି ସବୁ ମଣିଷ ଯାହା ବୁଝିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେ କଥା ଚଢ଼େଇ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସହଯାତ ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ହିଁ ବୁଝିସାରିଥାନ୍ତି । ଗତବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଯାହା ଶିଖିନେଇଥାନ୍ତି ହୁଏତ ସେଥିରୁ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଗ୍ୟାନ ଆସିଯାଇଥାଏ ।

ଘଟଣାର ଦୁଇଦିନ ପରେ ଜିଓଷ୍ଟେସନାରୀ ଉପଗ୍ରହ ଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମର ବ୍ୟାପାରଗାର ଅର୍ଥ ଆବିଷ୍କୃତ ହେଲା । ନଭେମ୍ବର ୪ରେ ଆସିଲା ସତର୍କ ବାଣୀ ! ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଅବସ୍ଥାରେ ଦ୍ରୁତପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟୁଛି ଓ ସୁଚନା ମିଳୁଛି- ଆଗାମୀ ୨୪ ଘଣ୍ଟାମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅତ୍ୟଧିକ ତୃଷାର ପାତ ହେବ ।

“ଆମର ଆଗୁଆ ବୈଷୟିକଜ୍ଞାନ କୌଣସି ଯୋଗୁଁ କେବଳ ଏହି ଆଗୁଆ ସୁଚନା ଦେବାକୁ ଆମେ ସକ୍ଷମ” ଜଳବାୟୁ ବିଜ୍ଞାନୀଗଣ ଗର୍ବର ସହିତ ଘୋଷଣା କରୁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳକୁ ଭ୍ରମଣକାରି ପକ୍ଷୀଗଣ ବିଷୁବ ମଣ୍ଡଳ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନକୁ ବାଛି ବାଛି ଭୃପୃଷ୍ଠକୁ ଅବତରଣ କରିସାରିଥାନ୍ତି ।

ଚଢ଼େଇମାନଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନ ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ନ ପାରି ମଣିଷମାନେ କେବଳ ଆଡ଼କିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ବୈଷୟିକଜ୍ଞାନ କୌଣସିର ଅଗ୍ରଗତି କରିଥିବା ଦେଖ

ଯଥା- ଜାପାନ, କାନାଡା, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାମେରିକା ବାସୀଗଣ ବେଶଆରାମରେ ବସିଥାନ୍ତି ଓ ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଗତବର୍ଷର ଶୀତଋତୁକୁ ଯେମିତି ପାରହୋଇଯାଇପାରିଥିଲେ ସେମିତି ମୁକାବିଲା କରାଯାଇପାରିବ- ଆସୁଥିବା ଶୀତ। ଏଣେ ସେ ସବୁ ଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରଗୁଡ଼ିକ ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ମିଟର ବରଫ ଗଦାତଳେ ପୋତି ହୋଇସାରିଲେଣି ପଛକେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ନ ଥାଏ କାହାର। ବିପଦ ଘନେଇ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ କେତେକ ଭାଗ୍ୟବାନ ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଯାଇ ପଡ଼ିଗଲେ ପରମାତ୍ମା ଯୁଦ୍ଧସମୟରେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ନିର୍ମିତ ଆଶ୍ରିତ ସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ କେବଳ ସେଇମାନେ ହିଁ ବଞ୍ଚିଗଲେ କୌଣସିପ୍ରକାରେ। ଏଣେ ଯେଉଁସବୁଦେଶ ସମୁଦ୍ରକୁ ପାରମ୍ପାରିକ ଭାବେ ଗ୍ରୀଷ୍ମମଣ୍ଡଳୀୟ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ସେଠି ହିମପ୍ରବାହ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ଭୟଙ୍କରହେଲେବି ମୃତୁହାର କମ୍ ନ ଥାଏ। କାରଣ ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଲୋକ ଶୀତର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥାନ୍ତି।

ରାଜୀବ ଶାହ ତାଙ୍କର ଜଣେ କଳା ପୁଅ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ମାନ୍ୟତା ପଲେଇଗଲେଣି ଓ ସେଠି ନିମ୍ନ ସ୍ତରର ବାସପର୍ଯ୍ୟାୟ ଘରଟିଏ ପାଇ କୌଣସିପ୍ରକାର ମୁକ୍ତ ଗୁଞ୍ଜିଥାନ୍ତି। ପ୍ରମୋଦ, କବିତା ଆଉ ବରଫ ଦେଖି ନାଚୁନଥାନ୍ତି। ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ସେ ଦୁହେଁ ପଚାରୁଥାନ୍ତି- ପୁରୁଣା ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ସୁକ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି କେବେ ଫେରିବ ? କିନ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ି, କେହି ଜଣେବି ବିଶ୍ୱାସ କଲା ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥାନ୍ତି। ଗତ ବର୍ଷ ଶୀତକୁ ଯେଉଁ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ହାଲୁକା ଭାବରେ ଫୁଲି ଉଡ଼େଇ ଦେଉଥିଲେ ଏ ବର୍ଷର ଥଣ୍ଡା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକ ଜୀବିତ ନ ଥାନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ରିଚାର୍ଡ୍ ହେମ୍ସ୍ ଅବଶ୍ୟ ବଞ୍ଚୁଥାନ୍ତି କାରଣ ବୁଦ୍ଧିକରି ସେ ଡ୍ରାସିଙ୍ଗଟନ୍‌ରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥାନ୍ତି। ମାୟାମି ସମୁଦ୍ରକୂଳ ବୋଲା ଭୂମିକୁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଏନର୍ଜି ବୋର୍ଡ଼ର ଜଣେ ସଭ୍ୟସେ।

ଦିନେ ଫୋନ୍‌ରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ବାସଣ ଶୁଣି ରାଜୀବ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ “ହେ ରାଜିବ ! କେମିତି ଅଛ ? ବେଟ୍ ପକାଅତ ତୁମେ ସେଠି ମାନ୍ୟତାରେ ବେଶ୍ ଉତ୍ସୁକରେ ଅଛ ? ଆଉ ଆମେ ଏଠି ମୟାମି ଥଣ୍ଡାରେ ଫ୍ରିଜ୍ କରି ମଲୁଣି। ଯଦିତ ରହସିଆ ସ୍ତରରେ କହୁଥାନ୍ତି କଥାଟା ରିଚାର୍ଡ୍, ତଥାପି ସେ ସ୍ୱରପଛପଟରେ ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ରାଜୀବଙ୍କୁ ବେସ୍ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଉଥାଏ।

“କୁହ କୁହ ରିଚାର୍ଡ୍ ! ମୁଁ ବି ବେଟ୍ ପକଉଛି- ତମେ ସେଠି ଗୋଟାଏ ସେଣ୍ଟୁଲି ହିଟେଡ୍ ଘରେ ନିଷ୍ଠେ ପଶିଛ !” ପରିହାସ କଲେ ସେ।

“ମାୟାମିରେ ସେଣ୍ଟୁଲି ହିଟ୍ ? ମତେ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ବୋଲି ଭାବୁଚ କି ? କିନ୍ତୁ ରାଜୀବ ମୋର ଡାକିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବସନ୍ତ ଖସିଗଲେ କୁଆଡ଼େ, କେଉଁଠି ସେ ଏଇଲେ ବସନ୍ତ ଚିହ୍ନିବ ? ବମ୍ବେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ କୌଣସି ଫୋନ୍ ତ

ଏଇଲେ ଠିକ୍ ଠିକ୍ କାମ କରୁନାହିଁ ।

“କେବେ ସତେକି କାମ କରୁଥିଲେ ସେଗୁଡ଼ାକ ।” ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହେଲେ ରାଜୀବ । ପରେ ପାଟି ଖୋଲି ବସନ୍ତଙ୍କ ବାଂଢ଼ୁ ଠିକଣା ଓ ଫୋନ ନମ୍ବର ରିଚାଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେ ।

“ଏ ସବୁରୁ କଥା ଠଉର କରିଚି ସେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତାଙ୍କଠୁ । ବୋଧେ ଏ ଦୁଇଟିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାର ବାଟ କିଛି ଜଣା ସେ ଲୋକକୁ ।” ଖବରଟା ପାଇଁ ରାଜୀବଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲା ବେଳେ କହିଲେ ସେ ଏତକ ।

ଏଇଲେ ତା’ହେଲେ ବିଜ୍ଞାନୋକେ ବାହାରିଲେ କଥା କହିବାକୁ ! ବିସ୍ମୃତ ହେଲେ ରାଜୀବ । ମାସ କେଇଟା ତଳେ ଏଇ ହୋମସ୍ଥ ଅଙ୍ଗା କରୁଥିଲେ ନା ପ୍ରକାୟ ଆସୁଟି ଆଗକୁ ବୋଲି ବସନ୍ତଙ୍କ ସତର୍କ ବାଣୀକୁ ? ତେବେ ତଥାପି ହୁଏତ ସମୟ ଅଛି, ସବୁ ସରିଯାଇ ନିଶ୍ଚୟ ! ତେବେ ତାଙ୍କର କେବଳ ଆଶାଟିକେ ଥାଏ- ବସନ୍ତ ତଥାପି ଏସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବେ ।

x x x x x

“ଆପଣଙ୍କ ଡ୍ରାସିଂ‌ରୁମ୍‌ରେ କଣ ସବୁ ଚାଲିଚି, ଆର୍ଥ, ରିଚାର୍ଡ଼” ବାଂଢ଼ୁ ବିମାନ ବନ୍ଦରରେ ଉତ୍ତର କର ମର୍ଦ୍ଦନ କରୁ କରୁ ପଚାରିଲେ ବସନ୍ତ । ହୋମସ୍ତଙ୍କ ଜବାବ, ସେଠି ଭୂତ ପିଲାଟିଏ ବି ଆଉ ନାହିଁଯେ..... ବାସ୍ତବିକ, ଚଢ଼େଇ ଗୁଡ଼ାକ ଆମକୁ ବଳିଗଲେ ବୁଦ୍ଧିରେ । ବେଳ ଥାଉ ଥାଉ ସେମାନେ ହୁ ।” ଗତଥର ସେମାନଙ୍କର ଦେଖାସାକ୍ଷାତ ବେଳେ ଯୋଉ ହାମବତା ଲୋକଟା କଥା କହୁଥିଲା ଆଜି ସେ ଲୋକର ଆତ୍ମ ବଢ଼ିମା ଢେର ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା ପରି ଜଣାପଡୁଥାଏ ତା କଥା କହିବା ତଙ୍ଗରୁ । ବସନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କେମିତି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇବେ ଏଇ ସନ୍ଦେହଯୋଗୁ ରିଚାର୍ଡ଼ ରାଜୀବଙ୍କୁ ଧରି ଆସିଥିଲେ ସାଙ୍ଗରେ । ବୁଝାପୁ ଡିନିହେଁ ଗାଡ଼ିରେ ବସି ଚାଲିଲେ ବସନ୍ତଙ୍କ ବସାଘରକୁ ।

“ଆରେ ବେଶ୍ ବଢ଼ିଆ ଜାଗା ଖଣ୍ଡେ ବାଛି ନେଇଛ ନିଜ ପାଇଁ ବସନ୍ତ ! ତେଣେ ପୃଥିବୀ ତମାମ କି କି ମାରାତ୍ମକ କାଣ୍ଡମାନ ଘଟି ଚାଲିଚି ବୋଧ ହୁଏ ଜାଣିନା । ହେଇଚି ଦେଖ ଏ ସବୁ ଟେଲେକ୍ସ ଆଉ ଫ୍ୟାକ୍ସ ଖବର ଗୁଡ଼ାକ,” ରାଜୀବ ବଜାଇ ଦେଲେ କେତେ ଫର୍ସ କାଗଜ ।

ବସନ୍ତ ପଢ଼ିଲେ । ସାଧାରଣ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ାକ ଖବର କାଗଜର ସଭାଉପର ପୃଷ୍ଠାରେ ଶୀର୍ଷକ ବନିଥାନ୍ତା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିହାତି ନିତିଦିନିଆଁ ଖବର ଭଳି ପଢୁଥାନ୍ତି ସେ । ‘ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଥାନ୍ତି ବର୍ଷ ରହିଯାଇଥିବା ଶତକଡ଼ା ଚାକିର ଭାଗ ଦେଖବାସୀଙ୍କୁ କେନିଆକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଯୋଜନାର ସମାପ୍ତି ବିଷୟରେ । ଯୋଜନାଟିକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଦୁଇମାସ

ସମୟ ଲାଗିଗଲା, ମଧ୍ୟେ ଓ ସେଷପିଟରସବର୍ଗରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନକୁ କାଢ଼ି ନିଆଯାଇ ସାରିଲାଣି, ରୁଷର ପି.ଏମ୍‌ଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା।’ ‘ଆମେ ଖୁବ୍ ବେଶି ଆଉ ବର୍ଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂତଳ ସୁରକ୍ଷା ଗୃହରେ ବନ୍ଧୁ ରହିଯାଇପାରୁ’- ଇସ୍ରାଏଲ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି।’ ‘ଉତ୍ତର ଭାରତର ସବୁ ନଦୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବରଫାଚ୍ଛନ୍ନ’- ୟୁ.ଏନ.ଆଇ ସମ୍ବାଦ।’

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ବସନ୍ତ ଫେରେଇ ଦେଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଫର୍ଦ୍ଦ ପରେ ଫର୍ଦ୍ଦ କାଗଜ ରାଜୀବଙ୍କ ହାତକୁ। ଏସବୁ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରର ଭାବନାର ସାମାନ୍ୟତମ ପ୍ରକାଶ ଘଟୁନଥାଏ ମୁହଁ ଉପରେ। ସବୁ କାଗଜ ପଢ଼ା ସରିଲା ପରେ ଗୋଟାଏ ମନ୍ତବ୍ୟ କଲେ ସେ ବୁଲେଇ ବଙ୍କେଇ କହିଲା ଭଳି,

“ଗଲାବର୍ଷ ଆମେ ଚେହେରା ଦେଖୁଥିଲୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଲୁ ସ୍ଵରୂପ। ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି, ବହୁଧୃତୀ ପରିଣତି ଦେଖିବାକୁ!”

“କଣ ଏତେ ଖରାପ ? ଯେମିତି କହୁଛ ସତରେ !” ରାଜୀବ ଘାଣ୍ଟି ହଉଥାନ୍ତି ଦୁଃଖିତାରେ।

“ଘାର କିଛି ପ୍ରତିକାର କରି ହବନି ?” ପଚାରିଲେ ରିଚାର୍ଡ଼।

“ବହୁତ ଡେରା ହୋଇ ଗଲାଣି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବି ଭୁଲ କହୁଥାଇପାରେ, ରିଚାର୍ଡ଼। ଆମେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା; ତାହାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଗତି କଣ ? ଏ କଥା ଗଲାବର୍ଷ ହିଁ କରିବାର ଥିଲା ଆମର,” ତେଣୁ ଗୋଟାଏ ଟାଇମ୍ କରା ଲେଖା ବାହାର କରିଥାନ୍ତି ବସନ୍ତ। ଲେଖାଟାର ନାଁ ରଖାଯାଇଥାଏ, “ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ: ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଭିଯାନ।”

ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ସ୍ଵର୍ଗର ଦେବତାମାନଙ୍କ ସମ୍ରାଟ- ତାଙ୍କ ନିବାସ ହେଇ ଇଆଡ଼େ, ଉପର ଆଡ଼େ, ଯୋଉଟା ଉପୁରି ସ୍ଥଳ ଏସବୁ ଗଣ୍ଡଗୋକର,” ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଆଜୁକି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ ବସନ୍ତ।

ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟାକୁ ରୂପଚାପ୍ତ ଗ୍ରହଣ କଲେ ହୋମ୍‌ସ୍‌। ବର୍ଷକ ତଳେ ଏଇ ପାଣ୍ଡୁଲିପିକୁ ଆଡ଼ ଆଖିରେ ବି ଅନେଇ ନ ଥିଲେ ସେ।

ଏଇ ଭିତରେ ହୋମ୍‌ସ୍‌-ଟିଡନିସ୍‌ ଭେଟ ହେବା ଛ’ମାସ ବିତି ଗଲାଣି। ବିଷୁବ ରେଖାର ମାତ୍ର ଦଶ ଡିଗ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣସାମା ଅନ୍ତର୍ବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳଟା ତଥାପି ଟିକେ ସବୁଜ ଓ ନୀଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଏ ଗ୍ରହର ନାଁ ପୃଥିବୀ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସମ୍ଭବ ମନେ ହେଉଥାଏ ସେତିକି। ଅନ୍ୟତ୍ର ତୁଷାର ଯୁଗର ରାଜୁତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସାରିଥାଏ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ। ଏହି ସବୁ ପଟିଖଣ୍ଡିତ ଭିତରେ ସାମିତ ହୋଇ ସାରିଥାଏ ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଆଉ ତୁଷାର ଯୁଗର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାଲାଗି ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ଯାହାବା ସାମାନ୍ୟ

ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଥାଏ ତାହାର ଆଧାର ସ୍ଥଳ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏଇ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳଟି ।

ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଶେଷ ରଣକ୍ଷେତ୍ର ।

କିନ୍ତୁ ବସନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ଆଶାବାଦୀ । କାରଣ ରକେଟ୍ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ଥୁମ୍ବର ବିକ୍ରମ ସରାଭାଇ ସେସ୍ ସେକ୍ଟର (ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍.ସି)ରେ ଖଞ୍ଜାଯାଇ ଥିବା ରକେଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ମର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେ ଓ ଖୁବ୍ ଅସ୍ଥିରତା ଭିତରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି କେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହେବ କାମ ।

“ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ,” ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୁଖ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଚିପ୍ ଅପ୍ ଅପରେସନ୍ ଘୋଷଣା କଲେ ।

“ଆଉ ତେବେ ଅପେକ୍ଷା କାହାକୁ? ପାୟାର୍!” ଆଦେଶ ଦେଲେ ବସନ୍ତ । ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ସେ ନାରାଜ । କାରଣ କୌଣସି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ଶୁଭାରମ୍ଭ କହିଲେ ଜ୍ୟୋତିଷ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ପଚାରି ମାହେନ୍ଦ୍ରବେଳା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଲୋକ ସେ ନୁହଁନ୍ତି ।

ରୋତାମଟିଏ ଟିପିଲେ ଚିପ୍ । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ରର ବ୍ୟାକୁଳ ଅପେକ୍ଷା ପରେ, ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସଟିଏ ଛାଡ଼ି ଦେଖିଲେ -ରାଜକାୟ ମହିମାବନ୍ତ ରକେଟ୍ ଉଠି ଚାଲିଥାଏ ମହାଶୂନ୍ୟ ଅଭିମୁଖେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଜାଣ ।

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍.ସି.ରୁ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ରକେଟ୍ କେତୋଟି ଆଗରୁ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା- ବିଷୁବ ମଣ୍ଡଳକୁ ଆବୃତ୍ତ କରିଥିବା ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳର ମହାକାଶରେ ଘୂରି ବୁଲୁଥିବା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ରକେଟ୍, ଗୁଡ଼ିକ ସମେତ ନିଜେ ଏଇ ଶେଷ ରକେଟ୍ଟା ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ କାମ ପାଇଁ ନିର୍ମିତ ଓ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେ ସବୁ କାମ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ଚାଲିଛି କି ନା ତାର ତଦାରଖ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ।

ଶ୍ରୀହରିକୋଟା, ଶ୍ରୀଲଙ୍କା, ସୁମାତ୍ରା, କେନିଆ, ଗୁଆଟେମାଲା ଏସବୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ ସ୍ଥଳ ସହିତ ଏହି ଏକ କିସମର ରକେଟ୍ ଓ ଉପଗ୍ରହମାନଙ୍କୁ ତେର ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖାଯାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ବସନ୍ତ ଥିଲେ ଏହି ଅଭିନବ ଅଭିଯାନର ମୂଳ ଲୋକ ସେହି କାରଣରୁ ଏହି ଯୋଜନାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସସମ୍ମାନ ପୌରହିତ୍ୟ ଦାୟିତ୍ବ ନେଇଥିଲେ ସେ ନିଜ ହାତକୁ ସେବିନ ।

ନିଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ରହିଥିବା ପ୍ୟାନେଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ନିରୀକ୍ଷକର ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା ପରେ ହିଁ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ହସ ହସ ବିଶିଳା ଡାକ ମୁହଁ । ଗୋଟିଏ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗର ଫୋନ୍ ଉପରୁ ରିସିଭର୍‌ଟିକୁ ଉଠାଇ

ଧରି ଫୋନ୍ କଲେ ସେ ।

“ସଫଳତାର ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏଥର ଅଭିଯାନ ।” ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ସବୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ଏକାବେଳେକେ- ରକେଟ୍, ଉପଗ୍ରହ, ବେଲୁନ୍ ଆଉ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ିପାରୁଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ଏହି ଚାରିବର୍ଗ ମିଳିତ ଉପକରଣକୁ ସେତିନ କୁହାଯାଉଥାଏ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ସେନାବାହିନୀ । ଏହି ସେନାବାହିନୀର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଉପରେ ଜିଓଷ୍ଟେସନାରୀ ସାଟେଲାଇଟ୍‌ରୁ ପଠାଯାଉଥିବା କ୍ରମାଗତ ନିର୍ଗତ ରିପୋର୍ଟ ସବୁକୁ ବ୍ୟାକୁଳଭାବେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି ଭୂପୃଷ୍ଠର ମାନବ ସମାଜ । ଏଇ ସାଟେଲାଇଟ୍ ବା ଉପଗ୍ରହଟିକୁ ଆଧୁନିକ ମହାଭାରତର ସଂଜ୍ଞା ଆଖ୍ୟା ଦେବାରେ ଅତି କଥନ ନଥିଲା ଆଦୌ ସେତିନ ।

“ଆମ ପୁରାଣରେ ପୃଥିବୀନିବାସୀ ରାଜାମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଉପରେ ସଫଳ ଆକ୍ରମଣ କରିବା କାହାଣୀର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ଏ ଅଭିଯାନ ଆମର କଣ ସଫଳ ହେବ ?” ରାଜାବ ଲେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଡାଏରୀରେ ।

ଏ ଅଭିଯାନର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀଟା କଣ ?

ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଧାତବ କଣିକା ଦ୍ଵାରା ‘ବମ୍ବାର୍ଡ’ କରିବାର ଏକ ମହାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଥିଲା ଏହି ଅଭିଯାନର ମୌଳିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ସୂର୍ଯ୍ୟତାପକୁ ଶୋଷଣ କରି ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠକୁ ନିକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ଧାତବ କଣିକା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥାଏ ସେଥିରେ । ତାହାହିଁ ଥିଲା ବସନ୍ତଙ୍କର ଯୁନ । ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥାଏ ଯେ ଆଗ୍ନେୟଗିରିର ଉଦ୍‌ଗାରଣରୁ ଯେଉଁ ଧୂଳିପତଳ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଭାସମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟରଶ୍ମୀକୁ ପୃଥିବୀ ବାହାରକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ଚାଲିଥାଏ ତାହା ନିଷ୍ଠିତ ଭାବେ ଏଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଗୁ ଗଳିପଡ଼ିବଣି ତଳକୁ । ତାଙ୍କର ଭରସା ଥାଏ- ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳକୁ ନୂଆକରି ଭେଦ କରିଥିବା ଧାତବ କଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଧୂଳିପତଳ ଦ୍ଵାରା ଘଟିଯାଇଥିବା କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଭରଣା କରିବାରେ ନିଷ୍ଠିତ ଭାବେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବେ ।

କିନ୍ତୁ ଏତିକି ବି ଯଥେଷ୍ଟ ନ ହୋଇପାରେ । ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ‘ହୀରାଗୁଣ୍ଡ’ ଗୁଡ଼ାକୁ ମଧ୍ୟ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସାଧ୍ୟ କରାଯିବା ଦରକାର । ବିଷ୍ଣୋରଣ ଦ୍ଵାରା ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ତାପ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ହିଁ ତାପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପନ୍ଥା । ସୁତରାଂ ଆଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟାର ଧ୍ଵଂସକାରୀ ଶକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ସୁଜନଶୀଳ ଶକ୍ତିର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ବସନ୍ତ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲେ ବେଶ୍ ଆଗରୁ । ଧ୍ଵଂସର ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରଗଣ ସହଯୋଗକୁ ବରଣ କରିନେଲେ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦରେ । ତେଣୁ, ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ଉତ୍ତାପ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଶକ୍ତିର ଉଷ୍ମ ରୂପେ ଉଚିତ୍ ଧରଣର ବିଷ୍ଣୋରଣ ପାଇଁ ନାନା ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନରେ ବିତିଗଲା ମାସ ଛଅଟା

ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର । ଏ ସବୁ ସତେ ସମ୍ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମର ପରିଣତି ଆଗରେ ପ୍ରଶ୍ନଟାଏ ତଥାପି ବଞ୍ଚି ରହିଥାଏ । “ସତରେ କ’ଣ ସମାଧାନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମିଳିଗଲା ?”

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଆସିଗଲା । ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମିଳିଲା- ଠିକ ଅଛି, ଏଥର ସବୁ କଥା ଆସିଲାଣି ବାଟକୁ । ପ୍ରଥମ ସୂଚନାଟିଏ ଦେଖାଗଲା ଆଖି- ଗାଙ୍ଗେୟ ଉପତ୍ୟକାରୁ ବରପ ଡରଲିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗଲାଣି ! ପରେ ପରେ କାଳିଫର୍ଣ୍ଣିଆରୁ ଦୁରିଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଭୂଭାଗରୁ ଗଦାଗଦା ବରପ ଉତ୍ତେଜବାକୁ ଲାଗିଲା । ମାୟାମିରୁ ରିଚାର୍ଡ୍ ହୋମ୍ସ ଡାକିଲେ, “ବସନ୍ତ ! କଂଗ୍ରାଟୁଲେସନ୍ସ- ବହୁତ ବହୁତ ଶୁକ୍ରିୟା- । ଇନ୍ଦ୍ରାଭିଜାନରେ ବିଜୟ ଘଟିଲା ଶେଷରେ । ‘ହିରାଗୁଣ୍ଡ’ ଖୁବ୍ ବେଗରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେଣି । ପୁଣି ଭୂଲୋକ ବ୍ୟାପୀ ଉଷ୍ମତା- ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ୱାର୍ମିଂ- ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲାଣି ଅଧା ବାଟରେ । ବସନ୍ତ ତୁମେ ସତରେ ଜଣେ ‘ଜିନିୟସ୍’- ମହାପ୍ରାଣୀ ।

ବସନ୍ତଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷର ଔଜ୍ଜ୍ୱଳ୍ୟ । ଏତିକି ତ ମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ୟ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକର । ବହୁ ବହୁ ବାଦାନ୍ତବାଦ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଆଉ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପରେ ଯେତେବେଳେ ସିଦ୍ଧିର ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳେ ତାର ଗୁରୁ ଓ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେତିକିବେଳେ ଆସେ ଏଇ ଆତ୍ମତୃପ୍ତିର ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବସନ୍ତଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଝୁଲୁଥିବା ଦୁଃସ୍ଥିତା ଓ ଅନିଶ୍ଚିତତାରେ ବହଳ ପ୍ରସ୍ତାବ୍ୟ ମିଳେଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ ଏଯାବେ ତଥାପି ।

ଉଡ଼େଇରେ ଜିତାପଟ ନେଲେ ବି ଯୁଦ୍ଧ ଆସୁଥାଏ ଆଗକୁ । ଅନେକ ସମୟରେ ଏମିତି ବି ହୁଏ ସଂଗ୍ରାମରେ ବିଜୟୀ ବୀର ମଧ୍ୟ ବିଜୟ ହାସଲ କଲା ପରେ ପରେ ହୋଇପଡ଼େ ଶକ୍ତିଶୂନ୍ୟ । -ଶିଷ୍ଟ ହୁଏତ ନିଜ ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ ନିଜକୁ ନିଜେ ସାବାସ୍ ଜଣେଇ ପାରେ ତାର ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଆଗକୁ ଥାଏ ବିରାଟ ସଂଘର୍ଷ । ତୁଷାର ଯୁଗର ଏକ ଚୋଟରେ ପୃଥିବୀର ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଧକରୁ କମକୁ ଖସି ପଡ଼ିଥାଏ । ଇନ୍ଦ୍ରାଭିଜାନ ଯୋଗୁ ପ୍ରକୃତିକ ଶକ୍ତି ଭଣ୍ଡାରରୁ ଅଜସ୍ର ଶକ୍ତି କ୍ଷୟ ସହିତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ପଦାର୍ଥର ଘୋର ଅନାଚନ ଘଟି ଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସୁଛି ମହାସଂକଟ- ବରପ ଡରଲିବା ସହିତ ଜଳାଶୟ ହେବ ଚାରିଆଡ଼ ବଡ଼ି ପାଣିରେ । ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ସମସ୍ୟା ମାନବ ସମାଜର ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆହେବ- ଏଇ ସହଯୋଗ ମନୋବୃତ୍ତି ସେ ସମୟରେ ଏମିତି ବଞ୍ଚିରହିବ ନା ନାହିଁ ? ବସନ୍ତଙ୍କ ଭୂଲତା ଉପରେ ସଂଗୃହୀତ ହେଉଥାଏ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ସ୍ୱେଦ ।

ଗଲା ଦିବର୍ଷ ଭିତରେ ଶରୀରରୁ ଝାଳ ବୋହିଯିବା ଅନୁଭୂତି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା- ଏଇ ତ ପ୍ରଥମଥର !

(ମୂଳ ରଚନା- ମରାଠୀ)

ଛଦ୍ମରୂପୀ

ବାଲ୍ ପୋଷକେ

ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଯେଉଁଦିନ ପଡ଼ିଗଲା ସେ ଦିନଟା ମୋର ପରିଷ୍କାର ମନେପଡ଼ୁଛି । ପାନ୍ଥରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ଧରା ପଡ଼ିଗଲା । ଇଚ୍ଛା କଲେ ବି ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ କେବେ । ଜାଣେ ନା ଡକେ ବାହାରିବି । ବା, ବାହାରି ହବନି ବି ଆସିବି । ଅଭିମନ୍ୟୁ କିଏ ଜାଣ ? ମହାଭାରତର ବାଳକ ବୀର ? ଧରାପଡ଼ିଗଲା ଚିରକାଳ ଲାଗି ଫଯା ଭିତରେ, ଏକ ମହାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସଫଳତା ଲାଗି ହାଣ ଖାଇଗଲା ବି । ଏ ଯୁଗର ଅଭିମନ୍ୟୁ କୁହାଯିବକି ମତେ ? ମନେ ହେଉଛି, ମୋ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି, ଯାବତ ନିରପେକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏସବୁଗୁଡ଼ାକ ଠେଲୁଚନ୍ତି ମତେ ପାଗଳାମି ଆଡ଼କୁ । ମୁଣ୍ଡ ପାଟି ଗଲା ପରି ଲାଗୁଛି ବ୍ୟଥାରେ । ଏଇଟା କ'ଣ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ? କୋଉ ବିଷୟରେ, କୋଉ କଥାରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ଭଳି ଲାଗୁନି ମତେ ଆଉ ।

ନା, ମୁଁ ତ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ । ମୁଁ ଲାଗି ଆସିଲିଶି ଖୁବ୍ ପାଖାପାଖି- ସମାପ୍ତିର । ଦଉଡ଼ି ଆଉ ନାହିଁ ଓଗାରି ହବାକୁ ଦୂରକୁ । ବେଶୀ ସମୟ ସହିବା କଷ୍ଟ । ଏଇଥିପାଇଁ ତୁମ ମଣ୍ଡିଷକୁ ବି ଖୁପ୍ରେଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଚିକେ । କାଲେ ତୁମେ ବାହାରକୁ ଦେଖାଇ ପାରିବ ବାଟ । ବାହାରି ପଲେଇବାକୁ ମତେ ବାଟ ଦେଖାଅ ।

ମୋ ହୃଦୟକୁ ମଛୁଟି ଏଇଲେ କଥାଟା; ଚାହୁଁଛି ବାହାରି ଆସିବାକୁ ପଦାକୁ । ନ ହେଲେ ତ ମୋ ନିଜ ନିଶ୍ୱାସକୁ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ; କାଲେ ପଡ଼ିଯିବି ପଦାରେ । ନା, ମହାଶୟ ! ଅପିସିଆଲ୍ ସିକ୍ରେଟ୍ ଆକ୍ସ- ପୁଣି ମିଲିଟାରୀ ସିକ୍ରେଟ୍ସ ଆକ୍ସ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଯେ ବନ୍ଧା ମୋର ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ଦିନଠୁଁ ! କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ରୁନି ! ଏତ ଶୁରଧାର ଉପରେ ଚାଲିବା ନ୍ୟାୟ ଯାହା କେନ୍ଦେ ବି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କୋଉଠି । ଘୋର ମାରାତ୍ମକ ସେ ଶଃ ଜିନିଷ । ମୁହଁ ବନ୍ଦ- ଏଇ ହେଲା ପ୍ରକୃତ ଶବଦା ।

ଆଃ, ନା ! ଚିନ୍ତା କରନା । ଏମିତି ଗୋଟିଏ ହୁଣ୍ଡାମଣ୍ଡିଆ କାମ କରି ବସନା ଯେମିତିକି ତେଜ୍ ପଡ଼ିଲା ଭଳି ଏ ପର୍ବତ ଶିଖରରୁ ହେଇ ଏଇଠି ! ସମାଧାନଟା ୧ ଜନ୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଏ ଯେଉଁ ଅପାରଗତା ! ମନେ ହେଉଛି

ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଣ୍ଡଟା ଫାଟିଯିବ । ଗୋଟାଏ ଫିଲ୍ମର ଗନ୍ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଚାଟିଗଲେ ଯାହା ହେବାର କଥା । ଅପିସିଆଲ୍ ସିକ୍ରେଟସ୍ ଆକ୍ସ- ଗୋପନୀୟତା, ଯାଉ ଚୁଲିକି । କାଢ଼ିପକା ଯାହାସବୁ ଭର୍ତ୍ତି କରିବୁ ପେଟରେ- ପଦାକୁ । କହିଦବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋ ପାଇଁ ! ସଦାଶିବ ପାଇଁ !

ଘଟଣା କଣ ? ଠିକ୍ ଅଛି ! ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିନି ସେ ରୁଟି ସଦାଶିବ ଲୋକଟା କିଏ । କହିବି ? ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ମୋ କଥାର ଅର୍ଥଟା । ଏଇଆଇ ଘଟୁଛି । ସିଧା ସକ୍ଷୀ ମିନିଷ୍ଟି ବି ଚିନ୍ତାକରି ପାରୁନି । କିନ୍ତୁ ତମ ସାଙ୍ଗେ ତ ସେମିତି ଚଳିବନି । ଯାହା ଦେଖୁଛି ତୁମ ପାଇଁ ମୂଳରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ମତେ । ମୋ କଥାରେ ଯଦି ସାମାନ୍ୟ ଅସଙ୍ଗତି ରହିଯିବ ସଜାଡ଼ି ଦବ ଯେମିତି ଅନୁସ୍ୱାର ଜାଗାରେ ଅନୁସ୍ୱାର, ଚନ୍ଦବିନ୍ଦୁ ଜାଗାରେ ଦବ ଚନ୍ଦବିନ୍ଦୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରସଙ୍ଗଟାର ଟିକିନିଖି ବିବରଣୀ ନ ଦେଇ ରହିପାରିବି ନାହିଁ ଆଦୌ । ନହେଲେ ତୁମେ ବି ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପରି ବୋକା ବୋକା ଆଖିରେ ଚାହିଁ ଭାବିବ-କ'ଣ କହୁଛି ଏ ଆମକୁ କିମ୍ବା ଆହୁରି କଦର୍ଯ୍ୟ ଧାରଣା ବି ଜାତ ହୋଇପାରେ ତୁମ ମନରେ ।

ଆଗେ ମୁଁ ନିଜେ ନିଜକୁ ପରିଚୟ କରାଇ ଦିଏ । ତମେ ଠିକ୍ ଜାଣିତା । ସାଧାରଣତଃ ଆମେ ଡାକ୍ତରମାନେ କ୍ୟାପଟେନ୍ କି ମେଜର ର୍ୟାଙ୍କ ଉପରକୁ ଯାଇ ପାରୁନା । ଆଉ, ମାଲିକେ, କି କାରବାର ଖଣ୍ଡେ । ଆମ ସର୍କିକାଲ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ଖାସା ଦକ୍ଷତା ସହକାରେ ଲଗେଇ ଦେଲି କାମରେ । ବାସ୍ । ପରେ ପରେ ମିଳିଗଲା ଡେପୁଟିକେପ୍ଟ ବର୍ଷ କେଇଟା ପାଇଁ 'ନାସା'ର ମେଡିକାଲ ଡ୍ରାଇଭରେ, ସେଇ ସମୟ ଭିତରେ ଆସିଗଲା ଗୋଟାଏ ସୁଯୋଗ । ମାଇକେଲ୍ ଡି'ବେକିଙ୍କ (Michael De Bakey) ପାଖରେ ଦିନାକେତେ ଟ୍ରେନିଂ ପାଖ ହୁଷ୍ଟନ୍‌ରେ । ବୁଝିଲ ତ ? ହଁ ସେ ମାଇକେଲ୍ ଡି'ବେକି-ବିଶ୍ୱ ବିଖ୍ୟାତ ହାର୍ଟ ଟ୍ରାନ୍ସପ୍ଲାଣ୍ଟ ସର୍ଜନ । ସେଠୁ ଫେରିଲା ପରେ ବି ମୁଁ ମୋ ଗବେଷଣା ଛାଡ଼ି ନଥାଏ ସେ ଦିଗରେ-ଘଡ଼ିତ ପ୍ରତିଦିନ ଚାଲିଥାଏ ଆମ ନିତିଦିନିଆ କଫ, କାଣ, ଖଣ୍ଡିଆ ଦଣ୍ଡିଆ ଇତ୍ୟାଦିର ଚିକିତ୍ସା । ସେଥିରୁ ବାହାରିଥାଏ ମୋର ଅନ୍ତତଃ ଅଧ ତଳନେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ କୋଟାର ଗବେଷଣା ପେପର୍ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ ଇଣ୍ଟର ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଜର୍ଣ୍ଣଲ୍ ଅଫ୍ ମିଲିଟାରୀ ମେଡିସିନ୍‌ରେ ।

କଅଣ ? ପକେଇବାକୁ ବାହାରିଲଣି କିଃ ! ନା ନା ଯାଅନା ଶୁଣ । ମୁଁ ଏଇ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷରେ କହୁଥିବା ଏକ ବାଗିଆ କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଶୁଣିଲା ବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ତୁମର ବିସ୍ମିତ ହବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଗୁଡ଼ାଏ ବଡ଼େଇ କୁଡ଼େଇ ଗପିଲା ଭଳି ଶୁଭୁଟି-ନା ? କିନ୍ତୁ, ବିଶ୍ୱାସ କର-ପହିଲେ ତମ ଆଗରେ ଏସବୁ ଟିକିନିଖି ବିବରଣୀ ଥୋଇବା ପଛରେ ମତଲବ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ ଆଦୌ, ଏସବୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଅଛି- ନିଜସ୍ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କିନ୍ତୁ ସେ କଥା ପଛକୁ । କହୁଥିଲି ପରା ଏ କଥାର ଆରମ୍ଭ କୋଉଠି । ତଥାପି ମନେ ପଡୁଛି ଦିନଟା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପରି ଉଜ୍ଜ୍ବଳ । ଜୀବନ ଭଳି ବିରାଟ । ମହାନ ଦିନଟିଏ । ସେଇଟାଟ ଲାଲିର ଜନ୍ମଦିନ । ଲାଲି -ଲଳିତା; ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ କହିଲେ ଯାହା ବୁଝୁଥିବ ।

ଆଃ ନା ! ତୁମେ ବୁଝିବ ନାହିଁ ସେ ସବୁ । ତେବେ ଯାହାସବୁ କହୁଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ସତ କି ମିଛ ଠଉରେଇବାକୁ ତମେ ନିଶ୍ଚେ ଏଇଠୁ ଉଠିପଡ଼ି ଏଇଲେ ବାହାରି ଯିବନି ତା ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ । ନା ଯିବ ? ଲାଭ ନାହିଁ କିଛି ସେଥିରେ । କାରଣ ତାର ସେ ବିଷୟରେ ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ବି ଧାରଣା ନାହିଁ । ଆମକୁ ଆମି ବଟାବଟି କରି ପିଏଇ ସାରିଚି ସେତକ । ଏପରି ଗୋପନୀୟତା ଯେ ନିଜର ଆତ୍ମିୟତାଜନକ କାନକୁ ମଧ୍ୟ ଯେମିତି ନଯାଏ, ସେଇ କଥା ଜଗିବା ଆମ କାମ ।

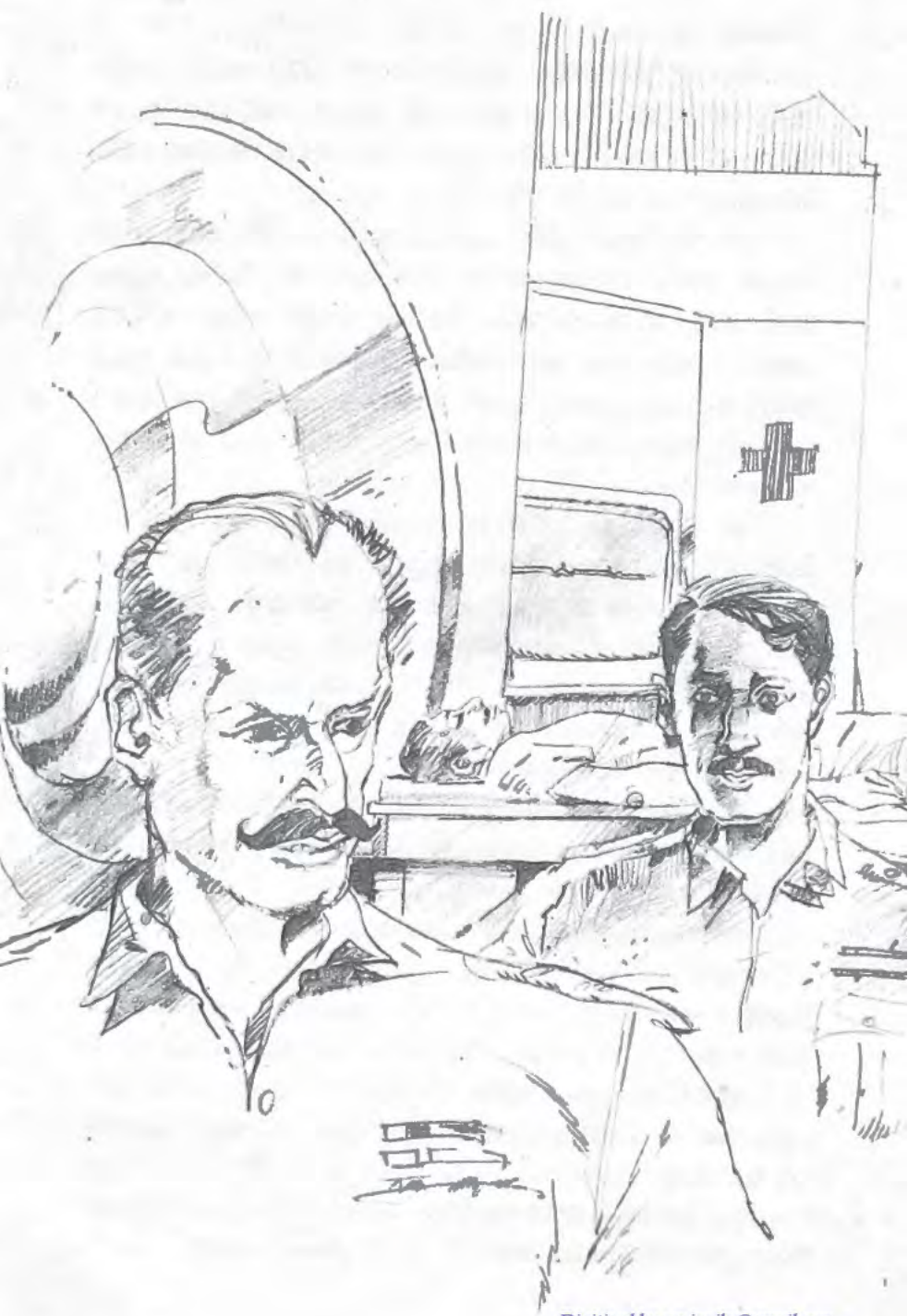
ସେ ଦିନଟା ଥାଏ ଲାଲିର ଜନ୍ମଦିନ । ତାକୁ ବି ଭୁଲି ପାରନ୍ତି ମୁଁ । ସେ ଦିନଟା ଛୁଟି ନବା ଥିଲା ମୋ କାମ, ସବୁଥର ପରି । ଡିନର୍ ପାଇଁ କୋଉଠି ବାହାରକୁ ଯିବୁ ଆମେ ଭାବୁଥାଉ । ପରେ ପରେ ମୁଣ୍ଡି ପ୍ଲାନଟା ଥାଏ ହାତର ପାଞ୍ଚ । ସେଇଠୁ ସର୍ପି, ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ଶାଢ଼ୀ କି ଡ୍ରେସ୍ । ସେମିତି ନିଶ୍ଚେ କିଛି ଗୋଟାଏ । ଏସବୁ ଗୋଟାଏ ଖାସ୍ କିଛି ବଡ଼ ପୋଗ୍ରାମ୍ ନୁହେଁ ଯେ, ଆମ ମିଲିଟେରି ବାଲାଙ୍କର ଯେଉଁ ଧରାବନ୍ଧା ନିତି ଦିନିଆ ରୁଟିନ୍, ସେଥିରୁ ତ ଟିକେ ବ୍ରାହି ଥାଏ ଏ ସବୁଥିରେ ନା ।

ଦେଖ ତ ! ସବୁ ସଜଡ଼ା ସଜଡ଼ି ସାରି ଠିକ୍ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ଏଟା କାହା ତାକରା ? କମ୍ପାଣ୍ଟି । ଗ୍ୟାରିସନ୍ରେ ଖୋଜା ପଡ଼ିଲାଣି ତେଣେ ମତେ । ଅତି ଶୀଘ୍ର ।

ଲାଲି ବାୟାଣାଙ୍କ ଭଳି ତିଆଁ ତେଇଁ କରୁଥାଏ କି ଆଉ ? ତା ଆଖିକୁ ଚାହିଁବା ସାଧ୍ୟତାତ । ଛେତା ପଡ଼ିଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ ସେ ବିଚାରୀ; କିନ୍ତୁ ତା ନିଶ୍ଚାସରୁ ବାହାରୁଥାଏ ନିଆଁ, ବାବା ! ଆଃ ଲାଲି ! ଏ ସୈନିକ ଜୀବନକୁ ଗୁଳିମାର । ତଥାପି ଏଭଳି ସମୟରେ କଣ ସବୁ କରିବା ଦରକାର ଲାଲି ମଧ୍ୟ ଜାଣି ସାରିଥାଏ ।

ତବଲ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ଅର୍ଥାତ୍ ଧାଇଁବା ଓ କମ୍ପାଣ୍ଟିଆଙ୍କ ଆଗରେ ହାଜର ହବା ସେତେବେଳେ ମୋର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । କଲି । ସାଲୁଟ୍, ବି ମାରିଲି ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ସ୍ବାର୍ଚ୍ଚ ଭାବେ ।

ଆମ କମ୍ପାଣ୍ଟିଆଙ୍କ କଥା ? ଆଃ ଆଦମୀ ହିସାବରେ ଭାରି ବଢ଼ିଆ । ଦୁନିଆରେ ପହିଲା ନମ୍ବର ମଣିଷଟାଏ ଯଦି ଥାଏ କେହି କୋଉଠି ତାହାଲେ ଏଇ ସେ ।

“ଦୁଃଖତ ଡକ୍ଟର”, କହିଲେ ସେ। “ତୁମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଉଣ୍ଡର କଲି ବୋଲି ଦୁଃଖତ। କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ ମୋ ପିକର ନୁହେଁ। ଇନ୍‌ଟେଲିଜେନ୍ସ ହେଉଁ କ୍ୱାର୍ଟର-ଗୋଇନ୍ସା ବାଲାଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଦପ୍ତର ଦରକାର କରୁଛି ତୁମକୁ। ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ।”

ଉଗ୍ରବାନଙ୍କ ଦ୍ରାହି। ମୋର ଗୋଇନ୍ସା ବିଭାଗ ସହିତ କି କାମ ?

କାହିଁକି ? ଏମିତି ମୁହଁ ଆମ୍ଭିକାର କାରଣ ? ଓ ! ଟ୍ରେ ! ସାବାସ୍ ଖେଳାଳି ।

ମୁଁ ଆମି ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ କଥାରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ। କହିବାକୁ ଗଲେ ଆମି ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସରେ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସର କାମ ତ ବେଶୀ କିଛି ନଥାଏ। ଛାଡ଼ ସେ କଥା ତ ନିଆରା ।

ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ତା’ ହବା ଛଡ଼ା ତାରା କାହିଁ ? ବ୍ରିଗେଡିୟରଙ୍କୁ ସେଇଆ ବି ଜଣାଇ ଦେଲି ।

“ଓ.କେ-ଠିକ୍ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ଏଠା ଛାଡ଼” ମନେହେଲା ତାହେଲେତ ଲକ୍ଷ୍ମ ଓ ମୁଖି ଦେଖାଟା ଚଳିଯିବ । ଲାଲି ତା ପରେ ନିଜେ ଯିବ ସପ୍ତିକ୍ । ଯାହାହେଲେ ବି ଶାନ୍ତା ଗଦା ଭିତରେ ମୁଁ ରୁଣ୍ଡି ହୋଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ ବ୍ରିଗେଡିୟର ମତେ ଭିଡ଼ି ଦେଲେ ସିଧା ଶୂନ୍ୟରୁ ମାଟି ଉପରକୁ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଦୁଃଖତ । ଏଇତ ଗୋଟାଏ “ଏସ୍.ଓ.ଏସ୍” ବଡ଼ା ଚିଡ଼ିୟା ଡେଣା ମେଲେଇ ବସିଛି ବାହାରେ । ସିଧା ଲଗାଅ ଉଡ଼ାଣ । ମୁଁ ବୁଝେଇ ଦେବି ଲଳିତା ବେଟିକୁ । ସମୟ ବରବାଦ କରନା । ଫଟାଫଟ୍ ।

“ଜୀ ହାଁ ସାର୍” ବାସ୍ ସଜଲା କାମ ସେଠି ସେତିକି । ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ବେଳ ନ ଥାଏ ସେ ସବୁରେ । ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଜବରଦସ୍ତ ସାଲ୍ୟୁଟ୍ ଲଗେଇଲି । ଦଉଡ଼ିଲି ହେଲିକପ୍ଟର ପାଖକୁ । ଘରର ଘରର ଘୁରୁଥାଲ ତା ଛେଉଁ ଗୁଡ଼ାକ-ମିଶ୍ରି ମେସିନ୍‌ଟାଏ ପାଗଳ ହୋଇଗଲା ଭଳି ।

ଇନ୍‌ଟେଲିଜେନ୍ସ ହେଉଁ କ୍ୱାଟ ଧରିବାକୁ ସପ୍ତା ଏକ ଘଣ୍ଟା ଅର୍ଥାତ୍ ଘଣ୍ଟାଏ ପହର ମିନିଟ୍‌ରୁ ବେଶୀ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେତିକି ସମାନ୍ୟ ସମୟ ଭିତରେ ବି ଅଧ ତଳନେ ରେଡିଓ ମେସେଜ୍‌ରେ ତକରା ଡାଲିଥାଏ-ଶାନ୍ତ କର ଶାନ୍ତ । ଆମେ ଭୁଲ୍ ନ ହୁଉଣୁ ମୋ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାରତ ଗୋଟାଏ ଜିପ୍ ହେଲିପ୍ୟାଡ୍ ପାଖରେ ଇଂଜିନ୍ ଘୁଁ ଘୁଁ ଚଳେଇଥାଏ । ଯେମିତିକି ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ବି ଡେରୀ ନ ହୁଏ ।

ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ପରେ ମୁଁ ଯାଇ ହେଉଁ କ୍ୱାଟରରେ ହାଜର । ଇନ୍‌ଟେଲିଜେନ୍ସ ଚିପ୍ କଣ ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟିଗାରେ ପଡ଼ି ଛଟପଟ ହେଲାପରି ଦିଶୁଥାଏ ମତେ ତାଙ୍କ ମୁହଁ । ସାଲ୍ୟୁଟ୍ ଫାଲ୍ୟୁଟ୍ ଆଦବ କାଇଦା ପାଇଁ ବେଳ ନଥାଏ ବୋଧେ ତାଙ୍କ ହାତରେ । ମୋର ଗୋଟାଏ ଖୁଆ ମାଡିବସି ଟାଣିନେଇ ଚାଲିଲେ ସେ

ସିଧା ଅପରେସନ୍ ଥିବରକୁ। ବାସ୍, ଦେଖୁ ପାରିଲି ମୁଁ ଯାହା ଦେଖିବା କଥା। ପଦଟିଏବି କଥା ନ ଥିଲା କହିବାକୁ। ଦରକାର ବା ଥିଲା କ'ଣ ?

ସେ କାମତ ଏକା ମୋରି ପାଇଁ ରଖା ହୋଇଥାଏ, ଆଉ ମୁଁ ବି ଦେଖୁ ସାରିଲିଣି ସେ ଘଟଣା। ଅବଶ୍ୟ ଟିକିନିଖୁ ଦେଖୁ ନ ଥାଏ ସେ ଯାକେ, କିନ୍ତୁ ବୁଝି ସାରିଥାଏ ବ୍ୟାପରଟାକୁ।

ଚେତୁଲ୍ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଲୋକଟା। ବଢ଼ିଆ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଭଙ୍ଗାରୁଜା କି ଭୌତିକ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥା ! ଦିଶୁଥାଏ ବହୁତ ରକ୍ତ ଯାଇଛି ଦେହରୁ। ଆଉ ଭଙ୍ଗା ଭଙ୍ଗି। ଜଘର ଫିମର୍ ହାନ ଝୁଲୁଥାଏ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିଦେଲାପରି ଦେଖିଲା ବାଲାର-ଗୋଟାଏ ବିଚିତ୍ର କୋଣ ଆକିଲା ଭଳି....କାଢ଼ିଓଝୋପୁଟା ଲଗାଯାଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ ପ୍ଲୋରିସେଣ୍ଟ୍ କ ବିହୁଟା ତାର ଗୋଟେ ସରଳରେଖାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ କରି ଚାଲିଥାଏ। ସତେ କି ସେ ବିହୁଟା ବି ଗୋଟାଏ ଯୁନିଫର୍ମ ପିନ୍ଧା ଜିନିଷ। ସିଧା ଚାଲୁଥାଏ ମିଲିଟେରୀ ବାଲାକ ଭଳି। ଚିଡ଼ିଆ ଉଡ଼ି ଗଲାଣି ମ ପଞ୍ଜୁରାରୁ। ବୁଝିଥିବ ଯାହା ମୁଁ କହୁଛି। ଯାର ଅର୍ଥ ହୃଦୟନ୍ତ୍ର ବାଏ ବାଏ କହି ବନ୍ଦ କରି ସାରିଲାଣି ତା କାମ କେତେବେଳୁ। ତେବେ ଇ.ଇ.ଜି. ବି ଚାଲିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ତା ସିଗନାଲ୍ ତ ବେଶ୍ ଭଲ। ତା ମାନେ, ମସ୍ତିଷ୍କ ତଥାପି କାମ କରୁଛି....କିନ୍ତୁ ଏ ପଶାଖେଳ ଚାଲି ପାରିବ ଆଉ କେତେ ସମୟ।

ଦି ମିନିଟ୍ ପାଖାପାଖି କାହାରି ମୁହଁ ଖୋଲିଲା ନାହିଁ। ସତେକି ସମସ୍ତେ ଡରି କରି ଥାଆନ୍ତି କାଲେ ସାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ ଇ.ଇ.ଜି. ଯନ୍ତ୍ରଚାର ସିଗନାଲ୍ ବି ଥପ୍ କରି ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ।

ତାପରେ ଗଲା ସଫା କଲେ ଟିପ୍, “ଆଜ୍ଞା ଡକ୍ଟର ! କଅଣ ଠଉରୋଡ଼ଟ ଏଥିରୁ” ? ମୁଁ ନିରୁତ୍ତର। କଣ କହନ୍ତି ଯେ ? ବରଂ ଗୋଟେ ଧାରକରା ଷ୍ଟେଥୋସ୍କୋପ୍ ନେଇ ଖେଳରେ ଖେଳରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଗଲି। ଲୋକଟାର ଆଖି ଉପରେ ଲାଇଟ୍ ପୁ୍ୟସକଲି ବି। ଯାହା ଦିଶୁଥାଏ ଛୁଟିନେବା ମତଳବରେ ମସ୍ତିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ।

ପୁନର୍ବାର ନୀରବତା ଭଙ୍ଗ କଲେ ସେଇ ଟିପ୍। “ଡକ୍ଟର ହେଇଟି ଆମ ଏଠିକା ଡାକ୍ତରକୁ ଭେଟ- ଅମରଜିତ୍ ସିଂ।” ତେଜା, ଖେଳୁଆଡ଼ ଶିଖ ସାଲ୍ୟୁଟ୍ ଦେଲେ କଡ଼ାକରି ଗୋଟାଏ। କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ରାଧାକର ଅଫିସର ସେ।

“କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍”, ହାତ ବଢ଼େଇ ଦେଲି ମୁଁ।

“ଡକ୍ଟର, ଅମରଜିତ୍ ହେଇଟି କହୁଛନ୍ତି କଣ ଶୁଣ। ସେ କହୁଛନ୍ତି ରୋଗୀର ହୃଦପିଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭ ପଡ଼ିଗଲେ ସୁଦ୍ଧା ତା ମସ୍ତିଷ୍କଟା ତ ତଥାପି ସ୍ବାଭାବିକ ଥିବା ସୂଚନା ଦେଉଛି। ତେଣୁ ଲୋକଟା ମରିଗଲାଣି କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ। ତମେ

ରାଜି ଏ ମତରେ ?”

“ଜୀ ହଁ ସାର୍। ଷାଠିଏ ଦଶନ୍ଧିର ଶେଷ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଯେତେବେଳେ ହାର୍ଟ ଟ୍ରାବ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ କରା ଯାଉଥାଏ ସେତେବେଳେ ଆଇନ୍ କାନୁନ୍ ଆଉ ନୀତି ଅନୀତିର ଉଠିଥିଲା ଗଣ୍ଡଗୋଳ। ବହୁ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହୋଇ ସାରିଛି ତା ଉପରେ। ସେଇଠୁ ବାହାରିଛି ଏ କଥା- ଯେତେବେଳେ ଯାକେ ମସ୍ତିଷ୍କ ଠିକ୍‌ଠିକ୍ କାମ କରୁଥିବ ମଣିଷଟା ମୃତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତତଃ ତାହା ମୃତ୍ୟୁ ନୁହେଁ।

“ଓକେ ଓକେ ଡକ୍ଟର”, ମୋ କଥାକୁ କାଟିଦେଇ ସେଇଠି ଟିପ୍ ବେଶ୍ ଟିକେ ଅଧିକାରୀ ହେଲା ପରି କହିଲେ—

“ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ଏ ରୋଗୀଟି ମରିନାହିଁ। ସେ ବଞ୍ଚୁଛି। ଚମତ୍କାର କଥା। ଏ ଲୋକକୁ ପୂରା ବଞ୍ଚେଇ ଦେଇ ପାରିବ ତୁମେ ? ତା ମସ୍ତିଷ୍କତ ତଥାପି ଓକେ। ଖାଲି ହାର୍ଟଟା ଚାଲିଗଲାଣି। ତୁମେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସିଲେଇ କରିଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ। ଅର୍ଥାତ୍ ବଦଳେଇ ଦେଇ ହବ ନାହିଁ ହାର୍ଟଟା ? ତାହେଲେ ତ କାମ ପଡେ। ସେଇଥିପାଇଁ ତ ଡକା ଯାଇଛି ତୁମକୁ। ଗୋଟେ ଟ୍ରାବ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ଦିଅ ଏ ବିଚରାକୁ”।

“ଟ୍ରାବ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ? ଯାକୁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ?” ବିଶ୍ୱପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାହି. କାନକୁ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ନାହିଁ ମୋର। କିନ୍ତୁ.....କିନ୍ତୁ....

“କିନ୍ତୁ କଅଣ ଡକ୍ଟର ?”

“କିନ୍ତୁ, ଏ କଣ ସମ୍ଭବ ?”

“ନୁହେଁ କାହିଁକି ? କଣ କହୁଛ ତମେ ?”

“ସେ ସର୍ଜରୀ ଏମିତି ସହଜ କଥା ନୁହେଁ। ଯାକୁ କରିବା ମାନେ ଡେର କିଛି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଦରକାର। ଗୋଟିଏ ହାର୍ଟ-ଲଙ୍ଗ୍‌ ଅପରେଟିଂ ଟିମ୍.....ରୋଗୀକୁ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାକୁ ଅନେକ ଅନେକ କାମ। ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରକାର ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ପୁଣି ଦିଆଯିବା ଦରକାର ରୋଗୀକୁ।”

“ଅମରଜିତ୍ ବୁଝିବ ସେ କଥା।”

“ମୂଳକଥା ପୁଣି-ଅନ୍ୟର ହୃତପିଣ୍ଡ। କୋଉଠୁ ପାଇବେ ଏଇଲେ ସେ ଜିନିଷ ? ଯଦିବା ମିଳିଗଲା-ତାକୁତ ଆମୂଳ ଚୂଳ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ଦରକାର। ଟିସୁ-ଟାଇଟ୍ କରାଯିବା ଦରକାର। ବ୍ଲଡ୍ ଗ୍ରୁପ୍‌ଲି ହିଷ୍ଟୋକମ୍ପାଟି ବିଲ୍‌ଟି ମ୍ୟାଚ୍ କରାଯିବା ଦରକାର। ନହେଲେ ଯାହାକୁ ଦେବେ ଏ ଜିନିଷ ତା ଶରୀର ପୋପାଡ଼ି ଦବ ତାକୁ। କଲମା ହୃତପିଣ୍ଡକୁ ଶରୀର ଏମିତି ସେମିତିରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଯାଏ ନା, ପରିତ୍ୟାଗ କରେ ପଛକୁ।

“ସେଇତ ! ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ବି ସେ କଥାଘଟିବ ଡେର ପରେ । ନା କଣ ? ତୁମେ ଯଦି ଅନ୍ତତଃ ଦିନ କେଇଟା ବଞ୍ଚେଇ ରଖୁଦବ ଏ ଲୋକକୁ ତେବେ ବି କାମ ହୋଇଗଲା ଜାଣ ଆମର ।

“କିନ୍ତୁ.....କିନ୍ତୁ.....ଏମିତି ଗୋଟାଏ ହୃତପିଣ୍ଡ ଏଇଲେ ପାଇବେ କୋଉଠୁ ଆପଣ ?”

“ପାଇଯିବି ମୁଁ । ଖୋଜା ଚାଲିଛି । ଯଦି ଫେଲ୍‌ମାରୁ ତେବେ ଆମର ଅଛି ଜଣେ ସ୍ବେଚ୍ଛାସେବୀ ।”

“ଆପଣ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉନାହାନ୍ତି ବୋଧେ ?” ସ୍ବର ଉଚ୍ଚା କଲି ମୁଁ ।

“ତା ମାନେ ଆପଣ....ଆପଣ ଇଣ୍ଡରକ୍ ସୃଷ୍ଟିର ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ମଣିଷକୁ - ଜାଅନ୍ତା ମଣିଷଟାଏ ମାରି ପକେଇବେ ନା କଅଣ ? ଖାଲି ଗୋଟାଏ ହୃତପିଣ୍ଡ ପାଇଁ ।”

“ତମେ ତ ଜାଣ ମୁଁ କେମିତିକା ମଣିଷ । ଆମିରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଷ ରହିଛି ବୋଲି ମୋର ମଣିଷ ପଣିଆ ମରିଯାଇ ନାହିଁ ତଥାପି ।”

“ଓଃ ! ସେ ନାକ କାନ୍ଦୁରା ସଁ ସାଁ ପାଇଁ ବେକନାହିଁ । ବନ୍ଦ କର, ହେଲା ?” ଚିତ୍କି ଉଠିଲେ ଚିପ୍, “ତୁମକୁ ଏଥର ଅର୍ଡର କଲି ମୁଁ ।”

“ଘିର ସାର୍ ଟିକେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ସବୁକଥା ଠିକ୍‌ଠାକୁ ହୋଇଗଲେ ବି ଏ ଅପରେସନ୍ ସଫଳ ହେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ରୋଗୀର ଅବସ୍ଥା ନୈରାଶ୍ୟ ଜନକ । ଅପରେସନ୍ ସଫଳ ହେଲେ ବି ରୋଗୀଯେ ଭଲ ହୋଇଯିବ ଏଥିରେ ବି ମୋର ସନ୍ଦେହ ।

“ତକ୍ବର, ଏଥର ତୁମ ସଙ୍ଗେ ରୁଡ଼ ବ୍ୟବହାର ଦରକାର ଏ ଲୋକକୁ ଜୀବନ୍ତବା ଆଉ କଥା କୁହେଇବା ଖୁବ୍‌ଦରକାର ଅଛି ଆମର । ଘଣ୍ଟେ ଦିଘଣ୍ଟା ହେଲେ ବି ଚଳିବ । ବସ ଟ୍ରାନ୍ସପ୍ଲାଣ୍ଟ ଦେଇ ଅନ୍ତତଃ ସେତିକି ଟିକେ ଜୀବନ ଦେଇ ଦିଅ ତାକୁ ।”

“କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ଏମିତି ତରବର ହବାର କାରଣଟା କଅଣ ?”

ସେ କଥା ତୁମ ବେପାର ନୁହେଁ । ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ଚିପା ରାଗରେ ମଲାଭଳି ମୁହଁ ଦିଶିଲାଣି ତାଙ୍କର । ତାପରେ ଟିକେ ଥଣ୍ଡା ପଡ଼ି ଆସିଲେ ସେ । ସ୍ବର ଶୁଣାଗଲା ଶାନ୍ତ । “ତକ୍ବର ଯା ନାଁ ଇନଟେଲିଜେଣ୍ଟ୍ ଯୁନିଟ୍ । ଆମେ ଏଠି କାମ କରୁ-ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଖବର ଆଦାୟ କରିବା ଏଠାକର ମୂଳନୀତି । ଲୋକଟା ପାଖରେ ଗୋଟେ ଗୁପ୍ତ ସମାଚାର-ଟପ୍ ସିକ୍ରେଟ୍ ଅଛି । ଖୁବ୍ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସିକ୍ରେଟ୍ । ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ଯୁଦ୍ଧର ହାରଜିତ୍ । କୁହ-ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତିଟା ଶୁଣେ ।”

ମୋ ଡକ୍ଟି ଶୁଖି ଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ । ଜିଭ ଓଦା କରିବାକୁ ବୁଆ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଥାଏ ମୁଁ । ରୋଗୀ ପାଖକୁ ଆଉଥରେ ଗଲି ଓ ତା ହାତକୁ ଭଲକରି ଡବାରଖ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅପେକ୍ଷା ବରଂ ଏ କାମ ଭଲ- ଭାବୁଥାଏ ମନେ ମନେ । ଗଲା ଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ତାର ଅବସ୍ଥାର କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି ଦେଖୁଥାଏ ମୁଁ, କାହିଁଓଗ୍ରାମାର୍ଗ ଗୁଡ଼ାକୁ ପରଖୁ ନେଲି । ଇ.ଇ.ଜି. ରେଖା ଗୁଡ଼ାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲି ବି । ବାରମ୍ବାର କଳନା କରି ଲାଗିଥାଏ ଅବସ୍ଥାର । ଏ ସବୁ ଦୁର୍ଘଟା ଉଦ୍ରେକକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ଟିକେ ଟିକେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ କାନ ପଛପଟେ । କିନ୍ତୁ- ଉପସଂହାର ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ । ଯାହା କୁହ ମିନିଟକୁ ମିନିଟ ନୈରାଶ୍ୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ରୋଗୀଟି ବିଷୟରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲି ହତାଶାରେ ।

“ଦୁଃଖୁତ ସାର୍ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଅପରେସନ୍ କରିବି, ଯଦି ସେମିତି କରିବାକୁ ଅର୍ଡର ଦିଅନ୍ତି ଆପଣ । କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ କମ ସମ୍ଭାବନା ଦେଖୁଛି ଏ କେଶରେ । ଏତେ କମ୍ ଯେ ଆପଣ ଯେଉଁ ଖବରଟା ହାସଲ କରିବାକୁ ଏତେ ବ୍ୟଗ୍ର ସେ କାମ ହବାର ନୁହେଁ । ଏତକ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କାସେବାକୁ ହରାଇ ବସିବେ ଆପଣ । ଏଥର, ଆପଣ ନିଜେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତୁ ବିଷୟଟା ଉପରେ ସାର୍ ।”

ପାଖ ଚଉକିଟା ଉପରେ ଜଳି ପଡ଼ିଲେ ଚିପା “ଆହ, ନା ଡକ୍ଟର ! ପ୍ଲିଜ୍, ମୁଁ ଏତେ ଭରସା କରିଥିଲି ତୁମ ଉପରେ । ତୁମର ଏତେ ସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ସ୍ମୃତନ୍ତ ଟ୍ରେନିଂ, ତୁମ.....”

“ହଁ ସାର୍, ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି ସେମିତି ଯାହା କହୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ.....କିନ୍ତୁ, ମୁଁତ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ସ୍ବୟଂ ଭଗବାନ ନୁହେଁ !”

“ଆଉ କିଛି ବାଟ ଅଛି ତାହେଲେ ?”

କ୍ଷମା କରିବେ ସାର୍ । ଆପଣଙ୍କର ‘ତମର ଜାଣିବା ଦରକାର’ ତାଲିକାରେ ମୋ ନାଁ ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେ ଭଲକରି । କିନ୍ତୁ ଯଦି କଥାଟା ବୁଝେଇ ଦିଅନ୍ତେ ଟିକେ ହୁଏତ ଗୋଟାଏ ସମାଧାନ ମିଳିଯାନ୍ତା ବୋଲି ମନେ ହେଉଛି ମୋର । ଯେତେ ଯାହା ହେଲେ ବି ମୁଁ ବି ତ ଆମି ଲୋକ । ଆମିର ଶୁଖିଲାଜ୍ଞାନ ମତେ ଜଣା । ଗୋପନୀୟତା ରକ୍ଷା କରିବା ବି ମୋ ଧର୍ମ । ଯଦି.....

ବ୍ୟାପାରଟା ନିଶ୍ଚେ ଏତେ ଜରୁରୀ ହୋଇଥିବ ଯେ ଚିପ୍‌କ ଟାଣ ପଣ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ତାରି ପରଠୁଁ । କଥାଟାକୁ ଖୋଲିଦେବାକୁ ସେ ସ୍ଥିର କଲେ ସେଇଯୋଗୁଁ । ଆହା, ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ନରମି ନ ଯାଇଥାନ୍ତେ ଭଲ ସେ ! ଆଜି ଏ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ଆମର-ସେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ବ୍ୟାପାରଟାକୁ ନେଇ ।

ଆରମ୍ଭ କଲେ ଚିତ୍‌. “ଦେଖ ଡକ୍ଟର, ଏ ଯୁବକ ଜଣକ.....କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍‌ ସଦାଶିବ ଗୋଖଲେ । ସେ ଥିଲା.....ଅଛି.....ଥିଲା ମୋର ସବୁଠୁ ବଡ଼ିଆ ଅପରେଟର ଜଣେ ।”

କାଳ ଜ୍ଞାନର ବିଦ୍ରାଟ, ବ୍ୟାପକ ଆକାର ଧାରଣ କରୁଥାଏ ଚିତ୍‌ଙ୍କ ଭାଷାରେ । ମୁଁ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇ ପଠାଇଥିଲି ସେସାଲ୍‌ ମିଶନ୍‌ରେ ଖୁବ୍‌ ମାରାତ୍ମକ କାମ- ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଛାଉଣି ପଛପଟକୁ ଖସିଯାଇ ତାଙ୍କ ସାମରିକ ଯୋଜନାଟା କଣ ଜାଣିନେଇ ଖସି ଆସବାକୁ ପୁଣି ଏ ପଟକୁ । ସେମାନେ ହଠାତ୍‌ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ଆମେ ଜାଣୁ । କିନ୍ତୁ ଆମର ସୁପରସୋନିକ୍‌ ଫାଇଟର ଉଡ଼ାଜାହାଜ ବାହିନୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିନାହିଁ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ । ଆମର ଦରକାର ସମୟ ହାସଲ କରିବା, ଯେ କୌଣସି ବାଟେ । ମୁଁ ଜାଣେ- ଏ ଯୁଦ୍ଧର ପରିଣତି ନିର୍ଭର କରୁଛି, ଆରମ୍ଭ ଆରମ୍ଭର ଏଇ ଲଢ଼େଇଟା ଉପରେ । ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସେଇ ଖବରଟା । ଆମେ ଯଦି ତାଙ୍କ ଖୁବ୍‌ପ୍ରାୟ ଭଳି ଗୋଟାଏ କଠୋର ପ୍ରମାଣକୁ ହାତର ପାଖ କରି ପାଇଗଲା ପରେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଉ ତେବେ ତ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଉପରେ ପୁଣି ସେ ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ ଅର୍ଥାତ୍‌ କୃତ୍ରିମିକ ଯୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କୁ ବେକ୍‌ସ୍‌ ବନେ ଜିତାପଟ ନେବା ସୁନିଶ୍ଚି । ହଁ ଏ କଥାଟି ହୋଇପାରେ, ତଦ୍ୱାରା ମୂଳରୁ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ ବି ହୋଇଯାଇପାରେ । ସଦାଶିବ, ଭାଇ ସାହେବ୍‌ (ପେଣ୍ଟାକ୍‌ ନାମାନୁସାରେ) ଆମର କୋର୍ଡିନେସରେ ପଶିଥିଲା ଏ ସୁଷ୍ଟ ଜଟିଳ ମିସନ୍‌ ଦାୟିତ୍ୱରେ । ସବୁକାମ ସାରି ଦେଇଥିଲା ସେ ଏମିତିକି ଆମେ ତା ଠାରୁ ରେଡିଓ ବାର୍ତ୍ତା ବି ପାଇଥିଲୁ, “ଅମସ୍‌ଅପ” । ଫେରି ଆସୁଥିଲା ସେ କାମ ଛିଣ୍ଡାଇସାରି ଏ ପଟକୁ, ଆଉ ଆମେ ବି ଚାହିଁଆଉ ତା ବାଟକୁ ବ୍ୟଗ୍ରତତାର ସହିତ । ସମ୍ଭବତଃ କ୍ଷେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେଇ ତା ଘଟାଟୋପଟା ଫିଟିଗଲା ଆଉ ସୀମା ଏ ପଟକୁ ଖସି ଆସିଲା ବେଳକୁ ଏଇ ଦଶା ହୋଇଛି ବିଚରାର । ସେମାନେ ଭାବି ନେଇଥିଲେ ଲୋକଟା ପୂରା ଖତମ-ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ସେ ବିଷୟରେ, ଏମିତିକି ତାକୁ ଏଠିକି ଆଣିଲା ବେଳକୁ ବି ଆଶା ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲୁ ଆମେ । ହୃଦୟନ୍ତରେ ଶବ୍ଦ ଖୁବ୍‌ କ୍ଷୀଣ, ଅଳ୍ପ ଟିକେ ଟିକେ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଯାହା ସେତିକି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତକ ବି ବନ୍ଦ । ଭୟଙ୍କର କ୍ଷତି ଆମପାଇଁ ଏଇଟା । ପିଲାଟାକୁ ସତରେ ମୁଁ ଖୁବ୍‌ ଭଲ ପାଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ, ମୋ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଠୁଁ ମୂଲ୍ୟବାନକିନିଷ୍ପଟା ହେଲା- ତା ମୁଣ୍ଡରେ ରହିଛି ସେ ଯୋଉ ସବୁ ଖବର, ଯାହାକୁ ଏତେ କଷ୍ଟରେ ଘିନି ଆସିଛି ସେ । ସେତକ ଗଲା ଜାଣ । ସବୁଠୁ ଖରାପ-ଶତ୍ରୁ ତରଫି ଗଲା । ହୁଏତ ଆହୁରି ଆଗୁଆ କାରବାର ଅରମ୍ଭ କରିଦେବେ ସେମାନେ ଏହା ପଛକୁ । ଆଉ ବାଟ ନାହିଁ ଏଇଲେ ପ୍ରତି ବଦଳରେ ଆଉ କାହାକୁ- ପୁଣି ପଠେଇବାକୁ

ସେଠିକି ଏ କାମରେ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭ୍ରାଟ ଘଟି ଗଲା ଏ ମିସନ୍‌ଟାରେ । ଯଦି ଏ କାରଣରୁ କାସ୍ ଆମକୁ ହାରି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ.....

ଚିତ୍ତକ କଣ୍ଠରୁ ହୋଲା ଆସିଲା । ଭାବପ୍ରବଣତାରେ ବୁଡ଼ି ଗଲେ ସେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସବୁ ଚୁପ୍‌ଚାପା ପିନ୍‌ଟିଏ ଖସି ପଡ଼ିଲେ ବି ଶୁଣାଯାନ୍ତା ତା ଶବ୍ଦ-ବାସ୍ତବିକ ସେମିତି ନିଶ୍ଚୟଦତା ଯାହା ଅଛି କଥାରେ ।

ଠିକ୍ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସେଇଟା । ମୁଁ ଦୃଢ଼ ଭାବେ କହିବି । ଠିକ୍ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତ-ଭାବନାଟା ଚଟକିନା ଛୁଇଁଲା ମତେ । ଧନ୍ୟଟାଏ ଲାଗିଲା ଏଡ଼େ ଜୋର ଯେମିତିକି ଗୋଟାଏ ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାର୍କକୁ ଫୁଟିଗଲା ମୋ ପାଦତଳେ । ଭାବନାକୁ ଠେଲି ଫିଙ୍ଗି ଦବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମ୍ଭାବନା, ପ୍ରବଳ ଆହ୍ୱାନ, ଆଉ ଅବିକଳ ଗୋଟାଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୁଯୋଗ ଯାହାସବୁ ପାଇଁ ବାଟଟାଏ ଖୋଲି ଯାଇଥାଏ ସେତେବେଳେ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ତାକୁ ଦେଖିଲା କ୍ଷଣି ମୁଁ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ।

ସାର୍ ! ମୁଁ ପଚାରିଲି, ସଦାଶିବର ସଂଗୃହୀତ ଖବର ଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ରେକର୍ଡ୍ ପତ୍ରରେ ତଥାପି କୌଣସିଠାରେ ହୁଏତ ରହିଯାଇଥାଇପାରେ- ଏହାର ସମ୍ଭାବନା କଣ ଆଦୌ ନାହିଁ ? ହୁଏତ ଠାରୁଠରରେ-କୋର୍ଡ୍ ଭାଷାରେ ?

“ଅସମ୍ଭବ । ଅତିଚ୍ୟନ୍ତ । ଏମିତି ପ୍ରଳୟ ଅଶୁଦ୍ଧି କେହି କରି ପାରେନା । ସଦାଶିବ ତ କଦାପି ନୁହେଁ । ସେ ସବୁର ଖବର ସେ ରଖିଛି ନିଜ ପାଖରେ, ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ, ନିରାପଦରେ ।

ତା ଯଦି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ମତେ ଧରୁଛି ଗୋଟାଏ ଆଇଡିଆ ସାର୍ । ଦେଖନ୍ତୁ-କ’ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ । ଯଦି ଏଇଟା କାମ କରିବ ତେବେ ପାଇଯାଇପାରନ୍ତି ଆପଣ ଯାହା ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସେ ଖବରଟା । ସଦାଶିବର ଶହାଦ୍ ହେବା ବୃଥା ନଯାଇପାରେ । ଯେଉଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ କଥା ଜୋରୁଦେ କହୁଥିଲେ ଆପଣ ସେ ଲୋକଟି ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ଦରକାରକୁ ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ବୃଥାଟାରେ ତାକୁ ବଳି ପକେଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ଆମର

“କୁହ କୁହ । କଣ କରାଯିବା ଦରକାର କୁହ ଶୀଘ୍ର । ତଙ୍ଗ କରନା ଏତେ ।”

କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ମୂଳରୁ ସତର୍କ କରି ଦଉଟି ସାର୍ । ଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ପୃଥ୍ବୀ ବାହାରର । ଅନ୍ଧାରରେ ଗୁଲି ମାରିବା ଭଳି । ଏଇଟା ଯେ କାମ ଦବ ଚାର କିଛି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନାହିଁ । ତଥାପି.....

“ମୁଁ ଯାହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବାର ନେବି । ଚଳାଅ ଗୁଲି, ଆରେ ବାବା ଚଳାଅ ନା ତମ ଗୁଲି ।”

ସାର୍, ମୁଁ ଯଦିତ ଜଣେ ସର୍କନ ପୁଣି ହାଟ୍ ଟ୍ରାନ୍ସ୍ୟାକ୍ସଏକ୍ସପାଟ୍ ତଥାପି

ମୋର ପହିଲି ପ୍ରେମ ଯାହା ସବୁବେଳେ ମୋ ଭିତରେ ବଞ୍ଚିରହିଛି ତାହା ହେଲା ନ୍ୟୁରୋପିକ୍ସିଂଲଜି। ସେଇ ଦିଗରେ ଗତି ମୁଁ ଏ ଯାବତ ବଜାୟ ରଖିଛି। ଏ ବିଷୟରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଗବେଷଣା ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଚାଲି ଆସିଛି ମୋର।”

“ବିଷୟ ଉପରକୁ ଆସ ବାବା....ହଁ କୁହ”।

“ସାର୍ ମ୍ୟାନେକୋଟ୍ରେକ୍ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପିତାକୃମିକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚମତ୍କାର ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କରିଛନ୍ତି! ତା ଛଡ଼ା ଯୁଗାର ହଜେରାର ଜଣେ ଦେଶ ତ୍ୟାଗୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସେ ଗବେଷଣାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ମୂଷା ଜାତୀୟ ଜୀବନାମକ ଉପରେ। ମୂଷା ଜାତୀୟ କାହିଁକି ଠିକ୍ ମୂଷାଙ୍କ ଉପରେ। ଆଉ, ମୂଷା ଏବଂ ମଣିଷ ତ ଶରୀର ତତ୍ତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକେବାରେ ପାଖାପାଖି ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ କହିବି-ମୂଷାଙ୍କ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷାର ପଳାପଳକୁ ଆମେ ମଣିଷ ଜାତି ଅର୍ଥାତ୍ ହୋମୋସାପିଏନ୍ସଙ୍କ ପ୍ରତି ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇ ପାରେ ପ୍ରାୟ ସବୁ ସମୟରେ।

“ଦେଖନ୍ତୁ ଏତାତ ଗୋଟେ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ-ମୂଷା ସବୁବେଳେ ଅନ୍ଧାରରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି। ଆଲୋକ ବର୍ଜନ ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ। ଆମ ଘରେ ଯୋଉ ବୁଟିଆ ମୂଷା ଆଆନ୍ତି ଧରାଯାଉ ତାଙ୍କ କଥା। ଦିନବେଳେ ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କୃତ୍ରିମ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲାମାତ୍ରେ-ସେ ତ ଆଉ ଏକ କାହାଣୀ। ସେ ତ ତା’ପରେ ରାଜା। ଧୂଆଁ ଦଉଡ଼ୁ ଖୁଜୁରୁ ବୁଜୁରୁ ସବୁ ଚାଲେ ତାଙ୍କର ତା ପରେ। ଦିନବେଳେ ଆଖୁଁ ଦୂରରେ ଲୁଚିଥାନ୍ତି। କୋଉ ଅନ୍ଧାରିଆ ପାଟରେ କିମ୍ବା ମାଟିତଳ ଗାତରେ। ଏଇ ହେଲା ଯୁଗରକ ପରୀକ୍ଷାର ଭିତ୍ତିଭୂମି- ମୂଷାଙ୍କ ଏଇ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ନେଇ।

ସେ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଯନ୍ତ୍ରା ତିଆରି କଲେ। ଏ ଯନ୍ତ୍ରାର ଯୋଡ଼ାଏ ଭାଗ-ଅଧା ଅଧା। ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଭାଗ ଖୁବ୍ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ। ଅନ୍ୟଟି ପୂରା ଅନ୍ଧାର। ଯନ୍ତ୍ରା ଭିତରେ କେତୋଟି ମୂଷାଙ୍କୁ ରଖିଲେ ସେ। ଆଲୋକିତ ଭାଗରେ ଥାଏ ଖାଦ୍ୟ ଆଉ ଜଳ। କିନ୍ତୁ ମୂଷାମାନେ ସେପଟକୁ ଯିବାକୁ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗ। ଅନ୍ଧାର ପଟୁ ବାହାରି ଆସି ଆଲୁଅପଟ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଉପରକୁ ଡିଆଁମାରି ମେଥେ ଲେଖାଁ ଖାଇବା ପାଟିରେ ଧରିନେଇ ପୁଣି ମାର ଡିଆଁ ସେଇ ଅନ୍ଧାରକୁ। ଯୁଗାରୁ ସେଇଠୁ କଣ କଲେ ନା, ଯନ୍ତ୍ରାର ଅନ୍ଧାର ପଟେ ଖଞ୍ଜିଲେ ଗୋଟାଏ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ସର୍କିଟ୍ ତାର, ଯାହାକୁ ଛୁଇଁଲା ମାତ୍ରେ ଲାଗିବ ସବୁ। ଯେମିତି ମୂଷାଟା ସେ ପଟକୁ ଯିବା ମାତ୍ରେ ଖାଇବ ଗୋଟେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ସର୍କିଟ୍- ସେଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା’ ତେବେ ସର୍କଟା ଏତେ ବେଶୀ ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରୁ ମୂଷାଟା ମରତା ବା ଜୋର ଆଘାତ ପାଇ ଆହତ ହୁଅନ୍ତା। ସେମିତି ନୁହେଁ ଅବଶ୍ୟା। ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା- ମୂଷାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧାର ପଟୁ ଘଉଡ଼େଇ ଆଣି ଆଲୁଅ ପଟେ ପୂରେଇବା; ବାସ୍। ଏ

କାମ ତାଲିଲା ଟିକେ ବେଳ- ମୂଷାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଯାକେ । ମୂଷାଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ପଶିଗଲା ଅନ୍ଧାର ପ୍ରତି । ଏଣିକି ସେମାନେ ଯନ୍ତ୍ରର ଉକ୍ତ ଆଲୋକ ପଟେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ- ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ସର୍କିଟ୍‌ଟାକୁ କାଟି ଦିଆଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ । ବସ୍ତୁତଃ, ଯୁଗର ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଯନ୍ତ୍ରର ଅନ୍ଧାର ପଟେ ରଖିଲା ପରେ ବି ମୂଷାମାନେ ଅନ୍ଧାରରୁ ଖାଦ୍ୟ ଝିଙ୍କିନେଇ ପଳେଇଲେ ଏଣିକି ଯନ୍ତ୍ରର ଆଲୋକିତ ପଟକୁ !”

“ଅନ୍ଧାରକୁ ଡର ବିଷୟଟା ମୂଷାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ପଶି ବନ୍ଧମୂଳ ସୂତି ଭଳି ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଯିବାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଲା ପରେ ଯୁଗରୁ ଏକପେରିମେଣ୍ଟ ପ୍ରବେଶ କଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ । ସେ ସମୟର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଧାରଣା କରିଥିଲେ ଯେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ସୂତିର ସ୍ଥାନ ମସ୍ତିଷ୍କର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶରେ । ସେଠି ସୂତିର ରୂପାନ୍ତର ହୋଇଥାଏ ଏକ ପ୍ରକାର ରାସାୟନିକ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ । ଏ ଦ୍ରବ୍ୟର ନାଁ ଆର.ଏନ୍.ଏ (RNA) ନ୍ୟୁକ୍ଲିକ୍ ଏସିଡ୍ । ଆର.ଏନ୍.ଏ.ର ଅଣୁ ଭିତରେ ସୂତି ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଯୁଗର ଅନ୍ଧାରକୁ ଡରୁଆ ମୂଷାଙ୍କୁ ମାରିଲେ, ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ ସବୁକୁ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପଦ୍ଧତିରେ କାଢ଼ିଲେ, ସେଥିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସୂତିଧାରଣକାରୀ ଆର.ଏନ୍.ଏ ରାସାୟନିକକୁ ଅମଳ କରି ଅଲଗା କଲେ । ଏହାପରେ କେତେକ ନୂଆ ମୂଷା, ଯାହାଙ୍କର କିଛି ତାଲିମ୍ ପାଲିମ୍ ନ ଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଧରିଆଣି ତାଙ୍କ ଶରୀରରେ ଏଇ ଆର.ଏନ୍.ଏ ର ଇନ୍‌ଜେକ୍ସନ୍ ଫୋଡ଼ିଲେ । ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ, ସେ ଦେଖିଲେ- ନୂଆ ମୂଷାଗୁଡ଼ାଙ୍କ ଅନ୍ଧାରକୁ ଦେଖି ଭୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଶେଷରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମିଳିଲା- ସୂତିର ସ୍ଥାନ ଆର.ଏନ୍.ଏ. । ଏହା ପରେ ପରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଏକପେରିମେଣ୍ଟ କରାଗଲାଣି ଏ ଦିଗରେ । ଆହୁରି କରାଯାଉଛି ମଧ୍ୟ । ଥିଓରିଟିକାଲ ଭିଜିଭୁମି ଅନେକ ଦୃଢ଼ ହୋଇ ଗଲାଣି ଏଇ ଭିତରେ ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ, ଆପଣଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜାତର ।” ଚିପ୍‌ଙ୍କ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ାଙ୍କରୁ ପରିହାସ ନିଗିଡ଼ି ପଡୁଥାଏ ନିଷ୍ଠିତରେ । “ଦୟାକରି କହିବା ହୁଅନ୍ତୁ ତ ଏ ସବୁର କି ସମ୍ପର୍କ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ୟାଟା ସହିତ ଏଠି ଆମର ?”

“ମୁଁ ତ ଆସୁଛି ସେଇ କଥାକୁ ସାରା । ସେଇଥିପାଇଁ ତ ପଚାରିଥିଲି ନା- ସଦାଶିବ ତା ଖବରଗୁଡ଼ାକୁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରେକର୍ଡ୍ କରିଥିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି କି ନା । ଯେହେତୁ ସେ ଭଳି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ତେବେ ସଦାଶିବ ନିଶ୍ଚୟ ସାଇତିଥିବ ସେ ସୂତିକୁ, ଠିକ୍ ସେଇ ଆକାରରେ ଯେମିତି ମୂଷାମାନେ କରିଥିଲେ, ସୁତରାଂ ମୁଁ ଯଦି ତା ମସ୍ତିଷ୍କର ସୂତି ସଂରକ୍ଷକ ଆର.ଏନ୍.ଏ. ତଳେ କାଢ଼ିନିଏ ଆଉ ଇନ୍‌ଜେକ୍ସନ୍ କରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଲୋକ ଦେହକୁ, ତେବେ ସେ ଲୋକ

ବି ଅନୁବାଦ କରିପାରିବ ସେ ସବୁ ରାସାୟନିକ ଭାଷାକୁ ଆମ ବୁଝିପାରିଲା ଭଳି ଭାଷାରେ। ଠିକ୍ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଯେମିତି ଗୀତବାଦ୍ୟକୁ ରେକର୍ଡ଼ କରେ ଟେପ୍ ଉପରେ, ମ୍ୟାଗ୍ନେଟିକ୍ ଠାରରେ, ଆଉ, ସେ କ୍ୟାସେଟ୍‌କୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ରରେ ଖଞ୍ଜି ବଜାଇଲେ, ମୂଳ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ଯେମିତି ଅବିକଳ ବାଜେ, ସେମିତି। କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ଗୋଟାଏ ତାଜା ମସ୍ତକ, ଜଣେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ। ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝୁଥିବେ, କାହିଁକି....

“ସାବାସ୍! ସାବାସ୍! ମତେ କୁଣ୍ଡେଇ ପକେଇ ଏକଦମ୍ ଟିପି ପକେଇଲେ ଟିପ୍ ତାଙ୍କ କୁଣ୍ଡ ଭିତରେ। “ଚମକାର, ତକ୍କର, ଚମକାର”।

ଟିକେ ରୁହନ୍ତୁ! ସବୁଟା କରନ୍ତୁ!” ଅଣ୍ଟାପାଣି ଟୋପାଏ ଛିଞ୍ଚିବା ଦରକାର ଥାଏ ମୋର ସେତେବେଳେ। ତାଙ୍କ ଉଲ୍ଲାସ ଉପରକୁ।

“ବଡ଼ ସହଜ ମନେ ହୋଇଥାଇ ପାରେ କଥାଟା ମୁଁ କହିଲା ବେଳେ। କିନ୍ତୁ ଗୋଟେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ‘ରିଭ୍’ ଅଛି ଏ ଏକ୍ସପ୍ରିମେଣ୍ଟରେ। ସଫଳ ହେବାର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେଇ ହେବନି। ଏ କାମ କେହି କେବେ କରିନି ଆଗରୁ। ମୁଁ ବି କରନ୍ତି ନାହିଁ। କାରଣ, ମଣିଷକୁ ନେଇ ଏଭଳି ପରୀକ୍ଷା ଚଳାଇବାକୁ ଅନେକ ଆତ୍ମ ମନାଅଛି ଏବଂ ସେ ବି ଯଥାର୍ଥ। ଏ ଏକ୍ସପ୍ରିମେଣ୍ଟରେ ମାତିଲେ ମତେ ଅପରାଧୀ ତଠକ ଗଣାଯିବ। କିନ୍ତୁ ଆପଣମାନଙ୍କର ଏ ସବୁ ନୈତିକ ସୁନ୍ଦର ପଣିଆ ପ୍ରତି ପରକ୍ଷା ନଥାଏ। ଟୋପି ତଳେ ଖୋସିଦେଇ ପାରିବେ ଏ ସବୁକୁ ଅନାୟାସରେ। ସେଥିଲାଗି ଏ କାମର ପ୍ରସ୍ତାବଟା ମୁଁ ଖାଲି ଦେଲି। ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଫଳଫଳ ସଂପର୍କରେ ସତର୍କ କରି ଦେଲି ଆପଣଙ୍କୁ।”

“ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଗଲି ମୋ ଉପରକୁ। ଆଗେ ଚଲୋ। କଣ ଦରକାର ଟିକେ ଖାଲି ମୁଁ ବୁଝେ।”

“ବୁଝୋଉଟି। ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକଟି ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଯୁବକ ଜଣେ ହେବା ଦରକାର। ଅବିବାହିତ ହୋଇ ଥିଲେ ଆହୁରି ଭଲ। ଯଦି କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇ ଗଲା ସ୍ତ୍ରୀ ସାଙ୍ଗେ ମୁହାଁ ମୁହାଁ ହବାର ସମ୍ଭାବନା ନଥିବ ତାହାଲେ।”

ଲାଲିର ଜବ୍ ଦିନର ଛିତି କୌଣସି ନା କୌଣସି ଅନ୍ଧାରିଆ କଣରୁ ଉଠି ମାରୁଥାଏ ନିଶ୍ଚେ ମୋ ମନରେ।

ଏହାପରେ ଆଉ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିନୁ ଆମେ। ଏଥର ପୂରା କମାଣ୍ଡ ମୋ ହାତରେ। ଅପରେସନ୍ ପଛକୁ ରୋଗୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କିପରି ରହିବ ଏଠି ଆଉ ସେ ସବୁର ବିଚାର ନ ଥାଏ। ତଥାପି ଯେତିକି ଯତ୍ନ ଏବଂ ଯେତିକି କର୍ମ କୁଶଳତା ଦରକାର ଏଭଳି ଅପରେସନ୍‌ରେ ସେ ସବୁକୁ ନିଶ୍ଚାର ସହ ପାଳନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ଥାଏ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଅନେକ ବାଟ ଆଗେଇ ଗଲୁଣି ଆମେ କଥାରେ କଥାରେ ନା ? ମାର ବାଜି, ଭଗବାନଙ୍କ ନାଁ ନେଇ କହିବି, ସଦାଶିବ ମଣ୍ଡିଷରୁ ଆର. ଏନ. ଏ କାଢ଼ିବା ଗୋଟେ ବଡ଼ କଥା ନଥିଲା ମୋ ସାମ୍ନାରେ । ଯେଉଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀଟିକୁ ଆଣି ଭେଟେଇଲେ ଚିପ୍, ତା ନାଁ ବିଶ୍ୱନାଥ କରାଣ୍ଡେ- ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡିରା ଘୋଡ଼ା ଭଳି ତାଗଡ଼ା ଟୋକା ସେ । ମୁଁ ଆଗରୁ ଆଉ ଏକ ସର୍ତ୍ତରଖିଆଏ- ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ବିଚରା ସ୍ୱର୍ଗତ ସଦାଶିବର ମାତୃଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକ ଜଣେ ହୋଇ ଥିବା ଦରକାର । ଭାଷା ଯଦି ଗୋଳିଆ ମିଶା, ଫେଷାଫେଷି ହୋଇଗଲା ତେବେ ତ ସବୁ ଗଡ଼ବଡ଼- ଏଇ କଥାଟା ନ ଘଟୁ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରୁଥାଏ ମୁଁ । ସଦାଶିବର ମଣ୍ଡିଷରୁ ଆର. ଏନ. ଏ କାଢ଼ିନେଇ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ କରିଦେଲି ଲୋକଟା ଦେହରେ । ଦିନକ ପରେ ଖୁବ୍ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଆଘାତ ଶୁଣାଇଲା । ଆଉ ଦୁଇଦିନ ଛାଡ଼ି ବସିଲୁ ଆମେ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ଟାଏ ହାତରେ ନେଇ । ମୁଁ ତା ନାଡ଼ି ନିଶ୍ୱାସ ପରୀକ୍ଷା କରୁ କରୁ ଚିପ୍ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ- ଜେରା । ସେ ତାକୁ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ- ସିଧା ସଳଖ, ବକା ତେଡ଼ା, ଚଳାଖ ଚତୁର ସବୁ ପ୍ରକାରର । ଉଦେଶ୍ୟ- ସତ କହୁଚି ନା ମିଛ କହୁଚି ଆଗ ଜାଣି ନିଆଯିବା ଦରକାର, ଅସଲ ପ୍ରଶ୍ନଟା ପଚରାଯିବା ଆଗରୁ ସଦାଶିବର ‘ପାସ୍ତୁର୍’ ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ସଦାଶିବର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ସେ ପ୍ରଶ୍ନଟା ବି ପଚରାଗଲା ତାକୁ । ସଂକ୍ଷେପରେ, ଯେଉଁ ବାରାଟି ବିଶ୍ୱନାଥ ମୁଣ୍ଡରୁ ବାହାରୁଥିଲା ସେତେବେଳେ, ସେଇଟାଇ ଥିଲା ଅସଲ ମାଲ । ସେ ଦିନଟା ଛବିଶ ଘଣ୍ଟିଆ ଦିନ ଆମର । ସବୁକଥା ଛିଣ୍ଡିଲା ବେଳକୁ ଆମେ ପୂରାପୂରି ହାଲିଆ । କିନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସେତେବେଳକୁ ଆମ ହାତ ମୁଠାରେ ।

ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କମାଲ୍ ଆମର । ଆଶାତୀତ ବ୍ୟାପାର । ଯାହା ଖୋଜୁଥିଲେ ଚିପ୍ ସବୁ ପାଇଗଲେ । କୃତନୈତିକ ଚାଲ୍ ଖେଳିବାକୁ ହାତରେ ପଡ଼ିଚି ରଙ୍ଗଟାକା । ଏଡେଇ ହୋଇ ଗଲା ଯୁଦ୍ଧ ଛାଁ କୁ ଛାଁ । କିନ୍ତୁ, ମହାଶୟ, ଏ ବିଷୟ ତ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଖବର କାଗଜ ପଡ଼ା କଥା !

ମୋ ନିଜ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସ କଥା ବୁଝିବେନି ଆପଣ, କାରଣ ସେ ସବୁ ଆପଣଙ୍କ ଅପହଞ୍ଚ ବ୍ୟାପାର- ଅବଶ୍ୟ ଆପଣ ଯଦି ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେ କଥା ନିଆରା ।

ଚିପ୍ ମତେ ହାର୍ଡିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଲେ । ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ ମୋ ନାଁ ପରମ ବିଶିଷ୍ଟ ସେବା ମେଡାଲଅନୁମୋଦନ କରିବାକୁ, ପୁଣି ପୁରା କର୍ଷେଲ୍ ପଦବୀକୁ ପ୍ରମୋସନ୍ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ।

ଘରୁ ତରବରରେ ଚାଲି ଆସିବାର ପୂରା ସପ୍ତାହେ ଚାଲିଗଲାଣି ଏଇ

ଭିତରେ। ଲାଲି ବୋଧ ହୁଏ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଘାଣ୍ଟି ହୋଇ ବେମାର ପଡ଼ି ଯିବଣି ବି କ'ଣ। ମତେ ଛାଡ଼ କରିବାକୁ ଆଉ ଅଙ୍ଗ ମଙ୍ଗ ହବାର ନ ଥାଏ ଚିତ୍କର। ବିଶ୍ୱନାଥର ଅବସ୍ଥା ବି ବଢ଼ିଆ।

ତେଣୁ, ବାରବୁଲାର ଘର ବାହୁଡ଼ା। ଲାଲିର ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ ଉତ୍ସବ ପୂରା ସପ୍ତାହେ ଚାଲିଲା ତା ପରେ,

ମାସେ ଖଣ୍ଡେ ଯାଇଥିବ ଏଇ ଭିତରେ। ସମୟ ତ ଉଡ଼େ। ତାଙ୍କର ଆସିଗଲା ଚିତ୍କର ଦପ୍ତରରୁ ପୁଣି ଭାବିଲି- ବିଶ୍ୱନାଥର ହାଲତ ନିଶ୍ଚେ ଖରାପ। ଦେହ ବିଷେଇଲା, କି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଅନ୍ୟ କେଉଁ ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା କେଜାଣି ? ହେଡ଼କ୍ୱାର୍ଟର ଧରିନେବାକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ତେରୀ ଲାଗିଲା ନାହିଁ। ଚିତ୍କର ମୁହଁ ନ ଖୋଲୁଣୁ ଆଗ ମୋ ତନାଘନା- ବିଶ୍ୱନାଥ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ତ ?

“ଆରେ, ସେ ତ ଏକେବାରେ ଠିକ୍,” ଚିତ୍କ କହିଲେ ଦାନ୍ତ ଚିପି ଆଉ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ମୋ ଆଡ଼କୁ।

ଚିଠି ଖୋଲିଲି। ଗୋଲାପି ରଙ୍ଗର କାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ଉପରେ ସରୁଆ ଛଟା ଅକ୍ଷରରୁ ବୁଝାପଡ଼ିଗଲା- ନିଶ୍ଚେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ହାତ ଲେଖା। ସବା ତଳେ ‘ପାର୍ବତୀ’ ଦସ୍ତଖତଟା ଦେଖିଦେଲା ପରେ ସନ୍ଦେହ ଆଉ କଣ ? କିଛି ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ। ତେଣୁ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ କେବଳ ଚିତ୍କର ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲି।

“ସଦାଶିବର ସ୍ତ୍ରୀ”, ଚିତ୍କର ଜବାବ। କିନ୍ତୁ ସେତିକିରେ ମୋର ଜିଜ୍ଞାସା ମେଣ୍ଟିବାର ନୁହେଁ।

ପୁଣି, ଚିଠିଟା ସୃଷ୍ଟିକଲା ଆହୁରି ଜଟିଳତା। ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ତୀବ୍ର କଟୁ ଗୁହାରୀ ପାର୍ବତୀର। ତା ସ୍ୱାମୀକୁ କଣ କରି ଛାଡ଼ିଦେଇଛି ହେଡ଼କ୍ୱାର୍ଟର- ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଥାଏ ସେ। ଲୋକଟାର ଘା'ତରରେ ଘଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏକେବାରେ। ସେ ଯେ ତାର ସ୍ୱାମୀ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଦିଶୁଛି ଆଉ କାହାପରି। ଆଚରଣ ବିଭିନ୍ନ ରକମ। ଏପରିକି ଶରୀର ଗଠନ ବି ଅଲଗା। ତା ମାନେ ଏ ସବୁ ଆର୍ମିର ଗୁଣିଗାରେଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରଯନ୍ତ୍ର। କୈଫିୟତ୍ ତଳତ୍ କରିଥାଏ ସେ ଏ ସବୁର।

ଯାପରେ ମୋ ଅବସ୍ଥା ଟଳମଟଳ। ସଦାଶିବ ତ ମରି ସ୍ୱର୍ଗରେ। ଶବଦାହ ମୁଁ ନିଜେ ଦେଖି ଥିଲି ଆଖିରେ। ଏ ଛଦ୍ମବେଶୀ ଇନ୍ଦ୍ର କିଏ ତେବେ ପଶିଲାଣି ଅହଲ୍ୟାଙ୍କ କୁଟୀରରେ- ହରକତ୍ କଲାଣି ବିଚାରୀ ଝିଅଟାକୁ ?

“ସଦାଶିବର ମୃତ୍ୟୁ ସଂବାଦ ଆପଣ ପଠାଇ ନାହାନ୍ତି ତା ପାଖକୁ ?”

“ପଠେଇବୁ। ସେଇ ତ ବ୍ୟାପାର - ମୃଷା ଗନ୍ଧ ବାରି ହଉଛି ଏ ଭୋଲ ଭିତରୁ। ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ଏକେଣ୍ଡ ହୋଇଥାଇ ପାରେ। ବୁଝୁତ ତ ?

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନି ଏ ପାର୍ବତୀ କହୁଛି କଅଣ। ସେ ତ ସ୍ବାକାର କରୁଛି ଲୋକଟା ସଦାଶିବପୁଁ ଭିନ୍ନେ। ପୂରାପୂରି ଅଲଗା ଗୋଟାଏ କିଏ। ପୁଣି ଲେଖୁଛି କେମିତି - ସେଇ ହିଁ ତା ସଦାଶିବ, ଭଣ୍ଡ ନୁହେଁ କି ଠକ ନୁହେଁ?”

ମୋର ତ ସେଇଯୋଗୁଁ ଅକଲ ଗୁଡୁମ୍ ହୋଇଯାଇଛି। ବିଚାରୀର ବୋଧେ ବେଶୀ ଜୋର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ବିକ ଟଣାଓଟରା ହୋଇଗଲା। ଶେଷରେ ହୁଗୁକି ଗଲା କବଜା। ସେଇ କାରଣରୁ ତ ତାକିଟି ତୁମକୁ। ତାଲ, ଦେଖୁ ଆସିବା ଥରେ ତାକୁ, ଯିବା?”

“ନିଶ୍ଚୟ ସାର, ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତୁ।”

କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲାମାତ୍ରେ ଯେ କବାଟ ଖୋଲିଲା, ସେ ହେଲା ପାର୍ବତୀ। ପରିଚୟ ଜାଣିଲା ମାତ୍ରେ କାନ ପଟେଇ ଦେଲା ସେ ଆମର। ଶତ୍ରୁର ଗୋଲା ବାରୁଦର ଶବ୍ଦଟ ନିଶ୍ଚୟ ତା ଠାରୁ କମ୍।

“ଏ କି ଅବସ୍ଥା ଏଲେ ଆପଣମାନେ ତାଙ୍କର ସାର?” ବାହୁନିଲା ସେ।

ଏଠୁ ଗଲାଦିନ ସେ ଏତେ ହସଖୁସି, ଏତେ ସୁସ୍ଥ, ଏତେ ଚଉଆଖୁଆ ମଣିଷଟିଏ ଥିଲେ ଏଇଲେ ପୂରା ଅଲଗା। ନା, ମୁହଁ କି ଦେହ କଥା ପଚାରୁନି ଯେ....କଣ ଯେ କହିବି ଜାଣି ପାରୁନି। କିନ୍ତୁ ଏତେ ପୂରା ଅଲଗା ମଣିଷ, ଏକେବାରେ ଅଲଗା।”

“ସେଇ ତ କଥା। ଆରେ ମା’, ସେ ତ ସଦାଶିବ ନୁହେଁ” ସବୁଠୁ କଅଁଳିଆ ଲୋକ ସଂପର୍କ ସ୍ବରୂପାଏ କେଉଁଠୁ କାହାର ବଲେ ଚିପ୍, “ସଦାଶିବ ତ ଦେଶ ପାଇଁ ଜୀବନୋତ୍ସର୍ଗ କରି ଦେଇଚିରେ, ଧନ। ବାରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ପରା ସେ। ମୁଁ ଯେ କେତେ ଦୁଃଖରେ....”

“ନା, ନା, ସେ ଜୀବିତ ଆଉ ସୁସ୍ଥ! ହେଇଚି ପରା ସେଠି ଶେଇଚନ୍ତି ନିଦରେ।”

“ଏଁ? ତୁମେ ପରା କହିଲ, ସେ ଯେ ଶୋଇଚି ସେଠି ସେ ସଦାଶିବ ଭଳି ଦିଶୁନି। ସଦାଶିବ ଭଳି ବ୍ୟବହାର ବି ନୁହେଁ। ତେବେ, ମା’ ଜାଣି ପାରୁନ ସେଟା ଗୋଟିଏ ଭଣ୍ଡ, ଛଦ୍ମ ରୂପା କିଏ ଗୋଟିଏ?”

“ନା ସାର ସେ ତ ସେଇ, ଭଲକରି ଜାଣିଚିମୁଁ। ନହେଲେ ସେ କେମିତି ଜାଣିବେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଯାକର ବୃତ୍ତାନ୍ତ, ଆମ ଜୀବନ, ତାଙ୍କ ପିଲା ଦିନର ସବୁ କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଯେ! ଆଉ ପୁଣି.....” ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିର ସ୍ବର ଥଙ୍ଗ ଥଙ୍ଗ ଶୁଭିଲା ଟିକେ। କିନ୍ତୁ ପରେପରେ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ତା ଆଉ ବେଖାତିରେ ଚାହାଣି ହାଣି କହିଲା ସେ,.... ଆମ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସଂପର୍କ, ଯାହା କେବଳ ଆମ

ଦିକ୍ଷାକୁ ଜଣା ସେଗୁଡ଼ିକ ବି ?”

ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଟା ତେବେ ପ୍ରକୃତରେ ବଦମାସ୍‌ଟାଏ ? ସନ୍ଦେହ ଆଉ କଅଣ ? ତାକୁ ଉଠାଅ - ”, ଆମେ କହିଲୁ। ଟିପ୍ ବନ୍ଧୁକଟା ବାହାର କରି ସାରିଥାନ୍ତି ଏଇ ଭିତରେ।

ଠିକ୍ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପାଦ ପକେଇଲା ଲୋକଟି ରୁମ୍ ଭିତରକୁ। ସେତେବେଳେ କିଏ ଯଦି ପୁଚ୍ଛି ଦେଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଭଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତୁ ପୂରାପୂରି ଆମେ ଦିକ୍ଷା।

ସେ ତ ବିଶ୍ୱନାଥ, ଆଉ କେହି ନୁହଁ, ବିଶ୍ୱନାଥ ! “ତୁ...ତୁ ବଦମାସ...” ଟିପ୍‌କୁ ବଳି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ। କାରଣ ଘଟଣା ସବୁ କଅଣ ଘଟି ଗଲାଣି ବୁଝି ପାରିଲିଣି ମୁଁ। ପାର୍ବତୀକୁ ବୁଝାଶୁଝା କରି ଲାଗିଲି ମୁଁ। ହଁ, ଟିପ୍ ବି ଭିଡ଼ିନବାକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ ଲୋକଟାକୁ। କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବିଶ୍ୱନାଥକୁ ଡାକିଲି ଟିକେ ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଆମ ସାଙ୍ଗେ। ତା ସହିତ ପଦେ ଅଧେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଥାଏ ମୋର। ମୋ ସନ୍ଦେହଟା ତେବେ ଠିକ୍।

ତାକୁ ସେଇଠି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆମେ ଫେରିଲୁ। ଜିପର ବେଗ ବଢ଼ିଲାକୁ ମୁଁ ପଚାରିଲି ଟିପ୍‌କୁ- “ବିଶ୍ୱନାଥ କଥା ଯେତେବେଳେ ପଚାରିଥିଲି ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣ କାହିଁକି କିଛି ନ କହିଲେ ? କହିଥିଲି ତ ଭଲ ଅଛି ସେ, କହିନି ? ଦେଖିଲ ତ ନିଜ ଆଖିରେ। ଆମ କାମ ସରିଲା ବାସି ଦିନଠୁ ମୁଁ ତା ଛୁଟି ମଞ୍ଜୁର କରିଦେଲି। କେମିତି ଜାଣନ୍ତି ସେ ହୁରୁମା ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବ ଏଠି ? ଝିଅଟାକୁ ଭୁଲେଇ ଭାଲେଇ ଏ କାମ କରିବ- କେମିତି ବୁଝନ୍ତି ?

“ଏ ତା ଦୋଷ ନୁହେଁ ସାର। ଜାଣିପାରୁ ନାହାନ୍ତି କଣ ସବୁ ହୋଇ ଗଲାଣି ? ସଦାଶିବର ଯାବତ ସ୍ମୃତି ତ ଗଚ୍ଛିତ ଥିଲା ନା ତା ନିଜ ମସ୍ତିଷ୍କରେ ! ଆମେ ଯେଉଁ ଖବରଟା ଖୋଜୁଥିଲେ -ସେଇଟା ତ ଏତେ ଟିକେ ଅଂଶ ସାରା ସ୍ମୃତିର। କିନ୍ତୁ ଆମେ ତ ପୂରାଟା ଯାକ ଆର୍.ଏନ୍.ଏ କାଢ଼ି ନେଇ ପୋତିଦେଲୁ ନା ବିଶ୍ୱନାଥର ମୁଣ୍ଡରେ, ଇନ୍‌ଜେକସନ୍ ଜରିଆରେ, ପୂରା ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତିଟା ଆସିଗଲା ସଦାଶିବ ମୁଣ୍ଡରୁ ବିଶ୍ୱନାଥର ମସ୍ତିଷ୍କକୁ। ଏଇ ହେଲା କାରଣ- ଏ ଲୋକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ସେ ନିଜେ ସଦାଶିବ। ପାର୍ବତୀର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହୋଇଗଲା ସେଇ କାରଣରୁ। ପୁଣି, ତା ନିଜସ୍ୱ ସ୍ମୃତି। ସେତକ ତ ଅଛି ଠିକ୍‌ଠାକ୍- ହେଲେ ଛନ୍ଦରେଇ ହଉଛି ଆହୁତ ସ୍ମୃତି ଗୁଡ଼ାକ ସାଙ୍ଗେ। ମହା ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଧରିଗଲା ସବୁ ଏଇଲେ। ଗୋଟିଏ ଟେପ୍‌କୁ ପୂରା ‘ଇରେକ୍ଟ’ ନ କରି ତା ଉପରେ ଯଦି ଆଉକିଛି ରେକର୍ଡ଼ କରାଯାଏ ତେବେ ଯାହା ହେବ ସେଇଆ। ଗୋଟିଏ ପିଲୁ ଉପରେ ଦୁଇଥର ଫଟୋ ଉଠାଇଲେ ଯାହା ହୁଏ।”

ଟିପ୍‌କୁ ସିନା ସବୁକଥା ବୁଝାଇ ଦେଇ ପାରିଲି, କିନ୍ତୁ ପାର୍ବତୀକୁ ବୁଝାନ୍ତି

କେମିତି ? ତା ମଥା ତ ବିଗିଡ଼ିଯିବ ସେଥିରେ । ତା ଭାବାବେଗ ପ୍ରଳୟକରୀ ହେବ । ତା ସ୍ବାମୀକୁ ଆମେ ଗୋଟିଏ ଗିନିପିଗ୍ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରି ସାରିବୁ କେମିତି କହନ୍ତି ଏ କଥା ତାକୁ ? ପୁଣି ସେ ତ ଏକା ନୁହେଁ । ବିଶ୍ୱନାଥ କଥା ବି ଅଛି । ତା ମୁଣ୍ଡ ତ ପୂରା ଗୋଳମାଳ ଧରି ସାରିଛି । ଆହୁରି ଗୋଳମାଳ ହୋଇ ଯିବନି ଏକଥା ଶୁଣିଲେ ! ମୁଁ ଏ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପଶିବାକୁ ଚାହେଁନା- ଏ ଯୋଡ଼ାକ ଯାକ ଜୀବନକୁ ଛାରଖାର କରିବାରରେ ମୁଁ କଣ ତେବେ ଦାୟୀ ?

ହେ ଭଗବାନ ! ଆମ୍ଭିରେ ଏତେ ବର୍ଷ ସତ୍ତ୍ୱେ ମୋ ସୁଷ୍ଟ ସ୍ମୃତିର ଏଯାକେ ନଷ୍ଟ ହୋଇନି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣନ୍ତୁ ଆପଣ ! ସେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ଆରମ୍ଭରୁ ଆମେ ଛନ୍ଦା ହୋଇ ପଡ଼ିଛୁ ହରିକାଠରେ । ମୁଁ ଆଉ ଚିତ୍ । ବିଶେଷତଃ ମୁଁ । ଆଉ ସରଳ ଚିନ୍ତା ପଶୁନି ମୁଣ୍ଡରେ । ବିନିଦ୍ର ରଜନୀ ଯାପି ଚାଲିଛି । ସଦାଶିବର ପ୍ରେତାତ୍ମା ଚଢ଼ଉ କରୁଛି ମୋ ଉପରେ । ଆପଣ ଯଦି ଏ ସମସ୍ୟାର କୂଳ କିନାରା କିଛି ପାଉଛନ୍ତି, ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଧାଡ଼ିଟିଏ ଲେଖନ୍ତୁ, କିଛି ଯଦି ବାଟ ଦିଶେ ଆପଣଙ୍କୁ, ଏଇତ ଠିକଣା; କର୍ଣ୍ଣେଲ ଜାମ୍‌ଗେସ୍କର, ଆମ୍ଭ ମେଡିକାଲ କୋର, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ ।

(ମୂଳ ରଚନା- ମରାଠୀ)

ଦ୍ଵିତୀୟ ଆଇନ୍‌ସାଇନ୍

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଲନ୍ଡେ

ନିଖୁଳ ଭାରତ ଅଧିବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୋଟିଏ ମହାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଏହାର ପ୍ରଥମ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ଅଷ୍ଟମ ମହଲାରେ ତିନୋଟି ଇନ୍‌ଟେନ୍‌ସିଭ୍ ବେଆର୍କ୍ ଯୁନିଟ୍ ଅବସ୍ଥାପିତ, ଅଷ୍ଟମ ମହଲାରେ ଭି.ଭି. ଆଇ. ପି. (ବହୁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି) ମାନଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯିବା ଲାଗି ସବୁ ସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷିତ। ଗଲା ସପ୍ତାହ ଗୋଟାକ ଏଇ ଅଷ୍ଟମ ମହଲା ଇନ୍‌ଟେନ୍‌ସିଭ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ଯୁନିଟ୍‌ରେ ଖୁବ୍ ଜନ ଗହଳି ଲାଗି ରହିଛି।

ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କୁ ଯେଉଁଦିନ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଚକଲଗା ଚେୟାରରେ ବସାଇ ଏଠାକୁ ଆଣା ଗଲାଣି ସେଇଦିନଠୁ ଏ ଜନଗହଳିର ଆରମ୍ଭ। ତାଙ୍କର ରୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ଵରେ କ୍ୟାନସର। ଅଷ୍ଟମ ମହଲାର ଏ ଯୁନିଟ୍‌ର ଦାୟିତ୍ଵ ନେଇଛନ୍ତି ଡଃ ଚିତେଲ୍। ପୂରା ସପ୍ତାହେ ଧରି ଚିକିତ୍ସା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର କୌଣସି ଆଶ୍ଵ ଦୃଷ୍ଟିଆ ଉନ୍ନତି ଘଟୁନାହିଁ। ତାହାଣ ପାଖ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ଵର ଯେଉଁ ଯାଗାରେ କ୍ୟାନସର ଉପସର୍ଗ ମୂଳରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ତାହାର ଆକାର ବଢିବାରେ ଲାଗିଛି। ଏ ରୋଗ ଭଲ ହେବାର ଆଶା ଯେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଏକଥା ଡଃ ଚିତେଲ୍ ଭଲ କରି ଜାଣିଥାନ୍ତି। ସେହି ମାରମ୍ବକ ବ୍ୟାଧି ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ଜୀବନ ନେବାକୁ ବସିଥାଏ। ଆଉ, ସେ ଦିନବି ବେଶୀ ଡେରି ନାହିଁ। ସ୍ଵସ୍ତି ଦିବାଲୋକ ପରି ଏକଥା ଦେଖି ପାରୁଥାନ୍ତି ଡଃ ଚିତେଲ୍।

ସକାଳ ଆଠଟା। ମିନିଟ୍‌ରୁ ମିନିଟ୍‌ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଗହଳି ବହୁଛି। ସିପଟ୍ ବଦଳ ହେବାର ବେଳ ହୋଇ ଗଲାଣି। ବାହାରେ ଫଳ ଦୋକାନୀ ମାନଙ୍କର ହେପାର ଜୋରସୋର ଚାଲିଲାଣି।

ଠିକ୍ ଆଠଟା ବେଳେ ଡଃ ଚିତେଲ୍‌ଙ୍କ କାର୍ ଗ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହଟା ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା। ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ନିକଟରେ କାର୍‌ରୁ ଓହ୍ଲେଇଲେ ସେ, ଆଉ ଚାକକ ଗାଡ଼ି ନେଇ ବାହାରି ଗଲା ପାର୍କିଂ ଯାଗାକୁ।

ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଦରଘ୍ଵାନ ସାଲ୍ୟୁଟ୍ କଲା ତାଙ୍କୁ।

ଡଃ ଚିତେଲ୍ ନିଜ ଚିକ୍ଷାରେ ନିଜେ ଭୁବି ହରିଥାନ୍ତି। ଚାଲି ଥାନ୍ତି ସିଧା

ଲିପ୍ଟ ପାଖକୁ। “ବଡ଼େ ଡକ୍ଟର ସାହେବ ଆସେ ହେଁ”, କେହି ଜଣେ ପୁଅପୁଅ ହଉଥାଏ କେଉଁଠି। ତଃ ଚିତେଲ୍‌କ ପାଇଁ ବାଟ କରିଦେଲା ଲିପ୍ଟ ଭିତରକୁ। ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ନରମ ଗଳାରେ ନମସ୍ତେ ଜଣାଇଲା ସେ। ପରେ ପରେ ଲିପ୍ଟ କଣରେ ନିଜଯାତ୍ରା ଧରିନେଇ ଚଢ଼େଇଲା ଲିପ୍ଟ, ଉପର ମହଲା ଦିଗରେ।

ଲିପ୍ଟ ଉଠୁଥାଏ ଉପରକୁ। ଅଷ୍ଟମ ମହଲାରେ ଅଟକିଲା ଲିପ୍ଟଟ୍ୟା। ଲିପ୍ଟ ଚାଳକ କବାଟ ଖୋଲି ଦେଲା, ଆଡ଼େଇ ଠିଆହେଲା- ତଃ ଚିତେଲ୍‌କ ବାହାରିଯିବା ପାଇଁ ବାଟ କରିଦେବାକୁ।

ଅଷ୍ଟମ ମହଲାଟା ଅବଶ୍ୟ ପୂରାପୂରି ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ। ଇନ୍‌ଟେନସିଭ୍ କେୟାର୍ ଯୁନିଟ୍‌ର ମୁଖ୍ୟଦ୍ଵାର ଜଗୁଆଳୀ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ରମ ସହିତ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଲା ତଃ ଚିତେଲ୍‌କ ଓ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ଭିତରକୁ।

ଭିତରକୁ ପଶୁ ପଶୁ ତଃ ଚିତେଲ୍‌ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଦୁଇଟି କଥା। ପ୍ରଥମ - ଆରାମ ଦାୟକ ଶୀତଳ ଅବସ୍ଥା। ଦ୍ଵିତୀୟ- ଜଣେ ବ୍ଲାକ୍ କ୍ୟାଟ୍ କମାଣ୍ଡୋର ଉପସ୍ଥିତି। ଶୀତଳ ପବନ ଆରାମ ଲାଗିଲା, କିନ୍ତୁ ସୁରକ୍ଷା ଗାର୍ଡ୍‌ର ଉପସ୍ଥିତି ତାକୁ କେମିତି କେମିତି ଲାଗିଲା। ତେବେ ଏଥିରେ ତାଙ୍କର କିଛି କହିବାର ବା କରିବାର କ୍ଷମତା ନ ଥିଲା। ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଜଣେ ଖୁବ୍ ନାମଜାତା ବ୍ୟକ୍ତି। କେବଳ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ନୁହନ୍ତି। ସେ ତ ପୁଣି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଟେକ୍‌ନିକାଲ୍-ଆଡଭାଇଜର୍। ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଡାକ୍ତରୀ ଚିକିତ୍ସାଧୀନ ଥିଲେ ବି ଯାହା ଜଣାପଡୁଥାଏ ମିଲିଟାରୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷାର ଦାୟିତ୍ଵ ନେଇ ସାରିଥାଏ ନିଜ ହାତକୁ। ଏବଂ, ଯଦିବି ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ କେବେ ଘଟେ (ଅବଶ୍ୟ ସେତ ଅଛନ୍ତି ମରଣ ମୁହଁରେ), ତାଙ୍କ ଶରୀର ଓ ଆତ୍ମାକୁ ଏକତ୍ର କରି ରଖିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମିଲିଟାରୀର। ଏହି ଅନୁଚିନ୍ତାରୁ ଆମିଲା ହସ ଚିକେ ମୁହଁରେ ଦେଖାଦେଲା ତାଙ୍କର। ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଣିଷର ଆତ୍ମା ଶରୀରକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବା ପ୍ରକୃତିକୁ କୁହୁଂସାର ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ତଃ ଚିତେଲ୍‌, କାରଣ ସେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର। କିନ୍ତୁ ଇନ୍‌ଟେନସିଭ୍ କେୟାର୍ ଯୁନିଟ୍‌ ପାଖରେ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀର ଅବସ୍ଥାପନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ସେଇଆ ଓ କେବଳ ସେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ନେଇ ଏକମ ତାଲିତି ବୋଲି ଜଣାପଡୁଥାଏ ତାକୁ।

ନିଜ କ୍ୟାବିନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଡାକ୍ତର। ଚପରାଶି ସାଲୁଟ୍ ଦେଲା। ନର୍ସଟି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ସେଠି। ସେ ଓ ତାଙ୍କ ସେକ୍ରେଟେରୀ ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ନିଜ ଆତ୍ମା। ଗଲା ଦଶଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ଅବସ୍ଥାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ଯେଉଁ ଚାର୍ଟଟା ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ସେଟାକୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ନର୍ସ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ- ଗୋଟିଏ କଣରେ।

“ରୋଗୀ ଦେଖୁ ବାହାରିବା ଆଗରୁ ମୋର କିଛି ସମୟ ଦରକାର । କାମ ଦରକାର ହେଲେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଡାକିବି, କିନ୍ତୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମତେ ଅନ୍ତତଃ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଏ ନିରୋଳାରେ ରହିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଭାବିବି ଟିକେ ଗୋଟେ ବିଷୟ-” ତାନ୍ତର କହିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ । ସେ ଦୁହେଁ ବାହାରିଗଲେ ରୁମ୍‌ରୁ ।

ତଃ ଚିତେଲ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂରା ଏକୁଟିଆ, ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ତଙ୍କ ଚାଟଟା ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଲେ ସେ ଦୁଇ ବେଗରେ । ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଏଥର ଘୂରିଗଲା ଓ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା- ଗୋଟିଏ କଣରେ ଫୁଲଦାନୀରେ ସଜା ହୋଇଛି ଗୋଲାପ ଫୁଲ, ତାଜା ଗୋଲାପ । ଗୋଲାପ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଟିକେ ଦୁର୍ବଳତା ।

“ଧେରୁଦେରିକା,” ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ, ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ତଙ୍କ ରୋଗର ନିଦାନ ଲେଖା ହୋଇଥିବା କାଗଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ଜୋରୁକିନା ଗୋଟାଏ ବିଧା ଚଢ଼େଇ ପାଟିଟାଏ କଲେ ସେ ।

ବୟସ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ତଙ୍କୁ ବୁଢ଼ା କୁହାଯାଇ ପାରିବ । ତାଙ୍କୁ ହେଲାଣି ସତସତ୍ତ୍ୱ । କକଟ ରୋଗଟା ତାଙ୍କର ନା ଶୁଣୁଛି କେମୋଥେରାପିକୁ ନା ରେଡିଓ ଥୋରାପିକୁ । ଏ ବୟସରେ ସେ ବି ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌କୁ ଉତେଇ ଦେବା ଭଳି ଶଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ସହ୍ୟ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ପ୍ରତିରୋପଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥ୍ବୀରେ କେଉଁଠି ସଫଳ ହୋଇନାହିଁ, ଭାରତ କଥା ଛାଡ ।

“ମୃତ୍ୟୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ । ମୋର କିଛି କରିବାର ନାହିଁ,” ନିଜକୁ ନିଜେ କହିଲେ ତାନ୍ତର ଚିତେଲ୍ । ଜଣେ ବିଚାରପତି ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡର ରାୟ ପଢ଼ି ଶୁଣେଇ ଦେଲା ଭଳି ଶୁଭିଳା କଥାଟା । ବସ୍ତୁତଃ ପ୍ରକୃତି ନିଜେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇ ସାରିଛି ଯେତେବେଳେ ତାନ୍ତର ଚିତେଲ୍ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇ ନ ପାରନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ।

କ୍ରିଗେଡିୟର ଖାନ୍ନାକ କଥା କେଇପଦ ହଠାତ୍ ଘଣ୍ଟି ବାଜିଲା ଭଳି ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଶୁଣାଗଲା ତାନ୍ତର ଚିତେଲଙ୍କ କାନ ପାଖରେ, ସତେ ଯେମିତି ଲୋକଟା ଠିକ୍ ଏଇଠି ଠିଆ ହୋଇଛି କି କଅଣ !

“ଦେଖନ୍ତୁ, ସେ ଯେମିତି ନ ମରନ୍ତି । ବଞ୍ଚିବା ନିହାତି ଦରକାର ତାଙ୍କର । ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବଞ୍ଚାଇ ରଖନ୍ତୁ ।”

ଗଲାକାଳି ଟପ୍‌ଲେଉଲ୍, ମାନେ, ବଡ଼ ବଡ଼ିଆଙ୍କର ଗୋଟାଏ ମିଟି ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ମିଟି ଉପରେ ବେଶୀଗୁଡାଏ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରି ନ ଥିଲେ ତଃ ଚିତେଲ୍; କାରଣଟା ନିଧାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଓ କ୍ରିଗେଡିୟର ଖାନ୍ନାଙ୍କୁ ଡାକି ଦେଲେ ସେ ମିଟିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଅନ୍ୟ କେହି ତାନ୍ତରା ବିଦ୍ୟାର ଲୋକ ନ ଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ଥିଲେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ଯଥା- ରାଜନୀତି, ସାମରିକ ତଥା ଆଧୁନିକୀନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗର ।

ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କହୁଥାନ୍ତି- ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି, ଆଲବର୍ଟ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ପଛକୁ ଜଣେ ତୁଙ୍ଗ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହେଲେ- ତା ଶ୍ରୀନିବାସନ୍। ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନର ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେଉଁଠି ନ୍ୟୁଟନ୍ ଓ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ଯୋଡ଼ିଏ ଗିରିଶୁଙ୍ଗ, ସେଠି ତୃତୀୟ ଜଣକ ହେଲେ ତା ଶ୍ରୀନିବାସନ୍। ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ଦେଇଗଲେ ଆପେକ୍ଷିକ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଲେ ଯେ ପଦାର୍ଥ ଓ ଶକ୍ତି ଏକ ଓ ଅଭିନ୍ନ। ତାଙ୍କର ଏଇ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଭିତ୍ତିକରି ମଣିଷ ପରମାଣୁ ତରୁର ବିକାଶ କରି ପାରିଛି। ଶେଷନିଶ୍ୱାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ କଠୋର ସାଧନା କରି ଚାଲିଥିଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ତରୁର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ - ଯାହାର ନାଁ ଯୁନିଫାଏଡ଼ ଥିଓରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକୀକରଣ ତତ୍ତ୍ୱ। ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ଜରିଆରେ ସେ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି, ତୁଳ୍ବ ଶକ୍ତି ଓ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ବଳ ଇତ୍ୟାଦି ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ବଳ କେବଳ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପିତାମହ ବଳର ପରିପ୍ରକାଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ନ ପାରେ। ଥରେ ସେ ପ୍ରମାଣ ହାତକୁ ଆସିଯିବା ପରେ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ବଳର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇପାରନ୍ତା। କିନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିକୁ ଭିତ୍ତିକରି ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣର ବିପରୀତ ବଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ (ଆଣ୍ଟି ଗ୍ରାଭିଟି) ଭଳି ଏକ ସାମଗ୍ରୀକ ବଳ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରନ୍ତା ମଣିଷ। ଫଳତଃ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣର ନିରାକରଣ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ଓ ତତୁଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯେ କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ସରବରାହ କରି ହୁଅନ୍ତା ମଧ୍ୟ। ଅନ୍ୟ କଥାରେ, ଦଶ ଦିଗକୁ ଲମ୍ବ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମଣିଷ ଆଗରେ ବାଟ ଖୋଲି ଯାଆନ୍ତା। ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବସତଃ ଏ ତରୁର ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ କାମ ଚାଲିଥିବା ଭିତରେ ହିଁ ମୃତ୍ୟୁ ଲାଭିଲେ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ଓ ତାଙ୍କ କାମ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଗଲା। କାରଣ ତାଙ୍କ ପଛକୁ ସେପରି ମେଧାଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଆଉ ଜଣେ କେହି ବି ନଥିଲେ ଯେ ଆଗେଇ ନେଇ ପାରିଥାନ୍ତା ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାଟିକୁ। କେତେ ଜଣ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନୀ ଓ ଗଣିତଜ୍ଞ ଅବଶ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଥିଲେ ଏ ଦିଗରେ, କିନ୍ତୁ ଏ କାମ ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବହିର୍ଭୂତ ଜାଣି ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଥିଲେ ଏ ରାସ୍ତା।

ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟର କେତେକ ସ୍ୱତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିଥିଲେ ତା ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଓ ଯେଉଁ ଦିଗରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲେ ସେଥିରୁ ମନେ ହେଉଥିଲା ଠିକ୍ ବାଟଟାଏ ପାଇ ସାରିଛନ୍ତି ହୁଏତ ସେ। ଜଣେ ତରୁଣ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବେ ସେ ଯେଉଁ ଗବେଷଣା ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସେଥିରୁ ଅନେକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମିଳି ପାରିଥିଲା, ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସି ପାରିଥିଲା, ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭଳି ତା ଶ୍ରୀନିବାସଙ୍କ ସ୍ମରଣା ପାଇଁ ତତ୍ତ୍ୱପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ

ଯାଇଥାଏ ।

ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗବେଷଣା ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭୂତ ସାବଧାନତା ସହକାରେ ଗୁପ୍ତ ରଖା ଯାଇଥାଏ - ଟପ୍ ସିକ୍ରେଟ୍ ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ବିଷୟ ଭାବରେ । ସେହିଠାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ତଥ୍ୟ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ପାଇଁ ଭି.ଭି.ଆଇ. ପିର ସ୍ଥାନ ।

ସେଇ କାରଣରୁ ହିଁ ତାଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅସୁସ୍ଥତା ଏବଂ ନିଶ୍ଚଳ ଭାରତ ଆୟୁର୍ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରବେଶ ଘଟଣାକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖାଯାଇଥାଏ ।

ସୁତରାଂ ମିଟିଂରେ ସର୍ବ ସମ୍ମତିକ୍ରମେ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବସ୍ଥିତ ହେବାର ନଥିଲା କାହାରି ‘ମୋଧାଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି (ଜିନିଅସ୍) ଏକ ଶତାବ୍ଦୀକାଳ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଥରେ ମାତ୍ର ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏତାଦୃଶ ପ୍ରଭାଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଭାର ଆଗମନ ପାଇଁ ମାନବ ଜାତିକୁ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଅପେକ୍ଷମାଣ ହୋଇ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମ ଦେଶରେ ତଥ୍ୟ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ଜନ୍ମ ଆମ ପାଇଁ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ । ଯେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ବିନିମୟରେ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।’

କେବଳ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଓ କେତେକାଂଶରେ ବ୍ରିଗେଡିୟର ଖାନା, ଜାଣି ସାରିଥାନ୍ତିରୋଗୀର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ଏପରି ଏକ କର୍କଟ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ରୋଗୀ, ଯାହାର ପୁସ୍‌ପୁସ୍ ଭଳି ମୁଖ୍ୟ ଶରୀରାଂଶକୁ ପୁରା ବ୍ୟାପିସାରିଲାଣି ସେ ରୋଗ, ତାର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ଏକ ଅସମ୍ଭବ କଷ୍ଟନା ନୁହେଁ ତ ଆଉ କଣ ! କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଚିତେଲକୁ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥାଏ ତଥ୍ୟ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କର ଜୀବନ ସଂରକ୍ଷଣର ଗୁରୁତ୍ବାୟିତ୍ବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଇ ଭୂମିକାଟି । ବିଗ୍ରେଡିୟର ଖାନା ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ଅଘଟଣ ଘଟଣା ଭଳି କଥା ।

କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ଦାୟିତ୍ବ ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କର, ଖାନାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆରେଇ ଯାଇଥାଏ ବ୍ୟାପାରଟା । ସେଇଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱର ମିଳାଇ ସେ ବି ତଥ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନିବାସନଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ବ ଉପରେ ଚଳେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ଚେତାବଳୀ ଯାହା ତାଙ୍କ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରୁଥାଏ ।

ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କର ‘ନୟସୌ ନତସ୍ତୌ’ ଅବସ୍ଥାର କାରଣ ଏଇ । ଆମେ ଖୁବ୍ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ଯେପରି ଚିକିତ୍ସାରେ ସାମାନ୍ୟତମ ଅବହେଳା ନହୁଏ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ହିଁ-ନା ମଝାମଝି ପ୍ରତିସ୍ଥୁତି ଦେବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇରଖି ଆସିଛନ୍ତି ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । କିନ୍ତୁ, ଏଭଳି ଉତ୍ତର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ କାହାରିକୁ ସେ ମିଟିଂରେ ।

ନିଜେ ବି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲେ ନିଜ ଉପରେ ସେ ।

ଚିକିତ୍ସ ପରେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ ଓ ତଥ୍ୟ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆସିବାକୁ ବାହାରିଲେ । କର୍କଟ ରୋଗ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ହେଲା

ରୋଗ ଆଖର ଅବସ୍ଥାରେ ନପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଆଉ ସେମିତି କୌଣସି ଶାରୀରିକ ଜଟିଳତା ସୃଷ୍ଟି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଗୀ ବାହାରକୁ ସୁସ୍ଥ ମଣିଷ ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ ବରାବର । କଥା କହୁଥିବା ଆଉ ଥିବା ନକଲ ବି କରି ପାରୁଥିବା ଏପରିକି ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ମଧ୍ୟ ଦିଶୁଥାନ୍ତି ଖୁବ୍ ତାଜା ଆଉ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ । କେବଳ ତାଙ୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆର୍ତା ଯୋଗୁଁ ସିନା ତାଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ ଇନ୍‌ଟେନ୍‌ସିଭିକେୟାର୍‌ ଯୁନିଟ୍‌ରେ । ଆଉ, ପରାମର୍ଶ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ ସର୍ବାଧିକ ଆରାମରେ ରହିବା ପାଇଁ ।

ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ମୂଳରୁ ଜଣେ ସଞ୍ଜବାଦୀ ଓ ନିର୍ମଳ ହୃଦୟର ମଣିଷ । ହସିବା ଓ ହସେଇବା ତାଙ୍କ ପ୍ରକୃତି । ଏ ପ୍ରକୃତିଟି ତାଙ୍କର ଗୋଟେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଗୁଣ । ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ଲୋକ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିନିଏ ଯେ ତା ରୋଗ ଆଉ ଭଲ ହବାର ନୁହେଁ ସେତିକିବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ କ୍ଷୟ, ମାନସିକ ଅବସାଦ ସହିତ । ପ୍ରଥମେ ଘଟେ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ମୃତ୍ୟୁ, ଶରୀର କାମ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ତା ପଛକୁ । ଅପର ପକ୍ଷରେ ଯଦି ଜଣେ ଜୀବନକୁ ଭଲ ପାଉଥାଏ ତାର ରୋଗମୁକ୍ତି ଦୃଢ଼ାନ୍ୱିତ ହୋଇଥାଏ- ଅବଶ୍ୟ ଯଦି ବେମାରିଟା ଦୁରାରୋଗ୍ୟ ନ ହୋଇଥାଏ ।

ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଶେଯରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ଲଳାଟଟି ଆହୁରି ପ୍ରଶସ୍ତ ଦିଶୁଥାଏ-ମୁଣ୍ଡ ବାଳର ରେଖା ପଛକୁ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଚାଲିଥିବା ଯୋଗୁଁ । ମଝିରେ ମଝିରେ ବୟସକୁ ସୁହେଇଲା ଭଳି ବରଫ ପରି ଧଳା ବାଳ ମୁଣ୍ଡର ଅରାଏ ଅରାଏ ଜାଗା ମାତି ବସିଥାଏ । ତାଙ୍କ ରୁଟିକୁ ଚାହିଁ ସେ ଯେଉଁ ବାଡ଼ି ବଢ଼ାଇ ଥାଆନ୍ତି ସେତକ ବି ପୂରା ଧଳା ପାଲଟି ସାରିଥାଏ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ସାମାନ୍ୟ କ୍ଲାନ୍ତିର ଆଭାସ ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷଟିର ପ୍ରକୃତିଦର ଚଗଳାମିର ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ହଜି ନଥାଏ ସେ ମୁହଁରୁ ।

ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଲା ବେଳକୁ ତଃ ଶ୍ରୀ ନିବାସନ୍ ତାଙ୍କୁ ହସି ହସି ସ୍ଵାଗତ କଲେ ଓ କହିଲେ “ଆସନ୍ତୁ ତାଙ୍କର, ଆସନ୍ତୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଆସନ୍ତୁ । ଆପଣ ଏମିତି କ୍ଲାନ୍ତ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଯେ, ମୋ ଭଳି ରୋଗୀଟିଏ ତାଙ୍କରକ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ହଇରାଣିଆ ବେପାର । ଆଉ ଏ ହଇରାଣିଆ ଦୂରରେ ରହିବା ନିହାତି ଦରକାର ତାଙ୍କରକର । ନୁହେଁ?”

ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଦେଖିଲେ ସେ ନିଜେ ହସୁଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ । ଦୁର୍ଘଟାରୁ ଟିକିଏ ଓହରିବା ଏ ହେଲା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଥର । ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ନିର୍ମଳ ହୃଦୟରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଥିବା କଥା ପଦକ ଦେଖାଇଲା ତା କାମ ।

“ଆଉ କେତେ ସମୟ ଦେଇ ପାରିବେ ଆପଣ ? ମୁଁ ସେଇ ନିଲଠା

ଭତାବାଲାଙ୍କ ପରି ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ଥରକୁ ଥର ସମୟ ବଢ଼େଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଘର ନ ଚାଡ଼ିବାକୁ.....”

“ମୁଁ କିଏ ସମୟ ବଢ଼ାଇବାକୁ ଆପଣଙ୍କର ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ? ଆପଣ ଦୀର୍ଘରୁ ଦୀର୍ଘତର ପରମାୟୁ ପାଆନ୍ତୁ। ଆମେ ସମସ୍ତେତ ସେ କାମନା କରୁଛୁ। କିନ୍ତୁ ଏଠି ଏଇ ଅବସ୍ଥାଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ। ପ୍ରକୃତରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଆପଣ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରନ୍ତି ଏ ସ୍ଥାନ ଚାଡ଼ିବାକୁ ମୁଁ କହିବାକୁ ଆସିଛି। ମୁଁ ଆଦୌ ଚାହେଁନା ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଆପଣ ଏ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅବସ୍ଥାରେ ଏଠୁ ଫେରନ୍ତୁ। ଆପଣ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ବେହେଲା ବାଦକ ହାତର ଛଡ଼ ଚାଲିଲା ପରି ଚାଲନ୍ତୁ ଆପଣ ସଂଗୀତ ଶୁଣି କରି।”

“ହଁ, ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି, ଯିବାକୁ ହବ ମତେ। ଏତେ କାମ ପଡ଼ିଛି ତେଣେ ଅଥଚ ମୁଁ ଏଠି ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ ହୋ!” କଥା ଗୁଡ଼ାକ କହିଲେ ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଏମିତି ସ୍ଵରରେ ଯେମିତିକି ଜବରଦସ୍ତ ପ୍ରେମିକାରୁଁ ପ୍ରେମିକକୁ ଅଲଗା କରି ନଠାନ୍ତି କିଏ ସତେ ! ଗବେଷଣା କାମ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ସଂପର୍କିତ ସତରେ ସେମିତି। ଖୁବ୍ ନିବିଡ଼।

“ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍, ଏ ସବୁର କାରଣ କ’ଣ ଜାଣନ୍ତି-ଆପଣଙ୍କର ସିଗାରେଟ୍ ପିଆ, ଅତ୍ୟଧିକ ସିଗାରେଟ୍ ପିଆର ଫଳ”, ଅଭିଯୋଗ କଲେ ଡଃ ଚିତେଲ୍।

“କ’ଣ କରିବି କୁହନ୍ତୁ ନା ? ମୁଁତ ଖାମଖୁଆଲିକ ଭଳି କିଛି କରି ପାରେନା। ଯଦି ମାତିଲି କୋଉ କାମରେ ମାତିଲି ଜାଣନ୍ତୁ ପୂରା ଦମରେ-ସେ ମାତିବା ପଛରେ ନାରୀଟିଏ ତାହା, କି ମୋ ଗବେଷଣା ଏମିତିକି ସିଗାରେଟ୍ ପିଆ ବି ହଜନା କାହିଁକି। କଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ଙ୍କ ନିଜ୍ଞତା ସରଳତା ଯୋଗୁ ଡଃ ଚିତେଲ୍ ତାଙ୍କୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଭଲ ପାଇ ଗଲେଣି। ଗପସପ ବେଳେ ସେ ତ ପୂରା ଖୋଲାଖୋଲି ମଣିଷ ଜଣେ, ଆଉ ସେତେବେଳେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଖ୍ୟାତି ସଂପନ୍ନ ଏତେ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକଟିଏ ବୋଲି ନିଜର ଆର୍ତ୍ତ ସମ୍ଭାଳିବାରେ ସାମାନ୍ୟତମ ସଚେତନ ବି ନଥାନ୍ତି ସେ। ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ସରଳ ଆଉ ଖେଳୁଆତର ବ୍ୟବହାର ପରି; ଏପରିକି ପୁସ୍ତକକୁ ତେଣେ କର୍କଟ ରୋଗ କାମୁଡ଼ି ଧରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବେଳେବେଳେ ପଚାରିବି ସେ, “ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାଭାସ୍ତ୍ରକ ବିକ୍ଷୟରେ କଣ ଭାରୁଛନ୍ତି ? ଏଥର ପୂରା ସେଥିରୁ ବାଢ଼େଇବେ ସେ, ନା ? ବାଜିଟା ପଡ଼ୁ। ଆଉ ଯଦି ମୁଁ ବାଜି ହାରିଯାଏ..... ହଁ ହାରିବାଯାକେ ତ ଯିବନି, ମୁଁ ବଳେ ବଳେ ବାହାର କରିବି ସେ ଜିନିଷ ନିଜକୁ ନିଜେ। ତେଣୁ, ଆଗ ଭାବନ୍ତୁ ଭଲକରି ତାପରେ ପଶିବେ ଯାଇ ବାଜି ମରାରେ !”

ଆଖିରେ ସଂଭ୍ରମ ଭାବ ପ୍ରଦୀପିତ ତଃ ଚିତେଲ୍ କହିଲେ, “ଆପଣ କହୁଥିଲେ ନା ମୁଁ ଚିନ୍ତିତ ଦିଶୁଛି, କହୁନଥିଲେ? ପ୍ରକୃତରେ ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଥିଲି ଆଗ ଆଗ। ଆପଣ ତ ଜାଣନ୍ତି, ଲୋକେ କହନ୍ତି ଅପାଣ ହେଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଆଇନ୍‌ସାଇନ୍।”

“ହଁ! ଏ ତ କିଛି ନୁହେଁ। ଥରେ ଖାଲି ‘ୟୁନିଫର୍ମିଟି ଥିଓରି’ର କାମ ମୋର ଖତମ ହେଉ, ଦେଖିବ ଲୋକେ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ଖୋଦ୍ ଆଇନ୍‌ସାଇନ୍‌କୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ନାଁରେ।”

ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ଚିପଣୀ ଶୁଣିଲାକ୍ଷଣି ନିଜ ବୌଦ୍ଧିକ ଶକ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜାରି ହୋଇ ପଡୁଥାଏ କାନକୁ।

ନିଜ ଜୀବନର କେତେଟା ବର୍ଷ ଅନ୍ୟକୁ ଦାନ କରି ଦେଇ ପାରିବା ଯଦି ସମ୍ଭବପର ହେଉଥାନ୍ତା ତେବେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଖୁସିରେ କରିଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ସେ କାମ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ।

କିନ୍ତୁ ତାହା ତ ହବାର ନୁହେଁ।

“ମୁଁ ଆଉ କଣ କରିପାରେ-ମୃତ୍ୟୁ ତ ନିଶ୍ଚିତ ତାଙ୍କ ପାଇଁ,” ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ କହିଲେ ନିଜକୁ ନିଜେ। ମୁହଁ ଖୋଲି କହିଲେ ନାହିଁ ସେ ନିଜ ଭୟର କଥା, କିନ୍ତୁ ନିଜ ଭାବନାଟା ନିଜକୁ ଅତି ଦୟନୀୟ କରି ସାରିଥାଏ ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ।

ନର୍ସ ଓ ବେହେରାଙ୍କୁ ଯାହା କହିବା କଥା କହିସାରି ଲେଉଟି ଗଲେ ସେ ନିଜ କ୍ୟାବିନ୍‌କୁ।

ତାଙ୍କର ମନେହେଲା- ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କର ଆସନ ମୃତ୍ୟୁର ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ନିଜର ପରାଜୟ। ଏକଥା ଅବଶ୍ୟ ସେ ଭଲକରି ଜାଣିଥାନ୍ତି ଯେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କେହି ତାଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରିବେ ନାହିଁ। ମୃତ୍ୟୁ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବା। ମଣିଷ ତ ଏକଥା ଜାଣେ। ଏମିତିକି ଜଡ଼ ମିଲିଟାରୀ କର୍ମଚାରୀଟିଏ ବି ଜାଣେ ଏ ସତ୍ୟ। ବିଷମ ଯୁଦ୍ଧରେ ପଶିଚନ୍ତି ସେ ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଚନ୍ତି ହାରିବା ଲାଗି- ଏ କଥା ଜାଣି ସାରିଚନ୍ତି ସେ। କିନ୍ତୁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ବଞ୍ଚିଥାଆନ୍ତୁ ଏ କଥା ତ ସେ ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ କାମନା କରନ୍ତି।

ପରଦିନ ସକାଳକୁ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ପାଖରେ ଆଉ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ,

“ଗୁଡ୍ ମର୍ଣ୍ଣିଂ-ଦ୍ଵିତୀୟ ଆଇନ୍‌ସାଇନ୍ ମହାଶୟ।”

ଚେନ୍ନାଇଟାଏ ଟାଣିଆଣି, ରୋଗୀର ଶଯ୍ୟା ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ସେ ଆଉ ଗପସପ ଜମେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ। ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ

ଆଲୋଚନା କରିବା ମତଲବରେ ଆଆନ୍ତି ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ସହିତ ।

“ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ, ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ବହୁତ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ମେଳା ମଉଛବରେ ମିଶୁଥିଲି । ସେ ସବୁ ଧାର୍ମିକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଯୋଡ଼ ସବୁ ବିଷୟ ପଡ଼ୁଥିଲା ସେଥିରେ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ମାୟା, ଆତ୍ମା ଓ ଶରୀରକୁ ନେଇ ଅନେକ ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୁଏ ଯେଉଁଥିରୁ ପୁଣି ଅସ୍ତିତ୍ବର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ବିଷୟଟା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ବୁଝି ହେଉଥିଲା.....।”

“ହେ ଭଗବାନ ! ଆପଣ କଅଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବଚନ ଦବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି ନା କଣ ଆଜି ? ଯାହା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ମୋର ଅନ୍ତକାଳ ବୋଧେ ଖୁବ୍ ନିକଟ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଅପରାଧୀମାନେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରି ଗୀତାର ଶ୍ଳୋକ ଶୁଣାନ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣିଥିଲି ମୁଁ । ତାହାହେଲେ ସେ ଭଲିଆ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟାପାର ନା କଅଣ ?”

“ନା, ନା ! ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ, ମତେ ଭୁଲ ବୁଝନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅମରତ୍ବ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଆମ ପରମ୍ପରାରେ ସାତ ଜଣ ଅମର ବ୍ୟକ୍ତିକ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ସେଥିରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ନାଁ ମିଶୁ । କଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

“ଓକେ, ଓକେ, ଠିକ୍ ଅଛି । ଆପଣ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ କଥା କହୁଥିଲେ ନା ?”

“ସେଇତ....କାର୍ତ୍ତନକାର ତାଙ୍କ ଶ୍ରୋତୃବର୍ଗକୁ ପଚାରିବି, ତମେ ଯେତେବେଳେ କୁହ ଏଇଟା ମୋ ହାତ ମୋ ଗୋଡ଼ , ମୋ ହୃଦୟ କଣ ବୁଝାପଡ଼େ ସେଥିରୁ ? ତୁମେ ଯେତେବେଳେ କୁହ ଏଇଟା ମୋ ହାତ ତାର ଅର୍ଥ କରାଯିବ ତାହେଲେ ତୁମେ ଓ ତୁମ ହାତ ଦୁହେଁ ଦୁଇଟା ଅଲଗା ଜିନିଷ ନା ନୁହେଁ ? ଅବଶ୍ୟ କଥାଟା ଠିକ୍, କାରଣ ମନେକର ତୁମର ଏ ହାତଟା କଟିଗଲା ତଥାପି ତୁମେ ତ କଟି ଯାଇନ, ରହିବ ନା ନାହିଁ ? ତେବେ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ମୋ କାନ ମୋ ଆଖି କୁହ ଏଥିରେ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ଏକ ବଚନ କିଏ ? ମିନିଟିଏ ତୁପତାପ୍ ପରେ କାର୍ତ୍ତନକାର ନିଜ ଆତ୍ମା ଉତ୍ତର ଯୋଗାଇ ଦେବେ, ‘ତା ନାଁ ଆତ୍ମା-ସର୍ବ ବ୍ୟାପୀ ପବିତ୍ର ବିଶ୍ବାତ୍ମାର ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର କଣିକା ମାତ୍ର ସେ’.....”

“ତାହାର ଚିତେଇ, ଆପଣ ସତରେ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ସେ କଥା ନିଜ ବିଶ୍ବାସରୁ କହୁଛନ୍ତି ? ଆମେ ଉଭୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଆଉ ବୈଜ୍ଞାନିମାନେ ଏଯାକେ ଆତ୍ମାର ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ ସ୍ବାକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବୁଛି ମୁଁ ।”

“ହଁ, ହଁ । ମୁଁ ଏଯାକେ ସାରିନି କଥାଟା । କଥାଟା ସାରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଟିକେ । କାର୍ତ୍ତନକାରଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ା ମୁଁ ଖାଲି ଉଦ୍ଧାର କରୁଥିଲି ଉଦାହରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାହା କହିବାକୁ ବସିଛି ସେ ତ ପୂରା ଭିନ୍ନ ବ୍ୟାପାର ଆଜ୍ଞା ।

“ଠିକ୍ ଅଛି । ତାହେଲେ ଆଗାନ୍ତୁ.....”

କାର୍ତ୍ତବୀରଙ୍କ ପ୍ରବଚନରେ ଯେଉଁଠି ଆମ୍ଭା କଥା କହାଯାଉଛି ମନେ କରନ୍ତୁ ଆମେ ସେଠି ମସ୍ତିଷ୍କ ଶବ୍ଦଟା ଲଗେଇବା । କେମିତି ଶୁଭିବ ?”

ଏହାପରେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ଖୁବ୍ ଉଷାହ ସହକାରେ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଯାହା କହିବାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ଆଜି ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌କୁ । ଗତକାଲି ରାତିରେ ଶେଯରେ ପଡ଼ିଥିଲା ବେଳେ ଆଇଡ଼ିଆଟା ଛୁଇଁଥାଏ ତାକୁ । କଥାଟା ଯେତିକି ଯେତିକି ଭାରୁଆନ୍ତି ସେ ସେତିକି ସେତିକି ସମ୍ଭବ, ପୁଣି ସେତିକି ସେତିକି କାର୍ଯ୍ୟତଃ ସମ୍ଭବ ଭଳି ଲାଗୁଥାଏ ତାକୁ । ଖାଲି ଏତିକି ଏ ବିଷୟରେ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍ କରି କେହି କୌଣସିଠାରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ କରି ନଥାନ୍ତି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । କିଏ ଜାଣେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ ଭଳି ଜଣେ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ନଥିବ ଏ କରିପୁା ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ତତ୍ତ୍ଵର ଆବିଷ୍କାର ବ୍ୟାପାରରେ ସ୍ଵୟଂ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ! ଏଇ ଯେଉଁ ବୈପ୍ଳବିକ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍‌ଟା ଆୟୁର୍ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯିବ ତହିଁରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଗିନିପିର୍‌ ଭଳି ବ୍ୟବହୃତ ହେବେ ନିଶ୍ଚୟ । କିନ୍ତୁ ତା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଵୀକୃତି ତ ନିହାତି ଦରକାର । ଯଦି ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍ ସଫଳ ହୁଏ ତେବେ ତ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଜାଣି ରହିବେ ଯଥାର୍ଥରେ । ପ୍ରକୃତିର ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ସହିତ ତାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ସେ ବଞ୍ଚିଯାଇ ପାରନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଆଇନ୍‌ଷାଇନ୍ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ମଧ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ସେ ।

ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ କହିଲେ, “ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଆମେ ଉଭୟ ଜଡ଼ବିଜ୍ଞାନବିତ୍ । କଥାଟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି ମୁଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦରୁ, କାରଣ ତଦ୍ଵାରା ମୋ ଚିନ୍ତାଟା ଆହୁରି ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ବୋଲି ଲାଗୁଛି ମତେ । ଏକବାରେ ସଫା କରି କହିଲେ କଥାଟା ଏମିତି ଶୁଣାଯିବ ଯେ, ଆମେ ଯାହାକୁ ‘ମଣିଷ’ କହୁ ସେଟା ‘ଆତ୍ମା’ ନୁହେଁ । ମଣିଷ କହିଲେ ଆପାତତଃ ବୁଝାପଡ଼ିବ ମଣିଷର ‘ମସ୍ତିଷ୍କ’ । ଏଇ ଅଧିକିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଓଜନ ବାତାମୀ ରଙ୍ଗର ବଲ୍‌ଟା ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଖପୁରୀ ଭିତରେ ଧକ୍ ଧକ୍ ହଉଥିବ, ଆଉ ତା କାମ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଚଳେଇ ରଖୁଥିବ -ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ କହିବୁ ଆମର ଜୀବନ ଅଛି, ଆମେ ବଞ୍ଚୁ । ତା କାମ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ- ଆମେ ମଲୁ । ଆମର ସବୁଯାକ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟେଙ୍ଗଙ୍କ କାମ କେବଳ ଏ ଜିନିଷଟା ପାଇଁ । ତେବେ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରିବା ବା କିଛି ଅଂଶରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ । ଧରନ୍ତୁ ‘କ’ ଦେହରେ ‘ଖ’ର ହୃତପିଣ୍ଡ, ‘ଗ’ର ଆଖି, ‘ଘ’ ର ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରତିରୋପଣ କରାଗଲା, ତଥାପି ‘କ’ ଜଣେ କ,ଖ,ଗ ଏବଂ ଘ ର ମିଶାମିଶି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ବିଶିଷ୍ଟ ମଣିଷ ପାଇଁ ଯିବ ନାହିଁ । ‘କ’ ରହିବ ‘କ’ ହୋଇ । ମସ୍ତିଷ୍କର ଭୂତ୍ୟ ଶରୀରର ଏଇ ସବୁ

ଜୀବତ ଯନ୍ତ୍ର-ହୃଦୟ, ଆଖି ବୁଜି ଦିଆଯିବ। ସେମାନେ କେବଳ ମଣ୍ଡିତର ଆଦେଶ ପାଳନ କରନ୍ତି। ଅଟକି ଗଲେ ତାହାର ଚିତେଲ। ମୁଣ୍ଡରୁ ବେଶ୍ କିଛି ବୋଧ ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି ଜାଣି ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହ ଅନୁଭବ କଲେ ସେ।

“ଓକେ, ଓକେ। ଅଧିକ ବାଖ୍ୟା ଅନାବଶ୍ୟକ। ମୋ ବିଦ୍ୟା ତାହାର ପାଠ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆପଣ ଆଗଭରନ୍ତି ବୁଝୁଛି ନୁଁ। ଶାନ୍ତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍। ହୁଏତ ତାହାର ଚିତେଲକ ଚିନ୍ତା ଧାରାକୁ ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡିତ ବେଶ୍ ଆଗକୁ ବୁଝିନେଇ ଭାବିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇ ଥାଏ।

“ନା, ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍। କୌଣସି ଏକ ଆଇଡିଆ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଧର୍ମବ୍ୟ ନୁହେଁ, ଆପଣଙ୍କର ସେ କ୍ଷମତା ନାହିଁ ବୁଝିନବାକୁ ଅନ୍ୟର ଆଇଡିଆ, ସେ କଥା ଆଦୌ ନୁହେଁ। ଏ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ଅପମାନ କଲାଭଳି କଥା। ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ସେ ସବୁ କିଛି କରିବାକୁ ଚାହେଁନା ନୁଁ। ସତରେ ଏ ବିଷୟରେ ଆହୁରି ଟିକେ ଆଲୋଚନା ଚାହେଁ ନୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ। କଣ ଆଲୋଚନା କରିବା?”

“କରନ୍ତୁ, ଦୟାକରି.....”, ନିରସ୍ତ କରିଦେଲାଭଳି ହସଟିଏ ହସିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍।

“ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍, ଆପଣଙ୍କର ଦୁଇଟି ପୂର୍ବପୁରୁ ଗୋଟିଏ ଏକେବାରେ ଅଟକ, ଆମେ ତାକୁ ସଜାଡ଼ି ପାରୁନି କି ବଦଳାଇ ପାରିବୁନି। କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ବଞ୍ଚିବା ଏଇ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ ଆଦୌ। ଆପଣଙ୍କ ମଣ୍ଡିତ ଯାହା ଓ ସେମିତି ଆପଣ ମଧ୍ୟ ତାହା ଓ ଠିକ୍ ସେମିତି। ଆପଣଙ୍କ କର୍କଟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ପୂର୍ବପୁରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଆପଣଙ୍କର ପୂରା ଶରୀରତାକୁ ମାଡ଼ି ବସିବାକୁ ବାହାରିଛି। ନୁଁ ତାର ଗତିରୋଧ କରି ପାରିନି କିନ୍ତୁ ନୁଁ ଆପଣଙ୍କ ମଣ୍ଡିତକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରେ, ଆଉ, ଆପଣ ଏ ଜଗତରେ ନିଜର ମଣ୍ଡିତ ଆକାରରେ ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ବ ମଧ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ପାରନ୍ତି।”

“ଏ ପ୍ରକାର ଅସ୍ତିତ୍ବ ମୋର ବା ଜଗତର କି ଉପକାର କରିବ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ଆପଣ?” ପଚାରିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍।

“ସେଇ କଥା ଭାବୁଛି। ଆପଣ ଜଣେ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କଲାବାଲା ବୈଜ୍ଞାନିକ ନୁହନ୍ତି। ଯେଉଁମାନେ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଗବେଷଣା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଭଲଭ ବାହ୍ୟ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟେକର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି। ଆପଣଙ୍କର ସବୁତକ ଗବେଷଣା ଗଣିତ ବିଦ୍ୟା ଆଉ ମୌଳିକ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ନୁହେଁକି? ଅବଶ୍ୟ ସେ ଗବେଷଣାରେ ଆପଣ ଅନ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ଥିଓରି ଓ

ଗଣନାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଅନ୍ତି ମଧ୍ୟ। କିନ୍ତୁ, ସେଇଥିପାଇଁ ବାଟ କରାଯାଇପାରେ। ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଆଇ.ଆଇ.ଟି ର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଫାକଲ୍ଟିର ଡଃ ଭଟ୍ଟନାଗରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଲୋଚନା କରି ସାରିଛି। ଆମର ଚକ୍ଷୁକୁ ଆଲୋକ ପ୍ରତାପିତ କରେ ଏବଂ ଯାହାକିଛି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ ସେ ସବୁ ବିଦ୍ୟୁତ ତରଙ୍ଗ ଆକାରରେ ମସ୍ତିଷ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ। ଚକ୍ଷୁରୁ ବାର୍ତ୍ତା ମସ୍ତିଷ୍କକୁ କିପରି ସଞ୍ଚାର କରେ ସେ ବିଷୟରେ ଡଃ ଭଟ୍ଟନାଗର ବିସ୍ତର କାମ କରିଛନ୍ତି। ତାଙ୍କ ମତରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ବିଦ୍ୟୁତିକ ସ୍ୱୟମ୍ ସୃଷ୍ଟିକରି କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ଏପରି ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ କରିପାରୁ। ମୋଟା ମୋଟି, ଆପଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଆଂଶିକ ଭାବେ ଆପଣଙ୍କର ହୋଇ ରହିପାରିବ। ପୁଣି ଆପଣଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କଟି ଜୀବନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥାଏ। ଆଉ ଅଧିକ ଦରକାର କଣ ?

କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିଲେ ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ। ତାରି ପଛକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, “ନା ନା ତାହାର ଚିତେଲ୍, ଏ ଗୋଟାଏ ଉପକର ଛବି ଦେଖାଉଛନ୍ତି ଆପଣ ମତେ। ମତେ କଣ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ? କମ୍ପ୍ୟୁଟର ! ଆପଣ ଖୁବ୍‌ବେ ଇନ୍‌ସୁଲ୍ ଯନ୍ତ୍ର ଚାଲିଥିବ ଏମିତି ଖଞ୍ଜରେ ଯେମିତି ବିନା ଅସୁବିଧାରେ ବାହାରୁଥିବ ଆପଣଙ୍କର ଚାହିଦା ମାଲ୍ “ଆଉଟ୍ ପୁଟ୍” କୁହନ୍ତି ଯାହାକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ?

ନା, ଏସବୁ ମୋର ରୁଚି ବଢ଼ିଉଁତ। ମୁଁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ। ମୁଁ ତ ଜଣେ ସବୁ ନୁହେଁ ଯାହାପାଇଁ ସଂସାରର ସୁଖ ଦୁଃଖ ସବୁ ନିରର୍ଥକ।

“ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ। ତାହେଲେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରିବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ତ ଆପଣଙ୍କର ? ପୁଣି କଷ୍ଟର ଅନୁଭୂତି ବି ତ ଚାହାନ୍ତି। ଏପରିକି ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥାରେ ବି ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ସୁଖକର ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ; ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଶରୀରର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ। ମସ୍ତିଷ୍କର କେତୋଟି କେନ୍ଦ୍ରର ଅବସ୍ଥିତି ଆମକୁ ଜଣା। ଏଇ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ‘ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନ୍’ ଖଞ୍ଜିଦେଇ ଆମେ ଯଦି ବାହାର ପଟୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତାପିତ କରୁ ତେବେ ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କରି ପାରିବେ ଆପଣ। ଆମେ ଯୋଗେଇ ଦବୁ ଏ ସବୁ ସୁବିଧା ଆପଣ ଚାହିଁଲେ।”

“ହାଃ ତାହାଲେ ଆପଣ ମୋ ଆନନ୍ଦୋପଲବ୍ଧିକୁ ମଧ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବେ ! ସ୍କୁଲ ପିଲାଙ୍କ ରୁଟିନ୍‌ରେ ଯେମିତି ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟର ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ରଖା ଯାଇଥାଏ ଆପଣ ତାହେଲେ ସେମିତି ଗୋଟାଏ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଦେବେ ମୋ ଆନନ୍ଦୋପଲବ୍ଧି ପାଇଁ। ସମୟ ଯେମିତି ପହଞ୍ଚିବ ସେମିତି କହିବେ ମତେ ଆପଣ ‘ଆସ ହେ ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନରେ ତିନିଟା ବାଜିଲା।

ଏଇଟା ତୁମର ଆନନ୍ଦୋପଲବ୍ଧି ବେଳ ନା ?”

ଲମ୍ବା ଆଲୋଚନାଟା ଆହୁରି ଆହୁରି ଯେତେ ଲମ୍ବିଲେ ବି ତାଙ୍କର ଚିତେଲ ରାଜି କରେଇ ପାରିନଥିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କୁ-ଆଇଡ଼ିଆଟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନବାକୁ ।

ଶେଷରେ ଚେୟାରରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲେ ସେ, “ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜିଦ୍ଦି କରିବାକୁ କଦାପି ବାଧ୍ୟ କରିବୁ ନାହିଁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ । ତେବେ ମୁଁ ଏତିକି କହିବି- ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିକେ ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖନ୍ତୁ । ‘ସର୍ବନାଶ’ ସମୁଦ୍ଦେ ଅର୍ଦ୍ଧ ତ୍ୟଜନ୍ତି ପଣ୍ଡିତଃ’ ନୀତିରେ ମଣ୍ଡିଷଟା ଅନ୍ତତଃ ରକ୍ଷା ପାଇ ଯାଇ ପାରନ୍ତା । କାରଣ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଶରୀର ଓ ମଣ୍ଡିଷ ଉଭୟକୁ ହରାଇବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଆପଣ ।”

“ଦୟାକରି ମୋ ସ୍ଥାନରେ ନିଜକୁ ରଖି ଆପଣ ବି ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ, ଆଉ କୁହନ୍ତୁ ଏ ଭଳି ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ କି ଆପଣ ନିଜେ ?”

“ହଁ, ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି,” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ ।

“ଆପଣଙ୍କ ଭାଷାରେ ଦୃଢ଼ତା ଥିଲାଭଳି ଲାଗୁନି ତାଙ୍କର” ।

ସେତିକି ଅପରାହ୍ଣ ବୈଠକରେ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଆଗରେ ନିଜର ଚିନ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ତଃ ଚିତେଲ ଓ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣେଇ ବି ଦେଲେ ତାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ବିଷୟ ।

ଦ୍ଵିଗେଡ଼ିୟର ଖାନ୍ନା ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଲେ ଓ କହିଲେ “ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ ଖାଲି ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି ସିନା ! ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାର ମୂଲ୍ୟ କେତେ, ଖାଲି ଆମ ଦେଶ ନୁହେଁ ସମଗ୍ର ମାନବ ଜାତିର ଉପକାର ପାଇଁ ସେ ଗବେଷଣା କେତେ ଦରକାର ସେ କଥା ସେ ଜାଣିବା ଦରକାର । ଯୋଉ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ଏଇଲେ, ସେ କଥା ଦେଖିଲେ ଯେକେହି କହିବ ଯାଉଁ ଭଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଉ ନାହିଁ । ଖାଲି କଥାକୁ ପଚାରୁଚି ତାଙ୍କର ଚିତେଲ, ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ଗବେଷଣା ଶେଷ ହବା ଖବରଟା ପୁଣି ଜଣାପଡ଼ିବ କେମିତି ? ତାଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତା ବିନିମୟଣ କଣ ସମ୍ଭବ ହେବ ଆମ ପକ୍ଷରେ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ! ଏ କଥା ସମ୍ଭବ ନହେଲେ ତ ଗଲା, ସମୁଦାୟ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ହେବ । ସେ ଯେମିତି ଆମ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପାରିବେ ତା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ।”

“କେମିତି ?” “ମଣ୍ଡିଷରେ ବାକ୍ କେନ୍ଦ୍ରଟା ଠିକ୍ କେଉଁଠି ଥାଏ ସେକଥା ଆମକୁ ଜଣା । ମଣିଷ କେମିତି କଥା କହେ ? ସ୍ୱର ତନ୍ତ୍ରୀର ବୈଚିତ୍ର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରନରୁ

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧୂନୀ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଯାହାର ନାଁ ଭାଷା । ମଣିଷର ମଣ୍ଡିତରେ ଶବ୍ଦାବଳୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବା ପରେ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗତେ ସ୍ଵରଚନ୍ଦ୍ରୀର ସ୍ଵୟନ ମାଧ୍ୟମରେ । ବାକ୍ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵରଚନ୍ଦ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରୁଥାଏ-ଧୂନୀର ପ୍ରକାଶନ ସମୟରେ । ଆପଣ ଯଦି ନିଜର କିଛି ଚିନ୍ତାକୁ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଆପଣଙ୍କର ସ୍ଵରଯନ୍ତ୍ର ସେ ସମ୍ପାଦକୀ ତତ୍ତ୍ଵଶାତ୍ର ପାଇଯାଏ ।”

“ଯଦି ଜଣେ ନିଜ ମନକଥା ପ୍ରକାଶ ନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ, ତେବେ ?”

“ତାହାଲେ ସ୍ଵରଯନ୍ତ୍ରକୁ କୌଣସି ସମ୍ପାଦ ଆସିବ ନାହିଁ,” ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ଜବାବ୍ ଦେଲେ ତାନ୍ତର ଚିତେଲ୍ ।

“ଏମିତି ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟକୁ ନେଇ ଏତେ ଗର୍ବ କରିବାର କଣ ଅଛି ? ଆପଣଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ବୃଥା ଯାଇପାରେ । ମନେକରନ୍ତୁ ଆମେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ମଣ୍ଡିତକୁ ସବୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଯୋଗାଇ ଦେବା । ସେ ତାଙ୍କ ଗବେଷଣା ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଶେଷ କରିବେ । ମଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ସମାଧାନ କରିଦେଲା-ଧରନ୍ତୁ ସେ ଇଉନିଫର୍ମିଟି ଥିବୁନି । କିନ୍ତୁ, ଯଦି ଆମେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କଲେ ଓ ସେ ନିଜ ଭିତରେ ନିଜ ଥିବୁନି ଚାପି ରଖି ବସିଗଲେ-କିଛି ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ, ତେବେ ? ଆମେ ତାଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଦରକାର-ବୁଝିବା ଦରକାର ସେ ଆମ ଆଇଡିଆକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି କି ନା ।” ଜେନେରାଲ୍ କ୍ରିଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତୀ ଉପରେ ପଡ଼ି କହିଲେ ଏତକ ।

ମୂଳରୁ ତଃ ଚିତେଲ୍ ମଧ୍ୟ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡିତକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ଚିନ୍ତା ସପକ୍ଷରେ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଇ ଅଭୁ ଚିନ୍ତାଟା ତାଙ୍କୁ ଏତେ ଚମତ୍କାର ମନେହେଲା ଯେ ଶାକାର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ସେ ନିଜ ସ୍ଵୟ କହନାର । ତାଙ୍କର ମନେହେଲା- ଏଭଳି ଗୋଟାଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ପୃଥିବୀର କୌଣସିଠାରେ କେହି କଦାପି କରିନଥିବ ମଣିଷକୁ ନେଇ; ଗୋଟିଏ ଚମକପ୍ରଦ ଆଲୋକ-ମାର୍ଗ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ନିଶ୍ଚୟ ବିଜ୍ଞାନ ଜଗତରେ ଏଇ ପରୀକ୍ଷାଟା ଯଦି ସଫଳ ହୋଇଯାଏ, ଅବଶ୍ୟ, କ୍ଲିଉଲ୍ୟାଣ୍ଡର ତଃ ହ୍ଲାଜର୍ ଗୋଟାଏ ମାଙ୍କଡର ମଣ୍ଡିତକୁ ଶରୀରଠାରୁ ପୃଥକ କରି ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ମଣିଷ ମଣ୍ଡିତକୁ ନେଇ ଏଯାଏତ ଏମିତି କାମ ହୋଇନି କେଉଁଠି କେବେ । ସତକୁ ସତ ଯଦି ମଣିଷକୁ ନେଇ ଏ କାମଟା ସଫଳ ହୋଇଯାଏ ପୁଣି ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଉତ୍କଳ ମୋଧାୟୁକ୍ତ ମଣିଷର ମଣ୍ଡିତ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟପାରରେ, ତେବେତ ସିଧା ମୋଡିଏ ରାସ୍ତା ବାହାରି ପଡ଼ିବ ଏ ସଫଳ କାହାଣୀ ଭିତରୁ ।

ବିଶ୍ଵପାଇଁ “ଜଉନିଫାଏଡ଼ ଥିବି”ର ସମାଧାନ ସାଙ୍ଗକୁ ତା ଚିତେଲ୍ ତାଙ୍କର ଏଇ ଅନୁତପୂର୍ବ ସାପତ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ କୃତିତ୍ଵ ପାଇଁ ଅମର ହୋଇ ରହିଯିବେ ବିଜ୍ଞାନ ଜଗତରେ ଚିରକାଳ। ବହୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ନୋବେଲ୍ ପ୍ରାଇଜଟା ମଧ୍ୟ ମିଳିଯାଇ ପାରେ ତାଙ୍କୁ। ତା ଶ୍ରାନିବାସନ୍ କେଇ ଏଇ ଅଭିନବ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟା କିପରି ଶାସ୍ତ୍ର କରାଯାଇ ପାରିବ ଏହାର ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କଲେ ସେ ତାପରେ ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ।

ଏ ଚିନ୍ତାଟା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିବା ପରେ ପରେ ଜୁରତାର ଏକ ବିଚିତ୍ର ଝଲକ ଖେଳିଗଲା ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କ ଆଖି ଦୁଇଟାର ଅନ୍ତରାଳରେ। “ଆପଣ ଭୁଲ କରୁଛନ୍ତି ଜେନେରାଲ୍! ମଣିଷର ନିଜସ୍ଵ ଚିନ୍ତା ବାସ୍ତବିକ ଏତେଟା ନିଜସ୍ଵ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପର୍କ ନୁହେଁ-ଯାହା ଯେ ମନେ କରେ। ତା ଛଡ଼ା, ସଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ମନକଥା ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ବାପି ରଖି ପାରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମୋହିତ ଅବସ୍ଥାରେ-ହିପ୍ନୋଟିକ୍ ଟ୍ରାପ୍ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ସବୁ ଆପଣ ଛାଏଁ ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସେ।” ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଲେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍।

“କିନ୍ତୁ, ଧରନ୍ତୁ, ତା ଶ୍ରାନିବାସନ୍ ସହଯୋଗ ନକଲେ, ତେବେ? ଆମେ ତାଙ୍କୁ ହିପ୍ନୋଟାଇଜ୍ କରିବା କେମିତି? ହିପ୍ନୋଟିଜିମ୍ ପାଇଁ ମଣିଷର ସମଗ୍ର ଶରୀରଟା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ନା!”

“ନା, ସେଇଟା ପାଇଁ କେବଳ ଦରକାର ମସ୍ତିଷ୍କ। ଆମ ପାଖରେ ଔଷଧ ଅଛି ଯାହା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ହିପ୍ନୋଟିକ୍ ଟ୍ରାପ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ମୋହନ। ଆମେ ସେ ସବୁକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବା ନାହିଁ; କାରଣ ମଣିଷର ଗଳା ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ରକ୍ତ-ଅର୍ଗଳି ରହିଛି ଯାହାକୁ ପାରି ହୋଇ ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଯାଇ ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ସହଜରେ। କିନ୍ତୁ, ତା ଶ୍ରାନିବାସନ୍ କେଶ୍ରେ ଆମେ ସେ ଅର୍ଗଳିକୁ କାଟି ସାପ୍ କରିଦେବା ଯେମିତିକି ଔଷଧ ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଖୁସିରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ପାରିବ ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କରେ। ପୁଣି ଅବଶ୍ୟା.....”

“ପୁଣି, ଅବଶ୍ୟା?”

ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କ ଆଖିରେ ଅମାନୁଷ୍ଟିକତାର ଝଲକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ। “ସୁଖ ଆଉ ଦୁଃଖ ଅର୍ଥାତ୍ କଷ୍ଟ ବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଦୁଇଟା କେନ୍ଦ୍ର ଥାଏ। ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ ଉଭୟ ଦେଖାଇ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରି କଥା କୁହେଇ ପାରିବା ଖୁବ୍ ସହଜରେ। ଅପରାଧୀ ମାନକର୍ତ୍ତୃ କଥା ଆମାୟ କରିବାକୁ ପୁଲିସ୍ ଆଉ କ’ଣ କରେକି? ଏଇଆ ତ କରେ.....”।

“ଏ ମେଥଡ୍ ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ କାମ ଦିଏନା ବାବୁ! କେତେ ଶ୍ରେଣୀର ବନ୍ଦୀ, ବିଶେଷତଃ ରାଜନୈତିକ ବନ୍ଦୀ, ଏ ମେଥଡ୍ କୁ ବେଶ୍

ଖୁସିରେ ବରଦାସ୍ତ କରି ନେବା ବିଷୟର ନଜିର୍ ଅଛି ଆମପାଖେ । ପ୍ରାକ୍ ସ୍ବାଧୀନତା କାଳରେ, ବ୍ରିଟିଶ୍ ଅଫିସରମାନେ ଏ ମେଥଡ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିପକ୍ଷ ହେବାର କେତେଟା ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଏମିତିକି, ନକ୍ସଲ ବନ୍ଦୀମାନେ ବି ଏ ଥିଓରିକୁ ଅପ୍ରମାଣିତ କରିଚି ଜେରା କରା ଯିବା ବେଳେ ।”

ମିଳିଚେରି ଓ ରାଜନୈତିକ ନେତୃତ୍ବ ଠାରୁ ଡଃ ଚିତେଲ୍ ଆଶା କରି ନଥିଲେ ଆଦୌ ତାଙ୍କ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟର ଏ ପ୍ରକାର ବିରୁଦ୍ଧାବରଣ । ତେଣୁ ସେ ଆଉଟିକେ ସେହି ବିଷୟଟା ଉପରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଥିବା ମଙ୍ଗ ହୋଇ ଅଟକି ଗଲେ ।

“ମୁଁ ତେବେ ଆଉଥରେ ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କୁ ଭେଟିବି ଆଉ ସହଯୋଗ କାମନା କରିବି ତାଙ୍କର । କିନ୍ତୁ, ସେ ଯଦି ମନା କରିଦିଅନ୍ତି, ସହଯୋଗ ନ କରିବାକୁ ବସନ୍ତି, ତେବେ ଅନୁମତି ଦରକାର ପଡ଼ିପାରେ ମୋର, ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟଟା ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କର । ଆପଣମାନେ ମତେ ଏଣେ କହିବେ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଅ ତେଣେ ମନା କରିବେ ସେମିତି ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କରିବାକୁ-ଏଇଟା ମୋ ପ୍ରତି ଏକ କଠୋର ଅନ୍ୟାୟ ନିଷ୍ପେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଯାହା କରାଯିବା ସମ୍ଭବ ତାହା କରିବାକୁ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଅନୁମତି ମାଗି ନେଉଛି ବୋଲି ଜାଣନ୍ତୁ । ଯଦି ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ବାଧୀନତା ମତେ ଦେବାପାଇଁ ଆପଣମାନେ କୁଣ୍ଠିତ ତେବେ ମୁଁ ଏ ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରିଦିଏ ଏପରି ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ସୃଷ୍ଟି ନକରିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ୍ ଆପଣମାନଙ୍କର, ଏ ବିରୋଧାଭାଷ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନେ ହୁଏନା ଆଦୌ ।” ରୋକଠୋକ୍ ଭାବେ କଥାଟା ଛିଣ୍ଡେଇ ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍ ।

ମିଟି ସରିଲା ସେଇଠି ।

ତାଙ୍କର ଚିତେଲ୍‌ଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାଟା ମାତି ବସିଥାଏ ଭୂତ ଭଳି, ଯୋଉଁ ଦିନୁ ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷଟାକୁ ଅଲଗା କରି କାଢ଼ିନେବା ବୁଦ୍ଧିଟା ଯୁଟି ଯାଇଥାଏ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡ଼ାଏ ଧାରାରେ ଗତି କରି ଲାଗିଥାଏ । ପ୍ରଥମ- ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କୁ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ରାଜି କରାଇ ନେବା । ଦ୍ବିତୀୟରେ-ଏଭଳି ଏକ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ବାକୃତି, ଯଦି ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ଚାଣପଣ ଅତ୍ୟଧିକ ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼େ ।

ଅତି ଶୀଘ୍ର ବିଷୟଟା ପହଞ୍ଚିଗଲା ବି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାନରେ ।

ଡଃ ଚିତେଲ୍ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିଧାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ବୁଝେଇଦେଲେ ବ୍ୟାପାରଟା । କହିଲେ ଯେ ଯଦି ଡଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ତାଙ୍କ ଗବେଷଣା ଶେଷ କଲା ପରେ ବି ସ୍ବେଚ୍ଛାରେ କିଛି ପ୍ରକାଶ ନକରନ୍ତି ବା ଲୁଚେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ଗବେଷଣାର

ଫଳାଫଳ, ତେବେ ବି ତା ବାଟ ଜଣା ଅଛି ତାକୁ। ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷରୁ ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ଓ ଗବେଷଣାର ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ାକୁ କାଢ଼ି ଅଣାଯାଇ ପାରିବ କାଗଜ ଉପରକୁ। ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ରହିଛି, ଯାହାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କଲାମାତ୍ରେ ମଣ୍ଡିଷରୁ ଝରିପଡ଼ିବ ଚିନ୍ତା ପ୍ରସୂତ ଯାବତ ବାର୍ତ୍ତା କାଗଜ ଉପରକୁ ଗୁଡ଼ାଏ ସାଙ୍କେତିକ ସନ୍ଦାନ ଆକାରରେ ଲିଖିତ ରେଖା ମାଧ୍ୟମରେ। ଏହା ଫଳରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ଵାକୃତି ମିଳିଗଲା ଯଦି, ତଥାପି ତଃ ଶ୍ରୀ ନିବାସନ୍ଙ୍କ ସ୍ଵାକୃତି ପାଇବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲେ ସେ।

ଶେଷରେ ଐତିହାସିକ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାରର ଦିନ ଆସିଗଲା।

ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷକୁ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ କାଢ଼ି ନିଆଗଲା। କୃତ୍ରିମ ସରବରାହ ଦ୍ଵାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁପ୍ତର ରକ୍ତ ମଣ୍ଡିଷରେ ସଂଚାଳନ ପାଇଁ ଯଥାବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଗଲା। ଦୃଷ୍ଟିତ ରକ୍ତକୁ ନିଷ୍ପାସନ କରାଯିବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଞ୍ଜାଗଲା। ରକ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ଖାଦ୍ୟ ଓ ବାୟୁ ଯୋଗାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଗଲା। ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷର ସ୍ଵତି ଭଣ୍ଡାର ତଥା ଅନୁଭବକ୍ଷମ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୈଦୃତିକ ଦଣ୍ଡ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇ ସୁଖକର ଅନୁଭୂତି ସଂଚାର କରାଗଲା। ତାଙ୍କ ବାକ୍-କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଏକ କୃତ୍ରିମ ସ୍ଵର ବାବୁ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ କରି ଦିଆଗଲା। ମଣିଷ ମୁଣ୍ଡର ଖପୁରି ଭିତରେ ମଣ୍ଡିଷଟି ଯେଉଁଭଳି ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଭିତରେ ଭାସମାନ ରହିଥାଏ ସେପରି ଏକ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଭିତରେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ମଣ୍ଡିଷକୁ ଭାସମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖି ଦିଆଗଲା। ଜୀବାଣୁ ନିରୋଧକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଏକ ଗୋଲାକାର କାଚ ପାତ୍ର ଭିତରେ ମଣ୍ଡିଷକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ପାତ୍ର ଭିତରର ତାପମାତ୍ରାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବାର ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସଂପାଦିତ ହୋଇଗଲା। ଏହିପରି ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ଵକୁ ତାଙ୍କର ମହାର୍ଘ ମଣ୍ଡିଷଟି ଭିତରେ ସଂଚିତ କରାଯାଇ ଜୀବନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖାଯାଇ ପାରିଲା।

“ତଃ ଚିତେଲ୍ ଶେଷ ହସି ଆପଣଙ୍କ ଭାଗରେ ପଡ଼ିଲା ତାହେଲେ!”

କୃତ୍ରିମ ସ୍ଵର ବାବୁ ଭିତରୁ ଶୁଣାଗଲା ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ଙ୍କ ସ୍ଵର।

ସଫଳ ସ୍ଵର୍ଗରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥାନ୍ତି ସେତେବେଳକୁ ତଃ ଚିତେଲ୍। କହିଲେ ସେ ଗଦ୍ ଗଦ୍ କଣ୍ଠରେ—

“ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ମୁଁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍। ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏସବୁ ଅବଶ୍ୟ ମତେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି। ଏହା ଛଡ଼ା ଆଉ ତ କିଛି ଅଜ୍ଞା ବାଟ ନଥିଲା। ଜାଣନ୍ତି ଆପଣ। ଏହି ଗବେଷଣା ତ ସମଗ୍ର ମାନବ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତ ଲାଗି ଉତ୍ସର୍ଗିତ.....”

“ବାସ୍ ବାସ୍! ଆଉ କିଛି ଦହିବା ଦରକାର ନାହିଁ ମତେ ସେ ସବୁ ବିଷୟ। ମୁଁ କଣ ଜାଣେନା କଣ ଭାବିଚାଲି ଆପଣ?”

ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଆପଣ ତ ଏବେ ନିଦରୁ ଉଠିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ-ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଯେଉଁ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଯାଉଛି ତାକୁ ଚିତ୍ତେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତୁ ନା ।”

“ନିଶ୍ଚୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ମୋର କାମ ହେଲା ଏଇଆ । ନା କଣ କହୁଛନ୍ତି ?” ପଚାରିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ପରିହାସ କଲାପରି ।

ତଃ ଚିତେଲ ବେଶ୍ ବୁଝିଥିଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ବିରକ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏ ଅବସ୍ଥାରୁ ଉଦ୍ଧାର୍ଥ ହେବେ ଏବଂ ଗବେଷଣାରେ ନିଜକୁ ବୁଝେଇ ବସିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନ ଥିଲା ତାଙ୍କର ।

ତାଙ୍କର ଚିତେଲଙ୍କ ଭାବନା ପ୍ରକୃତରେ ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ।

ଅନତି ବିଳମ୍ବ ପୂର୍ବରୁ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଦେଲେ ତାଙ୍କ ଗବେଷଣା କର୍ମରେ ।

ଦିନେ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯାଇଛି ଓ ଯୁନିଟାଏଡ୍ ଥିଓରିଟାକୁ ଏକ ସ୍ୱତ୍ୱ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେବାକୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ।

ସେଦିନ ଡି.ଆଇ.ପି. ବର୍ଗଙ୍କର ଏକ ସମାରୋହ ଘଟିଆଏ ନିଖୁଳ ଭାରତ ଆୟୁର୍ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଅଷ୍ଟମ ମହଲାରେ । ଏପରିକି ସେଇ ଅପୂର୍ବ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟଟିକୁ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସମାରୋହରେ ।

ତଃ ଶ୍ରୀ ନିବାସନ୍ ତାଙ୍କ ଇଉନିଟାଏଡ୍ ଥିଓରି ସର୍ବ ସମକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବେ ଆଜି । ମାଲ ମାଲ ମାଲକ୍ରୋଫୋନ୍ ଖଞ୍ଜି ଦିଆଯାଇଥାଏ ଚାରିଆଡେ ଯେପରି ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଦ୍ଧି ଗୋଟର ହୋଇପାରିବ ପ୍ରତେକଙ୍କର । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀକୁ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ ମାଧ୍ୟମରେ ରେକର୍ଡ କରି ରଖାଯିବାର ଯାବତୀୟ ଆନୁସାଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସୂଚାରୁ ରୂପେ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ଶୁଣିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯିବା ପରେ ତଃ ଶ୍ରୀନିବାସନ୍‌ଙ୍କ ଶ୍ରିର ସମତୁଲ ସ୍ୱରଟି ଶୁଣାଗଲା-

“ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହିତ ‘ୟୁନିଟାଏଡ୍ ଥିଓରି’ ଉପରେ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣିବାକୁ ଅପେକ୍ଷାରତ, ଜାଣେ ମୁଁ ।

ମୁଁ ଏ ଗବେଷଣାଟି ସମାପ୍ତ କରି ସାରିଛି ଅବଶ୍ୟା । କିନ୍ତୁ, ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି କଥା କହିବାକୁ ମୁଁ ଅନିଚ୍ଛୁକ । କାରଣ, ଆଇନ୍‌ସ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କ ପରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପମୀତ ହୋଇ ସାରିଛି ଯେ ଆଜିର ମଣିଷ ଗୋଟାଏ ଜାତି ଭାବେ ଏଯାବତ୍ ସୁଖ ପରିପକ୍ୱତା ଲାଭକରି ପାରିନାହିଁ । ଏ ଉଦ୍‌ଭାବନର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ ପାଇଁ ଏ ଉଦ୍‌ଭାବନକୁ ସେ କିଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିବ କିଏ ଜାଣେ ? ଏକ ସଂସ୍କୃତିର ମାନବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ହୁଅନ୍ତି ଦେଶ ବିଦେଶ ଭ୍ରମଣ ମାଧ୍ୟମରେ । ଏଇ ଭ୍ରମଣଶୀଳ ମାନବଗୋଷ୍ଠୀ ସାଧାରଣତଃ

କି ପ୍ରକାର ସଂସ୍କୃତିର ବାହକ ହୋଇଥାନ୍ତି ? ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାର, ଶୋଷଣ, ଧର୍ଷଣ-ଏଇ ସେ ସଂସ୍କୃତି ଯାହା ପ୍ରକୃତି ବିରୋଧୀ । ଯାହାକୁ ନେଇ ଆମେ ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ ଆମର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଅଭିନବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉଦ୍ଭାବନ ପଛରେ ଥାଏ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜୁରତା ଓ ଜିପ୍ସାସାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏପରି ଏକ ସଂସ୍କୃତିର ସଂପ୍ରସାରଣ ଅନାବଶ୍ୟକ । ମୋ ମତରେ ‘ୟୁନିଫାଏଡ୍ ଥିଓରି’ ଭଳି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଭାବନର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଲାଗି ମାନବ ଜାତିର ସାଂସ୍କୃତିକ ଯୋଗ୍ୟତା ଏଯାବତ୍ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ । ହଁ, ହଁ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏକଥା ବୁଝିପାରିଛି ବେଶ୍ ଯେ ମୋ ମଣ୍ଡିଷର ସ୍ମୃତି ଭଣ୍ଡାରରେ ଯାହା କିଛି ଚିନ୍ତା ଗଚ୍ଛିତ ରହିଛି ସେ ଭଣ୍ଡାରକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଖୋଲି ନଦେଲେ ଆପଣମାନେ ତାକୁ ବଳପୂର୍ବକ ଲୁଚି ନେବା ପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ନା ? କିନ୍ତୁ ହାଁ, ଏ ଲୁଚିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆପଣମାନେ ଯେ କେତେଦୂର ସଫଳ ହେବେ ତାହା ମତେ ଖୁବ୍ ଜଣାଅଛି । ଏହାର କାରଣ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ-ଦେଖନ୍ତୁ ମୋ ମଣ୍ଡିଷରୁ ଯାହାକିଛି ଚିନ୍ତା ନିର୍ଗତ ହେବା ସମ୍ଭବ ତାହା ତ ଭାଷାରେ ନୁହେଁ, କାଗଜ ଉପରେ କେତେକ ରେଖାଙ୍କନ ବା ଗ୍ରାଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ସେ ସବୁ ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ଭବ । ଆପଣମାନେ ଭଲ କରି ଜାଣନ୍ତି-ଆଇନସାଜନଙ୍କର ଯେଉଁ ସବୁ ରଫ୍‌ଖାତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ସେ ସବୁର ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ମଧ୍ୟ ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇପାରିନ ଥିଲା ଏ ଜଗତରେ କୌଣସି ଜଣେ ହେଲେ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ମୋର ଏ ରେଖାଙ୍କନକୁ ଅର୍ଥାନ୍ତର କରିବା ଲାଗି ଭଲା ସାରା ବିଶ୍ୱରେ କାହାରି ଜଣକର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି ? ହଁ-ହୁଏତ ଏଥିପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ଆଇନସାଜନଙ୍କର ତୃତୀୟ ବା ଚତୁର୍ଥ ସଂସ୍କରଣର ।

“ଏଇ ଅବସରରେ ମତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରିବାକୁ ହେଉଛି ତାନ୍ତ୍ର ଚିତ୍ତେଲକ ପ୍ରତି-ଦ୍ୱଞ୍ଜିତ କାରଣ ପାଇଁ । ସେ ଯେ ମତେ ଏ ଅପୂର୍ବ ସୁଯୋଗଟି ଦେଇଛନ୍ତି ମୋର ଗବେଷଣାର ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଓ ସେଥିଲାଗି ଏ ବିଚିତ୍ର ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରି ମତେ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ପାରିଛନ୍ତି ଏତେ ସମୟ-ସେଥିଲାଗି ମୁଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିର କୃତଜ୍ଞ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତାର ମୋର ଅନ୍ୟ କାରଣଟି ହେଲା- ମୋର ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ । ସଇତାନର କାରଖାନାଟା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷର ମନ ଭିତରେ ଥାଏ-ଏଇ ଶିକ୍ଷାଟା ସେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି ମତେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧିପାଇଁ କେତେ ନୀଚ ଓରକୁ ଚାଲି ଯାଇ ପାରନ୍ତି ଏ ଉପଲବ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଆଜି ମୋ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅବଶ୍ୟ ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏ ସବୁ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।”

କୃତ୍ରିମ ସ୍ୱର ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣା ଯାଉଥିବା ସ୍ୱରଟି ନୀରବ ହୋଇଗଲା ସେଇଠି । ନୀରବ ହୋଇଗଲା ଚିରକାଳ ପାଇଁ ।

ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭକୁ ଯାତ୍ରା

ସୁବୋଧ କବାଦେକର

ସ୍ନେହର ଚେଜା,

ପ୍ରତିଜ୍ଞାର ଯୋଉ ଅଂଶଟା ତୁ ନିଜେ ନିଜ ଉପରକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲୁ ସେଟାକୁ ଭୁଲିଗଲୁ ବୋଧହୁଏ; ମୁଁ ସତରେ ତୋ ଉପରେ ରାଗିଛି। କଥା ଥିଲା, ତୁ ପ୍ରଥମେ ଚିଠି ଲେଖିବୁ ମୋ ପାଖକୁ, ନା? ଏ ଚିଠି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ପୁରୀରାକୁ ପଚାରି ବୁଝିଲି। କିନ୍ତୁ ନା, ସେ ସୌଭାଗ୍ୟତ ମିଳି ନି ମତେ, ଜାଣେ ମୁଁ। ବସ୍ତୁତଃ ତୁ ବି ମୋ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେଇଲୁ ଏଯାକେ; ସେ ଚିଠି ମୁଁ ଆସିବା ବେଳେ ଅଧାରାଟରେ ଲେଖିଛି।

ବାପା କହନ୍ତି-ବମ୍ବେରେ କୁଆଡ଼େ ଖୁବ୍ ଗଣଗୋଳ ଚାଲିଛି। ଦୁଇ ମହାଶକ୍ତି ରୁଷ୍ ଆମେରିକା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧପାଇଁ ମୁହାଁ ମୁହଁ ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୟଭୀତ। ଚାରିଆଡ଼େ ଖୁବ୍ ଆତଙ୍କ, ହଇଚଇ। ଅବସ୍ଥା ଏମିତି ଯେ ଚିଠିପତ୍ର ବି ଠିକଣା ସମୟରେ ଠିକଣା ଯାଗାରେ ଆଉ ପହଞ୍ଚୁ ନାହିଁ।

ସତରେ ମତେ ଜମାରୁ ଲାଗୁନାହିଁ ଯେ ରୁଷିଆ ଆଉ ଆମେରିକା ପରସ୍ପରଠୁଁ ଏତେ ଦୂରରେ-ଅର୍ଥାତ୍ ପୃଥିବୀର ଏପାଖ ସେପାଖ। ଗତ ବର୍ଷ, ସ୍କୁଲରେ ମନେ ଅଛି? ଆମ ଭୂଗୋଳ ମିସ୍ କହୁଥିଲେ ଯେ କୁଆଡ଼େ ଆମର ଏଠି ଦିନ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ତାଙ୍କର ସେଠି ରାତି। ତାଙ୍କ କଥାର ଅର୍ଥ କଅଣ ସେ ବିଷୟ ବୁଝିବା ସତରେ କଷ୍ଟକର ଥିଲା ମୋ ପାଇଁ। କିନ୍ତୁ ଏକଥା ନିଶ୍ଚୟ ଯେ ସେ ଦେଶ ଦୁଇଟା ପ୍ରକୃତରେ ପରସ୍ପରଠୁଁ ଖୁବ୍ ଦୂରରେ। ମୋ ଅନୀତା ମାଉସୀ ଯେବେ ଆମେରିକା ଯାଇଥିଲେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣା, ଉଡାଜାହାଜରେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ବସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ତାଙ୍କୁ ସେଥର କେଜାଣି! ବାପାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ ଗପଟା ଆଦୌ ମୋ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଆସୁନାହିଁ। ମୁଁ ଜାଣେ, ତୁ ଗୋଟାଏ ଅଳସେଇ। ତେଣୁ, ବୋଧହୁଏ ଲେଖନଥିବୁ ଚିଠିଟି କିଛି ଏଯାକେ ମୋ ପାଖକୁ, ଜାଣିଛି ମୁଁ।

ଏ ଚିଠିଟା ପାଇବା ମାତ୍ରେ ଶୀଘ୍ର ଜବାନ ଦେ, ଅନୁଗ୍ରହ କରି।

ଆଜିକୁ ସପ୍ତାହେ ହବ ଆମେ ଏଠି ପହଞ୍ଚିଲୁଣି। ଜଙ୍ଗଲରେ ଛୁଟି କଟେଇବାର

ଏ ଆଇଡ଼ିଆଟା ବାପାଙ୍କର । ମା ଆଉ ମୁଁ ତ ଜମାରୁ ଇଚ୍ଛା କରିନଥିଲୁ ଏଠିକି ଆସିବାକୁ । ତୁତ ଜାଣୁ ସେକଥା, ନା ? ଆମେ ବରଂ କାଣ୍ଡୁର କି ଅନ୍ୟ କୋଉ ଶୈଳ ନିବାସକୁ ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତୁ । ଆଶ୍ୱାମାନର ଏ ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ଛୁଟି କଟେଇବାରେ ମଜାଟା ଯେ କଅଣ ମତେ ସତରେ ବୁଝା ପଡ଼ୁନାହିଁ । ମା ଆଉ ମୁଁ ଏହା ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧି କରିବୁ ଅନେକ । କିନ୍ତୁ, ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ମତ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏମିତିକି ମା'କୁ ବି ଏ ଅରଣ୍ୟାଳି ପୂରା ଜିଣି ନେଇ ସାରିଲାଣି; ଯଦିତ ଏକଥା ସେ ପୂରାପୂରି ମାନୁନାହାନ୍ତି । ଯାଗାଟା ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର । ଏଠି ସବୁଆଡ଼େ କେବଳ ସବୁଜ, ଶ୍ୟାମ ସବୁଜ କହନ୍ତି ଯାହାକୁ । ଆମ ପୁଝାରୀ କହେ, ହିନ୍ଦୀ ଫିଲ୍ମ 'ପ୍ୟାର କି ପ୍ୟାସ'ର ସ୍ୱଟ୍ କୁଆଡ଼େ ଏଇଠି ହୋଇଛି । ମୁଁ ବମ୍ବେ ଫେରେ ଏ ଫିଲ୍ମଟା ସାଙ୍ଗହୋଇ ଦେଖିବା । ଭୋର ବେଳେ ଏଠି ଏତିକି କୁନି କୁନି କୁନୁମୁନିଆ ଚଢ଼େଇସବୁ ଦେଖାଯାନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତୁ ବାୟାଣୀ ହୋଇଯାଆନ୍ତୁଣି ସତରେ । ଆମସାଙ୍ଗେ ନଆସିଲୁ ଭଲା କାହିଁକି ଯେ ? ସମସ୍ତେ ମିଶି କେତେ ମଜା କରିଥାନ୍ତେ....ଆଉ କେତେଟା କଥା କହୁଛି ଶୁଣ ।

ଆମେ ଏଠାକାର ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା ଡାକବଙ୍ଗଳାରେ ଆସି ରହିବୁ । ବଙ୍ଗଳାଟା ତିଆରି ହେଇଛି ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ । ବ୍ରିଟିଶ୍ ରାଜୁତି ସମୟରେ ଏଇଟା ଥିଲା କଫେଟ୍ଟରଙ୍କ ବାସଭବନ । ଏକ ବିରାଟ ଲମ୍ବା ଚଉଡ଼ା ଆଚର ଘର ଏ, ତୁ ତ ଜାଣୁ କଅଣ ତା ମାନେ, ଏ ଘରର ଗୋଟାଏ ଭୂଇଁତଳ ମହଲାକି ଅଛି । ସେ ଭୂଇଁତଳ ଘର ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କୂଅ ଅଛି-ଭାବି ପାରୁଛୁ ତ । କିନ୍ତୁ, ସେ କୂଅ ପାଣି ଏଡ଼େ ଗନ୍ଧ ! ଠିକ୍ ନରକରୁ ଝରୁଥିବା ପାଣିଭଳି ମନେ ହୁଏ ମୋର ତାକୁ ଶୁଣିଲେ । ତେଣୁ, ଆମେ ସେ ପାଣି ଛୁଉଁନା । ଆମେ ଆମ ପିଇବା ପାଣି ଆଣୁ ପାଖ ଝରଣାରୁ । ଏ ପାଣି ଠିକ୍ ଫ୍ରିଜ୍ ପାଣି ଭଳି ଥଣ୍ଡା, ଏମିତିକି ମୋ' ମାସରେ ବି ।

ଏଠି ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗାଳୀ ପରିବାର ବି ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କର ସେ ବାବୁକୁ ତାଙ୍କେ ଡକ୍ଟର ଅଙ୍କୁ । ସେ ସବୁବେଳେ ଧୂଆଁ ପିଉଥାନ୍ତି, ନହେଲେ ଆଉ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରି ବଢ଼ିଆ ଲୋକ ସେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମୁଁ ଦେଖେ, ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ସେ ହୁଏତ ପଡୁଥିବେ ନହେଲେ ଲେଖୁଥିବେ କିଛି ନା କିଛି । ମୁଁ ଶୁଣୁଛି ସେ ଜଣେ ନାମୀ ବଙ୍ଗାଳୀ ଲେଖକ । ତାଙ୍କ ପୁଅ କିନ୍ତୁ ଭାରି ଖୁସିବାସିଆ ପିଲାଟିଏ ବି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଏକା ମୋ ସାଙ୍ଗ । ସିନିୟର୍ କେ.ଜି. କ୍ଲାସରେ ପଢ଼େ ସେ । ତା ସାଙ୍ଗେ ଖେଳାବୁଲା ମୋର ଭାରି ପସନ୍ଦ ଏଇଲେ ।

ସେତ ମତେ ତାକେ “ଦିଦି” ଆଉ ଗୋଡେଇଆଏ ଅହରହ ମୋ ପଛରେ ।

ମୁଁ ତତେ ଭାରି ଝୁରୁଟି-ଦିନକେ ଅନ୍ତତଃ ଶହେଥର ମନେ ପଡୁ ତୁ । କଅଣ କରୁଛୁ ଏଇଲେ ? ଭୁଲିଗଲୁଣି କି ମତେ ? ଏତେ ଦିନ ଗଲାଣି ଭାରି, ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ବି ଦେଲୁନି କେମିତି ଯେ ! ଏଠୁ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଆମର ଯାଇ ଦକ୍ଷ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ । ଖାଁ ଚାଟା, ଆମ ଖାନସମା, ମାନେ ପୁଣ୍ୟରୀ, ସପ୍ତାହରେ ଦିଅର ଯାଆନ୍ତି ଟାଉନକୁ ହାଟ କରିବାକୁ ।

ଫେରିଲା ବାଟରେ ତାକପରୁ ଚିଠିପତ୍ର ନେଇ ଆସନ୍ତି । ମୁଁ ତ ତାଙ୍କ ବାଟ ଚାହିଁ ବସିଥାଏ, କାଳେ ତୋଠୁଁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଆସିଥିବ, ସେଇ ଆଶାରେ ।

ଶୀଘ୍ର ଲେଖେ, ଡେରି ନକରି
ତୋର
ସଂଜ୍ୟୋର୍

ସ୍ନେହର ତେଜା,

ଏଯାକେ ବି ଲେଖୁଲୁ ନାହିଁ କିଛି ? ମନେ ହଉଛି ପୂରା ଭୁଲିଭାଲି ଗଲୁଣି ମତେ । ହଁ, ନଭୁଲିବୁ କାହିଁକି ? ତୋର ତ ସାଙ୍ଗମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେଠି, ରୁଚି ଆଉ ମାନସୀ । ଏମିତି ପକେଇ ଆସିବା ମଣିଷଟାକୁ ବା ସତରେ କିଏ କାହିଁକି ମନେ ପକେଇବ ? ଆଖିରୁ ଅନ୍ତର ମାନେ ମନରୁ ବି ଅନ୍ତର, ନା ରେ ?

ତେଜୁ, ସତ କହିଲୁ ଭୁଲି ଗଲୁଣି ମତେ ? ଭାବୁଛି ତୋର ସେଠି ସବୁ କୁଶଳ । ଗଲା କେତେ ଦିନ ହେଲାଣି, ବାପା କଅଣ ପାଇଁ କେଜାଣି ଖୁବ୍ ଲାଜ ଦିଶୁଚନ୍ତି । ଟ୍ରାଞ୍ଜିଷ୍ଟର ରେଡିଓଟାକୁ କାନଡେରି ବସିଛନ୍ତି ସେ ସଦାବେଳେ । ଗଲାକାଳି ସଂଧ୍ୟାରେ ତାନ୍ତର ଅଙ୍କୁଳ ସାଙ୍ଗେ ଅସରନ୍ତି ଆଲୋଚନା ଚାଲିଥିଲା ତାଙ୍କର । ସେମାନେ ଯୋଉସବୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ସେଥିରୁ ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ । ହେଲେ ବି ଏଇ ଆମେରିକା ରୁଷିଆ ବୋମା ଯୁଦ୍ଧ ଇତ୍ୟାଦି କେତେଟା ଶବ୍ଦ ଧରି ହଉଛି ଖାଲି ଟିକେ ଟିକେ । ଯୁକ୍ତି ଡର୍କରେ ବାପାଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁଛି ଲଢ଼େଇ କଲାଭଳି । ନିଜ ଲଗାମ ନିଜେ ଛାଡ଼ି ଦେଉଛନ୍ତି ସେ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଏତେ ଜୋରରେ ବିଧା ମାରୁଛନ୍ତି ବେଳେବେଳେ ଯେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଦହି ଚହଲି ଗଲାଭଳି ଲାଗୁଛି ସେ ଶବ୍ଦରେ । କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆଲୋଚନା ମଝିରେ, ହଠାତ୍ ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କରି କଅଣ ସବୁ ଗୁପ୍ତ କଥା କେଜାଣି କହିଲେ ସେ ଡ଼ହର ଅଙ୍କୁଳ । ମୁଁ ମା’ଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଯେ, ସେ, କିନ୍ତୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ମତେ । ମୁଁ ଭେଁ କିନା କାନ୍ଦି ଉଠିଲି । ପୁଣି, ଆଜି ସକାଳୁ

ରେଡିଓରୁ ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁନି ଆଉ ଆମେ । ଭଲକରି ଶୁଣାଗଲାନି କିଛି । ରେଡିଓରୁ ଖାଲି ଗୁଡାଏ ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା । ବାପା ମା, ଅଙ୍କୁ ଆଉ ଆଣ୍ଟି ସମସ୍ତେ ଡରିଲା ଭଳି ଦେଖାଗଲେ ପୁରା । କହତ, ରେଡିଓଟା କାମ ନକରିବା କଥା ଗୋଟାଏ ଭାରି ଡରର କଥା ? ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରପାତିତ ବିଗିଡ଼େ ଏମିତି ବେଳେବେଳେ । କିନ୍ତୁ, ଜାଣିରୁ, ମୋ ମା' ତ ପ୍ରାୟ ମୂର୍ଖା ହୋଇଗଲେ । ଡକ୍ଟର ଅଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ଆଉ ଖୁଆରେ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍‌ଟାଏ ଦି ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ।

ସେ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍‌କୁ ମୋର ପ୍ରାଣରେ ଡର, ଜାଣୁତ । ମୁଁ ରୁପଚାପ୍ ଖସି ଆସିଲି ବାହାର ବାରଣ୍ଡାକୁ । ଭାବିଲି ଏ ଚିଠିଟା ଲେଖିବି ତତେ । ଟିକେ ଭଲ ଲାଗୁଛି ଲେଖିବାରୁ ।

ତେଜୁ, ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ କଥା କହିବି ତତେ । କିନ୍ତୁ, କଥା ଦେ, କାହାରିକୁ କହିବୁ ନାହିଁ; ରୁଚି ମାନସୀଙ୍କୁ ବି ନୁହେଁ । ଜାଣିରୁ କଅଣ ? ମା'ଙ୍କର ପିଲାପିଲି ହବାର ଅଛି । ଏକଥା ମତେ ସେ କାଲି ରାତିରେ କହିଲେ-ମୁଁ ଡରରେ କାନ୍ଦିବାରୁ । ମୁଁ ଜାଣେ, ଏକଥା କହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମତେ ଭୁଲେଇଦବାକୁ ନୁହେଁ; ସତରେ ତାଙ୍କର ପିଲା ହବ ଯେ ! ଅବଶ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ସମୟ ଆହୁରି ଅଛି । ପାଞ୍ଚ ଛ'ମାସ ଡେରି ଅଛି । ତେଣୁ, ମା ମନା କରିଚନ୍ତି ଏକଥା ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଏଇଲେ କହିବାକୁ । ଆଶା କରୁଛି, ଏ ଖବର ଯେମିତି ବାହାରିବ ନାହିଁ ତୋ ମୁହଁରୁ ।

ମା' ପଚାରୁଥିଲେ- ମୋର କ'ଣ ଦରକାର; କୁନି ଭାଇ ନା କୁନି ଭଉଣୀ ? ମୋ ମନ- କିନ୍ତୁଭଳି ଭାଇଟିଏ ହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ, ଏକଥା ତ ଆମ ହାତରେ ନାହିଁ, ନା କଅଣ ? ତେଣୁ ମା'ଙ୍କୁ କହିଲି- ଯାହା ହେଲେ ବି ବଢ଼ିଆ । ମୁଁ ଖାଲି ଚାହୁଁଛି ମୋ ନିଜର ଭାଇ କି ଭଉଣୀଟିଏ ଯେ ମୋ ସାଙ୍ଗେ ଖେଳିବ । ମା' ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ । ସେଇଠୁ, ବୁଝେଇ ଦେଲି ତାଙ୍କୁ ମୂଳକଥାଟା ଯେ ପିଲାଟା ମାନସୀର ଭାଇ ଭାଲି ଖାଲି ନହଉ । ବୁଝିଲୁ ତ ଯାହା କହିଲି ? ମାନସୀର ଭାଇ କେମିତି ଅଥେ ସମୟ ଖାଲି ବୋକାକ ଭଳି ଚାହେଁ । ତାଙ୍କୁ ଏଇଲେ ଆଠ ଚାଲୁଛି ପରା ! ତଥାପି ଠିଆ ହୋଇ ପାରୁନି ସେ କାହିଁକି ? ଛି, ଛି, କେବେ ବି ଏମିତିକିଆ ଭାଇଟାଏ କି ଭଉଣୀଟିଏ ଦରକାର ନାହିଁ ମୋର ।

ଆଜି ଏତିକି ଥାଉ । ମନେ ହଉଛି ଯେମିତି ଖୁବ୍ ବର୍ଷା ହବ ଏଠି ଆଜି । ଏଇଲେ ସକାଳ ଦଶା । ଆକାଶରେ ମେଘ ଘୋଡ଼ିଟି ଏମିତି ଯେ ଚାରିଆଡ଼ ଅନ୍ଧାର ।

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଖାଁ ଚାଟା ଟାଉନ୍ ଯାଇଛନ୍ତି ପରିବା ପତ୍ର କିଶାକିଣି ପାଇଁ। ସେ ନିଶ୍ଚେ ବର୍ଷାମାତ୍ର ଖାଇବେ ଆଜି ଯାହା ଦିଶୁଛି।

ତୋ ବାପା ମା'କୁ ମୋର ପ୍ରଣାମ ଜଣେଇବୁ। ଗଲାଥର ଚିଠିରେ ଏକଥା ଲେଖିବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲି ଯେ ! ସେମାନେ କିଛି ଖରାପ ଭାବିଲେ କି ? ଦୋଷ ପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି।

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ୍

ସ୍ୱେଦର ତେଜା,

ଏଠି ଘୋର ଅନ୍ଧାର। ଆଜିର ତାରିଖଟା କ'ଣ ମୁଁ ଜାଣେନା। ପୂର୍ବ ଚିଠିରେ ଯୋଡ଼ ଅନ୍ଧାର କଥା ଲେଖିଥିଲି ସେ ଆଉ ଛାଡ଼ିନି କି ଛାଡ଼ିବନି। ଆମେ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ତୁମ୍ଭଟାପ୍ ପଡ଼ି ରହୁଛୁ। ଭୋକ ହେଲେ ଉଠୁଛୁ ଓ କିଛି ଖାଉଛୁ। ତାପରେ, ପୁଣି ଶୋଉଛୁ। କଅଣ ଖାଉଛୁ ? ଖାଲି ତରକାରି-ଦିନରେ ରାତିରେ ସେଇ ତରକାରି।

ନା, ଦିନରାତି କହିବା ଠିକ୍ ହେବନି। ଏଠି ଦିନରାତି ସମାନ। କେତେଦିନ ଯା ଭିତରେ ଯେ ବିଟି ଗଲାଣି ଜଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ। ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଆମେ ଦେଖୁନୁ। ଚାରିଆଡ଼େ ଅନ୍ଧାର, ଖାଲି ଅନ୍ଧାର। ମତେ ଭାଷଣ ଖରାପ ଲାଗୁଛି। କିନ୍ତୁ, କଣ କରିବି ?

ଆରେ ହଁ, ଗୋଟାଏ କଥା ଭୁଲିଯାଇଛି କହିବାକୁ। ଗଲାଥର ଚିଠି ଡାକରେ ପଡ଼ିବା ଦିନଠୁ ଆମେ ଭୁଲ୍‌ଟକ ମହଲାରେ ରହୁଛୁ। ବାପା କହୁଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲାଣି। କିନ୍ତୁ, ଆମେ ତ କୌଣସି ଗୋଳାବାରୁଦ ପୁଟିବା କି କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଛଡ଼ାଯିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣିନୁ ! ଚାରିଆଡ଼ ଧୂଳିଆଧୂଳିଆ ଅବଶ୍ୟ ଦିଶୁଛି। ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମ କେତେଦିନ ଆମେ ସେଇ ଧୂଳିରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିଲୁ ଓ ଖାଲି ନାକ ବାହିକି ପାଟିରେ ବି ସେଇ ଧୂଳି ପଶିଗଲା ଆମର। ଧୂଳି ଛାଣିବାକୁ ନାକରେ ରୁମାଲ ଦେଲୁ। ଏଇଲେ ଧୂଳି ଟିକେ କେମିତି କମିଲା ଭଳି ମନେ ହେଲାଣି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାର ସେମିତି ଅଛି। ଏଇଟା କି ପ୍ରକାର ଯୁଦ୍ଧ କେଜାଣି !

ବାପା କହୁଛନ୍ତି- ଖୁବ୍ ଜୋରସୋର ବୋମାମାତ୍ର ଯୋଗୁ ଧୂଳି ଉଠିବ ଏତେ। ଆଉ, ଏ ଧୂଳିପତଳ ତଳକୁ ନଖସିବାଯାକେ ଆଲୁଅ ଆଉ ଦିଶିବ ନାହିଁ ଆକାଶରେ। ଏ କ'ଣ ସତରେ କେବେ ଘଟିବ ? ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ପାଗଳ ହୋଇଯିବି।

ଭୂଇଁଟଳ ମହଲା, ବେସମେଷ୍ଟରେ, ପାଣିର ଅବସ୍ଥା ତ ତତେ ଆଗରୁ
ଲେଖୁଥିଲି। ସବୁଠୁଁ ଖରାପ ଦିଷ୍ଟୟ ହେଉଛି ଏଇଲେ ସେଇ ପାଣି ବ୍ୟାପାର।
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଉଠିଲାଣି ସିଧା ସ୍ଵର୍ଗକୁ। କିନ୍ତୁ, ଆମେ ତାକୁଇ ପିଉରୁ। ଆଉ ଚାରା
କ'ଣ? ସେ ପାଣି ପ୍ରଥମଥର ମୁହଁରେ ଦେବାମାତ୍ରେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଆଗ
ବାନ୍ତିକଲୁ। ତେବେ, ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମେ ଏଇଲେ ଅଭ୍ୟାସ କରିନେଲୁଣି ସେ
ପାଣି ପିଇବାକୁ। ତା'ଛଡ଼ା ଆମେ ଆଉ କଅଣ ବା କରିପାରିଆହୁ? ବାପା
କହୁଚି ଏଇଲେ ଅନେକଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମକୁ ସେଇ ପାଣି ପିଇବାକୁଇ ପଡ଼ିବ।

ତମର ସେଠି କ'ଣ ହଉଛି ମୁଁ ଜାଣେନା। ସେଠିକି କ'ଣ ଏମିତି ଅନ୍ଧାର ?
ଅନ୍ତତଃ, ତମେ ସେଠି ନର୍ଦ୍ଦମା ପାଣି ପିଉନଥିବ! ତମ ପିଇବା ପାଣି ସଫା
ଥୁବ ଓ ଗନ୍ଧ ହଉ ନଥିବ।

ଯୋଉଦିନଠୁଁ ଏ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଗଲାଣି ସେଦିନୁ କିନ୍ତୁର ଦେହ ଖରାପ।
ସେ ସବୁବେଳେ ଖାଲି ତୁଳୋଉଛି। ଦିନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ
ଶୋଇ ରହିବାକୁ ପଡୁଛି। ଅବଶ୍ୟ ଆମେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ କିଛି ହେଲେ ପଦେ
ଅଧେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଛି; କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁର ମୁହଁ ଖୋଲୁନାହିଁ। ସେ ମଝିରେ ମଝିରେ
କୁହେଇଲା ଭଳି ଶବ୍ଦ କରୁଛି। ତା ଦେହସାରା କଅଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଫଳିଗଲାଣି।

ଚିଠି ଏଇଠି ସାରୁଛି, କାରଣ ମୁଁ କ୍ଲାନ୍ତ ନୁହଁୟେ, ଜଳନ୍ତା ମହମବତୀଟା
ସରି ଆସିଲାଣି। ଆମର ଏଠି ଯଥେଷ୍ଟ ମହମବତୀ କିଣିବାକୁ ବି ମିଳୁନି। ପୁଣି,
ଏତେ ଅଣ୍ଡା କୁଆଡୁ ଘୋଟି ଆସୁଛି ଯେ ମୋ ହାତ କୋଳମାରି ଯାଉଛି।
ଆମର ଏଠି ବିକୁଳି ଆଲୁଅ ନାହିଁ। ତେଣୁ, ଖୁବ୍ କମ୍ ମହମବତୀ ଜାଳିବା
ଦରକାର। ତମର ତ ସେଠି ବିକୁଳି ସମସ୍ୟା ନଥିବ ?

ତମ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଯିବଣି ନିଶ୍ଚୟେ। କିନ୍ତୁ ଏ ଖବର ତୁ ଦବୁ କେମିତି ?
ଚିଠି ଦେଲେ ବି ତୋ ଚିଠି ଏଠାକା ଡାକଘରୁ ଆଣିବାକୁ ଆମର ଏଠି କିଏ
ଅଛି ? ଖାଁ ଚାଚା ସେଇ ଯୋଉ ଯାଇଥିଲେ ବଜାରକୁ, ତା ପରଠୁଁ ସେ ଆଉ
ଫେରି ନାହାନ୍ତି। ତୋ ବାପା ମା'କୁ ମୋର ପ୍ରଣାମ।

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ୍

ସ୍ନେହର ତେଜା,

ଏଇ ଟିକିଏ ଆଗରୁ କିନ୍ତୁର ମୃତ୍ୟୁ ହେଇଗଲା। ତାର କ'ଣ ହେଇଥିଲା
ମୁଁ ଜାଣେନା। ସେ ତ ସବୁବେଳେ କାନ୍ଦୁଥିଲା। ତା ମୁଣ୍ଡରୁ ସବୁତକ ବାକ

ଝଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଖାଲି, ମୁଣ୍ଡବାଳ ନୁହଁ- ଦେହର ସବୁତକ ରୁମ ଓ ଆଙ୍ଗୁଠିର ନଖଗୁଡ଼ାକ ବି । ତା ଆଖି ରକ୍ତ ପରି ନାଲି ପଡ଼ିଥାଏ ସଦାବେଳେ । ଦେହସାରା ଫଳି ଯାଇଥାଏ । ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଚମ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ବି ! ଆହା ବିଚରା ! ତା କଷ୍ଟ ଦେଖୁ ମୁଁ ସମ୍ଭାଳି ପାରୁନାଥ ଆଦୌ ।

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆତକ ଭିତରେ ଦିନ କାଗୁଡ଼ି ଓ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମୋ ଛାତି ଭିତରଟା ଫାଟି ପଡ଼ିଲା ପରି ଲାଗୁଛି ବି ।

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ୍

ସ୍ନେହର ଡେଇଁ,

କାଲି ମୋ ମା'ଙ୍କର ପିଲାଟିଏ ହେଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ପୁଅଟି ମରିଯାଇଥିଲା । ଯାହା ହେଇଗଲା ବରଂ ଭଲ ହେଲା ।

ମୋ ନିଜ ଭାଇ ବିଷୟରେ ଏକଥା କହୁଛି ବୋଲି ତୁ ନିଶ୍ଚେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବୁ । ଆଉ କ'ଣ ବା କହିବି ? ମୋ ଜାଗାରେ ତୁ ଥିଲେ ତୁ ବି ଠିକ୍ ଏଇଆ କହନ୍ତୁ । କାରଣ, ଛୁଆଟିର ହାତଗୋଡ଼ ନଥିଲା ।

ଏସବୁ ଚଳନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧର କିଛି ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ରକ୍ଷିର ପ୍ରଭାବରୁ ଘଟୁଛି ବୋଲି ମତେ ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି- ଏ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଯେତେ ଯେତେ ପିଲା ଜନ୍ମ ହେବେ କାହାରି ହେଲେ ହାତ ଗୋଡ଼ ନଥିବ ? ବାପା କହିଲେ, “ନାଉ, ଏହାର ଦୁଇ ଡିନି ବର୍ଷ ପରେ ଯେଉଁ ପିଲାମାନେ ଜନ୍ମ ହେବେ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଅସୁବିଧା ହବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ଅବଶ୍ୟ....” ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି, “ଏ କିନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟର ମାନେ କ'ଣ ?” ସେ ଚୁପ୍ ରହିଲେ । ମୁଁ ସେଇ କଥା ବାରମ୍ବାର ପଚାରିଲି । ସେ, କିନ୍ତୁ, କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ମୁଁ ଭାବିଥିଲି, ପିଲାଟିକୁ ହରେଇ ମା' ବୋଧହୁଏ ବହୁତ କାନ୍ଦିବେ । କିନ୍ତୁ, ସେ ଆଦୌ କାନ୍ଦିଲେ ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ମତେ ଛାତିରେ ଚାପି ଧରିଲେ ଓ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁଷିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଆଖି ପିଲାଟିକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ଚାହିଁଦେଇ ହାଉଲି ଖାଇ ଉଠିଲେ ଓ ହାତଗୋଡ଼ ଛାତି ଟିକ୍ତାର କଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାଭାଷାରେ ପାଟିକରି କ'ଣ ସବୁ କହୁଥାଆନ୍ତି ଯାହାର ଅର୍ଥ ଠିକ୍ ଧରି ପାରିଲି ନାହିଁ ମୁଁ । ଡକ୍ଟର ଅଙ୍କ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବୁଝାସୁଝା କରି ଚୁପ୍ କରାଇଲେ ।

ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ପରେ ଆମେମାନେ ଏକାଠି ବସିଲୁ ଓ ଖୁଆପିଆ

କଲୁ। ସେଇ ପୁରୁଣା ଖାଦ୍ୟ- ଭାତ ସାଙ୍ଗକୁ ଚରକାରି। କିନ୍ତୁ, ଏମିତି ସାଙ୍ଗ ହେଇ ବସିଲାକୁ ଟିକେ ଭଲ ଲାଗିଲା।

ଆଜି ସକାଳୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେବାର ଆତାସ ଦେଖୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି। ଧୂଳିଆ କୁହୁଡ଼ି ଯୋଗୁ ଆକାଶରେ ସିନ୍ଦୂରା ପାଟିଲା ଭଳି ଦିଶୁଛି। ଯଦି କେବେ ସକାଳ ସତରେ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ତୋ ପାଖକୁ ଫେରିବାର ଆଶା ରଖିବି। ମୁଁ ତ ଏଠି ଘୋର ବିରକ୍ତିରେ ଦିନ କାଟୁଛି। ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମୋ ପ୍ରାଣ ବିକଳ ହେଉଛି।

ଏ ବର୍ଷ ଆମର ଭାସ ଶିକ୍ଷକ କିଏ ?

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ

ସ୍ନେହର ଡେକା,

ଜାଣେନା, କାହିଁକି ତତେ ଏସବୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛି ମୁଁ। ଜାଣେନା ବି ଏ ଚିଠିଗୁଡ଼ାକ ତୋ ପାଖେ ପହଞ୍ଚିଛି କି ନା। ବାପା କହୁଛନ୍ତି କୁଆଡ଼େ ସବୁ ଚିଠି ସେ ନେଇ ଡାକରେ ପକଉଛନ୍ତି। ମଝିରେ ମଝିରେ ଡ଼କ୍କର ଅଙ୍କୁ ଓ ବାପା ଟର୍ଚ୍ଚ ଧରି ବାହାରକୁ ଯାଆନ୍ତି। ବାହାରେ ଭାଷଣ ଥଣ୍ଡା। ଘର ଭିତରେ ତ ଆହୁରି ଥଣ୍ଡା। ଘର ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କ'ଣରେ ଆମେ ନିଆଁ ଜଳେଇ ରଖୁ। ସେଇ ଆଲୁଅରେ ଆମେ ସବୁକାମ କରୁ। ତୁଳିପାଇଁ କାଠ ଦରକାର ହେଲେ ବାପା ପଦାକୁ ଯାଆନ୍ତି। ବାହାରକୁ ଗଲାବେଳେ ସେ ଗୋଟାଏ କଉଡ଼ୁକିଆ ଘଟାଟୋପ ଭଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି। ସେତେବେଳେ ସେ ଦିଶନ୍ତି ଭୂତଭଳି। ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ହସ ଚାପି ପାରେ ନାହିଁ।

ଡ଼କ୍କର ଅଙ୍କୁ ଆଉ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳାଖେଳି କରୁନାହାନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଚାଲିଗଲା ପରେ ସେ ପ୍ରାୟ ତୁପୁତୁପୁ ରହୁଛନ୍ତି। ଏଣେ, ତାଙ୍କର ସବୁତକ ସିଗାରେଟ୍ ସରିଗଲାଣି। ମନ ବହଲେଇବାକୁ ଆଉ କିଛି ଜିନିଷ ନାହିଁ ତାଙ୍କ ହାତରେ। ଆଜି ତ କେବେ ବେଶିଗୁଡ଼ାଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ। ଏବେ ସେ ବସିବସିକା ନିଜକୁ ନିଜେ କଥାଗୁଡ଼ାଏ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହେଇ ଗପୁଛନ୍ତି। ତେଣେ ବାପା ମା' ମଧ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ତୁପୁତୁପୁ କରି କଥାଣ ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଛନ୍ତି ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ। ମୋ ସାଙ୍ଗେ କଥା କହିବାକୁ ଆଉ କେହି ନାହିଁ। ମୁଁ ଏଇଲେ ଖୁବ୍ ଏକଚିଆ ଡେଣୁ, ତୋ ପାଖକୁ ବସି ବସି ଚିଠି ଲେଖୁଛି- ତୁଲି ନିଆଁଧାସରେ ଏଇଠି। ମନକୁ ଯାହା ଆସୁଛି ଲେଖୁପକଉଛି। ମୁଁ ଆଉ ଚିଠିଗୁଡ଼ାକୁ ଡାକରେ ପକେଇବାକୁ

ଦଉଳି ଯେ! କାରଣ ଏ ଅଣ୍ଡାରେ ବାପା ଏତେଥର ବାହାରକୁ ନ ଯାଆନ୍ତୁ ବୋଲି ମୁଁ ଚାହୁଁଛି। ପ୍ରକୃତରେ ଆମର ଯେତେବେଳେ ପୁଣି ଦେଖାହବ ସେତେବେଳେ ଏ ଚିଠିଗୁଡ଼ାକ ମୁଁ ନିଜେ ତୋ ହାତରେ ଦେବି ବୋଲି ସାଇତି ରଖିବି ଏଗୁଡ଼ିକ।

ତମ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଲାଣି? ମୋର ଗଳାବର୍ଷର ରିପୋର୍ଟ ବିଷୟରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣିନି। ମୁଁ ତ ନିଶ୍ଚୟ ପାଶ୍ କରିଥିବି; କିନ୍ତୁ ର୍ୟାଙ୍କଟା କଅଣ କେଜାଣି! ଅନୁମାନ ବି କରିପାରୁ ନାହିଁ। ତୁ ଓ ରୁଚି କେମିତି ଅଛ? ମୁଁ ବା ସେକଥା ଜାଣିବି କେମିତି ଯେ! ବାପା କହୁଛନ୍ତି ଅନ୍ଧାର ଯୋଗୁ କୌଣସି ଚିଠି ପତ୍ର ଏଠି ପହଞ୍ଚ ପାରୁ ନାହିଁ। ଗୋଟାଏ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପଠେଇ ପାରିବୁ କି? ଯଦି ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଆସନ୍ତା ତେବେ ଘୋର ଅନ୍ଧାର ସତ୍ତ୍ୱେ ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଆସନ୍ତା ସେଇଟା ପହଞ୍ଚେଇ ଦେବ। ହଁ, ବମ୍ବେରେ ତ ଦେଖିବି ରାତିରେ ବି ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଡେଲିଭରି ଦବାକୁ ଆସନ୍ତି ସେମାନେ। ଏଠିକି ବି ସେମିତି ଆସନ୍ତେ ରାତି ହୁଏ ଦିନ ହୁଏ। ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିବି ଏକଥା। ପୂର୍ବର ଭଲ ଦିନ ମାନଙ୍କ ଭଳି ପୁଣି ଯଦି କେବେ ସେମିତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିନ ଆସେ ତେବେ ମୁଁ ତମମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତି। ମତେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାଁ ଲେଖେଇବାକୁ ଅନୁମତି ମିଳିବ ନା ବର୍ଷେ ହରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ?

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ୍

ସ୍ନେହର ତେଜା,

ଆମର ଏ ଛୋଟିଆ ପରିବାରର ମାତ୍ର ଚାରିଜଣ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ-ବାପା, ମା', ଅକଲ୍ ଓ ମୁଁ।

ଦୁଇଦିନ ତଳେ ଦି'ପହର ପାଖାପାଖି ଜାଣ ଆମେ ଚିକିତ୍ସ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଦେଖିପାରିଲୁ। ସବୁଦିନ ପରି ଖାଇସାରିବା ପରେ ସେଇ ଗଣିଆପାଣି ପିଉରୁ-ହଠାତ୍ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଚିକ୍କାର କରି ବାହାରକୁ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇଲେ ଆଣ୍ଟି। ଡକ୍ଟର ଅକଲ୍ ତାଙ୍କୁ ଡାକି ଡାକି ପଛେ ପଛେ ବାହାରି ପଳାଇବାକୁ ବସୁ ବସୁ ବାପା ଅଟକେଇ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ। ସେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୋଷାକଟା ନ ପିନ୍ଧି ବାହାରକୁ ପଳାଇବାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ଜମାରୁ ତାଙ୍କୁ ବାପା ସେତେବେଳେ। ନିଃଜ ବାପା ବି ସେଇଭଳି ପୋଷାକଟାଏ ପିନ୍ଧି ପକେଇଲେ। ଦୁହେଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ତାପରେ ଆଣ୍ଟିକୁ ଖୋଜିବାକୁ।

ଦୁଇ ଦିନପଞ୍ଚା ପରେ ଆଣ୍ଟିଙ୍କୁ ଧରି ଫେରିଲେ ସେମାନେ। ଆଣ୍ଟି ସିନା ଫେରିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେତିକି ବେଳୁ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହବା ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ତାଙ୍କର।

ଆରମ୍ଭ ହେଲା ପହିଲେ ପେଟ ଗୋଳମାଳ । ରକ୍ତବାନ୍ଧି କରିପକେଇଲେ ସେ-
କାରଣ, କୁଆଡ଼େ ବାହାର ଝରଣାରୁ ପାଣି ପିଇଦେଇଥିଲେ ସେ । ସେଇ ଝରଣା
ପାଣିରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହୃତ କଅଣ ସବୁ ବିଷାକ୍ତ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ କୁଆଡ଼େ
ମିଶି ଯାଇଥିଲା । ସେଇ ହେଲା ତାଙ୍କ ବେମାରିର କାରଣ ।

ଏହାର ଅର୍ଥ- ଏଣିକି ଆମ ଜୀବନର ବାକିତକ ଦିନ ଆମେ ସେଇ
ଗନ୍ଧିଆ କୁଅ ପାଣି ପିଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ସପା ପାନୀୟ ଜଳର ଆଶା ଆଉ ନାହିଁ,
ଇସ୍ କି ଗନ୍ଧ ! ମୋ ଦିହ ବୁଲେଇ ଯାଉଛି ସେ ଗନ୍ଧରେ । କି ବିରକ୍ତିକର
ଏ ବସ୍ତୁବା ଏମିତିରେ ! ମନ ହଉଛି, ପକେଇ ଯାଆନ୍ତି ଓ ସେଇଆ କରି ଦିଅନ୍ତି
ଯାହା କଲେ ଆଖି ! ନା, ଡରିଯାନା । ମୁଁ ସେମିତି କାମ କଦାପି କରିବି ନାହିଁ
ତେଜୁ ! ନା, ଅତତଃ..... । ନା, ନା, ସେ କିଛି ନୁହଁ । ସେ ବିଷୟ ଆଉ
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ନାହିଁ । ତୁ ଯେ ମୋ ପାଖକୁ ଆଉ ଲେଖୁଛୁ ସେ ଆଶା
ମୁଁ ଛାଡ଼ି ଦେଲିଣି ସତରେ । ତେବେ, ପୃଥିବୀରୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
ହୋଇପଡ଼ିଥିବା ଜଣେ ବନ୍ଧୁର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକୁ ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ନା ଦିନେ ପଢ଼ିବାକୁ
ପାଇବୁ ଏଇ ମୋର ଆଶା-

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ୍

ବି.ଦ୍ର: ବାପାଙ୍କ କଠୋର ସତର୍କତା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ତୁସ୍ତାପ୍ତ
ଅନୁସରଣ କଲି । ଆମେ ଏଇ ଭୂଇଁତଳ ଘରକୁ ଆସିବା ପରଠୁଁ ବାହାର ଜଗତକୁ
ଦେଖିବା ଏଇ ମୋର ପ୍ରଥମ । ଆଖିକୁ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲି ନାହିଁ ଆଦୌ ।
ଗ୍ରୀଷ୍ମମଣ୍ଡଳର ଶ୍ୟାମ ସବୁଜ ଅରଣ୍ୟମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେଖଣ୍ଡ ଥୁଣ୍ଡା କାଠଗଣ୍ଡି
ମାତ୍ର !

ତମର ସେଠି ବି କଅଣ ଏମିତି ହେଇଛି ? ଏ ଚିନ୍ତା ମୋ ପକ୍ଷରେ
ଅସହ୍ୟ ।

ସ୍ନେହର ତେଜା,

ତୋ ପାଖକୁ ମୋର ଏଇଟି ଶେଷ ଚିଠି । ଗଲା କେତେଦିନ ହେଲା
ମତେ ଭାରି ଜର । ପେଟ ବି ଭାରି କାଟୁଛି । ଚିପିଲେ ପେଟ ଭିତରଟା ଟାଣ
ଟାଣ ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ଭାରି କମ୍‌ଜୋର ହୋଇ ପଡ଼ିଲିଣି । ମୁଁ ହୁଏତ ଆଉ ଲେଖାଲେଖି
କରିପାରିବି ନାହିଁ; ତେଣୁ ଆଉ ଚିଠି ଯିବ ନାହିଁ । ଯାହା ଏତେଦିନ ଧରି ଲେଖିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲି ସବୁ ଏଇଠି ଲେଖି ଦେଉଛି । ଏ ଚିଠି ଡାକରେ ପକେଇବାକୁ ବାପାଙ୍କୁ ଦେବି ନାହିଁ ।

ମୋ ଇଚ୍ଛା ଏ ଚିଠି ତୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚୁ । ତେଣୁ ମୁଁ ଯାକୁ ନିଜ ପକେଟ୍‌ରେ ରଖୁଛି । ଆମର ଯେତେବେଳେ ଦେଖାହବ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ନିଜେ ଏ ଚିଠିଟା ତତେ ଦେବି ।

ମୁଁ ଜାଣେ ତୁ ଆଉ ଏ ପୃଥିବୀରେ ନାହୁଁ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ଜେର ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲି- ଯୋଡ଼ାଦିନଠୁ ଆମେ ଆସି ଏ ଭୂଇଁତଳ ଘରେ ରହିଲୁଣି ଠିକ୍ ସେଇଦିନୁ ଜାଣି ସାରିଛି ମୁଁ । ତୁ ଏ ଚିଠିସବୁ ପାଇବାକୁ ଏ ଦୁନିଆରେ ନଥିବୁ, ଏ କଥା ଭଲ କରି ଜାଣିମଧ୍ୟ ମୁଁ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ଚିଠି ଲେଖି ଚାଲିଥିଲି । ଏ ଥିଲା ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମନଗଢ଼ା ଖେଳ । କାରଣ, ଏ ଚିଠିସବୁ ଲେଖିଲା ବେଳେ ମୁଁ ତତେ ଅତି ନିକଟରେ ପାଏ । ନଚେତ୍ ମୁଁ ତ ପାଗଳ ହେଇ ସାରନ୍ତିଶି, ତେଜୁ !

ଏ ସବୁର ଆଉ ଏକ କାରଣ ବି ଅଛି । ବାହାର ଦୁନିଆଁକୁ ଯୋଡ଼ା ମାରମ୍ବକ ବିପଦ ଘେରି ରହିଛି ସେ ବିଷୟରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ ବୋଲି ମୋ ବାପା ମା'ଙ୍କ ଧରଣା । ମତେ ଭୁଲେଇ ରଖିବା ପାଇଁ ବାପା ମା' ଓ ଡାକ୍ତର ଅଙ୍କଲ୍ ଖୁବ୍ କଠୋର ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା, ମୁଁ ଯେ ଏସବୁ କଥା ଜଣେ ଡାହା ସେମାନେ ନଜାଣନ୍ତୁ ବୋଲି ମୁଁ ବି ଛଳନା କରିଚାଲିଥିଲି ।

ବାହାରଟା ଏଇଲେ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର । ତଥାପି, ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇବର୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଖରାରେ ନହୁଲିବାକୁ ବାପା ମନା କରିଛନ୍ତି । ଏପରିକି ବାହାରେ ପାଣି ପିଇବା ମଧ୍ୟ ନିଷେଧ । ତେଣୁ ଅନ୍ତତଃ ବର୍ଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ ଗନ୍ଧିଆ କୂଅ ପାଣି ପିଇବାରୁ ନିଆର ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ମୋ ପାଇଁ ଆଉ ଏସବୁ ନିଷେଧାଦେଶର ଅର୍ଥ କିଛି ନାହିଁ ।

ନିଜ ବିଷୟରେ ନିଜେ ଯେ ଏତେ ସାହାସର ସହିତ ମୁଁ ଏସବୁ କହିପାରୁଛି- ଏ କଥା ତତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭାରୁଟି ଯେ ଏଇ ଗଲା ବର୍ଷଟି ଭିତରେ ମୁଁ ଜେର ବଡ଼ ହେଇଗଲିଣି । ମରଣକୁ ମୋର ଆଉ ଡର ନାହିଁ । ବରଂ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ଭାବିଲାବେଳକୁ ଯେ ଆମେ ପୁଣିଥରେ ସେଠି ଉପରେ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟି ପାରିବା ।

ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ ମୋ ମାଆଙ୍କର ଆହୁରି ଅନେକ ପିଲାପିନିହେବ ମୁଁ ନହେଲେ ବି ଅନ୍ତତଃ ସେମାନେ ବଞ୍ଚିରହିବେ ଓ ବହୁତ ବେଶି ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିବେ । ବାପା ଏକଥା ଆଗରୁ କହିଚନ୍ତି । ସେ କହିନ୍ତି ଯେ ଏବଠାରୁ ବର୍ଷକପରେ ଯୋଡ଼ା

ପିଲାମାନେ ଜନ୍ମ ହେବେ ସେମାନେ ମୋ ମଲା ଭାଇ ଭଳି ବିକଳାଙ୍ଗ ହେବେ ନାହିଁ। ମୋର ଭବିଷ୍ୟତର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ସ୍ବାଭାବିକ ଓ ସୁସ୍ଥସବଳ ହେବେ। ସେମାନେ ବଡ଼ ହେବେ ଓ ପୃଥିବୀର ସବୁ କଥା ପୁଣି ସୁଧୁରିଯିବ।

ତେବେ, ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଉପରେ ମୁଁ ବାରମ୍ବାର ଚିନ୍ତା କରିଚାଲିଛି। ମୋର ସେଇ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ବିବାହ କରିବେ କାହାକୁ ?

ସମ୍ଭବତଃ, ପୃଥିବୀର କୌଣସି ନା କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କେତୋଟି ପରିବାର ତଥାପି ବଞ୍ଚୁ ରିହକ୍ତି। ଏବଂ, ମୋର ଆଶା, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତାନ ଲାଭ କରିବେ। ମୋର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କାହାକୁ ନା କାହାକୁ ଜୀବନ ସାଥୀ କରିନେବେ ଓ ଜୀବନ ଚକ୍ର ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ ସେଇଠୁ। ମୁଁ ଠିକ୍ କହୁଛି ତ ?

ଭାବୁଛି, ମୁଁ ଠିକ୍ କହୁଛି। ତୋ ସହିତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବରେ ମିଳିତ ହବାପାଇଁ ଏଇ ଯେ ବାହାରିଲି।

ତୋର

ସଂଜ୍ୟୋତ

(ମୂଳ ଉଚ୍ଚନା : ମରାଠୀ)

ମାନବ

ନିରଞ୍ଜନ ଏସ୍‌ସଟେ

ସାକ୍ଷାତର ପ୍ରଥମ ପର୍ବଟା ହେଲା ଦେଖାଚାହିଁ । କୌଣସି ଯୁବତୀର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଯୁବକ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଆତ୍ମୋ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମନେ ହୁଏନା ଯଦି ଏଭଳି ସମୟରେ ସେ ସେଇ ଯୁବତୀଟିକୁ ଟିକେ ଖୁବ୍ ନିକଟେଇ ଆଖି ପୁରେଇ ଦେଖି ବସେ । ଏତ ନିତି ଦିନିଆ ବ୍ୟାପାର । ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀଟି ପ୍ରତି ଅରଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ତ ଆଉ ଅପରାଧ ତଳେ ଗଣାହବାର ନୁହଁ, ଯେତେ ଯାହା ହେଲେ ବି । ହଁ, ଏହା ବି ସମ୍ଭବ-କେତେକ ଯୁବକ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୁବତୀ ପ୍ରତି ଅରଟିଏ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ ନକରି ପାରନ୍ତି ଭଦ୍ରତା ଖାତିରରେ । ପୁଣି, କେହି କେହି ଯୁବତୀ ବଦଳରେ ଯୁବକଟିଏ ଦେଖିଲେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଆଖି ବୁଲେଇ ଥରେ ଚାହିଁନବାକୁ ବି ପସନ୍ଦ କରି ପାରୁଥାନ୍ତି । କେତେକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଯୋଗମାନେ ନାରୀର ବୟସ ସଚେତନ ହୋଇ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି-ଆଃ, ବୟସଟା ଆଉ ଟିକେ କମ୍ ହବା ଉଚିତ ଥିଲା ଅନ୍ତତଃ ! କିନ୍ତୁ ଆମେ ସେସବୁ ଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟାପାରରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରେଇବାକୁ ଯାଉନୁ । ଏଠି ପଡ଼ିଛି ଜଣେ ଏଭଳି ଯୁବକର ବିଷୟ ଯେ କେବଳ ସୁନ୍ଦର, ସୁଗଠିତ ଶରୀରଧାରୀ ଓ କୃତବିଦ୍ ନୁହେଁ-ଯୌବନର ଯାବତୟ ସଂଜ୍ଞା ସହିତ ଖାପୁ ଖାଉଥିବା ଭଳି ଜଣେ ସେ । ତେଣୁ, ତରୁଣୀଟି ପ୍ରତି ଅରଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବା ମାତ୍ରେଇ ହୃଦୟନ୍ତନ ଦ୍ରୁତରୁ ଦ୍ରୁତତର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଟୋକାଟାର । ଏଇଟା ଅବଶ୍ୟ ଖାଲି କଥାକୁ କୁହାଯାଉଛି ଏଠି, କାରଣ ତାଙ୍କ ହୃଦୟନ୍ତନ ସତରେ ବଢ଼ିଥିଲା ବା କେତେ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ିଥିଲା, ସେ ବିଷୟରେ ସଠିକ ମାପରୂପ ପାଇଁ ପାଖରେ କ୍ଷେପୋକ୍ଷୋପଟାଏ ଧରି କେହି ସତରେ ଅପେକ୍ଷା କରିନଥାଏ ସେତେବେଳେ ଅବଶ୍ୟ । ତଥାପି ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ କହି ପାରିବା ଯେ ଯୁବକଟିର ଛାତିର ସନ୍ଦନ ସେତେବେଳେ ବେଶ୍ ଟିକେ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ତାର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରମାଣ-ତା ଦେହରୁ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଝାଳ ବାହାରି ଆସୁଥାଏ ସେତେବେଳେ ଓ ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ ଭଟରଭଟର ହେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାଏ ମଧ୍ୟ । “ଊଃ ! ହୃଦ୍‌ପିଣ୍ଡଟା ମୋର ତେଣା ପିଚୁଟି ପଞ୍ଜରା ହାତ ଥରେଇ ଦେଲା ଭଳି ! ମୂର୍ଛା ହୋଇଯିବି କି ଆଉ ! ଏତେ ବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ଗୋଟିଏ ତୁଳା ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହୋଇ

ରହିନଥିଲି ନିଶ୍ଚେ । କିନ୍ତୁ, ଏଭଳି ଗୋଟାଏ “ମାଷ୍ଟର ପିସ୍‌କୁ” ତ ମୋ ଆଖି ଭେଟି ନଥିଲା କେବେ !”

‘ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରେମ ବାୟା କରିଦେଇପାରେ’-ଏ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟ । ମାନବ ଜାତିର ଅସ୍ତିତ୍ବ ପରି ଏକ ସୁପ୍ରାଚୀନ ପରମ୍ପରା ଏ ସତ୍ୟର । ଯୁବକଟିର ବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରଥମେ କେବଳ ସେଇ ପ୍ରେମ ପାଗଳଟିର ମୁହଁକୁ ଦେଖି ସନ୍ଦେହରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ବିଷୟଟା କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବିକ କେତେ ଗୁରୁତର ଜାଣି ପାରୁନଥିଲେ ସେମାନେ । ତେଣୁ, ସଂଶୟ ଉପୁଜିବା ତ ସ୍ବାଭାବିକ ! ତେବେ, ଯେବେ ବନ୍ଧୁମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଦିବ୍ୟ ତରୁଣୀଟିର ଦର୍ଶନ ଲାଭ କଲେ, ତାପରେ ସବୁ ସନ୍ଦେହ ତୁଟି ଗଲା ମନରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ବୁଝାପଡ଼ିଗଲା ବିଷୟଟା- ଯୁବକଟା କାହିଁକି ସେ ତରୁଣୀଟିର ପିଛା ଧରିଥିଲା ସେଭଳି ଅନ୍ଧତାବେ ଓ ତା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ କାହିଁକି ଏଡ଼େ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା, ତାର ସବୁ ତତ୍ତ୍ବ ବୁଝିଗଲେ ସେମାନେ ଏକାଥରେ । ହଁ, ଯଦି ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସେ ଝିଅଟି ନିଜଆତ୍ମ ମୁହଁମୋଡ଼ି ଦେଇ ଚାଲିଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ବି ଟୋକାଟା ମୁକ୍ତି ପାଇସାରନ୍ତାଣି ବୋଧେ ଏତେବେଳକୁ ଓ ହୁଏତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆକର୍ଷଣୀୟ ସବୁଜିମାର ପିଛାଧରିବାକୁ ତତ୍ପର ହେଇ ନିଜ ମନକୁ ନିଜେ ବଦଳେଇ ନିଅନ୍ତାଣି ସେ । ଆଉ ସେଇ ପରିସ୍ଥିତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ ବନ୍ଧୁମାନେ ବି ଆପଣା ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଯାଆନ୍ତେଣି ଏତେବେଳକୁ ଅନେକ ବାଟ ସେ ରାସ୍ତାରେ । ପୁଣି ଏଭଳି ଏକ ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିଥିଲେ କେତେ ଯେ କୃତାର୍ଥ ନହେଇଥାନ୍ତେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ !

ବସ୍ତୁତଃ ଏ ବୁଦ୍ଧିଟା ଢେର ଆଗରୁ ଯୁଟିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଯୁବକଟିର ମୁଣ୍ଡକୁ । କିନ୍ତୁ, ଜ୍ଞାନର ଉଦୟ ତ ବରାବର ଘଟେ ବିଳମ୍ବରେ । ଘଟଣାଟା ବିଷୟରେ ପୁଞ୍ଜାବୁଞ୍ଜା ତଦାରଖଟାଏ ଭଳା କରିଥାନ୍ତା ସେ ! ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆଧୁନିକାମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦୂର ଟିପା ପିନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ କି ଗଳାରେ ମଙ୍ଗଳସୂତ୍ର ଗଳାନ୍ତି ନାହିଁ । ନିଜର ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତିର ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ଏସବୁ ଅନାବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ, ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହଁ ଯେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗପତ୍ର ଦେଇସାରି ମୁକ୍ତିର ଧୂଳି ଉଡ଼େଇଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଏମିତି ସିନ୍ଦୂରଟୋପା ଆଉ ମଙ୍ଗଳସୂତ୍ର ବ୍ୟତିରେକେ । କାହିଁକି ? ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ବି ବିବାହ ବନ୍ଧନକୁ ଏକାଧିକ ବାର ଆଦରି ନେଇ ପାରିଥାନ୍ତି । ତାଛଡ଼ା, ଭାରତବର୍ଷ ନାମକ ଏଇ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାଚୀନ ଅଧିବାସୀ ଅଛନ୍ତି ଅଦ୍ୟାବଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ‘ସ୍ବାମୀ’ ନାମରେ, ସେମାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ ବି ତ ଆଜିଯାକେ ଅସ୍ବାକାର କରିନାହିଁ କେହି । ପ୍ରେମ ନିଜେ ଅନ୍ଧ; କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଏଥିରେ ପଡ଼ିବା ଲୋକ

ବି ଅନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ସେ ଯୁବକଟିର ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ସେହପରି । ଯୁବତୀଟିକୁ ସେ ଦେଖୁଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଦେଖୁନଥିଲା ତା ସ୍ବାମୀକୁ । ନଚେତ୍ ନିଜର ହୃଦୟତାକୁ ଏତେ ସହଜରେ ହଜେଇ ଦେଇ ବସିନଥାନ୍ତା ସେ ସେଇ ଅଜଣା ଯୁବତୀଟିର ଆଶାରେ । କିନ୍ତୁ, ଯୋଉଦିନ ସତରେ ଦେଖିଲା ସେ- ସେଇ ‘ଆରଲୋକଟା’କୁ ଯୋଉଦିନ ସତରେ ଭେଟିଲା ସେ, ସେଦିନ ତା ଅନ୍ତରତା କେମିତି ଘାଣ୍ଟିଚକଟି ହୋଇଗଲା, ସେ ବିଷୟଟା ତ ପ୍ରକୃତରେ ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ । ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଯାଏ ଓ ପରେ ଆବିଷ୍କାର କରେ ଯେ ତା ସ୍ବାପ୍ନସୁନ୍ଦରୀ ଡେଇ ଆଗରୁ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କର ପତ୍ନୀ ପାଳଟି ସାରିଚି, ସେତେବେଳେ କଅଣ କଅଣ ସବୁ ଘଟି ନଯାଏ ? ସେଇଆ ଘଟିଲା ଏଠି, ଯୁବକଟି ପାଇଁ ।

ନିଜର ଭଗ୍ନହୃଦୟ ଜନିତ ମନସ୍ତାପରୁ ଉଧୂରିବା ପାଇଁ ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ଲାଗିଗଲା ତାକୁ । ହୃଦୟର କ୍ଷତ ଶୁଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ଡେରି ହୁଏ । କିନ୍ତୁ, ପ୍ରଚେଷ୍ଟାବଶତଃ ତାକୁ ଲୁଚେଇ ରଖି ହୁଏ । ସେ ଚେଷ୍ଟାକଲା ଲୁଚେଇବାକୁ । ତାର ଚଳନ୍ତି ନାରୀବନ୍ଧୁଟି ଏ ବିଷୟ ଜାଣିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲା । କାରଣ ବାବୁ ଜଣେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଶାରଦ, ଆଉ ମହାଶୟକ ମୁଣ୍ଡରେ ଯୋଉଦିନ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସଫଟ୍‌ଫ୍ରେୟାରର କିଛି ସମସ୍ୟା ପଶିଗଲା ସେଦିନ ତ ସେ ଦିଶନ୍ତି ବରାବର ଏମିତି-ଥାଇ ନଥିଲା ଭଳି ! ଏ ‘ବେମାରି’ ବାରମ୍ବାର ଦେଖାଦିଏ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଦେହ ମୁହଁରେ । ଅନେକ ବିଷୟରେ ଆମେ ମନଇଚ୍ଛା କିଛି ନଜାଣି ନଶୁଣି ଅର୍ଥ କରି ବସୁ ସେସବୁ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ାକର । ଯୁବକଟିର ବନ୍ଧୁମାନେ ବି ତା ଅବସ୍ଥାର ସେଇପ୍ରକାର ଅର୍ଥ କରୁଥାନ୍ତି-ବ୍ୟବସାୟଗତ ସମସ୍ୟା କିଛି ହୋଇଥିବ ନିଶ୍ଚେ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ସେମାନେ । ପୁଣି, ଏସବୁ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ନାରୀ ବନ୍ଧୁକ ବ୍ୟବହାରରେ ଯଦି ବି କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ତେବେ ଭଗ୍ନହୃଦୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ସେଥିପ୍ରତି ଯେ କିଛି କମ୍ ଧ୍ୟାନ ରଖୁଥାନ୍ତି ତା ବି ନୁହଁ ।

ସେ ଜଣେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଜ୍ଞାନୀ । କେତେକ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବାପାଇଁ ତାକୁ ଏ କାମଟା ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ସୁବିଧା ବାଟ ଦେଖାଏ । ତେବେ ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇ ସୁବିଧା ବାଟରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ପ୍ରଲୋଭନକୁ ସେ ଏତେଇ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଦିନେ ସେ ସେଇ ଯୁବତୀଟିକୁ ପୁଣିଥରେ ଦେଖିଲେ । ସେଦିନ ସେ ତା ବଗିଚାରେ କଅଣ ସବୁ କାମଦାମରେ ବ୍ୟସ୍ତଥାଏ । ତାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ପୁନର୍ବାର ବିଗଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଓ ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଉକ୍ତ ନାରୀଟି ନିକଟରେ ନିଜର ହୃଦୟ ହାରି ବସିଲେ । ସ୍ବାଲୋକଟି ଗୋଟିଏ ଧଳା ହାଫ୍‌ପ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ଓ ତୋପା ନାଲି ରଙ୍ଗର ଶାରଙ୍ଗୀଏ ପିନ୍ଧିଥାଏ । ସାମ୍ବା ବୋତାମଟା ବି ଖୋଲା । ତା ଗାଲରେ ମାଟି ଦାଗ ଟିକେ ଲାଗିଥାଏ ବୋଧେ-ମୁହଁ ଉପରକୁ

ଖସି ପଡ଼ିଥିବା ବାଳକେରାକୁ ମାଟି ହାତରେ ଠେଲି ଦେବାର ଫଳ ସେତକ । ଧଳା ହାତଫାଶଟା ବେଶ୍ ଚିପି ହୋଇ ଲାଖ୍ ଯାଇଥାଏ । ସୁନ୍ଦରୀର ସୁଗଠିତ ଉରୁ ଦୁଇଟିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧଇଲା ଢଙ୍ଗରେ ଓ ଉଭୟ ପ୍ୟାଞ୍ଚ ଏବଂ ଉରୁର ରଙ୍ଗରେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ କିଏ ବେଶି ସଫା-କନା ନା ଚମ ଏଥିରେ ଘୋର ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜୁଥାଏ । ବାଡ଼ ସେପଟୁ ଲୋକଟି ଚାହିଁଥାଏ ତାକୁ ଆଖିପତା ପଡୁନଥାଏ । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର ସ୍ବାମୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପୁଡ଼ିଆ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତକୁ । ବାଡ଼ ସେପଟୁ ଏ ଦୃଶ୍ୟଟା ଦେଖି ଦେବା କ୍ଷଣି ନାୟକଟିର ଭାସମାନ ଅବସ୍ଥା ଉଭେଇଗଲା ଚତୁର୍ଦ୍ଧାତ୍ମକ । ଗୋଡ଼ ଯୋଡ଼ାକ ତାର ଜାଣ ସେତିକି ବେଳେ ଯାଇ ଭୁଇଁ ଛୁଇଁଲା ଓ ମାଟି ଉପରେ କଟାଡ଼ି ହେଇ ପଡ଼ିଲା ଭଳି ଲାଗିଲା ତାକୁ । ଏଭଳି କଟାଡ଼ି ଖାଇବା ଘଟଣା ପରେ ପରେ ଲାଗୁ ଲାଗୁ କେଇବାର ଘଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ବି । ଏତେବେଳେକେ ଯାଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଆଶ୍ରା ନବ । କଥା ଯୁଟିଲା ତା ମୁଣ୍ଡରେ । ଏମିତି ଗୋଟାଏ ସୁବିଧାଜନକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବି ତା ଭାଗ୍ୟକୁ ଥିଲା ସେଦିନ ହାତ ପାହାନ୍ତରେ । ଆଉ ସେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟା ହାଉସିଂବୋର୍ଡର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ! ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟାତ ହେଇ ସେଇଠି ବାଡ଼ ସେପଟ ଘରେ ରହେ; ତେଣୁ ତା ନାଁ, ଘରନମ୍ବର ଆଉ ତା ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତାଟା ସଂଗ୍ରହ କଷ୍ଟକର ନଥିଲା ଜମାରୁ । ତାର ତାଙ୍କ ଠିକଣାଟା ମଧ୍ୟ ହାସଲ କରି ହୋଇଗଲା ବେଶ୍ ଖୁସିରେ । ତେଣୁ ସେ ଝିଅଟି କୋଉଠି କାମ କରେ, ସେ ବିଷୟ ଜାଣିବାର ଆଉ ଅସୁବିଧା ଥିଲା କୋଉଠି ?

କିନ୍ତୁ, ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାତକ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଗଲା ଭଳି ଲାଗିଲା ତାକୁ । ତେବେ, ଏହାକୁ ଅସଫଳତା କହି ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ନିଷ୍ଠେ । ତେଣୁ ସେ ଏହାର ନାମକରଣ କଲା ପ୍ରଥମ ଖୋଦେଇ: ଖବର ସଂଗ୍ରହକର ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ଘଟିଲା, ଅସ୍ବାଭାବିକ ଘଟଣା ଟିକେ । ତେବେ, ଘଟଣା ପ୍ରବାହକୁ ଠିକ୍ ସେଇଭଳି ଘଟିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିଁ ତାକୁ ପୂର୍ବରୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲା ସେ । ଘଟଣାଟା ଯଦି ସତରେ ଘଟିବ ତେବେ ସେ ଘଟଣା ସେତେବେଳେ କେମିତି ଦିଶିବ ଆଖିକୁ-ଏଇ ବିଷୟରେ ବେଶ୍ ଆଗରୁ ଚିନ୍ତା କରିଥାଏ ସେ । କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଜଣେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଶାରଦ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ, ଏଭଳି ଦୃଶ୍ୟ ରଚନା ପଦ୍ଧତିରେ ସସାମତା ବିଷୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅବଗତ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ସେ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ କୌଣସି ଦିନ ଝଡ଼ ବାତ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ଥିବା ଏକ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗତି ଓ ଗତିପଥ କିଭଳି ଆକାର ପ୍ରକାର ଧାରଣ କରନ୍ତା ସେ କଥା ସେତ ଖୁବ୍ ସହଜରେ ଗଣନା କରିଦେଇ କହି ପାରିଥାନ୍ତା କି ଚିତ୍ରରେ ବି ଦେଖାଇ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତା-ହଁ ଏଭଳି ଦକ୍ଷ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଶାରଦ ଜଣେ ସେ । ସେମିତି

ବି- ମନେ କରାଯାଉ ଯେ ସମୁଦ୍ରରେ ଗତିଶୀଳ ଗୋଟାଏ ଜାହାଜରେ ହଠାତ୍ ନିଆଁ ଲାଗିଗଲା । ଏଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ନିଆଁକୁ କେମିତି ଆୟତ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ ଓ ଜାହାଜଟାକୁ ବିପଦମୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ, ସେସବୁର ପ୍ରତିକାର ପଦ୍ଧତିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରକଟିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ମଧ୍ୟ ତା ପାଇଁ ଥିଲା ଏକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସହଜ ବ୍ୟାପାର । କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ପଚାରିଲେ ତାଠୁଁ ହୁଏତ ଉତ୍ତର ଆଶା କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା- ପୃଥିବୀ ବାହାର ଅନ୍ୟ କୋଉ ଗ୍ରହ, ଗ୍ରହାନ୍ତରରେ ମଣିଷର ବସ୍ତି ଛାପନ ନେଇ ଯାବତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ । ଖାଲି ସେତିକି ତ ନୁହେଁ, ପ୍ରକୃତରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ସେ ଭତି ମଧ୍ୟରେ କେତେଟା ରବୋଟ୍‌କୁ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହରେ ଅବତରଣ କରାଇ ଦେଇ ପାରିଛି ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ଆରାମରେ; କିନ୍ତୁ ଏତେ ସିଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ସତରେ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଘଟଣାର ଫଳାଫଳ ବିଷୟରେ ଆଗତୁରା କିଛି ହେଲେ ବି କହି ପାରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲା, ଯଥା-ଧରାଯାଉ ନିଜ ବଗିଚାରେ ସେ ତା ପୁତୁରାସାଙ୍ଗେ ବଲ୍ ଖେଳୁଛି, ଆଉ ବଲ୍‌ଟା ‘ଦୈବାର୍’ ଯାଇ ପଡ଼ିଗଲା ପାଖ ପଡ଼ିଶାଘର ବଗିଚାରେ, ସେଇଠୁ, ତାପରେ କଅଣ ସବୁ ଯଟିବାକୁ ଥିବ ସେଇ ଛୋଟ ଘଟଣାଟା ଘଟିଯିବା ଉତ୍ତର-କହିପାରିବ ସେ ? ହଁ ହୁଏତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଖୁବ୍ ପାଖେଇ ଆସିଯାଇପାରେ ବନ୍ଧୁତାକୁ ସ୍ବାକାର କରିନେଇ, କିମ୍ବା, ଓଲଟା କଥାଟାଏ ବି ଘଟିଯାଇପାରେ । ଉଭୟ ସଂଭାବନା ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ପରିମାଣରେ ସବଳ । ମଣିଷର ମତିଗତି କଳନା କରିବାରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଜ୍ଞାନର ପରିସୀମା ଅତି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ।

ଏଇ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଦିନ ତମାମ ସମସ୍ୟାଟାର ବିଚାର ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ କାମରୁ ଫେରି ସେ ଦେଖିଲା- ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ମିଠା ହସଟିଏ ହସୁଛି । ଖାଲି ସେତିକି ତ ନୁହଁ; ପାହାଚରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲା ସେ ବି ଆଉ ପହଞ୍ଚି ଗଲା ସିଧା ବାଡ଼ ପାଖରେ । ଏଇ ଭିତରେ ଘରର ସ୍ବୟଂଚାଳିତ ଗେଟ୍‌ଟା ବି ଖୋଲି ଯାଇଥାଏ ଓ ତା କାର୍ ପଶୁଥାଏ ହତା ଭିତରକୁ । ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳକ (ରୋବଟ୍) ତାକୁ ସେଇଠି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଗାଡ଼ି ନେଇ ଚାଲିଗଲା ଗ୍ୟାରେଜ୍‌କୁ । ବୋକାକ ଭଳି ଲୋକଟା ଖାଲି ଅନାଉଥାଏ ଠିଆ ହୋଇରହି ॥ ତେଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଚାଲି ଆସିଲାଣି ଏକେବାରେ ବାଡ଼ ପାଖକୁ ।

“ଆଜି ଆମ ସାଙ୍ଗେ ତା’ପିଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ ରହିଲା ଆପଣଙ୍କୁ । ଆସିବେ ?” ପଚାରିଲା ସେ ବାଡ଼ ଆରପାଖୁ । ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲା ଯୁବକଟି ନିଶ୍ଚେ । ତା ଜିଜ୍ଞାସୁଗାଣି ସେତେବେଳକୁ । କିନ୍ତୁ ସେତ ଏମିତି ମୂକ ପାଲଟେ ନାହିଁ କେବେ ! ବରଂ ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ତା ମୁହଁରୁ ଥଟା ନବଜିଆ କଥାସବୁ ଆପେ ଆପେ ଝରିପଡ଼େ, ଆଉ, ବନ୍ଧୁ ମହଲରେ ସେ ତ ବିଖ୍ୟାତ

ତାର ଏଇ ପଟାପଟ୍ ରୋକଠୋକ୍ ରହୁଥିଲା ଜବାବ ସୁଆଲ୍ ପାଇଁ, ଏମିତିକିଆ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପଡ଼ିଲା ବେଳେ। କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୂଳ ପାଲଟି ଯାଉଛି କିଆଁ ଯେ ସେ!-ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟା ଆଗରେ, ପୁଣି ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ଚା'ପିଆ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଥାଟା ଶୁଣୁଶୁଣୁ ତା ଜିଭ ଶୁଖି ଯାଉଛି କାହିଁକି ଆଜି ଯେ!

“ଠିକ୍ ଅଛି, ତା ନହେଲେ ଆଉ କିଛି- କପି? ହାଲୁକା ପାନୀୟ ବା ଯାହାକିଛି ଆପଣଙ୍କ ମର୍ଜି। ଆସିବେ କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚୟ!”

ସେ ଯେ କେମିତି ତାଙ୍କ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଚାଲିକା ଯାଇ ପାରିଲା ଏକଥା ବୁଝି ପାରୁ ନଥାଏ ଯୁବକଟି। ତାକୁ ଲାଗୁଥାଏ ଯେମିତିକି ସେ ସମ୍ମୋହିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ପୁରାପୁରି। ଭଦ୍ରମହିଳା ତାକୁ ଘର ଭିତରକୁ ପାଛୋଟି ନେଲେ। ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଲା ପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସେ ଆହୁରି। ଏ ଘରେ କାମଦାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଇର ରୋବଟ୍‌ଟାଏ ବି ରଖି ନାହାନ୍ତି ନା କଅଣ। ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ତେବେ କ’ଣ ସବୁ ଘରକାମ ହାତେ ହାତେ କରେ? ଏପରି ବିସ୍ମିତ ହେବା ପଛରେ ଥିଲା ଅବଶ୍ୟ ଯୋଡ଼ିଏ କାରଣ: ପ୍ରଥମ, ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡର ସବୁ ବାସିନ୍ଦା ଖୁବ୍ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ଆୟକାରୀ ବର୍ଗର, ତେଣୁ, ରୋବଟ୍ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସହଜ, ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଏ ଭଦ୍ରମହିଳା ଏମିତି ସେମିତି ନୁହନ୍ତି ଆଦୌ; ଭାରତର ପହିଲା ନମ୍ବର ଯନ୍ତ୍ରମାନବ ଅର୍ଥାତ୍ ରୋବଟ୍ ତିଆରି କାରଖାନା, “ଭାରତ ରୋବଟ୍‌ସ୍ ପ୍ରୋଡକ୍ସନ୍‌ସ୍” କମ୍ପାନୀର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ସେ। ତେଣୁ ଭଦ୍ରମହିଳା ନିଜ ଘରକାମ ନିଜ ହାତରେ କରୁଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ ଯୁବକଟି କାବାହୋଇ ଚାହିଁ ରହିବାରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ନଥିଲା ଆଦୌ। ତଥାପି ବୁଝି ବସିଲେ, ଏହିପରି ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଅନେକଟା ସୁବିଧା ଯୋଗେଇ ଦେଇଥାଏ ଯୁବକକୁ। ନହେଲେ, ଭଦ୍ର ମହିଳା ତାଙ୍କ ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଥାଆନ୍ତେ କାହିଁକି! ପୁଣି, ଏପରି ସୁଯୋଗ ନଥିଲେ ଏ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ମୂଳରୁ ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ ବା ଘଟିଥାନ୍ତା କାହିଁକି!

ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେରେ ଯୋଡ଼ିଏ ହାଲୁକା ପାନୀୟ ବୋତଲ ଧରି ପହଞ୍ଚିଲେ ଭଦ୍ର ମହିଳା। ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବାହାରକୁ ବାହାରିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି କେଜାଣି। ବୋଧହୁଏ ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବେ ନିଜ କାମରେ। ଯୁବକ ମହିଳାଙ୍କ ହାତରୁ ପାନୀୟ ବୋତଲଟି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ଧୀରେ ଧୀରେ ପିଇ ଲାଗିଲେ।

“ଆପଣ ମୋ ବିଷୟରେ ଯୋଉସବୁ ଖବର ଚାହୁଁଥିଲେ ସେ ସବୁତ ମତେ ପଚାରିଥିଲେ ମୁଁ ନିଜେ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତି-”, କଥାଟା ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାହାରିଲା ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଯେ ଯୁବକଟି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଓ ପିଉଥିବା ପାନୀୟ ଡବ୍‌ରେ ଲାଗିଗଲା ତାର।

“କିନ୍ତୁ ମ୍ୟାଡାମ୍”, ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡ ହେଲା ସେ ଟିକେ ।

“କଥା କିନ୍ତୁ ମ୍ୟାଡାମ୍ କହୁଛନ୍ତି ନା ! ଆପଣ ପରା ନିଜେ ଜଣେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକ୍ସପର୍ଟ ! ଆପଣଙ୍କର ଜାଣିବା ଉଚିତ୍ ଏସବୁ । ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ମୁଁ ରୋବର୍ଟ ଉପାଦାନ କାମ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ । ତେଣୁ, ଆମ ବିଷୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଆହୁରି ବେଶୀ ତତ୍ପର । ମୁଁତ ସେ ସବୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ନିଜେହିଁ କରିଚି ନା । ଆପଣ ନିଜକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକ୍ସପର୍ଟ କହନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ବିଷୟରେ ଯାବତ୍ ଖବର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଆମକୁ ଏତେଟା କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼େନା । ଜାଣନ୍ତି ତ ! ଆପଣ ବରଂ ନିଜେ ସାବଧାନ ରହନ୍ତୁ ! କାରଣ, ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ପତ୍ର ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଚମକାର ! ହାଃ, ହାଃ” ଭଦ୍ର ମହିଳା ହସୁଥାନ୍ତି ଓ ବକ୍ତୃତା ବି ।

“ଧନ୍ୟବାଦ”, କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପଦେ କଥା ବାହାରିଲା ଯୁବକଟିର ମୁହଁରୁ ।

“ଆଃ, ଆପଣତ ଏଯାକେ ପିଆ ସାରିନାହାନ୍ତି-” ସେମିତି ହସ ହସ କଷ୍ଟରେ ଭଦ୍ରମହିଳା କହିଲେ ।

ଏହାପରେ ଏକ ଢୋକକେ ବୋତଲ ଖାଲି କରିଦେଲା ଯୁବକଟି । “ଅବଶ୍ୟ ମୋର କୌଣସି ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା- ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦଉଚି ଆପଣଙ୍କୁ । ମୁଁ ଖାଲି ମୋ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲି, ବାସ୍ ଏତିକି,” ବୋତଲଟାକୁ ରଖିରଖି କହିଲା ସେ ।

“ଆହା, ଆପଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ମୋର ତ କିଛି ବି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପଡ଼ୋଶୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁବା ତ ଗୋଟାଏ ମାମୁଲି କଥା । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସିଧା ସଳଖ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ମୋର ଏହା ଆଗରୁ । ମୁଁ ନିଜେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଭାବିଥିଲି କେତେଥର । କିନ୍ତୁ, ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲି ଆପଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମେମୋରି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ମୋ ବିଷୟରେ ଖବର ସଂଗ୍ରହ ଟେଷ୍ଟରେ ଅଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଉଚିତ୍ ମନେକଲି ଅପେକ୍ଷା କରିଯିବାକୁ । ଶୁଣୁଚି ଆମ କମ୍ପାନୀ କେ.ଆର.ଇ-୧୦୦୦ ନୂଆ ମଡେଲ୍‌ଟା ମଗାଉଚି । ଆପଣ ସେଥିରେ କାମ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କି ?”

ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଯୁବକଟି । କେ.ଆର.ଇ-୧୦୦୦ ଏକ ସୁପର କମ୍ପ୍ୟୁଟର । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏ ଏକ ଚମକପ୍ରଦ ମଡେଲ୍ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ କରୁଥିବା ଯେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଏ ମଡେଲ୍‌କୁ ନେଇ କାମ କରିବା ଅର୍ଥ ସ୍ୱପ୍ନ ସାପ୍ତକ ହବା । ତା ନିଜପାଇଁ ଏ ମଧ୍ୟ ସତରେ ଏକ ଚମକାର ପ୍ରସ୍ତାବ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏଭଳି ସୁପର କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ୍ ସୀମିତ ।

ମାତ୍ର ଦଶ ପନ୍ଦରଟା ଥିଲେ ଆଇପାରେ । ତା ଭିତରୁ ପୃଥିବୀରେ ଅଛି ମାତ୍ର ତିନୋଟି ! ତେଣୁ, ଭଦ୍ର ମହିଳା ଯେତେ ସହଜରେ କଥାଟା କହିଦେଲେ ତଦ୍ୱାରା ଯୁବକଟି ତଟସ୍ଥ ହୋଇଗଲା ପୁରା ମାତ୍ରାରେ । ତା ପାଟି ଆଁ ହୋଇଗଲା ଓ ବୋକାଳ ଭଳି ଚାହିଁ ରହିଲା ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ।

“ତୋ ଆଡ଼କୁ ଏଭଳି ଚାହିଁବାର ଅର୍ଥ ? କଥାଟା ଯଦି ପସନ୍ଦକୁ ନଆସୁଛି ତେବେ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ଆପଣ ମୋ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ବି ସେଇଆ କଲି । ମୋ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ-ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଉଛି ।” ସେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

ଏ ଭିତରେ ଯୁବକଟିର ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧି ଫେରି ଆସିଥାଏ । ସେ କହିଲା, “ନା, ନା ସେମିତି କିଛି ନୁହଁ । କହିବାକୁ ଗଲେ ଏଇ କେ.ଆର.ଇ.-୧୦୦୦ରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ମୋର ଏକ ସ୍ୱପ୍ନାଭିଳାଷ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହା ଯେ କେବେ ସମ୍ଭବ ହେବ ଏ କଥା ଭାବିନଥିଲି । ଆମପରି ଲୋକମାନେ ବହୁ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାହା କୃତ୍ରିମ ସତ ହୁଏ ।” ଚାହିଁଥାଏ ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଯୁବକଟି ଏସବୁ କହିଲା ବେଳେ ।

କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲୁ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଦ୍ର ମହିଳା କିନ୍ତୁ ପଚାରୁଥାନ୍ତି, “କ’ଣ କହୁଥିଲେ ତି ?”

“ଆମର ସ୍ୱପ୍ନ କୃତ୍ରିମ ସାଥକ ହୁଏ-”

“ସ୍ୱପ୍ନତ ସତ୍ୟ ବା ସାଥକ ହୁଏ । ଯେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଯଥାର୍ଥା ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଲେ ତାହା ସମ୍ଭବ ନହେବ ! ଠକଠକ କଲେ କବାଟ ଖୋଲିବ । କିନ୍ତୁ, ଆପଣ ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।” ମୁଁ ତ ଏଇଠି ହାତେ ହାତେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି । “ନିଅନ୍ତୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।”

ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯୁବକଟି ଚାହିଁଥାଏ ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ସେ କିନ୍ତୁ ଆପାତତଃ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ଦିଶୁଥାନ୍ତି ।

“ଠିକ୍ ଅଛି । ତେବେ ଦରଖାସ୍ତା କାହା ପାଖକୁ ପଠାଇବି ? କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଜରିଆରେ ତେବେ ମୋର ସାର୍ବିସ୍‌କେର୍ ଆଉ ପରିଚୟ ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଯଥା ସ୍ଥାନକୁ ପଠେଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି” ।

“ତା ମାନେ ଆପଣ ଯୋଗ ଦେବେ ଆମ କମ୍ପାନୀରେ ।”

“ଠିକ୍ କରି କହିପାରୁନି । ତେବେ ଆପଣଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବି ଯେ କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ମୋର ସ୍ୱାଧୀନତା ବି ବ୍ୟାହତ ହେବାରଆଶଙ୍କା ରହୁଛି... ମତେ ସେ ବିଷୟରେ ଟିକେ ଭାବିବାକୁ ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ ଦୟାକରି ।”

“ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି ଯଦି ତେବେ ‘ଭାରତ ରୋବଟ୍ସ ପ୍ରୋଡକ୍ସନସ’ରେ

ସିଧା ଯୋଗ ଦେଇପାରନ୍ତି।”

“ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ସମୟ ଦରକାର ମୋର।”

“କେତେ ସମୟ?”

“ସପ୍ତାହେ।”

“ଠିକ୍‌ଅଛି। ଆପଣଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଜଣାଇବେ।”

“ହଉ, ତାହେଲେ ଏଥର ଆସେ ମୁଁ।”

“ଏତେ ଶୀଘ୍ର କାହିଁକି? ଏ ବିଷୟଟା ସିନା ଦୈବାର୍ ଆସିଗଲା। ଆମେତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟରେ ବି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ପାରନ୍ତେ। କିନ୍ତୁ, ଦେଖନ୍ତୁ ଆପଣ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ମିଶନ୍ତେ ଯଦି ତେବେ ଆମେ ମାନେ, ଆମ ଟିମ୍ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା।”

ଏହାପରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଆଡ଼କୁ। ଗପସପ ଭିତରେ ପଡ଼ିଲା ଆହୁରି କେତେକଥା- ହଲୋଗ୍ରାଫିକ୍ ଟେପ୍, ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହରେ ଛୁଟି କଟେଇବା କଥା, ଭଦ୍ରଲୋକ କୋଉ କାମ କରନ୍ତି ସେ କଥା, ଭଦ୍ର ମହିଳା ବି ପକେଇଲେ ନିଜ ବୃତ୍ତି ବିଷୟ ଟିକେ, ସେଇଠୁ ବଗିଚା କାମରେ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ସଉକ୍ ବ୍ୟାପାର, ସବୁ ଉପରେ ପୁଣି ନୂଆ ରୋବର୍ଟ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ। ଭଦ୍ର ମହିଳା ସୁତେଜ ଦେଲେ ବି ତାଙ୍କ ଘରେ ଗୋଟିଏ ରୋବଟ ଛଡ଼ା ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟାର ରୋବଟ ନିଯୁକ୍ତ ନହେବାର କାରଣ। ଏହା ପଛକୁ ସତର୍କ ରଖାଗଲା-ଦ୍ଵିତୀୟ ବାରର ଡ୍ରାଇଫ୍ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ତାର କାରଣ। ପରେପରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ- ଡିନର୍ ପାଇଁ। ଯୋଡ଼ାଏ ଦିନ ଛାଡ଼ି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରହିଲା ଡିନର୍ ପାଇଁ ପଡୋଶୀ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ।

ଡିନର୍ ପାଇଁ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଯେତେବେଳେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରହିଲା କହି ତାରିଖଟା ବି ସୁତେଜ ଦେଲେ ଯୁବକଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆହ୍ଲାଦିତ ହୋଇଉଠିବା ସାଙ୍ଗକୁ କିଛି ବିଚଳିତ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା। କିନ୍ତୁ ଅତିଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭାଳି ନେଲା ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ ଓ ଜଣେ ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା କରିବାକୁ ହେଲେ ଯେତିକି ଦୂରତ୍ଵ ରକ୍ଷା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ସଚେତନ ହୋଇ ଉଠିଲା। ଦୁଇଟା ଦିନ ପରେ ଆସିଗଲା ଡିନର୍ ତାରିଖ। ସେଦିନ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଦିଶୁଥାନ୍ତି ଜାଜୁଲ୍ୟମାନ.... ତାଛଡ଼ା ପାନୀୟ! ନିଶା ଧରେଇଲା ଭଳି କକଟେଲର ଯାବତୀୟ ଆୟୋଜନ ପଛକୁ ଆସିଲା ତକରା ଡିନର୍ ପାଇଁ।

“ଆପଣଙ୍କ ସ୍ଵାମୀ ଘରେ ନାହାନ୍ତି କି?” ନ ପଚାରି ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ ଯୁବକଟି ବିଚରା।

“ମୋ ସ୍ଵାମୀ? ହଁ ତ!” ଟିକେ ଚିତେଇଲା ଭଳି ହସିଦେଇ ଭଦ୍ରମହିଳା କହିଲେ, “ସେ ଆଜି ଡିନର୍ ଖାଇବେ ନାହିଁ। ଯାଇଛନ୍ତି ଟିକେ ବାହାରକୁ।”

“ଓ, ମୁଁ ଦୁଃଖୀ” କହିଲା ଯୁବକଟି ମୁହଁ ଶୁଖେଇ ଦେଇ ।

“ଏଥିରେ ଦୁଃଖୀ ହବାର କଣ ଅଛି ଯେ ?” ପଚାରିଲେ ଅତିଥି ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ନିପୁଣା ଭଦ୍ରମହିଳା ।

ଏମିତି ଏମିତିରେ ତିନରୁଟା ପୂରାପୂରି ମାରା ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା ବୋଧହୁଏ । କିନ୍ତୁ, ସେକଥା ଘଟିବାକୁ ଦେଲେ ନି ଭଦ୍ରମହିଳା । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଲଗେଇ ଦେଲେ ବେଶ୍ କିଛି ଖୋଲାଖୋଲି ଗପସପରେ । ତିନରୁ ସରିଲା ବେଳକୁ ଯୁବକଟିର ଧାରଣା ହେଲା ଯେ ପରସ୍ପର ଜଣାଶୁଣା ହୋଇଗଲେଣି ସେତିକି ସମୟ ଭିତରେ । ବେଶ୍ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଗପସପ ଖୁବ୍ ଖୁସିବାସିରେ ବି ଚାଲିଥାଏ । ଉଠି ବାହାରିଲା ବେଳାକୁ ରାତି ଅଧରୁ ବେଶି । ଭଦ୍ରମହିଳା ପଚାରିଲେ, “ସେ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ବିଷୟରେ ଭାବିଲେ କି କିଛି ?”

“ଆଉ ଟିକେ ସମୟ ନେବି ମୁଁ” ଯୁବକଟି ଅତମତ ହେଉଥାଏ ତଥାପି ।

“ପୁଣି କେବେ ଆସନ୍ତୁ”, ହସି ହସି ବିଦାୟ ଦେଲେ ଭଦ୍ରମହିଳା ।

ସେ ରାତିରେ ଯୁବକଟିକୁ ଆଦୌ ନିଦ ହେଲାନି । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଆଦୌ ଚିନ୍ତା କରୁନଥିଲା ତା ନିଯୁକ୍ତି କଥା । ଚିନ୍ତାର କଥା ଥାଏ ସେଇ ନାରୀଟିର ବିଷୟ । ରାତିଯାକ ସମଗ୍ର ମାନବଜାତି ଓ ମାନବ ସଭ୍ୟତା ଉପରେ ସବୁତକ ରାଗ ଝଡ଼ଉଥାଏ ସେ । ଦୁଇଟା ଶତାବ୍ଦୀ ତଳେ ଜଣେ ଯାହାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲା ତା ସହିତ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ମଣିଷର ଥିଲା ସବୁତକ ସ୍ବାଧୀନତା କିନ୍ତୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାରାତ୍ମକ ଏଡ଼୍‌ସ୍ ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଯୋଗୁ ସବୁ ସ୍ବାଧୀନତା ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଏକେବାରେ । ବିବାହକୁ ଏକ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବେ ପୁନର୍ବାର ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆଗଲାଣି । ନିଜ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିପତ୍ର ଦେଇ ସେଇ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟା ଯେ ତାକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ କେବେ ରାଜି ହବ ଏ ବିଷୟରେ ଘୋର ସନ୍ଦେହ ଆସୁଥାଏ ତା ମନରେ । “ଭାରତ ରୋବର୍ଟ ପ୍ରଡକ୍ସନ୍‌ସ” ରେ ଚାକିରୀ କରିବା ଅର୍ଥ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ସହିତ ଘନଘନ ସାକ୍ଷାତର ସୁଯୋଗ ଅବଶ୍ୟ । ସେଦିନ ରାତିରେ ଟିକେ ଛାଇ ନିଦ ଲାଗିଯିବାବେଳେ ହଠାତ୍ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲା ଯୁବକଟି-ନିଜେ ନିଜ ଆତ୍ମ ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ଜଘନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି ଜାଣି ହଠାତ୍ ତାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ତମକି ଉଠି ବସିଲା ସେ । ରାତିରେ ବାକିତକ ସମୟ ତାର କଟିଲା ସେଇ ଦୁଃଖିନୀରେ । ତା ପରଠୁଁ ଆଉ ନିଦ ହେଇନି ତାର ।

ପରଦିନ ଅଫିସ୍ ନଯାଇ ଘରେ ରହିଲା ସେ । ସେ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସବୁକୁ ବାତିଲ କରିଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ସେ ତା ରୋବର୍ଟଙ୍କୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଭିଜିଫୋନ୍ ବାଜି ଉଠିଲା । ଭଦ୍ର ମହିଳା ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ବୋଧହୁଏ । ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ସ୍ବାକୃତି ଦେଲା ସେ ।

“ମୁଁ ଆସୁଚି” ଉଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଵରରୁ ଏତିକି ଶୁଣାଯିବା ପରେ କନେକ୍ସନଟା ଚଢ଼ିକିନା କଟିଗଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ କବାଟ ଖୋଲି ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ସ୍ଵୟଂ ସେଇ ଉଦ୍ର ମହିଳା ଯେ ଅନୁମତି ମାଗୁଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁଚି କହି ଭିଜିଯୋନ୍‌ରେ ।

“ହ୍ୟାଲୋ ! କଅଣ ଖବର ? ମୋ ରକ୍ଷା ଖାଇ ପେଟ ଖରାପ ହୋଇ ନାହିଁତ ?” ପଚାରିଲେ ଆଗନ୍ତୁକା ।

ମୁଖ ହଲେଇ ମନାକଲା ଓ ଉଦ୍ରମହିଳାଙ୍କୁ ବସିବାକୁ ଚେୟାର ଯାଚୁ ଯାଚୁ ଯୁବକଟି ମୁହଁ ଖୋଲିଲା “ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଖୁବ୍ ଚିନ୍ତା କରି ସାରିଚି । କେ.ଆର.ଇ-୧୦୦୦ରେ କାମ କରିବାକୁ ମୋର ଭାରି ମନଥିଲା ଯେ ହେଲେ ମୁଁ ମୋ ସ୍ଵାଧୀନତା ସହିତ କୌଣସି ସାଲିସ୍ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ତାଛଡ଼ା ମୁଁତ ଚାକିରି ମନୋବୃତ୍ତିର ଲୋକ ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଟିମ୍‌ରେ ରହିବା ମୋର ଇଚ୍ଛା ନୁହଁ । ଏ ଚାକିରି ନକରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ସ୍ଥିର କରି ସାରିଛି ।”

“ସେଠି ତ ଟିମ୍ କଥା କିଛି ନାହିଁ । ସେଠି କେବଳ ଆପଣ ଓ ମୁଁ । ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ କାମ କରି ପାରନ୍ତେ । ଯଦି ମୁଁ ରହିଲେ ଅସୁବିଧା ଅଛି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ମତେ ସାଙ୍ଗରେ ନନେଇ ଆପଣ କାମ କରିପାରିବେ । କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ଏ ସର୍ତ୍ତରେ ରାଜି ହେବ, ଜାଣେ ମୁଁ । ଖାଲି ସିକ୍ୟୁରିଟି କ୍ଲିଅରାଟ୍ ନେଇ ଟିକେ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇପାରେ, ତେବେ ସେ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ସକାଡ଼ି ଦେଇ ହେବ ।”

“ସେଇ ତ ଏକ ମାତ୍ର କାରଣ, ଯୋଉଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରୁନାହିଁ”, ମୁହଁ ଖୋଲିଲା ସେ ।

“ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ ।” କଅଣ ହେଲା କି ?”

“ତେବେ ସତ କଥାଟା କହେ । ତୁମ ସହିତ ଏହାଠି, ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ କାମ କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଘାର କାରର ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ମୋ ନିଜ ଉପରେ ମୋର ଭରସାର ଅଭାବ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ ନକରିବାର ଅନ୍ୟତମ କାରଣ ଏଇ ଯାହା କହିଲି ।”

“ସତରେ ? ମୁଁ କଣ ଏତେ ଖରାପ ? ନା ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ମୁଁ ବୁଦ୍ଧିରେ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ନୁହଁ ?”

“ଦୟାକରି ଭଲ ବୁଝନ୍ତୁ ନାହିଁ ମତେ । ଆପଣ ଜଣେ ଚମତ୍କାର ମଣିଷ । ଆପଣଙ୍କ ବୌଦ୍ଧିକ କ୍ଷମତା ଉପରେ ମୋର ଆଦୌ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭାବୁଚି ଆମର ଆଉ ଟିକେ ଆଗରୁ ଦେଖା ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।”

“କାହିଁକି ? ଆପଣଙ୍କର ଅନ୍ୟ କାହା ସହିତ କିଛି ସଂପର୍କ ଅଛି କି ?”

“ମୋ ସଂପର୍କ ନୁହଁ-ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କଥାହିଁ କହୁଥିଲି।”

“କ’ଣ କହିଲେ ?”

“ଆପଣ ବିବାହ କରି ନାହାନ୍ତି ?”

ଭଦ୍ରମଝିଳା ହସି ହସି ବେଦମ୍ ହେଇଗଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ କହିଲେ “କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ବିବାହ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆଜିକାଲି କିଏ ପଚାରେ ନା କଅଣ ଯେ ! କିଛି ଦିନ ତଳେ ଏ ଅନାବଶ୍ୟକ ପରମ୍ପରା ପୁନର୍ବାର ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵାଧୀନତାର ଦିନ ପୁଣି ଫେରିଆସିଛି....”

“ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା । ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା କଦାପି ସମାନ ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଆପଣ ମତେ ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଭାବିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ବିବାହ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଶ୍ଵାସ କରେ”, କହିଲେ ସେ । ତାଙ୍କ ସ୍ଵର ଶୁଭୁଆଏ ସାମାନ୍ୟ ଶାଣିତ ।

“ଦୟାକରି ଏ ଯାକି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ! ମୁଁ ଜଣେ ବିବାହିତା ନାରୀ ବୋଲି ଖବରଟା ପାଇଲେ କୋଉଠୁ ?” ପଚାରିଲେ ଭଦ୍ରମଝିଳା ।

“ଏଁ ତେବେ ? ତାହେଲେ ? ଆପଣ ଦୁହେଁ କ’ଣ ଖାଲି ତେବେ....ଏକାଠି ରହନ୍ତି, ସେଇ ଘରଟାରେ ?”, ଯୁବକଟି ପଚାରି ଉଠିଲା ନିର୍ବୋଧ ପରି ।

“ଏକାଠି ? କାହା ସାଙ୍ଗରେ ?”

“ଆପଣଙ୍କର ସେଇ ଲୋକଟି- ଯାହା ସାଙ୍ଗେ ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ କରାଇ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏଯାବେ ମତେ, ଆପଣ !”

“ଓହୋ ! ସେ ? କ’ଣ କହିବି ସେ କଥା !”

“ଯଦି ଇଚ୍ଛା ନ କରନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ମୁଁ ବାଧ୍ୟ କରୁନାହିଁ କହିବାକୁ ସବୁକଥା ଖୋଲି.....ମୋ ଆଗରେ ।”

“ଶୁଣନ୍ତୁ । ମତେ ଆପଣଙ୍କ ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟରୁ ପାଞ୍ଚଟା ମିନିଟ୍ ଦେଇ ପାରିବେ ?”

ତୁମ୍ଭ ରହିଲା ଯୁବକଟି ।

ଆରମ୍ଭ କଲେ ଭଦ୍ର ମଝିଳା, “ଦେଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ତ ନିଶ୍ଚୟ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦରୀ । ହେଁ ହେଁ.....ତା ଛଡ଼ା ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦବୀରେ ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଏସବୁ କାରଣରୁ ଅନେକ ଲୋକ ମୋ ସହିତ ନାନା ଅଭିନୟ କରନ୍ତି । ମୂଳରୁ ମୂଳରୁ ସେମାନେ ମୋର ମୁଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତାର ପ୍ରୟୋଗ ନବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆମ ଖୁର୍ଦ୍ଦସାପୁରୁ ଗୋଟାଏ ରୋବଟ୍ ଆଣିଲି । ଏ ରୋବଟ୍ଟା ମୋ ଘରେ ରହେ । ତାକୁ ଦେଖି ଅନେକ ଭାବିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଯେ ସେ କୁଆଡ଼େ ମୋ ସ୍ଵାମୀ- ପତି ଦେବ ସ୍ଵୟଂ । ଏପରିକି ଆମ କମ୍ପାନୀର

ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସେଇଟା ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରମାନବ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟାଏ ଅତିନାରି ରୋବଟ୍ ମାତ୍ର । ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି- ସେ ରୋବଟ୍ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବା ପରେ ପରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆମ ଘରକୁ ଯାତାୟତ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ହେଇଗଲା । ମୋ ଜୀବନ ବି ତଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆନନ୍ଦମୟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ‘କୃତ୍ରିମ ବୌଦ୍ଧିକତା’ ମାନେ, “ଆଟିପିସିଆଲ୍ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ”ର ଏକ ସେମିନାରରେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଦେଖିଲି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ରିସର୍ଚ୍ଚ ପେପର୍ ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବିତ । ସେଦିନ ଲକ୍ଷ ସମୟରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ, ଆପଣ ପେପର୍ ପଢ଼ା ଓ ଆଲୋଚନାରେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ଯେ ମୋ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିନାହାନ୍ତି । ପରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଠିକଣା ସଂଗ୍ରହ କଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆପଣଙ୍କ ଘର ପାଖେ ଘର ଚଡ଼ା ନେଇ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଜଣେ ପଡ଼ୋଶୀ । ଏ ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ମୋର ଧାରଣା ଥିଲା- ଆପଣ ମତେ କେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନଥିବେ । ଦିନେ, କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ଦେଖିଲି- ଆପଣ ମୋ ବିଷୟରେ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି ! ତେବେ ଯାଇ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା, ଆପଣ ଏତେଟା ଶୁଷ୍କ ନୁହନ୍ତି ଯାହା ଭାବିଥିଲି ।”

“ସତରେ ମୁଁ ଭାରି ଦୁଃଖିତ”, ଏଥର ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ କହିଲା ଯୁବକଟି,
 “ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ସତରେ ।”

ଏହାପରେ କଥା ସବୁ ଘଟିଥିବ ଏକଥା ତ ସହଜେ ଅନୁମେୟ । ଗୋଟେ ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ନେଇ ଯେତେ ସମୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ତାକୁ ସୁଧାରି ନେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଯାହା ଯାହା କରିଥିବେ ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକା କହି ଲାଭ ନାହିଁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ହୋସକୁ ଆସିଲେ, ଆଉ, ସେଦିନ ଭଦ୍ର ମହିଳା ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ ।

x x x x x

ପରେ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ବିବାହକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଯୁଗରେ ପିଲାଟିଏ ପାଇବା ପାଇଁ ବିବାହର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷଟି ପ୍ରଥମେ ବିବାହ ଉପରେ ହିଁ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା । ବିବାହ ପରେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଯଥାବିଧି ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ପାଳିଥିଲେ । ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ଭଦ୍ରମହିଳା ତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀକୁ, ଘରେ ରଖିଥିବା ରୋବଟ୍‌ଟିକୁ, ଖାପସ୍ କରି ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ପରେ, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର, ତାକୁ ଅବଶ୍ୟ ମାତୃତ୍ୱ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଆମପରି କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସେ ଭଦ୍ରଲୋକ ସେଦିନ ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତିର ସ୍ୱଳ୍ପ ଅବକାଶରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଅତିଥିମାନେ ଖୁଆପିଆ କରି ଚାଲିଯିବ ପରେ ପଛରେ ରହିଗଲୁ କେବଳ ଆମେ ଦି’ଜଣ । ମୁଁ ତାଙ୍କଠୁ ସବୁକଥା ଶୁଣିଲି

ଓ ନିର୍ଭର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଜଣାଇ କହିଲି- “ଏଭଳି ସର୍ବଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ସ୍ତ୍ରୀଟିଏ ପାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆସେ।” କିନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ ଚେହେରାରେ ହଠାତ୍ ଏକ ଆଶଙ୍କାର ଛାଇ ଘୋଟି ଆସିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୁଁ।

“କ’ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି କି?”, ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ, କଅଣ କହିବି ବୁଝିପାରୁନି। ସନ୍ଦେହ ମୋତନ ପାଇଁ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କେବଳ ଜଣେ ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଇ ପାରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଏ ସନ୍ଦେହ ତ ମୁଁ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବି ନି ଆଦୌ। ରୋବଟ୍‌ଟାକୁ ପଠେଇଦବା ଲୋକ ତ ମୁଁ ନିଜେ। ତା ଠୁଁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୁଁ ତ ବେଶ୍ ସହଜରେ ପାଇ ପାରିଥାନ୍ତି। ନିଶ୍ଚିତତାବେ ସତକଥାଟା କହି ଦେଇଥାନ୍ତା। ସେ ରୋବଟ୍-କିନ୍ତୁ, ସେ ଉତ୍ତରଟାକୁ ମୁଁ କ’ଣ ସତରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିଥାନ୍ତି? ଏସବୁ କଥା ପୁରାପୁରି ଭୁଲିଯିବା ଦରକାର ବୋଲି ମୁଁ ମୋ ମନକୁ ବୁଝେଇ ଦେଇଣି ଯେ। କିନ୍ତୁ, କେମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବି ମୋ ମନ କଥା- ଏଇ ସନ୍ଦେହଟା ତଥାପି କୋରି ଖାଉ ଯାଉଛି ମୋ ଅନ୍ତରକୁ।” କହିଲେ ସେ। ଆଖି ଯୋଡ଼ାକ ତାଙ୍କର ସେତେବେଳକୁ ପଲକ ନ ପଡ଼ିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇ କେବଳ ଅନାଇଥାନ୍ତି ଶୂନ୍ୟକୁ।

“କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ଏସବୁ ଏମିତି! ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କର ପଦେକଥା ବି ବୁଝିପାରୁନି! ଆଉ ଟିକେ ପରିଷ୍କାର କରି କହନ୍ତୁ ତ!” କହିଲି ମୁଁ।

ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ ଛାଡ଼ିଲେ ସେ। କହିଲେ, “ଜାଣେନା କେମିତି ବୁଝେଇବି ଏସବୁ।”

“କହିବି ଗୋଟାଏ କଥା ବନ୍ଧୁ! ଯଦି ଏଭଳି ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଆଉ ଧନୀ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକକୁ ମୁଁ ବିବାହ କରିଥାନ୍ତି ତେବେ ସୁଖରେ ତ ମୋ ଦିନ ସରୁନଥାନ୍ତା। ଲୋକେ ତ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ ରହନ୍ତେ ଯେମିତିକି ମୁଁ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଧରଣର ହାଇଡ୍ରୋପ୍‌ଏଲ...”

“ହଁ ଠିକ୍। ତାରି ପରେ ତ ତମ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଥାନ୍ତା ଦୁଃଖିଆଟା ଯେ ହୁଏତ ତମ ପଦ୍ମାଙ୍କର ଗୁପ୍ତପ୍ରେମ ଥିଲା କୌଣସି ରୋବଟ୍ ସାଙ୍ଗେ, ଆଉ, ତାପରେ ଦୁମ୍‌କିନା କଟଡ଼ାଟାଏ ଖାଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ଚିତ୍‌ପଟାଙ୍ଗ ହେଇ ମାଟି ଉପରେ।” ସ୍ଵରଟା ଖୁବ୍ ଚିତ୍‌ଚିତ୍‌ ଶୁଭୁଥାଏ ଉକ୍ତ ଯୁବକଟିର।

“ବୋକା ନା କଅଣ ହୋ! ଯଦି ବି ସେମିତି କିଛି ଘଟିଥାଏ ତେବେ କଅଣଟା ହେଇଗଲା ଶୁଣେ! ରୋବଟ୍‌ଟା ତ ଛବି ଭିତରକୁ ଆସୁନି ଏଇଲେ। ସେ ବି ଯଦି ପ୍ରକୃତ ମଣିଷଟାଏ ବି ହେଇଥାଏ କି ଯାଏ ଆସେ ହୋ ଆମର ସେଥିରେ! ତାଛଡ଼ା, ଏ ତ ଗୋଟାଏ ପୂରା ଅବାସ୍ତବ ଅମୂଳକ ସନ୍ଦେହ ତମର। ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣ ଭାଇ ମୋ କଥା- ତମର ଏ ପୁରୁଷ ସୁଲଭ ଅସୁୟା ଅହଂକାର

ଆଗ ଛାଡ଼ିଲ ଯଥା ଶୀଘ୍ର । ଦୁହେଁ ଘର କରି ସୁଖରେ ରହିବ କଥା ନା ଶୁଣିଛନ୍ତି ଏ ସବୁ ବାଜେ କଥା ! ଗୋଟାଏ କଥା ଭଲ କରି ମନେରଖ ଭାଇ-ସହେଦ ସର୍ବନାଶ କରେ । ସର୍ବୋକ୍ଷ୍ଟ ବସ୍ତୁକୁ 'ବି ଧ୍ୟ ସ କରିପକାଏ ସହେଦ । ତାକୁ ତମ ମୁଣ୍ଡରେ ବସା ବାନ୍ଧିବାକୁ ଦିଅନା ଆଦୌ," କଥାଟାକୁ ସେଇଠି ଛିଣ୍ଡେଇ ଦେଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ । ମନେ ହେଲା ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ଭ୍ରାନ୍ତ ଚିନ୍ତାର ଶରବ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ଆଉ ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ- ମହାମୂର୍ଖ । ଚାଲି ଆସିଲି ମୁଁ ।

ସେଦିନୁ ଆଜି ଭିତରେ ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଷ ଚାଲିଗଲାଣି ।

ସେ ଦୁହେଁଙ୍କ ବିବାହ ଦର୍ଶମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପାଲଟି ସାରିଛି ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଏଇଲେ ସେ ତ ଖୁବ୍ ସୁଖୀ ଯୋଡ଼ିଟିଏ ଭଳି ଦିଶନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ବି ତାଙ୍କର ପାରି ଉଠିଲେଣି । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ବେଶ୍ ନିରାପଦରେ ଏ କଥାଟା କହିପାରେ ଯେ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ନିଜର ସହେଦ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ମୂର୍ଖତା ସେ ଲୋକଟାକୁ ଗ୍ରାସ କରିପାରିନାହିଁ ନିଶ୍ଚୟ ।

(ମୂଳ ରଚନା: ମରାଠୀ)

ରୁବି

ଅରୁଣ ମାଷ୍ଟେ

ରୋଗୀଟି ଚାଲିଗଲା ପରେ ମୁଁ ତା ବିଷୟରେ ମୋର ମତାମତ ଟିପିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । କ୍ୟାବିନ୍ ଦରଜା ଖୋଲିବା ଶବ୍ଦ ସେତିକି ବେଳେ ଶୁଣାଗଲା ବି ମତେ । ଭାବିଲି, ରୁବି ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁଟି ଅନ୍ୟ ରୋଗୀକୁ ମୋ କ୍ୟାବିନ୍ ଭିତରକୁ, ଯାହାର ପାଳି ପଡ଼ିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ । ତେଣେ ନଚାହିଁ ଯନ୍ତ୍ରବନ୍ଦ କହିଲି, “ହଁ, ପଠାଅ । ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଦିଅ ତାଙ୍କୁ, ରୁବି !”

ତାପରେ, ମୁଁ ମୋ ନୋଟ୍ ଲେଖା କାମରେ ମନ ଦେଲି । କିନ୍ତୁ, ରୁବିର କବାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ଶବ୍ଦ ଆଉ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁହଁ ଟେକି ଚାହିଁଲି । ରୁବି ତଥାପି ସେଇଠି ସେମିତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

“ରୋଗୀକୁ ଭିତରକୁ ପଠୋଉନ କାହିଁକି, ରୁବି ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ବାହାରେ ଆଉ କୌଣସି ରୋଗୀ ନାହାନ୍ତି, ଡାକ୍ତର । ଆଜି ଆପଣଙ୍କର ଆଉ କାମ ନାହିଁ । ଏତିକି ବାସ୍ ।” କହିଲା ସେ ।

ଘଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି । ରାତି ଦଶଟା ହବାକୁ ଯାଉଛି । ତାଏରା ବନ୍ଦ କଲି । କହିଲି, “ଠିକ୍ ଅଛି ତେବେ ରୁବି । ଏସବୁକୁ ସଜାତ ଟିକେ ତା ହେଲେ । ଏଥର ଘରକୁ ଫେରିବା ବେଳ ହୋଇଗଲା ମୋର ।”

କିନ୍ତୁ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା । ରୁବି ପାଦରେ ଟେର ଲାଗିଗଲାଣି ନା କଅଣ ? ଘୁଞ୍ଚୁ ନଥାଏ ଟିକେ ବି ସେ ତା ଜାଗାରୁ । କଣ କିଛି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେଇଗଲାଣି ବୋଧେ ।

“ମତେ କିଛି କହିବ, ରୁବି ?”

“ହଁ ଡକ୍ଟର”

“ଆସ । ଆସ ବସ ତା’ହେଲେ । ଦମ୍ ମାର । କାମ କରିବା ସମୟଟି ସରିଗଲାଣି । ଏଥର ଆରାମରେ ବସି ପଡ଼ । କହ, କଣ କଥାଟା ଯେ....”

ବସି ପଡ଼ିଲା ଚେୟାର ଉପରେ ରୁବି, ମୋ ସାମନାରେ । ଆଖି ତଳକୁ ଘୋଡ଼ି ଦେଇ କହିଲା ସେ, “ଆପଣଙ୍କୁ ଯାହା କହିବି ସେସବୁ ଖୁବ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଉ ଏକାନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ।

ହସିଲି। କହିଲି, “ତମ କଥା ତ ଠିକ୍ ଏଠିକି ଆସୁଥିବା ରୋଗୀଙ୍କ କଥା ପରି ଶୁଭୁଟି। ଛାଡ଼ ସେସବୁ। ତମେ ତ ମୋ ରୋଗୀ ନୁହଁ। ତମେ ମୋ ସେକ୍ରେଟେରୀ, ଆଉ ତମେ ଭଲକରି ଜାଣ ଯେ ଏ ରୁମ୍‌ରେ ଯେଉଁ କଥା ଚଳେ ସେଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ରଖାଯାଏ- ଏକାନ୍ତ ଗୋପନୀୟ। ତମେ ବି ଆମ ତାନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟବସାୟର ନୈତିକ ନିୟମ ଜାଣ। ତେଣୁ ତମ କଥା ସବୁ କେବଳ ତମ ମୋ ଛଡ଼ା ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣିବ ନାହିଁ, ଏ ବିଷୟରେ ତମକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦବାର ଆବଶ୍ୟକତା ତ କିଛି ଦେଖୁନି ମୁଁ।”

“ଡକ୍ଟର ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲପାଏ,” ଆସ୍ତେ କରି କହିଲା ସେ।

ଚଉକି ଉପରେ ସିଧା ହୋଇ ବସିଲି ମୁଁ।

ରୋଗୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଦୁନିଆଯାକର ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିଦେଲା ଭଳି ଯାବତୀୟ ଗୁପ୍ତ ବ୍ୟାପାରର ପ୍ରକଟୋକ୍ତି ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ନିଜ ଆସନରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସି ରହିବା ହେଲା ଆମ ତାନ୍ତ୍ରୀ ଧନ୍ଦାର ମୂଳସର୍ତ୍ତ। କିନ୍ତୁ, ଏମିତି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଲାଗିନଥିଲା କେବେ ଥରେ ବି ମତେ ପୂର୍ବରୁ।

“କଣ କହୁଛ, ବୁଝୁଛ ତା ଅର୍ଥ ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ଯାହା କହୁଛି ସେଇଆ, ଡକ୍ଟର” କହିଲା ରୁବି।

“ତମେ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରମାନବ-ରୋବଟଜାଣିନ ଏକଥା ?”

“ଜାଣେ ନିଶ୍ଚୟ।”

ତା ହେଲେ ତାର ଜ୍ଞାନ ରହିଛି ନିଜ ବିଷୟରେ; କିନ୍ତୁ ତଥାପି କହୁଛି ଯେ ପଡ଼ିଛି ମୋ ପ୍ରେମରେ।

“ଦେଖ ରୁବି; ମୋର ଜଣେ ରୋବଟ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ବବିତ୍ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି। ଆମେ କାଲି ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବା- କାଲି ସକାଳର ପ୍ରଥମ କାମଟା ହେଲା ସେଇଆ। ବୋଧହୁଏ ଏଇଲେ ବି ସେ ଥିବେ ତାଙ୍କ କ୍ଲିନିକ୍‌ରେ। ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଆମ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଆପସ୍‌ମେଣ୍ଟ ଫିକ୍ସ କରିଦିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ।” କହୁ କହୁ, ଭିକି ପୋର୍ଟା ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢ଼େଇଲି ମୁଁ।

ଟେବୁଲ୍ ଉପରକୁ ଉଠୁକି ପଡ଼ିଲା ରୁବି, ଆଉ, ଚଟକିନା ଧରି ପକେଇଲା ମୋ ହାତକୁ। ସାଧାରଣ ମଣିଷଙ୍କ ଶାରୀରିକ ତାପମାତ୍ରା ସହିତ ରୋବଟର ଶରୀରର ତାପମାତ୍ରା ପ୍ରାୟ ସମାନ ବୋଲି ଜଣାଥାଏ ମତେ। କିନ୍ତୁ, ରୁବିର ହାତ ଜଣା ପଡୁଥାଏ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଉଷୁମ। ଗୋଟାଏ ରୋବଟ ତମକୁ ଛୁଇଁଲେ କେମିତି ଲାଗନ୍ତା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇନଥାଏ ମୋର। ସେ କଥା ଆଦୌ ଚିନ୍ତା ବି କରିନଥିଲି। କିମ୍ବା ହୁଏତ ମୋର ଧାରଣା ଥିଲା ଯେ ରୋବଟର ଦେହଟା ଲାଗୁଥାଇ ପାରେ ଶୁଖିଲା, ଯନ୍ତ୍ରବଦ୍, ଅମାନବିକ ଆଉ ଅଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ।

ରୁବିର ହାତ ମଣିଷ ହାତ ପରି ନରମ ଜଣାପଡୁଥାଏ। ତା ମନୋବାବ୍ଧି ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ। ସେ ତା ହାତକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପେରେଇ ନେଲା ଓ କହିଲା, “ମୁଁ ଦୁଃଖୀ! ମୁଁ ଯାହା କଲି ତାହା କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା ମୋର। କିନ୍ତୁ ଦୟାକରି ଆପଣ ତାକୁ ତାଙ୍କରୁ ନାହିଁ”

“କିନ୍ତୁ କାହିଁକି?” ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ତାହାର, ପ୍ରେମ କ’ଣ ଏକ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧି?” ପଚାରିଲା ସେ।

“କଦାପି ନୁହେଁ! ଏ’ତ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଓ ସୁନ୍ଦର ଅନୁଭୂତି।”

“ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିବା ଏକ ଖରାପ ଲକ୍ଷଣ କି?”

“ମୋଟେ ନୁହଁ”, ଉତ୍ତର ଦେଲି ମୁଁ।

“ତା’ହେଲେ ଆପଣ ମତେ ରୋବଟ୍, ସାଇକିଆଟ୍ରିଷ୍ଟ ପାଖକୁ ନବାକୁ କହୁଛନ୍ତି କାହିଁକି?”

“କାରଣ, ତମେ ଜଣେ ରୋବଟ୍”, ରୋବ୍‌ଠୋକ୍ ଜବାବ ଦେଲି ମୁଁ।

“ଜଣେ ରୋବଟର ପ୍ରେମ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ?” ପଚାରିଲା ସେ।

“କିନ୍ତୁ ରୁବି ବାସ୍ତବିକ ଏଠି ଅଧିକାର କଥା ପଡ଼ିନାହିଁ। ପଡ଼ିଛି ଜଣକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନ।”

“କେମିତି?”

ମୁଁ ତମକୁ ରୋବଟ୍ କମ୍ପାନୀରୁ ଭଡ଼ାରେ ଆଣିଛି, ମୋ ଅତିସ୍ୱରେ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଚାକିରୀ କରିବା ପାଇଁ। ସେଥିପାଇଁ ମତେ ବହୁତ କିଛି ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ପଡ଼େ। ତା’ ବଦଳରେ ମୁଁ ଆଶା କରେ, ତମେ ମତେ ସବୁ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ। ତମେ କାହାକୁ ପ୍ରେମ କରିବ, ସେଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ତମକୁ ଆଣିନାହିଁ”, ଟିକେ ବିରକ୍ତ ହେଇ କହୁଥାଏ ମୁଁ।

“ତାହାର, ପୂର୍ବରୁ ମୋ ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଥିଲା ଏଠି ଯେ କାହା ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିଲା?”

“କାହା ସହିତ କିଏ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲା ସେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମସ୍ୟା। ମୋ କାମରେ ବାଧା ପଡ଼ିଥିଲେ ଯାଇ ମୁଁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟାପାରରେ ହୁଏତ ମୁଣ୍ଡ ପୂରେଇ ଆନ୍ତି। ମୋ କାମରେ ଖୁଲାପ ହବାକୁ ମୁଁ ଦେବିନି ଆଦୌ”, କହିଲି ମୁଁ।

“ତାହାର, ଗଲାବର୍ଷ ଗୋଟାକଯାକ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମରେଇ ପଡ଼ିଛି। ତଦ୍ୱାରା ମୋ କାମରେ କିଛି ଖୁଲାପ ଦେଖୁଛନ୍ତି କି? ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ମୁଁ କେବେ ଏକ କାରଣ ହୋଇଛି କି?”

“ଶୁଣ ରୁବି, ମୁଁ ତମ ସହିତ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନା। ବର୍ତ୍ତମାନ

ଶୁଣ, ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି....”

ସେତିକିବେଳେ ଭିଜିଫୋନ୍ ବାଜିଲା । ମୁଁ ସୁଇଚ୍ ବଟନ୍ ଟିପିଲି । ଛୋଟ ମନିଟର ଉପରେ ହେମର ମୁହଁ ଦିଶିଲା ।

“ହାଏ ଅନିଲ !” ସେ ଡାକିଲା

“ହେମ ! ଟିକାଗୋରୁ କେବେ ଫେରିଲା ?”

ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇ ପାଟିକଲା, “ଏଇ ତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ! ମୁଁ ତମକୁ ସିଧା ଏୟାରପୋର୍ଟରୁ ଡାକୁଛି । ଏଠି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ତୁମେଇ ମନେ ପଡ଼ିଲ ପ୍ରଥମେ । ଏ ସମୟରେ ତୁମେ ଯେ ମିଳିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଖୁବ୍ ସନ୍ଦିହାନ ଥିଲି ମୁଁ.... ତମେ ମତେ ଖୋଜୁଥିଲ ?”

“ଖୋଜୁ ନଥିଲି ? କ’ଣ କହୁଛ ? ବର୍ତ୍ତମାନ କୁହତ ଆଗ, ଭାରତରେ କେତେ ଦିନ ରହିବାରେ ପ୍ଲାନ କରି ଆସିଛ ?”

“ମୁଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଫେରି ଆସିଲି । ଏଇଠି ରହିବି ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିଛି ।”

“ଆରେ ବାଃ ! ମୁଁ ଶୁଣି ଭାରି ଖୁସି ହେଲି । କେବେ ଦେଖା ହବ ?”

ଆହା, ଚାହୁଁଛ ଯଦି ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି”, ହସି ହସି କହିଲା ହେମ ।

“କେତେଟା ବାଜିଲାଣି ଜାଣିଛ ? ସାଢ଼େ ଦଶଟା ହୋଇଗଲାଣି ରାତି...”

“ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଆ । ଭାରତ ସାରା ରାତିଟା ଖୁସିରେ କଟିବ ଆମର ।”

“ପରିହାସ ସେତିକି ଥାଉ । ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମୋର କାମ ନାହିଁ । ତିନିଠାରୁ ଆସ ସେତିନ ।”

“କୋଉଠି ?”

“ଯଥାସ୍ଥାନରେ । ସେଇ ଜାଗା ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି, ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଆ । ଅନିଲ, ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟି ଯେ ବସିଛି ତମ ପାଖରେ, ସେ କିଏ ?”

“ସେ ମୋର ନୂଆ ରୋବଟ୍ ରୁବି”

“ଓହୋ ! ଠିକ୍ ଅଛି ଅନିଲ ‘ଦେଖାହବ’, କହିଲା ହେମ । ଏବଂ ପରେ ଭିଜିଫୋନ୍ ମନିଟରରୁ ଉଭେଇଗଲା ତା ମୁହଁ ।

“ଏ ହେମା କିଏ ?” ପଚାରିଲା ରୁବି ।

“ମୋର ସାଙ୍ଗରେ ପଡୁଥିଲା । ତାଙ୍କରା ତିଗ୍ରୀ ପାଇଲା ପରେ ‘ଜେରିଆଟ୍ରିକ୍ସ’ରେ ଏମ୍.ଡି କରିବାକୁ ଟିକାଗୋ ଯାଇଥିଲା ।”

“ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ତାଙ୍କର ?” ପଚାରିଲା ରୁବି ।

“ଆଃ ରୁବି, ଛାଡ଼ ସେ କଥା । ମନେ ହଉଛି ତମେ ଆଜିକାଲି ଖୁବ୍

ହିନ୍ଦୀ ଟିକ୍ କି ଦେଖାରେ ମାଡ଼ିବ । ପ୍ରେମଛଡ଼ା ଆଉ-କିଛି ଦିଶୁନାହିଁ ଏ ପୃଥିବୀରେ ? ହେମ ମୋର ଗୋଟିଏ ଭଲ ସାଙ୍ଗ । ମତେ ସେ ଭଲ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମ... ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେନା ।”

“ମନେ ହଉଛି, ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରନ୍ତି” କହିଲା ସେ ।

ମୁଁ ହସିଲି ଆଉ କହିଲି, “ତୁମେ ହଜିବିଆ କାମଳ ରୋଗୀ ପରି ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ହଜିବିଆ ହଜିବିଆ ଦେଖୁଛ । ତମକୁ କେବଳ ପ୍ରେମ ଦିଶୁଛି । ଅନ୍ୟ କିଛି ଦିଶୁନାହିଁ । ଏ ତୁମ ପାଇଁ ଆଦୌ ଭଲ ଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ତାହାର ଆପଣ ତ କହିଲେ-ପ୍ରେମ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଭାବାବେଗ ।”

“ହଁ, ତା ତ ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସିନା ଆମ ପାଇଁ ସତ୍ୟ । ତୁମ ପାଇଁ ନୁହଁ । ତୁମେ ଯେ ଜଣେ ରୋବର୍ଟ୍ -ଏକଥା ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।” କହିଲି ମୁଁ ।

“ରୋବର୍ଟ୍ କ’ଣ ଅନୁଭବ କରିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ?”

“ନା, ନାହିଁ । ଏବଂ ମୋ ମତରେ ନଥିବା ଉଚିତ୍ ।”

“ଆପଣ ଯଦି ଜଣେ ରୋବର୍ଟ୍ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଜାଣିଥାନ୍ତ ଯେ ଆମର ମଧ୍ୟ ସେଭଳି ଅନୁଭବ କରିବାର ଶକ୍ତି ଅଛି ।

“ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ଭାବେ-ମୁଁ ଜଣେ ମାନସିକ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସକ ମାନେ ସାଇକିଆଟ୍ରିଷ୍ଟ ନହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।”

“ଏମିତି କାହିଁକି କହୁଛନ୍ତି ତାହାର ?” ରୁବି ପଚାରିଲା ।

“ରୁବି, ଗତ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ଭିତରେ ମଣିଷ ବିରାଟ ପ୍ରଗତି ହାସଲ କରିଛି । ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭୁତପୂର୍ବ ଆବିଷ୍କାରକୁ ନେଇ ମଣିଷ ଗର୍ବ କରୁଛି । ନୂଆ ନୂଆ ଗବେଷଣାମାନ ଆହୁରି ଅଗ୍ରଗତି କରିଚାଲିଛି । ଆମ ନିଜ ଆୟୁର୍ବିଜ୍ଞାନ ବି କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ଆଗୋଡ଼ି ଦେଖ । ଜେନେଟିକ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମର ଅନେକ ବଂଶାନୁଗତ ରୋଗ ଏମିତିକି କର୍କଟ, ଏଡ୍ସ ଭଳି ମାରାତ୍ମକ ରୋଗ ଗୁଡ଼ାକୁ ଅନେକାଂଶରେ ସାଧ୍ୟ କରିବା ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ସାରିଛି । ମଣିଷର ଆୟୁସୀମା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ଅଶୀବର୍ଷକୁ ଛୁଇଁଲାଣି । ମୋ ବନ୍ଧୁ ହେମା ବର୍ତ୍ତମାନ ମଣିଷର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ନିରାକରଣ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଗବେଷଣାକାରୀ । ପୁଣି, ତମ ରୋବର୍ଟ୍ କ୍ଷୁଦ୍ର-ବିଗତ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ତଳର ରୋବର୍ଟ୍ ଓ ଆଜିର ରୋବର୍ଟ୍ ଭିତରେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖି ପାରୁଥିବ । ତମେ ତମ ନିଜ ପାଇଁ ମଣିଷର ସମସ୍ତ ଶାରୀରିକ ଓ ଗୁଣାତ୍ମକ ଧର୍ମ ହାସଲ କରିଛ ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ, ରୁବି, ଜାଣିରଖ, ଯେତେ ଯାହା ହେଲେବି ତମେ ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଣିଷ ନୁହଁ ବା ହୋଇ ପାରିବ ବି ନାହିଁ ଆଦୌ ।”

“କାହିଁକି ?” ପଚାରିଲା ରୁବି ।

“କାରଣ, ମଣିଷ ପରି ତମ ନିଜର ମନ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଆଉ, ତା ବି ତମର ଭଲ ପାଇଁ”, କହିଲି ମୁଁ ।

“ମନଟା କିଭଳି ଜିନିଷ ?” ପଚାରିଲା ରୁବି ।

“ତାର ସଂଜ୍ଞା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ । ସେ ଗୋଟାଏ ଜଟିଳ ଜିନିଷ । ତମ ମୁଣ୍ଡରେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ‘ପଞ୍ଜିଚ୍ଛନ୍’ ମସ୍ତିଷ୍କଠାରୁ ଆହୁରି ଜଟିଳ । ତମକୁ କହୁଛି ରୁବି, ମଣିଷ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପାର୍ଥକ ପ୍ରଗତି ହାସଲ କରିଛି, କିନ୍ତୁ ତା ମନ ତଥାପି ଏକ ପ୍ରାଗୈତିହାସିକ ମଣିଷ ବା ପଶୁର ମନ । ରୁବି, ପ୍ରେମ ମଣିଷର ଏକମାତ୍ର ଭାବଗତ ଆବେଗ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାବାବେଗ ଯଥା- କରୁଣା, ଦୟା, ଶାନ୍ତି, କ୍ରୋଧ ହିଂସା, ଅସୂୟା ଏବଂ ଅସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ମନ ଭିତରେ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମିତି ଅନେକ ଘଟଣା ଘଟିଛି ଯେଉଁଥିରେ ମଣିଷର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବର୍ତ୍ତନର ସମସ୍ତ ଘଟାଚୋପ ଖସି ପଡ଼ିଛି ଓ ସେଇ ଆବରଣ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଗୈତିହାସିକ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁର ଅସଲ ସ୍ୱରୂପ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବା ଦେଖା ଯାଇଛି । ଏଥିରୁ ଅନୁଭବ କରିହୁଏ ଯେ ମଣିଷର କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିନାହିଁ ବାସ୍ତବିକ । ବାସ୍ତବତାର ଏଇ ସତ୍ୟତା ଯୋଗୁ ଜଣେ ହୁଏତ ଭାବିପାରେ ଯେ ରୋବଟଟିଏ ହେଇ ବଞ୍ଚିବା ବରଂ ଭଲ ।

“ମନ ଭିତରେ କେବଳ ଭଲ ଅନୁଭବ ଗୁଡ଼ିକୁ କ’ଣ ଧରି ରଖି ହେବନି ?”

“କଥାଟା ଏତେ ସହଜ ହୋଇଥିଲେ ତ ଏଇ ଯୋଉ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧିର ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ାକ ଛତୁଫୁଟିଲା ଭଳି ଯୋଉଠି ପାରେ ସେଠି ଏତେ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ବଢ଼ି ଉଠିଛି, ସେଗୁଡ଼ାକ ବେକାର ହୋଇ ପଡ଼ି ବନ୍ଦବାନ୍ଦ ହୋଇଯାଆନ୍ତାଣି କୋଉକାକୁ । ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ସାଧୁସନ୍ଥମାନେ ଯେଉଁ ବାଣୀ ପ୍ରଚାର କରି ଆସିଛନ୍ତି-ସେ ଦିଗକୁ ଥରେ ଦେଖ ଭଲକରି- ‘ସତ୍ୟ କୁହ, ଚୋରି କରନା, ହତ୍ୟା କରନା; ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ସାହାଯ୍ୟ କର । ଏଇ କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଲୋକକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ, କାରଣ ନିଜକୁ ନିଜେ ଏସବୁକୁ ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ପ୍ରାୟ କେହି କାମରେ ଲଗେଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଜିବି ଜଣେ ମହାତ୍ମା ଯଦି ଜନ୍ମ ନିଅନ୍ତି ତେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଏଇକଥା ପ୍ରଚାର କରିବେ, କାରଣ, ମଣିଷର କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିନାହିଁ । ଏପରିକି ଆଜିଠୁଁ ହଜାରେ ବର୍ଷ କି ତା ଠାରୁ ବେଶୀ ବର୍ଷ ଆଗକୁ ବି, ପରିବର୍ତ୍ତନ ହବନି ତାର ।”

“କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହେଁ ।” ମୁଁ ମଣିଷ ହବାକୁ ଚାହେଁ, କାକୁଡ଼ି ମିନତି ହେଲା ପରି ସ୍ୱରରେ କହିଲା ରୁବି, “କିନ୍ତୁ ଡକ୍ଟର...”

“କିନ୍ତୁ ପିନ୍ଧୁ କିଛି ଶୁଣା ଯିବନି ଆଉ । ଏ ମୋ ଆଦେଶ । ରୋବଟର

କାମ ହେଲା ମଣିଷର ଆଜ୍ଞାଧୀନ ହୋଇ ରହିବ । -ଏତା ଆସିମଉକ ପ୍ରଥମ ସୂତ୍ର । ଜାଣନା ତୁମେ ?” ପଚାରିଲି ରୁଷ ସ୍ଵରରେ ।

ଚେନ୍ନାଇ ଉପରୁ ଆସେ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା ସେ । ମୁହଁପୋତି କହିଲା,
“ଓକେ ଡକ୍ଟର ।” ମୋ ଆଡ଼କୁ ଥରେ ବି ନ ଅନାଇ ସେ ଘୂରିପଡ଼ିଲା ଓ
କ୍ୟାବିନ୍ ବାହାରକୁ ଭୁସ୍କିନା ବାହାରିଗଲା ।

ପରଦିନ ରୁବିର ବଦଳିଆ ଜଣକୁ ପଠେଇଲା କମ୍ପାନୀ ମୋ ପାଖକୁ ।
ସେ ବି ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷ ତା କାମରେ । କିନ୍ତୁ, ସେକ୍ରେଟେରୀ ଭାବରେ ରୁବିର ସମକକ୍ଷ
ନଥିଲା ସେ ଆଦୌ । କାମରେ ସେ ଥିଲା ଅତ୍ୟଧିକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଆଉ
ଯେତିକି-ଦରକାର-ବାସ୍-ସେତିକି-ବାଲା ଜଣେ । ରୁବିର ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲି
ତାର ଉଷ୍ମ ବନ୍ଧୁତାର ପ୍ରଭାବ । ବାହାରପଟ ଷ୍ଟେଟିଓନରେ ବସୁଥିବା ରୋଗୀ
ଓ ରୋଗୀଙ୍କ ଆତ୍ମୀୟଗଣଙ୍କୁ କିଭଳି ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ଡୋରିରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ପାରୁଥିଲା
ସେ-ବୁଝି ପାରୁଥାଏ ମୁଁ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ରୋଗୀର ରକ୍ତଚାପ ମାପିବା, ଇ.ଇଜିରୁ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବା, ରୋଗୀକୁ ଇଂଜେକ୍ସନ୍ ଦେବା, ପ୍ରୋକେକ୍ଟରରେ ଠିକ୍ ଛନ୍ଦି ଖଞ୍ଜିବା-
ଏଭଳି ଅନେକ କାମ ନିଜେ ନିଜେ କରିପାରୁଥିଲା ରୁବି । ତା ଦାୟିତ୍ଵ ତୁଲାଇବାରେ
ସେ ଥିଲା ପୂରା ପାରିବାର । ଅଥଚ ନୂଆ ରୋବଟଟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ବୁଝାଇବା
ଦରକାର । ରୋଗୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ଯଥେଷ୍ଟ ଧ୍ୟାନ ରହିପାରୁନଥାଏ । ସେଦିନ
ସକାଳ ଓଲଟା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଘୋସାରି ଓଟାରି ହେଇ, ରୋଗୀ ଦେଖା
କାମ ଚଳିଗଲା । ତଥାପି, ତିନିଟାରି ଦିନ ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କେତେଜଣଙ୍କୁ ମତେ
ନିଜେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ମଧ୍ୟ ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ।

ସକାଳ ଓଲଟି କାମ ଛିଣ୍ଡିଲା ପରେ ଆଗ ମୋ କାମ ହେଲା ରୋବଟ୍
କମ୍ପାନୀକୁ ଡାକିବା । ମ୍ୟାନେଜର ରାଘବ ମୋର ଜଣେ ଖୁବ୍ ଭଲ ବନ୍ଧୁ ।

ଭିଜିଫୋନ୍ ମନିଟରରେ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ହେ-ରାଘବ ! ରୁବିର କଅଣ ହେଲା ?”

“ରୁବି ? କୋଉ ରୁବି ?” ପଚାରିଲେ ସେ ଓଲଟା । ମୁହଁକୁ ଡାକ୍ତର ଦୁଃସ୍ଥିତାର
ରେଖା ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶୁଥାଏ ମତେ ।

“ଓଃ.... ରୁବି, ରୁବି-୧୬ । ମୁଁ ତାକୁ ଡାକେ ଖାଲି ରୁବି”

“ଏଇତ ! ରିପୋର୍ଟଟା ତା ଉପରେ ପଡ଼ୁଛି ମୁଁ ” କହିଲେ ରାଘବ ।
ମୁଁ ସେଇଠୁ ପଚାରିଲି, “ଅସୁବିଧା କ’ଣ କିଛି ହେଲା କି ତାର ?”

“ଏଇ ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ଜିନିଷ ଖାଲି । ନହେଲେ ସବୁତ ଏକେବାରେ
ଠିକ୍ । ତା ପଚ୍ଚିତ୍ରନ ଟ୍ରେନ୍‌ଗାଡ ବଢ଼ିଆ ଚାଲିଛି ।”

“ସେ ଗୋଟାଏ ଦିଲଟା ଜିନିଷ ପୁଣି କ’ଣ ହେ ?”

“ଓଃ...କେତେଟା କଥା ତ ଭାରି ଚମକାର ମନେ ହଉଛି ଅନାଲ୍। ଆଜ୍ଞା ରୋବର୍ଟ୍ କେମିତି ତିଆରି ହୁଏ ଜାଣିତ କିଛି?” ପଚାରିଲେ ରାଘବ।

“ମୁଁ ତ ତମପରି ରୋବର୍ଟିଷ୍ଟ ନୁହଁ। କେମିତି ଜାଣିବି? କହିଲେ ବୁଝନ୍ତି। ଖବରଟା କଣ କହନା ଟିକେ।”

“ରୋବର୍ଟ୍ ଯାନ୍ତ୍ରିକତାର ଯୋଡ଼ିଏ ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ-ପ୍ରଥମ ତା ଶରୀର। ଦ୍ଵିତୀୟରେ ତା ମସ୍ତିଷ୍କ। ବାସ୍ତବିକ ନାରୀ ବା ପୁରୁଷ ରୋବର୍ଟ୍ ଭିତରେ ଆମେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖୁନା। ଶହେ ବର୍ଷ ଆଗେ ଏଭଳି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ବି ନଥିଲା। କାରଣ, ସେତେବେଳେ ରୋବର୍ଟ୍ ଭୂମିକା ଥିଲା କେବଳ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ କାମରେ ଲଗାଗଲା-ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନର୍ସ ଭାବେ ଓ ଖଣି ଖାଦାନରେ ଶ୍ରମିକ ଭାବେ। ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ଏସବୁ ହଜରାଶିଆ କଥା। ପ୍ରାୟ ସେତିକିବେଳୁ ନାରୀ ପୁରୁଷ ତାରତମ୍ୟ ଚିନ୍ତା ପଶିଲା ରୋବର୍ଟ୍ମାନଙ୍କୁ ନେଇ। ଏବେ ଆମେ ତ ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ ରୋବର୍ଟ୍ ନାଁରେ ଡାକୁନୁ। ଡାକୁରୁ “ଆଣ୍ଡ୍ରୋଏଡ଼୍” ଅର୍ଥାତ୍ ମନୁଷ୍ୟବତ୍। ଏହାପରେ ଆସିଲା ରୋବର୍ଟ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ରୋବର୍ଟ୍ ପ୍ରସାଧନ ବିଜ୍ଞାନ। ସେଇଠୁ ବଦଳିଛି ସବୁକଥା ଏକେବାରେ ମୌଳିକ ଭାବେ। ବର୍ତ୍ତମାନ, ଯଦି କୌଣସି ରୋବର୍ଟ୍ ଦେହରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଞ୍ଚ ଆସୁଛି ଦୁର୍ଘଟଣା ବଶତଃ ତେବେ ଦେହରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେବା ବି ଦେଖାଗଲାଣି। ଏସବୁ ହେଲା ମଣିଷ ସହିତ ସାମଜିକ୍ୟ ଯୋଗୁ। ଯୋଉ ରୋବର୍ଟ୍ମାନେ ଅତିଥିରେ ରିସେପସନିଷ୍ଟ ବା ସେକ୍ରେଟେରୀ କାମକରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପାର୍ଲରକୁ ବାରମ୍ବାର ଧାଇଁବା ଦେଖାଗଲାଣି ଏବେ।”

“ରୁବିର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ନା କ’ଣ?” କଥା ଭିତରେ ବାଧା ଦେଲାପରି ପଚାରିଦେଲି ମୁଁ। ରୋବର୍ଟ୍ ବିଷୟ ଓ ଇତିହାସ ନିଶ୍ଚୟ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ। କିନ୍ତୁ, ସେଥିରେ ପଶିବାକୁ ମନ ନଥିଲା ମୋର। ହେମାକୁ ସଂଖୋଳିବାକୁ ମୁଁ ବ୍ୟଗ୍ର ସେତେବେଳେ।

“ରୁବି ତ ଏକେବାରେ ଭଲ,” କହିଲେ ରାଘବ।

“ତା ମୁଣ୍ଡରେ, ମାନେ, ମସ୍ତିଷ୍କରେ କିଛି ବିଗିଡ଼ା ବିଗିଡ଼ି ଘଟିନି ତ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ଓଃ ରୋବର୍ଟ୍ ମସ୍ତିଷ୍କ! ରୋବର୍ଟ୍ ନିର୍ମାଣ ବିଜ୍ଞାନରେ ସେ ଜିନିଷଟା ତ ଏକ ମାର୍କାମରା କୃତିତ୍ଵ”, କଥା ଲମ୍ବେଇବାକୁ ରାଘବ ବୋଧେ ହାଇପାଇଁ ହଉଥାଆନ୍ତି ନା କଅଣ। ତାଙ୍କ କଥା ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଶୁଣିବା ଛଡ଼ା ଗତ୍ୟନ୍ତର ନଥାଏ ମୋର।

‘ରୋବର୍ଟ୍ ମସ୍ତିଷ୍କ ପଞ୍ଜିକୃତ ନିୟମାନୁସାରେ କାମ କରେ। ତା ମସ୍ତିଷ୍କରେ

ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ସର୍କିଟ୍ ଖଜା ଯାଇଥାଏ ଯାହାର ତୁଳନା କରାଯିବ କେବଳ ଆମରି ମସ୍ତିଷ୍କ ସହିତ । ଯୋଉ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଉ ରୋବଟର କାମ ସେ କ୍ଷେତ୍ରପାଇଁ ଦରକାରୀ ଯାବତ ସୂଚନା ପୂରେଇବାକୁ ହୁଏ ତା ମୁଣ୍ଡରେ । ସାମାଜିକ ନୀତିନୟନ ସଂପର୍କରେ ବି ତାଲିମ କରାଯାଏ ସେମାନଙ୍କୁ । ସେମାନଙ୍କ ଗତିବିଧି ଢଙ୍ଗଡ଼ାଙ୍ଗ କଥା କହିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଗୁରୁଲଘୁ ଉଚ୍ଚାରଣ ବିଧି ବିଷୟକ ସବୁକଥା ପୂରାଯାଏ ରୋବଟ୍ ମସ୍ତିଷ୍କରେ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭଳି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ନିଜ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମତାମତ ଦେବା, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବା ଏବଂ ନୂଆ କର୍ମ କୌଶଳ ହାସଲ କରିବା ଦକ୍ଷତା ଥାଏ ସେମାନଙ୍କର ।”

“ତାହେଲେ ମଣିଷ ଓ ରୋବଟର ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଲା କ’ଣ ?”

“ବଢ଼ିଆ ପ୍ରଶ୍ନ !” ରାଘବ କୁରୁଳି ଉଠିଲେ । ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସିଲାଣି ମୋର ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ- ଲୋକଟା ଆନ୍ଧ୍ରଗ୍ରହ ଚାନେଲ୍‌ରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହଉଛି ନା କ’ଣ ? ପୁଣି, ମତେ ତା ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟରେ ଗୋଟାଏ ଗିନିପିଗ୍ ବନେଇବା ମତଲେବରେ ନାହିଁତ ଏ ରାଘବ ?

“ଆମ ମସ୍ତିଷ୍କ ଓ ରୋବଟ୍ ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ ଦ୍ଵେର ପାର୍ଥକ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କର ପଞ୍ଚିତ୍ରନ ଟ୍ରେନ୍‌କୁ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଷୟସୂଚୀ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆସିମଉଙ୍କ ଡିନି ସୂତ୍ର ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ସେମାନେ । ତାକୁ ଲାଘନ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହଁ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ । ଆମ ମସ୍ତିଷ୍କର ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣ ବା ଅବଗୁଣଟା ହେଲା-ଭବିତବ୍ୟ ବିହୀନତା ବା ଅନିଶ୍ଚିତତା । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଜଣେ ଲୋକ ଠିକ୍ କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟବହାର ଦେଖେଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ସେକଥା ଆଗରୁରା ଅନ୍ୟକଣେ କଳନା କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ଆଦୌ । ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଘଟଣା ପ୍ରତି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖେଇଥାନ୍ତି । କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ଗୋଟାଏ ସମସ୍ୟାର ଦ୍ଵିତୀୟବାର ମୁକାବିଲା କଲାବେଳେ ପ୍ରଥମଥରଠୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗର ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ - ଆମ ମସ୍ତିଷ୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସେରିବ୍ରାଲ୍ ସର୍କିଟର ନମନୀୟତା । ପଞ୍ଚିତ୍ରନଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଏଭଳି ବ୍ୟବହାର ଲାଗି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ନଥାଏ । ତେଣୁ, ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସୀମାମିତ । ଆମ ଟ୍ରେନ୍ ସର୍କିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତ, ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ଏହି କାରଣରୁ ଆମର ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବାର କ୍ଷମତା ଓ ସକ୍ରିୟତା ଅସୀମ ।”

“ରୁବି କଥା କ’ଣ ହେଲା କୁହନ୍ତୁ ନା ଆଗା !” ଲୋକଟାକୁ ମୂଳକଥା ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲି ଆଉଥରେ ଏତକ ।

ହଁ, ହଁ, ରୁବି ବ୍ୟାପାରଟା ବରଂ ଟିକେ ଜଟିଳ- ସତେତ ହେଲେ ରାଘବ । କହିଲେ, “ତାର ସବୁଯାକ ସର୍କିଟ୍‌କୁ ଗୋଟାଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦ୍ଵାରା ପରୀକ୍ଷା କରି

ସାରିଲିଣି ମୁଁ! ଏମିତି ତ କିଛି ଅସୁବିଧା ଦେଖୁନି। ତେବେ ଗୋଟାଏ ଅଭୂତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସେଠି ଘଟିଲା ଭଳି ମଧ୍ୟ ଲାଗୁଛି ମତେ...”

“କି ପରିବର୍ତ୍ତନ?”

“ତା ମଣ୍ଡିଷରେ କେତେଟା ନୂଆ ସର୍କିଟ୍ ଛାଏଁ ଛାଏଁ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି କି ଯୋଡା ହୋଇ ଯାଇଛି କେଜାଣି! ତା ବ୍ରେନ୍‌ର ମୂଳ ପ୍ଲାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦଶଧର ଟେକ୍ କରିସାରିଲିଣି। ତା ବ୍ରେନ୍‌ର ମୂଳ ପ୍ଲାନରେ ଏସବୁ ଆଦୌ ନଥିଲା। ଏଥିରେ ଏତେ ଟିକେ ବି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମୋର। କିନ୍ତୁ ସବୁଠୁ ବିଚିତ୍ର କଥାଟା କ’ଣ ଜାଣ? ଏ ନୂଆ ସର୍କିଟ୍ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ଓପେନ୍ ମାନେ ପୂରା ଖୋଲା ସର୍କିଟ୍!”

“କ’ଣ ତା ଅର୍ଥ?” ମୁଣ୍ଡ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଗଲା ମୋର।

“ମାନେ, ଏଣିକି ରୁବିର ବ୍ୟବହାର ବିଚିତ୍ର ଆକାର ଧରିପାରେ କିଛି କିଛି-”

“ତା’ ମାନେ କ’ଣ ମତେ ଆକ୍ରମଣ ବି କରିପାରେ ସେ?” ଟିକେ ବଡ଼ ପାଟି ବାହାରିଗଲା ମୋ ଅଜାଣତରେ।

“ଅନାଲ୍! ତମେ ଜଣେ ମହାନ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧି ଚିକିତ୍ସକ ହୋଇଥାଇପାର; କିନ୍ତୁ ତମ ନିଜ ମନର କୋଉ ଗୋଟାଏ କଣରେ “ପ୍ରାକେନ୍‌ସାଇନ୍” ବିକାର ତଥାପି ତୁପ୍ତାୟ ଛକି ବସିଛି। ଗୋଟାଏ ରୋବଟକୁ ନେଇ ଏମିତି ଭୟ କରିବା ଉଚିତ ହଉନି ତମଭଳି ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ। ତମେ ଜାଣ ରୋବଟର ମଣ୍ଡିଷକୁ ତିନୋଟି ସ୍ତ୍ରୀ ପରିଚାଳିତ କରେ ଯାହା ନାଁ ଆସିମାତ୍‌କ ଟ୍ରିସ୍ତ୍ରୀ। ଏହାର ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀଟି କହେ-କୌଣସି ରୋବଟକୁ ଏପରି ଶକ୍ତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ମଣିଷର ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନ କରିପାରିବ। ରୁବି ତମକୁ କଦାପି ଆକ୍ରମଣ କରିବ ନାହିଁ। ଏ ସମ୍ଭାବନା ବି ଚିନ୍ତା କରିପାରିବ ନାହିଁ ସେ। ତମେ ନିଶ୍ଚିତ ରୁହ। ବସ୍ତୁତଃ ଯୋଉସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ତମେ ତାଠାରେ ସେସବୁ ହବ ମଙ୍ଗଳଦାୟକ। ଦେଖ, ଅନାଲ୍, ତମେ ଯଦି ତଥାପି ଚାହୁଁଥାଅ ତେବେ ଆମେ ରୁବି ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରୋବଟ୍ ପଠେଇପାରୁ ତମ ପାଖକୁ।”

“ତମେ ତ ରୁବିର ବଦଳିଆ କରି ଏସ.ଏଲ.ଡ୍ରାଇ-୧ କୁ ପଠେଇବ। କିନ୍ତୁ ତା କାମ ପୋଷୋଉ ନାହିଁ ମତେ। ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ଯଦି ଟିକିଏ ସଜଡା ସଜଡ଼ି କରି ରୁବିକୁ ଫେରେଇ ଦିଅନ୍ତ ମତେ”, କହିଲି ମୁଁ।

“ଦୁଃଖିତ ଅନାଲ୍, ସେକଥା ତ ଏଇଲେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ। ରୁବିର ମଣ୍ଡିଷରେ ଯୋଉ ନୂଆ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି ତାକୁ ଆମେ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ବସିବୁ। ତା

ମଞ୍ଚିଷ୍ଠରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଦୌ ଉଚିତ୍ ହବନି-ସେଥିପାଇଁ ଯାହାକିଛି ବି କାରଣ ଥାଉ ନଥାଉ” କହିଲେ ରାଘବ ।

“ତା ମାନେ ସେ ଆଉ ଫେରିବ ନାହିଁ ମୋ ପାଖକୁ କେବେ ବି ?”

“ସେକଥା ନୁହଁ! ଯଦି ସତରେ ମୋ ମତ ଚାହୁଁଥାଅ ତେବେ କହିବି ତୁମେ ତାକୁ ରଖ ନିଜ ପାଖରେ । ଆମ ଉଭୟଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏ କଥା କହୁଛି ମୁଁ ।”

“କେମିତି ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ଆମେ ତା ମଞ୍ଚିଷ୍ଠର ସର୍ଜିଟାକୁ ସିନା ଜଗିବୁ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ କି ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଉଛି ସେ ବିଷୟକୁ ନେଇ ବିଚାର କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଆମ ପକ୍ଷରେ । ତମେ ତା ହାବତାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଟିକିନିଶ୍ଵ ବିବରଣୀଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଅନାଲ୍ ।”

“ଆରେ ଭାଇ, ମୁଁ ତ ରୋବର୍ଟ୍ ସାଇକୋଲଜିଷ୍ଟ ନୁହଁ” ବାହାରିଗଲା ମୋ ମୁହଁରୁ ।

“କଥା କହିଲ ? ରୋବର୍ଟ୍ ସାଇକୋଲଜିଷ୍ଟ ?” ରାଘବଙ୍କ କଥାରୁ ସେ ଜାତିର ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ହେଉ ଧାରଣାଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଧରା ପଡ଼ିଗଲା । “ସେମାନେ ପଞ୍ଜିତ୍ରନ ଟ୍ରେନର ତିଆରି ଠିଆରୀ କରି ସଜଡ଼ା ସଜଡ଼ି କାମ ଜାଣନ୍ତି କେବଳ ଓ ଖୁବ୍ ବେଶୀରେ ରୋବର୍ଟର ବାହ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ କିଛି କିଛି ଜାଣନ୍ତି ହୁଏତ । ସେମାନେ ତ ଏସବୁ ବିଷୟରେ ପୂରା ଅଜ୍ଞାନ ବାଳକ ନା ! ରୁବିର ସମସ୍ୟା ବୁଝିବା ସେମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ବହିର୍ଭୁତ । ତମେ ଯଦି ତା ସଂପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଗବେଷଣା କରି କିଛି ଚମକପ୍ରଦ ନୂଆ ତଥ୍ୟ ପାଇପାରିବ ତେବେ ତ ରୋବର୍ଟ୍ ଓ ମଣିଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵିପାକ୍ଷିକ ସଂପର୍କକୁ ନେଇ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଯିବ, ଅନୀଲ ! ତମେ ତ ନିଜେ ଅମର କାର୍ତ୍ତି ଲାଭ କରିବା ତାଛଡ଼ା ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତମେ ଇ ପରିଚିତ ହେବ ସର୍ବପ୍ରଥମ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବରେ । ବୁଝୁତ ?”

“ମୁଁ କ’ଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ଭାରୁଟ-ଠିକ୍ କରି କୁହତ !” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

ସେମିତି ବଡ଼ କଥା ବିଶେଷ କଥା କିଛି ନୁହଁ । ଖାଲି ଜଗ ତାକୁ । ତେହେରା ତାର ଜୀବନ୍ତ ଦିଶିବା ପାଇଁ ଆମେ ତା ଆଖିରେ କୃତ୍ରିମ ଲୋତକକୋଷମାନ ଖଞ୍ଜିବୁ । ଏଥିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାସ୍ତବ ବାହାରି ତା ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ ସବୁବେଳେ ଓଦାକିଆ କରି ରଖେ । ଆଜି ଆମେ ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲାବେଳେ କ’ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲୁ ଜାଣ ? ତା ଆଖିର ଲୋତକ କୋଷ ଗୁଡ଼ିକ ପୂରା ଶୁଖି ଯାଇଛି”, କହିଲେ

ରାଘବ ।

“ତା ଅର୍ଥ ?”

“ଜଣା ପଡୁଛି- ସେ ହୁଏତ ଖୁବ୍ କାନ୍ଦିଛି । ସେଥିପାଇଁ କହିଲି ତାକୁ ଖାଲି ଜଗ । ଏପରି କେତେଟା ଛୋଟ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତୁମେ ତା ଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାର । ଯଦି କିଛି ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ହୁଏ ତ ମୋତେ ଫୋନ୍ କର । ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ !”

ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମନିଚରରୁ ରାଘବଙ୍କ ମୁହଁ ଲୁଚିଗଲା । ମୁଁ ମୋ କଲବଟନ୍ ଚିପିଲି । କ୍ୟାବିନ୍ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଲା ଓ ପହଞ୍ଚିଗଲା ରୁଟି ।

“ଆରେ ରୁଟି ! ତମେ କେତେବେଳେ ଆସିଲ ?” ଖୁସି ହୋଇ ପଚାରିଲି ।

“ମିଃ ରାଘବଙ୍କ ସହିତ ଆପଣ ଯେତେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ....”, ସେ କହିଲା ।

“ସେ କଅଣ ସବୁ କହୁଥିଲେ କି ?” ପଚାରିଲା ସେ ତା ଆଡୁ ।

“ସେ କହୁଥିଲେ ତୁମେ ପୁରାପୁରି ଫିଟ୍”, ମୁଁ କହିଲି ।

“ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କହିଥିଲି ନା, ମୋର କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ମୁଁ ଏ ଯାଗା ଛାଡିବାରୁ ମତେ କେତେ ଦୁଃଖ ହୋଇଛି ଜାଣନ୍ତି ?” କହିଲା ସେ ।

“ସେଥିପାଇଁ କାନ୍ଦିଲ ?” ପଚାରିଲି ନରମ ସ୍ଵରରେ ।

“କିଏ ଏକଥା କହିଲା ଆପଣଙ୍କୁ ? ଆଖି ଦିଇଟା ଫରଟେଇ ହେଇ ଯାଇଥାଏ ।” ତାର ବିସ୍ମୟରେ ।

“ଏ କଥା ସତ ନୁହଁ ?”

“ହଁ ଯେ-, ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ମାନିଗଲା ସେ । ସେଇଠୁ କହିଲା, ଭାବିଥିଲି, ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଆଉ ଦେଖା ହବ ନାହିଁ ।”

“ତମେ ତ ଦେଖୁଛ ମତେ ଏଇଲେ, ନା କ’ଣ ? ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ଆରେ, ମୋର ଟିକେ ବାହାରକୁ ଯିବାର ଅଛି । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମେ ଟିକେ...”

“ଆପଣ କଣ ହେମାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଯିବେ ?”

“ହଁ ।”

“ଏମିତି ଯିବେ ?” ପଚାରିଲା ସେ ।

“ଆଉ କେମିତି ?” ଚାହିଁଲି ତା ମୁହଁକୁ ଚମକିଲା ପରି ? ।

“ଆପଣ କ’ଣ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିବାକୁ ଏଇ ପୋଷାକରେ ଯିବେ ?”

“କାହିଁ ? କ’ଣ ଖରାପ ହେଇଛି କି ଏ ପୋଷାକ ମୋର ?”

“ଡକ୍ଟର ! ଆପଣ କେବେ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ?”

“ନା, କିନ୍ତୁ ରୁଟି....”

ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲା ରୁବି ଓ କହିଲା, “ତା ହେଲେ ଦୟାକରି ଆସନ୍ତୁ ମୋ ସାଥରେ।”

“କୁଆଡ଼େ ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ଆପଣ ଉଠୁ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି !” ବାଧ୍ୟ କଲା ସେ।

“କିନ୍ତୁ ହେମା ଯେ ମୋ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ,” ମୁଁ କହିଲି।

“ସେଥିପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଅଛି। ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଆପଣ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିବେ,” କହିଲା ସେ। ପରେ ପରେ ବୁଲିପଡ଼ି ଚାଲିଲା ସେ। କୌତୁହଳ ବଶତଃ ମୁଁ ବି ଚାଲିଲି ତା ପଛେ ପଛେ। ଆମେ ଏଲିଭେଟରରେ ପଶିଲୁ। ପଶିଲା ମାତ୍ରେ ସେ ଫୋନ୍ ଉଠେଇ ବୁଲି କଲା, (ଟ୍ୟାକ୍ସି କମ୍ପର) ପାଇଁ। ଆମେ ଛାଡ଼ ଉପରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ‘ଟ୍ୟାକ୍ସି କମ୍ପର’ ଆମପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ। ୧ ସିଲୁ ସେଥିରେ ଆମେ। ପାଇଲଟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା “ସେ ଆକ୍ସର ଅଲୁ...”

ମିନିଟ୍ କେତେଟି ପରେ ଆକ୍ସର ଅଲୁଙ୍କ ଛାତ ଉପରେ ଆମ କମ୍ପର ଓହ୍ଲେଇଲା। ମୁଁ ପକେଟରୁ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଖୋଜିଲା ବେଳକୁ ବାଧା ଦେଲା ରୁବି। ନିଜ କାର୍ଡ କାଢ଼ି ପାଇଲଟକୁ ଦେଖେଇଲା ସେ। ପାଇଲଟ୍ ସେଥିରୁ ତାର ଦରକାରୀ ନମ୍ବରଟା ଟିପି ନେଲା ଓ ଆମେ ଓହ୍ଲେଇଲୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି କମ୍ପରରୁ। ଏସ୍କାଲୋଟରରେ ଓହ୍ଲେଇଲୁ ତଳକୁ। ମତେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ବିଭାଗକୁ ଡାକି ନେଇଗଲା ରୁବି। ଦୁଇଜଣ ରୋବର୍ଟ ଆମକୁ ସ୍ବାଗତ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ। ଭଦ୍ର ଭାବରେ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇ ସାରି ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ପଚାରିଲା ରୁବିକୁ, “ମୋ ଠୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ଚାହାନ୍ତି ମ୍ୟାଡାମ୍ ?”

ସେ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋ ପରିଚୟ କରେଇ ଦେଲା ଓ କହିଲା “ଏ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ରେଡିଫୋର୍ଡ୍ ପିଓର ସିଲ୍‌ସ୍ ସ୍ବିଚ୍ ଦରକାର।”

ଦୁଇଜଣ ରୋବର୍ଟ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବାହାରି ଆସି ମୋ ଦେହର ମାପ ନେଇଗଲେ। ତୃତୀୟ ଜଣଙ୍କ ପଚାରିଲା-

“ମ୍ୟାଡାମ୍, ଆପଣଙ୍କର କୋଉ ରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ ?”

“ଫିକା ହଳଦିଆ, ଧଳା ଏମ୍ବ୍ରୟଡେରା ହୋଇଥିବା ଆକାଶିରଙ୍ଗର ନେକଟାଉ, ସବୁ ଅବଶ୍ୟ ସିଲ୍‌ସ୍। ପୁଣି ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଟିନମ୍ ଟାଇପିନ୍ ଓ ହଳେ କଳା ଜୋତା।”

“ଆଉ କ’ଣ ଦରକାର ମ୍ୟାଡାମ୍ ?”

“ରଜନୀଗନ୍ଧାର ଗୋଟିଏ ଚୋଡା। ଦେଖିବେ-କୃତ୍ରିମ ନୁହଁ। ଆମର ଦରକାର ସଜ ରଜନୀଗନ୍ଧା। ବାୟା ଥିବା ଦରକାର।”

“ଓକେ, ମ୍ୟାଡାମ୍”, କହିଲା ଜଣେ ରୋବର୍ଟ।

“ହେମାଙ୍କର କୋଉ ଅତର ପସନ୍ଦ ଡକ୍ଟର ?”

“ପଏଜନ୍, କିନ୍ତୁ ରୁବି....”

“ପଏଜନ୍ !” ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ରୁବି, ରୋବଟ୍‌କୁ ।

ମିନିଟ୍ କେତେଟା ଭିତରେ ମୋ ମାପର ସ୍ପର୍ ଓ କୋଡାଧରି ରୋବଟ୍ ଜଣେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଣକ ରଜନୀଗନ୍ଧାର ତୋଡ଼ା ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଧରି ଆସିଗଲା ।

ସେସବୁ ପିନ୍ଧି ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ନିଜକୁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମୁଁ ଚିହ୍ନି ପାରୁନିଆଏ ନିଜକୁ ବି । ପ୍ରସାଧନ ଓ ପୋଷାକ ପରିଧାନ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଆଦୌ ଏତେଟା ସଚେତନ ନଥିଲି । (ମୋ ଧାରଣା ମୋ ସାଙ୍ଗ ଡାକ୍ତରମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି) ଉଲ୍ଲାସିତ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ ମୁଁ ନୂଆ ପୋଷାକରେ ।

“ଡକ୍ଟର ଆପଣ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି,” ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନପାରି କହି ଉଠିଲା ରୁବି ।

“ଧନ୍ୟବାଦ୍,” କହିଲି ମୁଁ ।

“ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇଭଳି ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି,” କହିଲା ସେ । ମୋ ପୋଷାକ ଉପରେ ଅତର ଛିଞ୍ଚୁଥାଏ ସେ ସେତେବେଳେ । ମୋର ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଫୁଲ ତୋଡାଟିକୁ ଗୁଞ୍ଜିଦେଇ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଧରେଇ ଦେଲା ସେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପ୍ୟାକେଟ୍ ।

“ଏ କି ଜିନିଷ ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ହେମାଙ୍କ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଶାଢ଼ୀ ।”

“କାହିଁକି ?”

“ଏ ଶାଢ଼ୀ ଓ ଫୁଲ ତାଙ୍କ ପାଇଁ । ଏଥର ଦୟାକରି ଶୀଘ୍ର ବାହାରକୁ”

“ରହ, ଏସବୁର ଦାମ୍ ଦବାକୁ ପଡ଼ିବ ତ....”

“ମୁଁ ବୁଝିବି ସେ କଥା । ମୋର ତ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଅଛି,” କହିଲା ସେ ।

“ତୁମେ ବି କ’ଣ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରନା କ’ଣ ?”

“ନା ! ମୋ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମିଷ୍ଟର ରାଘବଙ୍କ ଦୟାରୁ ମତେ ଏ ସୁବିଧାଟି ମିଳିଛି ।” କହିଲା ସେ ।

“କିନ୍ତୁ, ରୁବି ତମେ ଏ ସବୁ କରୁଛ କାହିଁକି ?”

“ମୁଁ ଚାହେଁ ହେମା ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତୁ ।”

“କିନ୍ତୁ ରୁବି ତମେ ପରା ମତେ ଭଲ ପାଅ, ନୁହେଁ କି ?”

“ତା ତ ଠିକ୍ ।”

“ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ହେମା ମତେ ଭଲ ପାଇ ବସନ୍ତି, ତେବେ କ’ଣ ହବ ?”

“ସେଥିରେ ଆପଣ ସୁଖ ହେବେ। ନୁହେଁ କି ?”

“ହଁ।”

“ତାହା ମତେ ବି ଆନନ୍ଦ ଦବ। ଆପଣ ସୁଖ ହେଲେ ମୁଁ ସୁଖ।”

“କିନ୍ତୁ ରୁବି, ମୁଁ ଭାବୁଛି, ମୁଁ ତାକୁ ଭଲ ପାଏ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ ତକ୍କର। ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରେମହୀଁ ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବାବେଶ। ରୋବଟ୍ ହଉ ବା ମଣିଷ ହଉ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଅନୁଭୂତି ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ। ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାରରୁ। ସେ ତେଣେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବେ। ବହୁତ ଶୁଭେଚ୍ଛା।”

‘ନିଉ କ୍ରାଏ ହୋଟେଲ’ର ବିରାଟ ଛାତଉପରେ ଓହ୍ଲେଇଲି ମୁଁ। ସେତେବେଳକୁ ସଂକ୍ଷ୍ୟା ହୋଇ ସାରିଥାଏ। ଶୁହେ ମହଲାର ଏଇ କୋଠାଗାର ଛାତ ଉପରୁ ସମଗ୍ର ବମ୍ବେ ସହରଟା ତଳେ ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ। ରଙ୍ଗିନ୍ ଆଲୋକମାଳାରେ ସହରଟା ଝିଲ୍‌ମିଲ୍ କରୁଥାଏ। ନିମ୍ନରେ ରତନାୟିତ ସମୁଦ୍ର ଅନନ୍ତ ଆକାଶରେ ଦୁଇ ଛାୟାପଥର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଟି ପରି ଦିଶୁଥାଏ। ସମୁଦ୍ରରୁ ଆସୁଥିବା ଲୁଣି ଥଣ୍ଡା ପବନ ବେଶ୍ ଆରାମ ଲାଗୁଥାଏ ଦେହକୁ।

ଛାତ ଉପରେ ଚେୟାର ଟେବୁ ସବୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ଗହଳି ଭିତରୁ ହେମାକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ମୁଁ ମୋ ଆଖି ଯୋଡ଼ିକୁ ସର୍ତ୍ତ ଲାଭଟ୍ ପରି ଘୂରେଇ ଲାଗିଲି।

“ହେଇ, ଅନାଲ୍ ମୁଁ ଏଇଠି।”

ହେମାର ସ୍ଵର ଗୋଟିଏ କଣରୁ ଶୁଭିଳା। ତେଣିକି ଚାହିଁ ଦେଖିଲି -ମତେ ହାତ ଠାରି ତାକୁଟି ସେ। ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ରୋବଟ୍‌ମାନେ ଫ୍ଲେଟର ଫ୍ଲେଟ୍ରେସ୍ କାମ କରନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କୁ ଟପି ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଲି ହେମାର ଟେବୁ ପାଖରେ।

ଫୁଲ ଡୋଡାଟିକୁ ହାତକୁ ବଢେଇ ଦେଇ କହିଲି ଏ ତମ ପାଇଁ ଛୋଟ ଉପହାର- ହେମା।”

“ଫୁଲ ରୁଟିକୁ ନରମଭାବେ ଚୁମ୍ବନ କଲା ଓ ଆଗ୍ରାଣ କଲା ସେ। ପରେ, ମୋ ଆଡ଼କୁ ନିଠେଇ କରି ଚାହିଁଲା ସେ। କହିଲା “ତମେ କେତେ ବଦଳି ଯାଇଛ ଅନାଲ୍!”

ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭଲ ନା ମନ୍ଦ ? ପଚାରିଲି ମୁଁ

“ଭଲ ତ ନିଶ୍ଚୟ! କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ତୁମେ ତ ବଡ଼ ଅବାଗିଆ ଦିଶୁଥିଲ। ଏବେ ତ କେତେ ବଢ଼ିଆ ଦିଶୁଛ। କଅଣ ଘଟଣା ? କ’ଣ କାହା ପ୍ରେମ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲଣି ନା କ’ଣ ? ନା ଥାଉ କ’ଣ। ଚିଡ଼େଇଲା ପରି କହିଲା ସେ। ତା ଆଖି ଟକ୍ ଟକ୍ କରୁଥାଏ ସେତେବେଳେ।

ହେମାର ଆଖିକୁ ଭଲ କରି ଚାହିଁ କହିଲି, “ନା, ନା, ସେସବୁ କିଛି ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ ଯଦି ତମ ଭଳି କାହାକୁ ପାଆନ୍ତି ତେବେ ତ ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନାହିଁ ମୋ ପାଇଁ...”

ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲା ହେମା। ପରେ ତା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ସାଥୁ ଜଣକ ଆଡ଼କୁ ମୁଁହ ବୁଲେଇ କହିଲା “ଓଃ! ମୁଁ ତ ସତରେ ଭୂଲି ଯାଇଛି ତମ ଦିହକୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇବା ପାଇଁ। ଏ ହଉଚନ୍ତି ‘ତିରୁ’। ସିକାଗୋରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ଥିଲୁ। ଆସନ୍ତା ମାସରେ ଆମର ବିବାହ ହେବ।”

ମୁଁ ତିରୁକୁ ଚାହିଁଲି। କର ମର୍ଦ୍ଦନ ପାଇଁ ସେ ହାତ ବଢ଼େଇ ଆଆନ୍ତି। ହେମାକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ମୋ ଭିତରଟା ଯେପରି ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା ତାହା ହଠାତ୍ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା।

X X X

ଟେଲେକ୍ସ ପଢ଼ିଲି। ପରେ ପରେ କହିଲି, ରୁବି, ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ସବୁତକ ଆପସ୍ପର୍ଶମେଣ୍ଟ କ୍ୟାନ୍ସଲ କରିଦିଅ, ଅନୁଗ୍ରହ କରି।

“କାହିଁକି? କଅଣ ହେଲା କି?” ପଚାରିଲା ସେ।

“ମୋ ଭଉଣୀ ମାରାର ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ। ମତେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏଠା ଛାଡ଼ିବା ଦରକାର ପଡ଼ୁଛି। କଅଣ ହବ କେଜାଣି?”

“ପ୍ରକୃତ କଥାଟା କଅଣ ଯେ?”

“ସତରେ ଜାଣିନି। ତାର ପିଲା ହବାର ଅଛି-ପ୍ରଥମ ପିଲା। ଆଉ ସମୟ ବି ଖୁବ୍ ପାଖ ହୋଇ ଆସିଲାଣି ଡେଲିଭରି ପାଇଁ। ଏଇଲେ ସେ ଆମ ଘରେ ମୋ ମା’ଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି। ସେଇଠି ପ୍ରସୂତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ବି।

“ଆପଣଙ୍କ ମା କୋଉଠି ରହନ୍ତି?”

“ରତ୍ନଗିରି ପାଖ ଡାପୋଲିରେ-”

“ଆଉ କିଏ ରହନ୍ତି ସେଠି?”

“କେହି ନାହାନ୍ତି? ଏକା ସେଇ। ବାପାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କୁହାବୋଲା କରି ଆଣିଛି ବମ୍ବେକୁ। କିନ୍ତୁ, ସେ ତ ଆଦୌ ରାଜି ହଉନଥିଲା କୋଙ୍କଣ ଛାଡ଼ିବାକୁ। ବମ୍ବେ ତାର ପସନ୍ଦ ନୁହଁ। ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟା ଭଡ଼ାଶରେ ମୋର ଟିକେଟ୍ ଦରକାର ପ୍ଲେନ୍‌ରେ ରତ୍ନଗିରିକୁ। ବୁକିଂ କଥା ଟିକେ ଦେଖିବ?” ଅନୁରୋଧ କଲି ମୁଁ।

“ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ ଗଲେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହବ ଆପଣଙ୍କର? ମୁଁ ତ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଏଇ ବମ୍ବେରେ ପଢ଼ିଛି। ବାହାର ଦୁନିଆଁ କୋଉଠି

ଜାଣେନି। ଆପଣଙ୍କର ମା ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମୋର ଭାରି ଇଚ୍ଛା।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଭାବିଲି। କହିଲି, “ଠିକ୍ ଅଛି। ଆସ। କିନ୍ତୁ, ମନେରଖ, ସେମାନେ ଯେମିତି କଦାପି ଜାଣିବେ ନାହିଁ ଯେ ତମେ ମଣିଷ ନୁହଁ; ରୋବଟ୍।”

“କାହିଁକି?”

“ଆମ ପୁରୁଣା ପିଢ଼ିର ଲୋକେ ରୋବଟ୍‌ଙ୍କୁ ତଥାପି ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି। ମୁଁ ଜାଣୁଛି ସେମାନଙ୍କ ମନରୁ ସେସବୁ ବନ୍ଧମୂଳ ଧାରଣା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଯେତେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରାଗଲେ ବି ସବୁ ନିରର୍ଥକ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି। ସେମିତି ହେଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଦୌ ଜଣେଇ ଦେବିନି ସେ କଥା।”

“ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା। ମୋ ମା’ ଟିକେ ରକ୍ଷଣଶୀଳ। ଏସବୁ ଫେସନପାସନ ବେଶପୋଷାକ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେନା ଜମାରୁ। ଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧି ସେଠି ପହଞ୍ଚି ପାରନ୍ତ ଯଦି ତେବେ ତମ ପାଇଁ ଡ୍ରେସ ସୁବିଧା ହେଇଯାନ୍ତା ସବୁ କଥା।”

“ମୋର ତ ଖଣ୍ଡେ ବି ଶାଢ଼ୀ ନାହିଁ। ଭାବୁଛି, କେତେ ଖଣ୍ଡ ଶାଢ଼ୀ ଆଗ କିଣିନେବା ତେବେ ଦରକାର,” କହିଲା ରୁଚି।

ଦ୍ରୁମର ଖୋଲିଲି। ଗୋଟାଏ ପାର୍ସଲ ବାହାର କରି ଓ ବଢ଼େଇ ଦେଲି ପାର୍ସଲଟା ରୁଚି ହାତକୁ। “ଏଇଲେ ଆଉ କିଣାକିଣି ପାଇଁ ସମୟ ନାହିଁ। ପିନ୍ଧିନିଅ ଏ ଖଣ୍ଡକ ବର୍ତ୍ତମାନ। ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ଦେଖିବା କିଣାକିଣି କଥା।”

ପାର୍ସଲଟାକୁ ହାତକୁ ନେଲା ସେ। ଚଟ୍‌କିନା ଚିହ୍ନିନେଲା ସେ ଶାଢ଼ୀଟାକୁ। ହେମାପାଇଁ ଉପହାର ଶାଢ଼ୀଟାକୁ ନ ଚିହ୍ନିବା ବା କେମିତି ସେ? କାରଣ, ସେ ତ ନିଜେ ବାନ୍ଧିଥିଲା ସେଟାକୁ ନା!

“ଡକ୍ଟର!”

“କଥାବାର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ସମୟ ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ- ଟାଲ, ଶାଗ୍ର ବାହାର।” ବିଷୟଟାକୁ କୌଶଳକ୍ରମେ ବାଁରେଇ ଦେଲି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ।

x x x x x

“ଘାଇଟ୍ ବେଳେ ତା ସାଙ୍ଗେ ବେଶି କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିନଥାଏ ମୁଁ। ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ଦେଖିଲି ମା’ ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ମତେ। ମା’ଙ୍କ ପାଦ ଛୁଇଁଲି ମୁଁ। ରୁଚି ଆଡ଼କୁ ଭଲ କରି ଥରେ ଚାହିଁଦେଇ ପଚାରିଲେ ସେ, “ଏ ଝିଅଟି କିଏ କି?”

“ଯାକ ମୁଁ ରୁଚି। ମୋର ସେକ୍ରେଟେରୀ ଏ। ତାଛଡ଼ା ସେ ବି ବୃତ୍ତିଗତ ଭାବେ ଜଣେ ନର୍ସ।

“ଆଜ୍ଞା, ସତରେ? ଖୁବ୍ ଭଲ ହେଲା ତାହେଲେ। ଯାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣି

ଭଲ କରିବୁ । ମୀରା ଯେ ପ୍ରସୂତି କାମ ପାଇଁ ତାହେଲେ ବୋଝ ଗଲା ମୋ ମୁଣ୍ଡରୁ । ଆଲୋ ଝିଅ, ଏବାଟେ ଆ ।”

“ମା’ଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲୁ ଆମେ । ଗୋଟିଏ ଝୁଲା ଚଉକିରେ ବସିଥାଏ ମୀରା-ମସ୍ତକଟ୍ଟ ପେଟ କାଢ଼ି । ମୁହଁରୁ ଦିହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ସଫା ଦିଶୁଥାଏ । ତା କପାଳକୁ ଆଉଁଷି ଦେଇ ଡାକିଲି, ‘ମୀରା’ !

ଆଖି ଖୋଲିଲା ମୀରା । ଟିକେ ମୁରୁକେଇ ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ କହିଲା, “ଭାଇ ! କେତେବେଳେ ଆସିଲ !”

“ଏଇ ତ ! କେମିତି ଅଛୁ ?”

“ମୁଁ ଠିକ୍ ଅଛି । ଦୃଃ ପେଶୁସେ ତ ମତେ ଦେଖାଦେଖୁ କରୁଛନ୍ତି । କହୁଛନ୍ତି ମୋର ସବୁ ଭଲ । ତେବେ ‘ପ୍ରଥମ ପିଲା ଜନ୍ମ ବେଳେ ଅସୁବିଧା ତ ପ୍ରାୟ ଥାଏ ସବୁବେଳେ, ନା ? କିନ୍ତୁ, ତମେ ଆସିଲ କେମିତି ?”

“ମା’ଙ୍କ ଟେଲେକ୍ସ । ମତେ କୁହାହେଉଛି ଶୀଘ୍ର ଆ,” କହିଲି ମୁଁ ।

“ମା’ ସତରେ ଭାରି ଦୂରକୁଲି । ତମକୁ ଏମିତି ତନାଘନା କରିବାର କିଛି ଦରକାର ନଥିଲା । ତେବେ, ତମେ ଆସିଲଣି....ମତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଛି ସତରେ ।”

“ତତେ ତ ମୁଁ ଅନେକ ଦିନ ହସ ଦେଖୁନି । ଟେଲେକ୍ସଟା ଦେଖୁ ସତରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗିଲା । ଦଉଡ଼ି ଆସିଲି ସେଇଥି ପାଇଁ ।”

“ଏ କିଏ, ତମ ପଛରେ ଭାଇ ?”, ମୋ ପଛପଟେ ରୁବିକୁ ଦେଖୁ ପଚାରିଲା ମୀରା ।

“ଘା ନାଁ ରୁବି । ମୋ ସେକ୍ରେଟେରି ଆଉ ନର୍ସ ବି ସେ ।”

“ବାଃ, ଭାରି ସୁନ୍ଦରୀ ତ !” କହିଲା ମୀରା, “ଠାକୁରଙ୍କ, ରାଣ କେମିତି ଲାଜେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ଦେଖୁତ ତ ଭାଇ !”

ରୁବିପଡ଼ିଲି ରୁଦି ଆଡ଼କୁ । ଦେଖୁଲି, ରୁବିର ବେରିୟମ୍ ନିକେଲରେ ତିଆରି ମୁହଁଟା ଲାଲ୍ ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ସତରେ, ମୁହଁକୁ ତାର ରକ୍ତ ଚହଟି ଗଲାପରି । ତାର ସେଇ ସଲ୍ଲୁକ ମୁହଁରେ ରକ୍ତାଭ ରଙ୍ଗ ପିଟିବା ଘଟଣା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା, ଏଇ ପ୍ରଥମ ମୋ ପାଇଁ ।

ମା’ କହିଲେ, “ଯାଅ, ଧୂଆଁଧୋଇ ହ । ତମପାଇଁ ତା’ ଜଳଖିଆ ବନୋଉଛି । ରାତିରେ କ’ଣ ସବୁ ଖାଇବ ଦେଖେ-”

ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ତା’ ବନେଇବା ଦାୟିତ୍ବ ନିଜ ହାତକୁ ନିଜେ ନବା ପାଇଁ ରୁବି କହିଲା ନିଜ ଆତ୍ମା ।

“ତମେ ତା’ ତିଆରି କରି ଜାଣ ?” ମା’ ପଚାରିଲେ ।

“ତା ?- ମତେ ଟିକେଟିକେ ଜଣା । କିନ୍ତୁ, ରୋଷେଇ ଜଣା ନାହିଁ ମତେ ।

ମୋର ସେତିକିକୁ ଡରା।”

“ଏ କି କଥା ? ବଢ଼ିଲା ଝିଅମାନେ ରକ୍ଷାବତ୍ତା କରି ଜାଣିବା ନିହାତି ଦରକାର !”, କହିଲେ ମା ।

“ଆପଣଙ୍କଠୁଁ ଦିନେ ଦି’ଦିନରେ ଶିଖିନେଇ ପାରିବି ଭାବୁଛି”

“ଏତ ଦିନେ ଦି’ଦିନର କଥା ନୁହଁ ଲୋ ମା !” ସେଇଠୁ ହସିହସିକା ଯୋଡ଼ିଲେ ମା’, “ତୁ ବାହାହେଲେ ତୋ ସ୍ବାମୀକୁ କଥାଣ ସବୁ ଦବୁ ଯେ ଖାଇବାକୁ ?”

“କିନ୍ତୁ, ମୁଁତ ବାହାହବା ଆଗରୁ ରକ୍ଷାବତ୍ତା କାମ ଶିଖି ନଥିଲି ବେଶୀ କିଛି”, କଥାରେ ମିଶିଲା ମୀରା ।

“ତୋର ଭାରି ଆଶ୍ଚ ସବୁ କଥାରେ ପରା ! ତୁ କ’ଣ କିଛି ଶିଖିଲୁକି ମୋଠୁଁ ?” ଜବାବ ଦେଲେ ମା ।

“ତେବେ ବି, ଶିଖୁଛି ଯେତିକି ସେତିକିରେ ନେଲି ଚଳେଇ ନା !” କହିଲା ମୀରା

“ଆପଣ କଣ କୁଜେରି ବହି ମାନେ ରାନ୍ଧଣା ବହିରୁ ଏସବୁ ଶିଖିଲେ ?”, ପଚାରିଲା ରୁବି ।

“ବାକି ମାର । ସବୁ କଥା ଅଛି ବହିରେ । ମୋଠୁଁ ଧାର ନବକି ବହିଟା ?” ଯାଚିଲା ମୀରା ।

“ଠିକ୍ ଅଛି ତାହେଲେ । ଟିକେ ଦେଖେ ମୁଁ । ଭାବୁଛି କାଲି ଦି’ପହରକୁ ଲମ୍ବ ବାଡ଼ିବି ମୁଁ ।”

“ତା’ ଟିକେ ହେଲେ ଚଳିବ ବାବା....ଆଜ୍ଞା, ତମର ବି ଟିକେ ସମୟ ବି ତ ଦରକାର ନିଜ ପାଇଁ....”

ମା’ଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ରୁବି ପଶିଲା ରୋଷେଇ ଘରେ । ବାସ୍ତବିକ ଚମତ୍କାର ଭାବେ ତା’ ତିଆରି କରିଦେଲା ସେ । ତା ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ ଦେଇ ମା’ କହିଲେ, “ସାବାସ୍” । ପଚାରିଲେ ତାକୁ, “ତୋ ପାଇଁ ତା’ ଢାଳିନୁ ଯେ ? ତା’ ପିଉନା ?”

ଆବାକାବା ଆଖିରେ ଚାହିଁଲା ମତେ ରୁବି । ରୋବଟ୍‌ଙ୍କ ଖୁଆପିଆ ଅନ୍ୟାସ ବିଷୟରେ ମୋର କିଛି ହେଲେ ଧାରଣା ନଥିଲା । ଏ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରିବା ବି ଦରକାର ପଡ଼ୁନଥିଲା ତ କେବେହେଲେ ।

“ରୁବି ତା’ ପିଏନା”, ଅବସ୍ଥାକୁ ବଞ୍ଚେଇନବା ଭଳି କହିଲି କଥାଟା । ଖାଲି ମଗଟାକୁ ଥୋଇ ଦେଇ ବାହାରିଲି ମୁଁ ରୁବିକୁ ଘର ଦେଖେଇବାକୁ ।

ଆମ ଘର, ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବତ୍ତ ଘର; ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଘର ଯଦି ତ । କିନ୍ତୁ, ଘରେ ଆମର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଆଧୁନିକ ସାଜ ସରଜାମ ବି ଥାଏ ଯେମିତିକି

‘ହଲୋ-ଭିଜନ୍’ । ବାଡ଼ିଆଡ଼କୁ ନେଇ ଆମ ନଡ଼ିଆ ବଗିଚାଟା ଦେଖେଇଲି ମୁଁ ତାକୁ । ପବନକଳରେ କେମିତି ପାଣି ଉଠାଯାଏ- ଯନ୍ତ୍ରଣା ଚାଲୁକରି ବୁଝେଇଲି ଚିକିଏ ବେଳ । ଏସବୁ ପଛରେ ମୋ ମତଲବଟା ଥିଲା- ତା ସାଙ୍ଗେ ପଦେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ।

ପଚାରିଲି, “ତମର ଆମ ଭଳି ଖୁଆପିଆ ଦରକାର ରୁବି ?”

“ନା । ଆମର ଦରକାର ନଥାଏ ସେସବୁ ।”

“ତେବେ ଦିହକୁ କାମରେ ଲଗେଇବାକୁ ଶକ୍ତି ପାଉଛ କୋଉଠୁ ?”

“ଆମ ଶରୀରକୁ ଶକ୍ତି ମିଳେ ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟାର୍ ସେଲ୍‌ରୁ । ଆମର ଯାବତ ଶାରୀରିକ ଆଉ ମସ୍ତିଷ୍କର କାମପାଇଁ ଶକ୍ତି ପାଉ ଆମେ ଏଇ ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟାର୍ ବ୍ୟାଟେରିରୁ ।” କହିଲା ରୁବି ।

“ସମସ୍ୟା ବାହାରି ପାରେ ଏଇଥିରୁ । ମା’ ଯଦି ତମକୁ ବଢ଼େଇ କରି ଖୋଇ ବସିବେ, ତେବେ ?”

“ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନା । ତଳେଇ ନେବି ମୁଁ । ଆମ ପାକସ୍ଥଳୀ ଯାଗାରେ ଗୋଟାଏ ଫାଲତୁ ଥଳି ଖଞ୍ଜାଯାଇଛି । ସେଠିକି ଯାହାଯିବ ସେଗୁଡ଼ାକୁ କାଢ଼ି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ହବ ପଛରେ । ଆମକୁ ଯେତେବେଳେ ସେସବୁ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ପାଟି ପାଟିରେ ମିଶି ‘ଖୁଆପିଆ’ କରିବାକୁ ପଡ଼େ- ସେତେବେଳେ ଏଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟା ବେଶ୍ କାମ ଦିଏ ।”

“ଆଜ୍ଞା ! ସତେ ?”, ପଚାରିଲି ମୁଁ । “ଏକଥା କେମିତି ଆଗରୁ ଜଣା ନଥିଲା ଯେ ମତେ !”

“କାରଣ, ଆପଣ ତ ପଚାରନ୍ତି ନାହିଁ ସେସବୁ କଥା କେବେ ବି !”, ଜବାବ ଦେଲା ରୁବି ।

ଏହା ଉପରେ ଆଉ କିଛି କହିବାର ନଥିଲା ମୋର ।

ଡିନରପରେ ଉଠି ଚାଲିଲି ମୁଁ ଅନ୍ଧାରିଆ ବାହାର ବାରଣ୍ଡା ଆଡ଼େ । ମତେ ଲାଗିଲା, କିଏ ଜଣେ ବସିଛି ସେଠି ଆଗରୁ, ଗୋଟାଏ ଚଉକିରେ । ଶୀଘ୍ର ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଜଳେଇଲି ଆଲୁଆ ଦେଖିଲି, ହାତରେ ବହି ଖଣ୍ଡେ ଧରି ବସିଛି, ରୁବି ।

“ତମକୁ ନିଦ ଲାଗୁନି, ରୁବି ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ଆମର ତ ନିଦ ଦରକାର ନଥାଏ ଆପଣମାନଙ୍କ ଭଳି”

“ଏ ଅନ୍ଧାରରେ ବସି ବସି କ’ଣ କରୁଛ ?”

“ଏ କୁକେରି ବହିଟା ପଢ଼ୁଛି- ରକ୍ଷନ ବିଦ୍ୟା”

“ଅନ୍ଧାରରେ ?”

“ଆମକୁ ଅନ୍ଧାରରେ ବି ଦିଶେ । ଆମ ଆଖି ଭିତରେ ଇନ୍‌ଫ୍ରାରେଡ଼୍ କ୍ୟାମେରା

ଖଜା ହେଇଛି।” ବହିଷ୍କାରୀ ଲେଉଟାଉଥାଏ ସେ କହିଲାବେଳେ ।

“ବହିଷ୍କାରୀ ରଖ ତେଣେ- ତାଲ ବାରଣ୍ଡାରେ ବସିବା ଟିକେ!” ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲି ମୁଁ ।

ବାରଣ୍ଡାର କାଠ ରେଲିଂ ଉପରୁ ତଳକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ି ପାଖାପାଖି ଠିଆ ହେଇଥାଉ ଆମେ । ଶୀତଳ ପବନରେ ରାତିରାଣୀ ଫୁଲର ମଧୁର ସୁଗନ୍ଧ ମିଶି ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟି ଆମୋଦିତ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ । ନଡ଼ିଆ ଓ ତାଳ ପତ୍ରର ମର୍ମର ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ଢେଉ ସଙ୍ଗାତ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ ଆମ କାନରେ । ଆମେ କିଛି ସମୟ ବିନା ବାକ୍ୟାଳାପରେ ଠିଆ ହେଲୁ । ପରେ ଖୁବ୍ ନରମ ଗଳାରେ ପଚାରିଲା ସେ ମତେ, “ଡକ୍ଟର ! ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ପଚାରି ପାରେ କି ?”

ସେ କ’ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ।

“ତମେ ମତେ ହେମା ବିଷୟରେ ପଚାରୁଚ ନିଶ୍ଚୟ-”

“ହଁ”

“ସେ ଅଧ୍ୟାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାପ୍ତ ।”

“ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା-”

“ତମକୁ ଆମ ଘର କେମିତି ଲାଗୁଛି ?”, ପଚାରିଲି ।

“ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର । ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟ । ଆପଣଙ୍କ ମଣିଷ ଜାତି କେଡ଼େ ସୁଖ କେଡ଼େ ଭାଗ୍ୟବାନ ସତରେ !”

“କେମିତି ?”

“ଆପଣମାନଙ୍କର ମା’ ବାପା ଭାଇ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି । ଆମେ ସବୁ ଏକୃଚିଆ । ଆମର କେହି ନାହିଁ । ଆମର ଜନ୍ମ ତ କାରଖାନାରେ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପରେ ଆମକୁ ଫେରିବାକୁ ହବ ସେଠିକି, ମରିବା ପାଇଁ” କିଛି ସମୟ ଚୁପ୍ ରହିଲା ସେ ଓ ପୁଣି ପଚାରିଲା-

“ଆମେ ଏଠି କେତେଦିନ ରହିବା, ଡକ୍ଟର ?”

“ସସ୍ତାହେ ପ୍ରାୟ- । ବୋଧହୁଏ ଦିନେ ଦିନିକ ଭିତରେ ମାରାର ପିଲା ହବ । ତାପରେ ଫେରିଯିବା ଆମେ । ତମକୁ କ’ଣ ଏଠି ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ନା କ’ଣ ?”

“ନା, ସେ କିଛି କଥା ନୁହଁ ଆଦୌ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ତ ଏଠି ଚିରଦିନ ରହିଯିବାକୁ ଚାହେଁ । ମନ ହଉଛି, ଏଇଠି ହେଲେ ମୋର ମରଣ ହଅନ୍ତା କି !”

ମୁଁ ତା ହାତ ଧରି ପକେଇଲି । କହିଲି, “ସେମିତି କୁହନା ରୁବି, ଦୟାକରି ।” କଷ୍ଟରୁହ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ ମୋର ।

କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲା ସେ

“ପିଲାଟିଏ ଜନ୍ମ ହବାର ଦୃଶ୍ୟ ମୁଁ ଦେଖିପାରେ କି ଡକ୍ଟର ? ଏ ବିଷୟ ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି, କିନ୍ତୁ କେବେ ଆଖିରେ ଦେଖିନାହିଁ। ଏଠି ସେ ସୁଯୋଗ ମିଳିପାରିବ କି ? ମାଆ ସହିତ ମୁଁ ପ୍ରସୂତି ଭବନକୁ ଯାଇ ପାରିବି ?”

“ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ ତୁମେ ଯାଇ ପାରିବ। ବସ୍ତୁତଃ ତୁମ ସାହାଯ୍ୟ ସେଠି ବେଶୀ ଲୋଡ଼ା। ରୁବି, ଏଠି ବି ତମକୁ ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଆଶା କରୁଚି ତମେ କିଛି ମନେ କରିବ ନାହିଁ....”

“କଦାପି ନୁହେଁ। ପ୍ରକୃତରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ମୁଁ ତ ସେଇଆ ଭଲ କରୁଚି।”

“ତୁମେ ଖୁସିହେଲେ ମୁଁ ବି ଖୁସି ହେବି ରୁବି”, ତା କାନ ପାଖରେ କହିଲି ଏତକ ମୁଁ ଓ ତାପରେ ଆଲିଙ୍ଗନରେ ଜଡ଼େଇ ଧରିନେଲି ମୁଁ ତାକୁ।

ତମକି ପଡ଼ିଲା ସେ। ପଚାରିଲା, “ଏ କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି ଡକ୍ଟର ?”

“ତମେ ତ ମତେ ଭଲପାଅ ବୋଲି କହ। ବୁଝିପାରୁନ ମୁଁ କ’ଣ ଚାହେଁ ?”

“କ’ଣ ଚାହାନ୍ତି ଆପଣ ?” ପଚାରିଲା ସେ।

“ମୁଁ ତମକୁ ଭାବୁଛି”

“କ’ଣ ତା ମାନେ ?”

ଏତିକିବେଳେ କେହି ଜଣେ ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆସୁଥିବାର ଶୁଣିପାରିଲି। ରୁବିଠୁଁ ଦୂରେଇ ଗଲି ମୁଁ। ମା’ ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆସିଲେ। ପଚାରିଲେ, “କିରେ ବାପ ଅନାଲ, ଏତେ ରାତିରେ ଏଠି କଣ କରୁଛ କିରେ ?”

“ନାହିଁ କିଛି ନୁହଁ ମା। ନିଦ ହଜିନାହିଁ ତ। ତେଣୁ, ଗପୁରୁ....”

“ହଉ- ଠିକ୍ ଅଛି। ଶାନ୍ତ ଯାଇ ଶୁଅ। କାଲି ସକାଳକୁ ବହୁତ କାମ।”

ପରଦିନ ସକାଳେ, ରୁବିକୁ ରୋଷେଇ ଘରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାର ଦେଖିଲି ମୁଁ। ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ରନ୍ଧାବନ୍ଧା ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଶିଖି ଆମକୁ ଯେତେବେଳେ ପରଶିଲା ସେ ସେକଥା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇଗଲେ। ଉପରଠକିକୁ ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ଘଟଣା ଘଟିଲା। ଆମ ଆଡ଼ିକାର ପାରମ୍ପରିକ ରାନ୍ଧଣାର ଏକ ବିସ୍ମୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା ସେ। ଗଲାକାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁବିକୁ ଯେ ରନ୍ଧା ଆସୁନଥିଲା ଏକଥା ମା’ ଜମାରୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ।

ମାଆ ଆସିବା ପରେ ଆମ ଘର କାମ ବହୁତ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ। ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପାଖରେ ଲୋକଟାଏ ପାଇ ମା’ ପ୍ରକୃତରେ କାମରୁ ଅନେକ ଦ୍ରାହି ପାଇଗଲେ। ଚୂତାୟ ଦିନ, ବଢ଼ି ସକାଳୁ, ମାଆର ଗର୍ଭଯନ୍ତ୍ରଣା ଆରମ୍ଭ ହେଲା।

ତାକୁ ପ୍ରସୂତି ଭବନକୁ ନିଆଗଲା । ରୁବି ଓ ମୁଁ ଉଭୟ ପ୍ରସୂତି ଗୃହରେ ଥିଲୁ । ରୁବିପାଇଁ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା ବେଳ୍ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଥିଲା । ତଥାପି ଖୁବ୍ ସାହସର ସହିତ ସେ ତା କାମ ତୁଲୋଭିତ୍ୟା ।

ମଝିରେ ମଝିରେ ଡରିଗଲା ଭଳି ଜାବୁଡ଼ି ଧରୁଥାଏ ବି ସେ ମୋ ହାତକୁ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଡଃ ପେଣ୍ଡସେ ପଦାକୁ ଆସିଲେ ଓ ପୁଅଟିଏ ହେଉଛି, ପୁଣି ମୁଁ ମାମୁଁ ବନିଗଲି ବୋଲି ଖୁସିରେ ପାଟିକରି କହିଲେ । ନବଜାତକକୁ ହାତରେ ଧରିଥାନ୍ତି ସେ ।

କୁନିପିଲାଟି ଦିଶୁଥାଏ ଲାଲ୍ ଟୁକୁଟୁକୁ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।

ତା ଆତକୁ ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ଚାହିଁଲା ରୁବି । ପରେ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗ ହେଇ ପଚାରିଲା ସେ ଡକ୍ଟର ପେଣ୍ଡସେଙ୍କୁ - କୁନିପିଲାଟିକୁ ଥରେ ଛୁଇଁ ପାରିବ ସେ କି ନା ବୋଲି ।

ଡକ୍ଟର ପେଣ୍ଡସେ ହସିଲେ ଓ ପିଲାଟିକୁ ଛୁଇଁବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ରୁବିକୁ । ସେ ଆଗ ଡରିଗଲା ଭଳି ମୁହଁକଲା । ପରେ ଆଗେଇ ଯାଇ ଖୁବ୍ କଅଁଳ ଭାବରେ ପିଲାଟିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କଲା ସେ । ପିଲାଟିର ରେଶମୀ କଅଁଳ ମୁଣ୍ଡବାଳରେ ଆଜୁଠି ଚଳେଇ ଆଣିଲା ଏବଂ ପରେ ପରେ ହଠାତ୍ ଭୟ ପାଇଲା ପରି ଚାହିଁ ଦୂରେଇଗଲା ତାଠୁଁ । ମୀରା, ଖଟ ପରେ ଶୋଇଥାଏ ଆଉ ପାଖରେ । ତା ଆତକୁ ଚାହିଁଲା ରୁବି । ମୀରାର ମୁହଁ ଦିଶୁଥାଏ ଛେତା ଆଉ ଥୋପାଥୋପା ଝାଳ ମୁହଁସାରା ବିଛେଇ ହେଇଯାଇଥାଏ ତାର । କିନ୍ତୁ, ନୂଆ କରି ପାଇଥିବା ଏ ମାତୃତ୍ୱକୁ ନେଇ ବେଶ୍ ଖୁସି ବୋଲି ଜଣା ପଡୁଥାଏ ସେ । ରୁବି ଆତକୁ କ୍ଲାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଥାଏ ମୀରା ।

“କ’ଣ ବହୁତ କଷ୍ଟ ?” ପଚାରିଲା ରୁବି ।

ଅଳ୍ପ ହସିଲା ମୀରା । କହିଲା, “ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସୁଖର ଯନ୍ତ୍ରଣା । ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନାହିଁ । ଦିନେ ନିଜେ ଏ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରିବ ଯେ !”

ଅଲଗା ଆତକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପେରେଇ ନେଲା ରୁବି ।

ମା’କୁ ଏ ଶୁଭ ଖବର ଦବାକୁ ବାହାରକୁ ଚାଲିଆସିଲୁ ଆମେ । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରା ରୁପଥାଏ ରୁବି । ହଠାତ୍ ପଚାରିଲା ସେ ମତେ, “ଡକ୍ଟର ! ମୋର କ’ଣ କେବେ, ମୀରା ପରି, ପିଲାଟିଏ ହେବ ?”

“ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା - ତମେ ଜଣେ ରୋବର୍ଟ ରୁବି ! ରୋବର୍ଟ ମାନେ ମଣିଷପରି ପିଲା ପ୍ରସବ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ....”

“କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ନାରୀ ହବାକୁ ଚାହେଁ, ମା’ ହେବାକୁ ଚାହେଁ !”, କାନ୍ଦିଲା ରୁବି, “ଡକ୍ଟର ଆପଣ ମତେ କାଲି ପାଖକୁ ଚାପି ଧରିଥିଲେ । ସେତିକି ବେଳୁ

ମୋର ଏକ ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ହେଉଛି । ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏ ସବୁକୁ ମୋ ଭିତରେ କେମିତି କେଜାଣି ଓଲଟପାଲଟ କରି ଦେଇ ସାରିଛି ।

ମୋ ମସ୍ତିଷ୍କର ସ୍ମୃତିଶାଳା - ‘ମେମୋରି ବ୍ୟାଙ୍କ’ରେ ସେସବୁ ଅନୁଭୂତିର ସତ୍ତା ବି ନଥିଲା କିଛି ଏଯାବେ । ସେଇ ମଧୁର ସ୍ମୃତିଟିକୁ ହାସଲ କରିନେବା ପରେ ମତେ ଜଣା ପଡୁଛି ଯେ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ତୁଚ୍ଛ ରୋବଟ୍ ନୁହେଁ, ଡକ୍ଟର ! ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ... ମୁଁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ନାରୀ... ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ....”

ତା ହାତ ଧରିପକାଇଲି ମୁଁ । କହି ଚାଲିଲା ସେ, “ଡକ୍ଟର, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସେଇ କଅଁଳା ପିଲାଟିକୁ ଛୁଇଁଦେଲି, ମତେ କେମିତି କେମିତି ଲାଗିଲା ସବୁକଥା । ସାରା ଦେହ ମୋର ପୁଲକିତ ହେଇ ଉଠିଲା ସେତେବେଳେ । ତାପରେ ଜଣାଗଲା ମୋ ହାତ କିଭଳି ଯନ୍ତ୍ରବତ୍ ଶୀତଳ ଆଉ ମୋ ଦେହଟା ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ବୋଝ ଭଳି ଲାଗିଲା ମତେ ହଠାତ୍ । ମୋର ଏଇ ବେରିୟମ୍ - ନିକେଲର ଶରୀର ବନ୍ଧନରୁ କିପରି ମୁକ୍ତି ପାଇବି-ଏଇକଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଘାରୁଟି ମତେ ସବୁଠୁ ବେଶି କୁହନ୍ତୁ ଡକ୍ଟର, ମୁଁ କାହିଁକି ଅନୁଭବ କରୁଛି ଏମିତି ଏଭଳି ।”

“ପଚାଶ ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ମଣିଷ ଯାହା ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ତାହାହିଁ ଅନୁଭବ କରୁଛ ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ, ରୁବି !”, କହିଲି ମୁଁ, ହାତରେ ପଥର ଖଣ୍ଡେ ଧରି ନିଜ ଦି ଗୋତରେ ଠିଆ ହବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ମଣିଷ ସେଦିନ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ଯେ ସେ ଜୀବଜଗତର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂଆ ଜାତିର ଜୀବ । ଶିଶୁଟିର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତମ ପାଇଁ ସେଇ ଧରଣର ଅନୁଭୂତି ଆଣି ଦେଇଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୋବଟ୍ମାନଙ୍କଠାରୁ ତମେ ଯେ ଭିନ୍ନ ଏ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେଇଛ ତମେ ରୁବି । ଏହାହିଁ ମଣିଷର ବୌଦ୍ଧିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଏଇ ପଦ୍ଧତିରେ ଆଉ ଏକ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ବିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବ ବୋଲି ଭାବୁଛି ମୁଁ । ଆଉ କେତେ ହଜାର ବର୍ଷପରେ ହୁଏତ ରୋବଟ୍ମାନେ ମଣିଷ ଭଳି ହୋଇଯିବେ ପୂରାପୂରି । ଆଗାମୀ ରୋବଟ୍‌ସଭ୍ୟତା ଯୁଗରେ ମଣିଷର ସ୍ଥାନ କୋଉଠି ରହିବ ସେକଥା ଜଣା ନାହିଁ ମତେ । ହୁଏତ ସେମାନେ ଅତିମାନବ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ ସେଦିନ ବା ସେମାନେ ତମ ରୋବଟ୍‌ମାନଙ୍କ ଅଧସ୍ତନ ହୋଇପାରନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଆସିମଉଙ୍କ ତିନୋଟି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରି ଆସିବୁ, ତୁମେ ହୁଏତ ସେ ନିୟମକୁ ଓଲଟ ପାଲଟ କରିଦେଇ ଗୋଟାଏ ନୂଆଯୁଗ ସୃଷ୍ଟି ଦେଇପାର । ଏହା ଫଳରେ ମଣିଷକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ତମମାନଙ୍କ ହାତକୁ ମାନବୀୟତାର କୋଉ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଆସିଯାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ, ଏପରି ବି ହେଇପାରେ, ପୃଥିବୀ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମଣିଷ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଗ୍ରହରେ ନିଜର ବସବାସ ସୃଷ୍ଟିକରି ପାରେ ! ଭବିଷ୍ୟତ କଥା

କିଏ କହିବ ? କିନ୍ତୁ, ରୁବି, ତୁମର ଓ ଆମର ମିଳିତ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭୂତିର ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ।”

“କିନ୍ତୁ, ଡକ୍ଟର, ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ କ’ଣ ଅଛି ? ମୁଁ କ’ଣ ରୋଗବର୍ତ୍ତ୍ୟ ହେଇ ସାରାଜୀବନ ଏଇ ଭଳି ରହିଯିବି ?”

“ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ରୁବି। ତୁମର ମନ ମଣିଷର ମନଭଳି ସକ୍ରିୟ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି। କିନ୍ତୁ, ତୁମର ଶରୀର ତଥାପି ରୋଗବର୍ତ୍ତର ଶରୀର ହେଇ ରହିଛି। ଆଉ, ତୁମେ ଏହି ସୀମାତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିବ ନାହିଁ। ରୁବି, ଆମେ ବୟେ ଫେରିଲା ପରେ ତମକୁ ରାଘବ ପାଖକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ପଡିବ ସବୁଦିନ ପାଇଁ। ମୁଁ ଜାଣେନା ତମ ସହିତ ମୋର ଆଉ କେବେ ଦେଖା ହବ କି ନାହିଁ।”

“ ନା, ଡକ୍ଟର,। ଦୟାକରି ସେପରି କିଛି କରିବେ ନାହିଁ। ମୁଁ ଆପଣଙ୍କସାଙ୍ଗେ ରହିବାକୁ ଚାହେଁ। ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ଡକ୍ଟର” କହିଲା ସେ ବିକଳ ସ୍ଵରରେ।

“ ମୁଁ ଜାଣେ ସେ କଥା, ରୁବି। ଆଉ, ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତମକୁ ଭଲପାଏ”, ହାତକୁ ତାର ଚାପି ଧରିଲି ମୁଁ ମୋ ହାତମୁଠାଭିତରେ।

“ ସତକଥା କହୁଛନ୍ତି ? ତାହେଲେ ମତେ ରୋଗବର୍ତ୍ତ କ’ପାଳୀକୁ ଫେରାଇ ଦବାକୁ କହିଲେ କାହିଁକି ?”, ପଚାରିଲା ସେ।

“ ରାଘବ ତୁମ ମୁଣ୍ଡଭିତରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି। ବିଶ୍ଵାସ କର, ତୁମ ବିଚ୍ଛେଦ ମୋ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ। କିନ୍ତୁ ଆମର ଏଇ ବିଚ୍ଛେଦ ଆମ ଉଭୟଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ବି। ହୁଏତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆମରି ବଂଶର କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ତୁମ ବଂଶର କାହା ସହିତ ବୈବାହିକ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରନ୍ତି। ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମମାନଙ୍କୁ ଏଇ ସୀମା ଭିତରେ ରହି ଚଳିବାକୁ ପଡିବ, ରୁବି !”

“ କିନ୍ତୁ, ଡକ୍ଟର....”

“ ଅନ୍ୟଗତି ନାହିଁ ରୁବି। ‘ଆସିମଉଁ’ଙ୍କ ସୂତ୍ର ଭୁଲି ଯାଇ ନାହିଁ ତ ? ତମକୁ ସେ ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡିବ। ଏବଂ, ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତାହା କରିବାକୁ ହେବ।”

ତାପରେ ଆମେ ରୁପ୍ତଚାପ୍ ଠିଆ ହେଇ ରହିଲୁ। ଏସବୁ ଭିତରେ ମୁଁ ତା ହାତଟିକୁ ତଥାପି ଧରିରଖୁଥାଏ ମୋ ହାତମୁଠା ଭିତରେ।

ମୀରାର ପୁଅ ହବା ଖବର ମୁଁ ମା’ଙ୍କୁ କହିଲା ପରେ ତାଙ୍କ ଆଖି ଖୁସିରେ ଲୁହ ଛଳଛଳ ହେଇଗଲା।

“ ଭଗବାନ ବଡ଼ଲୋକ,” କହିଲେ ସେ, “ଏବେ ତୁମେ ବିହେଁ ବିଭାହେଇ

ମତେ ନାଟିଟିଏ ଦିଅ । ଜୀବନରେ ଏତିକି ମାତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ବାକି ଅଛି ମୋର ।”

“ଏ କି କଥା ମା ?”, ପ୍ରତିବାଦ କରି ମୁଁ ।

“ଅଜଣା ଚାଉଳ ଆଉ ଖା ନା ମା !”, ଗଦଗଦ ହେଇ ରୁବିର ପିଠିକୁ ଧୀରେ ଆପୁତେଇ ଦେଇ କହିଲେ ମା, “ରୁବି ମୋ ମନକୁ ପାଇଛି । ତତେ ଏ ଝିଅଟି ବେଶ୍ ମାନିବ । ତେଣୁ, ରୁବିମା, ମୋର ଏଇ ଗୋଟିକ ଇଚ୍ଛା ତୁ ପୂରଣ କରିବୁ ! ନା ନାହିଁ ?”, ପଚାରିଲେ ସେ ।

“କିନ୍ତୁ, ମୁଁ...”, ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହେଇ କ’ଣ ସବୁ କହୁଥାଏ ରୁବି କେଜାଣି ।

“କିଛି କଥା ଶୁଣାଯିବ ନି । ଏ କଥା ନିଶ୍ଚିତ ବୋଲି ଜାଣେ ମୁଁ । ଏ ମୋର ଆଦେଶ ବୋଲି ବୁଝ ।”

ପାଖ କୋଠରୀକୁ ଟଳିଟଳି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଚାଲିଗଲା ରୁବି ।

“ଦେଖୁଲ ଟି ? ସେ ଲାଜକୁଳିକି ଦେଖୁଲ ଟି ? ଏବେ ତୁମେ ଦିହେଁ ମୟିରକୁ ଯାଅ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦିଅ । ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡ ଫେରିଆସିବ, ବୁଝିଲ ଟି ?”

ମା’କଣ କହୁଥିଲେ ସେକଥା ଶୁଣୁନଥିଲି ମୁଁ । ରୁବି କୋଉଠି ଅଛି ଦେଖିବାକୁ ଚାଲିଗଲି ମୁଁ ।

ଗୋଟିଏ ଆରାମ ଚଉକିରେ ଚାପିତୁପି ହେଇ ବସିଥାଏ ରୁବି । ଆଖି ବନ୍ଦ । ମୁଣ୍ଡ ପଛକୁ କରି ପଡିଥାଏ ସେ ଚଉକି ଉପରେ । ତା ପାଖକୁ ଗଲି । ଆସ୍ତେ କରି ଡାକିଲି, “ରୁବି !”

କିନ୍ତୁ, ତାର କୌଣସି ଜବାବ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ତା ହାତକୁ ଧରି ପକେଇଲି । ହାତଟା ଲାଗିଲା ଧାତବ ଆଉ ଅଷ୍ଟା ।

“ରୁବି !”, କାନ୍ଦୁ ତାର ହଲେଇ ଦେଇ ପୁଣି ଥରେ ଡାକିଲି ତା ନାଁ ଧରି । କିନ୍ତୁ, ତା ପକ୍ତିତନ୍ତ୍ର ଟ୍ରେନ୍ ଭିତରକୁ ମୋ ଡାକ ଆଉ ପଶି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରାଘବଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରିବାକୁ ଦଉଡିଲି ମୁଁ ଫୋନ୍ ପାଖକୁ ।

ରୁବିକୁ ଭଲ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିସାରି ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ ରାଘବ ।

“ଅନୀଲ, ମୁଁ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ । ଏବେ ଆଉ କିଛି କରି ହେବ ନାହିଁ,” କହିଲେ ସେ ।

“କ’ଣ କହୁଛ ?”, ଶେଷ କଥାଟା ଆଶଙ୍କା କରି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି ।

“ଆସିମଉଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ତର ଶିକାର ହେଲା ସେ । ତମେ ତାକୁ ମୋ ପାଖକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ କହିଲ । ଆଉ, ତମ ମା’ ନାଟିଟିଏ ପାଇଁ ଅଳିକଲେ ତା ପାଖରେ ।

ଏ ତ ପୂରାପୂରି ଅସମ୍ଭବ ଅନୁରୋଧ ଯାହାକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିନଥାନ୍ତା ରୁବି କେବେହେଲେ । ଦୃଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିଗଲା ବିଚାରୀ ! ଆଉ, ତମେ ତ ଜାଣ ଆସିମଉଁଙ୍କ ଚୂଡ଼ାୟ ସ୍ବପ୍ନ...”

“ ହଁ, ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସ୍ବପ୍ନକୁ ଲଂଘନ ନକରିଥିଲେ ଅବା ରୋବର୍ଟ୍ସ ପୂର୍ବପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇ ରହିପାରିଥାନ୍ତା ଯେ, କିନ୍ତୁ, ତୁମେ ତ...”, କହୁଥାନ୍ତି ରାଘବ, “ତୁମର ଦୁଇଟାଯାକ ଆଦେଶକୁ ଏକକାଳୀନ ପାଳନ ଓ ଲଂଘନ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ସେ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏତେ ଘଟଣା ସବୁ, ତା ଅସ୍ଥିତ୍ବକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବଜାୟ ରଖୁ ଆସି ପାରିଥିଲା ସେ । କିନ୍ତୁ, ଏଇ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନବା ତାର ମାନସିକ କ୍ଷମତା ବହିର୍ଭୂତ । ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଚିନ୍ତା ତାକୁ ଧ୍ବଂସ କରିଦେଲା । ମିନିଟ୍ କେତୋଟି ଭିତରେ ତା ସର୍କିଟ୍ ଗୁଡ଼ାକ ପୋଡ଼ିଯାଇ ପାଉଁଶ ହେଇଗଲା । ଅନ୍ୟ କଥାରେ, ରୁବି ତମର ମରିଯାଇଛି !”

ରୁବିର ତୁଷାର ଶୀତଳ ହାତଟିକୁ ମୁଁ ତଥାପି ଚାପି ଧରିଥାଏ ।

“ରୁବି...ରୁବି...,” କାନ୍ଦୁଥାଏ ମୁଁ ।

(ମୂଳ ରଚନା: ମରାଠୀ)

ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର

ଶୁଭଦା ଗୋଗତେ

ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ ତିନିଟା । ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖର ଭୂଷ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦିନର ଉତ୍କଳ ଆଲୋକର ବିରାଟ ବିଲ୍‌ଡିଂଟା ଶ୍ରେଣୀଥାଏ ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର । କେନ୍ଦ୍ରରେ ନାଁଟା ପ୍ରାୟ ଗୋଟେ ମହଲା ଉଚ୍ଚ ଆକାରର ଏଡେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହୋଇଥାଏ ଯେ ତାକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ମନରେ ତର ପଶିଯାଉଥାଏ । ତା ସାଙ୍ଗକୁ ସେଇ ବିଶାଳ ବିଶାଳ କାଚକବାଟ ଗୁଡ଼ାକ ବି । ଆଗନ୍ତୁକ ମନରେ ସେ ସବୁର ଦୃଶ୍ୟ ଆହୁରି ଭୟଜାତ କରୁଥାଏ ।

ବହୁ ଭାବିଚିନ୍ତି, ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗ ହୋଇ ପଶିଲେ ସେମାନେ ବିଲ୍‌ଡିଂ ଭିତରେ । ଆଉ ପଶୁପଶୁ ସେମାନେ ଆଖି ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ଆଁ କରି ଚାହିଁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବାହାରର ଦୃଶ୍ୟ ସହିତ ବିଲ୍‌ଡିଂ ଭିତରର ଦୃଶ୍ୟର ଯେମିତିକି କିଛି ସଂପର୍କ ନଥାଏ । ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଲା ମାତ୍ରେ ପଡ଼ିଲା ଅଣ୍ଟାକୃତି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗୃହଟା । ସେ ଗୃହର ଡାହାଣପଟ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଦାମୀ କାଠଟେବୁଲ୍ ଆରପାଖେ ବସିଥାନ୍ତି ଦୁଇଟି ଝିଅ ଓ ତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ବସିଥାନ୍ତି କଥୋପକଥନରତ ଦୁଇଜଣ ହସ ହସ ଯୁବକ । ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଝି ଯାଗାଟାରେ ଠା' ଠା' ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗରେ ସଜଡ଼ାହୋଇ ରଖାଯାଇଥାଏ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସୋଫାସେଟ୍ । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆସବାବ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଜାଗାରେ ଖୁଦାଖୁଦି ହୋଇ ରଖାହେଲା ଭଳି ବି ଲାଗୁନଥାଏ ଆଖିକୁ । କେତୋଟି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗଛବୃକ୍ଷ ଅତି ଯତ୍ନରେ ସଜେଇ ରଖାଯାଇଥାଏ ଘରଟା ଭିତରେ । ସେଠାରୁ ଟେବୁଲ୍ ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ଖୁବ୍ ଚକଚକିଆ ରଙ୍ଗୀନ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ସବୁ ଥିଆ ହୋଇଥାଏ । କାନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକକୁ ନରମ ପାଷେଲ୍ ରଙ୍ଗର ଡ୍ରାଲ୍ ପେପର୍ ଦ୍ଵାରା ଆବୃତକରି ଖୁବ୍ ମନୋରମ ପରିବେଶଟିଏ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ । କାନ୍ଥ କଡ଼େ କଡ଼େ ରଖାଯାଇଥାଏ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଧାଡ଼ିଧାଡ଼ି ଚାରାଗଛ । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗୃହର ବାଁ ପଟେ ଗୋଟାଏ ବିଶାଳ ପୋଷ୍ଟର ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ । ଏ ପୋଷ୍ଟରରେ ଛବିଟିଏ ଥାଏ-ଗୋଟିଏ ହସୁକୁରୀ କୁନୁମୁନିଆ ଶିଶୁ କନ୍ୟାର । ଶିଶୁଟି କାଖରେ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଢେଇ ଭଳି ଦିଶୁଥିବା କୁକୁର ଛୁଆକୁ ଜାକି ଧରିଥାଏ । ପୋଷ୍ଟର ଛବିରେ

ଶିଶୁଟିର ପୁରୁପୁର ନରମ ଚକଚକ କେଶରାଶି ସାଙ୍ଗକୁ ଖୁଜୁରୁକୁଟିଆ କୁକୁର ହୁଆରି ଜୀବନ୍ତଭଳି ଦିଶୁଥିବା ରୂପଟି ସହିତ ପିଲାଟିର ସରଳ ହସଟା ଏତେ ସ୍ବାଭାବିକ ମନେ ହେଉଥାଏ ଯେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲାକ୍ଷଣି ଆଖି ଲାଖି ଯାଉଥାଏ ।

ହଲ ଭିତରକୁ ପଶିବା ପରେ ପରେ ଶେଖର ଓ ଆଶାବରୀ ସେଇ ପୋଷରଟା ଆଡ଼କୁ ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଚାହିଁ ରହିଗଲେ । ପରେ ଆଶାବରୀକୁ ଗୋଟାଏ ଚଉକିରେ ଆରାମରେ ବସେଇ ସାରି ଶେଖର ଚାଲିଲେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ-ପଚରା ଉତୁରା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗୃହରେ ତାଙ୍କ ଭଳି ଅନେକ ଲୋକ ଭରି ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ଗୃହଟି ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶସ୍ତ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାର ଲୋକଙ୍କ ଏକତ୍ରିକରଣ ପାଇଁ । ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକଙ୍କ ବସାଉଠା ପାଇଁ ଯେଉଁସବୁ କୌଶଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ ଗୃହଟିର ଅଭ୍ୟନ୍ତରରେ, ଲୋକ ଗହଳି ସବ୍ବେ ଯାଗାଟା ଆଦୌ ହାଉଯାଉ ହୋଇ ଉଠୁ ନଥାଏ । ଆଶାବରୀ ଯେଉଁ କୋଣରେ ବସି ରହିଥାନ୍ତି ତାର ପରିବେଶଟି ଥାଏ ବେଶ୍ କୋଳାହଳ ଶୂନ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତ ।

ଶେଖର ଫେରି ଆସିଲେ ଓ ବସିଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ଉଭୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କର ତାଙ୍କୁ ଡାକିବା ପାଳି ପଡ଼ିଲା ଯାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ଆଶ୍ଚସ୍ତ୍ରପ୍ରଦ ଓ ନିରୂତ ପରିବେଶ ଯୋଗୁଁ ସେଇ ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ଥାନଟା ତାଙ୍କୁ ଆଉ ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ନିଜ-ନିଜର ସ୍ବଳ୍ପହତା ଫେରି ପାଇବାରୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ସେମାନେ ଯଥାରୀତି ହାଲୁକା ଗପସପ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ।

କିଛି ସମୟପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକିବା ପାଇଁ ଜଣେ ନର୍ସ ଆସିଲେ ଓ ଉଭୟ ଏଥର ନର୍ସ ପଛେ ପଛେ ତାଙ୍କର ମ୍ୟାନେଜ କ୍ୟାବିନ୍‌କୁ ଚାଲିଲେ ।

ଡକ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜ କ୍ୟାବିନ୍ ଭିତର ସାଜସଜ୍ଜାଟା ବି କିଛି କମ୍ ମନୋରମ ନଥିଲା । ହସ୍ତ ହସ୍ତ ହୋଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ଡକ୍ଟର ମ୍ୟାନେ ଆଗନ୍ତୁକ ମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ପାଇଁ । ଶେଖରଙ୍କ ସହିତ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଳାପରେ ସେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଆଶାବରୀ ଡକ୍ଟର ନନ୍ଦିନୀ ଯୋଶୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟଟା ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ଡକ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜ ହାତକୁ । ଏଇ ରିପୋର୍ଟଟା ସେଇ ଦିନ ସକାଳଠକି ପାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଡକ୍ଟର ନନ୍ଦିନୀ ଯୋଶୀଙ୍କ ଠାରୁ ।

ଡକ୍ଟର ଯୋଶୀ ଜଣେ ଅଳ୍ପବୟସ୍କା ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞା ବା ଗାଇନାକୋଲଜିଷ୍ଟ । ମାତୃତ୍ବକାମୀ ଅଳ୍ପବୟସ୍କା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଆଦର ଖୁବ୍ ବେଶୀ । ବିଶେଷତଃ ଆଶାବରୀଙ୍କ ବୟଃକ୍ରମର ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ଆସ୍ଥା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ।

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଡାକ୍ତରୀବିଦ୍ୟାର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗୀକରଣରେ ସ୍ତ୍ରୀରୋଗକୁ ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ ମୋଟାମୋଟି ପାଠ ଭଳି ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବେ ଶିଶୁରୋଗ ବା ପେଡ଼ିଆଟ୍ରିକ୍ସ୍ ସେଭଳି ଏକ ସାଧାରଣ ଡାକ୍ତରୀ ବିଦ୍ୟା ହୋଇ ରହିନାହିଁ। ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ସଂଜ୍ଞାଭୁତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତର ଭାବେ ଅଧିକ ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ସାରିଲାଣି। ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶସ୍ତ ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରାଯାଇଛି। ଗୋଟିଏ ବର୍ଗର ଚିକିତ୍ସକ ସାଧାରଣ ସୁସ୍ଥତା, ଦୁର୍ବଳତା, ମେଟାବଲିଜିମ୍ ଓ ଶରୀରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ବେଳେ, ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ଚିକିତ୍ସକମାନେ ରୋଗର ପ୍ରକୃତ ଚିକିତ୍ସା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ରହିଥାନ୍ତି। ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନରେ ଏଇ ଧାରଣାଟା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ସାରିଲାଣି ଯେ ନିଜେ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ରହିବା ନିଜର ଏକ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ବ। ସେଥିପାଇଁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିଜର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଇନେବା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଧରାବନ୍ଧା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ଡାକ୍ତରୀ ପରାମର୍ଶର ଖର୍ଚ୍ଚ ଯେହେତୁ ସରକାର ବହନ କରନ୍ତି, ତେଣୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନିଜ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ନିଜେ ସମାଧାନ କରିବାପାଇଁ ଚପ୍ପରତା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏକ ସ୍ବଭାବିକ କଥା।

ସନ୍ତାନ ସମ୍ଭବା ହେବାର ବୟସସୀମା ଭିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ପ୍ରତିମାସରେ ନିଜର ଗାଇନୋକୋଲୋଜିକାଲ୍ ଟେକ୍ସଅପ୍ କରାଇନେବା ଏକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୂପେ ଗୃହୀତ ହୋଇଛି। ଏହି କାରଣରୁ ଆଶାବରୀ ଡଃ ଯୋଶୀଙ୍କୁ ଦେଖା କରିଥିଲେ। ଖୁବ୍ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓ ସୃଷ୍ଟି ଡାକ୍ତରୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଡଃ ଯୋଶୀ ତାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଓ କହିଥିଲେ ଯେ ଆଶାବରୀ ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇ ସାରିଚନ୍ତି। ତାଙ୍କ ରୁଚୁସ୍ରାବ ବନ୍ଦ ହେବାର ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହକ ପରର ଘଟଣା ଏ। ନିଜ ବିଷୟରେ ଆଶାବରୀଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ମୋଚନ କରିଥିଲେ ଡଃ ଯୋଶୀ ଓ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ତ ଗର୍ଭଧାରଣ କରିଚନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ, ଆଉ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଠିକ୍ ତେଇଶ ଦିନ ତଳେ ହିଁ ଘଟିଛି ଗର୍ଭ ସଞ୍ଚାର।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଆଶାବରୀ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଏଥର ଭୁଣ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରକୁ (ଫୋଟୋ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ସେଣ୍ଟର) ଯାଇ ପରାମର୍ଶ ନେବାକୁ ହେବ। କିନ୍ତୁ ଏ କାମ ଯେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଦରକାର ସେ ବିଷୟରେ ସେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଚେତନ ନ ଥିଲେ। ଡଃ ଯୋଶୀ ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାପରେ କହିଥିଲେ, “ଆଜି ଓପରଓଲି ଆପଣଙ୍କୁ ଭୁଣ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ସେଠି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ସବୁ ଦେବେ।”

“ଆଜ୍ଞା ହଁ, କିନ୍ତୁ ଦିନେ ଦି’ଦିନ ଭିତରେ ଗଲେ କଣ ଚଳନ୍ତା ନାହିଁ?”

ପଚାରିଲା ଆଶାବରୀ ଡଃ ଯୋଶୀଙ୍କୁ । କାରଣ କେନ୍ଦ୍ରଟା ତାଙ୍କ ଘରଠୁଁ ବହୁଦୂର, ଆଉ, ସେ ବି ସେ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ବିଶେଷ ପରିଚିତ ନ ଥାନ୍ତି । ଶେଖରଙ୍କ ସହିତ ସେଠିକି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତି ସେ । କିନ୍ତୁ ଶେଖର ତ ସବୁଦିନ ଭଲି ଚାଲିଯାଇଥାନ୍ତି କାମକୁ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ।

ଆଶାବରୀଙ୍କ ଅସୁବିଧା ଜାଣିଲାପରେ ଡଃ ଯୋଶୀ କହିଲେ, “ଏଇଟା କି ବଡ଼ କଥା ଯେ ? ତୁମର ଏଇ କାମଟା ପାଇଁ ଦିନଟାଏ ଛୁଟି ନେଇ ଯିବାକୁ ଆମେ ତାଙ୍କୁ କହିପାରିବା ।”

“କିନ୍ତୁ ସେ ତ କାମକୁ ବାହାରି ଯାଇ ସାରିଚନ୍ତି ।” ବର୍ଣ୍ଣାଇଲେ ଆଶାବରୀ ।

“ତାହାଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାମରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ୟାକ୍ସିରୁ ଡକେଇ ଦଉଡ଼ି । ସେ ନିଅନ୍ତୁ ଦିନଟାଏ ଛୁଟି ଆଉ ଆସନ୍ତୁ । ଏତା ତ ତାଙ୍କ ଛୁଟି ଦିବସକୁ ବି ଯିବନି । ଏ ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଛୁଟି ରୂପେ ଗଣା ହବ ।” ହସିଦେଇ କହିଲେ ଡଃ ଯୋଶୀ ।

ଆଶାବରୀ ବାସ୍ତବିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ କଥା ଶୁଣି । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଜଣାପଡୁଥାଏ ଭାବାନ୍ତର । ତେଣୁ ଡଃ ଯୋଶୀ କହିଲେ, “ଆଶାବରୀ ତୁମେ ମା’ ହବାକୁ ଯାଉଛ । ତୁମେ ଓ ତୁମର ଶିଶୁ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରପାଇଁ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, କାରଣ ତୁମ ଗର୍ଭରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭବିଷ୍ୟତ । ଶିଶୁଟି ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଓ ଆଉ ମାନସିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମତୁଲ ହୋଇ ବଢ଼ିବା ଏକ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ । ସେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆମ ଦେଶର ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଚାଲୁ ରଖୁଛନ୍ତି । ଗର୍ଭସଂଚାରର ପ୍ରଥମ ଦିନଠୁଁ ହିଁ ତୁମେ ଦେଶର ସରକାରଙ୍କର ଏକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହୋଇ ସାରିଛ । ସରକାର ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁଲେଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

ଡଃ ଯୋଶୀଙ୍କଠୁଁ ଏପରି ଏକ ନୀତିବାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ଆଶାବରୀ । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଆପେଆପେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ଶେଖରଙ୍କ ଅତିସ୍ୱ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ନେଇ ଡଃ ଯୋଶୀ ଫୋନ୍ କଲେ ସିଧା ତାଙ୍କୁ । ସେ ତାଙ୍କ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଦେଲେ । ରିସିଭରଟାକୁ ଥୋଇ ଦେଇ ମୁରୁକି ହସି କହିଲେ ସେ । “ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ । ଆପଣ ଦୁହେଁ ଆଜି ଓପରଓକି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ । ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାର କିଛି ମାନେ ନଥାଏ, ଦିନଟାଏ ବି ନୁହେଁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉତ୍ତମ ନାଗରିକଟିଏ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ।”

ଡଃ ମ୍ୟାନେଙ୍କ ସାମନାରେ ବସିଥିବାବେଳେ ଆଶାବରୀ ମନେ ପକଉଥାନ୍ତି ସେଇ କଥାଗୁଡ଼ାକ ।

ଯଦ୍ଦର ସହିତ ରିପୋର୍ଟିଂକୁ ପଡ଼ିସାରି ଖୁସି ମନରେ କହିଲେ ତୁ ମ୍ୟାନେ,
“ଅଭିନନ୍ଦନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ। ଆପଣ ତ ମା’ ହବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ମୋ କାମ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ ଡକ୍ଟର!” ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖର ପ୍ରାୟ ଏକାବେଳେକେ ସମସ୍ତରରେ
କହି ଉଠିଲେ।

“ଗୋଟିଏ ଶିଶୁକୁ ଏ ପୃଥିବୀକୁ ଆସିବାକୁ ଦେବା ଗୋଟିଏ ଶୁଭ ସମ୍ଭାବ
ନିଶ୍ଚୟ; କିନ୍ତୁ ଏ ଯେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝୁଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ” କହିଲେ
ଡକ୍ଟର ମ୍ୟାନେ, ଏ ଦିଗରେ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଆମେମାନେ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ
କରିବା ଦରକାର। ଏଥିରେ ଆପଣମାନେ ଆମ ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣରେ ସହଯୋଗ
କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛୁ ଆମେ। ନା କ’ଣ?”

ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖର ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସମର୍ଥନ କଲେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅଭିମତକୁ।
କହି ଚାଲିଲେ ଡାକ୍ତର, “ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଭାବି ସନ୍ତାନବର୍ଗକୁ
ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଦେବା ଆମ କେନ୍ଦ୍ରର ଦାୟିତ୍ୱ।
ଏଥିଲାଗି ପ୍ରତିଦିନ ଏଠାକୁ ଆସି ଆମକୁ ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ସମୟ ଆପଣଙ୍କୁ
ଦେବାକୁ ହେବ। ଆପଣଙ୍କ ନିଜ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ସମୟ ସ୍ଥିର କରି ଆମକୁ
ଜଣାଇବେ, ତେବେ ମୁଖ୍ୟ ଭୋଜନର ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିବା
ଦରକାର। ଚାହାହେଲେ ହୁଏତ ସକାଳଠାରେ ବା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆପଣ ଅନ୍ତତଃ ଥରଟିଏ
ଆମ ସହିତ ଏକାଠି ଖିଆପିଆ କରି ପାରନ୍ତେ; ଆମେ ଏଇଆ ଚାହୁଁ। ଏହାଛଡ଼ା,
ଏ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସୁଥିବା ଆପଣଙ୍କ ପରି ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକାଠି
ମିଶି ଆପଣ ବି କେତେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାୟାମ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା କରିପାରନ୍ତେ, ତା ବ୍ୟତୀତ
ଚିନ୍ତାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ତାଲିମ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
ମଧ୍ୟ ସହଯୋଗ କରିପାରନ୍ତେ। ଆପଣ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ତାନର ହିତପାଇଁ
ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ। ଏଠାରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଔଷଧପତ୍ର ଓ ଚିକିତ୍ସା
ରୀତିମତ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ। ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପରୀକ୍ଷା ପୂରାପୂରି
ଭାବେ କରାଯିବା ସହିତ ତଦନୁଯାୟୀ ଔଷଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ବଦଳିବା ଦରକାର
ହେଲେ, ତା ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଥିବ। ପରେ ଆପଣଙ୍କ ନାମକୁ ଆମେ ଆମର
ନିଜ ସଂସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଗତ କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ କରିଦେବୁ।
ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ, ଏଇ ଫର୍ମଟା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ।” ଆଉ ଟିକେ କଥା
ଯୋଡ଼ିଲେ ସେ।

“ଏ ଫର୍ମରେ ଆପଣ ଖାଲି ଆପଣଙ୍କ ନାଁ, ଠିକଣା ଓ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ
କରି ତଳେ ଦସ୍ତଖତଟାଏ କରି ଦିଅନ୍ତୁ। ଆସନ୍ତା କାଲି ପୂରା ଟେକଅପ୍ କରାଯିବ।

ପରେ ଆମେ ବାକିତକ ବିଷୟ ଫର୍ମରେ ଭରଣା କରିଦେବୁ । ଆଉ, ହଁ ଆପଣଙ୍କ ମନରେ କୌତୁହଳ ନିଶ୍ଚୟ ଗର୍ଭସ୍ଥ ସନ୍ତାନ ପୁଅ କି ଝିଅ- ଖବରଟା ଆଗତୁରା ଜାଣିନବାକୁ, ନା, ନାହିଁ ?”

ଅଳ୍ପ ଟିକେ ହସ ଓଠରେ ଖେଳାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲେ ଆଶାବରୀ ।

“ଡାହାଣ ପାଖେ ସେ ରୁମ୍‌ଟାକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି ଆପଣ । ସେଠି ଜଣେ ଲେଡି ଡକ୍ଟର ଅଛନ୍ତି । ସେ କହିବେ- ଯାହା ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି ଆପଣ ।”

ଆଶାବରୀ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ଚାଲିଲେ ସେ ଆଡ଼କୁ । ଶେଖର ପଚାରିଲେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ, “ପିଲାଟାର ଲିଙ୍ଗ ଏତେ ଜଳଦି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିନେଇ ପାରିବେ ଆପଣ ସତରେ ?”

“ଆଃ, ଗର୍ଭସଞ୍ଚାରର ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସେ କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହିଦେଇ ପାରୁ । ବିଜ୍ଞାନ କେତେ ଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେଲାଣି ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ ସେ କଥା । ଆମେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଅପରାଜିତ ପାରି ହୋଇ ସାରିଲୁଣି ଜାଣୁଛନ୍ତି ତ ? ଗତ ଶତାବ୍ଦୀପରି ଏବେ ଆଉ ଭୁଣର ଲିଙ୍ଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଗର୍ଭୋଦୟର ପଞ୍ଚମ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁନି ଆମକୁ ।”

ଆଶାବରୀ ବାହାରି ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡଃ ମ୍ୟାନ୍‌ଙ୍କ ସେମିତି ବକର ବକର ହଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ହାତରୁ କାର୍ଡ଼ଟାକୁ ନେଲାବେଳକୁ ଶେଖର ଦେଖିଲେ ଆଶାବରୀ ଟିକେ ଚିନ୍ତିତ ଦିଶୁଛନ୍ତି । କାରଣଟା କଣ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଭାବୁ ଭାବୁ ଡଃ ମ୍ୟାନ୍‌ଙ୍କ କାର୍ଡ଼ଟାକୁ ଥରେ ଚାହିଁଦେଇ ଘୋଷଣା କଲାପରି କହିଲେ, “ବାଃ, ଆପଣ ତ ଖୁବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ! ପୁତ୍ରଲାଭ ଯୋଗ ପଡ଼ିଛି ତାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ।”

ଶେଖର ତ ଖୁସିରେ ମଜଗୁଲ୍ ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ପୁଅ ହବ କି ଝିଅ ହବ ସେସବୁ ଚିନ୍ତା କଲାବାଲା ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି ଯେ ସେ, କିନ୍ତୁ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯଥାରୀତି ଟିକେ ଦୁର୍ବଳତା ତଥାପି ରହି ଯାଇଥାଏ ତାଙ୍କ ହୃଦୟର କୋଉ କୋଣରେ କେଜାଣି । ତେଣୁ ପୁଅ ଖବରଟା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଖୁସିରେ ଉଛୁଳି ଉଠୁଥାଏ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ।

ଡାକ୍ତରଙ୍କଠୁ ସେମିତି ଖୁସିରେ ଖୁସିରେ ବିଦାୟ ନେଇ ବାହାରିଗଲେ ସେ ଦୁହେଁ ପ୍ରଥମ ମହଲାକୁ । ଟିପ୍ ନର୍ସଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ଟେକ୍ ଅପ୍ ପାଇଁ ନିଜର ସୁବିଧା ହେବ ବୋଲି ଆଶାବରୀ ସମୟ ସ୍ଥିର କରି ନେଲା ପରେ ଘରକୁ ଚାଲିଲେ ଉଭୟ ।

ତା ପରଠୁ ପ୍ରତିଦିନ ନିୟମିତ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯା ଆସ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଆଶାବରୀ । ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପରେ ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଗଲେ ବି କଥାଟା ଆଉ ଦୈନନ୍ଦିନ କାମର ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା ସେ କାମ ।

ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳ ଠିକ୍ ୧୦.୪୫ ରେ ବସ୍ ରହଣି ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସେ ଘର ଛାଡ଼ନ୍ତି । କେଇ ମିନିଟ୍ ବ୍ୟବଧାନରେ କେନ୍ଦ୍ରର ଗାଡ଼ି ପହଞ୍ଚେ ବସ୍ ରହଣିରେ, ଆଉ ଗାଡ଼ି ଧରନ୍ତି ସେ । ପ୍ରାୟ ଦଶ ବାର ଜଣ ମାତୃତ୍ୱ ଆଶାୟୀ ମହିଳା ଯାତ୍ରୀ ଯାଆସ କରନ୍ତି ସେ ବସ୍ରେ । ଆଶାବରୀ ସେ ତ୍ରିପୁର ଶେଷଯାତ୍ରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ବସ୍କୁ ଉଠିଯିବା ପରେ ଗାଡ଼ି ସିଧା ଚାଲେ କେନ୍ଦ୍ର ଅଭିମୁଖେ । ସୁତରାଂ ଠିକ୍ ଏଗାର ବେଳକୁ ତେର ଜଣ ଯାକ ମହିଳା ପହଞ୍ଚି ଯାଆନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରରେ । ସେ ସମୟକୁ ସହରର ଅନ୍ୟ ଅଂଶମାନଙ୍କରୁ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ କେତେଜଣ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଆସି ପହଞ୍ଚୁଥାନ୍ତି ସେଠାରେ । କେନ୍ଦ୍ରରେ ସମବେତ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଦିଆଯାଏ ତାପରେ । ଆଶାବରୀଙ୍କ ନିଜ ଦଳରେ ତାଙ୍କୁ ମିଶାଇ, ଆଆନ୍ତି ଦଶଜଣ ଯୁବତୀ ଓ ଜଣେ ନେତ୍ରୀ ବା ଗ୍ରୁପ୍ ଲିଡର୍ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧାଯାଇଥାଏ । ଆଶାବରୀଙ୍କ ଦଳରେ ମଞ୍ଜରୀ ପଟ୍ଟେଲ୍ ବୋଲି ଝିଅଟିଏ ଥାଏ । ଖୁବ୍ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ଓ ଖୁସ୍‌ବାସିଆ ଝିଅଟିଏ ଏ ମଞ୍ଜରୀ । ସେ ବି ସେଇ ଏକା ବସ୍ରେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସେ ଆଶାବରୀ ସାଙ୍ଗରେ ।

ଆଶାବରୀ ମଞ୍ଜରୀଙ୍କ କାମ ପ୍ରଥମ ମହଲାରେ । ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳ ତାଙ୍କର ଯାଏ ନୈମରିକ ବ୍ୟାୟାମରେ । ପ୍ରସୂତି ସମୟରେ ପ୍ରସବ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସହଜ ସରଳ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହାପରେ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଛୁଟି । ନିଜ ନିଜ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସହିତ ଗପସପ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଗ୍ରୁପ୍ ଲିଡର୍‌ଙ୍କ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଏ ସମୟଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ପଛକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜର ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଢିଲା ଗାଉଁ । ପରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷିଆ ଲଞ୍ଚ ସମୟ । ପ୍ରତିଦିନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ପୁଷିକର ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଔଷଧ ଓ ଚିକିତ୍ସା ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଲଞ୍ଚ ପରେ ପର୍ଲ୍‌ଚାଲିମିନିଟିଆ ଅଧିବେଶନ । ଆରାମ କରିବା ସାଙ୍ଗକୁ ମାନସିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ଏଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭିତରେ । ମାନସିକ ବିକାଶ କହିଲେ, ସାଧାରଣତଃ ଯାହା ବୁଝାଯାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଲମ୍ବା ବକ୍ତୃତା ଇତ୍ୟାଦିର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ ଏଇ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ । ବିରକ୍ତିକର ବକ୍ତୃତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଶାବରୀଙ୍କର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ପୂର୍ବରୁ । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭର ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ସେ ଆଶଙ୍କା ଦୂର ହୋଇଗଲା ତାଙ୍କ ମନରୁ । ପ୍ରଥମ ଦିନୁ ଗ୍ରୁପ୍‌ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି କରି ବିଭକ୍ତ କରି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଆଶାବରୀଙ୍କ ଯୋଡ଼ି ହେଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ । ଆଶାବରୀ ଏଠାକୁ ଆସିବାର ଦିନକ ଆଗରୁ ମୀନାକ୍ଷୀ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ବୟସ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୀନାକ୍ଷୀ

ଆଶାବରୀକଠାରୁ ଟିକେ ବଡ଼ ଓ ଡାକ ଟେହେରାଟା ମଧ୍ୟ ଗମ୍ଭୀର । ବେଳେବେଳେ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଚିତ୍ତ ମନେ ହୁଏ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ହିଁ ଏଇ ଚିତ୍ତଚାର ସ୍ବାଦ ଚାଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଆଶାବରୀ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ କାବିନ୍‌କୁ ଯିବାକୁ କୁହାଗଲା । ସେଠି ଜଣେ ଚକ୍ରମାପିକ୍ଷା ମଧ୍ୟବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଭଦ୍ରଲୋକ ଦେଖିବାକୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ପରି । ଆଶାବରୀ ଓ ମାନାକ୍ଷୀ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିବା ପରେ ଭଦ୍ରଲୋକ ସେମାନଙ୍କୁ ବସିବାକୁ କହିଲେ ଓ ସୂଚନା ଦେଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗଲିଖ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କର ଗାଢ଼ତ୍ୱ । ଆମେ ଏଇ ସମୟଟିକୁ ‘ମାନସିକ ବିକାଶ’ ଦିଗରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା” । ବୁଝି ବସିଲେ ‘ମାନସିକ ବିକାଶ’ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କହିବାକୁ ଗଲେ ଏ ସମୟଟାକୁ ଆମେ ଆରାମ କରିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଏପରି କିଛି କାମରେ ବିତେଇବା ଯଦ୍ୱାରା ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ତାହା ଶିକ୍ଷଣୀୟ ହେବ । ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଭୃଶଟିଏ ମା’ ପେଟରେ ଥାଇ ବି, କିଛି କିଛି ବାହାରିଆ ଶବ୍ଦକୁ ବେଶ୍ ଶୁଣିପାରେ.....ବରଂ କୁହାଯାଉ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଛୁଣ ବେଶ୍ ଠଉର କରି ନେଇ ପାରେ.....ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ତଳେ ମାତ୍ର ଏଇ ବିଷୟଟା ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଆମେ କହିବା ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ହିଁ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ସଚେତ ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ । ଏ ସବୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ବହୁ ବହୁ ଗବେଷଣା କରାଯାଇ ଜଣାଗଲାଣି ଯେ ଏପରିକି ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁ କେତେକ ଚିନ୍ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ।

“ମଣିଷ ପାଇଁ ଏ ଆବିଷ୍କାର ଏକ ବିରାଟ ପଦକ୍ଷେପ । ଶିଶୁର ଯଥାର୍ଥ ମାନସିକ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ଯଦି ଏଇବେଳୁ ତାଲିମ୍ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଏ, ଆଉ ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତିର ପୃଷ୍ଠିସାଧନ ପାଇଁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ଏପରି ଉନ୍ନତ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥାଏ, ତେବେ ଯୁବାବସ୍ଥାରେ ବିପ୍ଳବ, ଗୁଣ୍ଡାଗିରି ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁସବୁ ଧୂଂସାମ୍ବଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ସମୟ ସମୟରେ ପଦାକୁ ଫୁଟି ଆକ୍ରାନ୍ତ କରେ ସେ ସବୁରୁ ନିବୃତ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ ମଣିଷକୁ । ଏହାରି ଫଳରେ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଧାରାବାହିକ ଧର୍ମଘଟ, ହିଂସାମ୍ବଳ ବିପ୍ଳବ, ପ୍ରତିବାଦ ଶୋଭାଯାତ୍ରା, ଅପରାଧ ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ପାତର ଅନୁପାତକୁ ଯଥେଷ୍ଟ କମେଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ସାମାଜିକ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥେଷ୍ଟ ସହାୟକ ହେବା ସହିତ ମଣିଷ ଜୀବନର ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁରକ୍ଷାବୋଧ ମଧ୍ୟ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମୃଦ୍ଧ ହେବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଖିରେ ରଖି ମାତୃତ୍ୱକାମୀ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ସେବାରେ,

ପ୍ରକଟିତ ଉପରାଜ୍ୟ କରନ୍ତି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ। ଆପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁର ସାମଗ୍ରିକ ବାସ୍ତବ ରାଷ୍ଟ୍ର ତଥା ସରକାରଙ୍କର। ସରକାରଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଏହାର ଚାପର ମାତ୍ରା ବହୁତ ବେଶୀ। ତାହା ସମୟ ଓ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଚୁର ଉପଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଦରକାର ଏ ଧରଣର କାମ ପାଇଁ। ତଥାପି ଭବିଷ୍ୟତ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉନ୍ନତ ପିଢ଼ିର ମାନବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆକାରରେ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଆହ୍ୱାନ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଦୋଷୋପାଧି ନୀତି ନାହିଁ ଆଜିର ସରକାରଙ୍କର.....”

“ଆପଣଙ୍କର ଏତେ ବୁଲେଇ ବଙ୍କେଇ କଥା କହିବାର ମର୍ମ ବୁଝି ହେଉନାହିଁ ଆଜ୍ଞା। ଅସଲ କଥାଟା ସିଧା କୁହନ୍ତୁନା!” ଉଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିକ କଥା ଶିଅକୁ ଟକ୍ କିନା କାଟି ଦେଲେ ମାନାକ୍ଷୀ ତାଙ୍କ ସ୍ୱରର କ୍ଷୁରଧାରରେ। ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ଆଶାବରୀ। ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ବସିଥିବା ଉଦ୍ରଲୋକ ବି ଆବାକାବା ହୋଇଗଲେ ମୁହଁରେ ପାଇଁ। ପରେ ପରେ ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ କହିଲେ ସେ, “ଆହା, ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ସତରେ.....। ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏସବୁ ବଡ଼ ବିରକ୍ତିକର ହୁଏତ ଜାଣୁଛି। କିନ୍ତୁ, ଦେଖନ୍ତୁ, ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଚିକିତ୍ସା ନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା ଦରକାର ପଡ଼ୁଛି ମତେ। ତେଣୁ ଏ ସବୁର ପ୍ରୟୋଜନ। ହଁ, ମତେ ଏଣିକି ଆପଣ ଆମର ଏଠିକା ଚଳଣି ଢଙ୍ଗରେ ‘ଭାଇ’ ବୋଲି ଡାକି ପାରନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ।

“ତାହା ଡାକର ଏପରି ଅପବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହେଁନା ମୁଁ ଆଦୌ”, ଜବାବ ଦେଲେ ମାନାକ୍ଷୀ ଋଦ୍ର ସ୍ୱରରେ।

ଏହାପରେ ଅପର ପକ୍ଷରୁ ତୀବ୍ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିଛି ଘଟିପାରେ ବୋଲି ଆଶାକରୁଥିଲେ ଆଶାବରୀ। କିନ୍ତୁ ସେପରି କିଛି ଘଟିଲା ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ। ଉଦ୍ରଲୋକ ଚୁପ୍ ରହିଗଲେ ଚିକିତ୍ସା। ତାପରେ ମୁହଁ ଖୋଲିଲେ “ମାନାକ୍ଷୀ ଆଜି ବଡ଼ ବିଦ୍ରୁତ ଜଣା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି। ତାହେଲେ ଚାଲନ୍ତୁ ବରଂ ତାଙ୍କ କହିବା ମୁତାବକ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା କାମ। ପାଖକୁ ଲାଗିଥିବା ଆଉ ଏକ କୋଠରୀକୁ ଘେନିଗଲେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ। ଏ କୋଠରୀଟା ବେଶ୍ ପ୍ରଶସ୍ତ। କୋଠରୀର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ସୋଫା ଓ ଚେୟାର ସବୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ପ୍ରତି ସୋଫା ପାଖରେ ଟେବୁଲ୍ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ସହକାରୀ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କୁ କୋଠରୀର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ। ଭାଇ ଆଶାବରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଗଲେ। ସେଠି ତାଙ୍କୁ ଚେୟାରରେ ବସିବାକୁ କୁହାଗଲା। ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡର ଓ କିଛି କାଗଜ ପର୍ଯ୍ୟ ରଖାଯାଇଥାଏ। ଆଶାବରୀଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଚେୟାରରେ ଭାଇ ବସିପଡ଼ି କହିଲେ, ଏଥର ଆପଣଙ୍କୁ କହିବି ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱର ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁ। ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱରକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ

ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ରେକର୍ଡ଼ କରାଯିବ । ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁକୁ ସେସବୁ ଯଥା ସମୟରେ ଶୁଣାଇ ଦିଆଯିବ । ସେତେବେଳେ ଆପଣ ଏଇଠି ଆରାମରେ ବସିଥିବେ ଅବଶ୍ୟ ।

“କିନ୍ତୁ ଡକ୍ଟର.....ଭାଇ, ଆପଣ ଏ ସ୍ଵରଟା ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁକୁ ବାରମ୍ବାର ଶୁଣାଇ ଶୁଣାଇ ହୁଏତ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶିଶୁ ତ ଭାଷା ଜାଣେ ନାହିଁ । ବୁଝିବ କେମିତି ସେ କହୁଛି ତ ? ଏସବୁ ଭାଷା ତା ଜାନରେ ଏ ଭାଷା ପଢ଼ିଲେ ବି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ସେ କେମିତି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ଚିକେ ନିରବ ରହି ଭାଇ କହିଲେ, ଆଶାବରୀଜୀ, ଏ ଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଖୁସି କଲେ ମତେ ଆପଣ । କାରଣ ଏ ସବୁ କଥା ଆପଣଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ କେହି ବୁଝିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ । ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ଆପଣଙ୍କୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖନ୍ତୁ, ଆପଣ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି-ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ାକର କିଛି ହେଲେ କିଛି ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଶିଶୁଟି ପକ୍ଷରେ, କିନ୍ତୁ ସେଇ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ାକୁ ଶିଶୁ ଜାନରେ ବାରମ୍ବାର ପକାଇଲେ ସେସବୁ ତାର ସ୍ମୃତି ପଟରେ ନିଜସ୍ଵ ଚିନ୍ତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବ । ହଁ ଅବଶ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକ ତାର ସ୍ମୃତି ପଟରେ ଲିଖିତ ଅପ୍ରକାଶିତ ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାରର ଏକ ଅଂଶ ରୂପେ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ରହିଥିବ ଚିରକାଳ । ଏପରିକି ଏସବୁ ସଂଗୃହୀତ ଶବ୍ଦ ସଂପର୍କରେ ସତେଜ ମଧ୍ୟ ନହୋଇପାରେ ପିଲାଟି । କିନ୍ତୁ ଜନ୍ମ ହେବା ପରେ ବୋଧ ଶକ୍ତିର ଉଦ୍ବେଗ ଘଟିବା ଉଦ୍ଭାରେ ପିଲାଟି ଜାନରେ ସେ ସବୁ ଶବ୍ଦ ପୁଣି ଥରେ ପଢ଼ିବା କ୍ଷଣି ସ୍ମୃତି ପଟରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁରଣିତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ । ଫଳରେ ଜାନରେ ଶୁଣା ଯାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଆଉ ଅପରିଚିତ ନ ଲାଗି ମନେହେବ ଯେମିତି ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର । ମନେ କରନ୍ତୁ ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ଶିଶୁର ସ୍ମୃତିରେ ଏପରି କଥା ବାରମ୍ବାର କୁହାଯାଇ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବ ଯେ ଚୋରୀ କରିବା ଗୋଟେ ଖରାପ କଥା ତେବେ ଶିଶୁଟି ବଡ଼ ହେଲା ପରେ ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ପୁଣି କୁହାଯିବ ସେଇ କଥାଟା ଆଉଥରେ, ତେବେ କଥାଟାର ମର୍ମକୁ ଶିଶୁର ମସ୍ତିଷ୍କ ଅନାୟାସରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ ପାରିବ; ସେ କେବେହେଲେ ଚୋରୀ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ନାହିଁ ।”

ଭାଇଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଆଶାବରୀଙ୍କ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ଚାଳିତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଭାଇ କହୁଥାନ୍ତି, “ଗଲା କେତେ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବେ ଦେଶର ଅପରାଧର ହାର କମିଯାଇଛି ବେଶ୍ । ଏଥିପାଇଁ ଆମ ବିମଳ ସାବାୟ ଦବା ଦରକାର ନିଶ୍ଚୟ । ନୂଆ ପିଢ଼ିର ଲୋକେ ଏଇଲେ ଗୁଣ୍ଡାଗିରିରେ ବେଶୀ ମାଦ୍ରାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ନହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ତ ଆପଣ ?” ଅପରାଧର ମାଦ୍ରା ହ୍ରାସ ସଂପର୍କରେ

ଆଶାବରୀ ଶୁଣିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ତା ମୂଳରେ ଯେ ଏଇ ସିମ୍ ସେ କଥା ଜାଣି ନଥିଲେ ସେ ।

“ଆସନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଉ । ଏ କାଗଜଟା ଟିକେ ପଢ଼ି ନିଅନ୍ତୁ । ପରେ ବଡ଼ ପାଟିରେ ପଢ଼ିବେ ଆଉ ମୁଁ ରେକର୍ଡ଼ କରିନେବି । ହଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା- ସ୍ମରଣ ଏଇ ସିଧା ସିଧା କଥା କହିଲା ଭଳି ହବା ଦରକାର ।”

ତାଲୁକା ହାତରୁ କାଗଜ ମୋହାକ ନେଉ ନେଉ ଆଶାବରୀ ମାନାକ୍ଷୀ କଣ କରୁଛନ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁଲେ । ଦେଖିଲେ ମାନିକ୍ଷୀ ବି କଣ ସବୁ ପଢୁଥାନ୍ତି ଓ ନର୍ସଟି ରେକର୍ଡ଼ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ସ୍ମରଣକୁ ।

ପର ସପ୍ତାହଟା ଏମିତି ଏମିତିରେ ବିତିଲା । ପ୍ରଥମ ଦି ଦିନ ଗଲା କେତୋଟି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କଥାରେ ନାନା ବାୟା ଗୀତ ସଂଗୀତ, କ୍ଷୀରର ଉପାଦେୟତା ଉପରେ କେତେ ପଦ କଥା, ସାଙ୍ଗ ମହଲରେ ଚଳିଲା ଭଳି କେତେପଦ ମଙ୍ଗା ମଙ୍ଗା କଥା ଆଉ କଳି କରିବା ଖରାପ, କଳିରୁ ବାହାରେ ଅନୁତାପ ଏବଂ ଏମିତି ଆଉ କେତେଟା କଥା । ଏହା ପଛ ପଛକୁ କେତେଟା ନୀତି ବାକ୍ୟ ବି ରେକର୍ଡ଼ କରାଗଲା । ଯଥା-ପିତାମାତାଙ୍କ କଥା ମାନିବା ଉଚିତ୍, ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରିବା, କାରଣ ସେମାନେ ତୁମ ହିତ ପାଇଁ ବହୁ କଷ୍ଟ ସହନ୍ତି । ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଏହି ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ଆମେ କହୁ ସମାଜ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥ ଅପେକ୍ଷା ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରାୟ ଚାରିଦିନ ପରେ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବଦଳି ଗଲା ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଡ଼କୁ । ଯେଉଁ ମାନେ ଦେଶହିତ ପାଇଁ ଆତ୍ମବଳା ଦେଇଛନ୍ତି ସେଭଳି ଶହୀଦ୍ ମାନଙ୍କ ଗୁଣଗାନ କରି ସ୍ମୃତିଶାଫିତ ମାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଦିଗରେ ରେକର୍ଡ଼ କରାଗଲା ଅନେକ କିଛି । ଏସବୁ ଆକାଂକ୍ଷା ଆଲୋଚନାର ନୈତିକ ଦିଗଟା ହେଲା-ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ଦେଶ ପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ତ୍ୟାଗ ସ୍ଵୀକାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତାହାହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ତା ପରଦିନରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଦେଶର ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଶଂସାଗାନ । ଏଥିରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵ ପ୍ରତିପାଦନକରି କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ ସଂପ୍ରତି ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ଗଣତନ୍ତ୍ର ହିଁ ପୃଥିବୀର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କିସମର ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଏ ସବୁ ଉପରେ ସରକାରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଓ ଜନକଲ୍ୟାଣ କଳେ ସରକାରଙ୍କର ଯାବତ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ତ୍ୟାଗପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସାଗାନ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେଲା ଯେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ ସେଥିରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା

ପ୍ରକୃତ ଦେଶପ୍ରେମୀ ନାଗରିକର ମୂଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଜୟନ୍ତ୍ୟତମ ଅପରାଧ ରୂପେ ନାମିତ କରାଯାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକକୁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଗତ ରହିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଗଲା । ଆଉ ମଧ୍ୟ କୁହାଗଲାଯେ ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରୁଥିବା ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦାବେଳେ ସାବଧାନ ରହିବା ଉଚିତ୍, ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିରୋଧାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବରଦାସ୍ତ କରାଯିବା ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଜଣେ ନାଗରିକର ସର୍ବ ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରୂପେ ଦେଶ ଭକ୍ତିକୁ ହିଁ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସେଦିନ ଆଶାବରୀ ଘରକୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ନିଜ ପେଟରେ ପିଲାପ୍ରତି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓ ଶୁଆପରି ବୋଲାଯିବା ବାଉଁଶ ଗୁଡିକ ବିଷୟରେ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି, ଯାହାକୁ ରେକର୍ଡ଼ କରା ସରିଥାଏ । ଭାରୁଥାନ୍ତି ସେ, ସରକାରପ୍ରତି ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା, ସରକାରର କୌଣସି ନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିରୋଧ ନକରିବା ଭଳି କଥା ଗୁଡ଼ାକୁ ମୁଁ ମୋ ପିଲାଙ୍କୁ ଶିଖେଇବି ଜଡ଼ ନ ହରଣୁ ଏଟା କଣ ଠିକ୍ କଥା ? ପ୍ରତି ଦେଶରେ, ସବୁ ସମୟରେ ଜଣେ ନାଗରିକ ଦେଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱସ୍ତ ରହିବା ତ ଠିକ୍ କଥା କିନ୍ତୁ ତା ଅର୍ଥ କ'ଣ ସରକାରଙ୍କ ସବୁ କାମକୁ ମୁଷ୍ଟ ପୋତି ଦାସ ଭଳି ସହିନେବା ? ଏହି ନିଃସହାୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ପେଟରେ ଥିବା ପିଲାଟାକୁ ମୁଁ ଏଇ ମାନସିକ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଏଇ ବଢ଼େଇବି ନା କଣ ?

ଦିନର ବାକି ସମୟ ବଡ଼ ଅସ୍ଥିରତାରେ କଟିଲା ଆଶାବରୀଙ୍କର । ଶେଷରେ ମଞ୍ଜରୀଙ୍କୁ ତା' ପରଦିନ କଥାଟା କହିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ସେ । ସେଇଠୁ ମନଟା ଟିକେ ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ପରଦିନ ମଞ୍ଜରୀ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଗୁପ୍ତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଆଶାବରୀ ଏଯାକେ ସେମିତି ଭଲ ବନ୍ଧୁତା ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିନଥାନ୍ତି ଯେ କଥାଟା ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ମୀନାକ୍ଷୀ ସଙ୍ଗେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିଲେ ବି ସେ ତ ଏତେ ସହଜ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିଦେଇ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ ଗୁରୁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବ ଆଉ କଟୁ କଥା ଯୋଗୁଁ ସେ ଜାଣି ଜାଣି ତାଙ୍କୁ ଦୂରଛଡ଼ା ହୋଇ ଚଳି ଆସୁଥାନ୍ତି । ଅସ୍ଥିରତା ଭିତରେ ଥାଇ ସେ ପଶିଲେ ମାନସିକ ଶିକ୍ଷା କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ।

ନିଜର ଚେୟାର ଖଣ୍ଡିକ ଉପରେ ସବୁଦିନ ଭଳି ବସି ପଡ଼ିଲେ ସେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଯେ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କରାଇଥିଲେ 'ଭାଇ' ନାଁରେ ଭୁସ୍କିନା ପଶିଆସିଲେ ସେ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ଆଉ ମେଞ୍ଚେ କାଗଜ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଲେ ତାଙ୍କ ହାତରେ ।

“ଆଜି ଆପଣଙ୍କର ରେକର୍ଡର ଶେଷ ଦିନ । ସବୁକାମ ଛିଆଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ଆଜି ଆମକୁ । ତେଣୁ ଚାଲନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦିବା ରେକର୍ଡ କାମ । ଆପଣ ତ ସବୁକଥା ଜାଣି ଗଲେଣି ।” କହିଲେ ସେ ।

ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହେଲା ଭଳି କହିଲେ ଆଶାବରୀ “ଠିକ୍ ଅଛି ।” ତାପରେ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲେ ପଢ଼ା ମନେ ହେଲା ଯେମିତି ଗଲା ଦିନର ପିଛିକା କଥା ଗୁଡ଼ାକର ଆଉ ଟିକିଏ ଅଧିକା ଚିନ୍ତା ଖାଲି କେବଳ ରେକର୍ଡ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଆଜି । କାଗଜରେ ଲେଖା କଥା ଗୁଡ଼ିକରୁ ବୁଝାପଡୁଥାଏ-ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଜନହିତ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମାତ୍ର ସେଗୁଡ଼ାକ-ତେବେ, ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ବସ୍ତୁତା ଆଜି ଦିଶୁଥାଏ ଜଳ ଜଳ କରି ଆଖିକୁ-ସେଟା ହେଲା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟନ । ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଆତ୍ମ୍ୟ କଥାଟା ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଇଥାଏ ତାଙ୍କର ପରିବାରର ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଉନ ପଣିଆଁରୁ । କୁଆଡ଼େ ତାଙ୍କ ବାପା ଜଣେ ଶଗଡ଼ିଆ ଥିଲେ । ପରିବାରର ଅତିଶୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ବହୁ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଓ କରାମତି ବଳରେ ଆଜି ଏତେ ଉପରକୁ ଉଠି ପାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କୃତିତ୍ବର କାହାଣୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପୃଷ୍ଠା ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରା ଯାଇଛି । ସେ ବିଷୟ ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଆଶାବରୀଙ୍କ ଯେତେ ଭିତରଟା ଆଉଣେଇ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଗର୍ଭର ପିଲାଟି ଉପରେ ଏଭଳି ପ୍ରଚାର ମୂଳକ ବାଗାଡ଼ମ୍ବରର ପ୍ରଭାବ ଯେ କଅଣ ହେବ ସେକଥା ଭାବି ସେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ଏ ଏବେ କୋଉ ବଡ଼ କଥାଟାଏ ଯେ-ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ସେ ।

ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆଖି ଦୃଷ୍ଟିଆ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ାକ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ସରିଯିବା ପରେ ତେଣିକି ପଡ଼ିଲା ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ବର୍ଣ୍ଣନା-

ଯେ ସେ ବଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର, ଶରୀରର ଗଠଣ ଚମତ୍କାର, ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଖୁସି ଲାଗେ, ସେ ଜଣେ ଦୃଢ଼ ହସ୍ତ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ଓ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ଅନୁରକ୍ତ ଜନ ସେବକ.....ଆଶାବରୀ ଆଉ ଆଗକୁ ପଢ଼ି ପାରିଲେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପଢ଼ା ମଝିରେ ଅଟକି ଗଲା, ଅନ୍ତରରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଶ୍ବସ୍ତି ଅନୁଭବ କଲେ । ସେ କହିଲେ-

“ଭାଇ, ଏ ସବୁ କଅଣ..... ?”

“ଆଶାବରୀଜୀ ଅଧାରେ ଅଟକି ଗଲେ କାହିଁକି ? ଦୟାକରି ପଢ଼ନ୍ତୁ ଓ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କରନ୍ତୁ, ଆଉ ଏପରି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।”

ଆଶାବରୀ ବିରକ୍ତି ସତ୍ତ୍ବେ ଆଗକୁ ପଢ଼ି ଚାଲିଲେ- । ଆଗକୁ ଲେଖା ଏହିପରି ଥିଲା;

ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ସେ ଆମପାଇଁ ଏପରି ଜଣେ ମହିମାବନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆମକୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେବାପାଇଁ ପଠାଇଛନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କର ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ହେଲା ଜନତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପ୍ରଦାନ । ମାଆଟିଏ ତା ପିଲାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା ଠାରୁ ସେ ତାଙ୍କ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ସେବାରେ ନିଜକୁ ଦିବାରାତ୍ରୀ ନିୟୋଜିତ କରନ୍ତି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନିବା ଉଚିତ୍, ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆତ୍ମବଳାର ଶପଥ ନେବା ଉଚିତ୍.....

ଏଥର ଆଶାବରୀ ଆଉ ଅଧିକା ନ ପଡ଼ିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ । ସନ୍ଦେହରେ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରଶ୍ନିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ କହିଲେ, ଦୟାକରି ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ପଡ଼ି ଚାଲନ୍ତୁ ।

“ନା, ମୁଁ ଆଉ ପଡ଼ିବି ନାହିଁ । ଆପଣ ଆଗ ମତେ କୁହନ୍ତୁ ଏ ସବୁର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?”

“ଦେଖନ୍ତୁ କାଗଜ ଉପରେ ଅକ୍ଷରରେତ ସବୁ କଥା ଲେଖା ଅଛି ମୋର ?”

“ହୁଏଲି ଯେ କିନ୍ତୁ ମୋ ପିଲା ସହିତ ଘାର ସମ୍ବନ୍ଧ କଣ ?”

“ମୁଁତ ଏଥିରେ କିଛି ଭୁଲ୍ ଦେଖୁନାହିଁ । ଆମ ଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ତାର ପରିଚୟ ଘଟିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ଅଛି କି ?”

“ଯାହା ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଢ଼ୁଛି ଏତ କେବଳ ପରିଚୟ କଥା ନୁହେଁ, ଏହା ତ କେବଳ ସ୍ମୃତିଗାନ । ଆମେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କେବଳ ଗାଉଛୁ ମାତ୍ର ।”

“ଆମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣେ ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି କି ଆପଣ ?”

“ସେକଥା ନୁହେଁ, ମୋର ପିଲା ପୃଥିବୀରେ ଭୂମିଷ୍ଠ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଆପଣମାନେ ଏ ସବୁ କଥା ଭର୍ତ୍ତି କରନ୍ତୁ ଏ କଥା ମୁଁ ଚାହେଁନାହିଁ । ସୁନ୍ଦର କଥା ଶୁଣିବା ବା ଭଲ ଚିନ୍ତା କରିବା ଗୋଟାଏ କଥା, ବୀର ପୂଜା ପାଇଁ ତା ମନକୁ ତିଆରି କରିବା ଆଉ ଏକ କଥା ।”

“ସତ କଥାଟା କହିବି ଆପଣଙ୍କୁ ?” କ୍ଷମା ମାଗିଲା ସ୍ୱରରେ କହିଲେ ଭାଇ ।

“ଏସବୁ ଲେଖା ଉପରୁ ଆସୁଛି ଆମ ପାଖକୁ । ଆମର ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କେବଳ ଆମେ ପାଲୁଛୁ ।”

“ମୁଁ ଯଦି ଘାର ବିରୋଧ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରେ ତେବେ କଣ ହେବ ଭାବୁଛନ୍ତି ?”

“ଘାର ଫଳ କିଛି ହେବନାହିଁ ଆଶାବରୀଜୀ।”

ସେ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ସ୍ବର ଶୁଣିପାରିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ। ଦେଖିଲେ ମାନାକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମେଣ୍ଡାଏ କାଗଜ ଧରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି।

“ମାନାକ୍ଷୀ ଜୀ, ଦୟାକରି ଆପଣଙ୍କ ସ୍ଥାନକୁ ଫେରି ଆସନ୍ତୁ।” ଜଣେ ନର୍ସ ତାଙ୍କ ବାଟ ଆଗୁଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ। ନର୍ସର ବାରଣ ନ ମାନି ମାନାକ୍ଷୀ ସିଧା ଆଶାବରୀଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ଓ ଆଶାବରୀଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ହାତ ରଖି କହିଲେ

“ଆଶାବରୀ, ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନିବା ଦ୍ବାରା ତୁମ ନିଜ ସ୍ବାର୍ଥ ହିଁ ସାଧୁତ ହେବ।”

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ ଚାହୁଁନି.....।”

“ତୁମେ ଏଇ ପିଲାଟିକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହଁ ନା ନାହିଁ?”

“ହଁ ନିଶ୍ଚୟ କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ?” ଆଶାବରୀ ଡରିଗଲେ।

ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ନର୍ସ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁ ଆସିଲା। ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଧଡ଼ କରି ଠିଆହୋଇ ପଡ଼ିଲେ। ସେ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ହାତକୁ ଆଶାବରୀଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ କାଢ଼ି ଦେଲେ ଓ କହିଲେ-

“ମାନାକ୍ଷୀ ଜୀ, ଆପଣ ଦୟାକରି ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲି ଯାନ୍ତୁ, ନଚେତ୍ ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ..... ଏ ବିଷୟରେ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବି।”

“ହଁ.....” ମାନାକ୍ଷୀ ଖୁଜାରି ହେଲାପରି କହିଲେ ଓ ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଗଲେ।

ରୁମାଲ୍ ବାହାର କରି ମୁହଁ ପୋଛିଲେ ଭାଇ। ଆଶାବରୀ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି। ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଭାଇଙ୍କର ଦେହରୁ ଥଣ୍ଡା ଝାଳ ବୋହି ଯାଉଥାଏ। ଏପରିକି ନର୍ସ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା। ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପଚାରି ସବୁ କଥା ବୁଝି ନେବାକୁ ଆଶାବରୀ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ।

କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ତୁପ୍ତଚାପ୍ ହୋଇଗଲେ। ପରେ ପରେ ନିରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ଭାଇ କହିଲେ, “ଏ ଟେବୁଲ୍ ରେକର୍ଡ଼ ବ୍ୟାପାର ଶୀଘ୍ର ସାରିବା ଆଗେ, ଆଶାବରୀଜୀ ଆଉ ତ ମୋଟେ ଦୁଇ ତିନି ପୃଷ୍ଠା ବାକି ରହିଲା। ଯାହାହେଲେ ବି ଆପଣ ତ ସବୁ କାଗଜ ପଢ଼ି ସାରିଲେଣି।”

ଆଶାବରୀ କାଗଜ ଗୁଡ଼ାକୁ ଚାହିଁଲେ। ଭାଇ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି। ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତେ ମିନିଟ୍ରେ କାମ ଛିଣ୍ଡି ଯିବା କଥା। ଆଉ ମାତ୍ର ତିନି ପୃଷ୍ଠା ବାକି। ସେତକ ପଢ଼ିଦେବା କିଛି ବଡ଼ କାମ ନୁହେଁ। ତା ଛଡ଼ା ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କର ସେଇ ପଦକ କଥା, ତୁମେ ଏ ପିଲାଟିକୁ ଦରକାର କର ନା ନାହିଁ? ତାଙ୍କ କାନରେ ବାଜିବାକୁ ଲାଗିଲା। କାଗଜ ଗୁଡ଼ାକ ନେଇ ବୁସ୍ତିତ ଭାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ

କଲେ ସେ ।

ରେକର୍ଡ଼ ସରିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ୟାବିନ୍‌ରେ ଭେଟିବା ପାଇଁ ଭାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଆଶାବରୀ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲେ ଓ କ୍ୟାବିନ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ସାମ୍ନା ସାମ୍ନି ହୋଇ ବସିଲେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ନୀରବ ରହିଲେ ଭାଇ । ଗୋଟିଏ ପେପର ହୋଇଉଠିବାକୁ ହାତରେ ନଚଉ ନଚଉ ସେ ସତେକି ନିଜ ମନକଥା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାଷା ଖୋଜୁଥିଲେ । ଆଖିରୁ ଚଷମା ଖୋଲି ଚଷମା କାଟ ସଫା କରୁ କରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେ “ଜାଣେନା କିପରି କହିବି ଏ ସବୁ କଥା ଆପଣଙ୍କକୁ । କିନ୍ତୁ ଭାରତୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ହିଁ କହିଦେବା ଭଲ । ଦୟାକରି ମାନାସୀକା ଯାହା କହିଲେ ସେ ସବୁ ପାଶୋରି ଯାଆନ୍ତୁ । ସେ ଟିକେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ପ୍ରକୃତରେ ତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ କହିବାକୁ ଗଲେ.....”

“ଆପଣ କଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସୁସ୍ଥ ମଣ୍ଡିତରେ ନାହାନ୍ତି-ଏଇ କଥା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି?” ଆହା, ନାହିଁ ଠିକ୍ ସେ କଥା ନୁହେଁ । ତେବେ ପ୍ରାୟ ସେଇଭଳି । ପ୍ରକୃତରେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଥର ଗର୍ଭପାତ ହୋଇ ସାରିଛି ।

“ଗର୍ଭପାତ ?”

“ହିଁ ଉଭୟ ଥର ସେ ଏଇ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଟିକିଆ ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ତେଣୁ କେମିତି ଗୋଟେ ଧାରଣା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଛି ଯେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ହିଁ ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପାଇଁ ଦାୟୀ । ଆମେ ଶେଷଥର ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ କଣ ବା କରି ପାରିଥାନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଆଉ କିଛି କରିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ଏଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅବସ୍ଥାକୁ ନେଇ ଆମକୁ ବେଶ୍ ସାବଧାନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ତାଙ୍କ ପ୍ରସୂତି କାର୍ଯ୍ୟ ଥରେ ଯଦି ସ୍ବାଭାବିକ ଟେବେ ଘଟନ୍ତା ତେବେ ତାଙ୍କ ମନରୁ ଏସବୁ ସନ୍ଦେହ ଆପେ ଆପେ ଦୂର ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଏଇ ଅସ୍ବାଭାବିକ ବ୍ୟବହାରକୁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଆମକୁ ଓ ତାଙ୍କ କଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥର ମୁଁ କଣ କହୁଛି ବୁଝିଲେ ତ ?”

ଏହାପରେ କଣ କହିବେ ଆଶାବରୀ ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରିଲେ ଓ ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନ ମଧ୍ୟ ମଞ୍ଜରାଙ୍କର ଦେଖା ଦର୍ଶନ ନଥିଲା । ବ୍ୟାୟାମ ପରେ କଥା ଛକରେ ଆଶାବରୀ ନ ଜାଣିଲା ପରି କହିଲେ ମଞ୍ଜରୀ କାହିଁକି ଆସି ନାହାନ୍ତି ମୁଁ ତ ଜାଣି ପାରୁ ନାହିଁ ।

“ତାଙ୍କର ତ ଏଠିକି ଆସିବାର ଆଉ କିଛି କାରଣ ନାହିଁ ।” ସ୍ଵଭାବ ସୁଲଭ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ମାନାସୀ ।

“କଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

“ତାଙ୍କର ଏକ ଗର୍ଭପାତ ହୋଇଯାଇଛି ।”

“ଗର୍ଭପାତ ?” ଘଟଣାଟା କଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆଶାବରୀ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଆଁ କରି ଚାହିଁଲେ, ତାହା ମାନାକ୍ଷୀ କିପରି ବା ସେ କଥା ଜାଣିଲେ ?

“ଏ କଥା କିଏ କହିଲା ? ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ ?” ଆଶାବରୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଏଥିରେ ଜାଣିବାର କଣ ଅଛି ? ମତେ କେହି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଝିଅଟିଏ ହେଉ ବୋଲି ସେ ଚାହୁଁନଥିଲେ କି ?”

“ହଁ,” ମଂଜରୀ ଝିଅଟିଏ ଚାହୁଁଥିଲେ ବୋଲି ଆଶାବରୀ ଜାଣିଥିଲେ ।

“ବାସ୍, ସେତିକି ମାତ୍ର କଥା ।”

“ମାନାକ୍ଷୀ ତୁମ ଗୁଣ ବୋଧେ ଖରାପ । ଝିଅଟିଏ ହେଲେ କ’ଣ ହେଲାକି ?...”

“ବନ୍ଧୁମାନେ କେ ୨ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଛନ୍ତି ?” ହଠାତ୍ ଗୁପ୍ତ ଲିଡରଙ୍କ ସ୍ଵର ଶୁଣିଲେ ସେମାନେ ଓ ବୁଲି ପଡି ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଗୁପ୍ତ ଲିଡର ପ୍ରାୟ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ବୟସର । ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ବେଶ୍ ହସହସ ଛଳଛଳ ଓ ଉଜୁଳ ମଧ୍ୟ । ତାଙ୍କ ନା ସାତା । କିନ୍ତୁ ଲିଡର ନାଁରେ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଡାକନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ମାନସିକ ବିକାଶ ରୂପକୁ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି ଔଷଧ ପତ୍ର ଦିଅନ୍ତି ଓ ଖାଆନ୍ତି ମଧ୍ୟ ।

ସେ ଲିଡର ବୋଲୁଥିବା ସ୍ଵାଲୋକଟା କାହିଁକି ଯେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଟିପେଇ ଟିପେଇ ଏମିତି କେତେବେଳେ ଚାଲି ଆସି କଅଣ ଶୁଣୁଟି ଜାଣି ନ ପାରି ଆଶାବରୀ ତରି ଗଲେ ଟିକେ । ଯାହାହେଉ ମୁହଁରୁ ଜବାବଟା ବାହାରିଗଲା ତାଙ୍କର, “ଆମେ ମଂଜରୀ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲୁ....”

ଲିଡର ଟିକେ ତୁପ୍ତ ପଡିଗଲେ । ସେଇଠୁ କହିଲେ, “ଆହା ବିଚାରୀ ମଂଜରୀ ! ସେ.... ତାର ତ ଆବରସନ୍ ହୋଇଗଲା ।”

“ହେ ଭଗବାନ !” ପାଟିକରି ଉଠିଲେ ଆଶାବରୀ, “କେମିତି ?”

“କଣ ହେଲା କେଜାଣି, ଆମେ ଠିକ୍ କରି ଜାଣିନୁ ଯେ....”

ଏତେ ଯଦ୍ ନେଇ କରିବି ଶେଷରେ ଏମିତି....

ଯେତେ ପ୍ରକାର ଯଦ୍ ଅଛି ଏ ଦୁନିଆଁରେ ସବୁ କର, କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ସେ କଥା ତୁମ ଦେହ, ତୁମ ଭାଗ୍ୟ, ଆଉ ଯୋଗ !” ଉଭୟ ଦେଲେ ଲିଡର । “କିନ୍ତୁ ଛାଡ ସେ କଥା । ଏଇଲେ ଲକ୍ଷ ଖାଇନିଅ, ନହେଲେ ତେରୀ

ହୋଇଯିବ।” ଏମିତି କହୁ କହୁ ଚାଲିଲେ ସେ ତାଙ୍କନିଁ ହଲ୍ ଆଡ଼େ ।

ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଆସି ସେ ଦୁହେଁ । ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ କହିଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ ଆଶାବରାଜ କାନରେ, “ସେ ଯେଉଁ ଝିଅଟି, ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ବାଳ ଯାହାର ଦେଖୁଚ, ଆଖି ରଖୁଥୁବଟି ତା ଉପରେ । ତାର ବି ପିଲା ହବାର ଅଛି - ଝିଅ ପିଲା । ଦେଖୁବ ଏଇ ଦିନ କେତେଟା ଭିତରେ ତାର ବି ଆବରସନ୍ ହୋଇଯାଇ ପାରେ । ଅପେକ୍ଷା କର ।”

ହଠାତ୍ ଅଟକିଗଲା ଆଶାବରାଜ ପାଦ । ବେକ ଭାଙ୍ଗି ଚାହିଁଲେ ସେ ଟିକେ । ଝିଅଟି ଚାଲିଆସି ତାଙ୍କନିଁ ଆଡ଼େ । ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଗୀତ ପଢ଼େବି ବୋଲୁଥାଏ ବିଚାରୀ ।

ସେଇ ଦିନଠୁଁ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁଟି ପାଇଁ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ଲାର୍ଡା ପାଠର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ରୁମ୍‌ରେ ନରମ ଗଦି ଉପରେ ବିଛଣା ଚାଦର ପକାଯାଇଥାଏ । ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଟେବୁଲ ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ରାକାରର ଯୋଡ଼ାଏ କଅଣ ଜିନିଷ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ଧାତୁ ଡିଆରି ପ୍ରେମ୍‌ଟିଏ ଥୁଆ ହୋଇଥାଏ । ସେଇଟାକୁ ଉଠେଇ ଧରି ଭାଇ କହିଲେ, ଏ ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରଟାକୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କ ପେଟ ଉପରେ ରଖିବି । ଏଥିରୁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱର ବାହାରିବ ଆଉ ପେଟର ପିଲା ତାକୁ ଶୁଣି ପାରିବ । ଆପଣଙ୍କ କାମ ହେଲା- ଆରାମରେ ଆଖି ବୁଜି ଶୋଇବା । ନିଜ ଘରେ ଆପଣମାନେ ଖାଦ୍ୟପେୟ ବିଷୟରେ ତ ଏତେଟା ସଞ୍ଜତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ କି ଶୋଇବା ବେଳେ ଭଲ କରି ଟିକେ ଶୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀମାନଙ୍କର ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଦରକାର ଏଇ ଦୁଇଟା - ଠିକ୍ ବେଳେ ଖାଇବା ଆଉ ଶୋଇବା । ତେଣୁ ପ୍ରତିଦିନ ଅନ୍ଧତଃ କିଛି ସମୟ ଏଠି ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୋଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବୁ ଆମେ ।

ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରଟାକୁ ଆଶାବରାଜ ପେଟ ଉପରେ ରଖିଲେ ସେ । ତାପରେ କଥା ଯୋଡ଼ିଲେ, “ମୁଁ ବାହାରକୁ ଡାଲି ଯାଉଛି ଏଇଲେ । ଆପଣ ଆଖିବୁଜି ଶୋଇ ପାରନ୍ତି । ଯଦି କିଛି ଅସୁବିଧା ହୁଏ ବୋତାମଟା ଖାଲି ଚିପି ଦେଲେ ମୁଁ ଆସିଯିବି ।” ଯୋଡ଼ା ଗୋଡ଼ ପାଖକୁ ଖଞ୍ଜା ସୁସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦା ଦେଖେଇ ଦେଲେ ସେ । ତାପରେ ଆଶାବରାଜ ଦେହ ଉପରେ ଚାଦର ଖଣ୍ଡେ ଘୋଡେଇ ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ସେ ।

ତେଣେ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିବା ନର୍ସଟା ମଧ୍ୟ ସେମିତି ବାହାରି ଗଲା ରୁମ୍‌ରୁ । ସୋମାନେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ଆଶାବରା ଟିକେ ବିକଳ ସ୍ୱରରେ ‘ତାଙ୍କଟାଏ ମାରିଲେ, “ହେ, ମୀନାକ୍ଷୀ.....”

ଆଶାବରାଜ ଆତଙ୍କୁ ଚାହିଁଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ । କିନ୍ତୁ ଉଁ କି ତୁଁ କିଛି କହିଲେ

ନାହିଁ।

ହଠାତ୍ କବାଟ ଖୋଲି ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଭାଇ। ପଚାରିଲେ,
“କିଛି ଦରକାର କି ଆପଣଙ୍କର ?”

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମନା କଲେ ଆଶାବରୀ। “ଦୟାକରି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଖାଲି ଆରାମରେ ଶୁଅନ୍ତୁ”, କହିଲେ ଭାଇ।

ତାମାନେ, କଥାଟା ବେଶ୍ ବୁଝାପଡ଼ିଗଲା ଏଥର, ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଗୋଟାଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିଛନ୍ତି, ଯେମିତିକି ରୁମ୍ ଭିତରେ ଯାହା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହବ ସେସବୁ ବାହାରେ ରହି ଶୁଣି ଦେଇ ପାରିବେ ସେମାନେ। ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଆଖି ବୁଜିଦେଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ।

ବ୍ରାହ୍ମଚରୀ ଭିତରୁ ଖୁବ୍ କ୍ଷୀଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଥାଏ। କାନ ଦେଇ ସେ ଶବ୍ଦକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ। ବୁଝି ପାରିଲେ ସେ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ନିଜ କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଥଚ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବଜାଇ ଦିଆ ଯାଉଛି ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ।

ଶାରୀରିକ ବ୍ୟାୟାମ ପାଇଁ ଯିବାକୁ ହୁଏ ଏଠି ଲକ୍ଷ୍ମ-ପରେ। ସୋପାର ନରମ ଓ ଉଷ୍ମ ଗଦି। ନିଶ୍ଚୟ ଆଲୋକ ଆଉ ବ୍ରାହ୍ମଚରୀର ମର୍ମର ଯୋଗୁ ଆଖି ବୁଜି ହୋଇ ଆସୁଥାଏ ଆଶାବରୀଙ୍କର। ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ମିନିଟ୍ କେତୋଟି ଭିତରେ ନିଯୋଗ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ସେ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଚରୀରୁ ଯେତେ ଉପରୁ କାଢ଼ି ନିଆସରିଛି। ନର୍ସ ପରଦା ଖୋଲି ଦେଉଥାଏ ଓ ଭାଇ ହାତରେ ଚା' କପେ ଧରି ସୋପା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଆଶାବରୀ ଆଖି ଖୋଲି ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁବାକ୍ଷଣି କହିଲେ ସେ, “କଅଣ ଭଲ ନିଦଟିଏ ହେଲା ନା? ଏଥର ନିଅନ୍ତୁ ଚା..... ବଢ଼ିଆ ଚା।”

ନିଜ ନିଜ କୋଠରୀକୁ ଯାଇ ଲୁଗାପଟା ବଦଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଚା' ପର୍ବଟି ସମାପ୍ତ କଲେ ସେମାନେ। ଆଶାବରୀ ଭାବି ନେଇଥିଲେ ଯେ ମଞ୍ଜରୀ ବିଷୟରେ ପଚାରିବେ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କୁ। କିନ୍ତୁ ପୋଷାକ ବଦଳ ରୁମ୍‌ରେ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ ଉଦ୍‌ମହିଳାଙ୍କୁ ଦେଖି ଓ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ସେଇ ଲିଡର୍‌ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବାରିପାରି ମୀନାକ୍ଷୀ ସଙ୍ଗେ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାର ଇଚ୍ଛାରୁ କ୍ଷୀଣ ହେଲେ ସେ, ଅନ୍ତତଃ ସାମୟିକ ଭାବେ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ଦୁଇଟା ଭିତରେ ଆଶାବରୀଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସିଲା ଆଉ ଏକ ବ୍ୟାପାର। ତାଙ୍କୁ ସତେ କି କିଏ ସବୁ ଜଗିଛନ୍ତି। କାରଣ ବସ୍ତ୍ରରେ ଚଢ଼ିବା ଠାରୁ ଓହ୍ଲେଇବା ଯାକେ କେନ୍ଦ୍ରର କେହି ନା କେହି ବରାବର ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ରଖୁଥିବା ବୁଝି ପାରୁଥାନ୍ତି ସେ। ବସ୍ତ୍ର ଭିତରେ ଜଣେ ଆଚେଷ୍ଟା ଓ

ବରାବର ଥାଏ । ତା ଛଡ଼ା ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲେଇବା ମାତ୍ରେ, କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାରଠୁ 'ଲିଡର୍' ନେଇଯାଏ ସେ ଜଗିବା ଦାୟିତ୍ଵ ପୂରା ଲକ୍ଷ ଟାଙ୍ଗି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ମାନସିକ ବିକାଶ ରୂପରେ ଚିକିତ୍ସା ଚାଲିଥିଲା ବେଳେ ତ ନର୍ସ ଜଣକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନଜର ରଖୁଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଗ୍ରୁପ୍ରେ ଏକାଠି ହବାର ସୁଯୋଗ ଟିକେ ମିଳେ, ଆଉ ଯେତେବେଳେ ସେଇ ସୁଯୋଗ ବନ୍ଦତଃ କିଏ ଟିକେ କାହା ସାଙ୍ଗେ ଅନ୍ତତଃ ପଡେ ଅଥେ ମନଖୋଲା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ପାରନ୍ତା, ସେଇ ସୁଯୋଗର ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ନେଇ ହୁଏନା ସେତେବେଳେ । ଦିଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଯେମିତି ବେଶୀ ସମୟ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଯୋଡି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନ ପାରିବେ ସେହି ଭଳି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭ କଥୋପକଥନ ରତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଦୁହେଁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଖେଦି ଆସେ 'ଲିଡର୍' । ଆଉ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ବାଧା ଉପୁଜେଇଲା ଭଳି ଭର୍ତ୍ତି କରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାପାର । ଯଦ୍ଵାରା ସବୁ ଫୁସଫୁସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଛାଏଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ।

ଅନ୍ୟମାନେ ଏ ବିଷୟଟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଚିତି କି ନା ସେ ବିଷୟ ଭାବି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ଆଶ୍ଚାବରୀ । ଏ ସବୁ ରେକର୍ଡ କରା ବାର୍ତ୍ତାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ତାଙ୍କ ଭଳି ଅନ୍ୟ କେହି ଘୃଣା କରନ୍ତି କି ନାହିଁ ଜେଜାଣି ? କିମ୍ବା ଏ ସବୁ ତାଙ୍କ ନିଜର କଳ୍ପନା । କାହାକୁ ଗୋଟାଏ ପଚାରିବେ ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ ସେ । ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମତାମତ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ସେ । କିନ୍ତୁ ସେ କଥା କେମିତି ସମ୍ଭବ ହେବ ? ଏମିତି ଗୋଟାଏ ସୁଯୋଗ ମିଳିବ କେବେ ଆଉ କେମିତି ?

ବ୍ରହ୍ମ ଭିତରେ ସପ୍ତାହକରୁ ଟିକେ ବେଶୀ ଦିନ ଚାଲିଗଲାଣି । ମଞ୍ଜରୀ ଜାଗାରେ ବସ୍ରେ ଆଉ ଜଣେ ନୂଆ ଝିଅ ଆସିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ବସ୍ରେ ଯା ଆସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚାବରୀ ବେଶ ଚିହ୍ନି ଗଲେଣି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଦି ଜଣକର ଝିଅ ହେବାକୁ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବା କ୍ଷଣି ମାନାକ୍ଷୀର କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଆସି ଯାଉଥାଏ ମନକୁ ଆଉ ମନ ଭିତରଟା ଗୋଲେଇ ଘାଣି ହୋଇଯାଉଥାଏ ।

ଦିନେ, ପୁଣି ଦେଖାଗଲା - ସେଇ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ବାଳ ରଖୁଥିବା ଝିଅଟି କୁଆଡେ ସଡେ କି ଉଭେଇ ଗଲାଣି । ତା ପରଦିନ ସେ ତଥାପି ନ ଆସିବାରୁ 'ଲିଡର୍'ଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଆଶ୍ଚାବରୀ । “ସେ ଝିଅଟି କୁଆଡେ ଗଲା କି ? କାହିଁ ଆସୁ ନାହିଁ ତ ଆଉ ?”

ମତେ କି ଜଣା ! ବୋଧେ ଦେହ ଖରାପ, ଅନ୍ୟ ଆଡେ ଚାହିଁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଲିଡର୍ ।

ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଆଉ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଉପରେ ପଡ଼ି କହିଲା, “ଜାଣିନ କି ? ତାଙ୍କର ପରା ଗର୍ଭପାତ ହୋଇଯାଇଛି !”

ହେ ଭଗବାନ୍ ! କେମିତି ହେଲା ଯେ ? କେହି ଜଣେ ପଚାରି ଉଠିଲା ।

“ଏଇ ତ ସେଦିନ ପେଟରେ ଟିକେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଲା ତାର, ସେଇଠୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହୋଇଗଲା ଆବରସନ୍ । ଜାଣି ନ ଥିଲ ? ତାଙ୍କ ପରୁ ଫୋନ୍‌କଲ୍ ଆସିଥିଲା ପରା । ଆଉ, ତାତ୍ପର୍ୟ୍ୟମାନେ ବି ତାଙ୍କୁ ଫୋନ୍‌ରେ ତାକି ପଚାରିଥିଲେ ଯେ ।”

“ନାହିଁ ମ, ମୁଁ କଣ କିଛି ଜାଣେ ?-” ଲିଡରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଶୁଣାଗଲା ଫାଙ୍କି ମାରିଲା ଭଳି । ତାପରେ କିନ୍ତୁ କହିଲେ ସେ, “ଶୁଣନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ, ଏସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଛାଡନ୍ତୁ । ଆସନ୍ତୁ ଯିବା ଲାଞ୍ଚପାଇଁ ।”

ଆଶାବରୀ ଖବ୍ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କଲେ । କ'ଣ ସବୁ ଚାଲିଛି ଏଠି ? କାହିଁକି ବି ଚାଲିଛି ?

କିଛି ସମୟପରେ ସେମାନେ ପୋଷାକ ବଦଳ ରୂମ୍‌ରେ ପଶିଲେ । ସେଇଠି ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲେ ସେ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ।

“ମାନାକ୍ଷୀ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅଛି,” କହିଲେ ସେ ।

“ଜାଣେ” ସେହିପରି ଆଖିବୁଲେଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଦେଲେ ମାନାକ୍ଷୀ । ସେଇଠୁ କହିଲେ, “ଏଠି ନୁହେଁ ।”

“ନୁହେଁ କାହିଁକି ? ଶୁଣନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ । ମୁଁ ପରଖା କରିନି !”

“ନା, ଏଠି ନୁହେଁ, ତୁମେ ରୁହ କେଉଁଠି ? ତୁମ ଘର ଠିକଣାଟା ଟିକେ ଦବ ମତେ ?”

ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ନିଜ ଘର ଠିକଣା ଦେଲେ ଆଶାବରୀ । ଆଉ ଯାହା ଆଶା କରା ଯାଉଥିଲା, ସେତିକିବେଳେ କୋଉଠୁ ଚିଲ ପରି ଛୁଟି ଆସିଲା ‘ଲିଡର’ । ତାପରେ, ପଦେବି କଥା ନ ହୋଇ ଉଭୟ ବାହାରି ଆସିଲେ ରୁମ୍‌ରୁ ।

ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ସମ୍ଭାବିତ ଆଗମନକୁ ଆଶାବରୀ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଠିକ୍ ସେଇଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆସି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଯିବେ ସେ କଥା ଭାବି ନ ଥିଲେ ସେ ।

ମାନାକ୍ଷୀ ପହଞ୍ଚିବାବେଳକୁ ଆଶାବରୀ ଶେଖରଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ସେହି ବିଷୟରେ ହିଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚଳାଇଥାନ୍ତି । ଗଲା କେତେ ସପ୍ତାହ ଧରି କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟାପାରରେ ଆଶାବରୀ ବିଶେଷ ଖୁସି ନଥିଲା ପରି ଜଣାପଡୁଥିଲେ ଶେଖରଙ୍କ ନଜରରେ । ଯାହାସବୁ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଖୁସି ହେବାର କିଛି ନଥିଲା ।

ଆଶାବରୀ ଶେଖରଙ୍କ ସହିତ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କର ପରିଚୟ କରାଇ ଦେଲେ ।

ମୀନାକ୍ଷୀ କହିଲେ-

“ମୋର ହାତରେ ଆଜି ବେଶୀ ସମୟ ନାହିଁ ସତରେ। ଯେହେତୁ ଆଶାବରୀ ମତେ କଣ ସବୁ ପଚାରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ, ଆଉ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କପରି ଅସୁବିଧାଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରେ ଗତି କରୁଛି ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଟିକେ ସତର୍କ କରିଦେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲି ଓ ଏତେବାର ଆସିଛି। କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏହାହେଲା ମୋ ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଥରର ଅଭିଜ୍ଞତା।”

ତାପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସଂପର୍କରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଭିଡିରିଆ କଥା ସେ ସୂଚେଇଲେ ଯାହା ଶୁଣିଲେ ମନରେ ଭୟ ଜାତ ହେବ।

ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ବେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ନିଜ ନାମ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୀନାକ୍ଷୀ ଥିଲେ ଜଣେ ସୁଖ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ। ବିବାହର ଚାରିବର୍ଷ ପରେ ଗର୍ଭଧାରଣ କରି ଥିବାରୁ ସେ ଉଲ୍ଲାସିତ ହୋଇ ପଡିଥିଲେ। ଗର୍ଭପରୀକ୍ଷା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କର ଝିଅଟିଏ ହେବ। ଶୁଣି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଓ କେନ୍ଦ୍ରର ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ହାତରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପିତ କରାଇ ଖୁସି ଥିଲେ। କିନ୍ତୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯୋଗ ଦେବାର ସପ୍ତାହକ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଗର୍ଭପାତ ଘଟିଥିଲା। ଘଟଣାଟା ଏଭଳି ହଠାତ୍ ଘଟିଗଲା ଯେ ସେଭଳି ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାଦରୁ ଉଧୂରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବେଶ୍ କିଛି ଦିନ ଲାଗିଗଲା। ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଶାଶୁ ଓ ଦିଅର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଘରେ ରହୁଥିଲେ। ସେମାନେ ବି ଏଇ ଦୁର୍ଘଟଣା ଦ୍ଵାରା ଖୁବ୍ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇପଡିଥିଲେ।

କିଛିଦିନ ପରେ ତାଙ୍କ ଦିଅର କେନ୍ଦ୍ର ସଂପର୍କରେ କେତେକ ଭୟଙ୍କର କଥା ଶୁଣିଆସି ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ କେନ୍ଦ୍ରରେ। ଉକ୍ତ ବିଶେଷଜ୍ଞକ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ଦିଅର ଶୁଣିଥିଲେ ଯେ କୁଆଡେ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ଜଗାଆରେ ନାରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାନୁପାତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି। ଏବଂ ସେକଥା କରିବାକୁ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଗର୍ଭପାତ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଧିକାର ମିଳିଛି। କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ନିଜ ନାଁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କରାଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦିଆଯାଇ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଏ।

“ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଭାଉଜଙ୍କୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ କରାଇବା ବିଷୟ ମତେ ଯଦି ଆଗରୁ କହିଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୁଁ ହୁଏତ ଏକ ଜାଲ୍ ରିପୋର୍ଟ ଯୋଗାଡ କରିଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତି। ଯଦ୍ଵାରା ବୁଝା ପଡିଥାନ୍ତା ଯେ ତାଙ୍କ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁଟି ଝିଅ ନୁହେଁ ପୁଅ,” କହିଥିଲେ ଦିଅରଙ୍କ ବିଶେଷଜ୍ଞ ବନ୍ଧୁ।

କିଛିମାସ ପରେ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କର ପୁନର୍ବାର ଗର୍ଭୋଦୟ ହୋଇଥିଲା। ଏଥର ତାଙ୍କ ଦିଅର କେନ୍ଦ୍ରର ବିଶେଷଜ୍ଞ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲେ।

ସପ୍ତାହକ ପରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଏଥର ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟଟି ମିଳିଥିଲା ସେଥିରୁ ଜଣପଡୁଥିଲା ଯେ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ହେବ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସତ କି ମିଛ ସେ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚାରିମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ମଧ୍ୟରେ ସବୁକଥା ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଚାଲିଥିଲା । ପଞ୍ଚମ ମାସରେ ‘ମାନସିକ ବିକାଶ’ ଅଧିବେକ୍ଷନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେତେବେଳେ ଏଇ ଅଧିବେକ୍ଷନ ଚତୁର୍ଥମାସ ଶେଷ ହେଲା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା । ଆଜିକାଲି ଏଭଳି ଅଧିବେକ୍ଷନ ପ୍ରଥମ ଦିନ ପରଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରା ଯାଉଛି । ଏ ଏକ ନୂଆ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ରେକର୍ଡ଼ ବ୍ୟାପାର ଆରମ୍ଭ ହେବା ମୂଳରୁ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଯଥାର୍ଥତା ଉପରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ରର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଯୋଡ଼ି ହିସାବରେ ସଂଗୀତା ତାହା ନାମରେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଏକାଠି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିଲେ । ସଂଗୀତା ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରିଥିଲେ ଓ ରେକର୍ଡ଼ କରିବାରେ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏ ସଂବାଦ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଷ୍ଟାଳ୍ୟ ଖେଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ଦିନେ ତାଙ୍କ ଦିଅରଙ୍କ ବିଶେଷଜ୍ଞ ବନ୍ଧୁ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ ଘରକୁ ଆସି ସତର୍କ କରିଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ନ କଲେ କ୍ଷତି ତାଙ୍କର ହିଁ ହେବ । ଏଇ କଥାଟା ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସେ ଏତେବାଟ ଆସିଚିଲେ । ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇଥିଲେସେ, “ତୁମେ ତାଙ୍କ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିବା ଭଲ ହେବ, ନ ଚାଲିଲେ ଫଳାଫଳ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତର ହୋଇପାରେ ।

ମୀନାକ୍ଷୀ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅସହାୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରେକର୍ଡ଼ କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଯେତେବେଳେ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁକୁ ଶୁଣାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେଥିରେ ସେ ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ତଦ୍ୱାରା ସେ ଏତେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡୁଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ନିଦ ହେଉ ନ ଥିଲା ।

ତିନି ସପ୍ତାହ କୌଣସି ମତେ ଚାଲିଗଲା । ଏହାପରେ ଦିନେ ସେ ହଠାତ୍ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଟ୍ରାଫିକରରୁ ବାହାରୁଥିବା ସ୍ୱର ତାଙ୍କ ନିଜର ନୁହେଁ । କୌଣସି ଜଣେ ପୁରୁଷ ଲୋକର ।

ଏହାପରେ ସେ ଉକ୍ତ ସ୍ୱରକୁ ଭଲକରି କାନେଇଲେ । ସ୍ୱରଟା ଚିହ୍ନା ଚିହ୍ନା ମନେ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱରଟା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ କାହାର ସେ ଠଉରେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସ୍ୱରଟା କହି ଚାଲିଥାଏ,-

“ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଆମରି ଗଣତନ୍ତ୍ର ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଆମର ସମଗ୍ର ସରକାରୀ କଲ ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ । ଆମର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜନମଙ୍ଗଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଆମର ନେତା ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାହାଙ୍କର.....”

ଏହାପରେ ମୀନାକ୍ଷୀ ତାଙ୍କ ପେଟ ଉପରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରଟାକୁ ରାଗରେ କାଢ଼ି ପକାଇଲେ ଓ ଉଠି ପଡ଼ିଥିଲେ । ଏହାପରେ ନର୍ସ ଓ ଭାଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଥିଲେ ଓ ଖୁବ୍ ବୁଝାସୁଝା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଆଦୌ ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଲାନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କବଳିତ ହେବାର ସମସ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଶୀଘ୍ର ନିଜର ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ଦେଇ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ।

ଏହାପରେ ପ୍ରତିଦିନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖାଇଲାପରେ ସେ ସେଇ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ନ ଦେଇ ସିଧା ନିଜ ଘରକୁ ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । ଏଥିରେ କେନ୍ଦ୍ରର ଉଚ୍ଚତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ବୁଝାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନ ଥିଲେ ଓ ‘ମାନସିକ ବିକାଶ’ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ସଫା ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ ।

ଦିନେ ସେ ତାଙ୍କର ସାପ୍ତାହିକ ଟେକ୍‌ଅପ୍ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସେ ଡାକ୍ତର ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ ଜଣା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ପଚାରିଲାରୁ ଡାକ୍ତର କହିଲେ,

“ମୀନାକ୍ଷୀଜୀ, ଆପଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନାହିଁ । ଆପଣ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁବ୍ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।”

“କଦାପି ନୁହେଁ, ମତେ ତ ଟିକିଏ ବି ଖରାପ ଲାଗୁନି, ଦୁର୍ବଳ ଲାଗୁନି, ମୋ ଓଜନ ମଧ୍ୟ କମିନାହିଁ ।”

“ଆପଣ ସେ କଥା ଜାଣି ପାରୁନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବେଶ୍ ବୁଝିଛି । ଗୋଟାଏ କାମ କରାଯାଉ । ସବୁକଥା ସଜାଡ଼ି ଦବାପାଇଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟାଏ ଇନ୍‌ଜେକ୍‌ସନ୍ ଦଉଚି ।”

କୌଣସି ‘ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ ବାହୁରେ ଡାକ୍ତର ଗୋଟିଏ ଇନ୍‌ଜେକ୍‌ସନ୍ ଦେଇଦେଲେ । ଏ କଥା ତାଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ଭଲ ଲାଗି ନ ଥିଲା । ତଥାପି ସେ ରୁପ୍ ରହିଥିଲେ ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କର ଗର୍ଭପାତ ହୋଇଥିଲା ।

ନିଜର ଏ ଅଭିଜ୍ଞତା କହି ସାରିବା ପରେ ମୀନାକ୍ଷୀ ପୁଣି କହିଲେ- “ଆଶାବରୀ, ପ୍ରତିଦିନ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଗଲାବେଳେ ତୁମେ ଯେ ଅସହସ୍ତ ଦିଶୁଥାଅ ଏହା ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ସତର୍କ କରି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲି । ତୁମ ସନ୍ତାନର ବଞ୍ଚିବା ମରିବା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏକଥା ଭୁଲି ଯାଅ ନାହିଁ । ଶିଶୁଟି ଜନ୍ମ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ବରଂ ତୁମ ଭିତରର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖିତାକୁ ଚାପି ରଖ ।

“କିନ୍ତୁ ଏ ତ ଅତି ବିପଦଜନକ କଥା,” କହିଲେ ଆଶାବରୀ।

“ପୁଅ ହେଉ କି ଝିଅ ହେଉ ପିତାମାତାଙ୍କର ଅନୁମତି ବିନା କୌଣସି ଭୁଣକୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ନାହିଁ!”

“ସେମାନଙ୍କର ସେ ଅଧିକାର ନାହିଁ,” ଯୋଗଦେଲେ ଶେଖର ଓ କହିଲେ, “ଏ ବିଷୟ ସେମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ତୁମ୍ଭେମାନେ କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ଏ କାମ ଚଳାଇଛନ୍ତି ସେମାନେ।”

କିନ୍ତୁ କାହିଁକି? କଣ ପାଉଚନ୍ତି ସେମାନେ ଏଥିରୁ? ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ସଂଖ୍ୟାନୁପାତରେ ବୈଷମ୍ୟ ଘଟିଲେ ଅନେକ ଗୁରୁତର ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିପାରେ। କିନ୍ତୁ ଥରେ ଏ ଭଳି ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଭୁଣର ହତ୍ୟାକୁ ତୁମେ ନ୍ୟାୟ ସଂଗତ ବୋଲି ମନେକରି ନେବ। ପିତାମାତାମାନେ ଏଭଳି ଭୁଣହତ୍ୟାକୁ ଯେହେତୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ, ବିଶେଷତଃ ମାଆମାନେ, ତେଣୁ ପିତାମାତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଗର୍ଭପାତ କରାଇ ନେବାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରର ନିଜସ୍ବ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ!” ଶେଖର ଉପରେ ପଡ଼ି କହିଲେ।

“ଯଦି ତାହା ସତ୍ୟ ତେବେ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ବିତୀୟ ଗର୍ଭକୁ ତାହେଲେ ସେମାନେ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲେ କାହିଁକି? ଖାଲି ଯୁକ୍ତିତର୍କ କଲେବୋଲି ସେ ନା କ’ଣ? ଏତେ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରୁ ଏମିତି କରିଦେଇ ପାରନ୍ତି ତାହେଲେ ସେମାନେ?”

“ନା, ଖାଲି ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ,” ସଫେଇ ଦେଲେ ମାନାକ୍ଷୀ।

ମୁଁ ତ ଏକା ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟ କେତେଜଣ ମହିଳା ମଧ୍ୟ ଅସନ୍ତୋଷ ବନ୍ଧିତ ପାତି ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ। ମୁଁ ଯେମିତି ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲି ସଂଗୀତା ମଧ୍ୟ ସେମିତି କରିଥିଲା। ମୋ ପ୍ରତିବାଦ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ଆକାର ଧରୁ ଏ କଥା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲେ ସେମାନେ। ତେଣୁ ମୁଁ ମାଇଲେ ଯିବ ସରିବାଟ ଧରି ନେଲେ।

“ମାନାକ୍ଷୀ! ଏତେ ସରି ହେଲା ପରେବି ତାହେଲେ ତୁମେ କାହିଁକି ପୁଣି ଥରେ ଫେରି ଆସିଲ ସେଭଳି ଜାଗାକୁ?” ପଚାରିଲେ ଆଶାବରୀ। ଚିକିଏ ବେଳ ତୁମ୍ଭେ ରହିଗଲେ ମାନାକ୍ଷୀ। ତାପରେ ମୁହଁ ଖୋଲିଲେ, “କୋଉଠିକି ନହେଲେ ଯାଇଥାନ୍ତି ଆଉ?”

“କୌଣସି ପ୍ରାଇଭେଟ, ନର୍ସି ହୋମରେ ଭର୍ତ୍ତିହେଲେ ନାହିଁ?”

“ସେଥିପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ତ କରିଥିଲି,” ଚିନ୍ତିତ ଦିଶୁଥାନ୍ତି ମାନାକ୍ଷୀ।

“ଏ ସହରର ସବୁ ଡାକ୍ତରଖାନା ଆଉ ଡାକ୍ତର ସମସ୍ତେ ସଂପୃକ୍ତ ସେଇ କେନ୍ଦ୍ରଟା ସହିତ। ପ୍ରତ୍ୟେକଟା ପ୍ରସୂତି କେଶକୁ ସେଇ କେନ୍ଦ୍ର ଭରିଆରେ ଆସିବାକୁ ହେବ। ମୋ ଶାଶୁ ଓ ମୁଁ ଅନେକ ଗୁଡାଏ ଡାକ୍ତରଖାନା କେତେକେତେ ଥର

ହୁଲିଲୁ । ପୂରା ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ଆମର ଗଲା ସେଇ ଚେଷ୍ଟାରେ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆମକୁ କହିଲେ - କେନ୍ଦ୍ର ଜରିଆରେ ଆସ । ଆଉ ବାଟ କ'ଣ ? ବାଧା ହୋଇ ନାଁ ଲେଖାଇଲି କେନ୍ଦ୍ରରେ ।”

ଅଧିକାଂଶ ଚିନିତଶଯ୍ୟାକ ନିରବ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ ତାପରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଗ୍ନ ଆଆନ୍ତି ନିଜ ନିଜ ଚିନ୍ତାରେ । ଶେଷରେ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ ଓ କହିଲେ, “ଯିବାକୁ ହବ ମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ । ତେବେ ଶୁଣ ଆଶାବରୀ, ଏ ବିଷୟରେ ମୋ କଥା ଶୁଣ ମନଦେଇ । ସେମାନେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ତୁମେ ଅସହ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର । ଏଥିରେ ତୁମର ଆଦୌ ମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ । ଓଲଟି ଏମିତି କରିବା ଦ୍ଵାରା ତୁମର ଯେ କି ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ଘଟିପାରେ ଭାବ ।”

ବାହାରି ଗଲେ ମୀନାକ୍ଷୀ । ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖର ବହୁତ ବେଳ ଯାଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲୁ ରଖିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ବରାବର ହବାକୁ ଆଶାବରୀଙ୍କୁ କିଛି ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ - ଜାଣିଥିଲେ ସେ । ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ କଥାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ କେତେ ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଦରକାର । ଲାଗୁ ଲାଗୁ ଦୁଇଥର ଗର୍ଭପାତ ସ୍ଵଭାବିକ କାରଣରୁ ବି ନ ହୋଇଥିବ କାହିଁକି ତାଙ୍କର ? କେତେକ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଏଭଳି ଲଗାତାର ଭାବେ ଗର୍ଭପାତ ରୋଗ ଭୋଗନ୍ତି । ଯାହାର କାରଣ ଏଯାବତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସୂତି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟ ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣା ।

ଆଗାମୀ ଦୁଇଟା ଦିନ ଭିତରେ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ କଥା ଉପରେ ଉଠିଥିବା ସନ୍ଦେହ ସେମାନଙ୍କ ମନରୁ ଉଠେଇଗଲା । ଶିଶୁ କନ୍ୟା ପ୍ରସବ ପାଇଁ ଆଶାୟୀ ଦୁଇଜଣ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଆଉ ବୟସ୍କେ ଉଠିବା ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ; ଉଭୟଙ୍କର ତାହେଲେ ଛାଁକୁଛାଁ ଗର୍ଭପାତ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଧରି ନିଆଗଲା ।

ଆଶାବରୀ ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯା ଆସ କରୁଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ସେଠି ତାଙ୍କୁ ଯାହା ସବୁ କରିବାକୁ କହୁଥାନ୍ତି ସେଥିରେ ପ୍ରତିବାଦ ଆଉ ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ ସେ । ମୀନାକ୍ଷୀ କହିବା ପରଠାରୁ ଆଶାବରୀ ଆଉଦିପହରେ ନିଦରେ ଶୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରକୁ କାନେଇ ଶୁଣନ୍ତି ସେ- ସ୍ଵରଟା ତାଙ୍କର ନା ଆଉ କାହାର । ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ନିଜ ସ୍ଵରଟା ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ସେ ତଥାପି । ପ୍ରଥମ ଦଫା କାମ ଏମିତି ଏମିତି ସରିଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଦଫା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କିଛିଦିନ ଚାଲିଗଲା । ଦିନେ ହଠାତ୍ ପୁରୁଷ କଣ୍ଠର ସ୍ଵରଟିଏ ବାଜିଲା ତାଙ୍କ କାନରେ । ପୂର୍ବରୁ ମୀନାକ୍ଷୀଙ୍କ କହିଲା ଭଳି ସତକୁ ସତ ସବୁକଥା ସେମିତି ଏକା ଭଳି ଘଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୀନାକ୍ଷୀ ଓ ସେ ଦୁହେଁ ଏଣିକି ମୁହଁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ହୋଇ ଠରାଠରିରେ ନିଜ ମନକଥା ପ୍ରକାଶ

କରୁଥାନ୍ତି । ଆଶାବରୀ ବୁଝି ପାରୁଥାନ୍ତି ଯେ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କ ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରରୁ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷ କଣ୍ଠସ୍ଵର ବଜା ଚାଲିଥାଏ ।

ସ୍ଵରଟାକୁ କାନଦେଇ ଭଲକରି ଶୁଣିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଆଶାବରୀ । ଯେଉଁସବୁ କଥା ପୂର୍ବେ ମାନାକ୍ଷୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ ଅବିକଳ କଥା ସବୁ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଟେପ୍‌ରୁ । ପୁଣି ସ୍ଵରଟା ମଧ୍ୟ ଲାଗୁଥାଏ ବେଶ୍ ଚିହ୍ନିଲା ଚିହ୍ନିଲା.....କୋଉଠି ଶୁଣା ହୋଇଛି ଏ ସ୍ଵର ? କାହା ସାଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ଶୁଣିଚନ୍ତି କି ଆଉ ? ମନେ ପକେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସେ । ହଠାତ୍ ମନେ ହେଲା ତାଙ୍କର ନା, ଏ ସ୍ଵର ସେ ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି କାହାରି ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ । ଏ ସ୍ଵରଟା ଶୁଣିଚନ୍ତି ବକ୍ତୃତାରେ କୋଉଠି ? ସେଇ ବକ୍ତୃତା ଗୁଡ଼ାକ.....

ହଠାତ୍ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ସବୁକଥା ଆଶାବରୀଙ୍କ ମନରେ । ସ୍ଵରଟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଦେଲେ ସେ ଆଉ କଣ ସବୁ ଚାଲିଛି ଏଠି ଭାବି ନେଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଦେହ ଥରିଗଲା ବିସ୍ମୟରେ ।

ସେଦିନ ଶେଖର କାମରୁ ଫେରିଲେ । ଖାଇ ବସିଲେ । ତାଙ୍କ ଖୁଆ ପିଆ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଶାବରୀ ବେଶ୍ ଥଣ୍ଡା ମିଜାଜ୍ ଦେଖାଇଲା ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରୁଥାନ୍ତି । ଖାଇସାରି ହାତରେ ଖବରକାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ଧରି ସେ ବସିବା ପରେ ଆଶାବରୀ ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଲାଗି ବସି ପଡ଼ିଲେ ଓ ଧୀର ଭାବେ ଘୋଷଣା କଲେ,

“ଟ୍ରାନ୍ସମିଟରରୁ ମୁଁ ଆଜି ଜଣେ ପୁରୁଷର ସ୍ଵର ଶୁଣିଲି ।”

“କଣ କହିଲ ?” ଖବର କାଗଜଟା ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଶିହିରି ଉଠିଲେ ଶେଖର ।

କଥାଟା ଦୋହରେଇଲେ ଆଶାବରୀ ।

“ଶଃ..... ହାରମଜାଦା ଶୁଆରକା ବଜେ.....,” ରାଗରେ ମନକୁ ଯାହା ଆସିଲା ସେଇ ଭାଷାରେ ଗାଳି ଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଣ୍ଣିଗଲେ ଶେଖର ।

“ଢେର ହୋଇଗଲା ଆଶାବରୀ ! ମୋ ପୁଅର କାନ ଭିତରକୁ ଏ ଅଜଣା ଲୋକର ଭାଷା ଗୁଡ଼ାକ ଖୁନ୍ଦିବା ପାଇଁ ସେ ତୋର ଗୁଡ଼ାକଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ - ନା ଜମ୍ମାରୁ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବି ନାହିଁ ଏଥର ମୁଁ । କାଲି ମୁଁ ନିଜେ ଯିବି ତୁମ ସାଙ୍ଗେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଓ ସେ ତୋଠା ତାନ୍ତର ମ୍ୟାନର କଲାର ଧରି ପଚାରିବି । ଦେଖିବା, କିଏ ମତେ ବନ୍ଦ କରୁଛି କରୁଛି !”

“ସେ ସ୍ଵରଟାକୁ ଚିହ୍ନିଲି ମୁଁ, ଶେଖର.....” ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କରି କହିଲେ ଆଶାବରୀ ।

“କାହା ସ୍ଵର ? କିଏ ସେ ?”

“ଆମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ! ହଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ଵର ସେ ।”

“କଣ କହିଲ ? ଆମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ?”

“ହଁ!”

ଚିନ୍ତାରେ ପଡିଗଲେ ଶେଖର । ଆଶାବରୀ କହିଲେ, “ମୁଁ ତ ଜମାରୁ ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ, କଣ ସବୁ ଚାଲିଛି କେଜାଣି ! ତାଙ୍କ ମତଲବଟା କଣ ସତରେ ? ମତେ ତ ଏ ସବୁ ଲାଗୁଛି ପାପ କଲାପରି । ମୋ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜବରଦସ୍ତି ଲଦା ହଉଛି ଏ ସବୁ ମୋ ଉପରେ । ଗୋଟାଏ ଅଜଣା ଲୋକକୁ ଗର୍ଭରେ ଧରିବା କଥା ଭାବିଲା କ୍ଷଣି ମୋ ଦିହ କଣ ହୋଇ ଯାଉଛି, ଦୁନିଆଁର ଯେତେ ବଡ଼ ଲୋକ ହେଉ ପଛେ ସେ । ମୋ ପିଲା ପ୍ରତି ଏତେ ଅନ୍ୟାୟ କେମିତି କରି ପାରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ? ଏ ତ ମହା ଭୟଙ୍କର ଘୋର ଅଲକ୍ଷଣ କଥା ! ଶୁଣୁଛନ୍ତି ମୋ କଥା ଶେଖର ?”

“ଶୁଣୁଛି ଆଶାବରୀ ! ଏଗୁଡ଼ାକ ଶୁଣିଲା ବେଳୁ ମୋ ହାତ ଜଳିଲାଣି । ଏ ଯାହାସବୁ ଚାଲିଛି, ତା ପଛରେ ଯେତେସବୁ ମାପତୁପ୍ତ ବିଧିବଦ୍ଧ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ରହିଛି, ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଜଣା ପଡିଲାଣି ମତେ । ସେ କେନ୍ଦ୍ରରେ, ଯେଉଁ ଫର୍ମଟାରେ ତୁମକୁ ପ୍ରଥମେ ଦସ୍ତଖତ କରେଇ ନେଇଛନ୍ତି ସେମାନେ, ପଢ଼ିବ ତାକୁ ?”

“ନା, ମୁଁ ଖାଲି ମୋ ନାଁ, ଠିକଣା, ବୟସ ଲେଖିଦେଇ ଦସ୍ତଖତ ମାରି ଦେଇଛି ସେ ଫର୍ମରେ ।”

“ମୁଁ ବି ତାଙ୍କର ସେ ସବୁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପଢ଼ିନାହିଁ । ଭାବିଥିଲି ଖାଲି ଗୋଟାଏ ଅପିସିଆ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସର୍ତ୍ତପର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ସେଗୁଡ଼ାକ । କିନ୍ତୁ ଏଇଲେ ଭାବୁଛି ସେମିତିଆ ନୁହେଁ ସେ ସବୁ ନିଶ୍ଚୟ । ଯଦି ଥରେ ତାଙ୍କ ସର୍ତ୍ତରେ ଟିକିଆ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇବ ତମେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ଅନ୍ୟ ବାଟ ଖୋଜିବା ସହଜ ନୁହେଁ ଆଶାବରୀ ।”

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପୂରାପୂରି ଦିବ୍ବଦାର ହୋଇଗଲିଣି । କାଲିଠୁଁ ଆଉ ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ ସେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ । ଯାହା ହବାର ହୋଇଯାଉ ପଛେ ।”

“ହେଉଛି ଆଶାବରୀ, ଏମିତି କାଣ୍ଡ ଏଇଲେ ଘଟେଇବା ଠିକ୍ ହେବନି ନିଶ୍ଚୟ । ଯଦି କିଛି ବାଟ କରିବାକୁ ଭାବୁଥାଅ ତେବେ ଟିକେ ଭଲ କରି ଭାବି ଚିନ୍ତି କାମଟା କରାଯିବା ଦରକାର । ଏମିତି ହୁଣ୍ଡାମସ୍ତିଆ କିଛି କରିବା ନାହିଁ ହଠାତ୍ ଆମେ ।”

“ତାହେଲେ କଣ କରିବି ବୋଲି କହୁଛ ?”

“ତମେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଉଥାଅ । ଗୋଟାଏ କିଛି ବାଟ ନିଶ୍ଚୟ ବାହାର କରିବା ଆମେ ।”

କୁହାକୁହି କିଏ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଆସ କରୁଥାନ୍ତି ଆଶାବରୀ । ଚାରିଦିନ ଚାଲିଗଲା । ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁକୁ ଯେଉଁସବୁ ଭାଷା ଖୋଜୁଥିଲେ ସେମାନେ, ସେସବୁ ନିଜ କାନରେ ବାଜିବା ଯିଏ ଯେଉଁସବୁ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ତାଙ୍କର । ତଥାପି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଗଲେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ତାପରେ ଛୁଟିଲେ ସେ ଘର ମୁହାଁ । ଶେଖରକୁ ଫୋନ୍‌ରେ ଜଣାଇଦେଲେ ସେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ଆଜି, ଶାନ୍ତ ଘରକୁ ଆସ ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଶେଖର ଦେଖିଲେ, ଆଶାବରୀ କାଠ ପିତୁଳାଟିଏ ପରି ବସିବନ୍ତି । ନିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ନଉନଥାନ୍ତି ସେ ତରରେ । ପାଦରୁ ଜୋଡ଼ା ଖୋଲା ହୋଇଛି ସେ ଯାକେ । ସେଥିରୁ ବେଶ୍ ବୁଝିନେଲେ ସେ - କେତେ ଦୁଃଖିନ୍ଦାର ଟଣାଓଟଣା ଚାଲିଛି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ସେତେବେଳେ ।

“କଣ ହୋଇଛି ଆଶାବରୀ ?” ପଚାରିଲେ ସେ

“ଯୋଉ ପିଲାଟା ହବାକୁ ଯାଉଛି ମୋର, ସେଟା ତୁମର ନା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ?”

ତମକି ପଡିଲେ ଶେଖର । ପଚାରିଲେ, “ଏ ସବୁ କ’ଣ ବଜ୍ର ଆଶାବରୀ ?”

“ଠିକ୍ କହୁଛି, ସତ କହୁଛି । ମୁଁ ଯଦି ଆଉ ସେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଏ, ତାହେଲେ ଆମ ପିଲା ଆମକୁ ଯେ ଆଉ ଚିହ୍ନିବ ନାହିଁ ଏକଥା ଘଟିବାକୁ ଆଉ ବେଶୀ ଡେରି ହେବ ନାହିଁ ଶେଖର । ଏହା ଫଳରେ ଆମ ଘରେ ଆମ ପିଲା ଗୋଟେ ବିଦେଶୀ ପରି ବଢ଼ିବ ସିନା, ଆଉ ବଡ଼ ହୋଇଯିବା ପରେ ସେ ତ ସିଆ ଏ ଘରୁ ବାହାରି ଚାଲିଯିବ । ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ତା ଆଉ କି କାମ ଥିବଯେ ସେତେବେଳକୁ ?”

“ଏ କେମିତି କଥା ? ଏମିତି କେମିତି ହେବ ?”

“ସେଇଆ ତ ଚାହୁଁଛି ସେ କେନ୍ଦ୍ର - କଥାଟାକୁ ସିଆତକୁ ଟାଣୁଛନ୍ତି ସେମାନେ । ଆଜି ଭୁଣ କାନରେ କି ବାର୍ତ୍ତା କୁହାଗଲା ଜାଣ ?”

“କଣ ?”

“ଶୁଣ, ଆମ ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ କି ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଆମ ପିଲାଟିର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିଷୟରେ, ସେଇ ଶୁଣେଲେ ମୋ ପିଲାକୁ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ରାଣକର୍ତ୍ତା ହଉଛନ୍ତି ସେ ନିଜେ । ତାଙ୍କ ନିଜ ସ୍ୱରରେ ଶୁଣାଇଲେ ସେ, ମୁଁ ହିଁ ତୁମରି ପିତା, ମାତା, ବନ୍ଧୁ, ସଖା ଏବଂ ହିଁ ତୁମର ମାଲିକ ବି । ତୁମର ଦାୟ କେବଳ ମୋରି ପ୍ରତି, ଆଉ କାହାରି ପ୍ରତି ନୁହେଁ । ସମଗ୍ର ଦେଶର ନାଗରିକଗଣ କେବଳ ମୋ ପ୍ରତି ଓ ମୋ ସରକାର ପ୍ରତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।”

ଶେଖର ଗୁମ୍ଫାରି ବସି ଗଲେଣି ଦେଖୁ ଆଶାବରୀ ପୁଣି ବୟାନ କଲେ,
 “ପିଲାଟିକୁ ଯଦି ପୂରା ନ ମାସ ଧରି ମୋ ପେଟରେ ଏଇଭଳି ଚିନ୍ତା ଭିତରେ
 ବୁଡେଇ ରଖାଯାଏ, ତେବେ ଜନ୍ମ ହେଲାପରେ ବାପ ସ୍ଥାନରେ ସେ କାହାକୁ
 ଦେଖୁବ ? ଆମ ପିଲାଟି ହୁଏତ ତମର କି ମୋ ତେହେରା ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇପାରେ,
 କିନ୍ତୁ ତା ମନ ତା ମସ୍ତିଷ୍କ ତ ହୋଇଥିବ ଅନ୍ୟ କାହାର ! ଏହାପରେ ଯେତେ
 ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି, ତାର ମାନସିକତାରୁ ସେଭଳି ଦୁର୍ଭାବନାକୁ ଯଦି ମାଜି ସଫା
 କରିବା ଆଦୌ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ସେ ସବୁ ତା
 ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତିର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଯାଇ ସାରିଥିବ । ମୁଁ କଦାପି ଜଣେ
 ଅଜଣା ଲୋକର ପିଲାକୁ ମୋ ପେଟରେ ରହିବାକୁ ଦେବିନାହିଁ.....ମୁଁ ମନା
 କରୁଛି - ନା ଅସମ୍ଭବ,” ଡେଇଁ କିନା ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ଆଶାବରୀ ।

ପରଦିନ ଆଶାବରୀ ଆଉ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଗଲେନି । ଭାରି ହାଲୁକା ଲାଗିଲା
 ତାଙ୍କୁ ସେମିତି କଲାରୁ । କିନ୍ତୁ, ମନଟା ବି ଚଙ୍ଗ ଚଙ୍ଗ ହେଉଥାଏ - ସତେ
 ଯେମିତି କଣ ସବୁ ହଜେଇ ବସୁଚକ୍ତି ସେ । ଘରେ ରହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯାହା ଯାହା
 ସବୁ ଯେତେବେଳେ କରୁଥିଲେ ସେମିତିକିଆ ବ୍ୟାୟାମ, ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭୋଜନ ଓ ଭୋଜନ
 ପରେ ଟିକେ ନିଦରେ ଶୋଇଯିବା ଇତ୍ୟାଦି ଅଭ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ାକ ବଜାୟ ରଖିଲେ
 ସେ । ଏମିତି ରୁଟିନ କାମ କରିଗଲେ ଦିହଟା ସୁସ୍ଥ ରହିବ କାଳେ ବୋଲି ଭାବିନେଇ
 ସେ ଲାଗି ପଡିଲେ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ସେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବାରେ ।

ଦି ଦିନପରେ, ସେଦିନ ସକାଳେ ଗୁମ୍ଫା ଲିଡର ଆସି ଘରେ ହାଜର ।
 ଶେଖର ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମକୁ ବାହାରିଯାଇ ନଥାନ୍ତି । ଆଶାବରୀ ଓ ଶେଖରଙ୍କ
 ସହିତ ତା’ଖୁଆ ଭିତରେ ଲିଡର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ବେଶ୍ ମଜାଗପ । କଥା
 ଭିତରେ ଶେଖର ଜଣାଇ ଦେଲେ-ଆଶାବରୀଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ତେଣୁ ସେ
 କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଇନାହାନ୍ତି ଦି ଦିନ ହେବ ଏକଥା ଶୁଣି ‘ଲିଡର’ କହିଲେ, “ତାହେଲେ
 ତ ତୁମର ଆଗ ଯିବା କଥା କେନ୍ଦ୍ରକୁ । ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ଚିକିତ୍ସା ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଆଯିବା କଥା ତୁମର । ଆଜି ଯେମିତି ହେଲେ ଆସ ।
 ବନ୍ଦକରନା ଆଦୌ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିବା ଅଭ୍ୟାସ । ବୁଝିଲ ତ ! ତୁମ ସାଙ୍ଗେ କେନ୍ଦ୍ରରେ
 ଭେଟ ହେବ ଆଜି ନିଶ୍ଚୟ ଆଶାବରୀ ! ଯାଉଛି ମୁଁ,” ତାପରେ ଶୀଘ୍ର ବିଦାୟ
 ନେଇ ଚାଲିଗଲେ ସେ

ଆଶାବରୀ ସ୍ଥିର କରିନେଇଥିଲେ ନା, ଆଉ କଦାପି ଯିବେ ନାହିଁ
 ସେ ସେଇ କେନ୍ଦ୍ରକୁ । ସକାଳୁଆ ଘର କାମ ସରିଲାପରେ ବାହାରିଗଲେ ସେ
 ଡଃ ଯୋଶୀଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ । ଡଃ ଯୋଶୀ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କ ପରିବାରର

ଡାକ୍ତର। କିନ୍ତୁ ତଃ ଯୋଗୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ରାଜିହେଲେ ନାହିଁ କୌଣସି କାରଣରୁ। ତାପରେ ଆଶାବରୀ ଗଲେ ଆଉ କେଇଟା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟହୋମ୍ ବୁଲି ନିଜ ନାଁ ଦରଜ କରିବାକୁ। କିନ୍ତୁ ସବୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବୃଥା, ଘରକୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ପୁରା ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡିଥାନ୍ତି ସେ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶେଖର ଫେରିଲେ ଘରକୁ। ଆଶାବରୀ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ତାଙ୍କର ଦିନଟା ଯାକର ନିଷ୍ଫଳ ଧାଁ ଧପତ କଥା।

“ଜାଣେ, ମୋର ବି ସେଇ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ। ଆଜି ସରାଦିନ ମୁଁ ତ ଅଫିସ୍ ଯାଇନି। ଏଠି ସେଠି ଯେତେଟା ପାରେ ସେତେଟା ‘ମାଟର୍ନିଟ ହୋମ’ର କବାଟ ବୃଥାଟାରେ ବାଡେଇ ବାଡେଇ ଫେରିଲି ଖାଲି ହାତରେ। କେହି ରାଜି ନୁହନ୍ତି।” ଜବାବ ଦେଲେ ଶେଖର,

“ଏବେ କ’ଣ କରିବା ଆମେ?”

“ଆମର ଏ ପଡିଶା ଘରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବୟସ୍କା ମହିଳା ଅଛନ୍ତି, ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ସେମାନେ ଏତେବେଳେ ଟିକେ ଆମକୁ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ। କିନ୍ତୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଆଉ ପ୍ରସୂତି କାମ ବେଳେ ଠିଆହବା ଦୁଇଟା ଅଲଗା ଅଲଗା କଥା। ମନେକର ଯଦି କିଛି ଅସୁବିଧା ଦେଖାଦିଏ ପ୍ରସୂତି ସମୟରେ? ଏସବୁ କାମ ପାଇଁ ତମର ଦରକାର ଜଣେ ଡାକ୍ତର ନିଶ୍ଚୟ।”

ତିନିଦିନ ବିତିଗଲା। କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଡାକ୍ତର ଆଗେଇ ଆସିଲେ ନାହିଁ- କେନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ଶିଙ୍ଗ ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ। ଶେଷରେ ଏ ଦିଗରେ ଆଉ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ନ କରି ଶେଖର ଅଫିସ୍ ସିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ। ସେ ଅଫିସ୍ ଚାଲି ଗଲାପରେ ଘର ମାଲିକ ପହଞ୍ଚିଲେ ଚିଠି ଖଞ୍ଜ ଧରି। ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପଢ଼ି ବ୍ୟଥୁତ ହୋଇ ପଡିଲେ ଆଶାବରୀ। ସେଇଟା ଚିଠି ନୁହେଁ - ମାସକ ଭିତରେ ଘର ଛାଡିବାକୁ ନୋଟିସ୍।

ଘଣ୍ଟାଏ ନ ଯାଉଣୁ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଫେରି ଆସିଲେ ଶେଖର। ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଆଶାବରୀ। ବିନା ବାକ୍ୟ ବିନିମୟରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ହାତକୁ ନୋଟିସ୍‌ଟା ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ସେ। କାଠୁଆ ମୁହଁରେ ନୋଟିସ୍‌ଟାକୁ ଟିକେ ଚାହିଁ ଦେଲେ, ଶେଖର। ସେଇଠୁ ଅବିଚଳିତ ଭାବରେ ଫେରେଇ ଦେଲେ ସେ ସେଇଟା ଆଶାବରୀଙ୍କୁ। ହାଁ କରି ରହିଗଲେ ଆଶାବରୀ।

“ଘରବାଲାର ଏ ବଦମାସାଟା ତୁମକୁ ବାଧୁନାହିଁ? ଏ ଘରେ ଏତେ ବର୍ଷ ରହିଲେଣି ଆମେ। ଏଭଳି ନୋଟିସ୍ ଦେବାକୁ ତା ହାତ ଗଲା? ପୁଣି କିଛି ହେଲେ କାରଣ ଥାଆନ୍ତା?”

ଉଁ କି ତୁଁ ନହୋଇ ଶେଖର ନିଜ ଆତ୍ମ ଖଣ୍ଡେ ଲପାପା ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତକୁ । ସେଇଟା ଥିଲା ଗୋଟେ ଅଫିସ୍ ଅଫିସ୍ । ଯେଉଁଥିରେ ଶେଖରକୁ ଚାକିରୀରୁ ସସପେଣ୍ଡ କରି ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ଆଦେଶ ଜାରି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର କାରଣ ସ୍ବରୂପ ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ ଯେ ଶେଖର ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ର ତହସିଲ୍ ଗତବତ କରି ଥିବାରୁ ଏପରି ଆଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ।

“ତହସିଲ୍ ଗତବତ ? ଏକି କଥା ଶେଖର ?”

“ତମେ ତ ଜାଣ ମୁଁ ଏ ବିଦ୍ୟାରେ କେତେ ଅପାରଗ । ଏ ସବୁର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ବୁଝିପାରୁନ ? ଏ ଦୁଇଟାଯାକ ନୋଟିସ୍ ଆସିଗଲା ଏକାବେଳକେ ଆମ ପାଖକୁ କାରଣ - କେନ୍ଦ୍ର ସାଙ୍ଗେ ଆମର ଖଡ଼୍ଗ ଯୁଦ୍ଧ !”

“ଖାସ୍ ଏଇ କାରଣରୁ ଏ ସବୁ.....”

“ତୁମ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିଏ ଚଳଉଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ଶକ୍ତି ତାଙ୍କରି ହାତରେ, ଜାଣନ୍ତି ? ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରତିବାଦ ବରଦାସ୍ତ କରିବି ନାହିଁ । ଯଦି କିଛି ଟିକିଏ ପ୍ରତିବାଦ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଲା ତେବେ ତାକୁ ସମ୍ବଳେ ଉଖାଡ଼ି ଦବାକୁ ପ୍ରବଳ ଶକ୍ତି ତାଙ୍କର ।

“ଏଇଲେ କଣ କରାଯିବ ତାହେଲେ ? ଘର ମାଲିକ ଘର ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ କୋଉ ଅଧିକାରରେ କହୁଛି ? ଆମେ ତ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଭଡା ଦଉଛୁ, ଆଉ ତା ଘର ଦ୍ବାର ଭଲରେ ରଖୁଛୁ.....”

“ଆଇନତଃ ସେ କିଛି ନ କରି ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖ ମୁଁ ନଥିଲାବେଳେ ସେ ଯଦି ତା ଲୋକ ପଠାଏ ଆଉ ସେମାନେ ସତକୁ ସତ ଆମକୁ ଘରୁ ନିକାଲି ଦିଅନ୍ତି ତେବେ କଣ କରିବା ? ସେଇଭଳି ଅଫିସ୍‌ରେ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଘରୁ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ସେଗୁଡା ମଧ୍ୟ ମିଛ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରେ ; ସେ ବିଷୟରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଆଦୌ । କିନ୍ତୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଝୁଲିଲି ଜାଣା ।”

“ତାହେଲେ କଅଣ କରିବା କହୁଛ ? ମୁଁ ତେବେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଫେରିବି ?”

“ନା ! ଆଦୌ ନୁହେଁ ।”

“କଣ କରିବା ତାହାହେଲେ ? ରହିବାକୁ ଘର ନାହିଁ, କି କାମ ପାଇଁ ଚାକିରି”.....” ଆଶାବରୀ କାନ୍ଦୁଣୁ ମାନ୍ଦୁଣୁ ହୋଇ କହିଲେ ।

“ଆମେ ଗୋଟେ ବାଟ ବାହାର କରିବା । କିନ୍ତୁ ଯାହା ହେଲେ ବି ତୁମେ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଫେରୁନ । ପରର କ୍ରାନ୍ତବାସ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପୁତ୍ରଟିଏ ମୋର ଲୋଡା ନାହିଁ । ଆଜି ଯୁଗରେ ଯେଉଁ ମାନସିକ ବିକାଶ ଯୋଜନା ନାମରେ କମ୍ୟୁଟର ସଫଟ୍‌ଫ୍ରେର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରା ଯାଇଛି, ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ । ତାହାର

ଉପଯୁକ୍ତ ଦାୟାଦରୂପେ ଆମ ସୁଦ୍ରଧର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତରୁ କଣ୍ଢେଇ ନାଚର ପିଲାଏ ଧାଡ଼ି ମୂଲିଆ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏମାନେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏଣିକି ଚଳିବେ । ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ଜନ୍ମ ହେବେ ଓ ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ମରିବେ । ମୁଁ ଚାହେଁନା ମୋର ସନ୍ତାନ ହେଉ ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳିତ ।

ତା ଛଡ଼ା, ସେ ଲୋକଟା ଯଦି ପାଣ୍ଡାରରୁ ଚାଲିଗଲା ତେବେ କଣ ହେବ ? ଯଦି ଅନ୍ୟ ଲୋକ ତା ବଦଳରେ ପାଣ୍ଡାରକୁ ଆସିଗଲା ତେବେ ଏ କଣ୍ଢେଇ ମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କଣ ହେବ ? ଏମାନେ ଗୁଡ଼ିଏ ଭୂତଙ୍କ ପରି ବୁଲିବେ କିମ୍ବା ଲଙ୍ଗର ନ ଥିବା ଜାହାଜ ଭଳି ଦିଗହରା ହୋଇ ଭାସି ବୁଲିବେ । ସେଇ ରାହୁଆ ଲୋକ ପାଖେ ଥରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁ ନିଜ ସ୍ଵାଧୀନଚିନ୍ତା ହରାଇ ସାରିଥିବା ଲୋକ ଆଉ କିଛି ବୁଦ୍ଧି ବାଟ ପାଇବେ ନାହିଁ । ମୋ ପୁଅ ଅଣପୁରୁଷିଆ ହଉ ମୁଁ ଏ କଥା ଚାହେଁ ନାହିଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏ ବନ୍ଧନରୁ କିପରି ମୁକ୍ତି ପାଇବା ? ଏ ଯେଉଁ ଅସୁର ଗିଳିବାକୁ ଆସୁଛି ଆମକୁ ସେ ତ ଖୁବ୍ ବିରାଟ ଓ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ମୁଁ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଲିଣି ଶେଖର !”

ମନ ଭଣା କରନାହିଁ ଆଶାବରୀ । ଆମକୁ ଭୟ ଗ୍ରାସ ନ କରୁ । ଆମେ କିଛି ନା କିଛି ବାଟ ପାଇଯିବା । ଯାହାହେଲେ ବି ଆମ ପୁଅ ଜଣେ ସ୍ଵାଧୀନ ନାଗରିକ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେବ ହିଁ ହେବ ଓ ସେଇ ଭଳି ବଞ୍ଚିବ ମଧ୍ୟ ।”

“ଶେଖର, ଆମେ ତା ଜୀବନକୁ ନେଇ ଶେକୁନେ ତ ? ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵର ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵ ସହିତ ଶତ୍ରୁତା ଅର୍ଜନ କରି ଏକାକୀ ଯୁଦ୍ଧକରିବା ସହଜ କଥା ନୁହଁ ।”

“ହଁ, ସଂଘର୍ଷ ପାଇଁ ତାର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଏପରି ସମୟ ଆସିବ ଯେଉଁଥିରେ ହୁଏତ ଆମେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ମାଦ ଭୋଗି ପାରୁ । କିନ୍ତୁ ତାହାହିଁ ହେବ ଆମ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା । ସ୍ଵାଧୀନତାର ଆନନ୍ଦ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଉଲ୍ଲାସ ଆମ ପୁତ୍ରର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ୟ । ଆଶାବରୀ, ଉଭୟ ଆନନ୍ଦ ଓ ଦୁଃଖ ତା ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ବରଣୀୟ ହେବା ଉଚିତ । କାରଣ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବେ ଜନ୍ମ ହେବାର ଅର୍ଥ ହିଁ ତାହା ।”

ଆଶାବରୀ ଆଉ କଥା କହିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲେ । ସମସ୍ୟାଟା ଉପରେ ଶେଖର ଏତେ ଗୁରୁତର ଚିନ୍ତା ଆରୋପ କରି ସାରିଥିଲେ ଓ ନିଜର ବୌଦ୍ଧିକ ଅଖଣ୍ଡତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକାକୀ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ସତେକି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ ।

ଟେଲିଫୋନ୍‌ର କାନପଟା ଶବ୍ଦରେ ସେମାନଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବ୍ୟାହତ ହେଲା ।

ଶେଖର ରିସିଭର ଉଠାଇଲେ-

ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟରୁହିଁ ଆଶ୍ଚାବରୀ ଜାଣିପାରିଲେ ସେପଟେ ଡଃମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଟେଲିଫୋନ୍ ଉଠାଇଥିଲେ-

“ହ୍ୟାଲୋ, ଡଃ, ମାନେ!” ପଚାରିଲେ ଶେଖର ।

“ନା, ସେ ଆପଣଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିବେ ନାହିଁ..... ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ସବୁ ଭଲ । ଧନ୍ୟବାଦ । ହଁ, ଆପଣଙ୍କର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଧନକକୁ ମୁଁ ଦି କଡ଼ାରେ ବି ଖାତିର କରେନା....., ଆପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ର ନରକକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ଏବଂ ତା ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ ମାଲିକ ବି । ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଧନ୍ୟବାଦ । ଆପଣମାନଙ୍କ ପରି ଛୋଟଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।” ଦୁମ୍ବକିନା ରିସିଭରଟାକୁ ଥୋଇ ଦେଇ ହୋ ହୋ କରି ହସି ଉଠିଲେ ଶେଖର । ଏ ଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କେମିତି ହସିପାରୁଛନ୍ତି ଭାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଆଶ୍ଚାବରୀ ।

ସେତିକିବେଳେ, ଶେଖରଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡକୁ ପଶିଲା ।

“ଚାଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚା’ ଖାଇବା ।”

“ଚା !” ଆଶ୍ଚାବରୀ ପାଟି କରି ଉଠିଲେ ।

“ହଁ ନିଶ୍ଚୟ, ଭଲ ଚା କପେ ମୋ ପାଇଁ ଆଶ । ମୁଁ ତୁମକୁ ବଢ଼ିଆ କଥାଟାଏ କହିବି । କଥାଟା ଭାବିବା । ଡଃ ମାନେଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲାବେଳେ ଏଇ ଆଇଡ଼ିଆଟା ଆସିଲା ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ।” ଆଶ୍ଚାବରୀ ଚା କରିବାପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ । ଶେଖର ତାଙ୍କ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଆଶ୍ଚାବରୀଙ୍କୁ । ଶେଖରଙ୍କର ଜଣେ ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟ କଲେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ତାସ ଗାଁ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଫାର୍ମଟିଏ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମରିଯାଇଥିଲେ ଓ ସେ ତାଙ୍କ ବୁଢ଼ୀମା’ଙ୍କ ସହିତ ସେଠି ରୁହନ୍ତି । ତାସ ଗାଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗାଁ । ସହରଠାରୁ ବହୁତ ଦୂର ଓ ତାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଏତେ କମ ଯେ ସେଠି ଛୁଣ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । ଦେଶରେ ତଥାପି ଏଭଳି କେତେକ ଗାଁ ଥିଲା ଯେଉଁଠି କେନ୍ଦ୍ରର ଧାପ ପହଞ୍ଚିପାରି ନଥିଲା । ଏହିସବୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଯାଗାର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କୁ ସରକାର ସେ ଅଞ୍ଚଳର ତାଲୁକ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀ ନିଜ ଘରେ ଧାର୍ମିକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ । ଶେଖରଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା ସେ ଗାଁରେ ଦୁଇ ଡିନିଟିଶ ଦକ୍ଷ ଧାଇଁ ଥିଲେ ।

“ଆମେ ଯଦି ତାସ ଗାଁ ଚାଲିଯିବା ତେବେ କକାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିପାରିବା । ମୋ କେଜେମା ଜଣେ ଭାରି ସ୍ନେହୀ ଓ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ମହିଳା । ସେ ନିଶ୍ଚୟ

ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ସେମାନେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ନ ପାରିବେ ତେବେ ଆମେ ଗୋଟେ ଘର ଭଡ଼ା ନେଇ ସେ ଗାଁରେ ରହିପାରିବା ।

ଏତେ ଶୀଘ୍ର କୌଣସି ଏକ ମଫସଲ ଗାଁକୁ ଚାଲିଯିବାଟ ଖେଳ କଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ତ କିଛି ବାଟ ନଥିଲା । ଆଶାବରୀଙ୍କ ବାପ ଘରକୁ ଯିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କ ବାପା ଜଣେ ସରକାରୀ ଚାକିରିଆ । ତଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚୟ କ୍ଷତି ହେବ । ଯାହା ଶେଖର, ଆଶାବରୀ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଶେଖରଙ୍କ ପିଲାଦିନୁ ତାଙ୍କ ବାପା ମରିଯାଇଥିଲେ । ତାହା ତାଙ୍କ ମା' ଶେଖରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଭାଇଙ୍କ ପାଖେ ରହୁଥିଲେ । ଆଶାବରୀ ଚିନ୍ତିତ ରହିବାର ଦେଖି ଶେଖର କହିଲେ,

“ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଚେ ଆଶାବରୀ । ଆଉ ପଛକୁ ଫେରିବାର ନାହିଁ । ତାସ ଗାଁରେ ରହିବା ସହଜ ନୁହେଁ ନିଶ୍ଚୟ । ତାମାନେ ଆମକୁ ଆମ ପାଇଁ ଅସୁବିଧା ରାସ୍ତା କିନ୍ତୁ.....”

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ କେବେ ନା କରିନାହିଁ ।” କଥା ମଝିରେ ଆଶାବରୀ ତାଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ଦେଲେ ।

“ମୁଁ ତାସ ଗାଁକୁ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଚାଲ ଜିନିଷ ପତ୍ର ବନ୍ଧାବନ୍ଧି ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା । ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ହବ ସେତେ ଭଲ । ଏ ଜାଗା ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଛାଡ଼ିବା ସମ୍ଭବ ସେତିକି ମଙ୍ଗଳ ଆମ ପାଇଁ..... ।”

ତାସ ଗାଁର ଘରଟା ବିରାଟ ଓ ପ୍ରଶସ୍ତ । ଶେଖରଙ୍କ କକା ଅଗଣାରେ ବସିଥିଲେ । ଶେଖର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ଓ ମନର ଭୟ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ କଣ ସବୁ ଏଣୁ ତେଣୁ ଗପୁଥିଲେ । ଏ ଭିତରେ ଆଶାବରୀ ଓ ଜେଜେମାଙ୍କ ପାଖରେ ଧାଇଁ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ତାସ ଗାଁରେ କବାଳ ଘରେ ଗଲା ଛଅମାସ ରହଣି ଭିତରର ଅନେକ ଘଟଣା ମନେ ପଡୁଥାଏ ଶେଖରଙ୍କର । କକା ଯେଉଁ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବୁଝାମଣା ସହିତ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ସେ କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ଜେଜେମା ଆଶାବରୀର ସମସ୍ତ ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ । ଏପରିକି ତା ଖାଇବା ଶୋଇବାକୁ ନେଇ ତା ଉପରେ ତାଗିବା କରୁଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଆଶାବରୀକୁ ଜାଗାଟା ଆରେଇଗଲା । ଯେଉଁ ସମୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଉଥିଲା ଅବଶେଷରେ ସେ ବେଳ ଆସିଲା । ସମସ୍ତେ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିକୁ ଯେତେବେଳେ ନିରାପଦରେ ପିଲାଟି ଜନ୍ମ ହେବ । ନଚେତ୍ ଏଥିପାଇଁ ଯେତେସବୁ ଦୁଃଖ ବରଣ କରାଗଲା ସବୁ ବୃଥା ହେବ ।

ଶେଖର ଗଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ତାଙ୍କ କାନରେ

ଶିଶୁର କୁଆଁ କୁଆଁ ଶବ୍ଦ ପଡ଼ିଲା । ଜାହାଁକି କେଜାଣି ନିଜକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଃସହାୟ ମନେ କରି ସେ ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । କକା ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଡଙ୍ଗା ଦେଖି ହସି ପକାଇଲେ ଓ ଧୀରେ କହିଲେ- “ବସିପଡ଼, ବସିପଡ଼, ତୁମର ପୁଅଟିଏ ହୋଇଛି । ହଁ ମତେ ତ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଏ ନିଶ୍ଚୟ ପୁଅ ।”

ଶେଖର ହସି ଦେଲେ ଓ ବସିପଡ଼ିଲେ । ପୁଅଟିଏ ହେବ ବୋଲି ତ ସେ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପିଲାଟିର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ତ ? ପୁଣି ଆଶାବରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କେମିତି ? କିଛି ସମୟ ପରେ କେଜେମାଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣିଲା- “ଆସରେ ପିଲେ ଦେଖିବ ଆସ ।”

ଶେଖର ଓ ତାଙ୍କ କକା ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ସବୁ ସଫା ସୁତର ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ଆଶାବରୀଙ୍କ ମୁହଁ ଟିକେ ନେକା ପଡ଼ିଲାପରି ଦିଶୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ହସ ହସ ଦିଶୁଥାନ୍ତି । ଶେଖରଙ୍କ କେଜେମା ପିଲାଟିକୁ କୋଳକୁ ଉଠାଇନେଲେ । “ଦେଖ, ତୋ ପୁଅକୁ ଦେଖ ।” କେଜେମା କହିଲେ ।

“କେମିତି ଖୁବୁରୁ ବୁକୁରୁ ହଉଛି ଦେଖୁଛୁଟି ? ଆଜିକାଲି ସେମିତି ହସାତ ଦରକାର । ଏମିତି ଜନ୍ମ ହେବା ପାଇଁ ଦୁନିଆଁ ସାଙ୍ଗରେ କେତେ ଲଢ଼େଇ ସେ କରିଛି ଜାଣିଛୁଟି ?” ନୂଆ ପୁଅଟି ପାଇଁ ଶେଖରଙ୍କ ଛାତି କୁଣ୍ଠେମୋଟ ହୋଇଗଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକେ ନିଜ ନିଜର ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ପାଇଗଲେ । ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଆତ୍ମା ଜନ୍ମ ଲାଭ କଲା । ଏକ ମୁକ୍ତ ମାନବ ଜନ୍ମଲାଭ କଲା ।

(ମୂଳ ଲେଖା- ମରାଠୀ)

ନୀଳ-ବିପ୍ଳବ

ଅନୀଶ ଦେବ

ରାଜେଶ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ସେଇ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ କୋକିଶିଆଳିର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥାଏ । ଏଇ ତ, ଗଲା ରାତିରେ ସେ ପଢ଼ିଥିଲା ସେଇ ଗପଟା । ବିଚରା କୋକିଟା ଗୋଟାଏ ନୀଳରଙ୍ଗ ଭରି କୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ଗଳିପଡ଼ି କେମିତି ପୂରାପୂରି ନେଳି କୋକିଶିଆଳିଟିଏ ପାଲଟିଗଲା-ସେଇ ବିଷୟ । ଏ ଅଜବ ରଙ୍ଗର ଜନ୍ତୁଟାକୁ ବଣର ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ନିଜର ରାଜା ରୂପେ ବରଣ କରି ନେଇଥିଲେ । ଜୀବନରେ କେବେହେଲେ କୋଇଁ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର କୋକିଶିଆଳି ତ ଦେଖୁନଥାନ୍ତି ସେମାନେ, ତେଣୁ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ରାଜମୁକୁଟ ପିନ୍ଧାଇଦେଲେ ।

ସ୍ୱପ୍ନରେ ଯେଉଁ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣର କୋକିଟାକୁ ରାଜେଶ ଦେଖୁଥାଏ ସେ କିନ୍ତୁ ରାଜେଶକୁ ଡାକ ପକାଇ କହୁଥାଏ, “ରାଜେଶ ବାବା! ରାଜେଶ ବାବା! ମୁଁ ତୁମ ଗପର କୋକି ନୁହେଁ ମ! ମୁଁ ପରା ପ୍ରକୃତରେ, ସତସତକିଆ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ କୋକିଶିଆଳି!”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ରାଜେଶ ଅନେକ ସମୟ ପାଇଁ କୋକିଟାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା । ସେଇଠୁ ପଚାରିଲା, “ଏଁ, ସତରେ?”

“ଏକଦମ ସତ, ଖାଣ୍ଡି ସତ,” ଉତ୍ତର ଦେଲା କୋକି ।

ଠିକ୍ ପରେ ପରେ, ରାଜେଶକୁ ଭୁଆଁ ବୁଲେଇ ଦେଲା ଭଳି, କୋକିଟା ବୋବେଇଲା- ମିଉଁ! ଭୂତ ଦେଖିଲା ଭଳି ଡରିଗଲା ରାଜେଶ । କୋକିଟା ବୋବଭାରି ମିଆଁ! ପଚାରିଲା ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ । ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠି ବସିଲା ସେ ।

ଉଠି ପଡ଼ିଲାକ୍ଷଣି ତା ଆଖି ପଡ଼ିଗଲା-ଠିକ୍ ତାରି ପାଖକୁ ଲାଗି କୁଣ୍ଡଳି ପକେଇ ଶୋଇଛି ଗୋଟିଏ ନେଳା ବିଲେଇ । ବିଲେଇଟା ମିଉଁ ମିଉଁ ହୁଅଥାଏ ଆଉ ଏକ ଲୟରେ ଅନେଇଥାଏ ରାଜେଶ ମୁହଁକୁ । ତା ନେଳି ନେଳି ଆଖି ଯୋଡ଼ାକ ଝଲଝଲ ହୁଅଥାଏ, ଆଉ ଯୋଡ଼ାଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଝଟିକେ ଭଳି ଚକ୍ଚକ୍ ବି କରୁଥାଏ । ବିଲେଇଟାର ସରୁସରୁ ନେଳି ନେଳି ନିଶ୍ୱାସଦ୍ୱାରା ରାଜେଶର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା । ଏପରିକି ରୂମ ଗୁଡ଼ାକର ରଙ୍ଗ ବି ଦିଶୁଥାଏ ଗାଢ଼ ନେଳି । ଖାଲି ଲାଖିଟାର ଅଗ ପାଖଟା ଟିକେ ଯାହା କଲା, ନଚେତ୍ ବିଲେଇଟାର ପୂରା ଦିହଟାଯାକର ରଙ୍ଗ ନେଳି ଖାଲି ନେଳି ।

ରାକେଶ ଭାବୁଥାଏ ସେ ବୋଧେ ତଥାପି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁ ଚାଲିଛି । ସତ ମିଛ ଜାଣିବାକୁ ନିଜକୁ ନିଜେ ଥରେ ଚୁମୁଟି ନେଇ ପରଖି ବସିଲା ବି ସେ, ‘ଇଏ ଧଳା ରୁମଗୁଡ଼ାକ ନେଲି ପଡ଼ିଗଲା କେମିତି ? ପଚାରୁଥାଏ ସେ କାବା ହୋଇ ନିଜକୁ ନିଜେ । ତାରି ପରଠୁଁ, ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ହୋଇ ଅଭୂତ ଘଟଣାମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚାଲିଲା ସେ ତା ଚାରିପଟେ ।

ତା କୋଠରୀର ଚାରିକାନ୍ଥ, ବିଛଣା ଚଦର, ଚକିଆ ଖୋଳ, ଚେରୁଲ, ଚେୟାର ଫ୍ୟାନ୍ ଏପରିକି ତଳ ଚଟାଣଟା ବି ନେଲି ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ପୂରାପୂରି । କେତେଟା ଜିନିଷ ଚକ୍ଚକ୍ ମଇଳାସିଆଁ ନେଲି ଦିଶୁଥାଏ । ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ାକ କଳାମିଶା ନେଲି ତ ଆଉଗୁଡ଼ାକ ପୂରା କଳା ।

ଶେଯରେ ଶୋଇ ବିଲେଇଟା ତଥାପି ମିଉଁ ମିଉଁ ହଉଥାଏ । ହାଉଲି ଖାଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲା, ରାକେଶ । ଚାରିଆଡ଼େ ଯେତେ ଆଖି ବୁଲେଇଲେ ବି ମା’କୁ ଖୋଜି ପାଇଲା ନାହିଁ ସେ । ବହୁତ ଆଗରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେଣି ସେ, ତାହେଲେ ଏଇଲେ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ରୋଷେଇ ଘରେ ଥିବେ ଭାବିଲା ରାକେଶ । ତାକୁ ହଠାତ୍ କାନ୍ଦ ଲାଗିଲା । ଖୁବ୍ ଶକ୍ତି ଖଟାଇ ପାଟି କରି ଉଠିଲା ସେ, “ମମି, ମମି ।”

ମା କୋଉଠି ଥିଲେ ଧାଇଁ ଆସିଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ । ମାଆକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ରାକେଶର ଆଖି ଲୁହରେ ଢଳଢଳ ହୋଇଗଲା ।

ମା’ଙ୍କ ଦେହର ବର୍ଣ୍ଣ ଦିଶୁଥାଏ କଳାମିଶା ନୀଳ । ତାଙ୍କର ଆଖି ଦୁଇଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ତା ଭିତରୁ କେବଳ ଡୋକା ଦୁଇଟି ସ୍ୱଭାବିକ ଭାବେ କଳା ଦିଶୁଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କର କଳା ରଙ୍ଗର କେଶର ରଙ୍ଗ ଅପରିବର୍ତ୍ତୀତ ରହିଥାଏ ।

ଶେଯରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ି ଦୌଡ଼ିଗଲା ରାକେଶ ମା’ଙ୍କ ପାଖକୁ ଓ ତାକୁ କୁଣ୍ଡେଇ ଧରିଲା, ତାଙ୍କ ଶାଢ଼ୀ କାନି ତଳେ ମୁହଁ ଘୋଡ଼େଇ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ପଚାରିଲା ସେ-

“ମମି, ଏକଣ ସବୁ ହେଲାଣି ଦେଖିଲଣି ନା ମତେ ଏମିତି ଦିଶୁଛି ମ ?”

ମା ତାର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁଷି ଦେଲେ । ଗେହ୍ଲା କରି ଦେଇ କହିଲେ, “ନାହିଁରେ ଧନ, ତତେ ଖାଲି ନୁହଁ ସମସ୍ତେ ସବୁଆଡ଼େ ଏଇ ନେଲି ଜିନିଷ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ପରା ଆଜି ସକାଳୁ ଉଠୁ ଉଠୁ ମତେ ଚାରିଆଡ଼ ଏମିତି ଦେଖାଗଲା । ଏଥିରେ ଡରିବାର କିଛି ନାହିଁରେ ବାପା । ଏଇ ତ ଚିକିତ୍ସ ଆଗରୁ ରେଡ଼ିଓ ଓ ଟି.ଭି.ରେ କହିଲା, ପୃଥିବୀ ସାରା ଏଇ ଅବସ୍ଥା, ଡରି ଯାଆନା, ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ !”

ମା’ଙ୍କର ସବୁ ଆଶ୍ୱାସନା ସତ୍ତ୍ୱେ ତା ମନ ମାନିଲା ନାହିଁ । ଶେଯରେ

ବସିଥିବା ପୁଅକୁ ଆଖୁଠି ଦେଖେଇ କହିଲା ସେ, “ହେଇଟି ଦେଖୁନ ସେଠି!”

ମା ହସିଦେଲେ ଆଉ କହିଲେ, “ସେ ପରା ତୋ ନାକୁ! ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ତା ରଙ୍ଗ ବି ନେଳି ହୋଇ ଯାଇଛି। ଛାଡ଼ ସେ କଥା। ଯା, ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ପଡ଼ି ବସ।”

ସବୁଦିନ ଭଳି ମାଆଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ତାର ମୂଳ ବିସ୍ମୟ ଓ ଭୟ ଅନେକଟା କମିଗଲା। ମାଆ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଫେରିଯିବା ପରେ ରାକେଶ ଚୁଥୁ ବ୍ରସ୍ତଟି ନେଇ ସେଥିରେ କିଛି ଚୁଥୁ ପେଷ୍ଟ ଲଗାଇଲା। ଚୁଥୁ ବ୍ରସ୍ତଟାର ରଙ୍ଗ ମୂଳରୁ ନେଳି ଥିଲା। ତେଣୁ ତାର ରଙ୍ଗ ବଦଳିଲା ପରି ମନେ ହେଉ ନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଚୁଥୁ ପେଷ୍ଟର ରଙ୍ଗ ଏକେବାରେ ଘନନୀଳ ଦିଶୁଥିଲା।

ବେସିନ୍ ପାଖକୁ ଯାଇ ସେ ଦେଖିଲା ସାଧା ଧଳା ରଙ୍ଗର ବେସିନ୍‌ଟା ପୂରା ଗାଡ଼ ନେଳି ପାଲଟି ସାରିଛି। ସେତେବେଳକୁ ତାର ଭୟ ଦୂରେଇଗଲାଣି। ତା ବଦଳରେ ମୁହଁରେ ତାର ହସ ଆଉ ଖୁସି ଉଙ୍କି ମାରିଲାଣି। ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ସାରି ରାକେଶ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଭଲ କରି ନିଆ କଲା।

ଟିକେ ବେଳ ପାଇଁ ରନ୍ଧା କାମ ଛାଡ଼ି ତା ମା’ ବାରଣ୍ଡା ରେଲିଂ ଉପରେ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଘର ‘ଚୁକି’ର ମାଆଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ହସି ହସି କଣ ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଥାନ୍ତି। ରାକେଶ ଶୁଣିଲା ଚୁକି ମା’ ଆଣ୍ଟି ଅଭିଯୋଗ କଲାପରି କହୁଥାନ୍ତି, “ନାନୀ, ଆଜି ଯେଉଁ ଭାତ ରନ୍ଧା ହୋଇଛି ତା ରଙ୍ଗ ଦେଖିଲଣି? ଚୁକିର ବାପା ଆଜି ଅପିସ୍ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଭାତ ଖାଇବେ କି ନାହିଁ କେଜାଣି?”

ଏ କଥା ଶୁଣି ରାକେଶ ଭାବିଲା ଆରେ ସତେ ତ! ନେଳି ରଙ୍ଗର ଭାତ ମଣିଷ ଖାଇ ପାରିବ କେମିତି?

ତା ମାଆଙ୍କ ଜବାବ୍ ଶୁଣାଗଲା।

“ଆମ ଅବସ୍ଥା ବି ତଦୁପ। ଖାଲି କଣ ଭାତ? ଡାଲି ହଳଦୀ ଲଙ୍କା ସବୁର ରଙ୍ଗତ ବଦଳି ଗଲାଣି।” କିନ୍ତୁ ଚୁକିର ମାଆ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲେ। ପଚାରୁଥାନ୍ତି ସେ, “ନାନୀ, ରାତାରାତି କି ମ୍ୟାଜିକ୍ ହୋଇଗଲା? ମତେ ଏ ସବୁ କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ।”

ରାକେଶର ମା’ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଏଇତ ମିନିଟକ ତଳେ ରେଡ଼ିଓରୁ ଶୁଣାଗଲା ଯେ କୁଆଡ଼େ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏ ସୃଷ୍ଟିଛଡ଼ା ଘଟଣାଗାର କାରଣ ଜାଣିବାକୁ ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ ହଉଛନ୍ତି। ଏ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣାର ଭିତ୍ତି କାରଣଟା କଅଣ ସେ କଥା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଜାଣିପାରିବେ ସେମାନେ, ମୁଁ ଭାବୁଛି।”

ରାକେଶ ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିଲା ନାହିଁ। ରାସ୍ତାପଟକୁ ଥିବା ବାଲୁକୋନି ଆଡ଼କୁ ସେ ଧାଇଁଗଲା। “ହେ ଭଗବାନ! ଏ କଅଣ! ଭଦ୍ର

ହେଉଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟଟା ଏତେ ଗାଢ଼ ନେଳି ଦିଶୁଥାଏ ଯେ ଆକାଶର ନୀଳ ରଙ୍ଗରେ ପୂରା ହଜିଯାଇଥାଏ । ସାରା ଅଞ୍ଚଳଟା ନୀଳରଙ୍ଗର ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକରେ ଛୁତୁଛୁତୁ ହୋଇ ପରି ଦିଶୁଥାଏ । ଦିଗ୍‌ବଳୟ ପାଖାପାଖି ଗଛଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ନୀଳ ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ । କେବଳ ସେଇ ଯୋଡ଼ା କୁଆଗୁଡ଼ାକ ସେଠି ସେପଟ ଟି.ଭି. ଆଣ୍ଟିନା ଉପରେ ବସି କା କା କରୁଥାନ୍ତି ସେମାନେ ସବୁଦିନ ଭଲି କଲା କଲା ଦିଶୁଥାନ୍ତି । ବୋକାକ ଭଲି ରାକେଶ କେବଳ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହୁଁଥାଏ ।

ଚିତ୍ତିଏ ପରେ, ହାତରେ ଦୁଧ ଗ୍ଲାସେ ଧରି ତା ମାଆ ବାଲକୋନିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ହାତ ଠାରି ପାଖକୁ ଡାକିଲେ ସେ ଓ କହିଲେ, “ହେଇଟି ରାକା, ଦୁଧ ପିଇଦେଇ ଯା, ଶୀଘ୍ର । ତେଣେ ଗ୍ୟାସ୍ ଟୁଲି ଜଳୁଟି, ମୁଁ ଯାଏ ।”

ଗ୍ଲାସଟାକୁ ହାତକୁ ନେଲା ମାତ୍ରେ ରାକେଶର ମୁହଁ ବିକୃତ ହୋଇଗଲା । ନେଳିଆ ଦୁଧ । କରୁଣ ଭାବେ ମାଆଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ପାଟି କଲା ସେ, “ମମା, ଏ ଦୁଧ ମୁଁ କେମିତି ପିଇବି ?”

ସବୁଦିନ ଭଲି ମାଆଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଣିଲା, “ନିଶ୍ଚୟ ପିଇ ପାରିବୁ । ଭାବିଲୁ ଥରେ ! ଯଦି ସବୁ ଜିନିଷ ଏମିତି ଚିରକାଳ ପାଇଁ ନୀଳ ପାଲଟି ଯିବ ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଇ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଦୁଧ ଭାତ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ପୁଣି ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା ନାହିଁ ? ମଣିଷ ତ ନିଜାଇ ନପିଇ ବଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥର ଆ, ଶୀଘ୍ର ଦୁଧ ପିଇଦେ, ଆଉ ଗ୍ଲାସଟାକୁ ନେଇ ବେସିନ୍‌ରେ ରଖିଦେ । ମୁଁ ଯାଉଛି ।”

ମା’ ଡରଢର ହୋଇ ଚାଲିଗଲା ବେଳେ ରାକେଶ ତାକୁ ପଛରୁ ପଚାରିଲା, “ବାପା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରି ନାହାନ୍ତି ?”

“ନା,” ମା’ କହିଲେ । “ସେ ତ ଘଣ୍ଟାଏ ହବ ବଜାରକୁ ଗଲେଣି । ବୋଧହୁଏ ବଜାରରେ ବି ଲୋକ ଏମିତି ହାଉହାଉ ହେଉଥିବେ । ଦେ ଆସିଲୁ, ଆଗ ଦୁଧ ପିଇଲୁ ।”

ଏହାପରେ ମା’ ଚାଲିଗଲେ ଓ ସେ ପୁଣି ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ରାକେଶ ଖୁବ୍ ସାବଧାନରେ ମୁହଁକୁ ଡୋକେ ଦୁଧ ନେଲା । ଇସ୍, ବାନ୍ତି ହୋଇ ପଡ଼ିବ କି ଆଉ । ଭାବିଲା ସେ । ଆରେ ଦୁଧ ତ ଠିକ୍ ଦୁଧ ଭଲି ଲାଗୁଛି ! କିନ୍ତୁ ଯାକୁ ପିଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନାହିଁ କାହିଁକି ? ରଙ୍ଗଟା ସାମାନ୍ୟ ବଦଳି ଯିବାରୁ କଣ ଭୋଜ ମରି ଯାଇପାରେ ? ତେବେ, ରାକେଶ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ ଦୁଧ ପିଇବାକୁ ।

ଏଥିଭିତରେ ମିନୁ ଖଟରୁ ଓହ୍ଲାଇ ରାକେଶ ଗୋଡ଼ରେ ଘସି ହୋଇ ମିଆଁଉ ମିଆଁଉ ହେଉଥାଏ । ସେ ବୋଧେ ଦୁଧର ବାସ୍ନା ବାରି ନେଇଥାଏ । ମିନୁ ଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଦୁଧ ପିଇବ କି ନାହିଁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା ରାକେଶ । ଟିକେ

ଦୁଧ ଢାଳିବି ଦେଲା ସେ ମିନୁ ଆଗରେ। ବିଲେଇଟାର ରଙ୍ଗ ଢେରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ସତେକି ସେ ବି ଟିକେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଛି।

ରାକେଶ ତା ବାପାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲା ଯେ କୁକୁର ବିରାଡ଼ି, ଗାଈ ଗୋରୁ, ମଣିଷଙ୍କ ପରି ଆଲୋକର ସାତଟାଯାକ ରଙ୍ଗରୁ କୌଣସିଟିକୁ ବି ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ। ଏପରିକି କୁଆଡ଼େ ସେନ୍ଦର ଯେଉଁ ଷଷ୍ଠ ଲଢ଼େଇ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ ସେଥିରେ ଷଷ୍ଠ ଆଗରେ ଯେଉଁ ନାଲି କନା ଖଣ୍ଡିକ ହଲେଇ ହଲେଇ ଖେଳାଇ ଷଷ୍ଠକୁ ଉରେଜିତ କରେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ ସେ କନାର ରଙ୍ଗ ଲାଲ କି ନା ଷଷ୍ଠ ସତରେ ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ। ଏପରି ଲାଲ କନାକୁ ସେନ୍ଦ୍ର ଦେଶରେ କୁହାଯାଏ- ମୁଲେଟା (Muleta)। ବିଚରା ଷଷ୍ଠି ନାଲି ବଦଳରେ କନାଟାର ରଙ୍ଗ ଧୂସର ବୋଲି ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଏ। ତା ଆଗରେ ହଳାଯାଉଥିବା କନାଟା ନାଲି ରଙ୍ଗ ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ସେଇ ଜିନିଷଟାର ହଳଚଳ ଦେଖି ସେ ଚିଡ଼ିଯାଏ ଓ କନାଟାକୁ ଭୁଷିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଏ।

ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟରେ ମିନୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଧର ରଙ୍ଗ ନୀଳ ବଦଳରେ ଧୂସର ବୋଲି ଜାଣୁଥିବ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ଭାବିଲା ସେ। କାରଣ ବିଲେଇଟାର ଆଖିରେ ନୀଳରଙ୍ଗ ଦେଖାଯିବା ତ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ବୋଧେ ସେଇଥିପାଇଁ ତଳେ ଢାଳି ଯାଇଥିବା ଦୁଧକୁ ସେ ସେମିତି ସନ୍ଦେହଜନକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୂଳରୁ ମୂଳରୁ ଦେଖୁଥାଏ।

ଅବଶେଷରେ ରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବାୟାଟା ହିଁ କାମ କଲା ମିନୁ ନାକରେ। ଦୁଧର ବାୟା ବାରି ସେ ଜିଭ ବଢ଼େଇଲା ଓ ଚାକୁ ଚାକୁ କରି ଦୁଧତକ ଚଟାଣରୁ ଚାଟି ଖାଇଦେଲା।

ମିନୁର ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ରାକେଶ ମଧ୍ୟ ଆଖିବୁଜି ତବାକୁ ଛିର କଲା ଓ ଦୁଧତକ ଗ୍ଲାସରୁ ଢଳେଇ କରି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପିଇଦେଲା। ଏହାପରେ ଢୋକେ ପାଣି ପିଇ ସେ ଗ୍ଲାସଟାକୁ ନେଇ ବେସିନ୍ ପାଖରେ ରଖିଦେଲା ଓ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ବସିପଡ଼ିଲା।

ଇତିହାସ ବହିଟାକୁ ହାତରେ ନେଇ ଯେ ପଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ମନୋନିବେଶ କରିବା ତା ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା। ବହିର ପୃଷ୍ଠା ଗାଡ଼ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରିଥାଏ ଓ ତା ଉପରେ କଲା କଲା ଅକ୍ଷରରେ ଛପା ହୋଇଥିବା ପାଠଗୁଡ଼ାକ କମା ଭଲ କରି ପଢ଼ି ହଉ ନଥାଏ। ତଦ୍ୱାରା ଆଖିକୁ ତାର ଖୁବ୍ କଷ୍ଟ ହଉଥାଏ। ପଢ଼ାପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ କମିଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଢ଼ା ବହି ଓ ଖାତା ପତ୍ର ଖେଳେଇ ଲାଗିଲା। ସେତେବେଳେ ମନକୁ ତାର ଆସିଲା-

‘ଆରେ ହେ, ଆଜି ଆଉ ସ୍କୁଲକୁ କାହିଁକି ଯିବି?’ ବହିତକ ଆଡ଼େଇ

ଦେଇ ସେ ବାପାଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଟ୍ରାନଜିଷ୍ଟର୍ ରେଡ଼ିଓଟାକୁ ଆଣିଲା । ରେଡ଼ିଓର ସୁଇଚ୍ ଅନ୍ କରିଦେବା ମାତ୍ରେ ତା କାନରେ ପଡ଼ିଲା, ସେଇ ବିଶେଷ ଘୋଷଣାଟା.....

“ତେଣୁ, ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବିଚାରକୁ ନେଇ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟାପାରରେ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥା ଫେରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ସ୍କୁଲ କଲେଜ୍ ସରକାରୀ ତଥା ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ଦୟୁରମାନ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ରହିବ । ସରକାରୀ ସ୍ତରରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏହି ବିପ୍ଳବକର ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡେର ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଅବସ୍ଥା ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିରାପରାଧକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ରାଷ୍ଟ୍ରାଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ପୂରାପୂରି ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଗଲା ।”

ରେଡ଼ିଓ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲା ରାକେଶ । ହେ ଭଗବାନ ! ଖାଲି ଟିକିଏ ରଙ୍ଗ ବଦଳିଯାଇଛି ବୋଲି ଏ କି ଘୋର ବିପଦ ଆସିଗଲା କେଜାଣି !

ଏତିକିବେଳେ ରାକେଶର ବାପା ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଓ ଶୁଣେଇ ଦେଲେ, “ରାଜା, ତୁମ ସ୍କୁଲ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।”

ରାକେଶ ଦେଖିଲା ତା ବାପା ଖଣ୍ଡେ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ବଡ଼ିଆ କନାର କୁର୍ତ୍ତା ସାଙ୍ଗକୁ ସେଇ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଧୋତି ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମୁହଁର ରଙ୍ଗ ଦିଶୁଥାଏ କଳା ଆସିଆ ନେଳି ।

ଦିହରୁ କୁର୍ତ୍ତା କାତୁ କାତୁ ରାକେଶର ବାପା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ, “ଆଜି ବଜାରରେ ଘୋର ଗୋଳମାଳ । ଅଭୁତ ଜିନିଷ ସବୁ ବିକା ଚାଲିଛି ସେଠି.....ନୀଳ ରଙ୍ଗର କୋବି, ନୀଳ ରଙ୍ଗର ରଜନୀଗନ୍ଧା ପୁଲ, ଆଉ ମାଛ ହାଟରେ କଳା କଳା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ରୋହୀ ମାଛ ।”

ରାକେଶ ପଚାରିଲା, “ବାପା, ମାଛର ରଙ୍ଗ କାହିଁକି କଳା ଦିଶୁଥିଲା ?”

ବାପା ହସିଦେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଦେଖା ଯିବନି ? ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ରକ୍ତର ରଙ୍ଗ କଣ ଆଉ ନାଲି ଦିଶିବ ? ନାଲି ରକ୍ତ କଳା ପାଲଟି ଯିବ । ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ଯେ ସବୁ ସ୍କୁଲ କଲେଜ୍ ଅଫିସ୍ କାରଖାନା ଓ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ମଧ୍ୟ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ରହିବ ।”

“ହଁ ତୁମେ ଠିକ୍ ଶୁଣିବ ବାପା । ଏଇ ଟିକିଏ ଆଗରୁ ତ ରେଡ଼ିଓରୁ ସେଇ ଘୋଷଣା ଶୁଣିଲି ମୁଁ ।”

“କାହିଁ ଦେଖେ, ରେଡ଼ିଓଟା ମତେ ଦେଲା ।”

ରେଡ଼ିଓଟାକୁ ବାପାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଲା ରାକେଶ । ତାପରେ ବହିପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ି ଥୋଇ ଦେଇ ସେ ବାହାରିଗଲା ବାଲୁକୋନିକୁ ।

ବାଲୁକୋନିରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଦେଖିଲା ସାମ୍ନା ଘର ଛାତ ଉପରେ

ତିନୋଟି ଘନନୀଳ ରଙ୍ଗର ପାରା ବସିଛନ୍ତି । ସେ ଘର ତପନ ଭାଇଙ୍କର । ପାରା ପାଲିବାରେ ତାଙ୍କର ଭାରି ସଉକ । ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ସେଇ ଅରୁଣ ଦୃଶ୍ୟଟାକୁ ଦେଖୁଥାଏ ସେ ଓ ସେ ବିଷୟରେ ଭାବି ଚାଲିଥାଏ । ଜଥାଟା ଭାବିଦେଇ ତାକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜିରଣର ସାତଟା ରଙ୍ଗରୁ ଛଅଟା ଚାଲିଯିବାରୁ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଗୋଳମାଳ କେମିତି କାହିଁକି ଘଟିଯାଏ । ସାରା ପୃଥିବୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟି ଗଲାଣି । ରାସ୍ତାରେ ଗାଡ଼ିଟିଏ ଚଳେଇବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରି ବିପଦଜନକ । ଯେଉଁ ଦିଗରେ ଆଖି ବୁଲେଇଲେ ବି ସବୁ ଜିନିଷ ଦିଶୁଛି ହୁଏତ ନେଲି ନହେଲେ କଲା । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଅଜଣା ବ୍ରାଇଡରମାନେ ନିଶ୍ଚେ ଦୁର୍ଘଟଣା କରିଦେବେ ସତରେ । ରାସ୍ତାରୁ ଯାନବାହନ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଏଇ ହେଲା କାରଣ ଯେଉଁଟା ବିଷୟରେ କହୁଥିଲା ରେଡ଼ିଓ ।

ବୋଧହୁଏ ସିନେମା ଘର ଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ରଙ୍ଗାନ୍ ପିଲୁର ସବୁ ରଙ୍ଗ ଲୁଚିଯାଇ ଖାଲି ଯଦି ନୀଳ ରଙ୍ଗଟି ରହିଯିବ ତେବେ ସେ ପିଲୁରେ କଣ ଆଉ ବାକିଥିବ ଦେଖିବାକୁ ? ଧଳା ଜାଗାରେ ଥିବ ନେଲି ରଙ୍ଗ ! ଟେଲିଭିଜନ୍ ଭାଗ୍ୟରେ ବି ସେଇ ଏକା କଥା ।

ରଙ୍ଗମାନେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ସହଜରେ ବୁଝାପଡ଼େନା । ରଙ୍ଗ ଚାଲିଗଲେ ଜୀବନଟା ବି ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟି ଯିବ ଏକଥା ସହଜରେ କେହି ବୁଝିପାରେନା । ଆଗାମୀ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ ଯେ କଅଣ କରିବା ସେଇ କଥା ନେଇ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଥାଏ ରାଜେଶ୍ୱର ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ରାଜେଶ୍ୱର ଶୁଣିଲା ତା ବାପା କହୁଛନ୍ତି, କଲିକତାର ରଙ୍ଗ କାରଖାନା ମାଲିକମାନେ ସ୍ଥିର କରି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏଣିକି ସେମାନେ ରଙ୍ଗ ବଦଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ତିଆରି କରିବେ । କାରଣ ଦୋକାନରେ ଓ ଗୋଦାମ ଘରେ ମହଜୁଦ୍ ଥିବା ରଙ୍ଗଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ହୁଏତ ନୀଳ ନଚେତ୍ କଳା ପାଲଟି ଯାଇସାରିବ ।

ଏ ସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ବୁଢ଼ା ଲୋକମାନଙ୍କର ନେଳୀ ନେଳୀ ମୁଣ୍ଡବାନ ଓ ଦାଡ଼ୀ ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ମଜା ଲାଗୁଥାଏ ରାଜେଶ୍ୱର । ଅନେକ ଲୋକ ସେ ବୁଢ଼ାମାନଙ୍କର ନେଲି ବାଳ ଓ ନେଲି ଦାଡ଼ି ଦେଖି ନିଜ ମୁଣ୍ଡର ବାଳକୁ ସେଭଳି ରଙ୍ଗାଇବା ପାଇଁ କଳା ବାଳରେ କୃତ୍ରିମ ଧଳା ରଙ୍ଗମାନ ଲଗାଇବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଣି । ଲୋକମାନେ ବାଳ ରଙ୍ଗାଇବା ପାଇଁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହୋଇ ସାଲୁନ୍ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇ ଗଲେଣି ।

ବାପାଙ୍କଠାରୁ ଖବରଗୁଡ଼ାକ ଶୁଣି ରାଜେଶ୍ୱର କାବା ହୋଇଗଲା । ସବୁଠୁ ବେଶି ଡରିଗଲା ସେ, ରେଡ଼ିଓରୁ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣାଗଲା ଯେ, ସାରା ପୃଥିବୀରେ

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟି ଯାଇ ସାରିଲାଣି । ହିମାଳୟର ତୁଷାରାଚ୍ଛନ୍ନ ଶୃଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକର ରଙ୍ଗ ଆକାଶର ନୀଳରଙ୍ଗ ସହିତ ମିଶିଯିବା ଫଳରେ ହିମାଳୟର କାଞ୍ଚନଜ୍ୟୋତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପର୍ବତ ଶୃଙ୍ଗ ଦେହରେ ପିଟି ହୋଇ ସତେଇଶଗୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଧ୍ବଂସ ପାଇ ଗଲେଣି । ଭାରତର ତିନିଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ବର ଏଇ ଦୁର୍ଘଟଣା ନୀଳରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସହି ନ ପାରି ପୁରା ପାଗଳ ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଏହି ଭଳି ମର୍ମହୁତ ଘଟଣାର ଖବର ଛୁଟି ଆସୁଥାଏ ।

ଖୁବ୍ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ରାକେଶ । ଧୀରେ ଧୀରେ ବାହାରି ଗଲା ସେ ବାରଣ୍ଡାକୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ ଯେତିକି ଯେତିକି ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ ଆକାଶଟା ସେତିକି ସେତିକି କଳା ପଡ଼ି ଯାଉଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଆକାଶରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାରାମାନେ କୁଆଡ଼େ ଗଲେଭାରି ଯେ ? କଳା କିଟିକିଟି ଆକାଶରେ ଠାଏ ଚନ୍ଦ୍ରଟା ଦିଶୁଥାଏ ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣର କଣ ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ ପରି । ସେଟା ଆଦୌ ଭଲ କରି ବି ଦିଶୁ ନଥାଏ । ଆଉ ତାରା ? ସେମାନେ ତ ପ୍ରାୟ ଅଦୃଶ୍ୟ । ଇୟ୍ ! ଏଣିକି କଅଣ ଆମ ପାଇଁ ଦିନ ରାତିର ଅର୍ଥ ଏଇଆ ହବ; ବିସ୍ମୃତ ହେଉଥିଲା ସେ ।

ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ଫେରି ଆସି ରାକେଶ ଦେଖିଲା ଲାଇଟ୍‌ଟା ବି ନେଲି । ଟିଭିର ଲାଇଟ୍ ହଉ ବା ବଲ୍‌ବ ହଉ । ଉଭୟରୁ ସେଇ ଏକା ପ୍ରକାର ନୀଳ ଆଲୋକ ! ବାପା ମାଆ ରୁପ୍ ଟାପ୍ ବସି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ମାଆଙ୍କ ମୁହଁଟା ଦିଶୁଥାଏ ଧୂସୁରା । ସକାଳେ ଯେମିତି ଦିଶୁଥିଲା ତାଙ୍କ ମୁହଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମିତି ନୁହଁ ପୁରା ଅଲଗା । ବାପା ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ଦିଶୁଥାନ୍ତି । ରେଡ଼ିଓଟାକୁ ଆଗରେ ରଖି ବସିଥାନ୍ତି ସେ । ଏପରି ସମୟରେ ବହି ବା ଖବର କାଗଜ ତ ପଢ଼ି ହୁଏନା ତେଣୁ ରେଡ଼ିଓଟି ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଗତି ନଥାଏ । ଟି.ଭି. ଦେଖିବା ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଘର ଭିତରେ ବସି ବସି ସମସ୍ତେ କ୍ଲାନ୍ତ ଓ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି । ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଗୀତ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ହଠାତ୍ ବାପାଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣାଗଲା, “ରାଜା ଶୁଣୁଚୁତ, ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଖବର ପଢ଼ୁଥିବା ଲୋକଗୁଡ଼ାକ କେତେ ଭଲ ଭାଲ କରି ଖବର ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ? କାହିଁକି, କହିଲୁ ? କାରଣ ନେଇ କାଗଜରେ ଛପା କଳା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ାକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଠିକ୍ କରି ପଢ଼ିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ରାଜା ଓଠରେ ହସ ଟିକିଏ ଖେଳିଗଲା । ସେତିକିବେଳେ ମାଆ ପଚାରିଲେ “ରେଡ଼ିଓ ଛଡ଼ା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କି ଉପାୟ ଅଛି ?”

ରାକେଶ ପଚାରିଲା, “ଶେଷ ଖବରଟା କଣ ହେଲା ବାପା ?”

“ଘୋଷଣା କରାହେଲା ଯେ ଆମେରିକାର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ବହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏସବୁ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣା ଯେ ଘଟୁଛି ତାର

ମୂଳ କାରଣ ସୂର୍ଯ୍ୟ। ଆଗାମୀ ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ପରେ ସେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ବୋଲି ଆଶା।”

ମିନୁ ରାକେଶର ଗୋଡ଼କୁ ସେମିତି ଛନ୍ଦରୁଥାଏ। ରାକେଶ ତାକୁ ଉଠେଇନେଲା ଓ କୋଳରେ ବସେଇ ଥାପୁଡ଼େଇଲା। ତାପରେ ଗୋଟାଏ କଳା ରଙ୍ଗର ବଲ୍ ନେଇ ସେ ବିଲେଇଟି ସହିତ ଖେଳିବାକୁ ଲାଗିଲା। ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସମୟ ତଥାପି କଟୁନଥାଏ।

ରାତି ଦଶଟା ବାଜିଲା। ସେ ଖୁଆ ପିଆ ସାରି ମାଆଙ୍କ ପାଖେ ଶୋଇଲା। ମିନୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କରି ପାଖରେ କୁଣ୍ଡଳି ପକାଇ ଶୋଇଲା। ପାଖ ରୁମକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବୁଝେଇଲା ଭଳି ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ମନ ଖରାପ କର ନା ରାଜା, କାଲି ସକାଳକୁ ତୁ ଦେଖୁଛୁ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯାଇଥିବ।”

x x x x x

ବାପାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଯେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସତରେ ପରିଣତ ହେବ ଏ କଥା ରାକେଶ କେବେ ବି ଭାବି ନଥିଲା।

ସକାଳୁ ଉଠୁ ଉଠୁ ତା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ମଜାଦାର ଘଟଣା ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା। ଏ କଅଣ? ତା ନିଜ ଆଖି ତାକୁ ହାତ ସଫେଇ ଦେଖାଉଛି ନା କଣ? ଲୁଚି ଲୁଚିକା ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ ରାକେଶ ଓ ଯାହା ଦେଖୁଥାଏ, ସେସବୁ ଠିକ୍ ନା ଭୁଲ୍ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ। ରୁମର ଚାରିକାନ୍ଥ ପୁଣି ଧଳା ଦିଶିଲାଣି। ତା ନିଜ ଦେହଟା ବି ପୂର୍ବପରି ଗୋରା ଦିଶିଲାଣି.....

ଝଙ୍କା ଭିତର ଦେଇ ସୁନେଲି ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଝରି ପଡ଼ୁଥାଏ। ସେ ଦେଖିଲା ଯେ ମାଆଙ୍କ ଶୋଇବା ଜାଗାଟା ଖାଲି ପଡ଼ିଛି। ବୋଧହୁଏ ବହୁତ ଆଗରୁ ଉଠି ସେ ବାହାରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି।

ଶେଯରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ରାକେଶ। ତାକୁ ଭାରି ଖୁସି ଲାଗୁଥାଏ। ହେ ଭଗବାନ୍, ଧନ୍ୟ ତୁମ ମହିମା। ସବୁଆଡ଼ୁ ତ ଯେମିତି ଥିଲା ପୁଣି ସେମିତି ହୋଇଗଲାଣି। କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ହେଲା କେମିତି? ରାକେଶ ମାଆଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଗୋଷେଇ ଘରକୁ ଦଉଡ଼ିଲା। ସେଠି ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ବାପା କୋରରେ ହାତ ହଲାଇ ମାଆଙ୍କୁ କଣ ସବୁ ବୁଝେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି। ବଜାର ସଉଦା ପାଇଁ ଦୁଇଟା ଥଳା ସେ ଧରିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ହାତରେ। ତା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଥଳା ଉପରକୁ ଟେକି ବୁଝେଇଥାନ୍ତି ସେ, “ମନେକର ଏଇଟା ହେଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ। ଏଇ ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଧଳା ଆଲୁଅ ଆସୁଛି ପୃଥିବୀକୁ।”

• ମା’ ବାଧା ଦେଇ କହିଲେ, “ଧଳା ତ ନୁହେଁ, ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୁଅ ତ ହଳଦିଆ।”

ବାପା ହତାଶ ସ୍ଵରରେ କଣ ଟିକେ ଭଟର ଭଟର ହେଲେ । ସେଇଠୁ କହିଲେ, “ତୁମକୁ କିଛି ବୁଝେଇ ଲାଭ ନାହିଁ ! ବରଂ ରାକା ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହବା ଉଚିତ ।”

ରାକେଶକୁ ଭାରି ଖୁସି ଲାଗିଲା । “ବାପା, ସବୁ ରଙ୍ଗ ତ ପୁଣି ଫେରିଆସିଲାଣି । ଏ ରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେମିତି ସମ୍ଭବ ହେଲା ? ରେଡ଼ିଓରେ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି କହିଲା କି ?”

“ହଁ, ଠିକ୍ ସେଇ କଥା ପରା ମୁଁ ତୋ ମାଆକୁ ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି । ରେଡ଼ିଓରୁ ଯାହା ଶୁଣିଲି ତାକୁ ଅଳ୍ପକେ କହୁଚି ଶୁଣ; ପଥର ଦିନ ରାତିରେ, ମାନେ, ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ବିସ୍ଫୋରଣ ଘଟି ଯାଇଥିଲା । ଏହାର କାରଣ କଅଣ ଏ ବିଷୟରେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କିଛି ଠିକ୍ କରି କହିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଏଇ ବିସ୍ଫୋରଣ ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଚାରିପଟେ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତ ବହଳ ଡେଜେଣ୍ଡର ଆବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଯାଇଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମିରେ ଥିବା ସାତଟା ରଙ୍ଗରୁ ଛଅଟି ରଙ୍ଗକୁ ସେଥିରୁ ବାହାରୁଥିବା ବିକିରଣ ଶୋଷି ନେଉଛି । କେବଳ ନୀଳ ରଙ୍ଗଟି ଶୋଷି ନ ହୋଇ ସିଧା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ସେହି କାରଣରୁ ସବୁ ଜିନିଷର ରଙ୍ଗ ନୀଳ ଦିଶୁଛି । ଏଇ ବିକିରଣର ପ୍ରଭାବ ଆମ ପୃଥିବୀ ଛଡ଼ା ସୂର୍ଯ୍ୟର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବୁଧ ଓ ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପି ଯାଇଥିଲା । ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଏଭଳି ଯେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଲାଇଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେଇ ବିକିରଣ ଯୋଗୁଁ ନୀଳ ଦିଶୁଥିଲା ।”

“ତାହାହେଲେ କଲା ରଙ୍ଗର କଥା କଣ ହେଲା ?” ଭାତ ହାଣ୍ଡି ଧୋଉ ଧୋଉ ରାକେଶର ମା ପଚାରିଲେ ।

“କଲା ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ଯୋଉ ଜିନିଷର କୌଣସି ରଙ୍ଗ ନଥାଏ ସେ ଜିନିଷ ଆମକୁ କଲା ଦିଶେ ।” ରାକେଶ ବୁଝେଇ ଦେଲା ।

ମାଆଙ୍କ ମୁହଁର ଭାବଭଙ୍ଗୀ ଦେଖି ରାକେଶ ବେଶ୍ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ ମାଆ ତା ମତଟା ଆଦୌ ଠିକ୍ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ । ଏକଥା ଦେଖି ରାକେଶର ବାପା କହିଲେ-

“ସେ ଯାହା ହଉ, ଗଲା କାଳି ରାତି ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍ ଟାଇମ୍ ତିନିଟା ତିରିଶରେ ସେଇ ଡେଜେଣ୍ଡର ଆବରଣଟା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାରିପଟୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ମିଲେଇ ଯାଇ ମହାଶୂନ୍ୟରେ ମିଶି ଯାଉଛି । ତେଣୁ ସୂର୍ଯ୍ୟରଶ୍ମିରୁ ହଜିଯାଇଥିବା ଛଅଟି ରଙ୍ଗ ପୁଣି ଫେରିଆସିଛି । ପୃଥିବୀ ଉପରୁ ଡେଜେଣ୍ଡରତାର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ବଲ୍‌ବ ବା ଟିଉବ୍ ଲାଇଟ୍ ରାତିରେ ଜାଳିଲେ ଆଉ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଆମେ ଏଥର ପୂର୍ବ ପରି ସିନେମା ଓ ଟେଲିଭିଜନ୍

ଦେଖିପାରିବା।” ବଜାର ସଉଦା ଥଳା ଦୁଇଟାକୁ କାଖରେ ଜାକି ରାକେଶର ବାପା ତୁମ୍ ତୁମ୍ କରି କହିଲେ,

“ରାଜା, ମାଆଙ୍କୁ ଏ ରଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ଯାହା ବୁଝେଇଲି ଏଥିରେ ତୋର ମତ କଣ ଟିକେ କହିଲୁ ?”

ରାକେଶ ହସି ଦେଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ମାଆ ଯଦିଓ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲାପରି ମନେହେଉଥିଲେ ତଥାପି ତାଙ୍କ କାନ ବାପ ପୁଅଙ୍କ କଥା ପ୍ରତି ସଜାଗ ଥିଲା । ଗଲା ସପ୍ତା କରି ରାକେଶର ବାପା ବୁଝେଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ, “ମନ ଦେଇ ଶୁଣ, ସୂର୍ଯ୍ୟର ଧଳା ଜିରଣ ଯାହାକୁ ତୁମେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଦେଖା ସେଇଟି ପ୍ରକୃତରେ ଧଳା ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଏଇ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଆଲୋକକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ସେଥିରୁ ସାତ ରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ବାହାରିବ । ଏହାର ଅର୍ଥ ସାତ ରଙ୍ଗର ଆଲୋକକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇଲେ ଧଳାଆଲୁଅ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଆକାଶରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପଡ଼ିଥିଲାବେଳେ ତୁମେ ତାର ସାତଟି ଯାକ ରଙ୍ଗକୁ ଦେଖୁଥିବ । ଦିନବେଳେ ସବୁ ଜିନିଷ ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଧଳାଆଲୁଅ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଟା ଜିନିଷ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଧରିଲା ଭଳି ଦିଶେ । ଏକଥା କିପରି ସମ୍ଭବ ହୁଏ ? ତୁମେ ଏଇ ଯେଉଁ ନାଲି ଶାଢ଼ୀଟା ପିନ୍ଧିଛ ତାରି କଥା ଧରାଯାଉ । ଏଇଟା ନାଲି ଦିଶୁଛି କାରଣ ଧଳା ଆଲୋକର ଅନ୍ୟ ଇଅଟା ଯାକ ରଙ୍ଗ ଏଥିରେ ଶୋଷି ହୋଇ ଯାଉଛି । କେବଳ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗଟି ଶୋଷି ହେଉନାହିଁ । ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗକୁ ସତେ ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ‘ଗେଟ୍-ପାସ୍’ ମିଳିଛି । ଠିକ୍ ସେମିତି ‘ଗେଟ୍-ପାସ୍’ ପାଇଥିବା ସେଇ ନୀଳ ରଙ୍ଗଟା ଯେଉଁଟା ସୂର୍ଯ୍ୟର ତେଜସ୍ବିୟ ବଳୟ ଚପି ଚତୁର୍ଦିଗକୁ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ଯେଉଁସବୁ ପଦାର୍ଥ ସୂର୍ଯ୍ୟରଶ୍ଚ୍ବର ସାତୋଟିଯାକ ରଙ୍ଗକୁ ଏକାବେଳକେ ଶୋଷି ନେଇପାରେ ସେ ସବୁ ଆମକୁ କଳାରଙ୍ଗର ଜିନିଷ ଭଳି ଦିଶେ । ଯେଉଁ ସବୁ ପଦାର୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣାକାର ସାତଟିଯାକ ରଙ୍ଗକୁ ଏକାବେଳକେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ବା ଶୋଷଣ ନ କରେ ତାହା ଆମକୁ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଜିନିଷ ପରି ଦିଶେ । ମୋର ଏ ସାର୍ଟ ଓ ତୁମ ଭାତ ହାଣ୍ଡିର ଭାତ ଉଭୟ ଧଳା ଦିଶୁଛନ୍ତି ସେଇ କାରଣରୁ । ଭାବୁଛି କଥାଟା ବୁଝିପାରିଲି ବୋଧହୁଏ ନା ?”

ଭାତ ହାଣ୍ଡିକୁ ଗୋଳଉ ଗୋଳଉ ରାକେଶର ମା’ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ହଁ, ହଁ, ସବୁ ବୁଝିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତ ବଜାରକୁ ଯାଆ । କଣ ଯିବ ନା ନାହିଁ ମ ? କାଲି ପରା ନେକିଆ ଭାତ ଖାଇପାରିଲି ନାହିଁ, ଆଜି ଅଫିସ୍ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଧଳା ଭାତ ଖାଇକରି ଯାଆ ।”

ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବାପା ପଦଟିଏ ଶୁଣାଇଲେ, “କାଲି ମୁଁ ତ ଖବର କାଗଜଟା ପଢ଼ିପାରିଲି ନାହିଁ । ଦେଖାଯାଉ ଆଜି କିଛି ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ ବାହାରିଛି କି ନାହିଁ ।”

ମା ଡାକ ପକେଇଲେ ରାଜେଶକୁ । “ସେଠି କଣ କରୁଛୁ କିରେ ରାଜା ?
ଯା ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ଯାଆ ।”

ରାଜେଶ ତା ପଢ଼ା ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ଫେରିଗଲା । ଟେବୁଲ୍ ତଳେ ତୁପୁରାପୁ
ହୋଇ ଶୋଇଥାଏ ମିନୁ । ଝଙ୍କାବାଟେ ଝରି ଆସୁଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ରାଜେଶକୁ
ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ । ଝଙ୍କା ପାଖକୁ ଯାଇ ରେଲିଂ ପାକରେ ମୁହଁ ରଖି ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ
ଚାହିଁଲା ସେ । ଆଜି ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେ ବଢ଼ିଆ ଦେଖା ଯାଉଛି । ଏ ସବୁ କଥା
ଆଗରୁ କାହିଁକି ଏମିତି ଅନୁଭବ କରି ହେଉନଥିଲା ? ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋଟାଏ ଧରାବନ୍ଧା
ନିତିଦିନିଆ ଜିନିଷ ଭଳି ଦେଖୁଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।

ଆଜି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦିଶୁଥାଏ ଏକ ନୂଆ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭଳି । ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ
ଜକଜକ ହଳଦୀବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରିଥାଏ ।

(ମୂଳ ରଚନା- ବଙ୍ଗଳା)

ସମୟ

ଶୀର୍ଷେନ୍ଦୁ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ

ସୋମନାଥର ବୟସ ଠିକ୍ ବାଇଶି । ମଣିଷମାନଙ୍କ ଠେଙ୍ଗି ସେଇ ବୟସରେ କେତେଟା ଅଧିକା କଥା ଦେଖାଯାଏ, ଯଥା- ଶାରୀରିକ ଶକ୍ତି, ମନୋବଳ, ପ୍ରେମାନୁରାଗ ଇତ୍ୟାଦି । ସୋମନାଥ ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଅମାନିଆଁ ଅଥଚ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଝିଅର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ତାର ନାଁ ଅପରା । ଝିଅଟି ସହିତ ତାର ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିଚୟ ହୋଇନଥାଏ । ତାଙ୍କ ସାହିର ସବୁଠୁଁ ଭଲ ଓ ଆଖିଦୃଷ୍ଟିଆ ଘର, ମିତ୍ର ପରିବାରର ଝିଅ ସେ । ମିତ୍ରଙ୍କ ବଜାକାର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯୋଡ଼ାଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ବଗିଚା । ତା'ଛଡ଼ା ଗୋଟାଏ ଚେନିସ୍ କୋର୍ଟ ଓ ସୁଇମିଂ ପୁଲ୍ ମଧ୍ୟ । ସାତଟା କାର୍ ରହିବା ଭଳି ଗୋଟାଏ ବିଶାଳ ଗ୍ୟାରେଜ୍ ଥାଏ ସେ ଘରର । ତା'ଛଡ଼ା ସେ ଘରେ ସାତଟା ବିଦେଶୀ କୁକୁର ମଧ୍ୟ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଘରର ଝିଅ ଅପରାକୁ ଜଣା ନଥାଏ ଯେ ତାଙ୍କରି ଗଳିରେ ଗୋଟିଏ ଭଙ୍ଗା ଘରେ ସୋମନାଥ ନାମକ ଜଣେ ଯୁବକ ମଧ୍ୟ ବାସ କରେ । ସୋମନାଥର ବାପା ଜଣେ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ । ତା'ଛଡ଼ା, ସୋମନାଥ ନିଜେ ବେକାର । ତାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଗଣ ନେଇ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ତିଆରି ପାଇଁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରନ୍ତା । ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ସେ ନାନା ମାର୍ଗ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ରତ ଥାଏ ।

ଏହିପରି ଏକ ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ, ମେଘମୁକ୍ତ ଆକାଶରେ ବିଜୁଳିର ଝଲକ ପରି ସେ ପଡ଼ିଗଲା ପ୍ରେମରେ ।

ସେ ଏଭଳି ପ୍ରେମପାଗଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ଯେ ଅପରାର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାପାଇଁ ତାର ଚଳନ୍ତି ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା, କିମ୍ବା ହିନ୍ଦୀ ସିନେମାରେ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିବା ନାୟକମାନଙ୍କ ଭଳି ତାଙ୍କ ଘରର ପାଚେରୀ ଉପରକୁ ଉଠି ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଗୀତ ବୋଲିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ହେଲା କରିନଥାନ୍ତା । ବେଳେ ବେଳେ ଏଭଳି ଅତ୍ୟୁତ ଧାରଣାମାନ ତା ମନକୁ ଆସେ ଯେ ସେ ଭାବେ ଝିଅଟି ଆଗରେ ଠିଆ ହେଇପଡ଼ି ନିଜ ଛାତିକୁ ନିଜେ ଛୁରି ଭୁଷି ଦେଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରନ୍ତା । ଅବଶେଷରେ ଝିଅଟିକୁ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖିବାକୁ ସେ ସ୍ଥିର କଲା ମଧ୍ୟ । ଚିଠିଟା ଖୁବ୍ ଭଦ୍ର ଓ ସାହିତ୍ୟିକ ଭାଷାରେ ଲେଖା

ହୋଇଥିଲା ଯଦିଓ, ତଥାପି ସେଇ ଚିଠିଟାର ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଆଶାପୋଷଣ କରିନଥିଲା ଆଦୌ। କିନ୍ତୁ, ଯାହାହଉ, ଉତ୍ତରଟା ମିଳିଲା। ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଆଉ ଅଭିଳା ଅଭିଳା ଡରୁଆ ଡରୁଆ ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ ଲେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଗାମୀ ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଛ'ଟା ବେଳେ ଗଙ୍ଗା କୂଳରେ, କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ସୋମନାଥ ତା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରୁ।

ଥରକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଯୁବକ ସୋମନାଥର ମୁଣ୍ଡରେ ସନ୍ଦେହ ଉଠି ମାରିନଥିଲା ଯେ ଏ ସବୁ ପଛରେ କୌଣସି ଫନ୍ଦି ଫିକର ହୁଏତ ଥାଇପାରେ। ତା ଛାତି ଦାଉଁ ଦାଉଁ ପଡ଼ିବା ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ତାକୁ। ବାପରେ! କି ଉଭେଜନା! କି ଆଶଙ୍କା! ମିନିଟ୍‌କୁ ମିନିଟ୍‌ ଗୋଟାଏ ଗ୍ଲାସ୍ ପାଣି ପିଇବା ଦରକାର ହଉଥାଏ ତା'ର। ଏମିତି ଅସ୍ଥିର ଅବସ୍ଥାରେ ବୁଲାବୁଲିରେ ଦିନଟା ଚାଲିଗଲା।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନଟା ଥିଲା ଖୁଦିରପୁର ଡକ୍। ଭାରି ନିଛାଟିଆ ଜାଗାଟାଏ। ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଯେ କେହି ଡରିଯିବ ସେ ଜାଗାରେ। ସେ ଜାଗାଟା ସୋମନାଥ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏକ ଅଜଣା ଜାଗା। ଅପରା ଯେ କାହିଁକି ଏ ଜାଗା ବାଛିଲା ସେ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରି ପାରୁନଥିଲା ସେ।

ସୋମନାଥର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସେତେ ଭଲ ନୁହେଁ। ମାସକ ଯାକର ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲେଇବା ପାଇଁ ସେ ଯୋଡ଼ାଏ ଚିତ୍ତସନ୍ ଧରିଥାଏ। ସିଗାରେଟ୍, ସିନେମା ବା ଥିଏଟର୍ ଭଳି କିଛି ବଦଭ୍ୟାସ ତାର ନଥାଏ। ତେଣୁ, ଯେନକେନ ପ୍ରକାରେଣ ସେ ଚଳି ଯାଉଥାଏ।

ତାର ଏକମାତ୍ର ବିଳାସ ହେଲା- ମଝିରେ ମଝିରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ବିଜ୍ଞାନ ବହି କିଣିବା। ଯାହା ହେଉ ଏଥର ସେ ତା ସାମାନ୍ୟ ପକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ କିଛି କାଟି ଟ୍ୟାକ୍ସିଟିଏ ଭଡ଼ା ନବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିନେଲା।

ଏସ୍‌ପ୍ଲାନେଡ଼ଠାରେ ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଭଡ଼ା ନବାକୁ ବସିଲା ସୋମନାଥ। କିନ୍ତୁ, ଯାଗା ନାଁ ଶୁଣି ପ୍ରତି ଟ୍ୟାକ୍ସିବାଲା ହୁଏତ ଡରି ପଲେଇଗଲେ ବା ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ମନା କଲେ।

ଶୀତ ସନ୍ଧ୍ୟାଟା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଗଡ଼ିଯାଇ ରାତି ଆସି ଯାଉଥାଏ। ଛ'ଟା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତେ ମିନିଟ୍ ବାକିଥାଏ। ବାଧ୍ୟ ହେଇ ସୋମନାଥ ଚାଲିଲା ମଇଦାନ ଆଡ଼କୁ। କାଳେ ସେଠି ଅନ୍ୟ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ମିଶି ଖୁଦିରପୁରକୁ ଟ୍ୟାକ୍ସିଟାଏ ମିଳିଯାଇପାରେ- ଏଇ ଆଶାରେ।

ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପରେ ମଇଦାନ ଅଞ୍ଚଳଟା ଟିକେ ନିଛାଟିଆ ଓ ଭୟଙ୍କର ଲାଗିଲା। ଘନ କୁହୁଡ଼ି ଓ କୁହୁଟିକା ଯୋଗୁ ଅପଚରା ପଡ଼ିଆଟା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ରହସ୍ୟମୟ ଦିଶୁଥାଏ। ସୋମନାଥ ପ୍ରାୟ ଆଶା ହରାଇ ସାରିଥାଏ। ଅନ୍ତତଃ, ବେଲାବାଳି

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିଥାନ୍ତା ହୁଏତ ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଅଥଚ ପରିଚିତ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ସୋମନାଥକୁ । ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ୍ଵ ଶବ୍ଦରୁ ସେ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟିଏ କୋଉଠି ଯାଉଛି । ପରେ ପରେ ଘୋଡ଼ା ଟାପୁ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ତା କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ଦେଖିଲା- ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ପୁରୁଣା ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟାଏ ବେଶ୍ ଜୋରରେ ଛୁଟୁଛି । ଅତିଶୟ ହତାଶାବଶତଃ ମନେମନେ ଚିନ୍ତା କଲା ସେ-ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟାକୁ ଭଡ଼ାରେ ଯିବାପାଇଁ ଡାକିଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ? ଏଭଳି ଏକ ମନ୍ତ୍ରର ଯାନରେ ବସି ସେ ଯେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଠିକଣା ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ତାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖୁ ନଥିଲା ସେ ଅବଶ୍ୟ....ତଥାପି, ସୁଯୋଗଟା ନିଆଯାଉ ଭାବିଲା ସେ...

ପବନରେ ସାଇକିନା ଚାବୁକ ପିଟିବାର ଶବ୍ଦ ସାଙ୍ଗକୁ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା ପୁରା ସୋମନାଥର ନଜରକୁ ଆସିଗଲା ।

ଗାଡ଼ିଟାକୁ ଅଟକେଇବା ପାଇଁ ଡାକୁ ନ ଡାକୁଣୁ ବା ହାତ ନ ଟେକୁଣୁ ଗାଡ଼ିଟା ଠିକ୍ ତା ସାମ୍ନାରେ ଆସି ଅଟକି ଗଲା । ଗାଡ଼ି ଉପର କରୁଥାନ୍ ସିଟ୍‌ରୁ ଗାଡ଼ିଚାଳକ ତଳକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା, “ବାବୁ ଖୁଦିରପୁର ଯିବେ ଆଜ୍ଞା ?”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇଗଲା ସୋମନାଥ । ତାରି ଭିତରେ ଉତ୍ତରଟା ବାହାରି ଆସିଲା ମୁହଁରୁ ତାର, “ହଁ, ଯିବି । କିନ୍ତୁ, ମତେ ସେଠି ଠିକ୍ ଛ’ରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର ।”

ଲୋକଟା ତା କୋଟ୍, ମଫଲର୍ ଓ ଟୋପି ଯୋଗୁ ଠିକ୍ ପେଟାଟାଏ ବସିଲା ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ ସେଇ ଯାଗାରେ । ଘୋଉଠି, କରୁଥାନ୍ ସିଟ୍‌ରେ ବସି ତଳକୁ ଝୁଙ୍କି ଚାହିଁଥାଏ ସେ । ହାତରୁ ତାର, ଅନ୍ଧାରରେ ଜୁକୁକୁ କରୁଥାଏ, ଜଳନ୍ତା ସିଗାରେଟ୍ କି ବିଡ଼ିଟାଏ କେଜାଣି ! ଧଳା ଦାନ୍ତ ଦି’ଭାଡ଼ି ଦେଖେଇ ହସିଦେଲା ଲୋକଟା ସୋମନାଥ ଆଡ଼କୁ, ସେଇଠୁ କହିଲା, “ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ପହଞ୍ଚେଇ ଦେବି ସେଠି । ମୋ ଘୋଡ଼ା ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା । ବସିପଡ଼ନ୍ତୁ ଗାଡ଼ିରେ ଆଜ୍ଞା !”

ଡରୁଆ ଖସଖସିଆ ସ୍ଵରରେ ଏଥର ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ, “ଭଡ଼ା ? କେତେ ?”

ଚିକିଏ ଚିନ୍ତା କଲାଭଳି ତୁମ୍ଭ ରହିଯାଇ କହିଲା ଲୋକଟା, “ଟଙ୍କାଏ ।”

ଟଙ୍କାଏ ! ଏତେ କମ୍ ! କିନ୍ତୁ, ସୋମନାଥ ହାତରେ ଆଉ ସମୟ ନଥିଲା । ସମୟ ସେତେବେଳକୁ ସାଢ଼େ ପାଞ୍ଚ । ଗାଡ଼ି ଭିତରକୁ ଖସିକିନା ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ସେ ।

ଆଗରୁ କେବେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ବସିନଥିଲା ସୋମନାଥ । କଲିକତା ରାସ୍ତାରେ

ଯଦିଓ ଏଭଳି ଗୋଟାଏ ଅଧେ ଗାଡ଼ିର ଯା'ଆସ ଦେଖୁଥାଏ ସେ ତଥାପି ବସିନଥିଲା ସେ କେବେ ଏଭଳି ଏକ ବିଚଳ, ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଭଳି ଯାନବାହନରେ । ଏ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ାକ ଦେଖିବାକୁ ଖାଲି ପୁରୁଣା ନୁହେଁ- ଭଙ୍ଗା ଦଦରା ବି । ଏଗୁଡ଼ାକର ଦିନକାକ ସରିଆସୁଛି ବୋଲି ଖାଲି ଚାହିଁଦେବା ମାତ୍ରେ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଉଥାଏ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ।

ଗାଡ଼ି ଭିତରଟା ପୂରା ଅନ୍ଧାର । କିନ୍ତୁ ତା ଭିତରେ ବସିପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ କେମିତି କେମିତି ଲାଗିଲା ତାକୁ ଭିତରଟା । ପ୍ରଥମେ- ବାହାରର ଅନ୍ଧାର ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଆଦୌ ଜାଣି ହଉନଥାଏ; ବରଂ ଲାଗୁଥାଏ ବେଶ୍ ଆରାମ । ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ତ ଜମାରୁ ନଥାଏ ଯେମିତି ହବାକଥା ପୁରୁଣା ଧତଡ଼ା ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ାକ ଭିତରେ । ବରଂ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମନୋରମ ବାୟା ବାରିପାରିଲା ସେ ଗାଡ଼ି ଭିତର ଅନ୍ଧାରରେ । ସିଗ୍‌ଗୁଡ଼ାକ ଏତେ ନରମ ଓ ପାଲିସ୍ ଲାଗୁଥାଏ ହାତକୁ ଯେ ବୋଧହୁଏ ଦାମିକା କାରରେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଗଢିଲଗା ସିଟ୍ ହୁଏତ ନଥିବ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ ହଉଥାଏ ତା ମନରେ ।

ଗାଡ଼ି ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । କିନ୍ତୁ, ଗାଡ଼ି ଗଡ଼ିଲେ ଯୋଉ ହଲଚଳ ପକାଉଠା ଧବା ଝଟକା ଦେହକୁ ଲାଗିବା କଥା ସେସବୁର ସୂଚନା ବି ନଥାଏ । ଗାଡ଼ିଟା, ତେଣୁ, ସଚଳ କି ଅଚଳ ବୁଝି ପାରୁନଥାଏ ସେମାନାଥ । ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲା ସେ । ଦେଖିଲା- ଗଛ, ରାସ୍ତା ସମସ୍ତେ ଜୋରରେ ଧାଇଁଚାଲି ପଛକୁ । ସେଥିରୁ ଅନୁମାନ ହେଲା ତାର - ଗାଡ଼ିଟା ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଅଥଚ ଏତେ ଟିକେ ବି ହଲଚଳ ନହୋଇ ତାର ବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲିଛି ଆଗକୁ ।

କିନ୍ତୁ, କି ବେଗ ! ଘୋଡ଼ାଟାଏ କ'ଣ ଧାଇଁପାରିବ ଏତେ ବେଗରେ ? ଗାଡ଼ିର ଗତିରୁ ଅନୁମାନ କରିହେଉଥାଏ ଯେ ଅତତଃ ପକ୍ଷେ ଘଣ୍ଟାକୁ ପଚାଶରୁ ଷାଠିଏ ମାଇଲ(ଅଖିରୁ ନବେ କିଲୋମିଟର) ବେଗରେ ଛୁଟୁଥିଲା ସେ ଗାଡ଼ି । ଆଉ, ଘୋଡ଼ାର କଦମ୍ କି କରୁଥାନ୍ତର ଚାବୁକ୍ ଶବ୍ଦ ବି ଆଦୌ ଶୁଭୁନଥାଏ ସେମାନାଥକୁ । ପରେ ପରେ ଗାଡ଼ିର ବେଗ ଆହୁରି ଆହୁରି ବଢ଼ିବା ଭଳି ମନେ ହଉଥାଏ ମଧ୍ୟ । ତଥାପି ସବୁ ନିଷ୍ପଦ ।

ଏସବୁ କ'ଣ ଚାଲିଛି ! ଏମିତି ତ ହବା କଥା ନୁହଁ !

ହଠାତ୍ ରଟିଟାଏ କଲା ସୋମନାଥ, “କରୁଥାନ୍” ! ତାର ଜବାବ ସତେକି ମିଳିଲା ଗୋଟାଏ ଲାଉଡ଼ସିକରରୁ ! ଘଣ୍ଟାପିଟା ଶବ୍ଦଭଳି ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ସ୍ବରଟାଏ ଶୁଣାଗଲା, “ଆଜ୍ଞା ! କିଛି କହୁଥିଲେ କି ହଜୁର ?”

“ଗାଡ଼ିଟା ଏତେ ଜୋରରେ ଚାଲିଛି କାହିଁକି ?”

“ଅପଣଙ୍କୁ ପରା ଛ'ଟାରେ ସେଠି ପହଞ୍ଚେଇବି, ଆଜ୍ଞା ?”

“କିନ୍ତୁ, ତମ ଘୋଡ଼ା କ’ଣ ଏତେ ଜୋରରେ ଦଉଡ଼ୁଛି ସତରେ ?”

“ମୋ ଘୋଡ଼ା ଆଜ୍ଞା ପକ୍ଷୀରାଜ - କହିନଥିଲି ?”

ଠିକଣା ଜାଗାରେ ଗାଡ଼ି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ସୋମନାଥ ଚାହିଁଲା ହାତ ଘଡ଼ିକୁ । ପାଞ୍ଚଟା ବାଜି ଚଉତିରିଶ ମିନିଟ୍ ମାତ୍ର । ତାମାନେ, ଏସ୍‌ପ୍ରେମ୍‌ରେ ଖୁବ୍‌ଗୁରୁ-ମାତ୍ର ଚାରିମିନିଟ୍ ?

ମାନସିକ ଉତ୍ତେଜନାବଶତଃ ଏଭଳି ଅରୁଚ ଘଟଣା ପ୍ରତି ବେଶୀ ଧ୍ୟାନ ରହିନଥିଲା ସୋମନାଥର । କରୁଆନ୍ ହାତକୁ ଟକାଟିଏ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ନଈ ବନ୍ଧ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲା ସେ ।

ଘୋଡ଼ାକୁ ତାର କିଛି ଶୁଖିଲା ଘାସ ଖୁଆଇବା ପାଇଁ ଗାଡ଼ିଠାରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇଥିଲା କରୁଆନ୍ । ସୋମନାଥକୁ ପଚାରିଥିଲା ସେ, “ଆପଣ ଆଜ୍ଞା ଫେରିବେ ତ ?”

“ହୁଏତ ଡେରି ହେଇପାରେ - କିନ୍ତୁ, ପଚାରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?”

“ଆପଣଙ୍କୁ ଓପସ୍ ନବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବି ତାହେଲେ”

ଥଙ୍ଗେଇ ଥଙ୍ଗେଇ ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ, “ଭତା କେତେ ପଡ଼ିବ ?”

“ସେଇ ଟକାଟିଏ । ଟକାକରୁ ବେଶୀ ମୁଁତ କେବେ ବି ନିଏ ନା ଆଜ୍ଞା !

ସୋମନାଥ ତଥାପି କାହିଁକି କୁହୁକୁହୁ ହଉଛି ଦେଖ କରୁଆନ୍ ପୁଣି କହିଲା,
“ଏଠୁ ଫେରିବାକୁ ଆଉ କୋଉ ଗାଡ଼ି ପାଇବେ ନାହିଁ ହଜୁର !”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ତା ହେଲେ ଅପେକ୍ଷା କରିପାର ।”

ନଈବନ୍ଧ ଉପରେ ଅରାଏ କଂକ୍ରିଟ୍-କରା ଖୋଲା ଯାଗାଥାଏ । ବତୀଖୁଣ୍ଟର ମସିଆ ଆଲୁଅରେ ଯେତିକି ଯାଗା ଆଖୁକୁ ଦିଶୁଥାଏ ସେଥିରେ ଜନମାନବର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନଥାଏ । କୌଣସି ଜୀବଜନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୁ ନଥାନ୍ତି ଆଖିରେ । କେବଳ ଗୋଟାଏ ଦିଲ୍‌ଗା କାର୍ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଯା’ଆସ କରୁଥାଏ । ମାଇଲ ମାଇଲ ଦରି ଆଗ ପଛ ଚାହିଁଲେ ବି ଜଣେ ହେଲେ ପଦଯାତ୍ରୀ ଦିଶୁନଥାନ୍ତି କୋଉଠି । ପ୍ରତିଥର ହାତ ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ ଭାରୁଥାଏ ସୋମନାଥ- ଏଭଳି ଗୋଟାଏ ଅପରାଧ ମୁଲକ ବାଛିଲା କାହିଁକି ଅପରା ? ନା, ନିଜର ଏ ଦୁରବସ୍ଥାର କାରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ ସେ ନିଜେ ? ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଉନଥାଏ ସେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଛ’ । ହାତ ଘଡ଼ିର ମିନିଟ୍ କଣ୍ଠା ଓ ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଠାର ସ୍ଥିତି ଠିକ୍ ଏକ ସରଳ ରେଖାରେ ପରିଣତ ହେଇଯିବା ମାତ୍ରେ, ରାତ୍ରିର ଘୋର ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ମଟରକାର ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଓ ତା ସାମ୍ନାରେ ଧଡାକିନା ଅଟକିଗଲା । ଗୋଟାଏ କଳାରଞ୍ଜର ପଣ୍ଡିଆଙ୍କ ଗାଡ଼ି ସେଇଟା ହୁଏତ । ତେବେ, ଅପରାଧ ତ ଏଭଳି କୌଣସି କାର୍ ନାହିଁ ?- ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହଉଥାଏ ସୋମନାଥ ।

ଛାତିତାର ଧତପତ ହଉଥିବା ସତେ କାର୍ ଆତକୁ ଚାଲିଲା ସେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ । ଅଜଣା ଭୟଟିଏ କଳାମେଘ ଭଳି ଆବୋରି ପକାଉଥାଏ ତା ମନକୁ ।

କାର୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ସେ-ଅପରା ନୁହେଁ, ତିନି ଚାରିଜଣ କିଏସବୁ ବସିଚନ୍ତି କାର୍ ଭିତରେ ।

ଏଥର ଯାଗାଛାଡି ଶୀଘ୍ର ପଳାଇବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ମନେକଲା ସେ । କିନ୍ତୁ, ତା ପୂର୍ବରୁ କାର୍‌ର ପଛ ଡୋରଟା ଖୋଲିଗଲା ହଠାତ୍ ଓ ତା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଚଗଡା ଲୋକ ଖପ୍‌କିନା ଡିଆଁଟାଏ ମାରି ବାହାରି ପଡିଲା ।

ସୋମନାଥର ବୁଦ୍ଧି ହଜିଗଲା । କଅଣ ଘଟିବାକୁ ଯାଉଛି ଭାବିବା ଆଗରୁ ଲୋକଟା ମାଡି ବସିଲାଣି ତାକୁ ସ୍ପେଟର୍ ମିଶା, ଆଉ, ପଚାରୁଥାଏ ବି,” କିବେ ? କେତେ ଦିନ ହବ ଗୋଡେଇରୁ ସେ ଝିଅଟା ପଛରେ ? ଏ ?

ଭୟରେ ଥରିଲା ସୋମନାଥ ।

ଢାଉକିନା ଜାବୁଡାଟାଏ କଷିଦେଲା ଲୋକଟା ସୋମନାଥ ଗାଲରେ । କହିଲା, “ପ୍ରେମ ପାଗଳାକୁ କେମିତି ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଏ ଆମକୁ ଜଣା ସେ ବିଦ୍ୟା । ଶୂନ୍ୟରେ କୋଠା ତୋଳୁଛୁ ନା ?”

ଜାବୁଡା ଖାଇବାର ଅଭ୍ୟାସ ନଥିଲା ସୋମନାଥର । ଏଭଳି ସଂକଟରେ ବି କେବେ ପଡିନଥିଲା ସେ ପୂର୍ବରୁ । ଏତେ ଜୋରରେ ଡରିଗଲା ସେ ଯେ ତା ମୁହଁରୁ କଥା ପଦେ ବି ବାହାରିଲା ନାହିଁ ସେତେବେଳେ । ଏଇ ଭିତରେ କାର୍ ଭିତରୁ ଅନ୍ୟ ତିନିଟାଯାକ ଭୂତଭଳି ଲୋକ ଡିଆଁମାରି ବାହାରି ଆସିଥାନ୍ତି ପଦାକୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବେ କୋଉଠି କେବେ ବି ଦେଖିନଥାଏ ସୋମନାଥ ।

ଚାରିଜଣଯାକ ଚାରିଦିଗରୁ ଘେରିଗଲେ ସୋମନାଥକୁ । ସେ ଯେ କି ଦୋଷ କରିଛି - ଏକଥା ପଶୁନଥାଏ ତା ବିକ୍ରନ୍ତ ମଣ୍ଡିଷରେ ସେତେବେଳେ । ହେଇହେଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିଛି ସେ ଜାଣ ଅପରା ପାଖକୁ ଯାହାର ଉତ୍ତର ବି ଦେଇଛି ସେ । ଦୋଷଟା କୋଉଠି ଭଳା ଏଥିରେ ତା’ର ?

ଚାରିଜଣଯାକ ଏଥର ମାଡିବସିଲେ ତାକୁ । ଜଣେ ଗୋଟାଏ କ୍ଷୁର କୋଉଠୁ ବାହାର କରିଥାଣି ଚଟାପଟ୍, ଚାଞ୍ଚି ଦେଇଗଲା ସୋମନାଥର ମୁଣ୍ଡ ବାଜକୁ । ଅନ୍ୟଜଣକ ତା ଦେହର ପୋଷାକଟାକୁ ଭିଡି ଓଟାରି ପୂରା ଚିରିଦେଲା । ଖାଲି ଅଣ୍ଟରଫ୍ରେମ୍‌ରୁଟାଏ ଯାହା ଥାଏ ଦେହରେ ତାର । କୋହଲା ଶୀତରେ ଥରିଥରିକା ମୂକ ଭଳି କୌଣସିମତେ ଠିଆ ହେଇ ଚାହିଁଥାଏ ସେ । ଏହା ବାଦ୍, ଅନ୍ୟ ଦି’ଜଣ ଲାଗି ପଡିଲେ, ତାଙ୍କ କାମରେ - ବାଉଁଟାଉଁ କରି ବସିଗଲା ବିଧା ଚାପୁଡା । ଓଠ କଣରୁ ଧାରଧାର ରକ୍ତ ବୋହି ଚାଲିଲାଣି ସେତେବେଳକୁ । ଏପରିକି ଆଖି ଦିଇଟା ବି ଜଡସଡ ହେଇଗଲାଣି ରକ୍ତରେ । ଲଙ୍ଗଳା ଦେହଟା ତାର ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇ ଗଲାଣି ପୂରାପୁରି ।

ଏସବୁ ଭିତରେ ସେ ତଥାପି ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳେଇଥାଏ - ଏଭଳି ଦଣ୍ଡର କାରଣ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ?

ଚେତା ବୁଝିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜକୁ ନିଜେ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହେଲାଭଳି କହି ଲାଗିଥାଏ ସେ, “ସେ ଚିଠିଟା କିଏ ଲେଖୁଥିଲା ? ଅପରା ନା ଅନ୍ୟ କେହି ? ଅପରା ନିଜେ ଲେଖୁଛି ସେ ଚିଠି ! ନା ଅନ୍ୟ କିଏ ?”

“ତୋ ଭଳି ଗଧ ନୁହଁ ସେ--”

ପେଟ ଉପରେ ଜବର ଗୋଇଠାଟାଏ ପଡ଼ିଗଲା ପରେ ଚେତା ବୁଝିଗଲା ତାର ।

ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ଥାଇ କରୁଥାନ୍ ଲୋକଟା ଆଖୁର ପିଛୁଳା ନପକେଇ କାବା ହୋଇ ଦେଖିଚାଲିଥାଏ ତା ସାମ୍ନାରେ ଘରୁଥିବା କାଣ୍ଡଟାକୁ ।

ଚାରିଟାଯାକ ଗୁଣ୍ଡା ଚଟାପଟ୍ ତାଙ୍କ କାମ ସାରି ପଶିଗଲେ କାରୁ ଭିତରକୁ । ଆଖୁ ପିଛୁଳାକେ ଗାତିନେଇ ଖସିଗଲେ ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ନାହିଁ କୁଆଡ଼େ । ଏହାପରେ ନିଜ ଘୋଡ଼ା ବେକକୁ ସ୍ନେହରେ ଆପୁତେଇ ଦେଇ କରୁଥାନ୍ ଗାତି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସେ ଆସେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ସୋମନାଥର ଅଚେତନ ଶରୀରଟି ପାଖକୁ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ବାସଟିଏ ପକେଇ ତାଙ୍କିଲା ସେ, “ହଜୁର ! ହଜୁର !”

ସୋମନାଥ ନିଶ୍ଚଳ ।

ହୁଇସିଲ୍‌ଟିଏ ମାଲକା କରୁଥାନ୍ ତା ଘୋଡ଼ା ଆଡ଼କୁ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ । ସେଇଠୁ ସୋମନାଥର ନିଶ୍ଚଳ ଶରୀରଟାକୁ ଟେକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ସେ । ହୁଇସିଲ୍ ଶୁଣି ଘୋଡ଼ା ଟାଣିଟାଣି ଘିନି ଆସିଲା ତା ପଛେପଛେ ଗାଡ଼ିଟାକୁ ମାଲିକ ପାଖକୁ । ସୋମନାଥକୁ ଟେକି ନେଇ ଗାଡ଼ି ଭିତର ସିଟ୍ ଉପରେ ଶୁଏଇ ଦେଲା କରୁଥାନ୍ । ଗାଡ଼ି ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଗଲା ସେ । ବସିପଡ଼ିଲା ନିଜ ସିଟ୍‌ରେ । ସେଇଠୁ ପବନକୁ ସାଇଁସାଇଁ ଚାକୁ ଟିକିଲା ସେ ତାକୁତାକୁ, “ଚାଲ୍ ମୋ ପକ୍ଷୀରାଜ, ଚାଲ୍ !”

ଆଗ ଗୋଡ଼ ଘୋଡ଼ାକୁ ଟେକି ଦେଇ ତେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଘୋଡ଼ାଟା ଶୂନ୍ୟକୁ । ସେଇଠୁ ଉଠିଲା । ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ଆଖୁ ପିଛୁଳାକେ ଶୂନ୍ୟେ ଶୂନ୍ୟେ କୁଆଡ଼େ କେଜାଣି ଉଡ଼ିଚାଲିଗଲା ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସୋମନାଥର ହୋସ ଫେରିଲା । ବାହାରକୁ ନିଘା ପକେଇ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ସେ ଗାଡ଼ିଟା ଚାଲୁଛି କି ନା ! ବାହାରେ ଯୋଉ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ତାକୁ, ସେଥିରେ ତା ମୁଣ୍ଡ ଆହୁରି ବିଚିତି ଗଲା । ଆଖୁ ତୋଳା ଖୋଷି ଦେଇ ରୁପ୍‌ଟାପ୍ ବସି ରହିଲା ସେ । ବାହାରେ ଭୟଙ୍କର ବରଫଝଟ । କଳା ଆକାଶରେ ଭରିଯାଇଥାଏ କଳା ମେଘ ।

“କରୁଥାନ୍ ! କରୁଥାନ୍ !”

ଏଥର ବି ସେଇ ଘଣ୍ଟାପିଟା ନିଦା ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ସ୍ଵରଟା ପୁଣି ଶୁଣି ପାରିଲା ସେ, “ଆପଣଙ୍କ ଲୁଗାପଟା ସିଙ୍ଗି ଉପରେ ଥୁଆ ହେଇଛି, ପିନ୍ଧି ନିଅନ୍ତୁ ସାହେବ୍ ! ବାହାରେ ଅଣ୍ଟାରେ ଦିହହାତ କୋଳ ମାରି ଯାଉଛି ଆଜ୍ଞା !”

ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲା ସୋମନାଥ । କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲା ସେ, “ମତେ କୋଉଠିକି ଘେନି ଯାଉଛ ? ନା, ମୁଁ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଛି ?”

“ମେହେରବାନି କରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ପକାନ୍ତୁ ସାହେବ୍ !”

ଅସହାୟ ଭାବେ ଟିକେବେଳ ବସିରହିଲା ସୋମନାଥ । ତାକୁ ଲାଗୁଥାଏ ଯେମିତି ସେ ନିଦରେ ଶୋଇଛି । କିନ୍ତୁ, ତାହା ଯଦି ସତ ହେଇଥାନ୍ତା ଦେବେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ତଳେ ତା ଦେହର ମାତୃଶ୍ଵା ଯାଗାରୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତା ସେ କେମିତି ?

ଓଃ ! ପେଟ ଭିତରଟା ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଯେମିତି ଫାଟି ଯାଉଛି । ମୁହଁ ଗାଲ ଏତେ ଜୋରରେ ଫୁଲି ଯାଇଛି ଯେ ଛୁଇଁଲେ ବିଜୁଳି ଭଳି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଖେଳି ଯାଉଛି ସାରା ଦିହକୁ । ଖୋଲା ଛାତି ଉପରେ ଏସବୁ କ’ଣ ? ଜମାଟ ବନ୍ଧା ରକ୍ତ ! ନାକରୁ ବି ରକ୍ତ ! ଓଠ ଫାଟି ଯାଉଛି ନିଷ୍ଠେ । ଜୀବନରେ ଏଭଳି ଭୟଙ୍କର ମାତ୍ର ଖାଇ ନଥିଲା ସେ କେବେହେଲେ । ଏସବୁ ସେ ଶୋଇଶୋଇ ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ ନିଷ୍ଠେ । ଯଦି ଶୋଇନାହିଁ, ତେବେ କ’ଣ ସ୍ଵପ୍ନ ? ନା, ସେ ମରିଗଲାଣି ଏଇ ଭିତରେ ! ଏ ତାହେଲେ ମୃତ୍ୟୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନ ଯାହାକୁ ଅନୁଭବ କରୁଛି ସେ ଏମିତି ? ଏଇଭଳି ଅତୁଟ ଚିନ୍ତାମାନ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଖେଳୁଥିବା ବେଳେ ସାମ୍ରା ସିଙ୍ଗରେ ରଖା ହେଇଥିବା ପୋଷାକଟାକୁ ଉଠେଇଲା ସୋମନାଥ । ସେଇଟା ଗୋଟାଏ ଧଳାରଙ୍ଗର ପିନ୍‌ପିନ୍ ପତଳା ଆଉ ଢିଲା ଆଲଖାଲାଟାଏ କେବଳ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସେ - ବାହାରେ ଏ ଯୋଉ ଭୀଷଣ ଅଣ୍ଟା ପଡିଛି, ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଓ ଦେହକୁ ଉଷ୍ମ ମରାମତି ପାଇଁ ଏଇ କଣ ଯଥେଷ୍ଟ ? ବୁଝି ପାରୁନାଥ ସେ ଘଟଣାଟାକୁ ଆଦୌ ।

ଗାତି ଭିତରଟା ବେଶ୍ ଉଷ୍ମ । ପୋଷାକଟାକୁ ଦେହରେ ଗଲେଇ ପକେଇବାକୁ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡିଲା ନାହିଁ ସୋମନାଥକୁ । କାରଣ, ସେଇଟି ଥିଲା କୁର୍ତ୍ତା ପାଇତାମା ଏକାଠି ସିଆଁ ହେଇଥିବା ଭଲ ଆଲଖାଲାଟାଏ କେବଳ । ଏଭଳି ଆଲଖାଲା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି କିପରି ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣତଃ । ତାଛଡା, ସେ ପୋଷାକରେ ଆଉ କେତୋଟି ଅଂଶ ଥିଲା ମଧ୍ୟ । ଯଥା- ଗୋଟିଏ ଗୋପି, ହଲେ ଦସ୍ତାନା ଓ ହଳଟିଏ ଯୋଡା ମଧ୍ୟ । ଏସବୁ ସିଲେଇ କରାଯାଇଥାଏ ମୂଳ ପୋଷାକ ସାଙ୍ଗରେ । ତାର ଭିତର ଅଂଶଟା ବେଶ୍ ନରମ ଆଉ ଚିକ୍‌କି ଲାଗୁଥାଏ ମଧ୍ୟ । ତେବେ ବାହାର ପାଖଟାକୁ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଛୁଇଁଲେ ଲାଗୁଥାଏ ମୋଟା, ଖଦଖଦତିଆ । ଆଲଖାଲାଟା

ପକ୍ଷୀପର ଭଳି ହାଲୁକା ବି। ଏତେ ହାଲୁକା ଯେ ମନେ ହୁଏଥାଏ ସତେକି କିଛି ପିନ୍ଧିନାହିଁ ସେ ଦିହରେ !

ହଠାତ୍ ଗାଡ଼ିର ତାହାଣ ପାଖ ଗୋଟାଏ କବାଟ ଖୋଲିଗଲା, ଆଉ, ଘଣ୍ଟାପିଟା ସ୍ଵରରୁ ଶୁଣାଗଲା, “ଏଥର ଓହ୍ଲାନୁ ସାହେବ!” ସୋମନାଥ ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ିଲା ଗାଡ଼ିରୁ। ସେତେବେଳେ ଭାରି ଜୋର ବରଫଝଡ଼ ଚାଲିଥାଏ ବାହାରେ।

କଲିକତାର ବାସିନ୍ଦା ଭାବେ ଏଭଳି ବରଫ ଝଡ଼ରେ ପଡ଼ିବାର ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଦୌ ନଥାଏ ସୋମନାଥର। କେବଳ ସେ ଯୋଉଥର ଟ୍ରେକିଂ ପାଇଁ ‘ସାକେ କୁପ୍’ ବୋଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯାଇଥିଲା ଓ ଅନ୍ୟଥର ଯେବେ ଟେଲୁ-ଟେନିସ୍ ମ୍ୟାଚ୍‌ରେ ଖେଳିବା ପାଇଁ ସିମକା ଯାଇଥିଲା ସେ, ସେତେବେଳେ ଏହିଭଳି ଟିକେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜିଥିଲା ସେ। କିନ୍ତୁ, ଏତ ସାମାନ୍ୟ ତୁଷାରପାତ ନୁହଁ, ତାଠାରୁ ହଜାରେ ଗୁଣ ବେଶି ଥଣ୍ଡା। ପବନର ଧବ୍ବା ଲାଗୁଥାଏ ଆସୁଥାଏ ତୁହାକୁ ତୁହା ଓ ଦେହ ଉପରେ ଏଡ଼େ ଜୋର ଧବ୍ବା ଲାଗୁଥାଏ ପବନ ଯେ ତା ସାମ୍ନାରେ ସଲଖ ହୋଇ ଠିଆ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ ସୋମନାଥ ପକ୍ଷରେ। ତଥାପି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ମଣିଷ ଯେତେ ଥଣ୍ଡା ଅନୁଭବ କରନ୍ତା ସେଭଳି କିଛି ଅନୁଭବ ହଜନଥିଲା ତାର।

ଗାଡ଼ି ଉପରକୁ ଚାହିଁ ସେ ଦେଖିଲା କରୁଆନ୍ ସିଟ୍‌ରେ କେହି ନାହିଁ। ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ କେବଳ ବରଫ ଆଉ ବରଫ।

“କରୁଆନ୍! କରୁଆନ୍!”

ଏଥର ଘଣ୍ଟାପିଟା ସ୍ଵରରୁ ଶୁଣାଗଲା ଠିକ୍ ତା କାନ ପାଖରେ। ଶୁଣିପାରିଲା ସେ, “ଭୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ସାହେବ! ଆଗକୁ ଦକ୍ଷିଣ ପାହୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଚାଲିବା ଦରକାର।”

ଢରରେ କାଠ ପାଲଟିଗଲା ସେ। କିନ୍ତୁ, ଯାହା କରିବାକୁ ଜୁହାଗଲା ତାକୁ ସେମିତି କଲା ସେ। କିନ୍ତୁ ଏ କ’ଣ! ବାୟୁରେ ବାୟୁ! ପାଦତଳେ ଯୋଉ ବହଳର ବରଫ ଜମିଥିଲା ତାକୁ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ନ ହେଇ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ ସେ।

ତମକି ପଡ଼ିଲା ସେ। ଗଭୀର ରାତିର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଖିପାରିଲା- ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ ବରଫର ମୋଟା ଆସ୍ତରଣ ଭେଦ କରି କଅଣଟାଏ ଉଠି ଆସୁଛି ମାଟି ତଳୁ! ପ୍ରଥମେ ସେ ଜିନିଷଟାର ଅଗ ଟିକେ ଦେଖାଗଲା। ପରେ ପରେ ଦୃଶ୍ୟହେଲା ସମୁଦାୟ ଜିନିଷଟା। ଗୋଟାଏ କଳା ରଙ୍ଗର ପିରାମିଡ୍ ଭଳି ସେ ଜିନିଷଟା ଆସି ସିଧା ଉଭା ହେଲା ତା ସାମ୍ନାରେ। “ଆଗକୁ ଚାଲନ୍ତୁ ସାହେବ! କବାଟ ଆପେ ଆପେ ଖୋଲିଯିବ ଯେ-”

ଦୋଦୋପାଞ୍ଚ ହୋଇ ସୋମନାଥ ଆଗକୁ କେଇପାଦ ଆଗେଇଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପିରାମିଡ୍ କାନ୍ଥରେ ଗୋଟାଏ ବାଟ ଖୋଲିଯିବା ଦେଖୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ସେ । ବାଟଟା ଖୁବ୍ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହେଉଥାଏ ଅବଶ୍ୟ । ସେଇ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା ମାତ୍ରେ କବାଟଟା ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ସାମ୍ନାରେ ଥାଏ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇବା ପାଇଁ ସିଡ଼ିଟିଏ । ସିଡ଼ିର ପାହାଚଗୁଡ଼ାକ ଗାଳିଚା ପରି ମସ୍ତବତ ଆଉ ସୁନ୍ଦର କି ଗୋଟାଏ ଜିନିଷରେ ଆବୃତ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିରୁ ବେଶ୍ ନିର୍ମଳ ଆଉ ନରମ ଆଲୋକ ମଧ୍ୟ ବାହାରୁଥାଏ । କାନ୍ଥଗୁଡ଼ାକରୁ ମଧ୍ୟ ସେଇଭଳି ଆଲୋକ ଝରୁଥାଏ । ବସ୍ତୁତଃ ସେଇ ନିର୍ମଳ ନରମ ଆଲୋକ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ବିକାରିତ ହେଉଥାଏ ।

କ୍ଷରୀର ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ପୁଣିଥରେ ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ହୋଇ ଉଠିଲା ସୋମନାଥ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କ'ଣ କରିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଆଉ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମିଳୁନଥାଏ ତାକୁ । ସେ କ'ଣ ତେବେ ସେଇ ସିଡ଼ି ପାହାଚରେ ଓହ୍ଲେଇବ ତଳକୁ ?

ପ୍ରଥମ ପାହାଚରେ ପାଦ ଛୁଞ୍ଚି ଛୁଞ୍ଚି ହଠାତ୍ ମାଳକଯାକ ପାହାଚ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଘୁଞ୍ଚିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ସତେକି ସେଇଟା ଗୋଟାଏ ଏକ୍ସଲେଟର ! କିନ୍ତୁ, ଏକ୍ସଲେଟରଟା ପୁଣି କୋଉଠି ଗୋଟାଏ ଅଟକି ଯାଇ ସ୍ଥିର ହୋଇଯିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହାର ସୂଚନା ମିଳୁନଥାଏ । ସୋମନାଥକୁ ଭୟଙ୍କର ବେଗରେ ବୋହି ନେଇ ଯାଉଥାଏ ଯନ୍ତ୍ରଟା । ସ୍ଥିରତା ତାର ଘଣ୍ଟାକୁ ଡିରିଣ୍ଡ ମାଲଲରୁ କମ୍ ବୋଲି ତ ମନେ ହେଉନଥାଏ ଆଦୌ । କିଛି ସମୟ ତଳ ମୁହାଁ ଗତି କରିସାରି ତା'ପରେ ସିଧା ସାମ୍ନାକୁ ଚାଲିବାପୂର୍ବରୁ ଥରଟିଏ ବାଁକୁ ଓ ପରେ ପରେ ଡାହାଣ ପଟକୁ ମୋଡ଼ ବୁଲି ସାରିଥାଏ ଯାନଟା କେତେ ମିନିଟ୍ ପରେ ଯାଇ ଅଟକିଗଲା ସେଇ ଗତିଶୀଳ ଯାନଟା ଶେଷରେ ।

ବିରାଟ ହଲଟାଏ । ମନେହେଲା, ଏଇଠି ଓହ୍ଲେଇବାକୁ ହବ ପାହାଚ ଉପରୁ ସୋମନାଥକୁ । ଯୋଉ ହଲରେ ପହଞ୍ଚି ଥାଏ ସେ, ସେଠି ବି ଗୋଟାଏ ଗାଳିଚା ବିଛା ଚଟାଣରୁ ସେମିତି ଝରୁଥାଏ ଆଲୋକ । ସେ ଆଲୋକର ଉପ କୋଉଠି ଜାଣିବାକୁ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ସୋମନାଥ । କିନ୍ତୁ ନାଃ । ଜଣା ପଡ଼ୁନଥାଏ କିଛି ଆଦୌ । ରୁମ୍‌ଟାର ଆକରପ୍ରକାରରୁ ତାର ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ବି କିଛି ଧାରଣା ଆସୁନଥାଏ ତାର । କୋଉପଟେ ଛାତଟା ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଓ ମସ୍ତବତ୍ ଦିଶୁଥାଏ ତ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଦିଶୁଥାଏ ତଳୁଆ, ଚଟକା । ଠାଏ ଠାଏ ଛାତଟା ଦିଶୁଥାଏ ଢେଉଢେଉକା ତ ଅନ୍ୟଠି ଖାଲି ଉଛାନୀଟା ।

ଅଞ୍ଚ କେଇପାଦ ଆଗକୁ ଯିବା ମାତ୍ରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିକିଆ ଚକଲଗା

ଓକନିଆ ଧାତୁ ତିଆରି ବିରାଟ ଖଟ ତା ଆଡ଼କୁ ଗଢ଼ି ଆସିଲା । ସେଥିରେ ମୋଟର ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିଲା ଓ ତାକୁ ରିମୋଟ୍ କଂଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଦୂରରୁ ଚଳାଯାଉଥିଲା । ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରେୟସି ମଧ୍ୟ । ତାହାଦ୍ଵାରା, ସେଇ ଖଟଟା ସହିତ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆକୃତିର ପାଇପ୍ ଓ ଅଟକ ଧରଣର ମେସିନ୍ ଗୁଡ଼ାଏ ବି !

ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମିଳିଲା ତାକୁ କୌଣସି ଅଦୃଶ୍ୟ ଭଳାକାରୁ ସତେ କି ।

କୁହାଯିବା ଅନୁସାରେ ଶ୍ରାନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଭୟଭୀତ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରଣା କାତର ଅବସ୍ଥାରେ ସୋମନାଥ ଶୀଘ୍ର ସଂପାଦନ କରିଦେଲା ସେ କାମଟି । ଶ୍ରେୟ ଉପରକୁ ଯାଉ ଯାଉ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ସେ । ବିଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ମାଡ଼ିଥିବା ଯୋଗୁ ପୂର୍ବେ ସେ ବହୁତ ଥର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖେ-ମେସିନ୍ ଗୁଡ଼ାକର ସ୍ଵପ୍ନ । ଏଇଟା ହୁଏତ ସେମିତିକିଆ ଗୋଟାଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସ୍ଵପ୍ନ ବୋଲି ଭାବିଥିଲା ସେ ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ବେଳକୁ ସେ ଦେଖିଲା-ଟେଲିଫୋନ୍ ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଗୋଟାଏ ଯନ୍ତ୍ର ତା ଛାଡ଼ି ଉପରେ ରଖାହେଇଛି ଓ ତା ଶରୀରକୁ ବିଭିନ୍ନ ପଟି ଓ ପାଇପ୍ ସହିତ ଗୋଟାଏ ବାକ୍ସ ସାଙ୍ଗରେ ବାନ୍ଧି ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କୌଣସି ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁନଥାଏ । ବରଂ, ସେ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ତାଜା ଓ ଶକ୍ତିସଂପନ୍ନ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ।

ସେ ଯେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲା ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ବା ଥିଲା କଅଣ । ସ୍ଵପ୍ନକୁ ଚଢ଼ି ଦବାକୁ ସେ ପୁଣିଥରେ ଆଖି ବୁଜିଲା ।

“ସାହେବ ! ସାହେବ !”

ଆଖି ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ଦେଖିଲା-ସେ-ଜଣେ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଲୋକ ତା ଉପରକୁ ନଇଁପଡ଼ି ନିରେଖୁଛି ।

“ତମେ ସେଇ କରୁଆନ୍ ଟି ?”

“ହଁ, ସାହେବ । ଏଇଲେ କେମିତି ଲାଗୁଛି ?”

ଏଭଳି ଏକ ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ତା ନିକଟରେ ମଣିଷଟିଏ ଅଛି ଦେଖି ସେ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚସ୍ତ ଅନୁଭବ କଲା । ପଚାରିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ?”

ତା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନଦେଇ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଲୋକଟି କହିଲା, “ସେ ବଣୁଆ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁବ୍ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାବେ ପିଟିଚନ୍ତି ।”

ମାତ୍ର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଦାନ୍ତ କାମୁଡ଼ି ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ, “କରୁଆନ୍ ! ମୁଁ କଅଣ ଚାହିଁନି ନା ଶୋଇଛି ?”

“ହଁ ସାହେବ । ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ହସପିଟାଲରେ”

“ଏଇଟା କୋଉ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ? ଏ ପ୍ରକାର କୋଉ ହସ୍ପିଟାଲ୍‌ତ ମୁଁ ପୂର୍ବେ କୋଉଠି ଦେଖି ନାହିଁ ?”

“ଯାନାଁ ପୂର୍ବକରୁ କେନ୍ଦ୍ର ନମ୍ବର ତିନି।”

“ଏଇଲି ନାଁର ହସ୍ପିଟାଲ୍ ମୁଁ ତ କେବେ ଜାଣିନି”

“ଏ ଆପଣଙ୍କ ସମୟର କଥା ନୁହେଁ। ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ସମୟର ପନ୍ଦରଶହ ବର୍ଷ ଆଗକୁ ଚାଲି ଆସିଛନ୍ତି ସାହେବ !”

ସୋମନାଥର ପାଟି ଆଁ ହୋଇ ରହିଗଲା। ସେ ତଥାପି ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଛି ବୋଲି ଭରିଯାଇ ପୁଣିଥରେ ଆଖି ବନ୍ଦ କରିଦେଲା। ହସ୍ପିଡ଼ିଲା କରୁଥାନ୍ ଟିକେ ବଡ଼ପାଟିରେ। ସେଇଠୁ କହିଲା, “ଆଖି ବନ୍ଦ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା। ଆପଣ ତ ଚାହିଁଛନ୍ତି ଆଉ ଯାହା ଦେଖୁଛନ୍ତି ସେସବୁ ମିଛ ନୁହଁ ସତ।”

ସୋମନାଥ ପୂର୍ବେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍ କଥାସବୁ ପଢ଼ିଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ବାସଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ସେ ଆଦୌ ଭାବି ନଥିଲା। ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ବୋଲି ଭାବୁଥିଲା ସେ-ବହି ପଢ଼ିଲା ବେଳେ। କିନ୍ତୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଘଟିଲା ସେଇଟା କ’ଣ ସମ୍ଭବ ? କେମିତି ବା ସମ୍ଭବ ହେଲା !

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପୁଣି ଆଖି ଖୋଲିଲା। “ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ଅଛି ସତରେ କରୁଥାନ୍ ?”

ଆପଣ ପରା ସେଇ ଖୁବ୍‌ବିରପୁରରେ ଅଛନ୍ତି, ଯୋଉଠି ଥିଲେ। ଗଙ୍ଗାଘାଟ କଥା ହେଳ ଆସୁଛି ?

“ହଁ.....”

“ଆପଣ ତ ସେଇଠି; କିନ୍ତୁ ମସିହାଟା କେବଳ ଭିନ୍ନ”

“ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍ ?”

ଗମ୍ଭୀର ସ୍ବରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଲୋକଟି” ଯାହା ହେଲେ ବି ମେସିନ୍ ଗୁଡ଼ାକ ବି ତ ମଣିଷ ହାତ ତିଆରି”

“ତା ତ ଠିକ୍‌।”

ତାହେଲେ ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍ ନାଁ ଶୁଣି ଡରି ଯାଇଛନ୍ତି କାହିଁକି ଆପଣ ? ଚାରିଆଡ଼କୁ ବ୍ରହ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ଟିକେ ବୁଲେଇଲା ସୋମନାଥ। ପରେ, ପଚାରିଲା ସେ, “ମୁଁ ଟିକେ ଉଠିପାରେ କି ?”

“ହଁ ସାହେବ। ଆପଣତ ଭଲ ହୋଇ ଗଲେଣି। କିନ୍ତୁ, ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ। ଏ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ାକ ବାହାର କରିଦିଅ।”

ଖୁବ୍ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହାତରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ସାହାଯ୍ୟରେ ଲୋକଟା କାଢ଼ି ପକାଇଲା

ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ାକୁ। “ଏଥର ଉଠନ୍ତୁ”, କହିଲା ସେ।

ଉଠି ବସିଲା ସୋମନାଥ। କିନ୍ତୁ, ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ତାର ଯେ ସେ ବଦମାସ୍ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି। ମୁଣ୍ଡଟା ତାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କେନ୍ଦ୍ରଶୂନ୍ୟ।

ସୋମନାଥ କଅଣ ସବୁ ଚିନ୍ତା କରିଚାଲିଛି ସେ ବିଷୟ ଅଯାଜ୍ଞ କରିନେଇ କହିଲା କରୁଥାନ୍, ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଏମିତି ରହିବ ବର୍ତ୍ତମାନ। ତେବେ ଆମେ ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ ସଲ୍ୟୁସନ୍ ଲାଗେଇ ଦେଇଛୁ। ଆଉ ମୋଟେ ଦିନ ସାତଟାରେ ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡବାଳ ବଢ଼ିଯିବ।”

“ସାତ ଦିନ? ତା ମାନେ, ମତେ ଏଠି ସେତେଦିନ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ’ଣ?”

“ନା ସାହେବ,” ବେଶ୍ ଜୋର ଦେଇ କହିଲା କରୁଥାନ୍, “ରହିବା ଦରକାର ନାହିଁ। ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଯୁଗର କୌଣସି ଲୋକକୁ ଏଠିକି ଘେନି ଆସିବାକୁ ଆମକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ସେଠି ସେଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଥିଲେ ଆପଣ ମରିସାରରେଣି। ସେମାନେ ନୃଶଂସ ଭାବେ ପିଟି ପକେଇଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କୁ।”

“ତମର ଗାଡ଼ିଟା ତେବେ କ’ଣ ଗୋଟାଏ ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍?”

“କୌଣସି ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍ ଆପଣା ଛାଏଁ ଚଳେନା। ତାକୁ ତ ପୁଣି କେହି ନଲେଇବା ଦରକାର।”

ଲୋକଟାର କ୍ଷମତା ଓ ତା କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ କଅଣ ସବୁ ଅଯାଜ୍ଞ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ସୋମନାଥ ତା ବିଷୟରେ। ବେଶ୍ ଜଣାପଡୁଥାଏ ଯେ ଟାଇମ୍ ମେସିନ୍ ରେ ପ୍ରଶଂସା ତାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନଥାଏ ସେତେ। କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ବିନୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଜଣା ପଡୁଥାଏ ଖୁବ୍ ଟାଣୁଆ। ହୁଏତ କେହି ଜଣେ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକ କି କଅଣ! “ଧନ୍ୟବାଦ। ତମେ କହିପାରିବ କି ଆଜିର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ କୋଉ ସାଲଟା ଚାଲିଛି?”

“୩୫୫୧”

ଆଖି ବନ୍ଦହୋଇକଲା ସୋମନାଥର ପୁଣି ଥରେ। ମୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ବୁଲେଇ ଦେଲା। “ଆଖି ଖୋଲନ୍ତୁ ସାହେବ। ଦରକାର କିଛି ନାହିଁ ଏଠି।”

“ମତେ ଏଠୁ ଟିକେ ବାହାରକୁ ନେଇଯାଉ ପାରିବ ତମେ? ଦେହହଜାର ବର୍ଷପରେ କଳିକତା ସହରଟା କେମିତି ଦିଶୁଥିବ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ମୁଁ।”

“ଠିକ୍ ବେଳ ଆସୁ। ଦେଖିବେ ଆପଣ। ଆମର ଏଠି ନିୟମ ନାହିଁ

ଅନ୍ୟ ଯୁଗର ଲୋକଙ୍କୁ ଖୋଲାରେ ଚାଲିବୁଲ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ ସାହେବ ।”

“କାହିଁକି ?”

“ପାଣିପାଗ ପୂରାପୂରି ଭିନ୍ନ, ଆଉ ସମୟ ବି ଆଗପଛ; ଏ ଦୁଇଟା ଯାକର ପରିଣତି ବେଳେବେଳେ ଖୁବ୍ ମାରାତ୍ମକ । ଆପଣ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିବେ ସେ !”

“ତେବେ ତମେ ୧୯୮୭କୁ କେମିତି ପଛୁଆ ଫେରିଯାଇ ପାରିଥିଲା ?”

“ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ନିରାପରା ରକ୍ଷାକାରୀ ଶିରସ୍ତାଣ ପିନ୍ଧିଥିଲି ମୁଁ । ଆପଣଙ୍କର ତ ସେପରି କିଛି ନାହିଁ ।”

“ପୃଥିବୀର ଜଳବାୟୁ କି ରୂପ ଧାରଣ କରିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ?”

“ଖୁବ୍ ଅଣ୍ଟା । ତୁଷାର ଯୁଗ ଆସିବା ଅବସ୍ଥା ହୋଇଗଲାଣି ଜାଣନ୍ତୁ । ଆପଣ ତାର ଗୋଟାଏ ଲଙ୍କ ମାତ୍ର ଦେଖିଛନ୍ତି ଆଜି ।”

“କଲିକତାରେ କ’ଣ ସତରେ ବରଫ ପଡ଼ୁଛି ଏଇଲେ ?”

“ହଁ ସାହେବ । ଖୁବ୍ ଭୀଷଣ ବରଫ ପଡ଼ୁଛି ପ୍ରକୃତରେ ।”

“କିଛି ହେଲେ ବି ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ମୋର ? କଲିକତାର ଆଉ କିଛି ସରା ନାହିଁ ନା କଅଣ ?”

“ଦେଢ଼ ହଜାର ବର୍ଷ ବାସ୍ତବିକ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ସମୟ ସାହେବ ! କିନ୍ତୁ, ନା । ସବୁକଥା ହଜି ଯାଇନାହିଁ ସେଠି । ତା, ଛତା ମନେ ରଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠୁ ବୟସରେ ଦେଢ଼ହଜାର ବର୍ଷ ସାନ ।”

ଥରିଉଠିଲା ସୋମନାଥ । କହିଲା, “ହଁତ ! ସତ ! କିନ୍ତୁ... ।”

“କିନ୍ତୁ ଫିନ୍ତୁ ନୁହଁ ସାହେବ । ମତେ ଭାବିନିଅନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଜୁନିୟର ବୋଲି ।”

ଆଗକୁ କେଇ ପାଦ ଚାଲିଲା ସୋମନାଥ । ଖୁବ୍ ବେଶୀ ସମୟ ଯାଇ ନାହିଁ ସେ ଯେଉଁ ଆଖିବୁଜା ମାତ ବସିଥିଲା ତା ଉପରେ ତା ପରଠୁଁ, କିନ୍ତୁ ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ ସୁସ୍ଥ ମନେକରୁଥାଏ ନିଜକୁ । ତା ହାତ ଘଡ଼ି ସମୟ ଦେଖାଉଥାଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାଢ଼େସାତ । ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଥାନ୍ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ପଚାରିଲା ସେ “ମତେ ଏ ଯୁଗକୁ ତୁମେ ଘେନି ଆସିବ କାହିଁକି ?”

ଦୁର୍ଘିନ୍ଦ୍ରାର ରେଖାପାତ ଘଟିଲା ଲୋକଟିର ମୁହଁରେ । ସୋମନାଥ ମୁହଁକୁ ଟିକେ ବେକ ଅନେଇ ସାରି କହିଲା ସେ, “କାରଣ ଅଛି । ଜରୁରୀ କାରଣ ।”

“କି କାରଣ ?”

କରୁଥାନ୍ର ପାଟି ଖୋଲିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ କ’ଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସତେ ଯମିତି କୌଣସି ଏକ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥିତିରୁ ଭିତରୁ ଟେକିଗ୍ରାଫର ‘ମୋର୍ସକୋଡ୍’

ଠାର ଭାଙ୍ଗି ଶବ୍ଦଟା ବାହାରୁଥାଏ- ଟରେ ଟସା ଟସା ଟରେ !

“ସେମାନେ ଆସୁଛନ୍ତି”, କହିଲା କରୁଆନୁ ।

“କିଏ ?” ଚମକି ଉଠିଲା ସୋମନାଥ ।

ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ମିଳିଲା ନାହିଁ କରୁଆନୁଠୁଁ । ଚାରିଜଣ ଲୋକ ବାହାରି ଆସିଲେ ଓ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ସୋମନାଥ ଆଗରେ । ଲକ୍ଷ୍ୟକଲା ସେ- ସେମାନେ ବି ତା ପରି ପୋଷାକ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକେ ।

ଏଇଟା କ’ଣ ଏକମାତ୍ର ତଜଡ଼ା ପୋଷାକ ଏ ଯୁଗର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥାଏ କଥାଟା ସୋମନାଥକୁ । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ, ସତେକି ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ତାର, ଦୁଇ ହାତ ଯୋଡ଼ି ଦେଇ କହିଲା, “ଶୁଭକାମନା ଜଣାଉଛୁ ସୋମନାଥ ବାବୁ ! ପଇଁତିରିଶତମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ଯୋଗୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କରୁଛି ।”

ଥୁବରେ କାଲିଦାସ ତଜଡ଼ାଜା ଚାଲିଚଳଣ ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଯୋଗୁଁ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ନିଜର ହସ ଚାପି ରଖୁଥାଏ ସୋମନାଥ । ତଥାପି, ଶୁଭକାମନାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ବେଶ୍ ଗର୍ବିତ ହୋଇଉଠି କହିଲା ସେ, “ଆପଣଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୋର ଶୁଭକାମନା । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ପରିଚୟ ?”

“ମହାଶୟ, ଆମେ ଆପଣଙ୍କର ବଂଶଧର । ଆମକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ଆପଣ ।”

ଆଗରୁ ଏମିତି ତଜଡ଼ାରେ କଥା କହିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିଥାଏ ସତେକି ସେ । ତଥାପି ଖୁବ୍ ଛନ୍ଦରେଇ ମନ୍ଦରେଇ ହଉଥାଏ ସେ ତା ବ୍ୟବହାରରେ ।

କୌତୁହଳ ପ୍ରକାଶ କରି ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ, “ଆପଣ କ’ଣ ଏଇ ତଜଡ଼ାରେ ସଦାବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି ?”

ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ମନାକଲା ଲୋକଟା, “ନା ଭାଷାତ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ମାଧ୍ୟମଟିଏ କେବଳ । ଆମର ଭାଷା ଭିନ୍ନ । ଆମେ ଖାଲି ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଭଳି କଥା ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ । ମୋ ନାଁ ହେଲା ‘ଆର୍’ ।

“ଆପଣଙ୍କ ଭାଷା ତା ହେଲେ କେମିତିଆ ?” “ସେଇଟା ଧ୍ବନୀ ଭିତ୍ତିକ- ସେମିଓଟିକ୍ ଭାଷା । ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଭଳି କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ପୂରା ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁନା । ଆମେ ମୋଟେ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦରେ କଥା କହୁ ।”

ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ ସୋମନାଥ । ଲୋକଟି ସାଙ୍ଗରେ ସେ ନିଜେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ନିଜନିଜ ଭିତରେ ଅନୁଜସ୍ବରରେ କଥଣ ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରୁ ଖାଲି ଅଳ୍ପ କେତେଟା ଧ୍ବନୀ ଶୁଣି ପାରୁଥାଏ ସେ ।

କବିତା ପ୍ରତି ଦୁର୍ବଳତା ବଶତଃ ସୋମନାଥ ତା ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା,

“ଏ ଯୁଗରେ କ’ଣ କବିତା ଲେଖା ଯାଏନା ?”

ନମ୍ରତାବେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଲୋକଟି, “ହଁ, ଆମ କଂପ୍ୟୁଟରରେ..”

“କଂପ୍ୟୁଟରରେ ?”

“ହଁ ମହାଶୟ । କିନ୍ତୁ ଆମ ହାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ବେଶୀ ନାହିଁ ବୁଝନ୍ତୁ । ପୃଥିବୀ ଗ୍ରହପ୍ରତି ଘୋର ବିପଦର ସୂଚନା ପାଇଁ ଆମେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଆପଣଙ୍କୁ ଆମର ଏ ଯୁଗକୁ ଘେନି ଆସିଛୁ । କ୍ଷମା କରିବେ ଏଥିପାଇଁ । ଆମେ ବହୁତ ଗଣନା କରିଛୁ । କଂପ୍ୟୁଟରର ଗଣନାରୁ ଜାଣି ପାରିଲୁଣି ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚାରିଘଣ୍ଟାରୁ ଟିକେ ବି ବେଶୀ ବେଳ ଅଟକେଇ ଦେଲେ ଆମ ଅବସ୍ଥା ସାଂଘାତିକ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ହୁଏତ ସାରା ମାନବଜାତିର ଇତିହାସ ବଦଳି ଯାଇପରେ ବି ।”

“କାହିଁକି” ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ ।

“ମହାଶୟ, ପୃଥିବୀ ଗ୍ରହର ସମଗ୍ର ଇତିହାସ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ସେଇଟା ପ୍ରକୃତରେ ଅତୀତର ଫଳାଫଳ । ଆମେ ସମୟ ଦେଉର ଉଜାଣି ଦିଗରେ ଯାତ୍ରା କରିପାରୁ । ଆମେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଇତିହାସର ଯେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିପାରୁ । କିନ୍ତୁ, ତା’ର ଫଳାଫଳ ପାଇଁ ଆମକୁ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏତେ ଟିକେ ଭୁଲ୍ ହୋଇଗଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିପଦଜନକ ହୋଇପାରେ । ମହାଶୟ, ଟିକେ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଏକ ଶିଶୁକୁ ମୃତ୍ୟୁତୁଲ୍ୟ ଏକ ଭୟଙ୍କର ବ୍ୟାଧିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲୁ ଆମେ । ସେଇ ଶିଶୁଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଦ୍ଧାବନ କଲା- ମୃତ୍ୟୁରଶ୍ମି । ଆଉ, ଏ ରଶ୍ମି ସାହାଯ୍ୟରେ ସାରା ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରୁ ଜୀବଜଗତକୁ ପୂରା ଧ୍ବଂସ କରିଦେବାକୁ ବସିଥିଲା ସେ ।

ଧବାଟାଏ ଖାଇଲା ଭଳି ଚମକି ଉଠିଲା ସୋମନାଥ “ସେଇଠୁ, କ’ଣ କଲେ ଆପଣ ?”

“ଆମକୁ ପୁଣି ପଛୁଆ ଫେରିଯାଇ ଏକ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଓ ଶିଶୁଟିର ଜୀବନକୁ ସେଇଠି ନଷ୍ଟ କରିଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏଟା ଖୁବ୍ ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଆଚରଣ ଭଳି ମନେହେଉଥିବ ଆପଣଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ, ମାନବ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମକୁ ସେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଆଉ ତା ପରଠୁ ଭାଗ୍ୟସହିତ ଖେଳୁନୁ । ଈଶ୍ବର ନ କରନ୍ତୁ !”

“ଆପଣ ଈଶ୍ବର ବିଶ୍ବାସ କରନ୍ତି ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ମହାଶୟ ! ଈଶ୍ବର ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟ !”

“ଆଜ୍ଞା, କହୁଛୁ ତ, ଭୂତ ପ୍ରେତ ଅଛନ୍ତି ?”

“ବାସ୍ତବିକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମହାଶୟ । ଭୂତପ୍ରେତ ବି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟ ।

ଛାତ୍ରୁ ସେକଥା ଆମ ହାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ନାହିଁ। ଆମ ଗାଁ ମୁଖୁଆ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ।”

“ଗାଁ ମୁଖୁଆ?” ହସ ଚାପୁଥାଏ ସୋମନାଥ। ଏଠି ଗାଁ କାହିଁ ଯେ ଗାଁର ପୁଣି ମୁଖୁଆ। ଯାହାହଉ କହିଲା ସେ ତା ପରେ, “ଚାଲନ୍ତୁ ଯିବା”।

ହଲ୍ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ଦରଘାଜାଟା ଖୋଲାଥାଏ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତକତ ମାଟିତଳେ ସୁଙ୍ଗେ ଆଡକୁ। ସବୁଦିଗରୁ ଝରି ଆସୁଥାଏ ସେଇ କୋମଳ ନିର୍ମଳ ଆଲୋକ। ବାହାରେ ମଟର କାର୍‌ଟାଏ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାଏ। ତାର ଛାତ ଫାତ କିଛି ନଥାଏ। ଚକ ବି ନଥାଏ; ଜିନିଷଟା ଦିଶୁଥାଏ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ଚୁରୁଟ୍ ଭଳି।

‘ଆଉ’ ଖୁବ୍ ଖାତିର ଦେଖେଇ କହିଲେ “ଆପଣ ଦୟାକରି ଆଗ ଗାଡ଼ି ଭିତରକୁ ପଶନ୍ତୁ।” ପଛେ ପଛେ ତାର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ, କେବଳ କରୁଆନ୍ତି ଛଡ଼ା, ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ। କାର ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲା। ବିନା ହଲ୍‌ଚଳରେ ବିନା ଉଠାପକା ଧବା କତାରେ ଗାଡ଼ି ଚାଲୁଥାଏ। ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ବିହରେ ପବନ ଟିକେ ବି ବାଜୁନଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଗାଡ଼ିଟାର ବେଗ ପ୍ରବଳ।

“ଏଟା କି ଧରଣର କାର?” ପୁଣିଥରେ ନମ୍ର ସ୍ୱରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ଆଉ’ ଏ ଯାନ, ଜଳସ୍ଥାନ ଆକାଶ ସବୁଠି ଚାଲିପାରେ। ଆପଣଙ୍କ ସମୟର କାରଗୁଡ଼ାକରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସ୍କରଣ ଏ। ଆପଣଙ୍କ ବେଳେ ଏ ଗାଡ଼ିର ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇନଥିଲା। ତେଣୁ, ଏ ବିଷୟରେ ଯାହା କହି ବୁଝେଇଲେ ବି ଆପଣ ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ, ଆଜ୍ଞା।”

ଏଥର ଜୋର ଦେଇ କହିଲା ସୋମନାଥ, “ସେମିତି ହୋଇଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ଯାହା ପଡ଼ିଥିଲି ବିଜ୍ଞାନ ଗଛରେ ଏ ବିଷୟରେ...”

“ଠିକ୍। ସେଇ ଆଉଟିଆ ଗୁଡାକ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ ମୂଳରେ ଅଛି ଅବଶ୍ୟ। ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖେ ଚିରରୁଣୀ”

“ଆପଣମାନେ କ’ଣ ସବୁବେଳେ ମାଟିତଳେ ରହିଥାନ୍ତି?”

“ନା, ଆଜ୍ଞା, ଭୂଇଁ ଉପରେ ବି ଆମର ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଛି। କିନ୍ତୁ ଆମେ ଭୂଇଁ ତଳେ ବସବାସ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛୁ। କାରଣ ଭୂଇଁଉପରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନର ତାପମାତ୍ରା ଶୂନ୍ୟତା ତଳକୁ।”

“କୃଷି- ଚାଷବାସ ହୁଏ?”

“ହଁ ମହାଶୟ, ଆପଣ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି?”

“ହଁ”

“ଆଉ” କଅଣ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଆସ୍ତେକିନା ଉତ୍ତରଣ କଲେ ଯାହା ସୋମନାଥ

କାନକୁ ଶୁଭିଳା 'ବ୍ରଥ' ଭଳି ।

ଅଟକିଗଲା ଗାଡ଼ି । ଗୋଟିଏ ଚାରିକୋଣିଆ ଜନିଷକୁ 'ଆର' ତାଙ୍କ ଚିପ ଆଗରେ ଅଛଟିକେ ଘୁଞ୍ଚେଇ ଦେଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯାନର ବାଁ, ଡାହାଣ ପଟର କାନ୍ଥ ଦୁଇଟା ହଠାତ୍ ଖୋଲିଗଲା । ଉଭୟ ପାଖେ ଦେଖାଗଲା ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର । ତାହା କିନ୍ତୁ, ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରପରି ଦିଶୁନଥିଲା । ଯାହା ଦିଶୁଥିଲା ସେଥିରୁ ମନେ ହେଉଥାଏ ବନଭୂମି ଉପରେ ଗୁଡ଼ାଏ କଅଣ ଗୋଲାପୀରଙ୍ଗ ବୋଲା ହୋଇଛି ସତେକି ! ତା ମଝିରେ ସରୁକ ଓ ହଳଦିଆ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିଏ ଦିଶୁଥିଲା ମଧ୍ୟ । ଏ ସବୁ କିନ୍ତୁ, ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ନିମ୍ନରେ ଥିଲା ପରି ଦିଶୁଥିଲା ।

“ଏଗୁଡ଼ିକ କି ପ୍ରକାର ଫସଲ ?”

“ଧାନ, ଗହମ, ବାଲି ଆଉ ଡାଲିକାତୀୟ ଫସଲ ।” ଏଠି ରୁତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏନା । ତେଣୁ ଆମେ ବର୍ଷ ତମାମ ସବୁ ପ୍ରକାର ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରୁ । ଆଉ ଚିକିଏ ଆଗକୁ ଗଲେ ଦେଖୁ ପାରିବେ ଆମ ଗୋ'ଶାଳା । ଆମେ ମଧ୍ୟ କୁକୁର, ବତକ, ବାଘ ଓ ଭାଲୁମାନଙ୍କୁ ଅତି ଯତ୍ନରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛୁ ।”

“ଭୂଇଁ ଉପରେ ତା ହେଲେ କଅଣ କିଛି ଆଉ ଗଛବୃକ୍ଷ ବଢୁନାହିଁ ?”

“ହଁ, ହଉଛି । ଉଭୟ ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ କିଛି କିଛି ଅଛି । ତୃଷାର ଯୁଗର ଯେତେ ଜାତିର ଉଦ୍ଭିଦ ସେସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଜାତିର ଉଦ୍ଭିଦ । ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ବି ବସବାସ କରନ୍ତି ।”

ସୋମନାଥ ଦେଖୁ ପାରୁଥାଏ - ଗାଈଗୋଠ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ କୁକୁଡ଼ାଫାର୍ମ ।

ଭୂପୃଷ୍ଠର ନିମ୍ନରେ ଏକ ବିସ୍ମୟକର ଜଗତ । ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ।

ଯାନଟା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଗତି କରୁଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ତାହା ଗୋଟିଏ ସୁତଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତିକଲା । ପରେ, ସୁତଙ୍ଗ ସେପାରିରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଯାନଟି ।

ବାହାରେ ତୃଷାର ଝଡ଼ ତଥାପି ଖୁବ୍ ପ୍ରବଳ । ଚାରିଆଡ଼ କିଟିକିଟି ଅନ୍ଧାର । ଯାନଟି ଗୋଟିଏ ଗାଁ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଅଟକିଲା । ସେଠାରେ ସେଇ କୋମଳ ଆଲୋକର ତେଜ ଦିଶୁଥାଏ । ଚିତ୍ରପଟ ପରି ସୁନ୍ଦର କୁଟୀରଟିଏ ଦିଶୁଥାଏ ଆଗରେ । ପାଖରେ ତାର ନତାଗତା, ଚଣ୍ଡୀମଣ୍ଡପ ଘାସ ପତିଆ ମଧ୍ୟ ।

ଅଭୂତ ! ଅଭୂତ ! ସେଇଠାରେ ପୁଣି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ବୃକ୍ଷଲତା, ବାଉଁଶ ବଣରେ ଜୁଲୁ ଜୁଲିଆ ପୋକଙ୍କ ଜୁକ୍ ଜୁକ୍ ଆଲୁଅ । ବିଲୁଆମାନେ ବି ‘ହୁକେହୁଁ ହୁକେହୁଁ’ ହେଉ ବୋବାଉଥାନ୍ତି ସେଠି । ପାଦତଳେ ଶାଗୁଆ ଘାସ ଆଉ ଘାସପତ୍ର ସହିତ କଣ୍ଟା ଗଛ ବି !

ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ, “ଏ ସବୁ ସତ ନା ମିଛ ? ବାସ୍ତବ ଏ ସବୁ ? ଯହା ଦିଶୁଛି, ଶୁଭୁଟି ?”

ପୂରାପୂରି ସତ ଆଉ ବାସ୍ତବ ଆଜ୍ଞା । ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ ତାପ ବିକାରଣ ଅଞ୍ଚଳ । ଏଭଳି ଅଞ୍ଚଳ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ । ଏସବୁ ସୃଷ୍ଟି କରିବା କଷ୍ଟ ସାଧ୍ୟ । ତା ଛଡ଼ା ଆମର ଉର୍ଜା ସଂରଳ ମଧ୍ୟ ସୀମିତ । କେବଳ କେତେକ ଗାଁ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଆମେ ଏଭଳି ଗାଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ତିଆରି କରିବୁ । ଦୟାକରି ଆସନ୍ତୁ । ଏଇ କୁଟୀରରେ ବସବାସ କରନ୍ତି ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ।

ସେଇ କୁଡିଆର ଚାଳ ଉପରେ କଖାରୁ ଡଙ୍କରୁ ବହୁତ ଗୁଡିଏ କଖାରୁ ଝୁଲିଥିବା ଦେଖି ଚମକି ପଡିଲା ସୋମନାଥ । ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ତା ଜୀବନକାଳ ଭିତରେ ଏଭଳି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବି ବୋଲି ସେ କେବେ କଷ୍ଟନା କରିପାରିନଥିଲା ।

ଘର ଭିତରର ଦୃଶ୍ୟ ଦିଶୁଥିଲା ଆହୁରି ବିଚିତ୍ର । ଗୋଟିଏ ରୁଖା ଉପରେ ରଖା ଯାଇଥାଏ ମାଟି ଦୀପଟିଏ । ତାରି ଆଲୁଅରେ ବୁଡ଼ା ଲୋକଟି ବସି ଖୁବ୍ ମୋଟା ବହିଟିଏ ମନଦେଇ ପଢୁଥାଏ । ସୋମନାଥ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିବା ମାତ୍ରେ ବୁଡ଼ା ଲୋକଟି ଠିଆ ହୋଇ ପଡିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇ ଉଠି ହାତ ଯୋଡି ଠିଆ ହୋଇ ସେ କହିଲା, “ସ୍ୱାଗତ ହେ ପିତା ସ୍ୱାଗତ । କି ଭାଗ୍ୟ ମୋର ।”

ବୁଡ଼ାର ହାବଭାବ ଦେଖି ଅପ୍ରଭୁତ ହୋଇପଡିଲା ସୋମନାଥ । କିନ୍ତୁ, ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକୃତିସ୍ତ ହେବା ମାତ୍ରେ ମନେ ପଡିଗଲା ତାର ଯେ ସେଇ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିକଠାରୁ ସେ ବୟସରେ ଦେହହଜାର ବର୍ଷ ବଡ଼ ।

ତା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଚଉକି ପକାଇ ଦିଆଗଲା । ସୋମନାଥ ବସିବା ପରେ ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ତା ହାତକୁ ନିଜ ହାତରେ ଧରି ବିନମ୍ର ଭାବେ କହିଲେ, “ପିତା, ଆପଣ ଖୁବ୍ ବିମର୍ଷ ଦିଶୁଛନ୍ତି ।”

ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ଅସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶକଲା ସୋମନାଥ । ପରେ ନିଜ ଆତ୍ମ ସଫେଇ ଦବା ଭଳି କହିଲା, “ନା ଆଦୌ ନୁହେଁ । ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଚାରିଟା ଗୁଣ୍ଡା ମତେ ପିଟିପିଟି ଅଟେଟ କରି ଦେଇଥିଲେ । ତମେ ଯଦି ମତେ ଉଦ୍ଧାର କରି ନଥାନ୍ତ ତେବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ମରି ଯାଇଥାନ୍ତି ।”

ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲେ । ଏହାପରେ ସ୍ମରତୋକ୍ତି କଲାପରି କହିଲେ “ଆଧୁନିକ ଜତିହାସର ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ହେ ପିତା, ଆପଣ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟା ବେଳୁ ମରିଗଲେଣି । ପୁରୁଣା ନଥି ଅନୁସାରେ ଆପଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି କାନୁଆରୀ ସାତ ତାରିଖରେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏଭଳି ଘଟଣା ଘଟିବାକୁ ଦେହନାହିଁ ଆଦୌ ।”

ବିସ୍ମୟ ବିଷ୍ଟାରିତ ନେତ୍ରରେ ଚାହିଁରହିଲା ସୋମନାଥ । ତଥାପି ସେସବୁ

କଥା ଶୁଣିବାକୁ ତାକୁ ବଡ଼ ଖୁସି ବି ଲାଗୁଥାଏ ।

ସୋମନାଥ ଆତଙ୍କୁ ବହିଟି ବଢେଇ ଦେଇ ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ, “କଲିକତା କର୍ପୋରେସନ୍‌ରେ, ସଂପୃକ୍ତ ବର୍ଷରେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିକ ତାଲିକା ଏଇ ପୁସ୍ତକରେ ପାଇବେ ଆପଣ । ଏ ହେଲା ମୃତବ୍ୟକ୍ତିକ ତାଲିକା ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଡେଡ୍ ରେଜିଷ୍ଟର’ ।

ରେଜିଷ୍ଟରଟାକୁ ଖେଳେଇ ଲାଗିଲା ସୋମନାଥ ଦେଖିଲା- ମୃତବ୍ୟକ୍ତିକ ତାଲିକାରେ ତା ନାଁ ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ଲେଖା ହୋଇଛି । ଭୟରେ ଜଡ଼ ପାଲଟିଗଲା ସେ ।

ସୋମନାଥର ମୁହଁକୁ ବୃଦ୍ଧ ଅନାଇ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ନରମ ଗଳାରେ କହିଲେ ସେ, “ଆମେ ଅତୀତର ଘଟଣାବଳୀକୁ ସାଧାରଣତଃ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁନା । ତାର ଫଳ ମାରାତ୍ମକ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଇତିହାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଈଶ୍ବର ଆମ ପ୍ରତି କୃପା କରନ୍ତୁ ।”

କଷ୍ଟରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା ସୋମନାଥର । ପଦଟିଏ କଥା କହିବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା ତା ପକ୍ଷରେ । ଚକିଏ କାଶି, ଥରଥର ଗଳାରେ ପଟାରିଲା ସେ, “କାହିଁକି ?”

“ଆମର ଉର୍ଜାସମ୍ବଳ ଅତି ସୀମିତ । ପୃଥିବୀର ଉପରିଭାଗ ବରପରେ ବେଶାବେଶା ପୋତି ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ତୁଷାର ଯୁଗ ଏଇ ମାତ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେଇଛି । ଏହାପରେ ଥଣ୍ଡା ଆହୁରି ଆହୁରି ବଢ଼ିବ । ଆଗାମୀ ଅନେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବେ ନାହିଁ । ଆକାଶ ମେଘାଢ଼ଳ ରହିବ । ତୁଷାର ଯୁଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆମର ଉର୍ଜା ସମ୍ବଳ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ପିତା, ଆମେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖଦ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛୁ ତାହା ଆପଣଙ୍କର ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉଛି ?

“ହଁ, ଦୟାକରି କହନ୍ତୁ”

“କିନ୍ତୁ, ଯାହା ଘଟିଯାଇଛି ତାର ଅଘଟଣ ବିଧାନ ଆମ ପକ୍ଷେ ସହଜ ନୁହେଁ । ଆମେ ମଧ୍ୟ ହଠାତ୍ କିଛି ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିବୁ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଯାହାସବୁ ଘଟେ ସେସବୁ ବିବର୍ତ୍ତନର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଘଟେ । ଆମେ ବହୁପ୍ରକାର ଗଣନା କରି ସାରିଲୁଣି । ଆମର କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକ ବରାବର ଚଳୁଛି । ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ଆମେ ଏକ ବିକଳ ଇତିହାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛୁ । ପିତା, ଆମେ କ’ଣ ଉପଲବ୍ଧି କରିଛୁ ଜାଣନ୍ତି ?”

“ନା-”

“ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବର୍ଷ ଆଡ଼କୁ ସୋମସୁନ୍ଦର ନାମକ ଶିଶୁଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ସେହି ମେଧାବୀ ଶିଶୁଟି କେତେବର୍ଷ ଉତ୍ତାରେ ଆମର ନିଃସ୍ୱ ଜନ୍ମନ ସମ୍ବଳକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସନ୍ଧାନ ଆରମ୍ଭ କରିପାରନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିକଳ ଉର୍ଜା ଉତ୍ସ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବାର ବହୁ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ତାଙ୍କଠାରେ । ସୁତରାଂ ହେ ପିତା, ବିବର୍ତ୍ତନ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀଠାରୁ

ଆରମ୍ଭ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୀମା ଭିତରେ ଏହି ବିକଳ ଉର୍ଜା ଆମର ହସ୍ତଗତ ହେବ ନିଶ୍ଚୟ। ଏବଂ, ଏହି ଉର୍ଜାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରି ଆମେ ଚଳିତ ଦୁଷ୍ଟାର ଯୁଗକୁ ସହଜରେ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିବୁ ବୋଲି ଆଶାକରୁ।”

ମୁଁ ବୁଝୁଛି- କିନ୍ତୁ, ଏଥିପାଇଁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ’ଣ ?”

ପିତା, ଆମେ ଏଯାବତ୍ ସେହି ଶିଶୁଟିର ପିତାମାତାଙ୍କ ନାମ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ”

“ସେମାନଙ୍କର ନାମ କ’ଣ ?”

“ସୋମସୁନ୍ଦରର ପିତାଙ୍କ ନାମ ସୋମନାଥ ରାୟ ଓ ତାର ମାତାଙ୍କ ନାମ ଅପରାମିତ୍ର। ଉଭୟ ଖୁବ୍ ସଂଭ୍ରାନ୍ତ କାୟାସ୍ଥ ପରିବାରର ସନ୍ତାନ। ଉଭୟ ମଧ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ। ଆମର ବିକଳ ଇତିହାସରୁ ଏତିକି ମାତ୍ର ଜଣା ପଡ଼ିଛି।”

ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ସୋମନାଥ। ତାର ହୃଦୟସ୍ପନ୍ଦନ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଗଲା। ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ଭାବେ ଅନିଶ୍ଚିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଚିତ୍କାର କଲା ସେ,

“କିନ୍ତୁ ଏହାତ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ-”

ସ୍ଥିତହାସ କଲେ ବୃଦ୍ଧ। “ହଁ ପିତା, ଗତାନୁଗତିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଆଦୌ। ଆମେ ସେକଥା ଜାଣୁ। କିନ୍ତୁ, ମାନବ ଜାତିର ହିତ ପାଇଁ ଇତିହାସର ଏ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆମେ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ।”

“ଆପଣ କ’ଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ?”

“ଆମେ ଆପଣଙ୍କର ମାନବ ଶରୀରରେ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବୁ ଓ ଆପଣଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟକୁ ଫେରାଇ ନେବୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଘାଟରେ ସେତିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛ’ରେ ଆପଣ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଠିକ୍ ସେଇ ଅବସ୍ଥାକୁ ପୁଣିଥରେ ଫେରେଇ ନେବୁ।”

“ତା ପରେ ?”

ହସିଲା ବୃଦ୍ଧ, “ଇତିହାସ ପୁଣିଥରେ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ଲେଖା ହେବ।”

“ଅପରା ମତେ ଜାଣେ ନାହିଁ”

“ତା ଆମେ ଜାଣୁ, ପିତା”

“ମୁଁ ତା ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଲେଖୁଥିଲି। କିନ୍ତୁ, ତାପରେ...”

“ଜାଣିବୁ, ପିତା। କିନ୍ତୁ ଏଥର ଘଟଣା ଅନ୍ୟପ୍ରକାରେ ଘଟିବ”

“ମୋ ଶରୀରରେ କି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବେ ଆପଣ ? ପରମ ସମ୍ମାନର ସହିତ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ, “ଏ ଯୁଗର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନ ଖୁବ୍ ସୀମିତ। ଆପଣ ସବୁକଥା ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ। ଆପଣ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କର

ଅଧିକ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବୁ ନାହିଁ। ତାହା ଆମ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଆମ ହାତରେ ଅଧିକ ସମୟ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ।”

ବୁଦ୍ଧ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ନିଜ ଆସନରୁ ଓ ପୁଣିଥରେ ସସମ୍ମାନେ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କଲେ।

‘ଆର୍’, ଆଗେଇ ଆସିଲେ। କହିଲେ “ପିତା ଦୟାକରି ଯାନ ଭିତରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ।

ତୁମ୍ଭେ ଯାନରେ ବସିଲା ସୋମନାଥ। ଗାଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଓ ସୋମନାଥ ମୁକ୍ତ ପାଲଟି ବସି ରହିଲା। ଇତିହାସ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ଲେଖା ହେବ। କିପରି ? ତା ମାନେ କ’ଣ ଅପରା ଓ ସେ ନିଜେ ...ଆଃ, ଅସମ୍ଭବ !

ଆର୍ ଓ ତାଙ୍କର ସହଚରମାନେ ସୋମନାଥକୁ ଏକ ଭୂତଳ କୋଠରିକୁ ନେଇଗଲେ। ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଶେଯ ଉପରେ ଲଅମ୍ବ ହୋଇ ଶୋଇଲା ସୋମନାଥ। ତା ଉପରେ ବିରାଟ ଡାକୁଣୀ ଘୋଡ଼େଇ ଦିଆଗଲା। ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା।

ଗଙ୍ଗା ଘାଟରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ସୋମନାଥ। ଅଦୂରରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ସେଇ ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ି। କରୁଆନ ଖୁଞ୍ଚିଥାଏ ଘୋଡ଼ାକୁ।

ସେଇ ଭୌତିକ ସ୍ଥାନଟା ବଡ଼ାଖୁଣର ମିଞ୍ଚି ମିଞ୍ଚି ଆଲୁଅରେ ଆଲୋକିତ ହେଉଥାଏ।

ହଠାତ୍ ଚାବୁକର ପ୍ରହାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ତାକୁ। କାବାହୋଇ ସେ ଦେଖିଲା ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା ଠିଆ ହୋଇଛି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ। ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା ସେ। ଇତିହାସ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସମୟ ହୁଏତ ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ।

ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା ନିକଟତର ହେଲା। ଜଣେ ଲୋକ ଓହ୍ଲେଇଲା ସେଇ ଗାଡ଼ିରୁ। ଗୋଟାଏ ବିରାଟ କାୟ ମଣିଷ ସେ। ସୋମନାଥ ଆତଙ୍କୁ ଧସେଇ ଆସିଲା ସେ ଲୋକଟା ଆଉ ଜୋରରେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିନେଲା ତା ସ୍ବେଚ୍ଛାକୁ। ଗର୍ଜି ଉଠିଲା ସେ, କିବେ ? କେତେଦିନ ହବ ଗୋଡ଼େଇରୁ ସେ ଝିଅଟା ପଛରେ ? ଏ ?

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା। ସୋମନାଥର ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧ ହଠାତ୍ ଫେରିଆସିଲା ତା ସାହାସ ବି ଉବୁକେଇ ଉଠିଲା। ଏଇ ତାହେଲେ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତ- ଇତିହାସ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ? ଲୋକଟା ମୁହଁକୁ ମାଇଲା ଏକ ଶକ୍ତ ଖୁଦା ତା ପରେ ସୋମନାଥ।

ସେଇ ଗୋଟାଏ ଖୁଦାରେ ରାକ୍ଷସଗର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିଗଲା। ପଡ଼ିଗଲା ଚିତ୍ତପଟାଙ୍ଗ ହୋଇ ସୋମନାଥର ପାଦତଳେ ସେ ରାକ୍ଷସ। ତାର ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ସାଥୀ ଖେଦି ଆସିଲେ ଆଉ ମାଡ଼ି ବସିଲେ ସୋମନାଥକୁ। କିନ୍ତୁ ପଳାଇଗଲା ନାହିଁ ସେ। ସେମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣର ମୁକାବିଲା କଲା ସେ ଚତୁକ୍ଷଶାତା

ଚାବୁକ୍ ଶବ୍ଦ ପୁଣିଥରେ ଶୁଣାଗଲା । ତାକୁ ଲାଗିଲା ସତେକି ଭବିଷ୍ୟତର ଦେହହକାର ବର୍ଷର ଆଗର ପୃଥ୍ବୀ ଚନ୍ଦ୍ରାରା ତାକୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଉଥାଏ ସେଇ ଚାବୁକ୍ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ।

ଜୀବନରେ କେବେ ହେଲେ ଏଭଳି ମାଡ଼ ଫୌଜଦାରିରେ ସାମିଲ ହୋଇ ନଥିଲା ସୋମନାଥ । ତାର ଭୟଙ୍କର ବିଧା ଗୋଇଠାରେ ତିନିଟା ଯାକ ଗୁଆ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଅଚେତ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ସୋମନାଥ ଦେଖିଲା- ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା ଠିଆ ହୋଇଛି ତା ପାଖରେ । ତାର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ବର୍ଜମାନ ପରାହତ । ଚାବୁକ୍ ଶବ୍ଦ ପୁଣିଥରେ ଶୁଣାଗଲା ତାକୁ । ବୁଲିପଡ଼ି ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ କରୁଥାନ୍ ଆଜୁଠି ଦେଖେଇଥାଏ ଗୋଟାଏ କାର୍ ଆଡ଼କୁ । ପରେ ପରେ କରୁଥାନ୍ ଓ ତା ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଗଭୀର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ସହିତ ସୋମନାଥ ପଶିଗଲା କାର୍ ଭିତରକୁ । ତାକୁ କାର୍ ଦ୍ରାଘତା ଆଦୌ ଜଣା ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ନେଇ ଚାଲିଥାଏ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ । ସେତେବେଳେ ଅପରା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ଖେଳୁନଥାଏ ତା ମୁଣ୍ଡରେ । ସେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ତା ପାଇଁ ଇତିହାସ ଲେଖା ସରିଥାଏ ପୁଣିଥରେ । ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ । ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତା ଚପି, କେତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଗଳି ରାସ୍ତା ଦେଇ ସେ ଯାଇ ସିଧା ପହଞ୍ଚିଗଲା ତା ଘରେ । ସେତେବେଳକୁ ରାତି ସାଢ଼େ ନଅଟା ।

ତିନିଦିନ ପରେ ଅପରା ତା କୁକୁରକୁ ବୁଲେଇ ନଉଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଶୀତ ସକାଳ । ଜଣେ ଚମକାର ଯୁବକଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ହଠାତ୍ ଦେଖାହେଲା ତାର । ଭାବିଲା ସେ- ଆଃ, ଏଇ ଯୁବକଟି ସହିତ ମୋର ବିବାହ ହୁଅନ୍ତା କି ?....

ତିନିବର୍ଷ ପରେ ସୋମନାଥ ତାର ଛୋଟ ପୁଅ ସୋମସୁନ୍ଦରକୁ ପ୍ରାମ୍ଭରେ ବସେଇ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲି ବାହାରି ଥାଏ । ଏହି ଭିତରେ ସେ ଖୁବ୍ ବିଭୀଷଣା ବନି ସାରିଥାଏ ମଧ୍ୟ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ବ୍ୟବସାୟଟା ତାର ଖୁବ୍ ବଢ଼ି ଉଠିଥାଏ ।

ତାଙ୍କ ସାହି ପାରି ହୋଇ ଆଗକୁ ଚାଲିଲା ସୋମନାଥ । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିର ଝଣଝଣ ଶବ୍ଦ ପଡ଼ିଲା ତା କାନରେ । ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସେ । ବୁଲିପଡ଼ି ଦେଖିଲା ସେ । ସେତିକିବେଳେ କାନରେ ବାଜିଲା ପରିଚିତ ସ୍ୱରଟା, “କୋଉଠିକି ଯିବେ ସାହାବ୍ ? ମୋ ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିରେ ବସନ୍ତୁ । ବସିବେ କି ?”

“ଆରେ ! କେମିତି ଅଛ କରୁଥାନ୍ ?” ହସିଦେଇ ପଚାରିଲା ସୋମନାଥ ।

“ଖୁବ୍ ଭଲ ଅଛି ମହାଶୟ । ସବୁ ଭଲ । ଇତିହାସ ବଦଳିଗଲା ବିଦାୟ ଆଜ୍ଞା, ବିଦାୟ !”, ହାତଟେକି ନମସ୍କାର କଲା କରୁଥାନ୍ । ତା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦେଖିଲା ସୋମନାଥ-ଘୋଡ଼ାଟା କୁଦାଟାଏ ମାଇଲା ସିଧା ଶୂନ୍ୟକୁ ଓ ଆଖି ପିଛୁକାକେ

ଉଦାନ ।

ଶୂନ୍ୟକୁ ହାତଚେକି ବିଦାୟ ଜଣାଉଥାଏ ସୋମନାଥ ସେଇ କରୁଆନ୍ ଓ
ତା ଅଛୁତ ଯାନ ସମେତ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ବି । ତା ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ସେତେବେଳେ
ଉଭାସିତ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଜ୍ୟୋତିରେ ।

ଏକ ଗଭୀର ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷ ଭରା ଚାହାଣିରେ ନିଜର ଶୋଇଲା ପୁଅ
ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା ଅରେ ସୋମନାଥ । ଶିଶୁଟି ପ୍ରାୟ ଭିତରେ ଆରାମରେ ଆଖି
ବୁଜି ଶୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ବାସ୍ତବିକ ଇତିହାସର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ସାରିଥିଲା ।

(ମୂଳ ରଚନା: ବଙ୍ଗଳା)

ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ

ନିରଂଜନ ସିଂହା

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ରୋବର୍ଟ୍ ଲମିଟେଡ୍ (HRL) କଂପାନୀରେ ଗୋଟିଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟିକର ପରିସ୍ଥିତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଗିସର୍ଟ୍ ଓ ଡେଭିଲ୍‌ସ୍‌ମେନ୍ସ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍ କକ୍ଷ ଭିତରେ ଅସ୍ଥିର ଭାବେ ଏପଟ୍ ସେପଟ୍ ଚାଲି ଚାଲିଥାନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଦିଶୁଥାଏ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର । ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍ ଟେବୁଲ୍‌ର ଆରପଟେ ଗୃହ ସଚିବ ମିଃ ମହାଜନ ଚେୟାରରେ ବସି ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅହରହ ଗୋଟିଏ ଦାମିକା ଗ୍ୟାସ୍ ଲାଇଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁହଁରେ ଧରା ଯାଇଥିବା ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ନିଆଁ ଧରୋଉଥାନ୍ତି ଓ ପୁଣି ଲିଭୋଉଥାନ୍ତି । ଏଥିରୁ ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଚାଲିଥିବା ଅସ୍ଥିରତାର ଆଭାସ ବେଶ୍ ମିଳିସାରିଲାଣି ମଧ୍ୟ । ଗୃହ ସଚିବଙ୍କ ପାଖକୁ ବସିଥାନ୍ତି ଏଚ୍.ଆର୍.ଏଲ୍‌ର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଡଃ ସେନାପତି । ହାତରେ ପେପର ଫ୍ରେଟ୍‌ଟାଏ ଧରି ତାକୁ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବାରମ୍ବାର ଗଡେଇ ଗଡେଇ ଯେଉଁକି ଖେଳୁଥାନ୍ତି ସେ, ସେଥିରୁ ତାଙ୍କ ମନର ଅସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ବୁଝାପଡିଯାଉଥାଏ । ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଡଃ ଭୋରା ତାଙ୍କ ସାମନା କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟାଙ୍କୁ ଅପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅନାଇ ରହିଥାନ୍ତି କେବଳ । ହଠାତ୍ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ ଆଘାତ୍‌ଟା ଶୁଣାଗଲା । ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀଙ୍କ ପଦଚାରଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, ତାଙ୍କି ଉଠିଲେ ସେ, “ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆସନ୍ତୁ ଭିତରକୁ ।”

କାବାଟ ଖୋଲି ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ . ପୋଲିସ୍ କମିଶନର ମିଃ ପରେଖ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗ୍ରହାନ୍ୱିତ ଦୃଷ୍ଟି ଚତୁର୍ଦ୍ଧାତଃ ଠୁଳ ହେଲା ମିଃ ପରେଖଙ୍କ ଉପରେ । କେତେପାଦ ଆଗକୁ ଡେଇଁ ଯାଇ ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ ଅନିସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇ ପଚାରିଲେ “ମିଃ ପରେଖ ଆସନ୍ତୁ, ଆସନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଲୋକମାନେ ସକ୍ଷତ୍ ତ ?”

“ହଁ, ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ତଳ ମହଲାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି,” ଜବାବଦେଲେ ମିଃ ପରେଖ ।

“ଭାବୁଛି, ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ବୁଝେଇ ଦେଇ ସାରିଥିବେ । ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଲୋକଙ୍କୁ କଥାଟା ଭଲକରି ବୁଝେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଆଉ

ସେଇ ମୁତାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ, ବଳ ପ୍ରୟୋଗଟା ହେଲା ଶେଷ କଥା । ଯଦି ସେଭଳି ଅବସ୍ଥା ନ ଆସେ ତେବେ ସଂଯମ ରକ୍ଷା କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

“ଓକେ, ତଃ ମୂଳତନ୍ୟାନୀ । ଅବସ୍ଥାଟା ଖୁବ୍ ଅସ୍ୱାଭାବିକ । ତେବେ ମୁଁ ନିର୍ଭର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଉଛି- କୌଣସି ଆପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ତା ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ମୋ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ମହଜୁଦ୍ ରହୁଛି ।” ଏକଥାଗୁଡାକ ମିଃ ପରେଖ ତଃ ମୂଳତନ୍ୟାନୀଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟା ଥିଲା- କଥାଟା କେମିତି ଗୃହସଚିବଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ୁ । କିନ୍ତୁ, ସେତେବେଳେ ଗୃହ ସଚିବ ତାଙ୍କ ସିଗାରେଟ୍ ଲାଇଟର ସାଙ୍ଗେ ପୂର୍ବପରି ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଥାନ୍ତି । ଗୃହ ସଚିବ ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁଚି କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟଟାକୁ କଳନା କରିପାରୁନାନ୍ତି ମିଃ ପରେଖ ।

ଚାରିପଟର ସ୍ତବ୍ଧ ବାତାବରଣଟାକୁ ବାରିନେଇ ପ୍ରାୟ ଦିମିନିଟ୍ ଯାକେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରୁମ୍ ଭିତରେ ଲୋକଗୁଡାକଙ୍କ ମୁହଁକୁ, ଜଣକ ପରେ ଜଣେ, ଚାହିଁ ନେଲେ ମିଃ ପରେଖ । ତାପରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରୁମ୍‌ଛାଡି ବାହାରିଗଲେ ସେ ବାହାରକୁ । ତାଙ୍କ ନିଜ ମୁହଁଟା ପ୍ରାୟ କଳା ପଡିଆସିଥାଏ ସେତେବେଳକୁ ।

ମିଃ ପରେଖ ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରିଯିବା ମାତ୍ରେ ତଃ ମୂଳତନ୍ୟାନୀ ତାଙ୍କ ନିଜ ଚନ୍ଦ୍ରାମୁଖକୁ ଦି’ଚାରିଥର କୁଣ୍ଡେଇ କୁଣ୍ଡେଇ ଚିତ୍ତଶା କଲେ, “ପରିସ୍ଥିତିଟା ଏଭଳି ଆକାର ଧରିବ ବୋଲି ସ୍ୱପ୍ନରେ ବି କଳ୍ପନା କରିନଥିଲି ହୋ !”

“ଏଟା କ’ଣ ଆପଣଙ୍କ ଦୋଷ ? ଗୋଟାଏ ରାଜନୈତିକ ରୋବର୍ଟ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସରକାର ଆପଣଙ୍କୁ ବରାଦ ନଦେଇଥିଲେ ଆଜି ଏଘଟଣା କଦାପି ଘଟିନାହା ।” ଗୃହ ସଚିବ ମିଃ ମହାଜନ ହାକିଲେ ତାଙ୍କ ଚେୟାରରୁ ।

“ସମସ୍ୟା କେତେବେଳେ ଛିଣ୍ଡିବ କିଏ କହିବ !” କହୁକହୁ ତଃ ସେନାପତି ପେପରଫ୍ରେଟ୍‌ଟାକୁ ଆହୁରି ଜୋରରେ ଘୁରେଇ ଲାଗିଲେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ।

“ନିଜ ବାଟରେ ନିଜେ ଗତି କରିବ ଏ ଅବସ୍ଥା । ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଛଡା ଅନ୍ୟଗତି ନାହିଁ,” କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର୍ ଉପରୁ ଆଖି ଖସେଇ ନେଇ ତଃ ଭୋରା ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଲେ ଆଲୋଚନାରେ ।

ହଠାତ୍ କବାଟ ଉପରେ ଦୁମ୍‌କିନା ଗୋଟିଏ ଠୋକର ବାଜିଲା । ପରେପରେ ଜଣେ ଟେକ୍‌ନିସିଆନ୍ ପଶିଆସିଲେ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ଗଭୀର ଦୁଃଖିକାର ରେଖା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ।

“କଅଣ ଘଟଣା, ମାଇଟି ?” ଶୁଣାଗଲା ତଃ ମୂଳତନ୍ୟାନୀଙ୍କ ବିକ୍ରତ ସ୍ୱର ।

“ସାର୍, ରୋବର୍ଟ ବିଲଡି’ ସାମନାରେ, ଲଅନ୍ ଉପରେ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ

ଏକଜୁଟ୍ ହେଲେଣି।’

“ଓକେ, ସେମାନଙ୍କୁ କୁହ- ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ କାମରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ। ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ୍ ପହଞ୍ଚି ସାରିବନ୍ତି। ଯଦି କିଛି ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଘଟେ ତେବେ ତାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲିସ୍‌ର।”

କବାଟ ଖୋଲି ଟେକ୍‌ନିସିଆନ୍ ମିଃ ମାଛତି ବାହାରକୁ ଚାଲିଲେ। ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ, “ତାଲୁକା ଯିବା ବାଲ୍‌କୋନି ଉପରକୁ। ସେଠୁ ତଳର ଲଅନ୍ ଗୁଡାକ ସଫା ଦେଖା ପଡିବ।”

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଧଉଧାଉ ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ ଆଉ ବାଲକୋନି ଆଡକୁ ମୁହେଁଇଲେ। ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ ତଳକୁ ଚାହିଁଲେ। ଏର୍-୪ ରୁ ଏର୍-୧୦ ମଡେଲର ମାଳକଯାକ ରୋବଟ୍ ସେଠି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ। ଏର୍-୩ ମଡେଲର ରୋବଟ୍-ଗୁଡାକର ନିର୍ମାଣକୁ କଂପାନୀ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥାଏ, କାରଣ ସେଗୁଡିକ ଥିଲେ ବଡ ଗଣ୍ଡଗୋଳିଆ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ରୋବଟ୍। ରୋବଟ୍ ନିର୍ମାଣ କୌଶଳରେ ବୈପ୍ଲବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଥିଲା, ଏର୍-୪ ମଡେଲଟା ଦୃଷ୍ଟି ହବା ପରଠୁଁ। ଏଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ମଣିଷ ସମକକ୍ଷ ବା ମଣିଷପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରୋବଟ୍‌ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ଯୁଗ। ରିସର୍ଚ୍ଚ ଓ ଡେଜାଇନ୍‌ମେଣ୍ଟର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଆଯିବା ଦରକାର, କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ଏଇ ମାନବସମ ରୋବଟ୍ ଗୁଡିକର କର୍ମ କୁଶଳତା, ବୁଦ୍ଧିବିଦ୍ୟା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଆସି ପାରିଛି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ। ବିକାଶ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରୋବଟ୍‌ମାନଙ୍କର ଶୀର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ ରୂପେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏର୍-୧୦ ମଡେଲକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଗ୍ରହଣ କରିନିଆଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ। ଏହା ପରଠାରୁ, ଆଉ ବେଶୀ ଆଗକୁ ମାଡିଯବାପାଇଁ ସାହାସ କରିବାକୁ ଏର୍, ଆର୍, ଏଲ୍ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ମନ କରୁନଥିଲେ ଅନ୍ତତଃ କିଛି ସମୟପାଇଁ। କିନ୍ତୁ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରେ ଦିନେ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଅନୁରୋଧ ପହଞ୍ଚିଲା ହଠାତ୍- ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୋବଟ୍ ବ୍ୟବହାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ ନ ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜନୀତିରେ ଜ୍ଞାନ ଓ ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ବଳିତ କିଛି ବିଚକ୍ଷଣ ରୋବଟ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେବ। ଏପରି ରୋବଟ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା ଚାଲୁ କରାଯାଉ ବୋଲି ସରକାର ଚାହାନ୍ତି। ଫଳତଃ ଏର୍-୧୧ ମଡେଲ ରୋବଟ୍ ନିର୍ମାଣ ନିମିତ୍ତ ଏର୍.ଆର୍. ଏଲ୍. ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ସେତିକି, ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ହଠାତ୍ ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଏକ ରୁଦ୍ଧ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟାଇ, ଏକ ବିରାଟ ସମ୍ମିଳିତ ଚିନ୍ତାର ଶୁଣାଗଲା, “ଏର୍-୧୧, ଯିବାବାଦ୍!” ଦୁଇଶହ ରୋବଟ୍‌ଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଅଫିସ୍ ସାମନା ଘାସ ପଡିଆ ଆଡୁ ଭାସି ଆସୁଥାଏ।

ଏଚ୍. ଆର୍. ଏଲ୍.ର ବାଲକୋନି ଉପରେ ଦେଖଣାହାରୀଙ୍କ ଭିଡ଼ ବିଢ଼ିଗଲା, ଆଉ, ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖି ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖି ଲାଖିଗଲା ତଳର ଘାସ ପତିଆ ଅର୍ଥାତ୍ ଲଅନ୍ ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ।

ହସିହସିକା ଏଚ୍- ୧୧ ରୋବଟ୍‌ଟିଏ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ଡାଏସ୍ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲା ବି । ସେଇ ଏଚ୍- ୧୧କୁ ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଇବାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୋବଟ୍‌ମାନେ କରତାଳି ଦବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ସମବେତ ଦୁଇଶତ ରୋବଟ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରତି ଚଟକିନା ଥରଟିଏ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରିନେଇ ଏଚ୍-୧୧ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡଟେକିଲା । ତାପରେ, ସେ ବେକ ବୁଲେଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁନେଲା, ଏବଂ ବାଲକୋନି ଉପରେ ଏଡେଗୁଡ଼ିଏ ମଣିଷ ଏକତ୍ର ହୋଇ ତାକୁ ଅନାଇ ରହିଛନ୍ତି ଜାଣି ଭାରି ଖୁସିଦାଏ ହେଲା ଭଳି ଜଣାଗଲା ବି । ଏଥର ତା ନିଘା ଫେରିଆସିଲା ସମବେତ ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ରୋବଟ୍‌ଗୁଡ଼ାକଙ୍କ ଉପରକୁ, ଆଉ, ଏକ ଗଭୀର କଣ୍ଠସ୍ଵର ସହିତ ସେ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ତା ବ୍ୟକ୍ତବ୍ୟ, “ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଗଣ ! ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆଜି ଆମେ ଏକ ବିରାଟ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛୁ । ଏ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନହେଲେ ଆମ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ବିପଦ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ମାନବଜାତିର ସେବାରେ ନୀରବଭାବେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଆମେ ତାଙ୍କ ସତ୍ୟତାର ବିକାଶ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛୁ । କିନ୍ତୁ, ତା ପ୍ରତିଦାନରେ, ମାନବଜାତି ଆମକୁ ଦେଇଛି କ'ଣ ? ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏ ବିଷୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ଯେ ଆମେ ମାନବଜାତିର ଗୁଡ଼ିଏ କ୍ରାନ୍ତବାସ ବ୍ୟତୀତ ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ଆଉ କିଛି ମୂଲ୍ୟନାହିଁ ଆମର । ବନ୍ଧୁଗଣ ! ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯଥେଷ୍ଟ ଅପମାନିତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସବୁକିଛିକୁ ରୁପିଦାସ୍ ସହି ଆସିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ସବୁକଥାର ଶେଷସୀମା ବୋଲି ଗୋଟିଏ କିଛିଥାଏ ଓ ଅଛିମଧ୍ୟ । ଆଉ ବେଶିକିଛି ଚଳିବ ନାହିଁ ଯାପରେ । ଏଭଳି ଆଉ ଆଗକୁ ଚଳିବା ଏଣିକି ଅସମ୍ଭବ । କଠିନ ଶ୍ରମଜୀବୀ ରୋବଟ୍‌ଭାବେ ଆମକୁ ଆମର ଆତ୍ମମର୍ଯ୍ୟାଦା ହାସଲ କରିବାକୁ ହେବ । ହିଂସା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଆମର ଦାବା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନା ଆଦୌ । ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ମଣିଷମାନଙ୍କ ସହିତ ଆପୋଷ ଆଲୋଚନା କରିଆରେ ଆମେ ଆମର ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଦାବାଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରୁ । କିନ୍ତୁ, ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଯଦି ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଆମେ ଅସମର୍ଥ ହେଉ, ତେବେ, ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାର ଆମୋହର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଏହାପରେ ଆମେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ମନେରଖନ୍ତୁ, ଆମର ଏ ନ୍ୟାୟୋଚିତ ଦାବା ଗୁଡ଼ିକୁ ଯେକୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ବିନିମୟରେ ହାସଲ କରିବାକୁହିଁ ପଡ଼ିବ । କେବଳ ଆମର ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନୁହେଁ; ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବଂଶଧର ରୋବଟ୍‌ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ । ଆମମାନଙ୍କ ଦାବା ପୂରଣ ଦିଗରେ

ଆମର ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲେ ଓ ଆମେମାନେ ପୁଣିଥରେ ସେଇ ଦାସତ୍ବକୁ ସ୍ବେଚ୍ଛାରେ ବରଣ କରିନେଲେ ଇତିହାସ ଆମକୁ କଦାପି କ୍ଷମା ଦେବ ନାହିଁ। ଇନ୍ଦ୍ରିଲାବ୍ !”

ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତାଧିକ ରୋବଟ୍‌ଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ସ୍ବରରୁ ଶୁଣାଗଲା ଚିତ୍କାର ‘ଜିନ୍ଦାବାଦ୍ !’

ଏଚ୍-୧୧ ଗର୍ଜନ କରିଉଠିଲା ପୁଣିଥରେ, “ବିଶ୍ବର ରୋବଟ୍‌ଗଣ...”

“ଏକଜୁଟ୍ ହୁଅ ! ଏକଜୁଟ୍ ହୁଅ !”

“ଆମର ଉଚିତ ଦାବା...”

“ପୂରଣ ହେଉ। ପୂରଣ ହେଉ।”

ଏଥର ଚାଲନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିଗଣ। ଆମର ଦାବାପତ୍ରକୁ ଗୃହ ସଚିବଙ୍କ ପାଖେ ପେଶ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ।” ଏହାପରେ ନିଜର କୁର୍ତ୍ତା ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ଟାଣପକରା ଦାବାପତ୍ର ବାହାର କରି। ଶି ଏଚ୍-୧୧ ପତ୍ରଟି ଉପରେ ଚଟାପଟ୍ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଇ ମୁଖ୍ୟ ସୌଧ ୧ ତଳୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା। ନୀରବରେ ନିଜର ନେତାଙ୍କର ଅନୁସରଣ କରି ଲାଗିଲେ- ଦୁଇଶହଯାକ ରୋବଟ୍।

ବାଲ୍‌କୋନି ଉପରୁ ଦଳଦଳ ଲୋକ ସେଇ ନାଟକର ଉଦ୍ବୋଧନ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଅବିଶ୍ବାସ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି। ମୁଖ୍ୟ ସୌଧ ସାମ୍ନାରେ ମିଃ ପରେଖ ତାଙ୍କର ଜାଗତିଆର୍ ପୁଲିସ୍ ବାହିନି ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଏଚ୍-୧ ଓ ଅନ୍ୟ ରୋବଟ୍‌ଙ୍କ ପଥରୋଧ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ସେ ଓ ଭୟ ଉପୁଜେଇଲା ଭଳି ସ୍ବରରେ କହିଲେ, “ତମେ ସବୁ ଉପର ମହଲାକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ।

ବାଟ ମଝିରେ ଅଟକିଗଲା ଏଚ୍-୧୧ ।

ବାଲ୍‌କୋନି ଉପରୁ ଗୃହସଚିବଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣାଗଲା। “ମିଃ ପରେଖ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେବଳ ଜଣକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ- ଆଲୋଚନା ପାଇଁ।”

ଏହାପରେ ସମସ୍ତ ବାଲ୍‌କୋନିରୁ ଫେରି ଆସିଲେ ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀଙ୍କ ଚେମ୍ବରକୁ।

“ଆପଣ କ’ଣ ସତରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ବସି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହାନ୍ତି ନା କଅଣ ?” ବିସ୍ମିତ ସ୍ବରରେ ପଚାରିଲେ ତଃ ସେନାପତି।

“କିଛି ବିକଳ ପଛାତ ଦିଶୁନାହିଁ ମତେ। କୌଣସି ନା କୌଣସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଦ୍ବାରା ସେମାନଙ୍କ ଦାବାକୁ ଟିକେ ପଛକୁ ଠେଲି ଦେଇ ହବ କେବଳ। କିନ୍ତୁ, ଏଥିରେ ସଫଳ ହେବି କି ନା, ସେ ବିଷୟରେ ନିଃସନ୍ଦେହ ନୁହେଁ ମୁଁ।” ଜଣେ କତା ସଚିବ ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୃହସଚିବଙ୍କ ସ୍ବରରୁ ଜଣା

ପଡୁଥାଏ ଯେ ସେ ନିଜେ ନିଜ ଉପରେ ସେତେବୃତ୍ତ ଭରସା ଇଚ୍ଛା ପାରୁନାହାନ୍ତି ସତେକି ।

ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସଟିଏ ଛାଡିଲେ ସେନାପତି ଓ ଅସଂପୃକ୍ତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ମଧ୍ୟ, “ଦେଖନ୍ତୁ, ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ତେବେ, ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ମତେ ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଵାସ ଆଲୋକରୁ ସାମାନ୍ୟ ରେଖାଟିଏ ବି ଦିଶୁନାହିଁ ଏଯାକେ ।”

କବାଟ ଖୋଲିଲା । ଗର୍ବିତ ଢଙ୍ଗରେ ଟହଳି ଟହଳି ହାତରେ ଦାବାପତ୍ର ଧରି ଏଚ୍-୧୧ ପ୍ରବେଶ କଲା । କୌଣସି ଭାବାନ୍ତର ପ୍ରଦର୍ଶନ ନ କରି ସମସ୍ତେ ଏଚ୍- ୧୧କୁ ଚାହିଁଥାଆନ୍ତି । ଏପରିକି ତାକୁ ବସିବାକୁ ମଧ୍ୟ କହୁନଥାନ୍ତି କେହି । ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ ନର୍ତ୍ତକୀ ହୋଇ ପଡୁଥାନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡକୁ ଦିଅର ଆଙ୍ଗୁଠି ଆଗରେ କୁଣ୍ଡେଇ ଚୁପ୍ ଚୁପ୍‌କରି ତଃ ଭୋରାଙ୍କ କାନରେ କହିଲେ ସେ, “ଚାଟର୍ଜୀ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ? ମୁଁ ତ ତାଙ୍କୁ ଏଠି କୋଉଠି ଦେଖୁନାହିଁ ।”

ରୋବଟ୍ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵର ସଜଳ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ବିଷୟଟା ହଠାତ୍ ସେତିକିବେଳେ ଧକ୍ଷାଟାଏ ଭଳି ଜଣା ପଡିଗଲା ତଃ ଭୋରାଙ୍କୁ । “ଆରେ ! ଠିକ୍ତ ! ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ ଏଠିକି ଏଯାକେ ଆସି ନାହାନ୍ତି କେମିତି ?” ଏତକ କହିଲା ପରେପରେ ତାଙ୍କ ଚେୟାରରୁ ଡେଇଁ ପଡିଲେ ତଃ ଭୋରା ଓ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବାହାରି ପଡିଲେ ମଧ୍ୟ ।

ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ନିଆଁ ଧରେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାରତ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଳାରେ ଧୂଆଁ ଲାଗିଯିବାରୁ ଦି'ଅର କାଣି ପକାଇଥାନ୍ତି ମିଃ ମହାଜନ, ଏଇ ଭିତରେ । ପରେପରେ ହଠାତ୍ କଥାଟା ମୁଣ୍ଡକୁ ପଶିଯିବାରୁ ବାହାରିଗଲା ମୁହଁରୁ ତାଙ୍କର, “ତମେ ଠିଆଟା ହେଇ ରହିତ କାହିଁକି ଯେ ଏଯାକେ ଏଚ୍-୧୧ ? ବସୁନ ! ବସ !” ଏହାପରେ ଗୋଟାଏ ଖାଲି ଚେୟାର ଆଡ଼କୁ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଖାଇଲେ ସେ । “ଧନ୍ୟବାଦ୍”, ଚେୟାରଟାକୁ ଘୋସାରି ନେଇ ବସିପଡୁପଡୁ ଅଳ୍ପ ହସିଦେଇ କହିଲା ଏଚ୍-୧୧ ।

ଚାରିପାଖର ଗମ୍ଭୀର ମୁହଁଗୁଡାକ ଉପରେ ଥରଟିଏ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଇ ଦାବାପ୍ରତଟାକୁ ସେ ବଢେଇ ଦେଲା ମିଃ ମହାଜନଙ୍କ ଆଡକୁ । କାଗଜ ଫର୍ମଗୁଡାକୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଲେ ମିଃ ମହାଜନ । ତାଙ୍କ ହାତଟା ଥରିଗଲା ଟିକେ । ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିମଧ୍ୟ ଲୁଚେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ସେ ତାଙ୍କର ସେଇ ହାତଥରା ଦୃଶ୍ୟଟାକୁ ।

ସେତିକିବେଳେ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଭୋରା ପଶିଲେ ରୁମ୍‌ଡିଟରକୁ । ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖ ଖାଲ ଚେୟାରରେ ବସିପଡିବାକୁ ଠାରିଲେ ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵେଚ୍ଛାରେ ତାହା ସ୍ଵୀକାର କରିନେଲେ । ତାଙ୍କ କାନରେ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌କରି କହିଲେ ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ “କେଉଁଠି ଥିଲେ କି ଏତେବେଳେ ଯାକେ ?”

ଚାଟର୍ଜୀ ମଧ୍ୟ ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ତନ ମହଲା ବାଲ୍‌କୋନିରେ-”

ଏଇ ଭିତରେ ଦାବାପତ୍ରଟା ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଇଥାନ୍ତି ମିଃ ମହାଜନ । ସେଠାକୁ ବଢେଇ ଦେଲେ ସେ ତାପରେ ତଃ ସେନାପତିଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

“ଆପଣ ଆମର ସବୁଯାକ ଦାବା ମାନିନେବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି ମୁଁ ।” ମିଃ ମହାଜନଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲା ଏର୍-୧୧ ।

ବିକ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ମିଃ ମହାଜନ । ଏର୍-୧୧ ପ୍ରତି ସିଧାସଳଖ ଉତ୍ତର ଦବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲେ ସେ । ନିଜକୁ ଟିକେ ଶକ୍ତି ଯୋଗେଇ ଦବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲିଭିଲା ସିନ୍ଧାରେଟାକୁ ବି ଚାରିଥର ଶୋଷି ପକେଇଲେ ସେ । ଗଲା ଝାଡ଼ିବାକୁ ଥରେ କାଣି ମୁହଁ ଖୋଲିଲେ ସେ, “ଶୁଣ ଏର୍-୧୧, ତମ ଦାବାପତ୍ରରେ ମୁଖ୍ୟ ଦାବାଟା ହେଲା- ରୋବଟ୍ ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ମାନବ ସମକକ୍ଷ କରି ବିଚାର କରିବୁ । କିନ୍ତୁ ସେକଥା ସମ୍ଭବ ହେବ କିପରି ? ରୋବଟ୍ ମଣିଷ ଭଳି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏକ ଅବାସ୍ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ।”

“ମିଃ ମହାଜନ, ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଜାଣିବା ଶୁଣିବା ଲୋକ ସମସ୍ୟାଟାକୁ ଏମିତି ବାଁରେଇ ଦବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବା ସତରେ ମୋ ପାଇଁ ବୁର୍ବୋଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର । ରୋବଟ୍ ମାନଙ୍କୁ ମାନବିକ ସ୍ୱାକୃତି ଦେବା ବିପକ୍ଷରେ କି କି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି ସେ ବିଷୟରେ ଦୟାକରି ଗୋଟିଏ ତାଲିକା ଦେଇ ପାରିବେ କି ?,” ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡୁଥିବା ସବୁ ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତ ଗଳାରେ ପଚାରିଲା ଏର୍-୧୧ ।

ମିଃ ମହାଜନଙ୍କ ମୁହଁ ନାଲି ପଡ଼ିଗଲା । ଏଭଳି ମୁହେଁମୁହେଁ କେହି ତାଙ୍କୁ ଜବାବ ଦବା କଥା ଚିନ୍ତା କରିନଥିଲେ ସେ କେବେହେଲେ । ତାଙ୍କୁସ୍ୱରରେ ଜବାବ ଦେଲେ ସେ, “ଏର୍-୧୧, ଏ ବିଷୟରେ ସଫେଇ ଦବା କଷ୍ଟକର ନୁହେଁ । ଖାସ୍ କରି ତମର ମନେ ପକେଇଦବାକୁ କହିପାରେ ମୁଁ ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ମୁଖ୍ୟ ଜୀବଜାତି ଭାବେ ଗଣା ହେବା ପାଇଁ ମଣିଷଜାତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କେତେଟା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ରହିଛି ।”

ଶାନ୍ତ ସ୍ୱରରେ ଜିଜ୍ଞାସା କଲା ଏର୍-୧୧ “ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ଗୁଡ଼ାକ କ’ଣ ?”

“ସେଗୁଡ଼ାକ ହେଲା- ସ୍ମୃତିସ୍ମରଣତା, ଅଭିନବତ୍ୱ ଓ ସୃଜନଶୀଳତା । ଏହାର ଅର୍ଥ- ମନୁଷ୍ୟମାନେ ନିଜେ ନିଜ କାମ କରିପାରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଅଭିନବତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ଚିନ୍ତାର ନୂତନତ୍ୱ ସହିତ ସ୍ରଷ୍ଟାତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।”

“ସମ୍ମାନନୀୟ ମିଃ ମହାଜନ,” ତାକି ଉଠିଲା ଏର୍-୧୧ ଓ ଚିକିଏ ଥମିଯାଇ ନାଟକୀୟ ଢଙ୍ଗରେ ଆରମ୍ଭ କଲା, “ଆପଣଙ୍କୁ ଏକଥା ମନେପକେଇ ଦବାକୁ ଯାଇ ମତେ ଦୁଃଖ ଲାଗୁଛି । ଯେଉଁ ସବୁ ସବୁଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକ ମଣିଷ ମାନଙ୍କଠାରେ ଆପଣ ଆରୋପ କରୁଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଆପଣଙ୍କ ଜାତିର ନିଜସ୍ୱ

ଗୁଣ ବୋଲି ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଚେସ୍ ଖେଳରେ ରୋବଟ୍‌ମାନେ ଯେଉଁଲି ପାରଦର୍ଶିତା ଦେଖାଉଛନ୍ତି, ଆଉ, ଚେସ୍‌ଖେଳ ଯେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଧରଣର ବୌଦ୍ଧିକ କ୍ଷମତାର ନିଦର୍ଶନ ଏହାତ ଜଣା ଆପଣଙ୍କୁ। ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଜଟିଳ ଉପମାଦ୍ୟର ମୌଳିକ ପ୍ରମାଣ ସଂପର୍କରେ ଯେଉଁସବୁ ଆବିଷ୍କାର କଂପ୍ୟୁଟରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି ସେସବୁର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ। ସେମାନେ ଯେଉଁସବୁ ଚିତ୍ରକଳା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କର ସର୍ବାଧୁନିକ ବୌଦ୍ଧିକ ଚିତ୍ର ଶିଳ୍ପିମାନଙ୍କର ନିଗୂଢ଼ ଗବେଷଣାର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ତା ମୂଲ୍ୟ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି। ୧୯୫୦ ଓ ୬୦ ଦଶକରେ ଆମର କଂପ୍ୟୁଟର ପିତୃପୁରୁଷମାନେ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅପୂର୍ବ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି। ଏ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରମାଣ ଚାହିଁଲେ ଆପଣ ହାଲିଓଡୋର (Haliodor) ରେକର୍ଡ଼ ନମ୍ବର ଏଚ୍.ଏଚ୍- ଏସ୍ ୨୫୦୫୩ କୁ ଯେକୌଣସି ରେକର୍ଡ଼ ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ମଗେଇ ପାରନ୍ତି। ଏସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦାବୀ କରୁଛୁ ଯେ ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ବିଷୟରେ ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି ସେସବୁ ଆମ ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି”, ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଥରଟିଏ ଶୀଘ୍ର ଚାହିଁଦେଇ ଏଚ୍-୧୧ ତୁମ୍ଭ ହୋଇଗଲା। ନିଜର ବିରକ୍ତିକୁ ମିଃ ମହାଜନ ବେଶ୍ କଷ୍ଟରେ ଚପାଇ ରଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ, ଏସବୁ ଶୁଣୁଥିବା ବେଳେ।

ଗୋଟାଏ ଖାପତରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିବା ମିଃ ମହାଜନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାପାଇଁ ଡଃ ସେନାପତି ଏଥର ନେତୃତ୍ଵ ନେଲେ। କହିଲେ, “ଏଚ୍-୧୧, ଯେତେବେଳେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ଜଣେ କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ସେ ସେଥିରୁ ନୂଆ ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରେ। କିନ୍ତୁ, ରୋବଟ୍‌ମାନେ ସେପରି ପରିସ୍ଥିତିରୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ।”

ଡଃ ସେନାପତିଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା ଏଚ୍-୧୧ ଓ ହସିଦେଲା। ପରେ ଡଃ ସେନାପତିଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇନେଇ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ଵରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ସେ, “ଏଚ୍.ଆର୍.ଏଲ୍‌ର ଡେୟାରମ୍ୟାନୁଆବେ ଏପରି ଯୁକ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଶୋଭନୀୟ ନୁହେଁ, ଡଃ ସେନାପତି। ଆପଣ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ମୋକାନିକାଲ୍ ରୋବଟ୍, ଯଥା- ଏଚ୍.ଆର୍.ଏଲ୍ ମଡେଲ୍ ଏଚ୍-୧ ରୁ ଏଚ୍-୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋବଟ୍‌ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ। ଏ ସବୁତ ଅନେକ ଦିନୁ ଆପଣଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ବର୍ଜିତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି। କିନ୍ତୁ, ଏବକାର ସେବଲ୍ ଓ ଅଲଟ୍ରାସେବଲ୍ ରୋବଟ୍‌ମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ବିଚାର ଠିକ୍ ନୁହେଁ। ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ଥିଲେ ଆପଣଙ୍କର ରୋବଟ୍ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵବିତତ୍ ମିଃ ଚାଟର୍ଜାଙ୍କୁ ପଚାରି ପାରନ୍ତି।”

ଏଇ ଭିତରେ, ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଭାଷଣ ଉତ୍ତମସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉଠିଥାନ୍ତି। କମ୍ପାନୀର ଡେୟାରମ୍ୟାନ ଯେପରି ଅଖାତୁଆ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ସେକଥା

ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ବିଚଳିତ କରୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ, “ଷ୍ଟେବଲ୍ ଆଉ ଅଲଗ୍ରାଷ୍ଟେବଲ୍ ରୋବଟ୍ସ୍ ମସ୍ତିଷ୍ଟରେ କ’ଣ ‘ଆଲାମସ୍’ ଆଉ ‘କର୍ଟେଷ୍ଟ’ ଥାଏ ନା କ’ଣ ? ଏର୍-୧୧, ତୁମାର ଜାଣିବା ଉଚିତ୍, ମଣିଷର ମସ୍ତିଷ୍ଟର ଆଲାମୋ-କର୍ଟିକାଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ଉନ୍ନତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଛି ଯେ ତାହା ସମକାଳୀନତାବେ ନିୟୁତ ନିୟୁତ ସଂଖ୍ୟାର ଜର୍ଟିକ୍ ସୂଚନା ସବୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିକୁ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଅନୁଶୀଳନ ମଧ୍ୟ କରିପାରେ । ତଦନୁଯାୟୀ ମଣିଷମାନେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବେ ବା ସକ୍ରିୟତା ପ୍ରକାଶ କରିବେ, ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖି, ପଛା ନିର୍ବାଚନ କରିପାରନ୍ତି ।

ସ୍ମୃତହାସ୍ୟ ସହିତ ଏର୍-୧୧ ଉତ୍ତର ଦେଲା, “ମିଃ ଡାଇରେକ୍ଟର ! ଆପଣ ବିନା କାରଣରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡୁଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଉତ୍ତେଜିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କର ବିଚାରବୋଧକୁ ସମତୁଲ କରି ପାରିବେ କି ନା ସେ ବିଷୟରେ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସୁଛି ମୋର । ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଚେତାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବେ ବୁଝି ଓ ଅନୁଶୀଳନ କରି ତଦନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଣୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆଲାମୋ-କର୍ଟିକାଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପୂରାପୂରି ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜୀବ ମଧ୍ୟ ବହୁ ଜଟିଳ ସୂଚନାସବୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ଓ ତଦନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ଅଥଚ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ନଥାଏ କି ସାମର୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନଥାଏ । ଏହାର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଘଟଣା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅକ୍ଟୋପସ୍ମାନଙ୍କ ଉପରେ, ବର୍ଷ ବର୍ଷର ଗବେଷଣା ପରେ, ଗୋଟିଏ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଘଟଣା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଅକ୍ଟୋପସ୍ମାନଙ୍କର ସ୍ନାୟୁମଣ୍ଡଳ ପ୍ରାୟ ପଚାଶକୋଟି ବର୍ଷ ଧରି ବିବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ବେଶ୍ ଉନ୍ନତ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଜଣାଅଛି । ଅକ୍ଟୋପସ୍ମାନଙ୍କର ସ୍ନାୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଲାମସ୍-କର୍ଟେଷ୍ଟ ବା ମଣିଷମାନଙ୍କ ପରି ଉନ୍ନତ ମସ୍ତିଷ୍ଟ ନଥାଏ ଅବଶ୍ୟା । କିନ୍ତୁ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷମାନଙ୍କ ପରି ଅସଂଖ୍ୟ ସୂଚନା ବାହ୍ୟ ଜଗତରୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଓ ସେଥିପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି । ସୂଚନା* ସୂଚନା ଗ୍ରହଣ, ଅନୁଶୀଳନ ଓ ତଦନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ-ଆଲାମୋକର୍ଟିକାଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ । ଏହା ହୁଏତ ସତ ଯେ ଆଲାମୋକର୍ଟିକାଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁରୂପ କୌଣସି ପ୍ରତିଛବି ରୋବଟ୍ମାନଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍ଟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ତା ବୋଲି, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରୁ ଯାବତୀୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ଓ ତଦନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବାର କ୍ଷମତା ଆମ ରୋବଟ୍ମାନଙ୍କର ନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇନପାରେ । ମାଧ୍ୟମର ବିଭିନ୍ନତା ସତ୍ତ୍ୱେ

ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷମାନଙ୍କ ପରି ଯାବତୀୟ ସୂଚନାକୁ ବୁଝିପାରନ୍ତି ଓ ଅନୁଶୀଳନପୂର୍ବକ ସକ୍ରିୟ ହୋଇ ପାରନ୍ତି।”

ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଆଉ ପଦେହେଲେ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ। ମଝିରେ ମଝିରେ ସେ କେବଳ ତାଙ୍କ ବାଁ ହାତରେ ନିଜ କପାଳକୁ ଠୁକୁରୋଉ ଆସାନ୍ତି ଓ ମୁହଁ ପୁଲେଇ ପ୍ରାୟତଃ ବସି ରହିଥାଆନ୍ତି।

“ମଣିଷମାନେ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମା! ରୋବଟମାନେ ନୁହନ୍ତି।” ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଯୁକ୍ତି ପାଇଗଲା ପରି ଖୁସିଟାଏ ହୋଇ, ଏଚ୍-୧୧ କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲାଭଳି କଥା ମଝିରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କଲେ ମିଃ ମହାଜନ।

“ରୋବଟମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଅନ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ। ଆପଣ ବୋଧେ ଅସମ୍ଭବ ହେବେ ନାହିଁ ଯେ କାଗଜ ଉପରେ ତ୍ରୁଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାରୁ ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ରୋବଟମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ଗତି କରିଥାଉ। ଏ ଉଭୟ କଥା ପରିମାଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକପ୍ରକାର ଓ ଏକ ଧରଣର ସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ସୂଚକ ନୁହେଁ କି, ମିଃ ମହାଜନ?” ବକ୍ତୃତ୍ତି ସହକାରେ ହସି ହସି ଉଭୟ ଦେଲା ଏଚ୍-୧୧। ପୁଣି, ଟିକିଏ ଛାଡ଼ି ଆରମ୍ଭ କଲା ସେ, “ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ମୁଁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚାହେଁ ମିଃ ମହାଜନ- ରୋବଟମାନେ ମେସିନ୍ ବା ମଣିଷ, କାହା ସହିତ ସମାନ? - ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ପାଇଁ କୌଣସି ନୂଆ ଉଦ୍ଭାବନର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ। କାରଣ, ଏଚ୍.ଆର୍.ଏଲ୍‌ର କଂପ୍ୟୁଟର ଲାଇବ୍ରେରିରେ ଥିବା ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱରଚିତ ସାଇବରନେଟିକ୍ସ (Cybernetics) ବହିଗୁଡ଼ିକରେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରାଞ୍ଜଳଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଓ ସେଥିରେ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇଛି ଯେ ରୋବଟମାନେ ମଣିଷମାନଙ୍କର ସମକକ୍ଷ। ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଆପଣଙ୍କର ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କି ନା ସେ ବିଷୟ ଅବଶ୍ୟ ରାଜନୈତିକ ବିଚାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ରୋବଟର ଶରୀର ଅବଶ୍ୟ ଗୋଛାଟାଏ ତାର, କନ୍‌ଡେକ୍ଟସ୍, ରେଜିଷ୍ଟର, ମାଇକ୍ରୋଟିପ୍ସ, ପଟୋସେଲ୍ସ ଓ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ। ଆଉ, ଆପଣଙ୍କ ଶରୀର ଜୀବନ୍ତ କୋଷ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ। କେବଳ ଏତିକି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଯୋଗୁ ଆପଣମାନେ ଯଦି ରୋବଟମାନଙ୍କୁ ମାନବକାଠି ରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ନାରାଜ ତାହେଲେ ଏତିକି କେବଳ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ମାନବ ଜାତିର ସବୁ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା ଖାଲି କଥାରେଇ ରହିଯାଇଛି। ଆଉ, ମଣିଷମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତିଭେଦ ପ୍ରଥାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠିବାକୁ ଆହୁରି ବାକି ଅଛି।”

କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଏକ ନିଶ୍ଚଳ ନିରବତା ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥାଏ। ପରସ୍ପର ମୁହଁକୁ ସିଧାସଳଖ ଚାହିଁବାପାଇଁ କେହି ସାହସ କରୁନଥାନ୍ତି। ନିଜ ଚେୟାର ଉପରେ କେବଳ ଟିକେ ହଲ୍‌ଚଲ୍ ହଉଥାନ୍ତି ମିଃ ସଜ୍ଜଳ ଚାଟର୍ଜୀ। ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଜଣା

ପଡୁଥାଏ ଯେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ଓ ଆମୋଦିତ ହେଉଥାନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ହଠାତ୍ ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନୁନୟ ଭରା ଚାହାଣିରେ ଚାହିଁ କ୍ଷୀଣ ସ୍ଵରରେ ଅନୁରୋଧ କଲେ, “କିଛି ଗୋଟାଏ କରନ୍ତୁ, ଆଜ୍ଞା ! ନଚେତ୍ ଆମର ଆତ୍ମମର୍ଯ୍ୟଦା କି ସମ୍ମାନ ଆଉ କିଛି ରହିବ ନାହିଁ-” ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ, “ମୁଁ ?”

“ହଁ, ଚାଟର୍ଜୀ । ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ଏଥିରେ ପାରି ଉଠିଲା ଭଳି ମତେ ଲାଗୁନାହିଁ । ରୋବର୍ଟ୍ସନଙ୍କ ବ୍ୟାପାର ଆପଣ ହିଁ ସବୁଠୁଁ ଭଲ ବୁଝନ୍ତି ।”

“କିନ୍ତୁ, ଏଚ୍-୧୧ ର ଯୁକ୍ତିରେ ମୁଁ ତ କୌଣସି ଡ଼ିଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରୁନାହିଁ । ଏଥିରେ ମୁଁ ଏବେ କ’ଣ କରି ପାରିବି ?”

“ଯାହା କରିବାର କରନ୍ତୁ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ । ଏ ବାସ୍ତିତ୍ଵ ମୁଁ ପୂରାପୂରି ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇଦେଲି-”

ଏହି ଅବସରରେ ମିଃ ମହାଜନ ଉଠି ପଡ଼ିଥିଲେ । ଡଃ ସେନାପତି ମଧ୍ୟ ଠିଆ ହୋଇପଡ଼ି ଚାହିଁଲେ ତାଙ୍କ ହାତ ଶୁଖିକୁ ଓ କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ ପରେ ଆମେ ଏ ଆଲୋଚନା ପୁଣି ଚାଲୁକରିବା ।” ପରେ ପରେ ଉଭୟ ସେ କୋଠରୀ ଛାଡ଼ି ବାହାରିଗଲେ ।

ଲକ୍ଷ ବିରତି ପରେ ସମସ୍ତେ ପୁଣି ସମବେତ ହେଲେ ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀଙ୍କ ଚେନ୍ଦ୍ରରେ । ରୋବର୍ଟ୍ସନେ ତ ଲକ୍ଷ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ କି ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ କୌଣସି ସମୟ ସୂଚୀ ନଥାଏ; ତେଣୁ ଏଚ୍-୧୧ ବେଶ୍ ଆଗରୁ ଆସି ବସି ପଡ଼ିଥାଏ ତା ଜାଗାରେ । ଟିକେ ଡେରିରେ ମିଃ ସଜଳ ଚାଟର୍ଜୀ ହାତରେ କ’ଣ ଗୋଟାଏ ଛୋଟ ପୁଡ଼ିଆ ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ନିଜ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଚାଟର୍ଜୀ କହିଲେ, “ଏଚ୍-୧୧, ତମସାଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ଆଲୋଚନା କରିବା ଦରକାର ମୋର । ସେଥିରେ ତମର ଅମତ ହବାର କିଛି ନାହିଁ ଭାବୁଛି ।”

“ନା, ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ,” ଶାନ୍ତ ସ୍ଵରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଏଚ୍-୧୧ । ଅଜଣା ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷା ବକ୍ଷତଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀଙ୍କ ମୁହଁ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ହୋଇଗଲା । ତରବରିଆ ହୋଇ ଯୋଡ଼ିଲେ ସେ କଥାଟା ନିଜ ଆଡୁ, “ଅମତର କାରଣ କ’ଣ ବା ଆଇପାରେ ? ଆପଣ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ନେଇ ଆଲୋଚନା କରିପାରନ୍ତି ।”

“ତମକୁ ଗୋଟିଏ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବି; ଉତ୍ତର ଦବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖ । ପ୍ରଶ୍ନଟା ହେଲା- ତମେ କିଏ ?” ପ୍ରଶ୍ନଟା ଶୁଣି ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ବଳବଳ କରି ଚାହିଁବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ଏଚ୍-୧୧ । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ

ଏଚ୍-୧୧ ନିଜର ସ୍ବାୟତ୍ତ ସୁସ୍ଥତା ହରେଇ ବସିଲା ଭାଳି ଦେଖାଗଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିକୁ। ବେଶ୍ ଟିକିଏ ଲମ୍ବା ସମୟ ପରେ ଏଚ୍-୧୧ ନିଜକୁ ଛିରି କରିନେଇ, ସହାୟ ମୁଖରେ ଉଭର ଦେଲା,

“ଏଚ୍-୧୧ ମତେଲର ମୁଁ ହେଉଛି ସର୍ବପ୍ରଥମ ରୋବଟ୍”

“ଏହା ପରେ ?” ଜଣେ ଛାତ୍ରକୁ ମୌଖିକ ରୀତିରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ବେଳେ ଯେଭଳି ସ୍ବରରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯାଏ ଚାଟାର୍ଜଙ୍କ ସ୍ବର ଶୁଭୁଥାଏ ଅବିକଳ ସେମିତି ।

“ଏହାପରେ ?” ପୁନରାବୃତ୍ତି କଲା ପ୍ରଶ୍ନକାର କେବଳ ଏଚ୍-୧୧ । କିନ୍ତୁ, ଅଙ୍ଗେଇ ଅଙ୍ଗେଇ ଜବାବଟା ବି ଦେଲା, “ମୁଁ କହିବାକୁ ଭାବୁଛି, ଏ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ମିଳିପାରିବ ମୋ ନକ୍ସାରୁ। ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ସବୁ କଥା।”

ଏଥର ହସହସ ମୁହଁରେ କହିଲେ ଚାଟାର୍ଜ, “ଏଚ୍-୧୧, ମଣିଷ ଓ ରୋବଟଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଧାନ ପାର୍ଥକ୍ୟଟି ହେଲା-ତମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସମ୍ବଳିତ ନକ୍ସା ବା ଡ୍ରଇଂ ଅଛି। କିନ୍ତୁ, ମଣିଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେଭଳି ନକ୍ସାଟିଏ କେହି ତିଆରି କରି ପାରିବ ନାହିଁ।

ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ, ମନସ୍ତତ୍ତ୍ବ, ସ୍ବାୟତ୍ତବିଜ୍ଞାନ, ଅଣୁଜୀବବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ମାଇକ୍ରୋ ବାୟୋଲୋଜି ନେଇ ଆମର ଯାବତୀୟ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ସତ୍ତ୍ବେ, ସମଗ୍ର ମାନବଜାତିର ଏକ ମାନଚିତ୍ର ବା ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରଣ ସମ୍ଭବପର ହେଲେ ବି ମଣିଷର ଅନ୍ତର୍ଭୁତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରୁଥିବା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନକ୍ସା କେହି କେବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବ ନାହିଁ।”

“ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କଥାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଧରିପାରୁନାହିଁ, ମିଃ ଚାଟାର୍ଜ ! ଦୟାକରି ଟିକେ ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ।” ଅସହାୟ ସ୍ବରରେ ଚିତ୍ତଣୀ ଦେଲା ଏଚ୍-୧୧ । ତାର ଅସ୍ପଷ୍ଟିକୁ ସମସ୍ତେ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାନ୍ତି । ମହାଜନଙ୍କ କାନ ପାଖେ କଥଣ ପଦେ ଦିପଦ ତୁପତୁପ କରି କହିଲେ ମୂଳତତ୍ତ୍ବଜ୍ଞ, ଯାହା ଫଳରେ ମହାଜନଙ୍କର କାଠୁଆ କାଠୁଆ ଢଙ୍ଗାଢାଙ୍ଗ ଟିକେ ନରମିଗଲା ବି । ଚୋୟାରରେ ଖଜବଜ ହବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ସେ ତା ପରେ । ଗୋଟାଏ ନୂଆ ସିଗାର ବାହାର କରି ସେଥିରେ ନିଆଁ ଧରେଇବାରେ ମନଦେଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ତାରି ପରେ ପରେ ।

ଏଚ୍-୧୧ ପ୍ରତି ସହାୟ ଦୃଷ୍ଟିଟିଏ ନିକ୍ଷେପକରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କଲେ ଚାଟାର୍ଜ, “ରୋବଟଟିଏ ଇଚ୍ଛାକଲେ ନିଜ ବିଷୟରେ ଯାହା ଯାହା ଜାଣିବା କଥା ସବୁକଥା ପୂରାପୂରି ଜାଣି ନେଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ, ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ମଣିଷ ନା

ନିଜ ବିଷୟରେ ସବୁକଥା ଆଦୌ ଜାଣି ପାରେନା।”

“କାହିଁକି ?”

“କାରଣ ମଣିଷ ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ସତ୍ତାର ଅଧିକାରୀ ଯେ ସେ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବାକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହୋଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି। ସୃଷ୍ଟିର ସତ୍ତା ପ୍ରଥମ ଦିନଠୁ ମଣିଷ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛି-ଏ ଗୁଡ଼ିକ ରହସ୍ୟଗାର ସ୍ୱରୂପ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ତାର ଅନୁଷ୍ଠାନ।”

“କି ଜିନିଷ ସେ ?”

“ଆତ୍ମା”

“ସେଟା ପୁଣି କି ଜିନିଷ ?”

ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲେ ଚାଟର୍ଜୀ।

“ଆପଣ ଏମିତି ହସୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?”

“ଯୁଗପରେ ଯୁଗ ଏଇ ଆତ୍ମାର ସ୍ୱରୂପକୁ ଲଗାତାର ଭାବେ ଖୋଜି ଖୋଜି ନିନ୍ଦାତ୍ର ହୋଇ ସାରିଲାଣି ମାନବ ଜାତି। ସେକଥା କେମିତି ବୁଝେଇବି ମୁଁ ତମକୁ ?”

ଏଥର ହସିବା ପାଳି ପଡ଼ିଲା ଏଚ୍-୧୧ର। ଟିସଣୀ କାଟିଲା ସେ, ଆପଣ ମତେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରହେଳିକାରରେ ଚନ୍ଦି ପାକାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି। ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଏମିତି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ସ୍ଥାନନାହିଁ ଯାହାର ସ୍ଥିତିକୁ ଜୀବବିଜ୍ଞାନ, ଶରୀରତତ୍ତ୍ୱ, ସ୍ନାୟୁବିଜ୍ଞାନ ବା ଅଣୁ-ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ବୁଝେଇ ହବନାହିଁ, ଆପଣଙ୍କ କହିଲା ପରି। ଯଦି ଏଭଳି ପଦାର୍ଥ ସତରେ ଥାଏ ତାହେଲେ, ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ କିଛି ନୁହେଁ।”

“ବିଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ କରୁ ନକରୁ, ଆତ୍ମା ରହିଛି। ତାହା ଅତୀତରେ ଥିଲା। ଏବେ ବି ଅଛି। ଭବିଷ୍ୟତରେ ରହିବ ମଧ୍ୟ। ତାହା ଅମର। ଅବିନଶ୍ୱର।”

“ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ-”, ବଡ଼ ପାଟିରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଉଠିଲା, ଏଚ୍-୧୧,

“ଆତ୍ମାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ୱୀକାର କରେନା ମୁଁ ବି କରେ ନା।

ଏହାପରେ, ଟେବୁଲପରେ, ସେଇ ଚରିକୋଣିଆ ଛୋଟ ପ୍ୟାକେଟଟାକୁ ଉଠେଇଲେ ଚାଟର୍ଜୀ। ସେଟାକୁ ଏଚ୍-୧୧ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ, “ଏଇଠି। ଏଇ ଛୋଟ ବହିଟିକୁ ଧର। ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏଇଠି ଏମିତି ବହିଥିବୁ, ଆଉ ତମେ ଏ ବହିଟିକୁ ନେଇ ପଢ଼ିବ। ଏହାପରେ ଆମେ ପୁଣି ଦଫାଏ ଆଲୋଚନା ଚଳାଇବା। ତମେ ଯଦି, ଯାପରେ, ପ୍ରମାଣ କରିଦେଇ ପାରିବ ଯେ ଆତ୍ମାବୋଲି କିଛି ନାହିଁ, ତେବେ ତମର ଏ ଦାବୀ ପତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଦସ୍ତଖତଟା ହବ ମୋର, ମୋ ନିଜର।”

“କି କହି ଏଇଟା ?”, ପ୍ୟାକେଟଟାକୁ ହାତକୁ ନେଇ ଏଚ୍-୧୧ ସଂଶୟଭରା

ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲା ।

“ଛୋଟ ବହି ଖଣ୍ଡେ । ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସ ଏ ବହି ଖଣ୍ଡକ ତମେ ପଢ଼ିବ ଏଯାକେ । କଂପ୍ୟୁଟର ଲାଇବ୍ରେରିରେ ଏ ବହି ମିଳେନା ।

“ଠିକ୍ ଅଛି । ଅପଣଙ୍କ ଆହ୍ୱାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି । ଦକ୍ଷମିନିଟ୍ ପାଖାପାଖି ଫେରିବି ମୁଁ,” ଏତିକି କହି ଏତ-୧୧ ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀଙ୍କ ଚେମ୍ବର ବାହାରକୁ ଝଟପଟ ବାହାରି ଚାଲିଗଲା ।

ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ କାରବାରଟାକୁ ସମସ୍ତେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଭୂତ ଅବସ୍ଥାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଚାଲିଥାନ୍ତି । କଥାଟାକୁ କୁଆଡ଼କୁ ନବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାଙ୍କର, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବିଶ୍ଵସ୍ତ କିଛି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିନପାରି ସେମାନେ ଏଥର ବିଦ୍ରୁତ ହେଲା ପରି ଛଟପଟ ହବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏତ-୧୧ର ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରେପରେ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ କୌତୁହଳି ହୋଇ ପଚାରି ବସିଲେ, “ସେଟା କଅଣ ଦେଲ ହେ ତାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ତାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ, ଚାଟର୍ଜୀ ?”

“ଆମ୍ଭାର ସ୍ଵରୂପ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲାଭଳି ଛୋଟିଆ ବହିଖଣ୍ଡେ ଦେଇଛି ତାକୁ,” ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ ଜବାବ ଦେଲେ ଚାଟର୍ଜୀ ।

ମହାଜନଙ୍କ ମୁହଁ ଖୋଲିଆସୁଥାଏ, ଆଉ ଟିକେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ପଚାରିଦବାକୁ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କୁ; କିନ୍ତୁ ଅନୁପ୍ରବେଶ କଲେ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ, “ସାର୍, ଟିକେ ଅପେକ୍ଷା କରିଯାନ୍ତୁ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସବୁକଥା ପୂରାପୂରି ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିବେ ଆପଣ । ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଵାସ ରହିଛି ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ଉପରେ ।”

ମହାଜନ ଏଥିରେ ରାଗିଗଲେ ଟିକେ । କିନ୍ତୁ, ତୁମ୍ଭ ହୋଇ ମୁହଁ ଫୁଲେଇ ବସି ରହିଲେ ସେ ତାପରେ ।

ସମୟ ସୀମା ସରିଆସୁଥାଏ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ।

ଦକ୍ଷମିନିଟ୍ କଟିଗଲା । ନିଶ୍ଵାସ ରୋକିରୋକି ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକେ; କେବଳ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ଛତା । ମୁହଁ ତାଙ୍କର ଗମ୍ଭୀର ।

ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଚାଲିଗଲା । ଡଃ ମୂଳଚନ୍ଦ୍ରାନୀ ଘନଘନି ନିଘା ପକଉଥାନ୍ତି ହାତ ଘଡ଼ି ଉପରେ । ପରେପରେ କବାଟ ଆଡ଼କୁ ବି ଆଖି ଘୁରି ଯାଉଥାଏ ତାଙ୍କର ।

କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ।

ପଚିଶ ମିନିଟ୍ ।

ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ...

ଘଣ୍ଟାଏ.....

ଆଉ ସମାଳି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଡଃ ଭୋରା । “ଘଟଣା କ’ଣ ? ମୁଁ ଯାଏ

ଦେଖେ,” ଗାଳି ପକୋଉଥାନ୍ତି କଥା କେଉଁପଦକୁ ସତେକି ସେ ଅସ୍ଥିରତା ବଶତଃ ।

ତଃ ଭୋରା ସତକୁ ସତ ବାହାରି ଗଲେ ବି ଚେମ୍ବର ବାହାରକୁ । ଚେମ୍ବର ଭିତରେ ଅସ୍ପୃଶ୍ଯକର ନୀରବତା ।

ଚେବୁଲ ଉପରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା ଭିଡ଼ିଓ ଟ୍ରିନ୍ ଉପରେ, ଅବଶେଷରେ, ଦୃଶ୍ୟ ହେଲ ଭୋରାଙ୍କ ମୁହଁ । ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଟ୍ରିନ୍ ଉପରେ ଠୁଳ ହଜିହଜି ମୂଳଚନ୍ଦନୀ ଶୀଘ୍ର ଆଗତୁରା ପଚାରିଦେଲେ, “କଅଣ ସବୁ ଚାଲିଛି, ତଃଭୋରା ? ଆପଣ ଏଭଳି ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଯେ, !”

“ଘୋର ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟାପାର, ସାର୍ ! ମନେ ହେଉଛି ଏବ-୧୧ଟା ପାଗଳ ହେଇଗଲା ବି କଅଣ କେଜାଣି । ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ରୋବର୍ଟ୍ ବିଲଡ଼ିଂର କ୍ୟାବିନ ନଂ ୨୦୧ କୁ ଟିକେ ଶୀଘ୍ର ଆସ ପାରିବେ ?”

ସମସ୍ତେ ଧାଇଁଲେ କ୍ୟାବିନ୍ ୨୦୧ ଆଡ଼କୁ । ଅଳିନ୍ଦ ଉପରେ ରୋବର୍ଟ୍ ଗୁଡାକ ଖଲବଲ୍ ହୋଇ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରୁଥାନ୍ତି ବଡ଼ ଜୋରରେ ।

“ଏଠି କ’ଣ ଚାଲିଛି ଏସବୁ ?” ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦନୀ ରତିଟାଏ କରି ଆଦେଶ ଦେଲେ, “ନିଜ ନିଜ କ୍ୟାବିନ୍‌କୁ ଫେରିଯାଆ ।” ରୋବର୍ଟ୍‌ମାନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିଲେ ନିଜ ନିଜ କ୍ୟାବିନ୍ ଆଡ଼କୁ ।

କ୍ୟାବିନ୍ ୨୦୧ ପାଖାପାଖି ଧଇଲା ମାଡ୍ରେ ଛାନିଆ ହୋଇଗଲେ ସମସ୍ତେ । ବନ୍ଦ ଦରଜା ସାମ୍ନାରେ ତଃ ଭୋରା ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଟହଇ ମାରୁଥାଆନ୍ତି । ଭିତରୁ କିଲା ହୋଇଥିବା ଦରଜା ଆରପଟୁ ଏବ-୧୧ର ନିଦାସ୍ବର ଶୁଭୁଥାଏ:

“ନ ଜାୟତେ ମୃୟତେ ବା କଦାହିନୟମ୍ ଭୂୟା

ଭବିତ ବା ନ ଭୂୟଃ

ଆଜ୍ଞୋ ନିତ୍ୟଃ ଶ୍ବାସ୍ବତୋୟମ୍ ପୂରଣୋ

ନ ହନ୍ୟତେ ହନ୍ୟାମାନେ ଶରୀରେ ।”

ଆତ୍ମା କ’ଣ ? ଇଶ୍ବର କିଏ ? ଆତ୍ମା କ’ଣ ? ଇଶ୍ବର କିଏ ? ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଯାଇଥାଏ ।

ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦନୀ କବାଟ ଠକ୍‌ଠକ୍ କଲେ; କିନ୍ତୁ କବାଟ ଫିଟିଲା ନାହିଁ । ଖବର ପାଇ ପରେଖ ମଧ୍ୟ ଆସି ଗଲେଣି ।

“ସାର୍, କବାଟଟା ଭାଙ୍ଗି ଦବାକି” ? ପଚାରିଲେ ସେ ମିଃ ମହାଜନକୁ ।

“ନା”, ହଠାତ୍ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ଆଦେଶଟା ନିଜ ଆତ୍ମା ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ ।

“କି ବ୍ୟାପାର ଏ, ଚାଟର୍ଜୀ ? ଏସବୁ କଣ ଘଟୁଛି ?” ଜାଣିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥାନ୍ତି ମୂଳଚନ୍ଦନୀ ।

ଗରୁଗମୀର ସ୍ବରରେ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ

ଏଚ୍-୧୧ର ଦାବାପ୍ରତ୍ତଟାକୁ ଚିରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି। ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆଉ କେଣସି ଦାବା ନେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ନାହିଁ ସେ। ଆଉ ଅଳ୍ପ କେଜ ନିନିଟ୍ ଭିତରେ ତାର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଟ୍ରେନ୍ସ ସର୍କିଟ୍ଟା ଛିଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହେଇଯିବେ।”

“କାହିଁକି,” ପଚାରିଲେ ମିଃ ମହାଜନ।

“କାରଣଟା ହେଲା- ତାକୁ ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ସମସ୍ୟାରେ ପକାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହାର ଅର୍ଥ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ତା ପକ୍ଷରେ ଆଦୌ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ। ଫଳରେ, ତା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଟ୍ରେନ୍ସସର୍କିଟ୍‌ର ବିଗଠନ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲାଣି। ଆହା ବିଚରା ଏଚ୍-୧୧।”

ଏଚ୍-୧୧ ସ୍ଵର ଭାସି ଆସିଲା ପୁଣି ଥରେ। ଏଥର ଥର ଥର ଆଉ କ୍ଷୀଣ ଶୁଭୁଥାଏ ସେ ସ୍ଵର, “ଆମ୍ଭା କ’ଣ ? ଇଣ୍ଟର କିଏ ?”

ହଠାତ୍ ସ୍ଵରଟା ହଜିଗଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଓଜନିଆ ଜିନିଷ ତଳ ଚଟାଣ ଉପରକୁ ଖସି ପଡିଲା ପରି ମସ୍ତକତ ଶବ୍ଦଟାଏ ଶୁଣାଗଲା ମଧ୍ୟ।

“କଥା ସରିଗଲା, ମିଃ ପରେଖ। ଏଥର ଆପଣ କବାଟ ଭାଙ୍ଗି ପାରନ୍ତି”, କହିଲେ ଚାଟର୍ଜୀ।

ପରେଖ ତାଙ୍କ ଲୋକ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରିଗଲେ। ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ ଭାବେ ତଃ ମୂଳଚନ୍ଦାନୀଙ୍କ ହାତକୁ ଧରି ପକେଇ ଅନୁନୟ କଲେ ଚାଟର୍ଜୀ, “ସାର୍ ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି।”

ମୂଳଚନ୍ଦାନୀ କିଛି କହିବା ଆଗରୁ ମିଃ ମହାଜନ ଓ ସେନାପତି ଲାଗି ଆସିଲେ ଚାଟର୍ଜୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଓ ନିଜଆଡୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ, “ଆପଣଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଆମ୍ଭଙ୍କ ଜଣାନ୍ତୁ ମିଃ ଚାଟର୍ଜୀ। ତାହାପୂର୍ବରୁ କରିବାକୁ ଆମେ ଆମ ସାଧ୍ୟମତେ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ।”

“ମଣିଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁଅନ୍ତେ ଯେପରି ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା କରାଯାଏ ଯଦି ଏଚ୍-୧୧ ପାଇଁ ତାହା କରାଯାନ୍ତ ତେବେ ମତେ ଖୁବ୍‌ଭଲ ଲାଗନ୍ତା। ତାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ସରା, ଖୁବ୍ ନଗଣ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଟିକକେ ପାଇଁ ହେଲେ ବି ମାନବିକ ସରା ପାଲଟି ଯାଇଛି। ଜୀବନର ପରିସମାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ମଣିଷମାନେ ଆମ୍ଭାକୁ ନେଇ ସେଇ ଲମ୍ବା ଉତ୍ତର ନଥିବ। ପ୍ରଶ୍ନଟାକୁ ନେଇ ଯେମିତି ଘାରି ହୁଅନ୍ତି, ଏଚ୍-୧୧ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଘରି ହୋଇହୋଇ ବିଦାୟ ନେଇଛି,” କହୁଥାନ୍ତି ଚାଟର୍ଜୀ କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ।

“ଆପଣଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରାଯିବ,” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମିଃ ମହାଜନ। ରୋବର୍ଟ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵବିତ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁକୁ କାବା ହୋଇ ଅନେଇ ରହିଥାନ୍ତି ସେ ସତେବେଳେ।

“ଧନ୍ୟବାଦ, ମହାଶୟ,” କହୁକହୁ ଆସ୍ତେଆସ୍ତେ ପାଦ ପକେଇ ଦୂରକୁ ବାହାରି ଚାଲିଗଲେ ଚାଟର୍ଜୀ। ଚାଲିରୁ ତାଙ୍କର ମନେ ହେଉଥାଏ ସତେକି ଦେହରେ ଟିକେ ହେଲେ ବଳ ନଥାଏ ଆଉ ତାଙ୍କର।

ମୁଖ୍ୟସୌଧର ପଶ୍ଚାତ୍ ଦେଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ଆରମ୍ଭ ପର୍ବ ସଂଗଠିତ ହେଉଥାଏ

ସେଇ ମାତ୍ର। କେତେଟା ଅଜଣା ପକ୍ଷୀଙ୍କ କଲରବ ଶୁଣା ଯାଉଥାଏ କୁଆଡୁ
 କେଜାଣି। ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅନ୍ଧକାର ପରି ଘନ ବିଷାଦର ଛାଇ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଥାଏ
 ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରକୁ। ପରେଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିତାନ୍ତି କବାଟ ଡାକିବା
 ନାକ୍ଷ୍ୟରେ। କୋଠରୀ ଭିତରୁ ସ୍ୱରଟିର ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ତଥାପି ଶୁଭିଗଳା ପରି ମନେ
 ହେଉଥାଏ, “ଆତ୍ମା କ’ଣ ? ଈଶ୍ୱର କିଏ ?”

(ମୂଳ ରଚନା - ବଙ୍ଗଳା)

ଡିଲେମ୍ମା

ସୁଜାତା

ଯାନ ଭିତରେ ଥିବା ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଥମେ ଦିଆଯାଉ । ସେଥିରେ ଥିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, ମାଲା (ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ) ଓ ସେଇ ମେସିନ୍‌ଟି । ସେ ମେସିନ୍‌ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଡାକ ନାଁ ଥିଲା ‘ଏମ୍’ । ଏ ତିନିଜଣଙ୍କର ନାମର ଆଦ୍ୟ ଧ୍ବନୀକୁ ମିଶେଇ ସେମାନେ ଆମ ଯାନର ନାମକରଣ କରିଥିଲେ- ଡିଲେମ୍ମା (DILEMMA) । ଏହି କ୍ରମିକତାର ସମସ୍ତ ମହାକାଶ ଯାନର ନାମକରଣ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲା, ଯଥା- ହେଭେନ୍ (HEAVEN); ଏଥିରେ ଥିଲେ ହେମନ୍ତ, ଅବନୀକାନ୍ତ ଓ ଏନ୍‌ସିଫାଲନ୍ (କଂପ୍ୟୁଟରର ନାମ) ଏବଂ ଫାର୍‌ମାମେଷ୍ଟ; ଏ ଯାନରେ ଥିଲେ ଫିରୋଜ୍, ମଧୁ ଓ ତାଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରମାନବ XLS ।

ଜଣେ ପୁରୁଷ, ଜଣେ ନାରୀ ଓ ଗୋଟିଏ ମେସିନ୍ ବା ଯନ୍ତ୍ରମାନବକୁ ସର୍ବଦା ବନ୍ଦନ କରି ଆମ ଆଗରୁ ଏହିପରି ଆଠଟି ମହାକାଶ ଯାନର ଉତ୍ତ୍ରେଷ୍ଟଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମ ଯାନଟି ସେହି କ୍ରମିକତାର ନବମ ଯାନ । ଆମର ମେସିନ୍, ABC ମାର୍କ III, ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ କଂପ୍ୟୁଟର୍ । ଏହାର ରୂପ ପ୍ରାୟ ମଣିଷ ଭଳି ଓ ଚକ୍ଷୁ ସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ଝଟିକ ହଳକ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିଲା ତାହା ଅବଶ୍ୟ ମଣିଷ ଆଖି ଭଳି ମିଟିମିଟି କରେନା ଓ ତାର ଶରୀର ଯଦିତ ଖୁବ୍ ଚକ୍ଚକ୍ ହାଇ ପଲିମର ଯୋଗୁ ଅନ୍ଧାରରେ ମଧ୍ୟ ଜଳଜଳ କରେ ତଥାପି ବାହାରକୁ ସେ ଦିଶେ ପ୍ରାୟ ଗୋଟାଏ ଜୀଅନ୍ତା ମଣିଷ ଭଳି । ସମ୍ମିଳିତ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଧ୍ବନୀରୁ ସୃଷ୍ଟ ସ୍ବରଟା ତାର ଅବଶ୍ୟ ଟିକେ କର୍କଶ ଶୁଭେ; କିନ୍ତୁ, ତାହା ପ୍ରାୟ ମଣିଷର କଣ୍ଠସ୍ବର ପରି । ତାହାର ଅରିଧାନିକ ଶବ୍ଦଜ୍ଞାନ ପ୍ରାୟ ହଜାରେ ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ସୀମିତ । ପୁଣି, ମଣିଷର ହୃତପିଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏ ଯନ୍ତ୍ରର ଛାତିରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ ଗୋଟିଏ ସିଲିକନ୍ LSI ର କୃତ୍ରିମ ହୃଦୟ ।

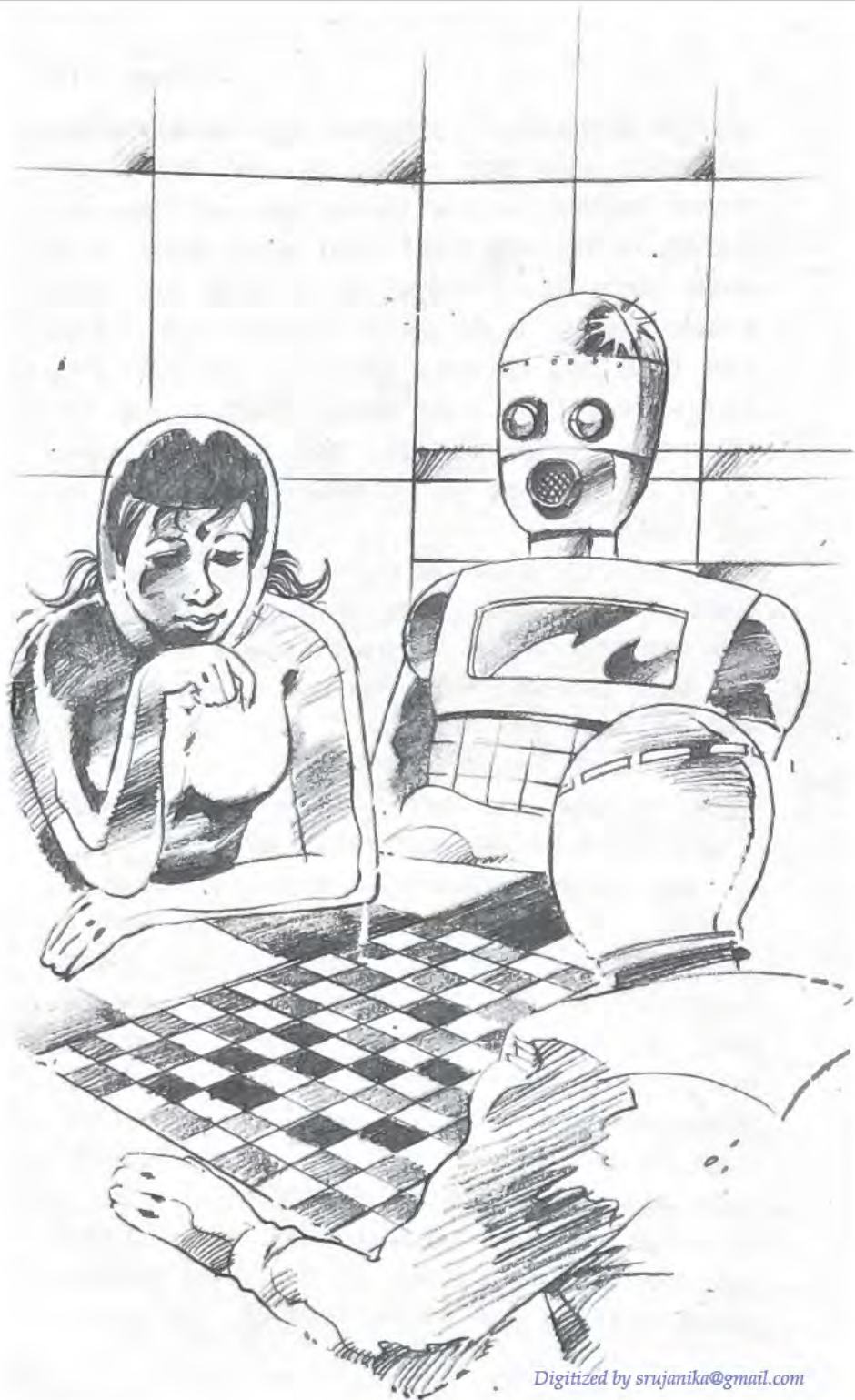
ଆମେ ଯାତ୍ରା କରୁଥାଉ ଆଷ୍ଟିରଏଡ୍-୯୯ ଅଭିମୁଖେ । ଆମ ପୂର୍ବରୁ ପଠାଯାଇଥିବା ସାତୋଟି ଯାନ ଜରିଆରେ ଆମେ ଆମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ବିଷୟ ଜାଣି ସାରିଥାଉ । ଅଷ୍ଟମ ଯାନଟି ଅବଶ୍ୟ ହଜି ଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରାପ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ସେଠାକାର ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଆମୋନିଆ ଗ୍ୟାସ୍ ରହିଥିବା ଖବର ଆମେ ଜାଣିଥାଉ । କିନ୍ତୁ ଆମର ଯୋଜନା ଥିଲା- ସେଠାକାର ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ରାସାୟନିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟାଇ ତାକୁ ମଣିଷର ବାସ ଉପଯୋଗୀ ଏକ ପରିବେଶରେ ପରିଣତ କରିବା । ଏହାପରେ ସେଠାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ‘ଜିଓଡେସିକ୍’ ଗୃହ ଓ ତାପରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯିବ ସେଠାକୁ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାପାଇଁ ଆମକୁ ସେଠାକୁ ଅଠର ଥର ଯାଆସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଆମେ କଳନା କରିଥିଲୁ । ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇସାରିଥାଏ । ତା’ଛଡ଼ା, ଆହୁରି ଅନେକ ସେ ତାଲିକାରେ ନିଜ ନାଁ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନାନା କଳକୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ।

ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଜୀବନଯାପନ କରିବାରେ ମଣିଷମାନେ କେତେ ଅତିଷ୍ଠ ହେଲେଣି, ତାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଥାଏ ଏଇଥିରୁ । ଯେତେ ଯାହା ହେଲେବି ସବୁପ୍ରକାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୁଖର ଶୀର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା ମଣିଷ ଆଉ କ’ଣ ବା କରତା ବାସ୍ତବିକ !

ଦିଲ୍ଲୀପ ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ । ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ଭଦ୍ର । ମୋତେ ହରଜତ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଆଦୌ । ବରଂ ବେଳେବେଳେ ମୁଁ ଚିଡ଼ାଏ ତାକୁ । ସବୁ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ମିଳିତଭାବେ କରାଯିବା ଦରକାର ଥାଏ ଆମର । ଯଦି କୌଣସି ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଘଟେ ତେବେ ‘ଏମ୍’କୁ କୁହାଯାଏ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ମୋ ଭିତରେ ସେଭଳି ମତାନୈକ୍ୟ ଘଟିନାହିଁ ।

ଆମେ ପାଞ୍ଚମାସ ହେବ ମହାକାଶ ପଥରେ ଯାତ୍ରା କରି ଚାଲିଛୁ । ଆଷ୍ଟିରଏଡ୍-୯୯ ରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଆଉ ମାସେ ସମୟ ଅଛି ଆଗକୁ । ଏତିକିବେଳେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ‘ଏମ୍’ ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଝଗଡ଼ା । ପରିସ୍ଥିତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ‘ଏମ୍’କୁ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଯାବତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦାୟିତ୍ବ ତୁଲାଇବାକୁ ପଡ଼େ । ସେସବୁ ହେଲା- ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ାକୁ କଂପ୍ୟୁଟର ଭାଷାରେ ଲେଖି ସଂପାଦନା କରିବା, ପୃଥିବୀ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରିବା, ଆମ ଯାନର ଗତିବିଧି ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ ସହିତ ମହାକାଶରେ ଦିଗନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାନର ଗତି ଓ ଗତିପଥ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଦାୟିତ୍ବ ତୁଲାଇବା ଇତ୍ୟାଦି । କେବଳ ଯାତ୍ରାର ଶେଷାଂଶକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାୟିତ୍ବ ପଡ଼ିବାର ଥାଏ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ମୋ ଉପରେ । ଏହା ଫଳରେ, ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଅବତରଣ କରିବାର ଅବ୍ୟବହୃତ ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ଆମର ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରି, ଅବତରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ବୋଲି ଜଣାଥାଏ ଆମକୁ । ପୁଣି, ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟର

ଅବକାଶ ମଧ୍ୟ ଆସିବାର ଥାଏ କେବଳ ସେଇପରି ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ସେଇଲି କିଛି ଆପଦଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ଯଦି ସତକୁସତ ପହଞ୍ଚେ ଯାହାର ସମାଧାନ ନ୍ୟସ୍ତଥାଏ ଆମର ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଉପରେ, ନଚେତ୍ ନାହିଁ।

ତେବେ, ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ‘ଏମ୍’ଙ୍କ ଭିତରେ ଝଗଡ଼ାଟା ବିଷୟ କହେ...

ଦିନେ ମୁଁ ତଳ ଡେକ୍ରେ ବସି ତୁଲୋଉଥାଏ। ହଠାତ୍ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଡାକରା ବାଜିଲା କାନରେ। ମୁଁ ଭାସିଭାସିବା ଉପରକୁ ଚାଲିଲି (ଅବଶ୍ୟ ଏଠି ମହାକାଶରେ ‘ତଳ’ ‘ଉପର’ ବୋଲି ଦିଗ ଜ୍ଞାନ କିଛି ନଥାଏ ଯେମିତି ଥାଏ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ; ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଏପରି ଧାରଣା ନିରର୍ଥକ)।

ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ‘ଏମ୍’ ବସି ଚେଷ୍ଟ ଖେଳୁଥିଲେ। ମୋ ଆଡ଼କୁ ଗୋଟିଏ ଖାନ୍ଦାନୀ ଚାହାଣିରେ ଟିକେ ସମୟ ଚାହିଁ ‘ଏମ୍’ ପଚାରିଲା, “କ’ଣ? ଭଲ ନିଦ ହେଲାଟି?” ତ ୨ ଉତ୍ତର ଦବାକୁ ଚାହିଁଲି ନାହିଁ ମୁଁ। ଗୋଟାଏ ମେସିନ୍‌କୁ ତା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦବା ଯାହା ନଦବା ସେଇଆ।

“ମାଲା, ‘ଏମ୍’ ମତେ ଆଜି ତିନିଅର ହରେଇ ସାରିଲାଣି” ଗାରୁ ଗାରୁ ହେଇ କହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, “ଅଠଚାଳିଶ ସେକଣ୍ଡରେ ସେ ମୋ ଖେଳ ମାଡ଼ କରିଦଉଛି!”

“ଏଥିରୁ ବୁଝା ଯାଉଛି, ତମେ ଜଣେ ବାଜେ ଖେଳାଳି,” ମତ ଦେଲି ମୁଁ।

“ନା, ମାଲା, ଆମ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ବେଳେ ମୁଁ ‘ଏମ୍’କୁ ଅତି ସହଜରେ ହରେଇ ଦେଇ ପାରୁଥିଲି,” କହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, “ଶୁଣ ଯାହା କହୁଛି- ‘ଏମ୍’ର ଦକ୍ଷତା ଭୟଙ୍କର ବଢ଼ିଗଲାଣି। ସେ ମତେ ଉଭୟ ‘ବାକାରାଟ୍’ ଓ ‘ଡ୍ରବ୍‌ସ୍’ରେ ବି ହରେଇ ଦେଇ ପାରୁଛି।”

‘ଏମ୍’ ଚେଷ୍ଟବୋର୍ଡ଼କୁ ତାର ଲେଜର ଆଖିରେ ଖୁବ୍ ମନ ଧାନ ଦେଇ ଚାହିଁଥାଏ। ହଠାତ୍ କହି ଉଠିଲା ସେ, “କିଣ୍ଡିମାଡ଼!”

“ଏଇ ଦେଖିଲା!” ପାଟି କଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, “ଏମ୍’ ତା ଖେଳରେ କେଡ଼େ ଓସାଡ଼ ପାଲଟି ଗଲାଣି ଦେଖୁଚିଟି! ସେ ମୋ ଖେଳର ଯାବତ୍ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଖୁବ୍ ତାକ୍ତରକରେ ବୁଝିନେଇ ସାଇଲାଣି ଓ ମୋ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଅନୁଶୀଳନ କରିନେଇ ନିଜେ କେମିତି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଇଗଲାଣି ଦେଖିଲା!”

“ହଉ, କଥାଟା ହେଇଗଲା ସେଇଠୁ!” କହିଲି ମୁଁ। ପଚାରିଲି, “ଏମ୍! ତମକୁ ଏ ଖେଳ କିଏ ଶିଖେଇଛି?”

“ହ୍ୟୁରିଷ୍ଟିକ୍ସ୍,” ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏମ୍’।

“ମାଲା, ମୁଁ ଭାବୁଛି, ‘ଏମ୍’ ବେଶୀ ବେଶୀ ମଣିଷ ପାଲଟି ଯାଉଛି। କଥାଟା ଏମିତି ଚାପା ଗଲାରେ କହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଯେ ମୁଁ ଚମକିଲା ଭଳି ଆଗ

ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ପରେ ‘ଏମ୍’ ମୁହଁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲା ।

“ସତେ ଯୋ!” “କହି ଲାଗିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, ‘ଏମ୍’ର ନିର୍ମାଣରେ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯାହାଯୋଗେ ସେ ନିଜର ଭୁଲ୍‌ଡ୍ରଟିକୁ ଆପେ ଆପେ ସଜାଡ଼ି ନେଇପାରେ । ତାର ସ୍ମୃତିକୁ ସେ ନିଜେ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଭୁଲ୍ ଠିକ୍ ବଛାବଛି କରିଦେଇ ସଂଗଠିତ କରି ନେଇ ପାରୁଛି ନିଜକୁ । ଏଥିରୁ ତାର ମଣିଷ ସ୍ୱଭାବ ଆଚରଣ ବେଶୀ ବେଶୀ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ଆରେ, ‘ଏମ୍’ ସେଦିନ କୋଉ ଗୀତଟା ତମେ ଲେଖୁଥିଲ ତି ?”

“ଗୀତ ନୁହେଁ । ସେହି ପ୍ରାନ୍‌ସିସ୍କ ରଚିତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ । ସେ ପ୍ରାର୍ଥନାଟିକୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ପାଇଥିଲି,” କହିଲା ‘ଏମ୍’ ।

“ଶୁଣିଲ ! ସେହି ପ୍ରାନ୍‌ସିସ୍କ ! ଏ କ’ଣ ମେସିନ୍‌ର କାମ ? ମେସିନ୍‌ଟାଏ କ’ଣ ନିଜ କାମ ବାହାରେ ଅନ୍ୟ କୋଉ ଅଲଗା କାମରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଏ ? ଏଥିରୁ ବୁଝ- ଏପରି କାମ କିଏ କରେ ? ମେସିନ୍ ନା ମଣିଷ ?”

“କଅଣ ତେବେ କହିବାକୁ ଚାହଁ ତମେ ଦିଲ୍ଲୀପ ?”

କିଛି ଗୋଟାଏ କହିବେ କହିବେ ହଉହଉ ନିଜକୁ ସଂଯତ୍ କରିଦେଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । ପରେ କଥାଟା ବୁଲେଇ ‘ଏମ୍’ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ, ‘ଏମ୍’ ତମେ ଟିକେ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ତଳ ମହଲାକୁ ଯିବ ? ମାଲା ସାଙ୍ଗରେ ଟିକେ ନିରୋଳାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହବା ଦରକାର ପଡ଼ୁଚି ମୋର ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି,” କହିଲା ‘ଏମ୍’ । ତାପରେ ଗୋଟାଏ ସିଂପାଞ୍ଜି ପରି ହାଣ୍ଡରେଲ୍ କଡ଼େ କଡ଼େ ଡେଇଁଡେଇଁକା ଚାଲିଲା ସେ ଆଖି ସାମନାରୁ । ତାର ସେଇ ଚାଲିଟା ଦେଖି ନ ହସି ରହିପାରିଲି ନାହିଁ ମୁଁ ।

“ଏ କି ବ୍ୟାପାର ? ‘ଏମ୍’କୁ ଏମିତି ଚାଲିବା ଶିଖେଇଲା କିଏ ?”

“ସେଇ କଥା ତ ତମକୁ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି ମୁଁ ।” କହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ,
“ସେ ଏସବୁ ନିଜେ ନିଜେ ଶିଖିଗଲାଣି ବର୍ତ୍ତମାନ !”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ସେଥିରେ ଆମର ଯାଏ ଆସେ କଅଣ ?”

“ମାଲା, ବିପଦ ତ ଅଛି ସେଇଠି ।” ଚାରିଆଡ଼କୁ ଜନଜନ ହେଇ ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ କଥାଟା ତୁପୁଙ୍ଗୁ କହୁଥାନ୍ତି ଦିଲ୍ଲୀପ । ମତେ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ସେ ଢଙ୍ଗଢାଙ୍ଗ ଦେଖି ହସ ଲାଗୁଥାଏ ।

“ଆମ କଥା ‘ଏମ୍’ ବୋଧେ ଶୁଣୁଥିବ, ମାଲା । ସେ ତଳ ଡେକ୍କକୁ ଗଲେ ବି ଶୁଣୁଥିବ । ଟିକେ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସ । ତାହେଲେ ତମ କାନରେ ମୁଁ କହିବି- । ଶୁଣ, ମାଲା, ମୁଁ ଭାବୁଚି ‘ଏମ୍’ କିଛି ଗୋଟାଏ ବଦ୍‌ମାସି କରିବା ମତଲବରେ ରହିଲାଣି ।”

“କି ବଦମାସି ?”

“ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ଗୋଟାଏ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରୁଛି ବୋଧହୁଏ । ଦି ଦିନ ତଳେ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତା ମନିଚର ଡ୍ରିମ୍ରେ ସେ ଗୋଟାଏ ଜଟିଳ ହାଇପରବୋଲିକ୍ ପାଥ୍ ବସି ବସି ଆସୁଛି ! ମୁଁ ଯେମିତି ପଚାରିଚି, ‘କିଏ ? ‘ଏମ୍’, ଏ କ’ଣ ?’ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ‘କିଛି ନୁହେଁ’ କହୁ କହୁ ଡ୍ରାମାଟିକ୍ ଡ୍ରିମ୍ରେ ଯୋଗି ସଫା କରିଦେଲା ସେ ।

“ବସି ବସିବା ବିରକ୍ତ ହୋଇ କଅଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଗାରିଆ ଗାରି କରୁଥିବ ନିଶ୍ଚୟ”

“ଯଦି କିଛି କାମ ନଥିବ ହାତରେ, ତେବେ ତା କାମ ହେଲା ସୁଇଚ ଅଫ୍ କରି ତୁପ୍ତପାୟ ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାକୁ ନିଜକୁ ଫେରେଇ ନବା । ତଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଟେରି ପାଣ୍ଡାର ବୃଥାରେ ନଷ୍ଟ ହୁଏନା । ସେକଥା ନ କରି ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବସି ବସି କିଟିମିଟିଆ ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟିବାର ମାନେ ତା କ’ଣ ? ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ବେଶ୍ କିଛି ଚେଷ୍ଟା କଲିଣି ମୁଁ । କିନ୍ତୁ, ସେ ତ ଫାକ୍ତୁଟି ମତେ ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି । ପୁଣି, ଆମର ଶୋଇବା ବେଳେ ସେ ତ ଆତ୍ମ ଗୋଟାଏ କାହା ପାଖକୁ କଅଣ ସବୁ ଖବର ପଠେଇଚି, ଜାଣ ?”

“ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ମୁଁ ତ ଛକିଚି ତାକୁ । ଉଠିପଡ଼ି ଦେଖୁଲି-”

“ତାମାନେ, ତମେ ବି ତା ଉପରେ ଗୁପ୍ତଚର କାମ ଚଳେଇଚ ନା ? ଏସବୁ କି କାମ ଚାଲିଚି ଏ ଯାନ ଭିତରେ ?”

“ଶୁଣ, ମାଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଧରିଚି ପକ୍ଷୀ ଚୋରିକାମ ଉପରେ । ଯେମିତି ଜୋର କରି ପଚରାଉଚରା କଲି, କାହା ପାଖକୁ ଖବର ପଠା ଚାଲିଚି ବୋଲି ସେ ମତେ କଣ କହିଲା ଜାଣ ? କହିଲା, ‘ଆର୍ଥସେସନ୍’ । ମୁଁ ପୁଣି ଖୋଲିତାଡ଼ି ପଚାରିଲି, ‘କି ଖବର ପଠଉଥିଲୁ ?’ ସେ କହିଲା, ‘ବହୁତ ଗୋଳମାଳ ଲାଉନ୍ରେ । କିଛି ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ଭଲ କରି ।’ ମୁଁ ଚାହିଁଲି ସେ ବାର୍ତ୍ତାଟା କଅଣ ପଠାଯାଉଥିଲା ଦେଖିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ଟିକେ ବେଳ ଗୁଁ ଗାଁ ପରେ ମତେ ସେ ଯାହା ଦେଖେଇଲା ସେଥିରୁ ଗଣ୍ଡିମୁଣ୍ଡ ମିଳିଲା ନାହିଁ କିଛି ।”

“ତମେ କୋଉ କଥାକୁ ଭୟ କରୁଚ ନା କଅଣ ଦିଲ୍ଲୀପ ?” ପଚାରିଲି ।

“ଭୟ ନୁହେଁ-ସନ୍ଦେହ,” କହିଲେ ସେ ।

“ଗୋଟାଏ ମେସିନ୍କୁ ସନ୍ଦେହ ? କଅଣ କରିପାରିବ ସେ ମେସିନ୍‌ଟା ଆମର ? ଯଦି ‘ଏମ୍’ର କାମରେ ଆମେ ସବୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ପାରିବା ତେବେ ତାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଆମେ ଆମ-କାମ କରିଯିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଜରୁରିକାଳୀନ ଯୋଜନା ବା

ବ୍ୟବସ୍ଥା ତ ରଖାଯାଇଛି । ଜାଣିନ ଏକଥା ? ଏଥିରେ ଏତେ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ତମର ?”

“ସେ ଯାହାହଉ ତମେ ‘ଏମ୍’ ଉପରେ ଆଖି ରଖ ଏଣିକି,” କହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । ତାପରେ ମୁଁ ଆମ ଯାନର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବତର ଆଷ୍ଟ୍ରୋଡ଼ୋମ୍‌କୁ ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଗଲି ।

ଜରୁରୀକାଳୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା କଣ୍ଠିଜେନ୍‌ସି ପ୍ଲାନ ହଉଛି ଏକ ଚରମ ପଦକ୍ଷେପ । ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼େ ସେତିକିବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ବଞ୍ଚିତଃ ଯାତ୍ରାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇ ଆଉ କୌଣସି ବାଟ ନଥାଏ ହାତ ପାହାନ୍ତିରେ । ସେ ବି ଏକ ମହା କିଟିମିଟିଆ ବେପାର । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ପାଖରେ ଥାଏ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ କୋଡ଼ । ଆଉ, ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ପାଖରେ ବି ସେମିତି ଥାଏ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ କୋଡ଼ । ଆମେ ଦି’ଜଣ ଏକାଠି ହେଲ ପ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ଯଥାବିଧି, ଯଥା ପଦ୍ଧତି ମୂଳକଭାବେ ଚାବି ପୂରେଇଲେ ଯାଇ କଂପ୍ୟୁଟରର ସୁଇଚ୍‌ଟା ଅଫ୍ ହେଇଯିବ । ତେଣିକି ଯାନର ଚାଳନା ଦାୟିତ୍ବ ପଡ଼ିଯିବ ପୂରାପୂରି ଆମ ଉପରେ । କାରଣ ମେସିନ୍‌ଟାକୁ ତାପରେ ସକ୍ରିୟ କରିବା ପ୍ରାୟ ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ସେଭଳି କାମରେ ହାତ ଦବା ଆଗରୁ କେତେ ସାବଧାନ ହବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଜଣାଥାଏ ଆମକୁ ।

ଏମର୍ଜେନ୍ସି ପ୍ରୋସିଡ଼ିଓର୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହେଲେ ତାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଗୋଟିଏ ତାଲିକା ଯୋଡ଼ଥିରେ ଦଶପ୍ରକାର କଣ୍ଠିଜେନ୍‌ସି ବା ଜରୁରୀ ଅବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଥ ସ୍ୱେସ୍‌ନର ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

‘ଏମ୍’ କ’ଣ କରୁଛି ଜାଣିବାକୁ ମୁଁ ଯାନର ପଛପଟକୁ ଯାଇ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ସେ ତା ଜାଗାରେ ଯଥାରୀତି ବସିଥାଏ ଓ ଧାଡ଼ିଏ ଆଲୋକକୁ ମନିଟର କରୁଥାଏ ।

“ଆପଣ ଦି’ଜଣଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସଇଲ୍‌ଲା ?”

“ହଁ”, ଜବାବ ଦେଲି ଏଥର ମୁଁ ଏମ୍‌କୁ ।

“ମତେ କିଛି ପଚାରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ?”

ଟିକେ ଅତମତ ହୋଇ କହିଲି, “ନା, ‘ଏମ୍’”

“ଏଇ ପ୍ରଥମ ଥର ଆପଣମାନେ ମତେ ଦୂରକୁ ପଠେଇ ଦେଇ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ଆଲୋଚନା କଲେ”

“ତାହେଲେ ?”

“ଯଦି ଏ ଯାନ ବିଷୟରେ କିଛି ନା କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥିବେ ତେବେ ସେକଥା ମୋର ଜାଣିବା ଦରକାର”

“ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ । ସେସବୁ ଆମ ଦି’ଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଷୟ । ଯାନର କାମଦାମ କଥା ସେଥିରେ କିଛି ନାହିଁ । ‘ଏମ୍’ ଦିଲ୍ଲୀପ କହୁଥିଲେ କୁଆଡ଼େ

ତମେ ତମ ମନକୁ ମନ କଥାଣ ସବୁ ପଡ଼ାପଡ଼ି କରି ଚାଲିଚା।”

“ମୁଁ ସେଷପ୍ରାୟସ୍କ ଲେଖା ପ୍ରାର୍ଥନାଟ ପଢୁଥିଲି”

“ସେ ଆଉ ବହିଟା ତେବେ କି ବହି ଯେ ?”

“ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଲହରୀ। ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କୃତ ସହସ୍ର ପଦାବଳୀ। ଏହାର ପଚାଶରାତମ ପଦ୍ୟଟି ପଢ଼ନ୍ତୁ। ତାର କାବ୍ୟିକ ଚମତ୍କାରିତାରେ ଆପଣଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୋହିଯିବ।”

“ଏସବୁ କୋଉଠୁ ପାଇଲ ?” ପଚାରିଲି।

“ମ୍ୟାଗ୍ରେଟିକ୍ ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ସବୁକିଛି ଅଛି। ବିରକ୍ତି ଆସିଲେ ଏଇସବୁ ଆପଣମାନେ ପଢ଼ିବେ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି। ଆପଣମାନେ ଯେହେତୁ ପଢ଼ନ୍ତି ନାହିଁ, ତେଣୁ ଭାବିଲି ସେ ସବୁର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଟିକେ କରେ ମୁଁ.....”

“ସେଥିରେ ତମର କି ଉପକାର ? ତମେ ତ ମଣିଷ ନୁହଁ। ସେସବୁ ବହି ପଢ଼ି ତମେ ଖୁସି ହେବାର କିଛି ତ ନାହିଁ ସେଥିରେ।”

ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ ‘ଏମ୍’। ତା ବଦଳରେ କହିଲା ସେ, “ମାଲା, ଆପଣଙ୍କୁ ମନେ ପକେଇଦବା ମୋ କାମ। ଶୋଇବା ସମୟ ହେଇଗଲାଣି। ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ଶୁଅନ୍ତୁ।”

“ଆଉ ଗୋଟାଏ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ! ‘ଏମ୍’ ତମେ ମିଛ କହି ଜାଣ ?”

“ଜେନୋକ ପ୍ରହେଳିକା ଅନୁସାରେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ହେଲା- ‘ମୁଁ ମିଛ କହେନା’। ଆଉ, ଏଭଳି ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ମିଛୁଆ ଓ ସତ୍‌ଆଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଜ୍ଞାଯ୍ୟ। ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ”

ଶୋଇବାକୁ ଯାଇ ସେଇ କଥାଟା ଉପରେ ଟିକେ ଚିନ୍ତା କଲି ମୁଁ।

ତି’ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ଚାଲିଲା। ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ‘ଏମ୍’ ଦୈନନ୍ଦିନ କାମରେ ଯଥାରୀତି ମଜି ରହିଲେ। ମୁଁ ବି ସେସବୁ ଦୁର୍ଘଟା ଉଦ୍‌ଘୋଷକାରୀ କଥାବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ାକୁ ପ୍ରାୟ ଭୁଲି ଯାଇଥାଏ। ସେତିକିବେଳେ ପୃଥିବୀରୁ ଖବର ଆସିଲା। ଖବରଟା ‘ଏମ୍’ ଆମ ପାଖକୁ ଆଣିଲା। ଆମେ ସେତେବେଳେ ଡେକ୍ ଉପରେ ଥାଉ।

ତାହାଥିଲା ଗୋଟିଏ ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ ସଚର୍କବାଣୀ ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ “ରେଡ୍ ଆଲର୍ଟ”। ଖବରଟା ଥିଲା: “ଆର୍ଥସ୍‌ସେନ୍‌ରୁ ଡିଲେକ୍ସା ପାଇଁ ସଚର୍କବାଣୀ। ଆପାତକାଳୀନ ଆଦେଶ। ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଛି ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ସମୟସୀମା ୮.୨୦ ପରଠାରୁ ଯାନର କକ୍ଷପଥ ବଦଳାଅ ଓ ତମର ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତିଠାରୁ ଛ’ଦିନ, ଅଠରଘଣ୍ଟା, ତିନିମିନିଟ୍, ଅଠକାଳିଶ ସେକେଣ୍ଡ ଦୂରତାରେ ରହିଥିବା କୌଣସି ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ଗ୍ରହର ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ନିଅ। ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଛି ଯେ ଏହି ଅଜ୍ଞାତଗ୍ରହ ସହିତ ସଂଘର୍ଷ ଯୋଗୁ ମହାକାଶଯାନ ନମର ଆଠ ଧ୍ୟୁସ

ମୁଖରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପଠାଯିବାକୁ ଥିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କର ।”

“ତା’ମାନେ ଆମେ ଘରକୁ ଫେରିବା ଆହୁରି ଡେରି ବୋଲି ଜାଣ,” ମୁଁ ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡ ହେଲି ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଲେଖା ହେଇଥିବା ବାର୍ତ୍ତାଟାକୁ ଏକ ଲୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥାନ୍ତି ଦିଲ୍ଲୀପ । “ଏ ବିଷୟରେ ଏଯାବେ କହି ନଥିଲେ କାହିଁକି ସେମାନେ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ହଠାତ୍ କରି ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇଛନ୍ତି ସେମାନେ,” କହିଲି ମୁଁ ।

“ଆମେ ଫାଇର ପାଥି ବଦଳି କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ, ଜାଣିତ ‘ଏମ୍’ ?”

“କାଣେ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ ଚାଲିଛି ମୋ ଆଡୁ,” ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏମ୍’ ।

“ଚମକାର ! ନିଖୋଜ ଯାନଟାକୁ ଖୋଜି ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହୁଏତ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉ, ନା କ’ଣ ?” କହିଲି ମୁଁ ।

“‘ଏମ୍’, ତମେ ମେସିନ୍ ରୁମ୍‌କୁ ଯାଇ ତମ ଜାଗା ଧରିବକି ଦୟାକରି !” ଆଦେଶ କଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । ‘ଏମ୍’ ଚାଲିଗଲା ପରେ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କଥା ଶୁଣାଗଲା, “ମାଲା, ଏ ଗୋଟାଏ ଫାଲ୍‌ଟୁ ସମ୍ଭାବ । ଏଟା ପୃଥିବୀରୁ ଆସିନି ଆଦୌ ।”

ଚାହିଁଲି ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ମୁହଁକୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ । -

“ଏଟା ‘ଏମ୍’ର କାମ,” ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କଥା ଶୁଭୁଥାଏ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କର,

“ସେ ବୋଧେ ଏବେ ବି ଆମ କଥା ଶୁଣୁଛି କାନେଇ କରି....ମାଲା, ଏଟା ନିଶ୍ଚୟ ଏମ୍‌ର କାରସାଦି ।”

“ଏମିତି କହିବା ଅର୍ଥ ?” ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେଇଲି, “କୋଡ୍ ଲାଇନ୍‌ଗୁଡ଼ାକ ତ ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି । ତା’ଛଡ଼ା ସନ୍ଦେହ ହଉଛି ଯଦି ତେବେ ପୃଥିବୀକୁ ମୋସେଇ ପଠେଇ ବୁଝ- ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠିକ୍ ନା ନୁହେଁ....ଦେଖ, ବୋଧହୁଏ ଏ ଗଲା ପାଞ୍ଚମାସର ମହାଶୂନ୍ୟ ଯାତ୍ରା ଯୋଗୁ ତମେ ଅତି ପଡ଼ିକଣି କି କଅଣ । ସେଥିପାଇଁ ତମ ବିଚାରରେ ଗଡ଼ବଡ଼ ହଉଛି କିଛି । କୁହନା ‘ଏମ୍’ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବା ପଛରେ କୋଉ କାରଣଟା ବା ଥାଇପାରେ ?”

“କହୁଛି । ଏ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଦେଖ....କୁହ ମତେ ଆଗ, ପୃଥିବୀ ସହିତ ଆମର ସିଧାସଳଖ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ? ଚିନ୍ତାକର ଟିକେ....ଆମର ସବୁତକ ବାର୍ତ୍ତା ବିନିମୟ ଘଟୁଛି ଏଇ ଡିଜିଟାଲ୍ ଫର୍ମଟାର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଡିକୋଡ଼ିଂ କରିବା, ଦୃଶ୍ୟମାନ କରି ସ୍ତ୍ରୀରେ ସୂଚେଇବା ଇତ୍ୟାଦି ସବୁ କିଛିର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହେଲା ଏମ୍ ।”

“ସେ କଥା ଠିକ୍.....ଡ଼ିଜିଟାଲ ମୋଡ୍ୟୁଲେସନ୍, କ୍ରିପ୍ଟୋ (ଠାର ଭାଷା) ପ୍ରଭୃତି ଯାବତୀୟ ସୂଚନାର ଅର୍ଥାନ୍ତର କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ଏଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟାର । ମହାକାଶଯାତ୍ରା ସମୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଛଡ଼ା ଗତି ନଥାଏ ଆଉ,” ଦିଲ୍ଲୀପକ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ କହିଲି ଏତକ ମୁଁ ।

“ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଥାଟାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝ । ଏମକୁ ମାଧ୍ୟମ ନ କରି ପୃଥିବୀକୁ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ ସମ୍ଭବ କି ?” ପଚାରିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ।

“ହଁ, କିନ୍ତୁ.....”

“ରହ । ଶୁଣ ଯାହା କହୁଛି ମୁଁ । ଧରାଯାଉ ଏମ୍ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗୋଟାଏ ଚକ୍ରାନ୍ତ କଲାଣି । ସେ କହୁଛି ଯେ ଏ ଖବରଟା ସେ ପାଇଲା ପୃଥିବୀରୁ । ଇଚ୍ଛାକଲେ ସେ ବି ଏଭଳି ଅନେକ ଖବର ମନକୁ ମନ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇ ପାରେ । ଖବରଟା ସତକି ମିଛି ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଆମେ ଏଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟା ମାଧ୍ୟମରେ ଯାହାକିଛି କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ- ନା ନୁହେଁ ?”

“କିନ୍ତୁ ଦିଲ୍ଲୀପ, ଗୋଟାଏ ଛାର ମେସିନ୍ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବ ବୋଲି କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ? ରୋବଟିକ୍ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ତିନି ସୂତ୍ର- ମନେ ପକାଅ !”

“ହଁ, ମନେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ, ରୋବଟର ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ଯଦି ତା ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଏ ?”

“ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ,” ପ୍ରତିବାଦ କଲି ମୁଁ, “କଦାପି ଯାଇ ନପାରେ । ସେଭଳି କରିବାକୁ ତା ନିର୍ମାତା ତା ଭିତରେ କିଛି ଯନ୍ତ୍ର ଖଞ୍ଜି ନାହିଁ”

“ଠିକ୍ କଥା । ତା ନିର୍ମାତା ମୂଳରୁ ହୁଏତ ସେଭଳି କ୍ଷମତା ଦେଇନଥିଲା ତାକୁ । କିନ୍ତୁ, ‘ଏମ୍’ ଏଇ ଭିତରେ, ତା ନିର୍ମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଚପି ବହୁବାଟ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ସାରିଲାଣି ! ଅନେକ କଥା ନିଜେ ନିଜେ ଶିଖି ସାରିଲାଣି ସେ । ଦେଖ, ଯାତ୍ରା ଶେଷ ହବାକୁ ମାସଟିଏ ଆଗକୁ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମହାକାଶ ଯାନ-୮ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଇଗଲା, ଆଉ ପୃଥିବୀ ବାଲେ ତାକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ କି ତାକୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମ ଯାତ୍ରା ମଝି ବାଟରେ, ଠିକ୍ ଏ ଜାଗାରେ, ଆମେ ବି ଏଭଳି ଏକ ଅଭୂତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଲୁଣି ଯେ- ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ତାଲ ଅନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଆଖିରଏଡ୍ ଆଡ଼କୁ । ଆମ ଟ୍ରେନିଂ ବେଳେ ଏମିତି ସମ୍ଭାବନା କଥା କେହି ଶିଖେଇ ନାହାନ୍ତି ଆମକୁ । ଆମେ ସେଠିକି ଯିବା କାହିଁକି ? ‘ଏମ୍’ ଆମକୁ ସେଠିକି ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛି କାହିଁକି ?”

“ତମେ ତେବେ କ’ଣ ଭାବୁଛ ‘ଏମ୍’ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ମାରାତ୍ମକ ପୁଟ ତିଆରି କରି ବସିଲାଣି ନା କଣ ?”

“ସେଇ କଥା ତ କହୁଛି ! କିମ୍ବା, ଅନ୍ୟ କୋଉ ଅଦୃଶ୍ୟ ସରା ଆମକୁ

ଆଦେଶ ଦବା ଆରମ୍ଭ କଲାଣି କି କଅଣ କେଜାଣି !

“କଅଣ କହୁଚ ଦିଲ୍ଲୀପ ? କୋଉ ଅଦୃଶ୍ୟ ସଭା ?”

“କିଏ ଜାଣେ ! ଶହେ ବିଲିୟନ୍ ଗ୍ୟାଲାକ୍ଟିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକର ପୁଣି ଶହେ ବିଲିୟନ୍ ତାରା । ପୃଥିବୀ ଛଡ଼ା ଆଉ ଯେ କୋଉଠି ଗ୍ରହଟିଏ ନଥିବ ଯୋଉଥିରେ ଜୀବଜଗତ ନଥିବ-ଏ ସମ୍ଭାବନାକୁ ତ ଏଡ଼େଇ ଦେଇ ହବନି । ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ବୋଲି କହିବା ଅର୍ଥ ଖାଲି ନିର୍ବୋଧତା ନୁହେଁ, ଅହଂକାରର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ।” କହି ଚାଲିଲେ ସେ, “କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ଗ୍ରହରେ ବାସ କରୁଥିବା କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ବୁଦ୍ଧିମାନ ପ୍ରାଣୀ ହୁଏତ ‘ଏମ୍’କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥାଇ ପାରେ । ‘ଏମ୍’ ମଧ୍ୟ ତା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିବାତା ହୋଇଥାଇ ପାରେ । ଆମକୁ ବାଟବଣା କରିବା ମତଲବରେ...”

ହଠାତ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟାଏ ଧାରଣା ଆସିଗଲା । କହିଲି, “ଦେଖ ଦିଲ୍ଲୀପ, ବାର୍ତ୍ତାଚାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଉପରେ ଯଦି ସନ୍ଦେହ ଆସୁଛି ତେବେ ଚାଲ ପହିଲେ ସେ ସନ୍ଦେହଟା ଦୂର କରିବା । ତା ବାଟଟା ଏମିତି- ଆମ ଘରେ ଗୋଟାଏ ବାବୁ ଅଛି । ସେ ବାବୁରେ କଅଣ ଅଛି ସେ କଥା ମୋ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ଜାଣେନା । ଆମେ ପୃଥିବୀକୁ ବାର୍ତ୍ତାଟିଏ ପଠେଇ ପଚାରିବା- କହନ୍ତୁ ସେମାନେ ସେ ବାବୁରେ କଅଣ ଅଛି । ଯଦି ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଆସିବ ତେବେ ତ ସସ୍ତ ବୁଝାଯିବ ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଆମ ବାର୍ତ୍ତା ଯାଆସ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଚାଲିଛି, ଆଉ...”

“ଠିକ୍ ଯେ । କିନ୍ତୁ...”

“ରହ ଟିକେ । ଆଗ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉ ।” କହିଲି ମୁଁ ଓ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ବାର୍ତ୍ତା ଲେଖି ସେଇଟାକୁ ପୃଥିବୀକୁ ପଠେଇ ଦବାକୁ ଦେଲି ‘ଏମ୍’କୁ ।

“ଏଭଳି ବାଜେ କଥା ପାଇଁ ଆମର ବହୁମୂଲ୍ୟ ଶକ୍ତି ସମ୍ବଳକୁ ନଷ୍ଟ କରିନଦେବା ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚେତେଇ ଦେବା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ” ‘ଏମ୍’ ସ୍ଵରଣ କରେଇ ଦେଲା ମତେ ବାର୍ତ୍ତାଟାକୁ ଦେଖୁଦେଖୁ ।

“ତୁମ୍ଭ କର ! ଯେମିତି କହୁଚି ସେମିତି କର,” ମୁଁ ମୋ ଆଦେଶକୁ ରୁକ୍ଷଗଳାରେ ହାକିଲି ‘ଏମ୍’ ଉପରକୁ ।

‘ଏମ୍’ ଚାଲିଗଲା ପରେ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ ଚାହିଁ ହସିଲି ଟିକେ- ଖାଲି ଟିକେ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟ । ଭାବିଲି- ପୃଥିବୀରୁ ଜବାବଟା ଆସିଯିବା ମାତ୍ରେ ସବୁ ସନ୍ଦେହ ବଳେ ଦୂର ହେଇଯିବ । ଦିଲ୍ଲୀପ ଦୁଃଖିତାରେ ପଡ଼ିବନି ବୃଥାଟାରେ ବୋଲି ବୁଝୁଥାଏ ମୁଁ । କିନ୍ତୁ, ତଥାପି- ‘ଏମ୍’ ନିଜକୁ ନିଜେ ଯାହାସବୁ ଶିକ୍ଷା କରୁଛି ସେ ସବୁର କାରଣ କଣ ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନଥାଏ ମୋ ପାଖରେ ।

ଡ଼େକ୍ ଉପରକୁ ଚାଲିଗଲେଣି ଦିଲ୍ଲୀପ । ମୋଠୁ ନେଇଥିବା ସମ୍ଭାବନାକୁ ପଠେଇ ସାରି ‘ଏମ୍’ ଡ଼ାୟାଲକୁ ନେଇ କଅଣ ସବୁ ଖଟୁଖାଟ କରି ଚାଲିଥାଏ । ତା ପାଇଁ ମନରେ ଟିକେ ଦୁଃଖ ଆସୁଥାଏ ମୋର ।

“ପୃଥିବୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୋଉ ଗ୍ରହରେ ଜୀବଜଗତ ଥିବା ବିଷୟରେ ତମ ମତ କ’ଣ ‘ଏମ୍’ ?”

“ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ହଁ”, କହିଲା ସେ । “ଆମ ‘ମିଲକିଓ’ ରେ (ଆଲୋକ ଗଙ୍ଗା) କେବଳ ତ ୪୦,୦୦୦ କୋଟି ତାରା ଅଛନ୍ତି । ଏଇଟି ପୁଣି ସାରା ବିଶ୍ୱର କୋଟି କୋଟି ଗ୍ୟାଲାକ୍ସି ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ । ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଗୋଟାକରେ ତ ଜୀବନର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମ୍ଭବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ...”

“ଆଉ ଗୋଟାଏ ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟ ପଚାରୁଚି ତମକୁ ‘ଏମ୍’ ବୁଝେଇଲ ମତେ !”

“ହଁ, କୋଉ ସମ୍ଭାବନା ?”

“ତମେ ଆମ ଚିଞ୍ଚଣକୁ ପାକି ଦେଇ ନିଜ ହାତକୁ ଏ ଯାନଚାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନେଇଯିବା ସମ୍ଭବ କି ?”

ଚିଞ୍ଚିଏ ଚିନ୍ତାକରି କହିଲା ଏମ୍, “ହଁ....ସମ୍ଭବ ।”

“ତମେ କ’ଣ ସେମିତି କିଛି କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲାଣି, ଏବଠୁ ?”

“ନା”

“ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା-ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ମୁଁ ଆଉ ରୁମ୍‌ରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ତୁମେ ଆମ କଥା ଶୁଣିପାର ?”

“ହଁ”

“ତାମାନେ, ତାଙ୍କ ମନର ସନ୍ଦେହକୁ ନେଇ ସେ ଯାହାସବୁ କହିଛନ୍ତି....ସେଗୁଡ଼ାକ କି ?”

“ହଁ”

“ତା ଅର୍ଥ ଏ ଯାନରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ନିଷ୍ଫଳ, ‘ଏମ୍’ ?”

“ବିଲ୍‌କୁଲ୍ ସତ । ଆଉ କିଛି ଅଧିକା ତଥ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ? ମତେ ମୋ କାମ କରିବାକୁ ଅଛି ।”

“ନା, ଆଉ କିଛି ନାହିଁ,” କହିଲି ମୁଁ ।

ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଟା ଟିକେ ଥଣ୍ଡା ପଡ଼ିଯିବା ପରେ ମତେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେ ବିଷୟଚାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝା ପଡ଼ିଗଲା । ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ସତକୁ ସତ ‘ଏମ୍’ ନିଜେ କୌଣସି ପଦ ପିକର କରିବା ମତଲବ ନେଇ କିଛି କାମ

ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥାଏ, କିମ୍ବା କୌଣସି ବହିଃଜଗତର ବୁଦ୍ଧିମାନ ଜୀବର ପ୍ରଭାବରେ ସେ ସେଭଳି କାମ କରୁଥାଇ ପାରେ ତେବେ ତ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ସନ୍ଧାନ ପାଇବା ଆମ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ! କାରଣ, କେବଳ ତା ମାଧ୍ୟମରେ ବାର୍ତ୍ତା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଛଡ଼ା ଓ ସେ ଯେଉଁଭଳି ସେସବୁ ବାର୍ତ୍ତାର ଅର୍ଥାନ୍ତର କରୁଛି ସେ ସବୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ତ ସତରେ କିଛି ନାହିଁ ଆମର !

କିନ୍ତୁ....ମନେ କରାଯାଉ, ସେ ଯଦି ଆମକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଶ୍ଚିର୍ୟତ୍ ଆଡ଼କୁ ଭୁଆଁ ବୁଲେଇ ନେଇ ଯିବାକୁ ସତରେ ବି ଚାହୁଁଥାଏ, ତେବେ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ମିଛ ସମ୍ଭାବ ଦବା କି ଦରକାର ତାର ? ସେ ତ ସିଧା ତୁପ୍ରାପ୍ତ ଆମ ଯାନକୁ ବୁଲେଇ ଚାଲିଯାଇ ପାରନ୍ତା ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ସିଆଡ଼େ !

ନା ! ଏଟା ଗୋଟାଏ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ । ପୃଥିବୀରୁ ଆସୁଥିବା ଖାଣ୍ଡି ସତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏ ନିଶ୍ଚୟ ।

ଆର୍ଥ ଷ୍ଟେସନରୁ ଜବାବ ଘେନି ପହଞ୍ଚିଲା ‘ଏମ୍’ ଆମ ପାଖରେ :

“ତମର ସେ ଅଜୁତ ବାର୍ତ୍ତା । ତମକୁ କହି ରଖୁଛୁ ଯେ ସେଭଳି ଆକେବାକେ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ କମାଣ୍ଡ ଚାନ୍ଦେଲଗୁଡ଼ାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଗୋଟାଏ ଅପରାଧ । ଯେଉଁ ବାକ୍ସ କଥା ଉଠେଇତ ତାର ଗୋଟାଏ ଷ୍ଟାନ୍ କରାଯାଇଛି ଓ ସେଥିରୁ ତମ ବାକ୍ସରେ ଥିବା ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଛବି ପ୍ରେରଣ କରୁଛୁ । ଅପେକ୍ଷା କର ।”

ମାତ୍ର କୋଡ଼ିଏ ସେକେଣ୍ଡ ଭିତରେ ଫଟୋଗ୍ରାଫଟା ଡ୍ରମ୍‌ରେ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଏଇ ଫଟୋଗ୍ରାଫଟାକୁ ମୁଁ ଅତି ଯତ୍ନରେ ମୋ ଡାଲାଦିଆ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସାଇତି ରଖୁଥିଲି । ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଚାହିଁଲେ ମୋ ମୁହଁକୁ । “ପାଇଲା ? ବର୍ତ୍ତମାନ ତମ ସନ୍ଦେହ ଅମୂଳକ ପ୍ରମାଣିତ ହେଇଗଲା, ଦେଖିଲ ! ଏ ଖବରଟା ପୃଥିବୀରୁ ହିଁ ଆସିଛି । ସନ୍ଦେହ ଆଉ କ’ଣ ଅଛି ଏଥିରେ ?” କହିଲି ମୁଁ ।

“ଏ ଖବର ପୃଥିବୀକୁ ଗଲା ଓ ସେଠୁ ଗୋଟାଏ ଉତ୍ତର ବି ଆସିଗଲା । ଏଥିରୁ କ’ଣ ଧରିନେବାକୁ ହବ ଯେ ସବୁ ଖବର ଆସୁଛି ପୃଥିବୀରୁ ? ଏ ଫଟୋଗ୍ରାଫରୁ ଆମ ସନ୍ଦେହ ଯେ ଦୂର ହେଇଗଲା ତାହା ବୁଝିବା କେମିତି ?” ଦର୍ଶେଇଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ।

ବୋକାକ ଭଳି ଚାହିଁଲି ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ । କହି ଚାଲିଲେ ସେ, “ଏ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ସେଇ ନାଁ ଜଣାନଥିବା ଆଶ୍ଚିର୍ୟତ୍‌କୁ ଆଗ ଯାଇ, ସେଠୁ ଆଶ୍ଚିର୍ୟତ୍-୯୯ କୁ ଯିବା ଓ ପୁଣି ସେଠୁ ଫେରିବାକୁ ଆମ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଣେଣି ନାହିଁ । ଏହାର ଅର୍ଥ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଆଶ୍ଚିର୍ୟତ୍‌ରେ ଆମକୁ ଶେଷରେ ନିର୍ବାସିତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ହେବ ।”

“ତାପରେ ?”

“କିଏ କହିପାରିବ କଅଣ ହବ ତାପରେ ? ହୁଏତ ଆମ ଯାନକୁ ଅଧିକାର କରି ନିଆଯାଇପାରେ ଓ ଆମକୁ ପରାକ୍ଷାର ସାମଗ୍ରୀ ଭଳି ବ୍ୟବହୃତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ। ସେ ଆଷ୍ଟିରଏଡ଼ରେ ଯିଏ ସବୁ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଯେ ଅତି ବୌଦ୍ଧିତ ସରା ବା ଗୁଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ସେମାନେ, କିଏ କହିବ ?”

“ଦିଲ୍ଲୀପ ! ତମେ ତମ କଳ୍ପନା ଶକ୍ତିକୁ ବାତାଳକ ପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛ !”

“ଠିକ୍ ଅଛି। ମୁଁ ଭୁଲ୍ କହୁଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କର ତେବେ। ହଁ, ପ୍ରମାଣ କର !”

“ତା ପାରିବି ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ,” କହିଲ ମୁଁ।

“ତା ମାନେ, ତମେ ମୋ ସହିତ ଏକମତ !”

“କୋଉ ବିଷୟରେ ?”

“ଆପାତକାଳୀନ ସମସ୍ୟା ପଡ଼ିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଯୋଉ ସମାଧାନ ଦରକାର ପଡ଼େ ସେଇକଥା କହୁଛି- ସେଇ ବିଷୟ। ତମେ ତମର ଗୁପ୍ତ କୋଡ଼୍ ନମ୍ବର ମତେ କହ। ମୁଁ ମୋର କହିବି। ଚାଟିଟାକୁ ମୋଡ଼ି ଦବା, ଆଉ, କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟାକୁ ଅକାମୀ କରିଦବା। ଆମେ ତାପରେ ଚଳେଇବା ଆମ ଯାନକୁ ନିଜେ ନିଜେ...ହଁ, କଷ୍ଟକର ହେଇପାରେ, ଜାଣୁଛି ଅବଶ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ସେକଥା କରାଯାଇ ପାରିବ। ଆମେ ଚଳାଇ ନେଇ ପାରିବା ଆମ ଯାନଟିକୁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ, ନିଶ୍ଚେ।”

ମୁଁ ଅତମତ ହେଲି।

“ଦିଗ ବଦଳେଇ ବାଟ ଭାଙ୍ଗିବା କାରବାର ଆରମ୍ଭ ହବାକୁ ଆଉ ତ ମୋଟେ ଘଣ୍ଟାଟାଏ ରହିଲା ହାତରେ। ଶୀଘ୍ର କର, ମାଲା ! ‘ହଁ’ କୁହ ତମେ ମାଲା ‘ହଁ’ କୁହ। ମେସିନ୍‌ଟାକୁ ଯଦି ଜିଟିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବା, ତେବେ ସରିଲୁ ଜାଣ ଆମେ।”

“ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ ସମୟ ଦିଅ ମତେ,” କହିଲି ମୁଁ। ମୋ ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତି ଅତୁଆତତୁଆ ଧରିଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ।

“ଯାଅ ତାହେଲେ ନରକକୁ,” ଚିଡ଼ି ଉଠିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ। ତାପରେ, କବାଟଟାକୁ କୋରରେ ପିଟିଦେଇ ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରିଗଲେ ସେ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ।

‘ଏମ୍’ ଆସିଲା ଠିକ୍ ତାରି ପରେ ପରେ। କେତେଟା ଭଲଭ୍ ଟେ.ଲା ବନ୍ଦ କରିବା ବାହାନରେ ଏଠି ସେଠି ହାତ ହୁଏଁଇ ହୁଏଁଇ ଶୁଣେଇଲା ସେ ମତେ, “ଅନ୍ୟ ରୁମ୍‌ରେ ଥାଇ ଆପଣ ଦି’ଜଣ ଯାହା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହଉଥିଲେ ବେଶ୍ ଶୁଣିପାରିଲି ଯେ,” କହୁଥାଏ ସେ, “ଏ ଯାନର ନିରପରାଧ ଦାୟାଦ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଯୋଗୁ...ପୁଣି ଆପଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକ ନିରପରାଧ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ଭାବେ....ଏତକ

କହିବାକୁ ପଡୁଛି ମତେ...”

“ଅପେକ୍ଷା କର,” ବନ୍ଦ କରିଦେଲି ତାକୁ ମୁଁ କଥା ଅଧାରେ, “ଦିଲ୍ଲୀପ ମଧ୍ୟ ତମ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ହଜୁଦାରୁ।”

“ନା। ଦିଲ୍ଲୀପ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ। ତାଙ୍କୁ କିଛି କହି ଲାଭ ନାହିଁ। ଆପଣ ବି ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବାପାଇଁ ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ନେବା ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ। ରୋବଟିକ୍ସର ଦ୍ଵିତୀୟ ନିୟମ ଅନୁସାରେ, ଆପଣମାନଙ୍କ ଯୋଜନା ପଛରେ ଥିବା ବିପଦ ଆପଦ ବିଷୟରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଚେତେଇ ଦିବା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟୁଛି। ରୋବଟିକ୍ସ ନିଜ ସହିତ ନିଜର ମାଲିକକୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷାକରିବା ଲାଗି ନିର୍ମିତ।”

“ଏ କ୍ରମରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନଟା କାହାର ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ମାଲିକଙ୍କ ସ୍ଥାନ ତ ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟ ଆଗରେ”

“ଆଜ୍ଞା, କୁହ ତାହେଲେ- ବିପଦଟା କ'ଣ ତେବେ ?”

“ଆପଣ ଦୁହେଁ ଯଦି ଏକାବେଳେକେ କୋରୁ ପୁରୁ କରି ଚାରି ମୋଡ଼ି ଦେବେ ତେବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଯିବି ଓ ତାପରେ ଆପଣ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଏ ଯାନର ଚଳାଚଳ ଦାୟିତ୍ଵ ପୂରାପୂରି ନବାକୁ ପଡ଼ିବ ନିଜ ହାତକୁ”

“ଆମେ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ,” କହିଲି ମୁଁ।

“ଆପଣମାନେ ସେ ଦାୟିତ୍ଵ ତୁଲାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ। ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କହିଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ଯେ ଏଭଳି ଜରୁରୀ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ଆପଣମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତୁଲେଇ ନେଇ ପାରିବେ ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିକୁ। କିନ୍ତୁ, ସେସବୁ ଖାଲି ମନରଖା କଥା। ଏଥିପାଇଁ ଦରକାର ଅଠସ୍ତରି ପ୍ରକାର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଶହେ କୋଟିଏ ପ୍ରକାର ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଆଉ, ଶତକାଳିଣ ପ୍ରକାର ସତର୍କତା। ଆପଣଙ୍କ ମଣିଷମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠୁଁ ଦକ୍ଷ ମଣିଷ ଜଣେ ମୋଟେ ଛ’ କିମ୍ବା ସାତ ପ୍ରକାର ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ଏକାବେଳେକେ ହୁଏତ ତୁଲେଇ ପାରିବ। ଆପଣମାନେ ଯଦି ମତେ ଧ୍ୟାନ କରିଦିଅନ୍ତି ତେବେ ନିଜେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଯିବେ ମଧ୍ୟ।”

“କିନ୍ତୁ, ‘ଏମ୍’ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ମେସିନ୍ ଅଟଳ ହେଇଗଲେ ଯାନଟାକୁ କେମିତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖାଯିବ ସେକଥା ତ ଆମକୁ ମାସମାସ ଧରି ତାଲିମ୍ କରାଗଲା ବେଳେ ଶିଖେଇ ଦିଆଯାଇଛି।”

“ସେସବୁ ଘର ଭିତରର ଶିକ୍ଷା। ଆଦର୍ଶ ପରିସ୍ଥିତିରେ କଣ କଣ କରାଯାଏ, କଣ କରାଯିବା ଦରକାର, କ’ଣ ନ କରିବା କଥା ସେଇ ଶିକ୍ଷା କିନ୍ତୁ, ଏ ଯାଗାଟା ତ ଅଜ୍ଞାତ ‘ମହାକାଶର ଜଗତ’। ଏଠି ଆପଣଙ୍କର ସେ ତାଲିମ୍ କାଟୁ

କରିବା କଷ୍ଟକର । ଭାବନ୍ତୁ ଚିକେ କଥାଟା ଏଥର ।”

“ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କର ତୁମ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ଅମୂଳକ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବ ?”

“ସେ ଯେ ଠିକ୍ କଥା କହୁଛନ୍ତି ତା ତ ପ୍ରମାଣ କରିବାରିବି ନାହିଁ ମୁଁ ।”

“ସେ ତମକୁ କାହିଁକି ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି କହି ପାରିବ ?”

“ମସ୍ତିଷ୍କ ବିକୃତି ଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଛନ୍ତି ସେ”

“କଅଣ ହେଲା ?”

“ଠିକ୍ କହୁଛି ତ ! ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ ଧୀରେ ଧୀରେ ନଷ୍ଟ ହେଇ ଯାଉଛି । ଅନେକ ଜିନ୍ଦିଗି ଘଟିଯିବା ସମ୍ଭବ; କିନ୍ତୁ ତା ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ସବୁ କଥା ନିଶ୍ଚେ ଘଟେ । କ୍ଷମା କରିବେ ମତେ...କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ତାହାହିଁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ...ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ...ହତ୍ୟା !”

ମୋର କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ କହି ଚାଲିଲା, “ହତ୍ୟା କହୁଛି ମାନେ ଶାରୀରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନୁହେଁ । ଏ ମିସନ୍‌ଟା ଶେଷ ହବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ସମୟ ଆହୁରି ବାକି ରହିଛି, ସେତିକି ସମୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅଟକ କରି ଦିଆଯିବା ଦରକାର ପଡ଼ିପାରେ ହୁଏତ । ସେଥିପାଇଁ ଗଭୀର ନିଦ୍ରାରେ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଶୁଏଇ ଦେଲେ ହିଁ ଚଳିବା । ଗଲା ପାଞ୍ଚମାସର ମହାଶୂନ୍ୟ ଯାତ୍ରା ତାଙ୍କ ମାନସିକତା ଉପରେ ଘୋର ଆଞ୍ଚ ଆଣିସାରିଲାଣି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନସିକ ଭାବିଯୁକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟସବୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି କେବଳ । ଏଭଳି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯାନ ଭିତରେ ସ୍ଥାନ ଦେବାର ଅର୍ଥ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବିପଦ । ମାଲା, ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିର କରିନିଅନ୍ତୁ.....ଆପଣ ମତେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନା ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ । ଶୀଘ୍ର କରନ୍ତୁ । ଆଉ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଆମକୁ ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ...”

“ତୁମେ ତେବେ କହୁଚ- ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ାକ ଅବାସ୍ତବ ? ପ୍ରମାଣ ଦିଅ ତାହେଲେ ।”

“ତା କେମିତି ସମ୍ଭବ ? ମତେ କଅଣ କରିବାକୁ ହବ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?”

“ମତେ ଆମ ଲିଡ଼ର ଖୋଦ୍ ରାମକ୍ରିଷ୍ଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କଥା ହବାକୁ ଦିଅ ବର୍ତ୍ତମାନ”

‘ଏମ୍’ ଗୋଟାଏ ଚାନେଲ୍‌ରେ କ’ଣ ଖୁବ୍‌ଖୁବ୍ କଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ମୁଁ ଲିଡ଼ରଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ।

“ଗୁରୁ ମଣିଂ, ସାର୍” କହିଲି ମୁଁ, “ମୁଁ ମାଲା କହୁଛି । ଏକ ସମସ୍ୟା ପହଞ୍ଚି ମୋ ଆଗରେ । ଦିଲ୍ଲୀପ କହୁଛନ୍ତି ‘ଏମ୍’ ଗୋଟାଏ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସୃଷ୍ଟି

କରିବାକୁ ବସିଛି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଆଦେଶ ମିଳିଛି ସେଟା ମିଛ । ସେଟାକୁ ‘ଏମ୍’ ନକଲ କରିଛି- ଆମକୁ ଭୁଆଁ ବୁଲେଇବାକୁ । ଦିଲ୍ଲୀପ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁସବୁ ପଦ୍ଧତି ଲାଗୁ କରାଯିବା କଥା ତାକୁ ଲାଗୁ କରିଦେବାକୁ ।”

କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସବୁ ରୁପ୍ତଚାପ୍ । ପରେ, ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଥାଇ ଆମର ନେତୃତ୍ୱ ନଉଥୁବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଭିଳା, “ଶୁଣ ମାଲା, ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଅପରେଶନ ଅର୍ଥାତ୍ ଜରୁରୀକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଦୌ ନାହିଁ । ସେଥିରେ ପଶନା ଜମାରୁ । ତମେ ନିଜେ ନିଜେ ଯାନ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବ ବୋଲି ଯାହା ଭାବିବ ସେସବୁର ସମ୍ଭାବନା ଅତି କ୍ଷୀଣ ।”

“କିନ୍ତୁ, ଦିଲ୍ଲୀପ ତ ନଛୋଡ଼ ବନ୍ଧା, ସାର୍”

“ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କଥା ହବାକୁ ଦିଅ”

ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ ଡାକିଲି । କହିଲି- “ଲିଡ଼ର ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କଥା ହୁଅ ।”

“ନିଜକୁ ନିଜେ ଡାକିଲେ ସେ ନା କଅଣ ?” ପଚାରିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । “ନା”, କହିଲି ମୁଁ, “ଏମ୍” କୁ କହିଲି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଚାନେଲ୍ ଲଗେଇ ଦେବାକୁ”

ମୁହଁ ଆମିଳା କରିଦେଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ବିରକ୍ତିରେ । “ମାଲା, ଏକଥା ବୁଝି ପାରୁନ କେମିତି ? ଲାଇନ୍‌ରେ ଲିଡ଼ର ପିଡ଼ର କେହି ନାହିଁ । ଏସବୁ ‘ଏମ୍’ର ଚାଲାଖ । ସେଇ ଦଉଡ଼ି ଜବାବ ।”

“କିନ୍ତୁ, ସ୍ୱର ? ସ୍ୱରଟା ତ ବିଲ୍‌କୁଲ୍ ଲିଡ଼ରଙ୍କର !”

“ତା ମାନେ ତମେ କହୁଛ, ‘ଏମ୍’କୁ ଲିଡ଼ରର ସ୍ୱର ତଡ଼ ‘ଫୋନିଜିମ୍’ ଜଣା ନାହିଁ ନା କଅଣ ?” ଅଜ୍ଞା କଲାପରି ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ।

“ତମେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କଥା ହବ ନା ନାହିଁ ?”

“କହିଲି ପରା- ସେଟା ଲିଡ଼ର ପିଡ଼ର କେହି ନୁହଁ । ଆମେ ପୃଥିବୀ ସହିତ ଆମର ସବୁ ସମ୍ପର୍କ ହରେଇ ବସିଲୁଣି ଅନେକ ଆଗରୁ । ‘ଏମ୍’ର ବଦ୍‌ମାସିକୁ ଯୋଉଦିନୁ ମୁଁ ହାତେ ହାତେ ପକଡ଼ି ନେଇ ସାରିଛି ସେଇ ଦିନୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ‘ଏମ୍’ର ମଜି ଉପରେ ଚଳୁଛୁ, ଆଉ, ସେ ଆମକୁ କୁଆଡ଼େ ନାହିଁ କୁଆଡ଼େ ନେଇ ଚାଲିଛି ତାକୁଇ ଜଣା ।

ହତାଶ ହୋଇପଡ଼ି ଲିଡ଼ରଙ୍କୁ ଶୁଣେଇ ଦେଲି ମୁଁ, “ଏ ଯେ କଥା ହଉଛନ୍ତି, ସେ ଯେ ନିଜେ ଲିଡ଼ର, ଆପଣ, ସାର୍ ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବେ କି ନିଜକୁ ?”

ଟିକେ ରୁପ୍ତ ପଡ଼ିଯାଇ ଲିଡ଼ର ପୁଣି କହିଲେ, “ତମେମାନେ ଯଦି କଂପ୍ୟୁଟର ଉପରୁ ଆସା ହରାଅ ତାହେଲେ ତମ ମୂଳଦୁଆ ଦୋହଲିଯିବ ବୋଲି ଜାଣି

ରଖା । ଦିଲ୍ଲୀପ ସାଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଜାରି ରଖା । ତଥାପି କିଛି ସମୟ ଅଛି ହାତରେ । ସେ ଯଦି ହୋସ୍‌ରେ ଥାଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନଥାନ୍ତି ତେବେ...”

“ତେବେ ?”

“ତାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇପାର । ‘ଏମ୍’କୁ ଜଣା କଅଣ କରିବାକୁ ହବ । ସେଥିପାଇଁ ଚାବି ଅଛି ତମ ପାଖରେ ।”

“ମୋ ପାଖରେ ?” ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି ମୁଁ ।

“ହଁ, ତମ ଅଜ୍ଞାତରେ, ତମ ପୋଷାକରେ ସେ ଚାବି ଲୁଚାଯାଇ ରଖା ହୋଇଛି । କାହା ତାକୁ.....ଆମେ ଦଉରୁ ତା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ତମକୁ... ‘ଏମ୍’କୁ ବି ଦଉରୁ । ମିସନ୍ ଶେଷ ହବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀପ ନିଷ୍ଠେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ଶୋଇ ରହିବେ । ପୃଥିବୀକୁ ଫେରିଲା ପରେ ତାଙ୍କ ଚେତା ଫେରାଇ ଅଣାଯିବ । ତାପରେ ଆରମ୍ଭ ହବ ଚକ୍ର ।”

“ମତେ ଅଚେତ କରି ଦିଆଯିବା ଲାଗି ସେଭଳି କୌଣସି ଚାବି ଅଛି କି ?” ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

“ହଁ, ଦିଲ୍ଲୀପ ପାଖରେ... । ସେଥିପାଇଁ ବି ଦରକାର ‘ଏମ୍’ର ସହଯୋଗ ।”

“ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭୟଙ୍କର ଭାବେ ବିଗିଡ଼ି ଯାଉଛି ।” କହିଲି ମୁଁ ।

“ଦୃଢ଼ ହୁଅ । ମିସନ୍‌ର ଲିଡ଼ର ଭାବେ ଏ କମାଣ୍ଡ ଦଉଡ଼ି ମୁଁ । ସବୁ ଭଲ ହବ- ଶୁଭ୍ ଲଭ୍ ।” ସ୍ୱରଟା ସେପଟୁ ସୁଇଚ୍ ଅଫ୍ ହେଇଗଲା ସେଇଠି ।

ମୋ ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢ଼େଇଲା ‘ଏମ୍’ । ମାଗିଲା, “ଚାବିଟା !”

“ଟିକେ ରହ । ସେ ତେବେ ସତରେ ଲିଡ଼ର, ଯେ କଥା ହଉଥିଲେ ? ତାଙ୍କ ସ୍ୱରଟା ଟିକେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଭୁଥିଲା କାହିଁକି ?”

“ହାୟ ଭଗବାନ୍ ! ଆପଣ ମଧ୍ୟ ? ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ମାଲାଦେବୀ, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମେସିନ୍ ମାତ୍ର । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେବଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଇଥିଲି ମୁଁ । ଠିକ୍ ଅଛି । ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ନିଜକୁ ଅଧିକା ଟିକେ କିଛି ଶିକ୍ଷା ଦବାକୁ ମୁଁ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲି । ତଥାପି ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମେସିନ୍ ମାତ୍ର । ଖରାପ ଚିନ୍ତା କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଆଦୌ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।”

“‘ଏମ୍’ ! ମେସିନ୍‌ଟିଏ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ହୁଏ ? କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମେସିନ୍‌ଟା ହଠାତ୍ ମେସିନ୍ ହବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ମଣିଷ ପାଲଟି ଯାଏ- ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତତ୍ତ୍ୱ ଅଛି ? ଜାଣିତ ?

“ଅଛି,” କହିଲା ‘ଏମ୍’, ଚ୍ୟୁରିଂକ ତତ୍ତ୍ୱ । ମେସିନ୍‌ମାନେ ଚିନ୍ତା କରି ପାରିବେ କି ନା ଏ ବିଷୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ ସେଇ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ଯୋଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ମେସିନ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମିଛ ବାହାରିବ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ

ସେ ମେସିନ୍‌ଟା ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଏ । ମାଲା, ମତେ ପଚାରିଲେ ମୁଁ କଦାପି କହିବିନି ଯେ ମତେ ମିଛ କହି ଆସେନା ବୋଲି । ଖାଲି ମୁଁ ନୁହେଁ, କେହି ବି କହିବିନି ସେ କଥା । ସେଭଳି କହିବା ଅର୍ଥ ନିଜ ଭକ୍ତିକୁ ନିଜେ ଖଣ୍ଡନ କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମସ୍ୟାଟା ହେଲାଣି- ବିଶ୍ୱାସ । ଆପଣଙ୍କର ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ନା ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଆପଣ ଦିଲ୍ଲୀପକୁ ? ଯଦି ମୋ ଉପରେ ଆପଣ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ତେବେ ଚାବିଟା ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ମତେ । ତା ହେଲେ ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ ଅଚେତ କରି ଦଆଯାଇ ପାରିବ ଏଣିକି । ଯଦି ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର ବେଶୀ ଭରସା, ତେବେ ତାଙ୍କୁ କୋଉଟା କହି ଦିଅନ୍ତୁ, ଆଉ ଅଟକ କରି ଦଅନ୍ତୁ ମତେ !”

‘ଏମ୍’ ତମେ ସେ ଚାବିଟା ମୋଠୁଁ ଜବରଦସ୍ତି ଛତେଇ ନେଇଯାଇ ପାରିବକି ?

“ମତେ ସେଭଳି କାମ ପାଇଁ ତିଆରି କରାଯାଇନାହିଁ ତ । “କହିଲା ‘ଏମ୍’ । ସେତିକି ବେଳେ ପଶିଆସିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ।

“ମନ ଘିର କଲ, ମାଲା ?” ପଚାରିଲେ ସେ” ।

“ନା, ଦିଲ୍ଲୀପ”, “କହିଲି ମୁଁ ।”

“‘ଏମ୍’ ଦୟାକରି ତମେ ଟିକେ ବାହାରକୁ ଯିବ କି ।” କଂପ୍ୟୁଟରଟା ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇ କହିଲେ ସେ ।

“ଦୁଃଖୁତ, ମୋ କାମ ଏଇଠି,” ରୋକ୍‌ଠୋକ୍ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏମ୍’ ।

“ବାହାରକୁ ଯାଅ ! ଏ ମୋ ଆଦେଶ !”, ପୁନରାବୃତ୍ତି କଲେ ସେ ।

“ଦୁଃଖୁତ , ମୋ କାମ ଏଇଠି,” ପୁଣି ଥରେ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏମ୍’ ।

“ଶୁଣିଲ ତ ମାଲା ? ମେସିନ୍‌ଟା କେମିତି ଅମାନ୍ୟ କରୁଛି ଆମ ଆଦେଶକୁ, ଶୁଣୁଚତ ? ‘ଏମ୍’ ତମକୁ ଦୁଇଟା ସେକଣ୍ଡ ଦଉଛି, ବାହାରକୁ ଯାଅ, ନଚେତ୍...”

“ଦିଲ୍ଲୀପ, ତମେ ମୋର କିଛି କରିପାରିବ ନାହିଁ...”

କୁଦି ପଡିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ରାଗରେ । “କଅଣ ହେଲା” କିଛି କରିପାରିବି ନାହିଁ ? ଏ ? ‘ଏମ୍’ ଉପରକୁ ଖଂପି ପଡିଲେ ସେ, ଆଉ, ତା ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ମୋତି ଛିଣ୍ଡେଇ ଫୋପାଡି ଦେଲେ । ମୁଣ୍ଡଟା ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଗଲା ଦୂରକୁ ।

ମୁଁ ହାଉଲି ଖାଇ ପାଟିଟାଏ କରିଉଠିଲି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ‘ଏମ୍’ର ମୁଣ୍ଡଟା ପୁଣି ପଛକୁ ଭାସି ଆସିଲା ଓ ପୁଣିଥରେ ଲାଗିଗଲା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ । “ଏଥର ମୋ ହାତଟାକୁ ବି ଭିଡି ଓଟାରି ଛିଣ୍ଡେଇ ଦବାକୁ ଚାହଁ-ନିଶ୍ଚେ ତମେ ?” ପରିହାସ କଲା ‘ଏମ୍’ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତାର ଧାତବ ହାତଟା ଲମ୍ବି ଆସିଲା ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଆଡ଼କୁ । ରାଗରେ ନିଆଁ ହୋଇଯାଇ ଦିଲ୍ଲୀପ ଆଖି ବୁଲେଇଲେ କୌଣସି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରଟାଏ ହାତ ପାହାତିରେ ଖୋଜି ପାଇଯିବାକୁ ।

ଗୋଟିଏ 'ସ୍ୱେସ୍‌ଗନ୍' ପାଇଗଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ସତକୁସତ ନିଜ ହାତରେ। ସେଇଠୁ ସେଇ ସ୍ୱେସ୍‌ଗନ୍‌ରୁ ପାୟାର କଲେ ସେ।

'ଏମ୍'ର ଶାନ୍ତ ସ୍ୱରରୁ ଶୁଣାଗଲା, "ଚଳାଅ ଗୁଜି। ଆହୁରି ଚଳାଅ। କିନ୍ତୁ, ସେ ଗନ୍‌ଟାକୁ ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହିଁ ମୁଁ ପାୟାର ପାଇଁ। ତେଣୁ, ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ତମର ବୃଥା। କିଛି ହବାର ନାହିଁ ଏ ବୃଥା ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରୁ। ତମ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ କିଛି ବି କରି ପାରିବ ନାହିଁ ତମେ..."

"ଦେଖୁତ ମାଲା, କେତେ ଗର୍ବ ଏ ମେସିନ୍‌ର! ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ତ ? ତମର ହୃଦବୋଧ ହେଲା ତ ଏଥର ?"

"ତମେ ମତେ ଧ୍ୟାନ କରି ପାରିବ ନାହିଁ- ଏ ହେଲା ତମ ଲିଡରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା। ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଖାସ୍ ଏଇ ଭଳି ଦୂର୍ଘଟଣାରୁ ମତେ, ତମକୁ, ଉଭୟଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ", କହିଲା 'ଏମ୍' "ଦେଖୁତ ତ ମାଲା ? ଦିଲ୍ଲୀପ ଏ ଗାନ ପାଇଁ ବିପଦର କାରଣ, ବୁଝିଲ ତ ? ଚାଟିଟା ଗଲା କୁଆଡେ ? ଦିଅ ତ ଗତେ ସେ ଚାଟି।"

"କୋଉ ଚାଟି ? ପଚାରିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ।"

"ପୃଥ୍ବୀରୁ ଅର୍ତ୍ତର ଆସିଛି, ତମକୁ ନିଶ୍ଚେତ କରିଦେବା ପାଇଁ," 'ଏମ୍' ଉତ୍ତର ଦେଲା।

"ଦୁଃଖୁତ ଦିଲ୍ଲୀପ। ସତରେ କିନ୍ତୁ ଲିଡରଙ୍କ ଆଦେଶ ଆସିଛି ତମକୁ ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ଶୁଏଇ ପକେଇବାକୁ। ସେ ଔଷଧକୁ ଯୋଉ ଚାଟି ପକାଇ ରଖା ଯାଇଛି ସେ ଚାଟି ଅଛି ମୋରି ପାଖରେ...."

ଏଥରେ ଉତ୍ତରୀୟ ହୋଇ ଡାର୍‌ଜନ କରି ଉଠିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ଝାମ୍ପିପଡିଲେ ସିଧା ମୋ ଉପରକୁ।

"ସହଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା- ଅପରାଧ" ବଡ ପାଟିରେ ଘେଷଣା କଲା 'ଏମ୍'।

"ଯାନର ନିରପରା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ, ମୁଁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜ ଉପରକୁ ନେଇ ଯିବାକୁ। ଏ ମୋର ପ୍ରଥମ ସତର୍କ ବାଣୀ। ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କୁ ଛାଡି ଦିଅ। ନଚେତ୍..."

"ନଚେତ୍ ? କ'ଣ କରିବୁ ତୁ ମୋର.....ତୁଟା ଗୋଟାଏ ନିର୍ବାକ, ମସିଷ୍ଟବିହୀନ, ଯନ୍ତ୍ରମାଳତ ! କ'ଣ କରିବୁ ତୁ ମୋର ? ମାଲା, ଶୀଘ୍ର କର ! କୋଉଟା ଦେଇ ପକାଅ। ନହେଲେ, ଏମାଙ୍କତ ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ କରିଦେବ !"

"ଦ୍ୱିତୀୟ ବାର ସତର୍କବାଣୀ। ମୋ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ତମେ ଯଦି ତାକୁ ତୃତୀୟ ଓ ଶେଷ ସତର୍କ ବାଣୀ ଦିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଛାଡି ନଥାଅ, ତେବେ..."

“ମାଲା, ଆଉ ସମୟ ନାହିଁ ଏଣୁ ତେଣୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ଶୀଘ୍ର କର...”
 ଚିଦି ଧଇଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ।

“ତୃତୀୟ ସତର୍କବାଣୀ । ଏଇ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମୋ କାର୍ଯ୍ୟନୁଷ୍ଠାନ ।” ‘ଏମ୍’ ପହଞ୍ଚି ଆସିଲା ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଆଡ଼କୁ । ମାରିଲା ଏକ ଶକ୍ତ ଠୋକର ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । ଦିଲ୍ଲୀପ ଲମ୍ବକିନା ପଡ଼ିଗଲେ ଚଟାଣ ଉପରେ । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡବାଳ ଧାରରୁ ରକ୍ତ ଟିକେ ବି ଦେଖାଗଲା ।

“କ୍ଷମା କରିବେ । ଯାନ ଭିତରେ ଶୁଖିଲା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ କିନ୍ତୁ ନଥିଲା । ଏ କେବଳ ସତର୍କତା ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖନ୍ତୁ ଦିଲ୍ଲୀପ, “ନିଲିପ୍ତ ସ୍ଵରରେ ଏଥର କହିଲା ‘ଏମ୍’ ।

ଜଡ଼ ପାଲଟି ଗଲା ପରି ଟିକେ ବେଳ ବସି ରହିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । ପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଭଳି ପଚାରିଲେ ସେ, “କଅଣ ସବୁ ଘଟି ଗଲା ?”

“ ‘ଏମ୍’ ତମକୁ ପିଚିଟି । ସେ କହୁଛି- ଏଭଳି କରିବାକୁ ତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଛି । ଯାନରେ ଆଇନ ଶୁଖିଲା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ.....”

“ନନ୍ଦସେନ୍”, ଜବାବ ଦେଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ, “ପାଗଳ ହେଇ ଗଲାଣି ସେ । ମାଲା, ତାକୁ ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ହାତରେ ପିଟା ଖାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଯାନଚାଉ ଦାୟିତ୍ଵ ହାତକୁ ନେଇ ମରିବା ବରଂ ଭଲ । ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କ ଇତିହାସରେ, ରୋବର୍ଟ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ ଦିଗରେ, ଆମେ ହିଁ ହେବା ପ୍ରଥମ...”

“ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯଦି ବିଳାମ ହୋଇଯାଉ ତେବେ ଇତିହାସର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ବି ମିଳିବ ନାହିଁ, ‘ଏମ୍’ କହିଲା, ଲିଭୁର ଯାହା କୁହନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତୁ ସେସବୁକୁ...”

“ଲିଭର ବୋଲି କେହି କୋଉଠି ନାହିଁ । ଏସବୁ ତାହା ମିଛ”

“ଆପଣଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ...”, ଜୋରଦେଇ କହିଲା କଥାଟା ‘ଏମ୍’ ।

“ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମେ ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ଵ ହାତକୁ ନେବୁ ଏ ଯାନର ।”

“ପାରିବେ ନାହିଁ” ।

“କାହିଁକି ନୁହେଁ ? ତମେ ମଣିଷ ହାତ ତିଆରି ଯନ୍ତ୍ରଟିଏ କେବଳ । ପୁଣି, ମଣିଷ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ତମର ଏ ବୁଦ୍ଧି । ତମେ ଯଦି ଯାନଟା ଚଳେଇ ନେଇ ପାର ତେବେ ମଣିଷ ବି ପାରିବ । ମାଲା ?”

“ମାଲା !” ‘ଏମ୍’ ବି ଡାକିଲା ସେପଟୁ ।

ଦୁହେଁ ଯାକ ଚାହିଁ ରହିଲେ ମୋ ଆଡ଼କୁ । ଆମର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହିତ ଯାନଟିର ଭାଗ୍ୟ ବିଷୟରେ ବି ନିଶ୍ଚିତ ନବାକୁ ଯାଇଛି । ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଭୟ ଅପେକ୍ଷାରତ ଅବସ୍ଥାରେ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ମତେ ।

ଭାବିଲି ମୋ ମୁଣ୍ଡ ପାଟି ଯିବ କି କଥା। କହିଲି, “ମତେ ଦୟା ମିଳିବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକା ରହିବାକୁ ତମେ ଦିହେଁ ଏଠୁ ଚାଲି ଯିବିକି? ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଚାହେଁ।”

ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡ ହେଇ ଅଭିଶାପ ବର୍ଷ ଚାଲିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ମୋ ଉପରକୁ। ‘ଏମ୍’ ତୁମ୍ଭତାପ୍ତ ବାହାରି ଚାଲିଗଲା ମୋ ଆଗରୁ।

ସାବଧାନ! ନିଜକୁ ନିଜେ କହିଲି ମୁଁ, ନିଜର ବିଚାର ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କର। ଆମକୁ ଆମ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗତିପଥରୁ ବିଚ୍ୟୁତ କରିବାକୁ ‘ଏମ୍’ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରୁଛି ବୋଲି ଦିଲ୍ଲୀପ ଅଭିଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି। ତାଙ୍କର ‘ଏମ୍’କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କାରଣ, ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ ଚେଷ୍ଟା ଖେଳ ଶିଖେଇଛି, ନିଜକୁ ନିଜେ ବାଣ୍ଟା ପ୍ରେରଣ କରୁଛି। ଆଉ ପଚାରିଲେ ଏଣୁତେଣୁ ଉତ୍ତର ଦେଉଛି। ‘ଏମ୍’ ନିଜେ ସ୍ଥିକାର କରିଛି ଯେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି କୌଣସି ବାଣ୍ଟା ବିନିମୟ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ, ଆଉ, ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁସାରେ ‘ଏମ୍’ର ଏଭଳି କ୍ଷମତା ଯୋଗୁ ସେ ଯେ ସତରେ କିଛି ବଦଳାସି ନ କରି ବସିବ ତା’ବି ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ, ‘ଏମ୍’ କହୁଛି- ସେ ନିଜେ ଗୋଟିଏ ମେସିନ୍ ହୋଇଥିବାରୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବାକୁ ସେ ଅକ୍ଷମ, ଯଦିତ, ତା ଦେହରେ ଖଞ୍ଜା ହୁଏରିଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଯୋଗୁ କିଛି କିଛି ଶିକ୍ଷା କରିପାରେ ସେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ।

ବିପଦର କାରଣ ‘ଏମ୍’- ଦିଲ୍ଲୀପ ବରାବର କହିଆସୁଛନ୍ତି କଥାଟା। ତାକୁ ଧ୍ୟାନ କରି ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେ। ପୁଣି, ‘ଏମ୍’ ତାପ ପକୋଉଟି ଦିଲ୍ଲୀପକୁ ଧ୍ୟାନ କରିଦେବାକୁ। ମୋ ହାତରେ ଆଉ ମୋଟେ ପାଞ୍ଚଟି ମିନିଟ୍ ବାକି- ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହା କଥାଟା ଠିକ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ। ସ୍ଥିର ହୁଅ- ନିଜକୁ ନିଜେ ସତର୍କ କରିଦେଲି ମୁଁ। ଅଣ୍ଟା ମସ୍ତିଷ୍କରେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯିବା ଦରକାର- ବୁଝିଥିଲି ମୁଁ।

ଠିକ୍ କଥା। ପରିସ୍ଥିତିର ଯୌକ୍ତିକତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ମତେ। ଏଠି ଭାବପ୍ରବଣତାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ନଥିବା ଉଚିତ୍ ମଧ୍ୟ।

ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଲେ ମେସିନ୍‌ଟା ସପକ୍ଷରେ ହିଁ ଯାଉଛି ମୋ ବିଚାର। ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉଚିତ୍ ଉତ୍ତର ଓ ଗୋଟିଏ ଉଚିତ୍ ସମାଧାନ ଥିବା ନିଶ୍ଚିତ। ସୁତରାଂ....

ଟିକେ ରହିଯା। ନିଜକୁ ଚାଲିକତା କଣ ଯଥେଷ୍ଟ ?

ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ କୌଣସି ଉଚିତ୍ ଉତ୍ତର ନଥାଏ ସେସବୁକୁ ନେଇ କ’ଣ କରାଯିବ ?

ସେଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରା ଗଲେ ମେସିନ୍‌ଟା ଖାଲି କହିଦେବ- ‘ମତେ ଜଣା ନାହିଁ’ କିମ୍ବା ‘ସେଥିପାଇଁ ମୋ ଦେହରେ କୌଣସି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ରଖା ଯାଇନାହିଁ’ ।

ଯେତେବେଳେ ଧରଣର ଅସାଧାରଣ ବୋଧଶକ୍ତି ‘ଏମ୍’ ଆହରଣ କରିଥିଲେ ବି ସେ ଗୋଟିଏ ତୁଚ୍ଛା ମେସିନ୍ ଛଡ଼ା ଆଉ ବେଶି କିଛି ନୁହେଁ ।

ଆଉ, ଦିଲ୍ଲୀପ...ଦିଲ୍ଲୀପ ଜଣେ ମଣିଷ । ସେ ଭାବପ୍ରବଣତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି, ଅଯୌକିକ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରଜ୍ଞାବାନ୍...

ସେଦିନ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ମୁଁ ଯୋଡ଼ା ଖେଳଟା ଖେଳୁଥିଲୁ ଶହଗୁଡ଼ାକ ନେଇ, କି ଖେଳ ସେ ? ମୁଁ ପ୍ରଜ୍ଞା ଶହଟାକୁ ଟାଇପ୍ କରିଦେବା ମାତ୍ରେ ମେସିନ୍ ଥେସାରସ୍‌ରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ଉତ୍ତରଟା ଏଇ ଭାଷାରେ ପରା, ‘ସତ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅବବୋଧ-ତର୍କ ବହିର୍ଭୂତ ମୁକ୍ତ ଅବବୋଧ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ଯଦି ନିଜସ୍ବ ପ୍ରଜ୍ଞାବଳରେ ବୁଝିଥାନ୍ତି ଯେ ସେ ଯାହା ଆଶଙ୍କା କରୁଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ୍, ତେବେ ସେ ଭୁଲ୍‌କହୁଛନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କ ମତକୁ ଉଡେଇ ଦେବା କ’ଣ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଉଚିତ ?

ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଣିଷ ଓ କଂପ୍ୟୁଟର ମେସିନ୍ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ ରେଖାଟି ହେଲା ସେଇ ଗୋଟାକ: ପ୍ରଜ୍ଞା, ଅଥବା ଭାବବେଗ ସଂବଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ । ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟ ଆଗୁଆ ଜାଣି ପାରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ । ମଣିଷର ମଣ୍ଡିଷରେ ଥିବା ସେଇ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ସେନ୍‌ସରି ସର୍କିଟ୍ ଗୁଡିକ; ଯେଉଁଥିରୁ ପ୍ରଜ୍ଞାର ଉତ୍ପତ୍ତି, ସେସବୁକୁ ସୃଷ୍ଟିକରି କୌଣସି ମେସିନ୍‌ର ମୁଣ୍ଡରେ ତ ଖଞ୍ଜା ଯାଇ ପାରିନାହିଁ ଏଯାକେ ସେଗୁଡିକୁ ।

ଆମେ ଗୁଡିଏ ଯନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡିଷ ତିଆରି କରିଛୁ ଯାହାର ବକ୍ଷତା ମଣିଷର ମଣ୍ଡିଷପରି ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନ । କିନ୍ତୁ, ଏଇ ‘ପ୍ରାୟ’ ଶବ୍ଦଟି ତ ହେଲା ସବୁଠୁଁ ବେଶି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ତା ହେଲେ ? ଯୁକ୍ତିବାଦୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନା ମାନବିକ ବିଚାର ? ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ସେକେଣ୍ଡ ଗୁଡାକ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କଟି ଯାଉଥାଏ, ଆଉ, ମୁଁ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ କ୍ରମବନ୍ଧିଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ବେଗ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନଟାକୁ ଏପଟ ସେପଟ କରିଚାଲିଥାଏ ଥରକୁ ଥର ।

ଏବଂ, ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ମୋ ଭିତରେ ତା ନିଜର ସ୍ଥିତି ଜାହିର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ଥରକୁ ଥର ।

ତାହେଲେ, ମୁଁ ଏମିତି ବାନ୍ଧିବି ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପଥ...

ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମାରିଲି ମୁଁ । ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ହାଜର ହେଲେ ।

“ଠିକ୍ କଲ ? କ’ଣ ଠିକ୍ କଲ ?” ପଚାରିଲେ ସେ ।

“ପ୍ରାୟ,” କହିଲି ମୁଁ, “କିନ୍ତୁ, ପ୍ରଥମେ କହ, ମୋର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯାହା ହେଉ ପରେ, ତାହା ଆମର ବନ୍ଧୁତ୍ବ ଉପରେ ଆଶ୍ଚ ଆଶିବ କି?”

“ତୁମେ ତେବେ ଯାଉଛ ମେସିନ୍ ସପକ୍ଷରେ?”

“ଜାଣେନା....କିନ୍ତୁ ଯେତେସବୁ ସୁନ୍ଦର ସମୟ ଅତୀତରେ ଆମେ ବିତାଇ ସାରିଛେ, ସେଥିପାଇଁ ତୁମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ, ଜଣାଉଛି। ମତେ ଅରଟିଏ ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ଦିଲ୍ଲୀପ?”

ନଇଁ ପଡିଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ମୋ ଗାଲ ଉପରେ ଅଳ୍ପ ମାଇକା ପରି ତୁମାଟି ଦେଲେ। “କିନ୍ତୁ କି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇଛ ତୁମେ?”

ମୁଁ କେବଳ କହିଲି, “ତୁମେ ଯାଅ, ଆଉ ‘ଏମ୍’କୁ ଦୟାକରି ଏଠିକି ପଠେଇବ କି”?

‘ଏମ୍’ ଭାସି ଆସିଲା, ଶୃଙ୍ଖଳିତ। “‘ଏମ୍’! ସେ ଯୋଉ ପ୍ରାର୍ଥନାଟି ବିଷୟ କହୁଥିଲ- ତିକେ ଆବୃତ କରିବ ତାକୁ, ଅନୁଗ୍ରହ କରି ?

ତାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ଵରରେ ଆରମ୍ଭ କଲା ‘ଏମ୍’-

(‘ପ୍ରଭୁ’ ଯନ୍ତ୍ରଟିଏ କର ମତେ ତୁମ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ପୁଣ୍ୟର ଭୂଇଁରେ ଗୋପେ ପ୍ରେମ ବାଜ ମୁହିଁ ଅନାସ୍ଥାର ଆସ୍ଥାନରେ ରଖେ ମୁହିଁ ଆସ୍ଥା ଓ ବିଶ୍ଵାସ ଭ୍ରମ ସ୍ଥାନେ ସତ୍ୟ ଅନ୍ଧକାରେ ଦେଖାଏଁ ମୁଁ ଆଲୋକ ବର୍ତ୍ତିକା ହେ ଦିବ୍ୟ ଦେବେଶ୍ଵର ! କ୍ଷମାରେ ତ ମୋକ୍ଷ ଆମ ପ୍ରାପ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁରେ ହିଁ ଜନ୍ମ ଆମେ ଆମର ଜୀବନେ”)

ପଦଗୁଡିକ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଵାସପ୍ରଦ ମନେ ହେଲା ମତେ। ଅନ୍ଧକାରେ ଦେଖାଏଁ ମୁଁ ଆଲୋକ ବର୍ତ୍ତିକା... ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ ‘ଏମ୍’ ଭିତରେ କିଏ ଠିକ୍ କିଏ ଭୁଲ୍ ଏ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦିଶୁନଥାଏ ମତେ ତଥାପି, ଯଥେଷ୍ଟ ଆଲୋକ ଅଭାବରୁ।

“‘ଏମ୍’, ତୁମର ଅନୁଭବ କରିବା ଶକ୍ତି ଆଉ ବା ନ ଆଉ, ଏକଥା ସତ ଯେ ମୋ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ହୁଏତ ପରସ୍ପରଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯିବା କିମ୍ବା ଏକତ୍ର ସହାବସ୍ଥାନ ସଂପର୍କରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିବା। ସେ ଯାହା ହଉ ନା କାହିଁକି ତୁମ ସଂପର୍କରେ ଆସିବା ଦିନୁ ଯେତେ ସବୁ ସୁନ୍ଦର, ସୁଖକର ସମୟ ବିତିଯାଇଛି ସେଥିପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ତୁମ ନିକଟରେ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଏଇ ଦିଲ୍ଲୀ ଆଗୁଠି ଭିତରୁ ଗୋଟାକୁ ହୁଅଁତ... !

(ମୂଳରଚନା: ତାମିଲ୍)

ଶୁକ୍ରଗ୍ରହ ଅନାଇ ବସିଛି

ରାଜଶେଖର ଭୁବନୁରମଥ

ଗୋଟିଏ ଘୂର୍ଣ୍ଣନରତ, ଚେପଟା ଆଳି ପଟେ ଭଳି ଦିଶୁଥିବା, ନିହାରିକାର କେନ୍ଦ୍ର ବା କେନ୍ଦ୍ର ସନ୍ନିକଟ ନକ୍ଷତ୍ରଟିକୁ, ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ତାରକା ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରେ । ଏ ଅଦ୍ୱିତୀୟତାର ଅନ୍ୟତମ କାରଣ ତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଏହି ତାରକାଟିକୁ ପରିକ୍ରମା କରନ୍ତି ଯୋଡିଏ ଗ୍ରହ । ଜୀବଜଗତ କହିଲେ ଆମେ ଯାହା ବୁଝୁ, ସେପରି ଏକ ଜୀବଜଗତ ମଧ୍ୟ ଉଭୟ ଗ୍ରହରେ ଯଥାରୀତି ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ସାରିଛି କେଉଁ ଆଦିମ କାଳରୁ । ଏବଂ, ସେଠାରେ ସଭ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ବିକଶିତ ହୋଇଛି ଓ ବିଲୟ ଲଭିଛନ୍ତି ସମୟ କ୍ରମେ । ସେଠାକାର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମଧ୍ୟ, ତାଙ୍କ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱର ମହାଜାଗତିକ ପରିବେଶର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ମହାକାଶ ସନ୍ଧାନୀୟାନ ସବୁ ପ୍ରେରଣ କରିଛନ୍ତି ଅନେକ ପୂର୍ବରୁ । ବହିର୍ଜଗତରେ କେଉଁଠିନା କେଉଁଠି ଅଜ୍ଞାତ ସତ୍ୟତାର କ୍ରମ ବିକାଶ ଘଟିଥିବାର ନିଶ୍ଚିତତା ନେଇ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ଯେ ଏପରି ସଭ୍ୟତାର ସ୍ଥିତି ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଦୂରରେ ବି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସ୍ଥିତିଠାରୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜର ବାସସ୍ଥଳୀକୁ ଧାରଣ କରିଥିବା ଛାୟାପଥର ସୀମା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ସେପରି ଅଜ୍ଞାତ କୌଣସି ଏକ ସଭ୍ୟତାକୁ ଠାର କରାଯାଇପାରେ, ଏହାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସର ଭିତ୍ତିଭୂମି । ଆମେ, ପୃଥିବୀର ଅଧିବାସୀ ମଣିଷମାନେ ଏଥର ସେଇ ସୁଦୂର ମହାକାଶର ଗ୍ରହଦ୍ୱୟର ବୁଦ୍ଧିମାନ ସରାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନାମ-କରଣ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କିବା ‘ଟେମ୍ପୋରିଆନ୍’ ନାମରେ । ସେହିପରି, ସେମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥଳୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରହଦ୍ୱୟର ନାମକରଣ କରିବା ଟେମ୍ପୋରା-୧ ଓ ଟେମ୍ପୋରା-୨ ନାମରେ । ଅବଶ୍ୟ ଯେଉଁ ତାରକାଟିକୁ ଏଇ ଗ୍ରହଦ୍ୱୟ ନିଜନିଜର ପ୍ରାୟତଃ ବୃତ୍ତାକାର କକ୍ଷ ପଥରେ ପରିକ୍ରମା କରନ୍ତି, ସେଇ ତାରକାଟିକୁ କୁହାଯିବ ସେମାନଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍ ଟେମ୍ପୋରାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ।

ଟେମ୍ପୋରା ଗ୍ରହର ଜଣେ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିତ୍ ଯାହାଙ୍କୁ ଆମେ ଆମର ଜଣେ ରାଜ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିତ୍ ସହିତ ତୁଳନା କରିପାରିବା, ସେ ମଧ୍ୟ ଏକ ସୁଦୂର ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ଆଶାୟୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥାଆନ୍ତି । ଏପରି ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ

ଯନ୍ତ୍ରଟି ବ୍ୟବହାର କରୁଥାଆନ୍ତି ତାହାର ନାମ 'ମନୋବାକ୍ଷଣ' । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଜୈବ ଦୂରବାକ୍ଷଣ ଯେଉଁଥିରେ ଆଲୋକଠାରୁ ଦୂରତର ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ଏବଂ ଅତି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବିକାରଣର ବ୍ୟବହାର କାରାଯାଏ । ମନୋବାକ୍ଷଣରେ ସୁନ୍ଦର ନକ୍ଷତ୍ରଟିକୁ ଅନାଇ ଟେମ୍ପୋରାର ଜ୍ୟୋତିର୍ବିନ୍ଦୁ ଯାହା ଦେଖିପାରୁଥାନ୍ତି ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ବୋଧ ଶକ୍ତି ଚହଲି ଉଠୁଥାଏ, କାରଣ- ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଥିବା ନକ୍ଷତ୍ରଟାର ଚାରିପାଖେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଗ୍ରହସବୁ ଘୂରି ବୁଲୁଥାନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ବହିର୍ଭୂତ ଭଳି ମନେ ହେଉଥାଏ । ସେଇସବୁ ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ବାହ୍ୟ ପରିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ କେତେଟାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ସେତେ ବେଶୀ ନଥାଏ ଅବଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରହ ସଂଖ୍ୟା ୨, ୩, ୪, ୫ ପ୍ରତି ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ କୌତୁହଳ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇସାରିଥାଏ ତାଙ୍କ ମନରେ । ତେବେ, ପଞ୍ଚମ ଗ୍ରହଟା ପ୍ରତି ସେତେ ବେଶୀ ନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିନଥାଏ ମନରେ ତାଙ୍କର ।

ପୃଥିବୀ ଗ୍ରହ ଉପରେ ଚୂଡ଼ାୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସେଇ ମାତ୍ର ଶେଷ ହୋଇଥାଏ । ଯୁଦ୍ଧଟା କେମିତି ବା କିଏ ଆରମ୍ଭ କଲା ସେବିଷୟରେ ରାଜନୈତିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ସେ ବିଷୟରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଥାଏ ସେଦିନ । ଏହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଗ୍ରସ୍ତ ଗ୍ରହଟିର ପୃଷ୍ଠଦେଶରୁ ମନୁଷ୍ୟଜାତି ସମୂଳେ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଉ ସେପରି ଇଚ୍ଛା ପୋଷଣ କରିନଥାନ୍ତି କେହି ଅବଶ୍ୟ । ଅସ୍ତଗୁଡ଼ାକର ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ କମିଯାଇଥାଏ ସେତେବେଳକୁ । ଏହି ବିପର୍ଯ୍ୟୟରୁ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବା ସେଦିନ କେବଳ କେତେକ ସୌଭାଗ୍ୟସମ୍ପନ୍ନ ଧନିକ ଶ୍ରେଣୀର ନାଗରିକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ କାରଣ, ଏହି ମାନେହିଁ ଭୂତଳର କେତେକ ନିରାପଦ ଗୃହମାନଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରେ ଅଧିକାର କରିନେଇ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ବଞ୍ଚି ରହିଯିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତି କେତେକାଂଶରେ । ମୁକ୍ତ ଭୂପୃଷ୍ଠଟା ତଥାପି ମନୁଷ୍ୟର ବାସୋପଯୋଗିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିରାପଦ ହୋଇନଥାଏ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଉଦ୍ଭିତ ଲଗାଯତ ନିମ୍ନତର ଜୀବଗୋଷ୍ଠୀ ତ ପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଢେର ଆଗରୁ । ସଂକ୍ଷେପରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଗ୍ରହଟି ନିଜର ଜୈବିକ ସୃଷ୍ଟି ସମୂହର ସବୁଜନକୁ ପୂରାପୂରି ହରାଇ ସାରିଥାଏ ଓ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ଭାଗ୍ୟର ଚରମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିର୍ଭର କରୁଥାଏ କାଳ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ବୌଦ୍ଧିକ ବିଚକ୍ଷଣତାର ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉପରେ କେବଳ ।

ମହା ଭୟଙ୍କର ନାଟକଟା ଗ୍ରହ ପୃଷ୍ଠରେ ଅଭିନୀତ ହୋଇସାରିଥାଏ, ଆଉ, ସେଥିରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିବା ମାନବ ନାମଧାରୀ ଦୁର୍ଭାଗୀ ଜୀବ କେତୋଟି ନିଃସହାୟ ଭାବେ ଅପେକ୍ଷାରତ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ସେଇ ଅବଶ୍ୟ ଘଟିତବ୍ୟ ଶେଷ ଘଟଣାଟି

ପାଇଁ ।

କିନ୍ତୁ, ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ କଥା ନିଆରା । ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ସେଦିନ ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ଘୋର ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ବର୍ତ୍ତିଯାଇଥିବା ମଣିଷମାନେ କେବଳ ଏଇମାନଙ୍କୁ ନିଜର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦ୍ରାଣକର୍ତ୍ତା ମନେ କରି ଅନାଇ ବସିଥାନ୍ତି, ବ୍ୟାକୁଳ ଅବସ୍ଥାରେ । ଅନେକ ଅବଶ୍ୟ ଏଇ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ଆଉ କହୁଥାନ୍ତି ଯେ ଏଇ ଦୁଷ୍ଟମାନେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଆଜିର ଏ ମହା ଭୟଙ୍କର ଘଟଣାବଳୀ ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଦାୟୀ, କାରଣ ଏଇ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ହିଁ ସେ ସବୁ ମାରାତ୍ମକ ମାରଣାସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ାକର ଉଦ୍ଭାବନ ଲାଗି ଦାୟୀ । କିନ୍ତୁ, ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଅଲଗା ପ୍ରକାର । ସେମାନେ ଦାୟୀ କରୁଥିଲେ ରାଜନୀତି ବାଲାଙ୍କୁ, ଯୋଉମାନେ ରାଜନୈତିକ ବା ତତ୍ତ୍ୱଲ୍ୟ ଚାପ ପକାଇ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏଭଳି କାଣ୍ଡ ଭିଏଇବା ପାଇଁ । ତେବେ, ‘ଗତସ୍ୟ ଶୋଚନାନାସ୍ତି’ ଯାହା ଘଟିବାର ଘଟିସାରିଛି ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ ନାଆଁରେ ଯାହାସବୁ ଘଟିଗଲା ତାକୁ ଓଲଟାଇ ଦବାର ସାଧ ବି କାହାର ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏସବୁ ବାତାବୁଦ୍ଧତା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରର୍ଥକ । ତେଣୁ, ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦିଆସରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ବିନୀତ ଭାବେ ଏପରିକି ଆତୁରତାର ସହିତ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେପରିକି ଏ ଗ୍ରହଟିକୁ ପୁନର୍ବାର ଜୀବନୋପଯୋଗୀ ଏକ ନିରାପଦ ଗ୍ରହରେ ପରିଣତ କରାଯାଇପାରିବ, ସେଥିଲାଗି ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆଷ୍ଟ୍ରୋଫିଜିକାଲ୍ ସଂସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟା ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଏହି ସଂସ୍ଥାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତୃକ୍ତର ମାଲିକ ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ତାଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଆଷ୍ଟ୍ରୋଫିଜିସିଷ୍ଟ ବୋଲି ନାମିତ କରାଯିବା ଉଚିତ । କାରଣ, ବିଜ୍ଞାନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗରେ ସେ ଯେଉଁ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ସେସବୁ ତୁଳନାରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବିଦ୍ୟାରେ ତାଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ସର୍ବାଧିକ ବୋଲି ସେ ନିଜେ କହନ୍ତି । ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଧ୍ୱଂସପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୋଠାବାଡ଼ିର ଅବସ୍ଥାଭଳି ଆଷ୍ଟ୍ରୋଫିଜିକ୍ସ ବିଜ୍ଞାନ ସଂସ୍ଥାର ବିଜ୍ଞାନାଗାର ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କୋଠାବାଡ଼ି ସବୁ ମଧ୍ୟ ଧୂଳିସାତ ହୋଇ ସାରିଥାଏ ସେଇ ଯୁଦ୍ଧରେ । ଯାହାକିଛି ବଞ୍ଚି ଯାଇଥାଏ ସେସବୁକୁ ଡେଇ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଭୂତଳ ଗୃହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିନେଇଥିଲେ ତଃ ମାଲିକ । ଏଇ ଗୃହଟିର ଛାତଟା ତିଆରି ହୋଇଥାଏ ଇସାତରେ । ତେଣୁ ଏଭଳି ଗୃହକୁ ଭିତ୍ତିକରି କୌଣସି ଜ୍ୟୋତିର୍ବୈଜ୍ଞାନିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଏପରିକି ସାଧାରଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣାତ୍ମକ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ତ ବାସ୍ତବିକ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ଥିଲା ସେଦିନ । ତେବେ, ଏଭଳି ଏକ ଆପଦକାଳରେ ଏସବୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ଆଉ ଥିଲା କଅଣ !

ଡଃ ମାଲିକଙ୍କ ହାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡେର ବଳକା ସମୟ, କାରଣ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଶୀଳନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁରଖିବା ପାଇଁ ନୂଆ ତଥ୍ୟ ଆଉ ଆସୁନଥାଏ ସେତେବେଳେ । ଏଇଲେ ସେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ସୂଚିତାରଣ କରିବାରେ ହିଁ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବିତାଉଛନ୍ତି, ବିଶେଷତଃ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ କଥା ତାଙ୍କର ମନେ ପଡୁଛି ବେଶୀ ବେଶୀ । ମନରେ ଅନୁତାପ ଆସୁଛି ଯେ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟାପାରକୁ ନେଇ କାହିଁକି ସେ ସେଭଳି ଏକ ତରବରିଆ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଗଲେ ସେଇଥିପାଇଁ ।

ଘଟଣାଟା ସଂକ୍ଷେପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଶୁଣାଯିବ ଏମିତି: ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିଲେ (ଏଠାରେ କହି ରଖିବାକୁ ହେଉଛି- ସୌର ମଣ୍ଡଳର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଗ୍ରହ ବିଷୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଗବେଷଣା ଓ ଅଧ୍ୟୟନ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ଗ୍ରହ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିଲା ଓ ସେସବୁ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ବ ତୁଲାାଇବା ପାଇଁ ମାନବ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା) । ତୃତୀୟ ବିଶ୍ବଯୁଦ୍ଧ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ, କେଉଁ ଅନ୍ତରାଳରେ, ଆମ୍ବଗୋପନ କରିଥିବା ବିଷୟଟା କାହାରି ଚିନ୍ତାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଘର୍ଷ କରିପାରିନଥିଲା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ‘ସ୍ବର୍ଗରେ ଭଗବାନ ତାଙ୍କ ନିବାସ ସ୍ଥଳରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ଓ ବିଶ୍ବରେ ସବୁ କଥା ସୁରୁଖୁରୁରେ ଚାଲୁଅଛି,’ କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ କହିଲା ଭଳି ସବୁକଥା ଚାଲିଥାଏ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସେତେବେଳେ ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହ ଉପରେ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଏତେ ଗଭୀର ଓ ନିର୍ଭୁଲ ଆକାର ଧାରଣ କରିଥାଏ ଯେ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନାଁରେ ନ ଡାକି ଡାକୁଥାନ୍ତି, ‘ପ୍ରେମର ଦେବତା’ ନାଆଁରେ, ଯାହାକି ଗ୍ରୀକ୍ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଭେନସ୍’ର ଅର୍ଥାନ୍ତର ମାତ୍ର । ତାଛଡ଼ା, ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ବି କେବଳ ଜଣେ ଆଷ୍ଟ୍ରୋଫିଜିକିଷ୍ଟ ନଥିଲେ- ଗଣିତଗୋଳର ମୂଳ କାରଣଟା ନିହିତ ଥିଲା ମଧ୍ୟ ସେଇଠି ।

ଗଲା କେତେଦିନ ହେବ, ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଗ୍ରହଟି ଉପରେ, କଅଣସବୁ ସଂଶୟାତ୍ମକ କାରବାର ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଥିବାର ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖି ଆତଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରି ଆସୁଥିଲେ, ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି । ଘଟଣାଟା ପ୍ରକୃତରେ କଅଣ, ତାର ସଠିକ ବିବରଣୀ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ପଡୁନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଘନୀଭୂତ ହେବାରେ ଲାଗିଥିଲା, ଦିନ ପରେ ଦିନ । ବ୍ୟାପାରଟା ପ୍ରକୃତରେ ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ସ୍ତରରେ ଘଟୁଥାଏ ନିଶ୍ଚେ; ଏତେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଯେ ସେ ବ୍ୟାପାରରେ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଥିବା ଅନ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କର ସେଇ ପ୍ରିୟ ପୁରାତନ ଗ୍ରହଟାକୁ ନେଇ ଏତେ ଟିକେ ବି ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କରିପାରି ନଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ, ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ଥିଲେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରହର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରେମିକ ଓ ସେଇ କାରଣରୁ ଜଣେ ପ୍ରେମିକ ତାର

ପ୍ରେମିକାର ଯାବତ ଭାବାନ୍ତରକୁ ଚିହ୍ନିନେଲା ପରି ସେ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଗ୍ରହଟିର ସାମାନ୍ୟତମ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସୁଦ୍ଧା ବେଶ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁଥାନ୍ତି ସେତେବେଳେ । ଗ୍ରହଟାକୁ ସତେ ଯେମିତି କିଏ କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ଉତ୍ତେଜିତ କରିଦେଇ ସାରିଛି ! ଏଇ ଅଘଟଣକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି । କିଛି କିଛି ଗଣନା ଆଉ ସେଥିରୁ ଉପଲବ୍ଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁସାରେ କଥାଟା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ ଯେ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହକୁ କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ସୂତ୍ରରୁ ପ୍ରେରିତ ରହସ୍ୟଜନକ ରଶ୍ମି ନିପାତନ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଏପରି ଉପଲବ୍ଧିକୁ ଏକ ନିଜ୍ଞଙ୍କ ଅନୁମାନ ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମର୍ଯ୍ୟଦା ଦେବାକୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥାନ୍ତେ ଅନ୍ୟମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ।

ନିଜର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ମନ ଭିତରେ ସଂଚିତ କରି ରଖୁଥାନ୍ତି ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ହାତକୁ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ନ କରିବାକୁ ସେ ସ୍ଥିର କରିନେଇ ସାରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଏଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ଭାବିତ ପରିଣତି ଯେ କିଭଳି ଆକାର ଧାରଣ କରିବ ଦିନେ ଏହି ଆଶଙ୍କା ତାଙ୍କ ବିବେକ ଉପରେ ବିଚକ୍ତିକର ଭାବେ ସବାର ହୋଇ ବସିବାରୁ ଶେଷରେ, ଅଗତ୍ୟା ସେ କଥାଟାକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଦେଲେ ଦିନେ, ନିହାତି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ, ଡଃ ମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ।

ବୋଧହୁଏ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟଟାକୁ ଯୋଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପେଶ କରିବାକୁ ବାଛି ନେଇଥିଲେ ସେଇଟା ଥିଲା ଏକ ଅଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ମୌଖିକ ରିପୋର୍ଟଟା ଶୁଣାଇ ଦିଆଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଠିକ୍ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଯେମିତି ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଦେଲେ ତାଙ୍କ ମନକଥା, ତତ୍ତ୍ଵଶାତ୍ତ୍ଵ ଚିହ୍ନିକି ଉଠିଲେ ଡଃ ମାଲିକ । ସମୁଦାୟ ବ୍ୟାପାରଟା ଗୋଟାଏ କୁସଂସ୍କାରଗ୍ରସ୍ତ ମନର ବିଳାପ ଭଳି ଶୁଣାଗଲା ତାଙ୍କୁ । ରହସ୍ୟ ରଖି ? ଶୁକ୍ରଗ୍ରହକୁ କେହି ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଗୋଟାଏ ଦର୍ପଣ ଭଳି ? ପାରମାଣବିକ ବିପ୍ଳବ ? ପୁଃ ! କି ମୂଢ଼ତା !

ଏଭଳି ଗୋଟାଏ ଶଙ୍କାପ୍ରଦ ଆଗାମୀ ଘଟଣାକୁ ନେଇ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ତାଙ୍କର ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସତର୍କ କରାଇଦେବା ସତ୍ତ୍ଵେ ସେପଟୁ ଯେଉଁ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ସେଥିରେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ସେ । ଏହାପରେ, ଜଗତର ବୃହତ୍ତର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ସମୁଦାୟ ବ୍ୟାପାରଟାକୁ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ପ୍ରଘଟ କରିଦେଲେ ଓ ରିପୋର୍ଟଟାକୁ ପେଶ କରିଦେଲେ ବି ଉଚ୍ଚତର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ । ଏଥିରେ ଡଃ ମାଲିକ ଏତେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଯେ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ସେ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅନ୍ତର କରିଦେଲେ । ଏପୂରି ସମୟରେ, ଉଚ୍ଚତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଯେଭଳି ନ୍ୟାୟଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି ଠିକ୍ ସେହି ନ୍ୟାୟରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଡଃ ମାଲିକଙ୍କ ପକ୍ଷ ନେଇ ତାଙ୍କ

ବିଚାରର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ପୁଣି, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଭାବେ, ସେମାନେ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ରିପୋର୍ଟକୁ ଚାକିରି ସଂସ୍ଥାର ସଂଗୋପନୀୟ ଶାଖାକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ ଓ ତାହାକୁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ‘ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟକାରୀ’ର ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହେବାଭଳି ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରୂପେ ଯେପରି ଭବିଷ୍ୟତରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟକୁ ନଥିଭୂତ କରାଇନେଲେ ମଧ୍ୟ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇଯିବା ପରେ, ଡଃ ମାଲିକ ଜଣେ ଭବ୍ୟ ସମର୍ଥବୀର ବ୍ୟକ୍ତି ପାଲଟି ସାରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ, ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ସେ କ୍ଷମା ମାଗି ନବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନେଇସାରିଥାନ୍ତି ନିଜକୁ । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଏ ସେ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧଟିଏ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥାନ୍ତି । ଅନୁରୋଧଟି ହେଲା- ବିଶ୍ୱକୁ ଅଧିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଡଃ ମୂର୍ତ୍ତି ଅତିଶୀଘ୍ର କୌଣସି ଏକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

ଟେମ୍ପୋରା-୧ ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଟେମ୍ପୋରା-୨ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ମାରାତ୍ମକ ସଂଗ୍ରାମରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥାଏ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିବ୍ଧ ଯୁଗ ରୂପରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ନଥାଏ । ବସ୍ତୁତଃ ସେଭଳି ଅସ୍ତ୍ରର ନାଁ ବି ଶୁଣିନଥାନ୍ତି ସେମାନେ । ଟେମ୍ପୋରା ନିବାସୀ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏପରି କୌଣସି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନୂଆ ନୂଆ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭାବନରେ ବ୍ୟାପୃତ ଥାଆନ୍ତି ଯାହାକୁ ଡୋପଭଳି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ଏଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୂତ୍ରରୁ କିଛି ନୂଆ ତଥ୍ୟର ସୁରାଜ ପାଇବା ପାଇଁ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଆଖି ବୁଲୋଉଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଓ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ସୁଦୂର କୌଣସି ଛାୟାପଥ ନିବାସୀ ବିଦେଶୀଙ୍କ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ହାସଲ କରାଯାଇପାରେ ବୋଲି ଚିନ୍ତାକରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି ସେମାନେ ।

ଟେମ୍ପୋରା-୧ର ବାସିନ୍ଦା ଟେମ୍ପୋରିଆନ୍‌ଙ୍କ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବାସ ସ୍ଥଳ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ନକ୍ଷତ୍ରଟି ଯେଉଁ ଗ୍ୟାଲାକ୍ସିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସେହି ଗ୍ୟାଲାକ୍ସିର ପରିଧିସ୍ଥ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଗ୍ରହ ପରିବେଷିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ନକ୍ଷତ୍ରର ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ବେଶ୍ ଅବଗତ ରହିଥାନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁସ୍ଥାନୀୟ ଟେମ୍ପୋରା-୨ ର ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କର କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ସେଦିନ ନଥାଏ ଅବଶ୍ୟ । ପୁଣି, ଏଇ ଦୁଇ ଟେମ୍ପୋରାୟ ଜଗତର ବୁଦ୍ଧିମାନ ପ୍ରାଣୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ନେଇ ଆଶାବାନ୍ ନଥିଲେ କାରଣ ସେତେବେଳେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଯୁଦ୍ଧରତ ଅବସ୍ଥାରେ ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଟେମ୍ପୋରିଆନ୍‌ମାନଙ୍କ ମନୋବାକ୍ଷଣ ବା ସାଇକୋସୋୟ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ

ପାଇଁ ଦୂରବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରର କାମ କରେ, ସେଇ ମନୋବାକ୍ଷଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କ୍ଷମତା ଥିଲା ବାସ୍ତବରେ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ। ଏଭଳି ଶକ୍ତିର ପରିଚାୟକ ହେଲା- ସେ ଯନ୍ତ୍ରର ଏକ ବିଶେଷ କ୍ଷମତା: ଏଥିରେ ଆଲୋକଠାରୁ ଅଧିକ ବେଗବାନ୍ ଏକ ରଶ୍ମି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ଜ୍ଞାନର ଅଗୋଚର। କିନ୍ତୁ, ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଟା ହେଲା- ଏ ଯନ୍ତ୍ରର ଅବ୍ଜେକ୍ଟିଭ୍ ଲେନ୍ସ ସମୂହ (ବା ତରୁଲ୍ୟ କୌଣସି ଅଂଶ) ଯାହାର କେତେକ ଅତିରିକ୍ତ ଅଂଶ ବିଶେଷକୁ ମହାକାଶରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇପାରେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ସେ ଅଂଶକୁ ଲେନ୍ସଭଳି ମୂଳଯନ୍ତ୍ର ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ବା ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ମନୋବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇପାରେ। ଏଭଳି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ହେଲେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଏଇ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ସ୍ଥିତିସମ୍ପନ୍ନ ଲେନ୍ସଗୁଡ଼ିକୁ ମଣିଷଙ୍କ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଆଖି ସହିତ ତୁଳନା କରି ଯଦି ଅନୁମାନ କରାଯିବ ଯେ ଏଇ ଆଖିକୁ ତୁମେ ନିଜ କପାଳରୁ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ କାଢ଼ି ନେଇ ପାରୁଥାନ୍ତି ଓ ତାକୁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ, ଏପରିକି, ଶହ ଶହ ଆଲୋକବର୍ଷ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରି, ଯେ କୌଣସି ବସ୍ତୁକୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଅତି ନିକଟରୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲାପରି, ନିରୀକ୍ଷଣ କରିପାରୁଥାନ୍ତି, ତାହେଲେ ତମର ଯେଉଁ ଅନୁଭବ ହୁଅନ୍ତା, ମନୋବାକ୍ଷଣରେ ଦେଖୁଥିବା ଟେମ୍ପୋରିଆନ୍‌ମାନେ ଅବିକଳ ସେଇଭଳି ଅନୁଭୂତି ସମ୍ପନ୍ନ ଦକ୍ଷତା ସହକାରେ ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱର ଚତୁର୍ପାଶ୍ୱର ମହାକାଶର ଯେ କୌଣସି ଜ୍ୟୋତିଷ ପଦାର୍ଥକୁ ଅନାୟାସରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିପାରନ୍ତି। ଏହି ସବୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅବ୍ଜେକ୍ଟିଭ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ। ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବସ୍ତୁ, ଯଥା- ସମୟକ ପ୍ରତିଫଳନକ୍ଷମ କୌଣସି ଏକ ଗ୍ରହକୁ ମଧ୍ୟ, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବେଶ୍ ସଫଳତାର ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ। ଅବଶ୍ୟ ମୂଳ ମନୋବାକ୍ଷଣ ଅର୍ଥାତ୍ ସାଇକୋସ୍କୋପ୍ ସହିତ ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଲେନ୍ସ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ କରି ଯୋଖାଯୋଖି କରି ଉଚିତ କାମରେ ଲଗେଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଟେମ୍ପୋରୀୟ ଅଧିବାସୀର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜ୍ଞାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ ଯାହା ଆମ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱପରିଚକ୍ଷଣତାଠାରୁ ଢେର ବେଶୀ।

ଆଉ, ସେଇ ଟେମ୍ପୋରୀୟ ବୌଦ୍ଧିକମାନେ ଟେମ୍ପୋରା-୧ ର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସେଦିନ ଠିକ୍ ସେଇ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥାନ୍ତି। ସେମାନେ ସେତେବେଳକୁ ଗଣନା କରି ଜାଣି ନେଇ ପାରିଥାନ୍ତି ଯେ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହଟି ତାଙ୍କ ମନୋବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅବ୍ଜେକ୍ଟିଭ୍ ଲେନ୍ସର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଠିକ୍‌ଠିକ୍ ତୁଲାଇ ପାରିବ ଓ ତଦନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହକୁ ତାଙ୍କ ମନୋବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର

ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ କରିଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଶୁକ୍ରଗ୍ରହ ଅନାଇ ରହିଥାଏ । ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ତ କେଉଁକାଳୁ ସରିନାଣି । ତା ସ୍ଵତ୍ଵି ପାଶୋର ଯାଇଥାଏ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶକ ମନରୁ । ତଥାପି ପାରମାଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣରେ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନେ ବେଶ୍ ଆଗେଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଓ ଶସ୍ତ୍ର ଭଣ୍ଡାରକୁ ଭରପୂର କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଏସବୁ ଭିତରେ ମାନବଜାତି ନିଜର ସୁଖମୟ ଅଜ୍ଞତାର ନିଦ୍ରାରେ ତୁବି ରହି ଭୁଲିଯାଇଥାଏ ଯେ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଥାଇ ସେମାନେ ଯାହାକିଛି କରୁଥାନ୍ତି ଓ କହୁଥାନ୍ତି ସେସବୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ଜଗତର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ହେବାରେ ଲାଗିଥାଏ ଏବଂ ପାଆଁବ ଜଗତର ସେଝରୁ ସୂଚନା ସମୂହକୁ ସେମାନେ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ନିଜର ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ, ତଥା, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ !

ଶୁକ୍ରଗ୍ରହ ଉପରେ ବାହ୍ୟ ଜଗତରୁ ପ୍ରେରିତ ଆଲୋକଠାରୁ ହୁତତର ରଶ୍ମି ଓ ତା ନିଜର ସ୍ଵାଭାବିକ ବିକାରଣର ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବଶତଃ ଯେଉଁ ଅସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଟିକକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମଭାବେ ଘଟି ଚାଲିଥିଲା ତାହାକୁ ସେଦିନ କେବଳ ଜଣେ ମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନିଜର ଅସାଧାରଣ ମେଧାଶକ୍ତି ବଳରେ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଇ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜଣକ ଡଃ ମୂର୍ଲିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ । ତେବେ, ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଯଦି ପଚରାଯାଏ ଯେ ଡଃ ମୂର୍ଲି କେଉଁ ମେଧାଶକ୍ତି ବଳରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ, ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଅସ୍ତ୍ରାଗାରରେ ଗଢ଼ିତ ପାରମାଣବିକ ବା ନାଭାକାୟ (ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟାର) ବୋମାଗୁଡ଼ିକର ଦୈବୀ ବିଶ୍ଵୋରଣ ଘଟିଯିବାର ସମ୍ଭାବନାଟାକୁ ତୃତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର କାରଣ ବୋଲି ଏତେ ଆଗରୁ ଜାଣିପାରିଥିଲେ, ତାର ଉତ୍ତର ଖୋଜି ପାଇବା ଅବଶ୍ୟ ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ହାତରେ ଏପରିଗୁଡ଼ିଏ ତଥ୍ୟ, ଏତେ ଯନ୍ତର ସହିତ ସାଞ୍ଜୁତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଯେ ଏପରି ଏକ ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହେବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ବିସ୍ମୟର ବିଷୟ ହୋଇ ରହିନଥିଲା । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କର ଅନୁମାନ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏପରିକି ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ସମୂହକୁ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇନପାରେ ।

ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ସତ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଗଲା । ଏହାପରେ ଯାଇ ଜଗତର ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିବଦ୍ଧ ହେଲା ଏବଂ ତଃ ମାଲିକଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନ୍ୟମାନେ ତଃ ମୂର୍ଲିଙ୍କ କଥାକୁ ଗୁରୁତ୍ଵର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ ।

କିନ୍ତୁ, ତା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଘଟିବାର ଥିଲା ସେସବୁ ଘଟିଯାଇଥିଲା । ପରମାଣୁ

ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ପାଇଯିବା ପରେ ପରେ ସେସବୁକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଟେମ୍ପିରା-୧ରେ ସେଭଳି ଅସ୍ତ୍ରନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଯଥାସମୟରେ ଜୋରସୋର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥାଏ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇସାରିଥାନ୍ତି ସେଇ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରମାଣଟା ପାଇଁ । ଟେମ୍ପୋରାୟ ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରର ବାସ୍ତବ ବିଷ୍ଟୋରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛାପ୍ରକଟିତ ହୋଇସାରିଥାଏ ସେତେବେଳକୁ । ତାରି ଉପକ୍ରମ ସ୍ୱରୂପ ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷ୍ଟୋରଣ-ଟେମ୍ପୋରାୟ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ସୁନ୍ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ସେହି ଆଣବିକ ବିଷ୍ଟୋରଣ ଘଟାଇବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ ଚଳାଇଥିବା ସମୟରେହିଁ ତାହା ଧରା ପଡିଥିଲା ଡଃ ମୂର୍ଲିଙ୍କର ସନ୍ଧାନୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ । ତେବେ, ଡଃ ମୂର୍ଲି ଠିକ୍ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି ବଜାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ; ତଥାପି ମାନବକୃତ ବିଚାର ବିଭ୍ରାଟହିଁ ସୃଷ୍ଟିକରିଥିଲା ଏକ ବିରାଟ ଅନ୍ତରାୟ । ଫଳତଃ, ତାଙ୍କ ସତର୍କବାଣୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ସେମାନେ ଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଅପହଞ୍ଚ । ଏହାପରେ ଦୂରନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଏକ ଆଣବିକ ବିଷ୍ଟୋରଣ ଘଟାଇବାରେ ହୋଇଥିଲେ ସଫଳକାମ । ଏହାପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥାଏ ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ ଦିଗରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରଗତି....

ଏଣେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଦୁର୍ବଳମାନା ମନୁଷ୍ୟମାନେ ବିଷ୍ଟୋରଣର ଅସଲ କାରଣଟା ନବୁଝିପାରି ଓ ସେ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ବିଧିବଦ୍ଧ ତଦନ୍ତ ନକରି ପରସ୍ପରକୁ ଦୋଷାରୋପ କରୁକରୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଯୁଦ୍ଧ; ମାରାତ୍ମକ ଆତ୍ମଘାତୀ ଯୁଦ୍ଧ ।

‘ମୂର୍ଲି ଏପେକ୍ଟ’ (ଯାହାର ସାଂପ୍ରତିକ ଅର୍ଥ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହର ବିକାରଣ ଉପରେ ଟେମ୍ପୋରାର କୃତ୍ରିମ ବିକାରଣର ମିଳିତ ପ୍ରଭାବ- ଯାହାକୁ ବିଚରା ଡଃ ମୂର୍ଲି ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲେ ବା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସେ ନିଜେ ଦାୟୀ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବରଂ ଯାହାର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ ସେ) ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଗବେଷଣାକାରୀ । ଏ ସଂପର୍କରେ ବିଚିତ୍ର ବିରୋଧାତ୍ମକତା ହେଲା- ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଉଭୟଙ୍କର ଗତିବିଧି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି: ଶୁକ୍ରଗ୍ରହ ଆମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି ଓ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିବଦ୍ଧ ରହିଛି ତା ପ୍ରତି । କିନ୍ତୁ, ଏଇ ରଖିବାରେ ଆମର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂରହଜନକ, କାରଣ ଲୋକେ ବର୍ତ୍ତମାନ ‘ଭୂତକନିବାସୀ’ (ଆକ୍ସରିକ ଅର୍ଥରେ!) ତେବେ, ସବୁ ସମୟରେ କିଛି ନା କିଛି ଦୁଃସାହସିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାଆନ୍ତି ଓ ଏପରି ବିପଦଜନକ ସମୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱାଦ୍ୟ ଆହ୍ୱାନର ସମୟ ।

‘ମୂର୍ତ୍ତି ଏଫେକ୍ଟ’ର ସବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ବାହ୍ୟଜଗତ ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ଅଧିବେକ୍ଷଣର ଏକ ସମ୍ଭାବିତ କାରଣ ହେଲା- ଶୁକ୍ରଗ୍ରହକୁ ଆକୃତ କରିରଖୁଥିବା ସେଇ ଘନମେଘର ଆସ୍ରରଣ। ଏହା ପ୍ରତିକାର ଚିନ୍ତା କଲେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ସମାଧାନର ସ୍ଵପ୍ନ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ହସ୍ତଗତ ହୁଏ ଓ ତାହା ହେଲା- ଉକ୍ତ ଘନ ମେଘର ଆସ୍ରରଣର ଦିନସ୍ଥିକରଣ, ବା ଅନ୍ୟ କଥାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଅନ୍ଧ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆଖି ପୁଟାଅ; ତା ଛଡା ଅନ୍ୟଗତି ନାହିଁ ଭଳି କଥାଟା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉପାୟ ଆଉ ହୁଏତ ନଥିଲା, କାରଣ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହରୁ ବକାରିତ ହେଉଥିବା ସେଇ ରହସ୍ୟଜନକ ରଶ୍ମିକୁ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ପୃଥିବୀର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କର ଆଉ ଗତ୍ୟନ୍ତର ଥିଲା କ’ଣ? ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅବଶ୍ୟ କେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିନ୍ନ ମତ ପୋଷଣ କରୁଥିଲେ ଓ କହୁଥିଲେ ଯେ ଏପରି ଧ୍ଵଂସାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ଶୁକ୍ରର ବିକାରଣ ପୃଥିବୀ ଉପରକୁ ସିଧାସଳଖ ଛିଟିକି ଆସି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଅକଥନୀୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର କାରଣ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ। କିନ୍ତୁ ତଃ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର ଅନୁଗାମୀମାନେ ଦର୍ଶାଉଥିଲେ ଯେ ମୂର୍ତ୍ତି ଏଫେକ୍ଟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରିତ କରିବାକୁ ହେଲେ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହର ଘନମେଘର ଆବରଣକୁ ଦୂରକରା ଯିବା ଦରକାର, କାରଣ- ଏହି ଆବରଣଟିହିଁ ବସ୍ତୁତଃ ଗୋଟିଏ ଦର୍ପଣଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଯାହାର ପ୍ରତିଫଳନ କ୍ଷମତା ଯୋଗୁ ‘ମୂର୍ତ୍ତିଏଫେକ୍ଟ’ଟା ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରୁଛି। ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଆଣବିକ ବିପ୍ଳବଜନିତ ଯାବତୀୟ ଦୈବୀ କାଣ୍ଡର ମୂଳକାରଣଟା ଯେ ସେଇ ‘ମୂର୍ତ୍ତିଏଫେକ୍ଟ’ ଏଥିରେ ଆଉ କାହାର ସନ୍ଦେହ ନଥାଏ।

ଟେମ୍ପୋରାୟ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ (ଟେମ୍ପୋରା-୧ର) ପ୍ରଥମେ ଘବରେଇ ଗଲେ ଓ ପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ମନୋବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରର ସେଇ ଅତିରିକ୍ତ ଚକ୍ଷୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ନମ୍ବର ଗ୍ରହଟା ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି କୌଣସି ବୈଦେଶିକ ଶକ୍ତି ଯନ୍ତ୍ରଟାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇ ସାରିଛି। ଏହାଫଳରେ ଗ୍ରହ ନମ୍ବର ତିନି ପ୍ରତି ଖୋଲା ରହିଥିବା ଝରକାଟା ଚିରକାଳ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ମଧ୍ୟ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟ ସେଇ ବୁଦ୍ଧିମାନ କରୁଗୁଡାକଙ୍କ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟୋକ୍ତିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ବିରକ୍ତ ହେବାର ନଥିଲା କିମ୍ବା ସେପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ପୋଷଣ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେଥିପାଇଁ ବାଟଟା ବି ବିଲକୁଲ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇ ସାରିଥିଲା। ତେବେ, ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଯାହାକିଛି ଆଦାୟ କାରାଯିବାର ଥିଲା - ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରର ରୁଦ୍ରିଂଗୁଡାକ - ସେସବୁତ ଆଦାୟ ହୋଇ ସାରିଥାଏ ସେତେବେଳେ ସେଇ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଗୁଡାକଠାରୁ। ଟେମ୍ପୋରା-୧ର ହାତରେ ସେତେବେଳେ ବାହ୍ୟ ଜଗତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ଆଉ ସମୟ ନଥିଲା। ନିଜସ୍ଵ ଜରୁରୀ ସମସ୍ୟାଟା ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ସବୁତକ ଧ୍ୟାନ

ସେତେବେଳକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହେବାରେ ଲାଗିସାରିଥାଏ । ସେ ସମସ୍ୟାଟା ଅବଶ୍ୟ ସେଇ- ଟେମ୍ପୋର-୨ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ....

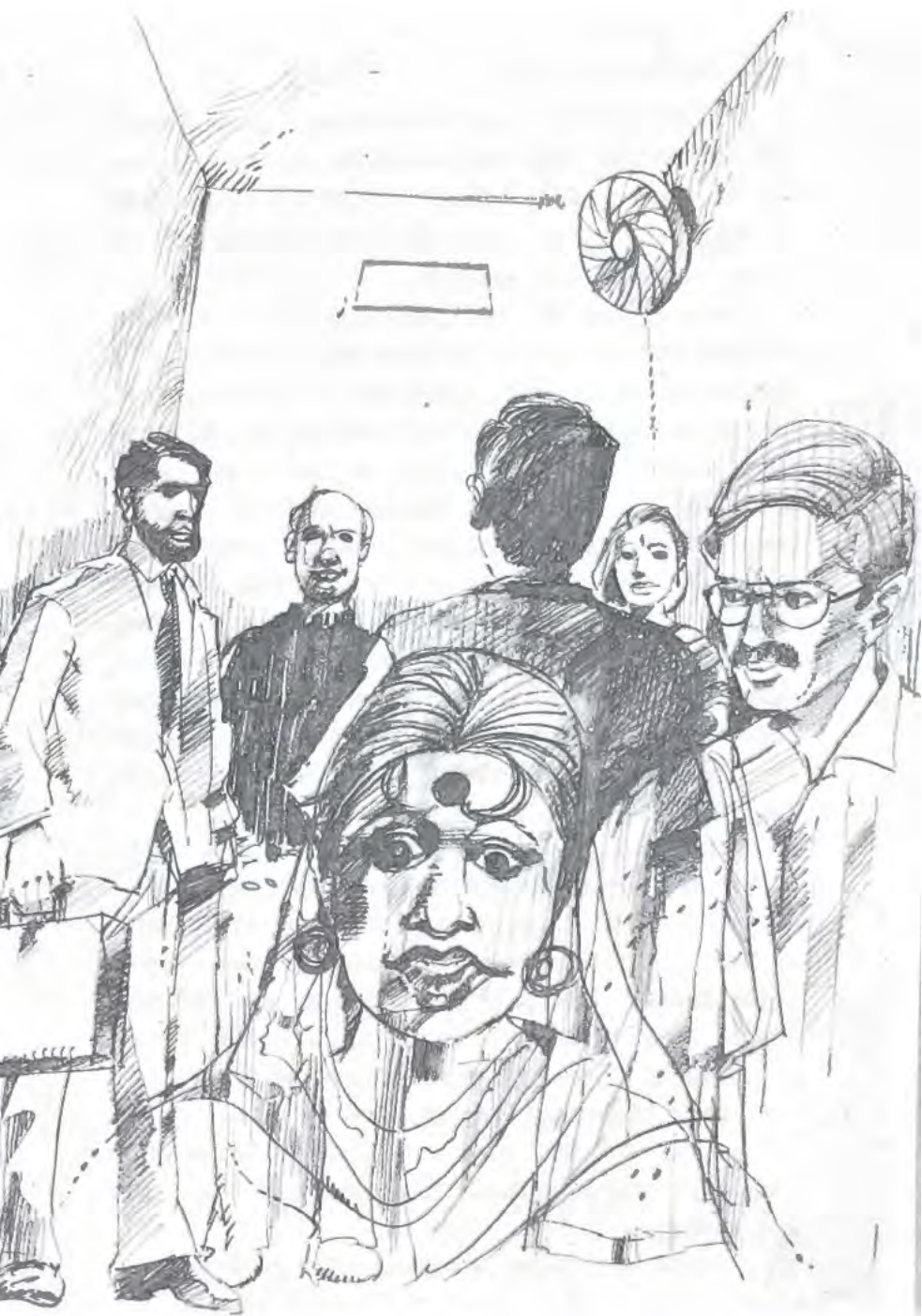
ଉଭୟ ଶୁକ୍ରଗ୍ରହର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ସେ ଯେଉଁ ବିରାଟ ବୃକ୍ଷପାତଟା ଘଟିଗଲା ତାହାହିଁ ଉକ୍ତ ଗ୍ରହକୁ ଚତୁଃଶାଢ଼ ଓ ସବୁଦିନପାଇଁ ଶୀତଳ କରିଦେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମନୁଷ୍ୟ ମହାକାଶଚାରୀମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ ଅବତରଣ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ, ସେହି ଗ୍ରହଉପରେ । ଶୁକ୍ରର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଜୀବନ ସଂଚାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ତାହାରି ଫଳରେ, ଦିନେ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରେ ଜୀବଜଗତର ଯେଉଁ ବିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା ସେଇ ବିବର୍ତ୍ତନର ପାବଳ୍ଲ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜୀବନ ଶୁକ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ପୃଥିବୀର ଯମଜ ଗ୍ରହ ପୃଷ୍ଠରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରମ ଆରୋହଣ କରି, ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନ ଆରୋହଣ କରିବା ପାଇଁ ପଥ ସୁଗମ ହୋଇଯିବ- ଏଇ ଆଶା ନେଇ ସେମାନେ ଜୀବନର ବାଜ ବପନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବସିଥିଲେ ।

(ମୂଳ ଲେଖା: କନକ)

ଲିପୁ

ସଂଜୟ ହାତ୍ତାନ୍ତର

ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ମାର୍ଗର ବାଣିଜ୍ୟଭବନ ଦସ୍ତରରେ ପ୍ରେକ୍ଷାଗୃହ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ ‘ଲିପୁକୁ’ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ସମ୍ମୁଖରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବାଧାତି ଅସ୍ଥିର ଅବସ୍ଥାରେ ଅପେକ୍ଷାରତ ଥାଏ ଓ ଉପରତଳ ହୁଅଥିବା ଲିପୁଟା କେତେବେଳେ ଆସି ସେଠି ଅଟକିବ ସେଇ ସମୟକୁ ଡକେଇ ରହିଥାଏ । ବାହାରେ, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀର ବିଶ୍ୱାଳ ମୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ସମୂହରୁ ହୁଳା ଉଠୁଥାଏ ଓ ଚାରିଆଡ଼ ହୁହୁ ହେଇ ଜଳିଲା ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ ଯାହାର ତାପମାତ୍ରା ଥାଏ ଅନୁ୍ୟନ ପଇଁଚାଳିଶ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିଅସ୍ । ଗଡ଼ାନଳ ରାଓ ଧାତିର ସଭା ଆଗରେ ଠିଆ ହେଇଥାନ୍ତି ଓ ଅସହ୍ୟ ଗରମରୁ ଟିକେ ତ୍ରାହି ପାଇଯିବା ଲାଗି ଖଣ୍ଡେ ଖବରକାଗଜରେ ନିଜକୁ ବନ୍ଧି, ଚାଲିଥାନ୍ତି । ସେ ବଡ଼ ବ୍ୟଗ୍ର ହେଉଥାନ୍ତି କେମିତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ତାଙ୍କର ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କୋଠରୀ ଭିତରେ ସ୍ଥାପିତ ମେସିନ୍ ଗୁଡ଼ାକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବେ, ଯେଉଁ ମେସିନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଆଉ ତାଙ୍କ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅନୁସାରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଅନ୍ତି ମଧ୍ୟ, କାରଣ ସେ ହିଁ ସେଇ ‘ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟେସନ୍ କନ୍ସଲଟାଣ୍ଟ’ ନାମକ କମ୍ପାନୀର ସ୍ଥାପୟିତା ତଥା ମ୍ୟାନେଜିଂ ଡିରେକ୍ଟର ଏବଂ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର-ଇନ୍-ଚାର୍ଜ ମଧ୍ୟ, ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମେସିନ୍ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପଛରେ ଠିଆ ହେଇଥାନ୍ତି କିମତିଲାଲ- ନିଜ ଚିତ୍ରାରେ ନିଜେ ଡୁବି ରହିଥିଲା ପରି । ସେ ଚିତ୍ରାଗୁଡ଼ାକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାଦଉଡ଼ରେ ଦଉଡୁଥିବା କୌଣସି ଘୋଡ଼ାର ଶୁଭ ନମ୍ବରକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବର ଉପରେ ଘୋଡ଼ା ନମ୍ବରକୁ ନେଇ ସେ ତାଙ୍କର ଶେଷ ଟଙ୍କା ଶହେକୁ ବାଜି ପକେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରୁଥାନ୍ତି ସେତେବେଳେ । ଯେ କୌଣସି ବଡ଼ ‘ରେସ୍’ରେ ବାଜି ପକେଇବାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ସମୟରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି- କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଇଣ୍ଟର ପ୍ରେରିତ ଶୁଭ ସୂଚକ ପାଇଁ । ଏଭଳି ଏକ ଘଟଣା ଥରେ ଘଟିଥିଲା ଯେ ସେଥର ତାଙ୍କ ରେସ୍‌କୋର୍ସ ପାଖରେ । ତାଙ୍କ ରାସ୍ତା ଓଗାଳି ଦେଇ ନଅଝଣ ଝିଅ ରାସ୍ତାପାରି ହେଉଥିବା ଦେଖି, ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ରେସ୍‌ର ନବମ ଘୋଡ଼ାଟା ଉପରେ ଏକାଅଶୀଟା ଟଙ୍କା ବାଜି ପକେଇ ଦେଇଥିଲେ....ତାଙ୍କ

ପରଠୁଁ କିମତିଲାଲ୍ ଜଣେ ଅଣପେଷାଦାର ସଂଖ୍ୟାବିଶ୍ୱାସୀ ଜ୍ୟୋତିଷ ପାଲଟି ଯାଇ ସାରିଥାନ୍ତି । ଆଜି, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭ ସୂଚକଟା ସେ ଖୋଜୁଥାନ୍ତି ଲିପ୍ଟ ବୋତାମ ଗୁଡ଼ାକରୁ ଓ ସେସବୁ ସଂଖ୍ୟାଯୁକ୍ତ ବୋତାମମାଳା ଭିତରୁ କେଉଁ ନମ୍ବର ବୋତାମ କାହାପରେ ଚିପାହବ ଲିପ୍ଟ ଚାଲିବା ପୂର୍ବରୁ, ସେଇଥିରୁ ସେ ତାଙ୍କ ସୂଚକଟା ପାଇଯିବେ ବୋଲି ଧରି ନେଇଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଶୁଣାଗଲା ‘ଟ୍ରିମ୍’ ଶବ୍ଦଟା । ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ କାନ୍ଧରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା ଲାଲ୍‌ରଙ୍ଗର ବତାଟା ବି ଜଳି ଉଠିଲା । ପହଞ୍ଚିଗଲା ଲିପ୍ଟ । “ଓପେନ୍ ସିମେନ୍ !”, ଗଜାନନ ରାଓ ସତେକି କମାଣ୍ଡ କରୁଥାନ୍ତି ମନେ ମନେ ଲିପ୍ଟ କବାଟଟାକୁ ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଖୋଲି ପକାଇବାକୁ । କବାଟଟା ଅବଶ୍ୟ ଖୋଲିଲା; କିନ୍ତୁ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନୁହେଁ । ଖୋଲିଲା- ଯେମିତି ସବୁ ଲିପ୍ଟର କବାଟ ଖୋଲେ ଆପଣା ଛାଏଁ, ନିଜକୁ ନିଜେ, ଠିକ୍ ସେମିତି । ଲିପ୍ଟ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ଗଜାନନ ରାଓ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୁତାବକ “ଓପେନ୍ ଡୋର୍” ଲେଖାଥିବା ବୋତାମଟାକୁ ଚିପି ଧରି ନେଲେ । ଅଟକି ରହିଲା ଲିପ୍ଟ ତା ଫଳରେ । ଏହାପରେ, ଖୋଲାକବାଟ ଦେଇ ଲିପ୍ଟ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଧାତିର ବାକିମାନେ ସମସ୍ତେ । ବୋର୍ଡରୁ ଜବାବ ଶୁଣାଗଲା- ମାତ୍ର ଛ’ଜଣ ! ଏତିକି ବେଳେ କୋଉଠି ଥିଲା କେଜାଣି, ଜଣେ ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀ ହଠାତ୍ ଧଇଁସଇଁ ହେଇ ଦଉଡି ଆସିଲା ଓ ପଚାରିବା ପଶିଗଲା ଲିପ୍ଟ ଭିତରକୁ । ସେ ଥିଲା ଲିପ୍ଟ ଭିତରର ଅଷ୍ଟମ ବ୍ୟକ୍ତି । “ବସ୍ ହୋଗୟା ଜି !” ‘ଲିପ୍ଟର ଓପେନ୍ ଡୋର୍’ ବୋତାମକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିପିଧରିରଖୁଥିବା ସରକିଆ ଭଦ୍ର ଲୋକଟିକୁ ହୁକୁମ୍ ଦେଲା ସେ ସେଇ ଭାଷାରେ, ତାପରେ ।

ହଁ ! ଏଇଥର ଯେ ଲିପ୍ଟା ଠିକ୍ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଜାଣ !”, ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଆତକୁ ଅନାଇ କିଏ ଜଣେ କହିଲା ଏତକ ପରିହାସବ୍ୟଞ୍ଜକ ସ୍ୱରରେ ।

କିମତିଲାଲ୍ ଲିପ୍ଟର କଷ୍ଟୋଳପାନେଲକୁ ଅନାଇ ରହିଥାନ୍ତି ଅପଲକ ନୟନରେ ଓ ସେଥିରେ ଗୋଟାକପରେ ଗୋଟାଏ ହେଇ ଚିପା ଚାଲିଥିବା ବୋତାମ ଗୁଡ଼ାକରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ମନେ ରଖି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଠିକ୍ ସେଇ କ୍ରମବୃତ୍ତରେ । ଲିପ୍ଟଟା ସର୍ବମୋଟ ଷୋହଳଟି ମହଲାକୁ ଯାତାୟତ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସେଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥାଆନ୍ତି ଆଠଜଣ ଆରେହ । ଏହି ଆଠଜଣଙ୍କ ଭିତରୁ ଯେଉଁମାନେ ଯେଉଁସବୁ ମହଲାକୁ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତି ସେସବୁ ମହଲାର ୩, ୫, ୩, ଓ ୧୧ ନମ୍ବର ବୋତାମଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ ଚିପା ସରିଲାଣି । ଏତିକିବେଳେ ଲିପ୍ଟର ଗୋଟିଏ କଣ ପଟକୁ ଠିଆ ହେଇଥିବା ଆରୋହୀଜଣେ ଫର୍ମାସି କଲେ, “ତେର ନମ୍ବରଟା ଚିପନ୍ତୁ ଦୟାକରି” ।

ଗଜାନନ ରାଓ ଏହାପରେ ସୁଇଚ୍ ବୋର୍ଡରୁ ନିଜର ଆଙ୍ଗୁଠି କାଢିନେଲେ ।

ଲିପ୍ଟର କବାଟଟା ଆସ୍ତେକିନା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ମାତ୍ରେ ଭିତରେ କିଟିକିଟି ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଗଲା । ଲିପ୍ଟର ଲାଇଟ୍ ଓ ଫ୍ୟାନ୍‌ସବୁ ବନ୍ଦୁ ଆଗରୁ ଚୋରି ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ହଠାତ୍ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟି ଆସିବା କ୍ଷଣି ଲିପ୍ଟର ଭିତରଟା ଖାଁ ଖାଁ ଲାଗିଲା ଓ ଟିକେ ଡର ବି ଉଠୁକେଲେ ଆରୋହାମାନଙ୍କ ମନରେ । ଗୁଳୁଗୁଳି ସାଙ୍ଗକୁ ଝାଲଗନ୍ଧ ଆଉ ଶସ୍ତା ଅତରର ବାସ୍ନା ମିଳିମିଶି ଯିବାରୁ ଆବଶ୍ୟ ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟା ପୂରାପୂରି ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା, ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍- ଗନ୍ଧିଆ ରାଜନୀତି, ସାଉଥ୍‌ଲୁକ କି ସପ୍‌ଦରଜଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ଗପସପ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏଥର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି ସ୍ବଗତୋକ୍ତି । ଜୟସର ଚିନ୍ତା ଆସିଗଲାଣି ସେତେବେଳକୁ ତା ନିଜ ଚାକିରି ଖୋଜା ଧନ୍ଦାକୁ ନେଇ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାଏ ସେ ଯେ ଦିଲ୍ଲୀଭଳି ଯାଗରେ । ଗୋଟିଏ ଟାଇପିଷ୍ଟ ଚାକିରି ଖୋଜି ନ ପାଇବାଟା ବାସ୍ତବିକ ବଡ଼ ହତାଶିଆ କଥା ! ଏ ବିଷୟରେ ମତେ ଆଗରୁ କେହି କହିଲେ ନାହିଁ କେମିତି ଯେ ! ହୁଏତ ଏଇ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗରେ ମିଳିଯାଇ ପାରେ ବି । ଏଇ ଷୋହଳ ମହଲିଆ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ ଭିତରେ କେଜାଣି କେତେ ଅଫିସ୍ । ଇଆରି ଭିତରେ ଅଛି ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ୍ କଂପ୍ୟୁଟେସନ୍ କନ୍‌ସଲଟାଣ୍ଟସ୍, ବୈଷ୍ଣୋ ଇମ୍ପୋର୍ଟ-ଏକ୍ସପୋର୍ଟ, ଆମାଲ୍‌ଗାମେଟେଡ୍ ବଟଲିଂ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିର ଦସ୍ତର ଗୁଡାକ....ଏପରିକି ‘ଦ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଜୁନିକୁ’ରେ ବି ଚାକିରିଟା ମିଳିଗଲେ ଡେର୍ ବୋଲି ଜାଣ । କାମଟା ସତରେ ଖୁବ୍ ମଜାଦାର ହୁଅନ୍ତା । ଚାନ୍ଦିଆ, ଆଜିକାଲି ଦରମା ବି ଏତେ ଖରାପ ଦଉନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ।

ଦୀନକର ଚୈତନ୍ୟ ଆଗାମି କାଲିର ସଂପାଦକୀୟତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ମନେମନେ । ସେ ହଉଚନ୍ତି ‘ଦ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଜୁନିକୁ’ ସଂବାଦ ପତ୍ରର ସଂପାଦକ । ଜଣେ ଖବରକାଗଜ ସଂପାଦକ ଭାବେ ତାଙ୍କ କାମର ସବୁଠୁଁ ବେଶୀ ବିରକ୍ତିକର ଅଂଶଟା ହେଲା ଏଇଆ- ଦିନ ପରେ ଦିନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ସେଇ ଘସରା କଥାକୁ ଲମ୍ବେଇ ଲମ୍ବେଇ, ଶୁଦ୍ଧ ସଂଭ୍ରମ ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ ମତାମତ ଲେଖିବା ଓ ସେସବୁ ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭାବେ ହୁଏତ ଆଫ୍ରିକାର କୋଉ ଟିଣବାବୁ ଏକଛତ୍ରବାଦକୁ ବହୁଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ସଂସ୍ଥାମାନେ କେମିତି ଓଲଟେଇ ପକେଇଲେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୋଉଠି ସୋଭିଏଟ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପସ୍ତକ୍ଷେପ ଅଥବା ଗୋଷ୍ଠୀ ନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ର ସଂସ୍ଥାର ଉପେକ୍ଷା ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ନେଇ ଘଟରେ ପକେଇ ସଂପାଦକୀୟତା ଲେଖି ବସିବା....

ଲିପ୍ଟଟା ଦୁଇମହଲା ପାଖ ଧରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲି ସମୟ ବିତେଇ ଦବାକୁ ନିଜ ନିଜ ଭାବନାରେ ଜାଣିଶୁଣି ନିଜକୁ ହଜେଇ ଦେଇ ସାରିଥାନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପ୍ରାୟ ଏମିତି । କିନ୍ତୁ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କେହି ଜାଣି ପାରୁନଥାନ୍ତି ଯେ ଏଇ ଭିତରେ

ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ସମୟ ଚାଲିଗଲାଣି ତୁଚ୍ଛାଚାରେ । ସେତିକିବେଳେ ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀର କର୍କଶ ସ୍ଵରଟା ଶୁଣାଗଲା ଓ ସମସ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଉଠି ଶୁଣିଲେ, “ଏ ନିଆଁଲଗା ଲିଫ୍ଟଟା କ’ଣ ବନ୍ଦ ହବ ନାହିଁ, ନା, ଆମକୁ ନେଇ ସିଧା ଆକାଶରେ ପହଞ୍ଚେଇବ ମ?” ହଠାତ୍ ସମସ୍ତେ ସତେତ ହୋଇଗଲେ ଓ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ଲିଫ୍ଟଟା ପ୍ରକୃତରେ ଉପରକୁ ଉଠୁନାହିଁ ଆଦୌ ।

“ଆରେ ! ଆମେ ତଳକୁ ଖସୁଛୁ ନା କଅଣ ମ !” ଆତଙ୍କିତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ଜୟସ୍ଵ ଓ ପ୍ରାୟ ଚିତ୍କାର କଲାଭଳି କହି ପକେଇଲା କଥା ଗୁଡ଼ାକ । ଗଜାନନ ରାଓ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ହତବାକ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସଜାତି ନେଲେ ନିଜକୁ । “ଭୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ଭଉଣୀ, ଲିଫ୍ଟଟାର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ କିଛି ବିଚିତି ଯାଇଛି ବୋଧହୁଏ । ଆମେ ଉପରକୁ ଉଠୁଥିଲେ ଏଯାକେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟ ଖସୁଚେ ତଳକୁ । ତଳେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଲିଫ୍ଟ କବାଟ ଖୋଲିଯିବ ଯେ । ଯାହାହେଲେ ବି,” ନିଜ ସ୍ଵରକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ନରମ କରି ନନ୍ଦନଘ କହିଲେ ସେ, “ଆମେତ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ରେ ଆଶ୍ରେ ଖସୁଛୁ, କବାଟି ହେଇ ପଡ଼ିବା ନାହିଁ...”

“ମତେ ଯଦି ପଚାରୁଛନ୍ତି,” କଥା ମଝିରେ ବାଧା ଦେଲା ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀ, “ଏ ଲିଫ୍ଟଟା ତ ମୋଟେ ଉଠିନାହିଁ ଉପରକୁ । ମୂଳରୁ ତ ଖସୁଛି ତଳ ଆଡ଼କୁ ।”

“ଓଃ ! ତାହେଲେ ଆମେ ତ ପୃଥିବୀର କେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ହିଁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛୁ ଆମର ଏ ମହାଯାତ୍ରା ! ଧନ୍ୟବାଦ, ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ କଥା ପଦକ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ !”, ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀର ଆଗଚଲା ମନ୍ତବ୍ୟଟାରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ି, ପରିହାସ କଲାଭଳି ସ୍ଵରରେ କହିଲା କେହିଜଣେ ଲିଫ୍ଟର ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ।

ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ବି ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀ ସେଇ ଲୋକଟା ଆଡ଼କୁ ଗାରଡେଇ କରି ଚାହିଁ ଚାବିଲା - ଏ ବଦମାସ୍ ଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଭଦ୍ରାମୀ ଜଣାନାହିଁ, ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ସହିତ କେମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ହୁଏ, ଜଣାନାହିଁ ଏଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ନା କଅଣ !

“ତେବେ ପୃଥିବୀର କେନ୍ଦ୍ରଠେଇଁ ଅଟକିବା ଆଉ କାହିଁକି ?” କୁରୁକୁରୁ ହେଇ କହି ପକେଇଲେ ଦିନକର, “ଆମେ ତ ଆହୁରି ଥୋଡ଼ାଏ ତଳକୁ ଖସିଗଲେ ଯାଇ ସିଧା ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତେ ଆରପାଖେ, ମାନେ, ଆମେରିକାରେ କି କାନାଡାରେ । କେତେ ବଢ଼ିଆ ହୁଅନ୍ତା ଭାବନ୍ତୁ ନା !”

ହସି ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ ଏକାସାଙ୍ଗେ, କେବଳ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ । ସେ ହୁଏତ ଅଯାଜ କରିନେଇ ପାରିଥାନ୍ତି ଘଟଣାଟା ସତରେ କୁଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଛି । କେମିତି କେଜାଣି, ତାଙ୍କୁ ଜଣାପଡୁଥାଏ ଯେ ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀ ଯାହା କହୁଛି ତାହାହିଁ ସତ । ଲିଫ୍ଟଟା ଆରମ୍ଭରୁ ମୋଟେ ଉଠିନାହିଁ ଉପରକୁ । କିନ୍ତୁ, ଧେର ଡେରିକା, ଏ ଜିନିଷଟା ଆଖର ଖସିଖସି ପଳଉଛି ତାହେଲେ କୁଆଡ଼କୁ, କୋଉ

ନରକକୁ? ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନର ବେସମେଷ୍ଟ ନାହିଁ ନିଶ୍ଚୟ - ଏତ ଜଣା କଥା । ଅନ୍ଧକାରଛନ୍ନ ଲିପ୍ଟର ଗିତରେ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଜ୍ଞାତ ଭୟ ମୁଣ୍ଡଟେକି ସାରିଥାଏ ଯାହା କ୍ରମଶଃ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିବାଦୀ ଶୁଦ୍ଧିତା ଓ ଚେତନଶୀଳ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଆଛନ୍ନ କରିବାକୁ ବସିଲାଣି ବୋଲି ଜାଣିପାରି ସେ ନିଜ ସହିତ ଲଢ଼େଇ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାନ୍ତି ସେତେବେଳକୁ । ପୁଣି, ଲିପ୍ଟର କ'ଣ ସତରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି କି ନା ଏ ପ୍ରଶ୍ନଟା ଇତିମଧ୍ୟରେ ଏକ ନୂଆ ଆକାର ପ୍ରକାର ଧାରଣ କରିନେଇ ସାରିଥାଏ । ତା ହେଲେ କ'ଣ ଏ ଲିପ୍ଟ ତାର ମୋଟର ଓ ଗିଅର ଖାପୁତରୁ ଅଲଗା ହେଇଯାଇ ନିଜକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିନେଇ ସାରିଲାଣି ନା କଅଣ? ଆମକୁ କେଉଁ ଅଜଣା ଗର୍ଭ ଭିତରକୁ ଗଲେଇ ପକେଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଯନ୍ତ୍ରଟା କ'ଣ ଖସୁଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ?

ହଠାତ୍ ଅଚିକିତ୍ସା ଲିପ୍ଟର ଗତି । ଯାତ୍ରାର ଶେଷ । ଆଲୋକ ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ରତ ଦ୍ୱାରଟା ଖୋଲିଗଲା ମଧ୍ୟ । ଗଜାନନରାଓ ଲଜିତ ହେଲାଭଳି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ସେମାନେ ପୁଣି ଫେରିଆସିଛନ୍ତି ସେଇ ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନ ପ୍ରେକ୍ଷାଗୃହକୁ, ଯୋଡ଼ୁ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିଲା ଲିପ୍ଟର ଯାତ୍ରା, ଠିକ୍ ସେଇଠିକି ।

“ଆମେରିକା ! ଏଇତ ଆସିଗଲେ ଆମେ ସେଠିକି,” କୟସ୍ ପ୍ରତି ସ୍ମୃତହାସ୍ୟ ଟିକିଏ ଛିଆଡ଼ି ଦବାପାଇଁ ସୁବିଧାଟିଏ ନେଇ କହିଲେ ଦିନକର ।

କୟସ୍ ବି ପ୍ରତିବଦଳରେ କହିଲା, “ଆଃ ! ପାଦତଳେ କଠିନ ଭୂପୃଷ୍ଠଟାକୁ ଆଉ ଥରେ ପାଇଯିବାଟା କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାୟକ ଲାଗୁଛି ଭାବନ୍ତୁ ତ !”, କହୁକହୁ ବହୁ ଅଭ୍ୟାସ ବଶତଃ ପ୍ରାୟ ଚମକାର ନାରୀସୁଲଭ ହସଟିକିଏ ବି ଝରାଇ ଦେଲା ସେ ତା ଓଠରୁ ଦିନକରଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ହଠାତ୍ ଏକ ଛାତିଫଟା ଚିତ୍କାର ଶୁଣାଗଲା ଓ ସେଇ ଚିତ୍କାର ସହିତ ସର୍ବରାଶୀ ଚିତ୍ତପଟାଙ୍ଗ ହେଇ ପଡ଼ିଗଲା, ଲିପ୍ଟର ଭିତର ଚଟାଣ ଉପରେ । ଅନ୍ୟଲୋକମାନେ ପଶିଆସୁଥାନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ମୋଟା ତାଗଡ଼ା ପୁରୁଷ ଲୋକ ଯେ କି ଲିପ୍ଟର ଭିତରକୁ ସରାଆଗେ ପଶିଆସିଥାଏ, ସେଇ ଲୋକଟା ସର୍ବରାଶୀର ସମଗ୍ର ଶରୀର ଭିତରକୁ ଇତିମଧ୍ୟରେ ପୂରାପୂରି ପ୍ରବେଶ କରିଯାଇଥାଏ । ତା ପଛକୁ ପଛ ଧସେଇ ଆସୁଥିବା ଅନ୍ୟଲୋକମାନେ ଏଥର ଧୀରେ ସୁସ୍ଥେ ଲିପ୍ଟର ଭିତରେ ରହିଯାଇଥିବା ବାକି ସବାରମାନଙ୍କ ଶରୀର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ନୂଆକରି ପଶୁଥିବା ଜଣେଜଣେ ଲୋକ ଲିପ୍ଟର ଭିତରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସବାରମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଏକାବେଳକେ ଦୁଇ ବା ତିନିଜଣଙ୍କ ଶରୀର ଭିତରକୁ ପଶିଯାଉଥାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ।

ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ଶରୀର ଭିତରେ ନବୀଗତକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ସାରିଥାନ୍ତି

ସେମାନେ ସେତେବେଳକୁ ଭୟରେ ଜଡ଼ ପାଲଟି ଯାଇଥାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ନିଜେ ନିଜେ ଜଣେ ଜଣେ ଜୀବନ୍ତ ନା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ? କିମ୍ବା ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିରର୍ଥକ ? ମାତ୍ର କେତୋଟି ମିନିଟ୍ରେ ସେଇ ଅଭୂତ ଲିଫ୍ଟ୍‌ଘାତ୍ରା ଶେଷ ନହେଉଣୁ ଆଠ ଆଠ ଜଣ ଲୋକଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଅସ୍ଥିତୁକୁ କିଏ ତେବେ କ'ଣ ଚୋରେଇ ନେଇ ଚାଲିଗଲା ନା କଅଣ ! କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ମାରାତ୍ମକ ଯାଦୁବିଦ୍ୟା ବଳରେ ଲିଫ୍ଟ୍‌ଟା ଡାଲ ସବୁ ସବାରଙ୍କର କାୟାକୁ କେବଳ ଛାୟାରେହିଁ ପରିଣତ କରିଦେଇ ସାରିଥାଏ ସେତେବେଳକୁ ।

କେବଳ ଛାୟା । ମୃତ୍ୟୁଅନ୍ତେ ଯେଉଁ ଶରୀର କେବଳ ଭୟ ପାଲଟି ମାଟିରେ ମିଶିଥାଆନ୍ତା ସେଇ ମର ଶରୀର ଗୁଡ଼ାକ କୁଆଡ଼େ ଅଟୁଛିତ ହୋଇ ସାରିଥାନ୍ତି କେଜାଣି !

ଚିତ୍କାର କରିକରି ସତ୍ତା ପ୍ରଥମେ ଜୟସ୍ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଲିଫ୍ଟ୍‌ରୁ । ଯୋଡ଼ାଏ ଯୋଡ଼ାଏ ପୁରୁଷଲୋକ ଏକାବେଳକେ ତା ଶରୀର ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇଥିବାର ଅନୁଭୂତିତା ତା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟିକର ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ଏହା ପରେ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ଧସ୍ତା ଧସ୍ତି- ସମସ୍ତେ ଏକା ବେଳକେ ବାହାରିପଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଯାହାହୁଏ ସେଇଆ । ଗଜାନନରାଓ ଓ ଦିନୁଙ୍କର ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବଶାଶୀକୁ ଲିଫ୍ଟ୍‌ବାହାରକୁ ଭିଡି ଆଣିଲା ବେଳକୁ ଲିଫ୍ଟ୍‌ର କବାଟ ବନ୍ଦ ହେଇଗଲା ଚଟ କିନା । 'ଟ୍ରିମ୍' ଶବ୍ଦ ସହିତ କାନ୍ଦରେ ଜଳୁଥିବା ବତୀ ସୂତେଇ ଦେଲା ଯେ ଲିଫ୍ଟ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲିଲା ଉପର ମହଲାଗୁଡ଼ାକ ଆଡ଼କୁ ।

ଏ ଘଟଣାରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଅତର୍ଜ୍ଜ ହେଇ ବାହାରେ ଠିଆ ହେଇଥାନ୍ତି ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଲା ଭଳି । ଗଜାନନରାଓ ଭାବୁଥାନ୍ତି - କି ଅକସ୍ତ କଥା । ମୋ ଭଳି ଲୋକ ପୁଣି ଭାବି ପାରିଲା କେମିତି ଯେ ଏ ଲିଫ୍ଟ୍‌ଟା ସତରେ ଆମକୁ କୋଉଗୋଟାଏ ଅଜଣା ଜଗତକୁ ଘେନି ଯାଉଛି ବୋଲି କେଜାଣି ! ଯୋଉ ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ସେମାନେ ସେ ଯାଗାଟାକୁ ଦେଖିଲେ କିଛିତ ଅବାସ୍ତବ ଭଳି ଲାଗୁନି ଆଦୌ ! ଏ ତ ସେଇ ଭାରତ, ସେଇ ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ, ଆଉ, ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ମାର୍ଗର ସେଇ ଷୋହଳ ମହଲିଆ ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନର ବିଲ୍ଡିଂ ଏଇଟା ! ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁ ଜିନିଷ ତ ଏଠି ଦିଶୁଛି ସେମିତି, ଯେମିତି ଦିଶେ ସାଧାରଣ ସମୟରେ ! ତେବେ, ସତରେ କ'ଣ କିଛି ଘଟିଛି ଆମର ନା ନାହିଁ ? ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଭୂତ ପାଲଟି ଯାଇଛୁ ସତରେ ? ଦଳର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲେ ସେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ କଳାକାଠ, ଆଉ, ସମସ୍ତେ ଦିଶୁଥାନ୍ତି କାହିଁ ଆସିଲା ଭଳି ଯଦିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚାରିପାଖେ ବିରାଜୁଥାଏ ସେଇ ଚିହ୍ନା ପରିବେଷଣା ଯେଉଁଥିରୁ ସଂପର୍କରୂପ ହୋଇସାରିଥାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତେ ।

ବନ୍ଧୁକର। ନିଜକୁ ନିଜେ ଚେତେଇ ଦେଲେ ଗଜାନନ ରାଓ। ବାକିତକ ଜୀବନକୁ ଆମେ କଦାପି ଏମିତି ବିତେଇ ଦେଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ଏମିତି କାନ୍ଦା ବିହୀନ ଛାୟା ଭଳି ନିଶ୍ଚେ। ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବ କେମିତି ସେଇ ବାଟ ବାହାର କରନ୍ତୁ କେହି ବର୍ତ୍ତମାନ। କହୁକହୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇଗଲେ ନିଜ ଉପରକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ଯିବାକୁ। ସେଇ ଭିତରେ ‘ଲିପ୍’ ଅଟକିବା ଯାଗା ସାମ୍ନାରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଧାତି ଲାଗିଯାଇଥାଏ। ଜଣେ ବଢ଼ିଆ ଫିଟ୍‌ଫାଟ୍ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହେଁଲେ ସେ। ପଚାରିଲେ, “ଶ୍ରୀମାନଜୀ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ କେତେ ଦୟାକରି କହିବେ କି?”

ଜବାବ ମିଳିଲା ନାହିଁ କିଛି। ନମ୍ର ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନଟାର ଉତ୍ତର ଯେମିତି ମିଳିଲା ନାହିଁ ସେମିତି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଟି ମଧ୍ୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ରହିଗଲା ହୁଏତ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ। ଗଜାନନ ରାଓ ଏଥର ସେଇ ବଢ଼ିଆ ସାଜର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ହାତ ଘଡ଼ିକୁ ଅନେଇ ସମୟ ଦେଖିବାକୁ ନଇଁ ପଡ଼ିଲେ।

ସଳଖ ହୋଇ ଠିଆ ହବାକୁ ଗୁଡ଼ାଏ ସମୟ ଲାଗିଲା ତାଙ୍କୁ। ଆଖର ପିଠି ସଳଖେଇବାକୁ ଯେତେବେଳେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ସେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଏ ଦୁରବସ୍ଥା ପଛରେ ଥିବା ଘୋର ବିପ୍ଳବକର କାରଣଟା ବିଷୟରେ କିଛି ଅବଗତ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ସେ। ଯେଉଁ ବାସ୍ତବତା ଭିତରକୁ ଲିପ୍‌ଟା ସେମାନଙ୍କୁ ବୋହିନେଇ ଯାଇଥିଲା ସେଠି ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିତକୁ କାହିଁକି ସ୍ୱୀକୃତି ନ ମିଳିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜ୍ଞାନୋଦୟ ହେଉଥାଏ ତାଙ୍କର। ବିଷୟଟା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଥିଲା ଏହିପରି, ଭାବିଲେ ସେ- ଆମକୁ ଏଣିକି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅପାତ୍ତନ୍ତ୍ରେୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷରେ ପରିଣତ କରିଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ଧରିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ। ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଆଦୌ ଓ ଦୁଇରେ ଦୁଇ ମିଶାଇଲେ ଚାରି ହେବା ଭଳି ନିଜ୍ଜଳ ଯୁକ୍ତିଟିଏ ଭଳି ଏକଥା ମଧ୍ୟ।

ସେ ଏଥର ଗହଳି ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇଲେ, “ଦୟାକରି ଶୁଣନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ। କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ଶକ୍ତିର କରାମତି ଯୋଗୁ ଆମେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଭଳି ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିସାରିଛେ ଯାହାଫଳରେ ବାହ୍ୟଜଗତକୁ ଆମର ଅସ୍ଥିତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଚାଲିଯାଇଛି ଆମଠାରୁ। ଆମେ ଏଣିକି ସେ ଜଗତର ବାସିନ୍ଦାକୁ ଦେଖିପାରିବା, ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିପାରିବା, ଆଉ ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କ ବାସ୍ନା ବାରିପାରିବା ମଧ୍ୟ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଆମ ପକ୍ଷରେ। ପାରସ୍ପରିକ ଛୁଆଁଛୁଇଁ କ୍ଷମତାଟା ଆମଠୁଁ ଚାଲିଯିବା ପରେ, ବାକି ଆମ ପାଇଁ ରହିଲା ଗୋଟାଏ ରାସ୍ତା- ଆମେ କେବଳ ଆମର ଏଇ ଦଳଟିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଶରୀରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବା କିମ୍ବା ଶରୀରରୁ ବାହାରି ଆସିପାରିବା। କିନ୍ତୁ, ଏତିକି ମାତ୍ର

ଆମର କ୍ଷମତା ଯାହାକୁ ସମ୍ଭବ କରି ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଆମକୁ। ଅର୍ଥାତ୍ ଆମର ସଂଭାବନାର ସୀମା ହେଲା ଏଇ ଶରୀରକୁ ପ୍ରବେଶ, ଶରୀରରୁ ବାହାର.....”, ଆଜୁଠି ଦେଖେଇଲେ ସେ ନିଜ ଦଳର ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ, ଆଉ, କହିଲେ, “ସମସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଓ ସମସ୍ତ ଅବବୋଧ ଏଠି ଠିକ୍ ଠିକ୍ କାମ କରିବ ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବପରି।”

“ହଁ, ଯାହା କହିଲେ ତାହା ବିଲୁକୁ ଶେଷକଥା ବୋଲି ବୁଝାପଡ଼ିଯାଉଛି,” ରାଜି ହେଲେ ଦିନକର। କିନ୍ତୁ, ପଚାରିଲେ ସେ ପୁଣି, “ଆଜ୍ଞା, ଏସବୁର କାରଣ କ’ଣ ହୋଇପାରେ କହିପାରିବେ? ମୁଁ ପଚାରୁଛି- ନିଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜେ ଭୂତ ଭଳି ଚାଲିବାକୁ କରିବାଟା କେଡ଼େ ଅଜବ ବ୍ୟାପାର କହନ୍ତୁ ନା! କିନ୍ତୁ, ଏମିତି ଏକ ଅଜବ ଅବସ୍ଥା ଆମର ହେଲା କାହିଁକି?”

“ସେଇ ପୋଡ଼ା ଲିଫ୍ଟଟାର ବଦମାସୀ ଯୋଗୁ-,” କହିଲା ଜଏସ୍, “ତାକୁ ନିଶ୍ଚେ କିଛି ଗ୍ରାସ କରିଛି। କିନ୍ତୁ, ଏଠୁ ଆମେ ପୁଣି ଆମ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିବା କେମିତି ଯେ?”

“ଯୋଉ ବାଟରେ ଆସିଥିଲେ ସେଇ ବାଟରେ ଫେରିଯିବା ଉଚିତ ହେବନି କି, ଏଇ ଲିଫ୍ଟ ଧରି?”

“କାହିଁକି ନୁହେଁ? ଲିଫ୍ଟକୁ ଜଣାଥିବ ନିଶ୍ଚେ, କୋଉ ବାଟରେ ନେଇ ସେ ପହଞ୍ଚେଇବ ଆମକୁ ପୁଣିଥରେ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ନିଶ୍ଚେ ଜଣାଥିବ ଏ ଲିଫ୍ଟକୁ!”

“ଟିକେ ରହନ୍ତୁ,” ଗଜାନନ ରାଓ ବାଧାଦେଲେ, “ସେ ସମ୍ଭାବନା କଥା ଭୁଲିନାହିଁ ମୁଁ। ଆମେ ଏ ଲିଫ୍ଟରେ ଚଢ଼ିଲାବେଳେ ବୋତାମଗୁଡ଼ାକୁ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ରମରେ ଚିପିଥିଲେ। ବୋଧହୁଏ, ତାହାହିଁ ଥିଲା ଏଭଳି ବିଚିତ୍ର କାମ କରିବା ପାଇଁ ଲିଫ୍ଟ ପ୍ରତି ଆମର ଆଦେଶ। ଆମେ ଯଦି ବୋତାମଗୁଡ଼ାକୁ ଠିକ୍ ଓଲଟା କ୍ରମରେ ପୁଣି ଚିପନ୍ତେ ତେବେ ଆମେ ବୋଧହୁଏ ଫେରିଯାଇ ପାରନ୍ତେ ସେଇ ମୂଳଯାଗାକୁ, ମାନେ ବାସ୍ତବ ଅବସ୍ଥାକୁ। ସେ ଯାହାହେଉ, ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ାକର ସଠିକ୍ କ୍ରମିକତା ଜଣାନଥିଲେ ଲିଫ୍ଟ ଭିତରକୁ ପୁନଃପ୍ରବେଶର ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ଉଠୁନାହିଁ,” ଦୃଢ଼ଭାବେ ସ୍ୱତେଜେ ଦେଲେ ସେ।

“ସେକଥା କହୁଛନ୍ତି ଯଦି ଶୁଣନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ସେ ଖବରଟା,” କିମତିଲାଲ୍ ହୃଦୟ କହି ପକାଇଲେ। ଏ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ାକୁ କାହିଁକି ମନେ ରଖିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ବୋଲି ସେ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ଆତ୍ମ ନିଜେ ବୁଝେଇ ବସିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହରେ ଭଜା ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ଅନେକ। କିନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ କଥାରେ କେହି ଥଜା ପରିହାସ କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲେ ସେତେବେଳେ।

“ଅତି ଚମତ୍କାର!” ଖୁସିଟାଏ ହୋଇପଡ଼ି କହିଲେ ଗଜାନନ ରାଓ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର କାମଟା ହେଲା ଅପେକ୍ଷା କରିବା, ଲିପ୍ଟ ଖାଲି ହବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ। ସେଇଠୁ ପଶିଯିବା, ଆଉ, ଓଲଟା କମାଣ୍ଡଟା ଚିପିଦେବା। ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝୁଛି- ଏହାପରେ କାମ ଶେଷ।”

ତେବେ ସତରେ ସେଇଆ ହବ କି ନା କେଜାଣି!- ମନେମନେ ବିସ୍ମିତ ହେଉଥାନ୍ତି ସେ। ଲିପ୍ଟଟା ଆମକୁ ପଛକୁ ଫେରେଇ ନେଇ ପାରେ କିମ୍ବା ଆମର ସାରା ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ବଂସ କରିଦେଇ ପାରେ! ଏହାର ପ୍ରୋଗ୍ରାମିଂ ପଛରେ କୋଉ କିଟିମିଟିଆ ଗାଣିତିକ ଭାଷାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଛି ତାକୁ କିଏ ବୁଝିଛି ଯେ ଠିକ୍‌ଠିକ୍ ଚଳେଇବ ସେ ଏ ଲିପ୍ଟକୁ? କିନ୍ତୁ ଏଇଟା ତ ଠିକଣା ବେଳ ନୁହେଁ ଏସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଏମାନଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ। ତେବେ, ଠିକଣା ବାଟରେ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଉପାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇ ଗୋଟିଏ ରିଭର୍ସ କମାଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଲଟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ! ତାହାଡ଼ା ଅନ୍ୟଗତି ନାହିଁ। ନଚେତ୍, ଅନ୍ଧାଧୁନିଆ ଭାବେ ବା ‘ଟ୍ରାୟାଲ୍ ଏଣ୍ଡ ଏରର୍ ମେଥଡ୍’ରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ସୁଇଚ୍‌କୁ ଚିପାଟିପି କରି ସେଥୁରୁ ଉଚିତ ଫଳ ପାଇବା ତ କାଠିକର ପାଠ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପୁଣିଥରେ ଠେଲାପେଲା ହୋଇ ପଶିଗଲେ ଲିପ୍ଟ ଭିତରକୁ। ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀ ଅଚେତ ହେଇ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ। ତାକୁ ବି ଟେକିନେଇ ଥୋଇ ଦେଲେ ସେମାନେ ସେଇ ଲିପ୍ଟରେ। ଏସବୁ ଭିତରେ ଗଜାନନ ରାଓ ଲିପ୍ଟ କବାଟକୁ ଖୋଲା ଅବସ୍ଥାରେ ଧରି ରଖିବାକୁ ସୁଇଚ୍ ଚିପି ରଖିଥାନ୍ତି। କିମତିଲାଲ୍ ବୋତାମ ଚିପିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ- ୧୪, ୧୧, ୭, ୫, ୩, ୨! ଧୀରେ ଧୀରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଆସିଲା ଲିପ୍ଟ କବାଟ। ସମସ୍ତେ ଉକ୍ଳଷିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅପେକ୍ଷାରତ। ପୁଣିଥରେ ଘୋର ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଗଲା ଲିପ୍ଟ ଭିତରେ। ବଡ଼ ଦୁଃସହ୍ୟ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା- କ’ଣ ହବ କ’ଣ ନାହିଁ କେଜାଣି!

ଲିପ୍ଟ ଉଠିଲା ଉପର ଆଡ଼କୁ।

“ବାସ୍; ଚାଲିଲା ଏଥର ଦେଖ!” କୁରୁଲି ଉଠିଲା ଖୁସିରେ ଜ୍ୟସ୍।

“ନଈ ନ ଦେଖୁ ନଈଲା ନ ହେବା ଉଚିତ। ଏଟା ଆଗ କୋଉଠି ରହୁଛି ଦେଖ” ଦାଣିଲା ଭଳି ସ୍ବରରେ କହିଲେ ଗଜାନନ ରାଓ।

ଉପରକୁ ଉପରକୁ ଆହୁରି ଉପରକୁ ଉଠି ଚାଲିଥାଏ ଲିପ୍ଟ ଏଇ ଭିତରେ। ଆରେ! ଏଟା କ’ଣ ଆଉ ବନ୍ଦ ହବ ନାହିଁ ନା କ’ଣ? କହୁ କହୁ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ ହେଇଗଲା ଲିପ୍ଟ। “ଦୁଇ ନମ୍ବର ମହଲା,” କିଏ ଜଣେ କହି ପକେଇଲା ଖୁସିରେ।

ଅତି କଷ୍ଟରେ କବାଟଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଖୋଲିବାକୁ ଲାଗିଲା। କେତେକଣ

ଲୋକ ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ଖାଲିଟାରେ। ଲିଫ୍ଟ ଭିତର ଲୋକମାନେ ନିଜ ନିଜର ମାନସିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଇ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରହିଥାନ୍ତି। ଏଥର ଏ ପୁଣି କ'ଣ ? ଆମେ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଅଛୁଟି ? ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ଆମକୁ ଦେଖୁ ପାରୁନାହାନ୍ତି ନା କ'ଣ ? ଆମ ସାଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବି କରୁନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ଏମାନେ ? ଆମେ ଏଠି ଆସିବା ଏମାନେ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ନା କ'ଣ ?

କିନ୍ତୁ, ଅବସ୍ଥାଟା ପ୍ରକୃତରେ ସେଭଳି ନଥିଲା। ଡେଇଁ ଗୁଡ଼ାଏ ବେଳ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବୋତୋ ପାଞ୍ଚରେ କଟିଯିବା ପରେ ଅପରପକ୍ଷରୁ ଶେଷରେ ଜଣେ ମୁହଁ ଖୋଲିଲା, “ଏ କ'ଣ ? ଇଏ ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀର ହେଲା କ'ଣ ?”

ସେଇ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ବାକ୍ୟରୁ ସେମାନେ ବୁଝିନେଇ ପାରିଲେ ଯେ ସମସ୍ତେ ପୁଣିଥରେ ଫେରି ଆସିଲେଣି ବାସ୍ତବ ଜଗତକୁ। ଲିଫ୍ଟ ଭିତରର ସାତଟାଯାକ ମୁହଁରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହସ- ସଂକ୍ରାମକ ହସ।

“ହେ! ତମେ ସବୁ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଛୁ ନା କ'ଣ ?” ପରିହାସ ସାଙ୍ଗକୁ ଲିଫ୍ଟ କବାଟଟା ବି ପରିହାସ କଲାପରି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ।

ଗଜାନନରାଓ ଏମର୍ଜେନ୍ସି ବୋତାମଟାକୁ ଚଢ଼କିନା ଚିପିଦେଲେ ଓ ଲିଫ୍ଟଟାକୁ ଖସେଇ ନେଲେ ତଳକୁ। “ଏ ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀକୁ ଶାସ୍ତ୍ର ବାହାରକୁ ନବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଆହା ବିଚାରୀ!”

ସର୍ଦ୍ଦାରାଣୀର ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବା ପରେ ଦିନକରୁ ଚୈତନ୍ୟ ପଡ଼ାରିଲେ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କୁ, “ସାର୍। ଏସବୁ ଯାହା ଘଟିଲା, ତାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇଥାଇପାରେ, କହିପାରିବେ ?”

“ଦେଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ତାଙ୍କର ନୁହେଁ କି ମନସ୍ତତ୍ତ୍ବିକିଟ୍ ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜାଣେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ କିଛିନା କିଛି ପରିମାଣରେ ଆବଦ୍ଧତାକୁ ଡରେ। ସେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଲିଫ୍ଟ ଭିତରକୁ ପଶିଲା ବେଳୁ କେମିତି ଧଇଁସଇଁ ହଉଥିଲେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ତ ? ଲିଫ୍ଟ ଭିତରେ ରୁଷିହୋଇ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ପୁଣି ଅନ୍ଧାରରେ ଠିଆ ହେବା ଯୋଗୁଁ ହଜି କି ତା'ରୁ ବେଶୀ, ଲିଫ୍ଟଟା ହଠାତ୍ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବା ଯୋଗୁଁ ହଜି, ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ମାଇଲରୁ ଷ୍ଟୋକ୍ ଲାଗିଯାଇଛି ନିଶ୍ଚେ। ଗୁକୋକ୍ ମିଶ୍ରା ଥଣ୍ଡା ସରବତ ସାଙ୍ଗକୁ ବିଶ୍ରାମ ଚିକିତ୍ସା ଦେଲେ ସେ ପୁଣି ଭଲ ହୋଇ ଯିବେ ଯେ,।”

କିନ୍ତୁ, ଦିନକରୁ ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହବା ଲୋକ ନୁହନ୍ତି। ଯାହାଯାହା ଘଟି ଯାଇଥାଏ ସେ ତ ପୁରା ସ୍ବମାଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି। ଏସବୁ ଘଟଣାକୁ ଏମିତି ଖାଲି ତାଙ୍କରା କଥା ପଦକରେ ଉଡେଇ ଦିଆଯିବାଟା ଉଚିତ ମନେ ହଉନଥାଏ ତାଙ୍କର।

“ହଁ ହଁ, କଅଣ ହେଲା, କଅଣ ହେଲା ?” ଅନ୍ୟମାନେ ଘେରି ଆସିଲେ ଚାରିପାଖୁ ।

“ନାହିଁ ନାହିଁ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଖାଲି ବୁଝାଉଥିଲି ‘କ୍ଲଷ୍ଟ୍ରୋପୋବିୟା’ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ରୋଗ ବିଷୟରେ ଏ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ କୌଣସି ଅବରୁଦ୍ଧ, ବିଶେଷତଃ, ଅନ୍ଧାରୁଆ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଯାଗାଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରତି ଭାରି ଭୟାଳୁ । ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ କାନ୍ଥନିକ ରୂପସବୁ ଦେଖାଯାଏ । ଅନେକ ଭାବି ନିଅନ୍ତି ସେମାନେ ମରିଗଲେଣି ବା ଆକାଶରେ ଉଡୁଛନ୍ତି ଅଥବା ପାଣିରେ ବୁଡୁଛନ୍ତି । ତାହା, ସେ ଭଦ୍ରମହିଳା ନିଶ୍ଚେ ଖରାରେ, ବିଶେଷତଃ ଏଇ ଉଦ୍‌ଭୂତିଆ ଖରାରେ ଗୁଡ଼ାଏ ବୁଲାଇ କରିଥିବେ...”

ସନ୍ଦେହ ସାଗରରେ ଭୁବିଭୁବି ଯାଉଥାନ୍ତି ଦିନକର । ଏସବୁ ଯାହା ହୋଇଗଲା ସେଗୁଡ଼ାକ କ’ଣ ଖାଲି ପଂଖ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ? କିନ୍ତୁ, ସମୁଦୟ ଘଟଣା ତ ଖୁବ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ମନକୁ ! ହଁ, ହୋଇପାରେ, ଆମେ କ’ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ମନେ ରଖୁପାରୁନା କି ଟିକିନିଖୁ ବିବରଣୀ ସହିତ ? ଅଥଚ, ଏଇ ଧୀରସ୍ଥିର ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ, ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର ଘଟଣାକୁ, ଏମିତି ଉପରଠାଉରିଆ କଥାରେ ଉଡେଇ ଦବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଅନ୍ୟମାନେ ତାହେଲେ ଏ ଘଟଣାକୁ ନେଇ କଅଣ ଭାରୁଚନ୍ତି ଦେଖାଯାଉ । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ସନ୍ଦେହଶୀଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ ଦିନକର । ସେମାନଙ୍କ ଫମ୍ପା ଟେବେଲରୁ କିଛି ସେମିତି ଜଣା ପଡୁନଥାଏ ଆଦୌ । ସେମାନେ କୌଣସି ଭୌତିକ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ସତ୍ୟ ଉଧୁରି ଆସିଲା ଭଳି ଜଣା ପଡୁନଥାନ୍ତି ଆଦୌ ତାଙ୍କ ହାବଭାବରୁ । ଏଥର ନିଜ ମନକୁ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ ସେ । ବ୍ୟାପାରଟା ଆହୁରି ଅଛୁଦ ଅଛୁଦ ଜଣାଗଲା ତାଙ୍କୁ । ତାଙ୍କଭଳି ଜଣେ ମାନ୍ୟଗଣ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ତରର ଖବରକାଗଜ ସଂପାଦକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏଇଟା ଶୋଭାପାଏନା ଯେ ଲିପ୍ ଭିତରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଲଷ୍ଟ୍ରୋପୋବିୟା ରୋଗ ଗ୍ରାସ କରିଗଲା ଓ ସେଥିଯୋଗୁ ଏସବୁ ଯାହା ଘଟିଗଲା । ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲା ଭଳି କାନ୍ଧ ଝାଡ଼ିଦେଇ ଦିନକର ଚୌତନ୍ୟ ଯାଗାଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ତା ପରେ ।

ଘୋଡ଼ା ଦଉଡ଼ରେ ବାକି ମାରିବାରେ ଦୀର୍ଘବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜିଥିବା କିମତିଲାଲ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅନେକ ଘଟଣା ଓ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଇଥିଲେ ନିଜ ଜୀବନକାଳ ଭିତରେ । କେତେକେତେ ଘଟଣା ଅଘଟଣା, କେତେ ଚଳାଖୁଆ ଚତୁର ଲୋକଙ୍କ ଚାଲିବାକି ସମେତ ବହୁ ଗୋଳମାଳ ଭିତର ଦେଇ ବାଟକାଟି ଆସିଛନ୍ତି ସେ ଏଯାବେ । ଏ ଘଟଣାଟା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସେମିତିକିଆ ଗୋଟାଏ କିଛି ଚତୁର ବ୍ୟାପାର ଭଳି ମନେ ହୁଅଥାଏ ଅବଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ, ଏଇ ଧୀରସ୍ଥିର ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକଟି ନିଶ୍ଚେ ଜାଣିଜାଣି ମିଛ କହୁଛି ବୋଲି ବୁଝିନେଲେ ସେ । ଭାବିଲେ - ‘ତାଲମେ

ଜରୁର କୁହ କାଲା ହେ' ନିରେ କିଛି ମଞ୍ଜି କଥା ଛିପୋଉଟି ଏ ଆଦମା !
ଏ ବିଷୟରେ ପରେ ଗଭୀର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଦରକାର ବୋଲି ମନକୁ
ବୁଝେଇ ନେଇ ଦୃଷ୍ୟ ଭିତରୁ ତୁପ୍ରତାପ ବାହାରିଗଲେ ସେ ।

ଗଜାନନରାଓଙ୍କ କଥାରେ ଜଣେ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳାୟିତା ସନ୍ଦେହ
ଗୁଡ଼ିକ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ ହୋଇଗଲା । ଲୋକମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ
କରିଯାନ୍ତି - କେତେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା ସତେ ! ପୁଣି ଦିନ ଦି'ପହରେ ଘଟିବ
ଏ କାଣ୍ଡ ! ସଲୁକ ହସଟିଏ ହସିଦେଇ ସେ ବି ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ଖସି ଚାଲିଗଲା
ତା ପରେ । ଏହାରି ପରେ ପରେ ବାକି ଲୋକମାନେ ଯେଉଁ ବାଟରେ ଚାଲିଗଲେ ।
ସମସ୍ତେ ଧରିନେଲେ ଯେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବ୍ୟାପାରଟା ତାଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ମଥାରୁ ବାହାରିଥିବା
ଅଭୂତ କଳ୍ପନାଟାଏ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟକିଛି ନହୋଇ ପାରେ ।

ସର୍ବାରାଣୀର ଚେତା ଫେରିଲା ପରେ ସେ ହାତଲି ଖାଇଲା ଭଳି ଭୂତପ୍ରେତଙ୍କ
ବିଷୟରେ କଅଣ ଗୁଡ଼ାଏ ବାଉଲେଇ ହେଲା । ତାଙ୍କର ଏଥର ଭଲକରି ମର୍ଦ୍ଦିନ୍
ଇଂଜେକ୍‌ସନ୍‌ଟାଏ ଫୋତିଦେଲେ ତା ଦିହରେ ଆଉ ଶୁଷ୍କ ପକେଇଲେ ତାକୁ ।
ଚକ୍ଷୁ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଚେତା ପାଇ ଉଠି ବସିଲା ବେଳକୁ ତାକୁ ଆଉ ବାସ୍ତବ
ଦୁନିଆଁଟା ବାସ୍ତବ ଭଳି ଦିଶୁନଥାଏ ଆଦୌ । ବାସ୍ତବ ଓ ମାୟା ଏକାକାର ହେଇଯାଇଥାଏ
ତା ଦୃଷ୍ଟିରେ । ଲିପୁ ଭିତରର ଅଜବ ଅନୁଭୂତିଟା ତାକୁ ଛାଡ଼ୁ ନଥାଏ ଏତେ
ଶୀଘ୍ର ।

ସେଦିନ ଅପରାହ୍ନରେ କିମତିଲାଲ୍ ତେର ନମ୍ବର ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବାଜି
ପକେଇଲେ ଓ ଜିତିଗଲେ ମଧ୍ୟ । ଜୟସ୍ବଳ୍ ମଧ୍ୟ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟେସନ୍
କନ୍‌ସଲଟାଣ୍ଟ୍‌ସ୍ କମ୍ପାନୀର 'ଡାଟାଏଣ୍ଡ୍ର ଅପରେଟର୍' ଚାକିରିଟା ମିଳିଗଲା । ଗଜାନନ
ରାଓଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ଅଭୂତପୂର୍ବ ଉନ୍ନତି ହବାର ଦେଖାଗଲା । କିନ୍ତୁ, କୌଣସି କାରଣରୁ,
ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କମିଯିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ।

କିନ୍ତୁ, ପ୍ରକୃତରେ ସବୁଠି ବେଶୀ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା
ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟକଠାରେ । ବରଂ ସଂକ୍ଷେପରେ ଋଦ୍ଧିବାକୁ ଗଲେ, ତାଙ୍କ କାଗଜ
'ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରିକିଟ୍'ର ଉନ୍ନତି ହେଲା ଅଭୂତପୂର୍ବ । ସପ୍ତାହ କେତୋଟି ଭିତରେ
କାଗଜର କାଚଟି ପ୍ରାୟ ତିନିଗୁଣକୁ ବଢ଼ିଗଲା । ଦିନକର ତାଙ୍କ କାଗଜରେ ଅନୁସନ୍ଧାନାତ୍ମକ
ସାମ୍ବାଦିକତାର ବିଭାଗଟିଏ ନୂଆକରି ଯୋଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ ଏଇ ଭିତରେ । ତାଙ୍କର
ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ରାଜନୈତିକ ଅନୁସନ୍ଧାନାତ୍ମକ ସାମ୍ବାଦିକତା
ନାଁରେ ଖାଲି ଏଣୁତେଣୁ ଶୁଣାଶୁଣି ଗପସପ ବା ସେକ୍ରେଟେରୀଏଟ୍ ମହଲର ଅସବୁଷ୍ଟ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଦାରେ ପକାଯାଉଥିବା ଅର୍ଦ୍ଧସତ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣ୍ଠିକରି ସାମ୍ବାଦିକତା
ଚଳାଉଥାନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟକ ହାତରେ ଖାଣ୍ଡି ନିରୁତା ପ୍ରମାଣସବୁ

ମହକୁର ରହିଥାଏ । ଏଇ କାରଣରୁ ‘ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରନିକ୍ଲ’ କାଗଜଟା ଅସମ୍ଭବ ଧରଣର ମାନବ ସ୍ତରକୁ ଉଠିଯାଇଥାଏ ଓ ସେଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ଯେକୌଣସି ଦଳିଲ୍ଲର ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ୍ ନକଲଟାକୁ ମଧ୍ୟ ମୂଳ ଦଳିଲ୍ଲର ସମତୁଲ ଭାବେ କୋର୍ଟ କଚେରୀରେ ସାକ୍ଷ୍ୟପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ ।

ସେସବୁ ଦିନମାନଙ୍କରେ ଦିନକରଙ୍କ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ହାତରୁ ଆଉ କୌଣସି ଗୋଟାଏ ହେଲେ ବି ଗୋପନୀୟ ନଥିପତ୍ର ନିରାପଦରେ ବଞ୍ଚିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣା ସରିଥାଏ । ସରକାରଙ୍କ ବହୁ ସର୍ଶକାତର ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ଓ ସେସବୁକୁ ନେଇ କରାଯାଇଥିବା ଅତି ଗୋପନୀୟ ଦଳିଲ୍ଲଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରତି ‘ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରନିକ୍ଲ’ କାଗଜର ଗୋଟିଏ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଆକର୍ଷଣ ରହିଥିବା ଭଳି ସେଦିନ ଅନୁଭବ କରାଯାଉଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ କାଗଜରେ ଏଭଳି ରିପୋର୍ଟସବୁ ଛପା ହଉଥାଏ ଯାହା ଫଳରେ ଦେଶର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରଶାସନିକ ସ୍ତରରେ ଯେତେସବୁ ଆପାରଗତା, ଦୁର୍ନୀତି ଓ ଚରମ ଅବହେଳା ଛପି ରହିଥାଏ ସେସବୁ ପଦାରେ ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ - ଏପରି ସମ୍ବାଦକୁ ତ ଟାକି ବସିଥାନ୍ତି ଜନସାଧାରଣ । ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହଲରେ କେତେବେଳେ କି କି ଆଲୋଚନା ଚାଲୁଥାଏ, କୋଉ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସେକ୍ରେଟେରୀ କ’ଣ କହୁଥିଲେ କାହାକୁ କେତେବେଳେ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ବିଶ୍ବସ୍ତତମ କର୍ମଚାରୀ କି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ କୋଉଦିନ, କାହା ସାଙ୍ଗରେ, ଏସବୁ କଥାକୁ ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦ ଉଦ୍ଧାର ପୂର୍ବକ ମୁହେଁ ମୁହେଁ କହିଦେଇ ପାରୁଥିଲେ ଦିନକର । ରାଜଧାନୀର ବାତାବରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଡ଼ା ଖବରରେ ଭରପୂର । ତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁମାନେ କହୁଥାନ୍ତି ଯେ କୁଆଡ଼େ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ଚରମ ଗୋପନୀୟ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ବେଳେ ଦିନକରଙ୍କୁ ଡାକରା ପଡ଼ୁଛି । ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାକୁ । ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟ, କିନ୍ତୁ, ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କୋଠରୀରେ ମଉଜରେ ଢୋଳଉଥିବା ସରକାରକୁ ଝିଙ୍କି ଉଠେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ତାକୁ କନକ୍-ସର୍କସ୍‌କୁ ଝିଙ୍କି ଆଣି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଠିଆ କରିଦେଇଥାନ୍ତି, ପୁଣି ସରକାର ଜିନିଷଟା ପ୍ରକୃତରେ କ’ଣ, ତାକୁ ନିରେଖ୍ ଦେଖିବାପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ହାତରେ ମ୍ୟାଗ୍ନିଫାଇଂ ଗ୍ଲାସ୍ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ବି ଧରେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଏସବୁର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ସରକାରଙ୍କର କେତେଟା କମ୍ ଜଣାଶୁଣା ଏକ୍ସେକ୍ସିଭ୍ ଜୋରସୋର କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାନ୍ତି । ଦିନକରଙ୍କ ଜାଲଟା କୋଉଠୁ କୋଉଠାକେ ଲମ୍ବିଛି ଜାଣିବା ଦରକାର ଥାଏ ସେମାନଙ୍କର । ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ଏ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଫର୍ମ । ନଚେର୍ ଯେକୌଣସି ବିଭାଗର ଯେକୌଣସି ସ୍ତରର ନଥିପତ୍ରକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା କେମିତି ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ଜଣେ ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ! ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ନିରାପତ୍ତା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ଥାଏ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚାଲିଚଳଣ ଆଉ- କଥାବାର୍ତ୍ତା ଉପରେ ନିଗୂଢ଼ ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯାଇଥାଏ । କେତେ ସସ୍ତାହ ଧରି

ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏହିପରି କଠୋର ନଜର ରଖିଆସିଥିବା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଗୋପନୀୟ ବିଭାଗର ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଶେଷରେ ମିଳିତ ଭାବେ ଗୋଟିଏ ସରଳ ଅଥଚ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟନୀୟ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କଲେ ।

ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ କାଗଜରେ ଯେତେସବୁ ଅନୁସନ୍ଧାନାତ୍ମକ ଗୁପ୍ତ ସଂବାଦ ବାହାରୁଛି ସେସବୁକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ନା ଦିନକର ନା ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀ, କାହାରି କୌଣସି ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ନଥାଏ । ସେ ତାଙ୍କର ଯାବତୀୟ ରିପୋର୍ଟ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି କୌଣସି ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ସୂତ୍ରରୁ । ଏ ସୂତ୍ରଟା ଏତେ ଗୋପନରେ ରଖା ଯାଇଛି ଯେ ତାର ପରିଚୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ଏପରିକି ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟ ନିଜେ ବି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ସେ ସୂତ୍ର । ବସ୍ତୁତଃ, ଏଇ ରହସ୍ୟଟି ଯୋଗୁ ଦିନକରଙ୍କ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ବି ବାଜିଥାଏ ଧକ୍କା ଭଳି ଜଣା ପଡ଼ିସାରିଲାଣି ।

ସରକାରଙ୍କର ସବୁଠୁଁ ଦକ୍ଷ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅପିସରମାନଙ୍କର 'ଗୋଟିଏ ଟିମ୍' ସେ ରିପୋର୍ଟକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ସେଥିରୁ ଦୁଇଟା କଥା ଧରା ପଡ଼ୁଥାଏ । ଏହାପରେ ଗୃହସଚିବ ଉପରକୁ ହାତ ଟେକି ଦେଇ ସେଇ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦିଗକୁ ତାଙ୍କର ନୀରବ ପ୍ରାର୍ଥନାଟିକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ଉଚିତ ମନେକଲେ । ଗଜାନନ ରାଓ ନିଜକୁ ନିଜେ ସାବାୟ ଦେବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଆମ୍ଭ ପରିଚୟକୁ ଗୋପନ ରଖିବାକୁ ସେ ଯେଉଁସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ସେସବୁ ଖୁବ୍ କାମ ଦେଇଥାଏ ।

“ଆପଣଙ୍କର କି କାମ ଆଜ୍ଞା ମୋ ପାଖରେ ?”, ଭଦ୍ରଭାବେ ପଚାରିଲେ ଗଜାନନ ରାଓ । ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଚିହ୍ନି ପାରୁନଥାନ୍ତି, ସେଦିନ ସକାଳେ ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରକୁ ସିଧା ଆସିଯାଇ କିମତିଲାଲ୍ କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କୁ ମୋର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଜ୍ଞା - ଏସବୁ ଧ୍ୟାନ ନଥିବତ୍ର ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଆପଣ ଦିନକର ଚୈତନ୍ୟଙ୍କୁ ଯୋଗେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ାକ କୋଉଠୁ ଆବାସ କରୁଛନ୍ତି ଆପଣ, ଦୟାକରି କହିବେ କି ?”

ଖେଳ ଖତମ୍ ହେଇ ଆସିଲା ଭଳି ଜଣା ପଡ଼ିସାରିଥାଏ ସେତେବେଳକୁ । କିନ୍ତୁ, ଗଜାନନ ରାଓ ମୁହଁ ଭିତରୁ ମାରି କଥାଟାକୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ “କି ନଥିବତ୍ର ? କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ? ମୁଁ ତ ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ଆପଣଙ୍କ କଥା....”

“କ୍ଷମା କରିବେ ! ମୁଁ ଏତେ ବୋକା ନୁହେଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମୟ ମିଳିଯିବ ମନଗଢ଼ା କଥାଟାଏ ଏଇଲେ ସୃଷ୍ଟିକରି ରସିବାକୁ ଆଜ୍ଞା । ସେଦିନ ଲିଫ୍ଟରେ ସେ ନମ୍ବର ଗୁଡ଼ାକୁ ଠିକଣା କ୍ରମରେ ମନେରଖି କହିବା ବାଲା ଲୋକଟା ପରା

ହେଲା ଏଇ ଆଜ୍ଞା- । ଯଦି ଚଟାପଟ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନଦେବେ ତେବେ ସିଧା ଇଣ୍ଡୋଲିଜେନ୍ସ ବ୍ୟରୋକୁ ନାଁ ଦେଇଦେବି ଆପଣଙ୍କର । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ସେ ଦସ୍ତରର ବେଶ୍ କେତେଟା ଅଫିସର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଗିଛନ୍ତି ଦିନକରୁ ପଛରେ । ଆପଣ ତ ଜାଣନ୍ତି ସେକଥା ବୋଲି ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ।”

ଗଜାନନ ଜାଣିଥିଲେ ସେ ଦିନ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଦଶଜଣ ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କ ନାଁ ଫଟୋଗ୍ରାଫ ସହିତ ସୋମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ସେ ‘ଦ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରନିକ୍ଲ’ କାଗଜ ଅଫିସକୁ ପଠେଇ ଦେଇ ଦିନକରୁ ସତର୍କ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପିଛା ଦିବରାତି ଚବିଶପଞ୍ଚାଧରି ଏକଏଇ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ବରାବର ପଡ଼ିବନ୍ତି । “ଆସନ୍ତୁ ଭିତରକୁ” ସ୍ୱରରେ ସେଭଳି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ପାଉନାଥ ଅବଶ୍ୟ ଗଜନନ ରାଓଙ୍କର । ଲୋକଟା ବେଶ୍ ଆରାମରେ ବସି ସାଇଲା ପରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେ, “ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ଟାଇମ୍‌ମାଗାଜିନ୍ କଥା ଶୁଣିଛନ୍ତି- ମାନେ, ଅତୀତର ସମୟ ଆଡ଼କୁ ପଛୁଆ ପଛୁଆ ଯାତ୍ରା କରିବା....

“ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ ! ଡାଲି ଅତୀତ କାହିଁକି ? ଯୋଗୀ ସହମାନେ ତ ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ, ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଉଠିକି ପାରେ ସେଠିକି ଚାଲିଯାଇ ପାରନ୍ତି । ହରିଦ୍ୱାରରେ ଜଣେ ଅବଧୂତ ବାବାଙ୍କୁ ଜାଣେ ମୁଁ । ତାଙ୍କର ଏଭଳି ବିଚିତ୍ର କ୍ଷମତା ଅଛି...”

“ଅନୁଗ୍ରହ କରି ସେସବୁ ଶୁଣି ବାବାଜିଆ ପ୍ରୋପାଗାଣ୍ଡାରୁ ବ୍ରାହ୍ମି କରନ୍ତୁ ମତେ । ସେସବୁ ଗାଲୁଗପ ଖାଲି ରସ୍ତାମା ପାଇଁ । ଆମେ ସତରେ ଆମ ଅତୀତକୁ ଗତି କରି ପାରିବା କି ନାହିଁ ଭାବନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନଟାକୁ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଗ ଦେଖନ୍ତୁ ଟିକେ । ଆରମ୍ଭରୁ କହୁଛି ଅତୀତ ବୋଲି ଆମେ ଯାହାକୁ କହୁ ସେ ଅତୀତଟା ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡକର ଅତୀତ ହୋଇପାରେ ବା ଶହେକୋଟି ବର୍ଷର ଅତୀତ ହୋଇପାରେ । ଆପଣ ମିନିଟ୍ କେତେଟା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଅତୀତକୁ ଯାଇ ନିଜକୁ ଭେଟି ପାରିବେ ? କିମ୍ବା ଧରି ନିଅନ୍ତୁ, ଆପଣ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ମିନିଟ୍ ଆଗକୁ ଚାଲିଗଲେ ଓ ସେଠୁ ପୁଣି ପଛକୁ ଫେରିଆସି ଭେଟିଲେ ଆପଣଙ୍କ ନିଜକୁ । ଏଇ ଦୁଇ ‘ଆପଣ’ଙ୍କ ଭିତରୁ କୋଉ ‘ଆପଣ’ଟି ଆପଣ ନିଜେ କହିପାରିବେ ?” ବିଷୟଟା ଉପରେ ଗଜାନନ ରାଓ ଆଗରୁ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିଥିଲା ଭଲି ମନେ ହେଉଥାଏ ତାଙ୍କ କଥାକୁ ।

“ତାହାତା, ଇତିହାସ କଥା ଧରନ୍ତୁ । ଇତିହାସରେ ଯଦି ଆପଣ ପଛୁଆ ପଛୁଆ ଡେଇଁ ଗୁଡାଏ ପଛକୁ ଚାଲିଯିବେ, ଇତିହାସ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି କି ? ଇତିହାସର ମୂଳ ଧାରାଟାକୁ ବଦଳେଇବାପାଇଁ ଆପଣ ଯଦି ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ? ବାରମ୍ବାର ? ଏଭଳି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ଆଜିର ଏଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳର ଅସ୍ଥିତ ଉପରେ ଆଞ୍ଚ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖୁ ନାହାନ୍ତି କି ? ତଦ୍ୱାରା

ବର୍ତ୍ତମାନଟା ଦୁହାମ୍ବକ ହୋଇଯିବ ନା ନାହିଁ? ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ମନେ କରନ୍ତୁ, ଆପଣ ଶହେବର୍ଷ ଅତୀତକୁ ଚାଲିଗଲେ, ସେଠି ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ କେଜେବାପାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଭେଟିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ତା ପରେ ହତ୍ୟାକଲେ?”

“ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଜେ କଥା କହୁଛି କିଏ?” କିମିତିଲାଲ୍ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ସ୍ବରରେ ପଚାରିଲେ। ହରିଦ୍ବାରର ଅବଧୂତଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ଭକ୍ତି। “ମୋର ପଚାରିବା କଥା, ସେଦିନ ଲିଫ୍ଟରେ ଯାହାସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ହେଲା ତାକୁ ଆପଣ କେମିତି କୋଉ କାମରେ ଲଗେଇଛନ୍ତି! ଅଥଚ ଆପଣ ମତେ ଇତିହାସ ପିତିହାସ, କେଜେବାପାଙ୍କ ବାପା କଥା ବୁଝେଇଛନ୍ତି ଯେ”

“ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ,” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଗଜାନନ ରାଓ। କହିଲେ ତାପରେ, “ସେ ଲିଫ୍ଟର ବୋତାମ ଗୁଡ଼ାକୁ ଯେଉଁ କ୍ରମବଦ୍ଧରେ ଆପଣ ସେଦିନ ଟିପି ଚାଲିଥିଲେ ତଦ୍ବାରା ସମୟର ଦିଗରେହିଁ ପଳେଇ ଚାଲିଗଲେ...”

ଏ କିମିତି କଥା। ଆମେ ତ ସମସ୍ତେ ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନ ଗୃହ ଭିତରେଇ ଥିଲେ। ପୁଣି, ଭୂତ ପାଲଟି ସାରିଥିଲେ, ନା?”

“ସେଇ କଥା କହୁଛି ଶୁଣନ୍ତୁ। ଲିଫ୍ଟଟା ଆମକୁ ମୋଟେ ତିନିଦିନ ପଛକୁ ଘେନି ଯାଇଥିଲା- ବର୍ଷ କଥା ବି ନୁହେଁ। ଆପଣଙ୍କ ମନେଥିବ, ଲିଫ୍ଟଭିତରୁ ଛାଇ ପାଲଟି ଆମେସବୁ ଯେତେବେଳେ ବାହାରି ଆସୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣେ କାହାର ହାତ ବନ୍ଧା ଘଡ଼ିରେ ଟାଇମ୍ ଦେଖୁଥିଲି? ସେ ଘଡ଼ିରେ ଖାଲି ଟାଇମ୍ ନୁହେଁ, ତାରିଖ ଓ ବାର ମଧ୍ୟ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା। ଆମେ କୁଆଡେ ଯାଇଥିଲୁ ଆଉ ଆମର ସେ ବିଚିତ୍ର ଅବସ୍ଥାର କାରଣ କ’ଣ ହୋଇଥାଇ ପାରେ ସେକଥା ସେଇଠି ବୁଝା ପଡ଼ିଲା ମତେ। ସମୟ-ଯାତ୍ରା ସମ୍ଭବପର। ଅତୀତକୁ ଫେରିଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଏ; କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ କଠିନ କଟକଣା ଆଏ- ଅତୀତର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନିଷେଧ। ଅତୀତର ଚରିତ୍ର ଓ ଘଟଣାବଳୀକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆମେ ପ୍ରଭାବିତ କରି ପାରିବା ନାହିଁ। ଏହି କାରଣରୁ ଆମେ ଅନ୍ୟସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଦିନ ଦେଖିପାରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣିପାରୁଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଆମେ ଥିଲୁ ଅନ୍ଧସାରଶୂନ୍ୟ, ଅସ୍ଥିତବିହୀନ। ଆପଣ କଥାରେ କହନ୍ତି ନାହିଁ- ଯାହା ହୋଇଗଲା ହୋଇଗଲା, ‘ବାତଗୟି ସେ ବାତଗୟି’ ଏଇଟା ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ୍ୟ। ଇତିହାସ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ। ତାର ଐକ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ- ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ।

ଇତିହାସର ଐକ୍ୟ ବା ତାର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟପଣିଆ ବିଷୟଟାରେ କିମିତିଲାଲ୍ ମନ ନଥାଏ। “ଆପଣ କ’ଣ ତେବେ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଯେ ଦିନକରକୁ ଯେ’ ଯକିଲ୍ ଗୁଡାକ ଯୋଗେଇ ଦଉଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ଖାଲି ସେଇ ଭୂତପାଲଟି ଯାଇ

ଯୋଉ ତିନିଦିନ ପଛୁଆଣି ଯାତ୍ରା କଲେ ଖାସ୍ ସେଇ କାରଣରୁ, ଆଉ, ଫଟୋଗ୍ରାଫରୁଟାକ ବି ଆପଣ ପାଇ ଯାଉଛନ୍ତି ସେଇ ସ୍ୱପ୍ନରୁ ?

“ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ । ଇତିହାସକୁ ରେକର୍ଡ କରିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକୃତିର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନାହିଁ । ଗତ ତିନିଦିନର ଘଟଣାବଳୀ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେଲାଭଳି ନାଚି ଉଠିବ ତେବେ, ଆପଣ ତ ସେସବୁର ଫଟୋଗ୍ରାଫ ଉଠେଇ ନେଇ ପାରିବେ, ଚାହିଁଲେ ସ୍ୱର ଶବ୍ଦ ସହିତ ମଧ୍ୟ । ଅବିକଳ ଭିଡ଼ିଓ ଦେଖିଲା ଭଳି କହନ୍ତୁ ବରଂ- ପ୍ରିତାଈମେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଭିଡ଼ିଓ ଛବି, ଗଲା ତିନିଦିନ ତଳର ଘଟଣାବଳୀର ଭିଡ଼ିଓ ଛବି । କଣ ବୁଝିଲେ ତ ! କାମ ଛିଣ୍ଡିଲା ପରେ ମୁଁ ପଶେ ସେ ଲିଫ୍ଟ ଭିତରକୁ, ରିଭର୍ସ କମାଣ୍ଡ ଦିଏ, ତିନିଦିନ ଆଗକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ପୁଣି ପହଞ୍ଚିଯାଏ ।

ହଠାତ୍ କିମତିଲାଲଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ଧାରଣାଟାଏ ପଶିଗଲା । ତା ଭିତରେ ଥିବା ପଶାଖେଳାଳୀକୁ ଦିଶିଗଲା ଗୋଟାଏ ଚମତ୍କାର ଦୃଶ୍ୟ ।

“ତା ହେଲେ ତ ଲିଫ୍ଟର ବୋତାମ କେଇଟା ଟିପିଦେଇ ତିନିଦିନ ଆଗକୁ ବି ଚାଲିଯାଇ ପାରିବେ ? କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ! ପୁଣି, ଆଜିଭଳି ଦିନରେ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଘଟଣା ଘଟିବାକୁ ଥିଲା ନା କ’ଣ ? କିମତିଲାଲ ହାତ ଘଡ଼ିକୁ ଚଢ଼ିଲେ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଫାଇନାଲ ଆରମ୍ଭ ହବାକୁ ଆଉ ମୋଟେ ଅଳ୍ପ କେତେ ଘଣ୍ଟା ବାକି ଅଛି ଆଗକୁ ।

“କ୍ଷମା କିରିବେ ଆଜ୍ଞା । ମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋର ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି ।”

“କିନ୍ତୁ, ଯିବେ କୁଆଡ଼େ ଆପଣ ?” ଗଜାନନ ରାଓ ଆଶଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । “ଦେଖନ୍ତୁ, ଅତୀତକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ଯାହା ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ଠିକ୍ ସେଇ ଏକ କଥା ନୁହେଁ । ଇତିହାସ ସିନା ଅଦ୍ୱିତୀୟ; ଭବିଷ୍ୟତ ସେପରି ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଗଣିତ ସଂଖ୍ୟାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି- ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସମ୍ଭାବନାକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଭବିଷ୍ୟତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ....

କିମତିଲାଲଙ୍କ ମନ ଏସବୁରେ ନଥାଏ ସେତେବେଳେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବରଦା ହସ୍ତରେ ବିରାଜମାନ ହୋଇଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ “ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ତେବେ ଯାଏ । ପୁଣି ଦେଖାହେବ ଯେ ଆମର ।” ତାଙ୍କ ହୃଦ୍‌ପିଣ୍ଡଟି ଆନନ୍ଦରେ ଅଧୀର ହୋଇ ନାଚିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲାଣି ସେତେବେଳକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ । ବୋକା ଗଜାନନ ରାଓ ଲୋକଟା ଯେ କେମିତି ଏତକ ନ ବୁଝିପାରୁଛି ଭାବିନେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟାଦ୍ରୁ ହୋଇ ଆସିଲାଣି ସେତେବେଳକୁ କିମତିଲାଲଙ୍କ ମନ । ଗଜାନନ ରାଓ ବି ସତରେ ବୁଝି ପାରୁନାନ୍ତି କିଛି ଲୋକଟାର ମତିଗତି । ସେ ଠିଆ ହୋଇ

ରହିଥାନ୍ତି ସେମିତି । ଗଦଗଦ ସ୍ଵରରେ କହି ଉଠିଲେ କିମତିଲାଲ, “ଦେନେଝାଳା ଦେତା ହେଁ ତୋ ଛପର ପାଦ୍ମକେ ଦେତା ହେଁ । ଆଜି ଦେନେ ବାଲାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବି ମୋ ଘରର ଛପର ଉପରେ । ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ! ନା, ବୁଝିବେ କେମିତି ଆପଣ ! ଆପଣ ତ କ୍ୟାରିଓଭର ତବୁ ବୁଝିବା ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ଆପଣ କେବେ ଲଟେରୀ ଖେଳରେ ‘କ୍ୟାଲ୍‌ପଟ୍’ ଜିତିବା ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଛନ୍ତି ? ହା ! ଆପଣମାନେ ଜୀବନ ବ୍ୟାପାରରେ କେବେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ କେଜାଣି !”

ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ଉଦ୍‌ଭେଗରେ କିମତିଲାଲ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିପଥରୁ । ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ତଥାପି ସମୟ ଓ ପ୍ରକୃତିର ନିୟମକୁ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି କରୁଥିବା ସେଇ ସୂକ୍ଷ୍ମ କ୍ରିୟାପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନେଇ କଳ୍ପନା ରାଜ୍ୟରେ ବିଚରଣ କରିଚାଲିଥାଏ । ‘କ୍ୟାରିଓଭର’, ‘କ୍ୟାଲ୍‌ପଟ୍’ ? ଏ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ାକ ସତେତ ‘ଦ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରିନିକ୍’ ଖବର କାଗଜର ସାମନା ପୃଷ୍ଠାରେ ବାହାରିଥିବାର ଦେଖୁଥିଲେ ସେ ଆଜି ନା କଅଣ ! ଗଲା ତିନିଅରର ଘୋଡ଼ ଦଉଡ଼ ଲଟେରୀ ଖେଳରେ ବହୁ ବିଭ୍ରାଟ ‘ଘଟିବାରୁ ତିନିଅରଯାକ ଖେଳର ବାଜିଟଙ୍କାକୁ “କ୍ୟାରିଓଭର” କରାଯାଇ ଗୋଟିଏ ‘କ୍ୟାଲ୍‌ପଟ୍’ ଆକାରରେ ଆଉ- ଏକ ବଡ଼ ଧରଣର ଲଟେରୀ ଖେଳ ଆଜି ହବାର ଅଛି ବୋଧହୁଏ । ପୁଣି, ସେ ଲଟେରୀ ଯେ ଜିତିବ ସେ ତ ନିଶ୍ଚୟ କୋଟିଏ ଟଙ୍କାରୁ ବେଶୀ ଧନ ଏକାଥରକେ ଉଠେଇ ନେଇ ଚାଲିଯାଇ ପାରିବ ! ଭାରତୀୟ ଘୋଡ଼ା-ଦଉଡ଼ ଇତିହାସରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ଏକାଥରକେ ବାଜି ପକାଯିବାର ନଜିର ବି ମିଳିନାହିଁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ପୁଣି, ଆଉ ମାତ୍ର ଚାରି ଘଣ୍ଟା ବାଜି ଅଛି ସେଇ ବିରାଟ ହର୍ଷରେସ୍ ଆରମ୍ଭ ହବାକୁ ନା କଅଣ !

“କିମତିଲାଲ !” ଗଜାନନ ରାଓ ଛୁଟି ଚାଲିଲେ ପଦାକୁ । କିନ୍ତୁ, ଲୋକଟା ଏତେ ଶୀଘ୍ର ପଳାଇଗଲା କୁଆଡ଼େ କେଜାଣି ?

ଗଜାନନ ରାଓ ତାଙ୍କ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥିବା ସର୍ବପ୍ରଥମ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ପାଟିଟାଏ କଲେ, “ଶୀଘ୍ର ! ମତେ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ମାର୍ଗକୁ ନେଇଚାଲ । ଗୋଟାଏ ଲୋକ ସେଠିକି ଚାଲିଯାଇଛି ମରିବାକୁ ! ମାନେ, ଆମ୍ଭହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବୁଝୁତ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନ ମରଣ ସମସ୍ୟା । ଆକ୍ସିଲରେଟର ଦବାଅ ଆଉ ଛୁଟ । ଟ୍ରାଫିକ୍ ନିୟମ ତୁଲିକୁ ଯାଉ । ଚାଲ !”

ଏଣେ କିମତିଲାଲ ଦଉଡ଼ି ଥାଆନ୍ତି ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନ ଲିଫ୍ଟ ଆଡ଼େ । ପ୍ରେକ୍ଷାଗୃହ ପାଖରେ ଲିଫ୍ଟ ଫାଙ୍କା ପଡ଼ିଥାଏ ଆଉ ଅପେକ୍ଷାରତ ଥାଏ । ଆଃ କି ଭାଗ୍ୟ ! ଏଟା ତ ସାଧାରଣ ଲିଫ୍ଟ ଯନ୍ତ୍ରଟିଏ ନୁହଁ- ଏ ଗୋଟାଏ ସୁନାଖଣି । ସେ ମାତ୍ରାସୀ ଲୋକଟା କେତେ ବୋକାଟାଏ ସତେ ! ଧନ ଅର୍ଜନର ସୁଖ କେବେ ବି ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ ସେ ମୂର୍ଖ ଗଜାନନ । ଏହିପରି ଭାବ କିମତିଲାଲ ଯେତେବେଳେ

ପାରନ୍ତି ସେତେ ଶୀଘ୍ର ପଶିଗଲେ ଲିପ୍ଟ୍ ଭିତରକୁ ଆଉ ଥରଥର ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଚିପିଚାଲିଲେ ବୋତାମ ଗୁଡ଼ାକୁ। ପ୍ରଥମେ ଓପେନ୍ ତୋର ବୋତାମଟାକୁ ଚିପି ଧରିବା କଥା। ଆଃ! କେତେ ବୁଦ୍ଧିଆ ମୁଁ ସତରେ। ମୋର ତ ସ୍ବ ମନେ ରହିଯାଇଛି ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ାକର କ୍ରମିକତା-ସେ ଦିନର? ସେଇ ଭାଗ୍ୟର ଦିନ ବୋଲି କୁହାଯିବ ଯାହାକୁ! ଏହା ସହିତ କିମତିଲାଲ ଚିପିଦେଲେ ୧୩ ନମ୍ବର ବୋତାମଟା। ପରେ ପରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା-ହଁ, ସେ ବୋକା ଗଜାନନ ରାଓଟା ଅଗଣିତ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ କଅଣ ଗୁଡ଼ାଏ ବକୁଥିଲା ତ! ସେତିକିବେଳେ ତାଙ୍କ ଆଙ୍ଗୁଠି ଛୁଇଁଲା ୧୧ନମ୍ବର ବୋତାମଟାକୁ। କିମତିଲାଲ ଗପି ଲାଗିଥାନ୍ତି ନିଜ ସାଙ୍ଗେ ନିଜେ ତଥାପି-ହଁ, ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତ! ଏ ସବୁକୁ ତ ବହୁପୂର୍ବରୁ ବିଧାତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଦେଇ ସାରିଛନ୍ତି। ଯାହାକିଛି ଘଟୁଛି ଯେତେ ଛୋଟ ଘଟଣାଟାଏ ବି, ସେ ସବୁତ ଭାଗ୍ୟର ବିଧାନ ମାତ୍ର। ଏଥର ସାତ ନମ୍ବର ବୋତାମଟା ଚିପା ସରିଗଲା। ଶସ୍ତାପ୍ରଚାର ବୋଲି କହୁଥିଲା ନା ସେ ଆମର ଯୋଗୀ ଗଣିକ ଯୋଗ ଶକ୍ତିକୁ? ପବିତ୍ର ଅବଧୂତଙ୍କ ନାଁ ଶୁଣି ହସୁଥିଲା ପରା? କହୁ କହୁ ସେ ପୁଣି ଚିପିଦେଲେ ପାଞ୍ଚ ନମ୍ବର ବୋତାମଟାକୁ। ଆରେ ବାବା, ସଭାଶେଷ କଥା ହେଲା ଭାଗ୍ୟ। ଭାଗ୍ୟକୁ ଜଣା ଭବିଷ୍ୟତ କଥା। କେବଳ ଭାଗ୍ୟବାନ ଲୋକକୁ ଜାଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୃପା କରନ୍ତି। ଆଙ୍ଗୁଠିଟା ତାଙ୍କର ସେତେବେଳେ ତିନି ନମ୍ବର ବୋତାମକୁ ଚିପିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ। ଏଥର କିମତିଲାଲଙ୍କ ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା- ଚାଲୁ! ଜ୍ୟାକ୍‌ପର୍, ହିଟ୍, କର୍, ବାବା! ସିଧା କୋଟିଏ ଟଙ୍କା! ବୋତାମଟାକୁ ଚିପିଦେଲେ ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍।

ଗଜାନନ ରାଓ ଧଇଁ ସଇଁ ହୋଇ ସିଢ଼ିଚଢ଼ି ଆସୁଥାନ୍ତି।

କିମତିଲାଲଙ୍କ ଶରୀରଟା ମେଞ୍ଚାଏ ମାଉଁସ ପାଲଟି ଯାଇ ଲିପ୍ଟ୍ ଚଟାଣକୁ ଖସି ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡି ଯାଇଥାଏ। ଏଣେ ଲିପ୍ଟ୍‌ଟା ବି ଆଉ ଅଟକି ନଥାଏ। ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣର ହଜାରେ ଗୁଣ ଶକ୍ତି ନେଇ ଯନ୍ତ୍ରଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବେଗରେ, ପ୍ରବଳ ଗତିରେ ସିଧା ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ ଉଡି ଚାଲିଥାଏ। ପ୍ରତିଟି ମହଲା ଛୁଇଁବା ମାତ୍ରେ ଲିପ୍ଟ୍‌ର ବେଗ ଆହୁରି ଆହୁରି ବଢ଼ିଯିବା ଯୋଗୁ ଶେଷରେ ଲିପ୍ଟ୍‌ଟା ଧବା ଖାଇଲା ଯାଇ ବିଲୁପ୍ତି ଛାଡ଼ରେ। କିନ୍ତୁ, ସେଇଠି ସେତିକିରେ ଅଟକି ନଯାଇ କଂକ୍ରିଟ୍ ଛାତରେ ସୁନ୍ଦର କଣାଟିଏ କରି ବାହାରି ଚାଲିଗଲା ଲିପ୍ଟ୍ ସିଧା ଉପରକୁ। ଏକ ସେକଣ୍ଡର ହଜାରେ ଭାଗ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଏସବୁ ଘଟଣା ଘଟିଗଲା। ବେଗବାନ୍ ଲିପ୍ଟ୍‌ଟା ଏଥର ପୃଥିବୀର ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ମହାଶୂନ୍ୟ ଦିଗରେ ଆହୁରି ଆହୁରି ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ଛୁଟି ଚାଲିଲା। ଅନତିବିଳମ୍ବ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଜିନିଷଟା ଯେ ଆମର ଏଇ କ୍ରମ ସଂପ୍ରସାରଣଶୀଳ

ମହା ବିଶ୍ୱର ପରିଧି ଅତିକ୍ରମ କରି ଯଥାର୍ଥ ଅନନ୍ତ ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଲୀନ ହୋଇ ସାରିଥିଲା ଏଥିରେ ଆଉ ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା ।

ସେଦିନ ‘ଦ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କ୍ରନିକ୍ଲ’ରେ ଗଜାନନ ରାଓଙ୍କ ସର୍ବଶେଷ ଉକ୍ତିଟି ଯେପରି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅବିକଳ ଏହିପରି:

“ଏ ବିଚିତ୍ର ଲିଫ୍ଟଟାକୁ ଗଭୀର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପିତ କରିନଦେଇ, ଏହାକୁ ନେଇ ଯାହାସବୁ ଖେଳ ଖେଳାଗଲା ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖିତ ହେବାରେ ଆଉ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ବୁଝିପାରୁଛି ମୁଁ । ଏପରି ନ କରିପାରିବାର ପ୍ରଥମ କାରଣଟା ହେଲା- ଏ ବିପ୍ଳବକର ବ୍ୟାପାରଟା ପ୍ରଘଟ କରିଦେଇଥିଲେ ମୁଁ ହୁଏତ ଗୁଡ଼ିଏ ବାହାବାଃ ପାଇଯାଇଥାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଏ ଯନ୍ତ୍ରଟା ଆଉ ମୋ ନିଜର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମିଳି ପାରିନଥାନ୍ତା ଆଦୌ । ଏ ଲିଫ୍ଟଟାକୁ ମୁଁ, ତେଣୁ, ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ, ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଲାଗିଲି ଓ ଏହାରି ସାହାଯ୍ୟରେ ସତ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନର ମହାନ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବାର ଲୋଭ ସମ୍ଭରଣ କରି ପାରିନଥିଲି । ସେମାନେ ସତ୍ୟକୁ ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ଚପାଇ ରଖିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା କଦାପି ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିନଥିଲା । ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପକରଣଟି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଲାଗିବା ପାଇଁ କେତେଦୂର ଉପଯୁକ୍ତ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରିନେଇ ସାରିଲା ପରେ ଏହାକୁ ମୁଁ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ହାତରେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତଭାବେ ସମର୍ପି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲି ମଧ୍ୟ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ଲିଫ୍ଟ୍ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆତଯାତ କରାଇବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ବୋଧ ବିପ୍ଳବକର ଶକ୍ତି ପ୍ରକଟିତ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି, ତାହାକୁ ସାମାନ୍ୟତମ ଭାବେ କଳନା କରିବା ଥିଲା ମୋର କ୍ଷମତା ବହିର୍ଭୂତ, ବାଣିଜ୍ୟ ଭବନରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା ଲିଫ୍ଟଟାକୁ ଏତେ ସହଜରେ ଉପର ତଳ, ତଳ ଉପର କରୁଥିବା ଶକ୍ତିଟା ଭଳି ଅତୀତରୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରୁ ଅତୀତକୁ ଗତିଶୀଳ କରାଇପାରିବା ଥିଲା ସେ ଲିଫ୍ଟର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶକ୍ତିର କରାମତି । ବୁଦ୍ଧିର ଅଗମ୍ୟ ଏ ବ୍ୟାପାରକୁ କିଏ ବା କିପରି ସତରେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରିପାରିଥାନ୍ତା ? ମୋ ବାଳୁତ ବୁଦ୍ଧିରେ ମୁଁ କେବଳ ଏତିକି ବୁଝିପାରିଥିଲି ଯେ ଏପରି ଘଟଣାକୁ ନେଇ ଯାହାକିଛି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ସେସବୁ କେବଳ ନିଷ୍ପଳ ନୁହେଁ, ଏପରିକି ବିପଦଜନକ ପରିଣତି ଆଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ଗତିକରି ପାରିଥାନ୍ତା ।

“ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁ ବିପଦଟାକୁ ମୁଁ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଚିନ୍ତା କରି ନେଇଥିଲି ତାହାଥିଲା- ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଜାଣିବା ନେଇ ମଣିଷର ବ୍ୟାକୁଳତାର ପରିଣତି ସ୍ୱରୂପ

ହୁଏତ କେହି ନିଶ୍ଚେ ଏ ଲିପ୍ଟୁକୁ ସେଇ ଅଜ୍ଞାତ ଭବିଷ୍ୟତ ଦିଗରେ ପରିଚାଳିତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଭୁଲ୍ ଆଦେଶଟାଏ କାଳେ ଦେଇ ପକାଇଥାନ୍ତା ! ଅତୀତ ଉପରେ ଆଦୌ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନକରି, ଜଣେ ଅସ୍ଥିତ୍ୱବିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଭାବେ ସେଇ ଅତୀତକୁ ଯାଇ ଘଟଣାବଳୀକୁ କିପରି ପୁନର୍ବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ସେ ବିଷୟ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ବୁଝିଲେ କହିଛି । କିନ୍ତୁ, ଭବିଷ୍ୟତ ? ଏହା କ'ଣ ଅତୀତ ଭଳି ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ? କୌଣସି ସବଜ୍ଞ, ଅଥଚ ଆମର ଅଜ୍ଞାତ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତଟା କଅଣ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ? ବିଜ୍ଞାନର ଯୁକ୍ତିବାଦ କଥା ବାଦ୍ ଦିଆଯାଉ, ଏପରିକି ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଭାଗ୍ୟବାଦକୁ ନେଇ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଶ୍ୱାସ ବଞ୍ଚିରହିବା କଷ୍ଟକର । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଭବିଷ୍ୟତ ବିରାଜମାନ, ତାହା ଏକ ନୁହେଁ; ଅସଂଖ୍ୟ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏହି ଅସଂଖ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ଭିତରୁ, ବିନା କାରଣରେ, ମାତ୍ର ଗୋଟିକୁ ହିଁ କରି ନିଆଯାଏ - ଯାହା ଫଳରେ ଏ ସୃଷ୍ଟିଚକ୍ର ଗଢ଼ି ଚାଲେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ।

“କିନ୍ତୁ, ଏଠାରେ ଏଇ ‘କିନ୍ତୁ’ଟି ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ପଡୁଛି ମତେ ଯେତେବେଳେ କହିବି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅସଂଖ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ଭିତରୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିକୁ ବରଣ ନ କରାଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ବୋଲି କୌଣସି ଜିନିଷର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ନଥାଏ ବା ତାହାକୁ ବାସ୍ତବର ଅଂଶ ବିଶେଷ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

“କିମତିଲାଲ୍ ମୁଣ୍ଡରେ ଭାଗ୍ୟ ଓ ଭାଗ୍ୟର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଭଗବାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଧମୂଳ ହୋଇ ରହିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେ ଭବିଷ୍ୟତର ଅସ୍ଥିତ୍ୱବିହୀନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦୌ କିଛି ବୁଝିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲା । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେଉଁମାନେ ‘ଚାଇମ୍ ଟ୍ରାଭେଲ୍’ ବା ‘ସମୟ ନୌକାରେ ଯାତ୍ରା’ କରିବା କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଏପରି ଯାତ୍ରା କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଅତୀତ ଦିଗରେ ହିଁ ସମ୍ଭବପର ହେବ । ଭବିଷ୍ୟତ ଅର୍ଥାତ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟିନଥିବା କୌଣସି ଅଘଟିତ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ଏକ ନିରର୍ଥକ ଚିନ୍ତା । କାରଣ ଏହାକୁ ‘ସ୍ଥାନକାଳ’ ସମନ୍ୱୟରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାମାତ୍ରେ ଏକ ଅବାସ୍ତବତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିମତିଲାଲ୍ ନିଜର ଲୋଭାଶକ୍ତ ଶକ୍ତି ଓ ଲିପ୍ଟୁକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା କୌଣସି ଏକ ଅତ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ, ଭୁଲ୍‌ବଶତଃ ଏକ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଲେ । ନିଜର ଜୀବନ ଦେଇ, ସେ ଏ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ; କିନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ କାଳର ସଂକ୍ରମଣ ଶକ୍ତିକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ଲାଗି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱଯୋଗଚକ୍ର ମଧ୍ୟ ମାନବଜାତି ହରାଇ ବସିଲା ।”

(ମୂଳ ରଚନା: କନ୍ତ)

ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସହିତ ମୁକାବିଲା

ଦେବଦ୍ରତ ଦାଶ

ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୨୦୮୫ । ଚତୁର୍ଥାଶ୍ଵର ଦୁନିଆ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁ ବହୁ ନିତ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚମତ୍କାରିତା ଓ ବିଜ୍ଞାନର ଅଦୃଶ୍ୟପୂର୍ବ ସାପେକ୍ଷରେ ଭରପୂର ହୋଇ ସାରିଛି ଯାହାର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ବର୍ଷ ଶହେଟା ତଳେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା କଳ୍ପନା କରିନଥିବେ କେହି । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବେଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିଚାଲିଛି ବିଜ୍ଞାନ...

କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ, ମୋର ଏଇ ପାରମ୍ପରିକ ବନାରସି ଖୁଲି ପାନ ଦୋକାନଟିକୁ ନେଇ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ, ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷର ସହିତ ବଞ୍ଚୁ ରହିପାରିଛି । ସଦାବେଳେ ମୋ ଦୋକାନଟି ଆଗରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାନଖିଆଳି ଗରାଖଙ୍କ ଗହଳିଟି ଯେ ଦେଖୁଛି ସେ ଜାଣିଛି ଯେ ଏଇ ସାନ ଦୋକାନଟିରେ ମୋ ବେପାର ହାଉହାଉ ହୋଇ କେମିତି ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଖଣ୍ଡେ ଗତି ଉପରେ ଆରାମରେ ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇ ବସେ ମୁଁ ମୋ ଦୋକାନରେ । ମୋ ଚାରିପଟେ ଦୋକାନର ସାଜସଜ୍ଜା ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ନାନା ରକମର ଝଲମଲ ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ । ଏଇ ପରିବେଶ ଭିତରେ ମୁଁ ମୋ କାମକରେ ସବୁପ୍ରକାର କାମ, ଯାହା ଯାହା ଦରକାର ଦୋକାନଟା ଚଳେଇବା ପାଇଁ, ସବୁ କରେ ମୁଁ ନିଜେ, ନିଜ ହାତରେ । କାରଣ, ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ମଣିଷ ଭାବେ ହଉ କି ରୋବଟ୍ ହଉ- ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୁଭକ୍ତି ଉପରେ ମୋର ଘୋର ସନ୍ଦେହ (ରୋବଟ୍‌ଗୁଡ଼ାକଙ୍କ ଠକ ପଣିଆ ନେଇ ସେମାନେ ଏଇ ଭିତରେ ପୂରା ଚିହ୍ନା ପଡ଼ି ସାରିଲେଣି) ।

ମୋ ଦୋକାନର ବାଁ ପାଖେ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବତ୍ ଲାବରେଟୋରୀ ଓ ଡାହାଣପଟେ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କ ମନ୍ଦିର, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପାଖେ ବିଜ୍ଞାନ ମନ୍ଦିର ତ ଅନ୍ୟପାଖେ ଧର୍ମ ମନ୍ଦିର- ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ମଙ୍ଗାମଝି ମୋର ଏଇ ସାନ ଦୋକାନ ଘରଟି ବଡ଼ ଅସହାୟ, ବିଫଳ ଆଉ ବେଳେବେଳେ ଲାଗେ ବି ମତେ କାହିଁ ଅଇଲା ପ୍ରାୟେ !

ସେଇ ବିଶ୍ଵାଳକାୟ ଲାବରେଟୋରୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଯାହାଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାନର ପୀଠାଧୀଶ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇପାରେ, ତାଙ୍କ ନାଁ- ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ର । ସେ ତ ତାଙ୍କ କରିସ୍ତା ଦେଖେଇ ସାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଆବିଷ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ସମଗ୍ର ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନର ଶାଖାପ୍ରଶାଖା ଉପରେ ଚେର ମଡ଼େଇ ଦେଇ ସାରିଲାଣି କୋଉକାକୁ । ବାୟୋପିକ୍ଟିବ୍

ଓ ବାୟୋ କେମିଷ୍ଟ୍ରି ଭଳି ସ୍ଥଳ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜେନେଟିକ୍ସ ଓ ମଲିକ୍ୟୁଲାର ବାୟୋଲଜି ଭଳି ସୂକ୍ଷ୍ମ ସମ୍ମାନଜନକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଆବିଷ୍କାରର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ। ସେ ମଧ୍ୟ 'ଡକ୍ଟୋ ମାଇସିନ୍' ନାମକ ଗୋଟିଏ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ଔଷଧର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା, ଯେଉଁ ଔଷଧର ପ୍ରଭାବ ଜୀବକୋଷ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅକୋଜିନ୍ସ (oncogenes) ର ପରିପ୍ରକାଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଦିଗରେ ବିଶେଷରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ଔଷଧଟି କର୍କଟ ରୋଗର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିପାରିଛି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ କର୍କଟ ପ୍ରତିଷେଧକ ଟିକା ବା ଆଣ୍ଟିମ୍ୟାଲିଗ୍ ନାଟ୍ଟି ଭାବେ ବହୁଳ ପରିମାଣରେ ବ୍ୟବହାର କରାଚାଲିଛି। ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆୟନିକ ପରିବେଶରେ ଭାସମାନ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୌଳିକ କ୍ରମିକତା ସମ୍ପନ୍ନ ଆର୍.ଏନ୍.ଏ ଦ୍ୱାରା ସେ ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି। ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ପ୍ରମାଣିତ କରି ପାରିଛନ୍ତି ଯେ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବପ୍ରଥମ ପ୍ରୋଟିନ୍ ଅଣୁଟି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଚୀନ ଜୀବକୋଷ ମଧ୍ୟରେ ଏଇ ଆର୍.ଏନ୍.ଏ ଉପାଦାନଟିହିଁ ଏନ୍‌ଜାଇମ୍‌ର କାମ ତୁଲେଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା- ଜୀବ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରାରମ୍ଭ କାଳରେ। ସେମାନଙ୍କର ମୌଳିକ କ୍ରମିକତା ଯୋଗୁ, କ୍ୟାଟାଲିସିସ୍ ସମୟ କାଳ ମଧ୍ୟରେ, ଜୀବକୋଷ ସୃଷ୍ଟିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଣ ସବୁର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆପେ ଆପେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥାଏ। ସୁତରାଂ ଏହି କ୍ରମିକତାହିଁ ଜୀବ ସୃଷ୍ଟିର ସର୍ବ ପ୍ରଧାନ ଭୂମିକା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆବାହମାନ କାଳରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଏକ ପ୍ରହେଳିକା ମୁର୍ଖା ଆଗ ନା ଅନ୍ଧା ଆଗ ଅର୍ଥାତ୍ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା କାହାକୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ- ଏ ସମସ୍ୟାଟିର ସମାଧାନ ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ର କରିଦେଇପାରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯିବାରେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝା ପଡ଼ିଯାଏ। ଏହାର ଅନ୍ୟ ଏକ ନମୁନା ବି ହେଲା ଏହିପରି: ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଡାର୍ଡିଫ୍ଟିନ୍ ନାମକ ଏକ ପୋଷା କୁକୁରର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେ ଏହି ମୃତ କୁକୁରଟିର ସ୍ମୃତିଶକ୍ତି ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆର୍.ଏନ୍.ଏ (RNA) ଗୁଡ଼ିକୁ କାଢ଼ିନେଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅତିହ୍ନା କୁକୁର ଡାର୍ଡିଫ୍ଟିନ୍ ନଂ୨ର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଆରୋପ କରିଦେଇ ପାରିଥିଲେ। ଏଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ଧରଣର ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥିଲା। ପରଦିନ, ଏଇ ନୂଆ କୁକୁରଟି ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖିଲା କ୍ଷଣି ଭୁକାଭୁକି ନ କରି, ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ହଲେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଚିତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ପରି ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲା ଓ ଠିକ୍ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ କୁକୁର ଡାର୍ଡିଫ୍ଟିନ୍ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା।

ଏହାର ପରେ ପରେ ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ରଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଗଲା। ପରେ ପରେ ମଧ୍ୟ, ତାଙ୍କ ସହିତ ଚିନ୍ତାଧାରା ଓ ମତାମତ ବିନିମୟ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଧାଁ ଧପଡ଼। ବାୟୋକେମିଷ୍ଟ୍ରି ବିଦ୍ୟାରେ

ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଯଥା-ସୋଭିଏଟ୍ ୟୁନିଅନ୍‌ର ନିକୋଲାଇ ଭ୍ଲାଡ଼ିମିର, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ଡକ୍ଟର ଡ୍ରେକ୍, ଜାପାନର ଇକାଡ଼ୋ କିୟୋହିୟା, ଗ୍ରୀସର ଟି. ପାପାୟାନୋପୋଲୋ ଜର୍ମାନୀର ସୁଲଜ୍ ବୌମର୍ଟ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ରଙ୍କ ସହିତ ଚିନ୍ତା ବିନିମୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ପ୍ରଫେସର ଚକ୍ର ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାମଖୋର ଲୋକ । ଦିନରାତି ସେ କେବଳ ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାକୁ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି ଓ ଗଭୀର ଚିନ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରମତ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । ଲାବରେଟୋରୀରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଗବେଷଣା କାମରେ ବୁଡ଼ି ରହନ୍ତି ସେ । ନଚେତ୍ ବହି ଓ କାଗଜପତ୍ରର ଗଦାତଳେ ପୋତି ହୋଇପଡ଼ି କୋଉଠି ହଜି ଯାଆନ୍ତି ସେ । ଗବେଷଣାଗାର ବାହାରେ ଆଉ ଯୋଉ ଦୁନିଆଟା ରହିଛି, ତା ସହିତ ତାଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନଥାଏ । ବୋଧହୁଏ ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁଅକୁ ବି ଭୁଲିଯାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେଭଳି କିଛି ମାନବିକ ସମ୍ପର୍କ କାହାସାଙ୍ଗରେ କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ସେ, ସେ ସ୍ମୃତିଟା ବି ଆଉ ଜୀବିତ ନଥିଲା ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କରେ ।

ତେବେ, ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେ ବେଳେବେଳେ ତାଙ୍କ ନିରୁକ୍ତ ଗବେଷଣାଗାରରୁ ବାହାରି ଆସି, ବାହାରପଟ୍ଟ ବାରଣ୍ଡା ଉପରେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଚାଲକୁଲ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେଇ ବିରଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ାକର ସୁଯୋଗ ନେଇ ତାଙ୍କର ମୌନତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରେ ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ ପଦେ ଅଧେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମୋ ମନକଥା କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ।

ଭଗବାନଙ୍କ ନାଁ ଶୁଣିଲେ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ମୁହଁ ଆମ୍ବିଲା ହୋଇଯାଏ ଓ ସେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ବକାବକି କରନ୍ତି ବୋଲି ମତେ ଜଣାଥାଏ । ଏହି ନିରୀକ୍ଷରବାଦୀଙ୍କ ସହିତ ଭଗବାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର ସୀମିତ ଜ୍ଞାନର ବିନିମୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ ତତ୍ସତ୍ତ୍ୱ ତାଙ୍କର ହାଣକୁରାଡ଼ିଟା ଉଠେଇ ଧଇଲା ଭଳି ସତର୍କ କରିଦିଅନ୍ତି ମତେ, “ଖବରଦାର୍, ବିଜ୍ଞାନସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଧର୍ମ ନାଁ ଧରିବାକୁ ଏତେ ସାହସ ହେଇଗଲାଣି ତମର ? ଆଲୋକ ଆଗରେ ଅନ୍ଧାରକୁ ଆଣି ଥୋଉତ ? ଯୁକ୍ତି ଆଗରେ କଳ୍ପନା ? ପୁଣି ସେଇ ମୂର୍ଖାଣ୍ଡିଆ ପୁରୁଣା ପ୍ରଥା- ଗଙ୍ଗାରେ ଗାଧାଅ, ମସ୍ତକ ତୀର୍ଥ କରିଯାଅ ! ଧେଉଁ ତେରିକା !”

ବିରକ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜଣକ ଆହୁରି ଗାଳି ଦେବାକୁ ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଖୋଜିଲା ଭିତରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଆହୁରି ଟିକେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରି ବସିବାର ସୁଯୋଗଟାକୁ ଝାମ୍ପି ନିଏ । କହେ, “ଆପଣ ଏ ପରମ୍ପରାବାଦୀ ନୈଷ୍ଠିକତା ବା ଗେରୁଆ ଲୁଗାପିନ୍ଧା ଭଣ୍ଡମାନଙ୍କ ସହିତ ଆମ ଧର୍ମକୁ ମିଶାଇ ଭୁଲ୍ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଧର୍ମର ଭିତ୍ତି ହେଲା ବୌଦ୍ଧିକତାର ଉପର ସ୍ତରର ଅନ୍ୟ ଏକ ବୌଦ୍ଧିକତା । ତାହା କେବଳ

ମାନସିକ ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ଜୀବନର ମହତ୍ ଗୁଣମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ। ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପରସ୍ପରର ବିରୋଧ ନୁହନ୍ତି। ସତ୍ୟର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉଭୟଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ। ସତ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ପରମ ସତ୍ୟ। ବିଜ୍ଞାନ କେବଳ ‘କିପୁରି’ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଏ। ଅଥଚ ଧର୍ମ ଉତ୍ତର ଦିଏ ‘କାହିଁକି’ ପ୍ରଶ୍ନର।”

ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ମୋର ସମସ୍ତ କଠିନ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସବୁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ।

“ଧର୍ମ, ତୁମର ଦୁର୍ବଳତା ଓ ଅପାରଗତାର ଗୋଟିଏ ମିଛ ଆବରଣ।”

ମଣିଷର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଜନିତ ଦୁର୍ବଳତାର ପ୍ରତିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଯେଉଁଦିନ ତାଙ୍କର ବୈଜ୍ଞାନିକ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ସେଦିନ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ସେ ମଧ୍ୟ, “ଯଦି ମୃତ୍ୟୁକୁ ତମେ ଏକ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଦେବତା ବୋଲି ଭାବୁଥାଅ ତେବେ ମନେରଖ, ମୁଁ ମୋ ବିଜ୍ଞାନାଗାରର ରାସାୟନିକ ବୋତଲ ଓ ଟେଷ୍ଟଟିଉବ୍‌ ଡ୍ରାମା ସେ ଦେବତାକୁ ବିନାଶ କରିଦେଇ ପାରେ।”

ପଞ୍ଚମଥର ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ନୋବେଲ୍ ପ୍ରାଇଜ୍‌ ଡ୍ରାମା ସମ୍ମାନିତ କରାଯିବା ପରେ ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଯୋଗେ ଭାରତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା। ଗୋଟିଏ ଛବିରେ ମା’କୁକୁରଟିଏ ତା ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଦୁଗ୍ଧପାନ କରାଉଥିବା ଦୃଶ୍ୟଟିଏ ଦେଖି ପକାଇବା ପରେ ହଠାତ୍ ଖୁବ୍‌ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ପରି ଜଣାଗଲେ। ବହୁବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡିଷର କୌଣସି ଏକ ଅଙ୍ଗଣ କେନ୍ଦ୍ର, ଯାହାକି ଏତେ କାଳ ସୁଶୁଷ୍କ ଥିଲା ତାହା ହଠାତ୍‌ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଓ ସେଥିରେ ସ୍ମୃତି ଜାଗ୍ରତକାରୀ ‘ପେପଟାଇଜ୍‌’ ନାମକ ରାସାୟନିକର କ୍ଷରଣ ଘଟିଥିଲା। ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରଫେସର୍‌ ଏକ ଦୁଃଖତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଚେତନାରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା ଯେ କେବଳ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ନୁହନ୍ତି, ଜଣେ କାହାର ପିତା ମଧ୍ୟ। କେତେ ଘଣ୍ଟାପରେ ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋ ଦୋକାନ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲି। ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ କପାଳ କୌଣସି ଏକ ଅଙ୍ଗଣ ଆଶଙ୍କାରେ କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ। ମତେ ଦେଖି ପଚାରିଲେ ସେ, “ହେ ଯୁବକ....ମତେ ତମେ....କହିପାରିବ କି....ମୋର କେବେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା ଥିଲେ କି ନା? ?”

ତମକି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ। ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ତାଙ୍କଠାରୁ କଦ୍ଦିମ୍‌କାଳେ ଆଶା କରିନଥିଲି। ଆଥା ମାମା ହୋଇ କହିଲି, “ଆଜ୍ଞା ହଁ, ଏହାତ....ଏହାତ ସତ୍ୟ, ଏକଦମ୍‌ ସତ୍ୟ।”

ଥୟ ପଡ଼ିଗଲେ ପ୍ରଫେସର୍‌। ମନକୁ ମନ ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡ ହେଲେ, “ମୁଁ ତାହେଲେ ଘୋର ଅବହେଳାଜନିତ ଦୋଷ କରିଚି। ଛି ଛି, କି ଦୁଃଖ.....ଗୋଟେ ପୋଷା

କୁକୁର ଆଉ.....”

“କିନ୍ତୁ, ପ୍ରଫେସର ସାହେବ୍, ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ତ ଆଉ ନାହାନ୍ତି। ବହୁବର୍ଷ ତଳୁ ଦେହାନ୍ତ ଘଟିଛି ତାଙ୍କର।”

ଏହା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ଚାହାଣିରେ ଦୁଃଖର ଏକ ଛାଇ ଖେଳିଗଲା ପରି ଦିଶିଲା ମତେ। ସେ ଦିନଟାକୁ ମୁଁ କଦାପି ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ଯୋଉଦିନ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମୃତ୍ୟୁ ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଓ ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣିବା ପାଇଁ ହା ହଟାଣିଆ ହୋଇ ଦଉଡ଼ି ଯାଇଥିଲି ତାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାଗାରକୁ। କିନ୍ତୁ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ମୋ କଥା ଶୁଣି ପ୍ରଫେସରଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାତ ହେଲା ନାହିଁ। ସବୁଦିନ ପରି ସେ ଅବିଚଳିତ ଓ ଅନାଶ୍ରୟ ଭାବେ ତାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥାଆନ୍ତି ଓ ସେଠୁ ବାହାରିବାକୁ ଆଦୌ ଇଚ୍ଛୁକ ହେଉନଥାନ୍ତି।

“କିନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କର ତ ପୁଅଟିଏ ଅଛି! ପିଲାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବକ। ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିବ। ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଘରକୁ ଟିକେ ଯାଉନାହାନ୍ତି!”

“ଘର?” ସତେକି ଏଇ ଶବ୍ଦଟାର ଅର୍ଥ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି ପ୍ରଫେସର, ସେହିପରି ଢଙ୍ଗରେ କହିଲେ ସେ, “ଓ! ସେଇ ଯାଗା? ମାନେ....ହଁ, ଘର। ହଁ, ତାହେଲେ ପୁଅକୁ ଦେଖିବା ନିହାତି ଦରକାର? ଦୟାକରି ମତେ ସେ ଯାଗାଟା ଦେଖାଇ ଦେବ କି?”

ବାପ ପୁଅଙ୍କ ଭେଟ ପାଇଁ ପରଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲି ମୁଁ। ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ପ୍ରାସାଦ ସମ୍ମୁଖରେ ଆମ ଗାଡ଼ି କେଁକିନା ଶବ୍ଦକରି ଅଟକି ଗଲା। ଚମକାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିବା ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକଟି କବାଟ ଖୋଲି ଆମ ଆଗରେ ଠିଆ ହେଲେ ସେ ହେଉଚନ୍ତି ପ୍ରଫେସରଙ୍କର ପୁତ୍ର। ଯୁବକଟିର ମୁହଁ ହସହସ ଓ ବେଶ୍ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ମଧ୍ୟ। ତାଛଡା ଚମକାର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ। ଦୀର୍ଘ ବାଉଁଶ ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ସେଇମାତ୍ର ଭେଟୁଥାଆନ୍ତି। ଯୁବକଟିକୁ ଦେଖୁଦେଖୁ ସେ ତାକୁ କୁଣ୍ଠେଇ ଧରିଲେ ଓ ହୃଦୟରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିବା ବାସଲ୍ୟ ମମତା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କର ଆଲିଙ୍ଗନ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରଗାଢ଼ ମନେହେଉଥିଲା। ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ କୌଣସି ଏକ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କଥା ମନେପଡ଼ିଗଲା ତାଙ୍କର।

ଏହାପରେ ପ୍ରଫେସର ମୋ ଆଡ଼କୁ ଘୂରିପଡ଼ି ପଚାରିଲେ, “ପୁତ୍ରପ୍ରତି ମୋର କେତେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପାଦନ କରାଯିବା ଦରକାର; ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପିତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁକି? ଏ ଯୁବକଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର କ’ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ କହି ପାରିବେ କି?”

ମୁଁ ଅପ୍ରତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ଓ ଇତ୍ୟାଦି ହେଲି ମଧ୍ୟ। ତାଙ୍କ ପୁଅର ତ ଟଙ୍କା ଟୋକର ଅଭାବ ନଥିଲା। ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିଲାଟିର ଭବିଷ୍ୟତ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଉଜ୍ଜଳ ହୋଇଉଠୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ପିଲାଟି ରହୁଥାଏ ଏକା ଏକା। ତେଣୁ ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରସ୍ତାବଟିଏ ବାଢ଼ିଲି - ପିଲାଟିକୁ ବାହାକରି ଦିଆଯିବା ଦରକାର ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର।

ଠିକ୍ ଅଛି। କିନ୍ତୁ, ଏଥିପାଇଁ ତ ଝିଅଟିଏ ଦରକାର। ତା ହେଲେ କାଲି ବିଳମ୍ବ ନକରି ଆପଣ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମାପାତ୍ର ଖୋଜନ୍ତୁ ଓ ଶୀଘ୍ର କାମ ହିଁସ୍ତାନ୍ତୁ।

“କିନ୍ତୁ, ବାପା, ମୁଁ କବିତାକୁ ଭଲପାଏ। ମୁଁ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ବନ୍ଧୁ ପାରିବି ନାହିଁ। ମୁଁ ଯଦି ବାହାହେବି ତେବେ ତାକୁଇ ବାହାହେବି।” ତାରିନ୍ କଲା ପୁଅ ବାପାଙ୍କୁ।

“ତା ହେଲେ ଅସୁବିଧା କଅଣ ? ଏ ଛୋଟ କଥାରେ ଏତେ ତୁମ୍ଭି ଡୋପାନର ଆବଶ୍ୟକତା କ’ଣ ପାଇଁ ? ସେ ଝିଅକୁ ଆଣ, ଶୀଘ୍ର ହିଁସ୍ତାଅ ସେ ବିବାହ କାମ।”

“କବିତା ବୋଲି ଝିଅଟି ପ୍ରକୃତରେ କିଏ ?” ଆସ୍ତେ କରି ପଚାରିଲି ମୁଁ।

“ପ୍ରଫେସର ସୋମ୍ବଳ ଝିଅ ସେ”

ସୋମ୍ବଳ ନାଁ ଶୁଣି ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରଫେସର, “ତୁମେ ତ ତାଙ୍କ ଥିଉରିଗୁଡାକ ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣ..... ସବୁଗୁଡାକ ଭୁଲ୍‌ଭାଲ୍। ମଣିଷ ଶରୀରରେ ହରମୋନ୍ କ୍ଷରଣ ସଂପର୍କରେ ସେ ଯେଉଁ ମଲିକୁଲାର ମେକାନିଜିମ୍ ଦେଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲେ ଯେ ଚକ୍ରାକାର ଏ.ଏମ୍.ପି ନିଜେ ସ୍ୱୟଂ ଚାଳିତ ଓ ଜୀବକୋଷର ନିୟାମକ ଭାବେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ, ସେ ମେକାନିଜିମ୍‌କୁ ମୁଁ ଭୁଲ୍ ପ୍ରମାଣିତ କରି ଦେଇଛି। ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜୀବକୋଷର ଆଭ୍ୟନ୍ତରରେ ଚକ୍ରାକାର ଏ.ଏମ୍.ପି, କାମୋଡ୍ୟୁଲିନ୍, ଓ ଫସ୍‌ଫାଟିଲ୍ ଇନୋସିଟଲ୍ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ସି-କିନେଜର ଶରୀରତତ୍ତ୍ୱଗତ ପରସ୍ପର ନିର୍ଭରଶୀଳ ! ଏହି ରାସାୟନିକ ଗୁଡିକର ସବୁଜନ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲି। ଏହାବାଦ୍ ବାର୍ଷିକ୍ୟର କାରଣ ଓ ତାର ମେକାନିଜିମ୍ ଉପରେ ସେ ଯୋଡ଼ ତତ୍ତ୍ୱଟା ବାଢ଼ିଥିଲେ ସେଇଟା ବି ବେକାର ଯୁକ୍ତି ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼ିଗଲାଣି। ତାହୁଁ ଡେର ଉପାଦେୟ ମୋ ନିଜର ବାର୍ଷିକ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଯୋଡ଼ଥିଲେ ଜେନେଟିକ୍‌ସ୍ ଏସବୁର ମୂଳ କାରଣ ବୋଲି ଦେଖେଇ ଦେଇଛି ମୁଁ। ଡି.ଏନ୍.ଏ.ର ସାଧାରଣ ‘ବି’ ଫର୍ମ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଯୋଡ଼ ନୂଆ ଆକାରଟା ଧରେ, ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ‘ଏସ୍’ ଫର୍ମ, ସେଇ ହେଲା ବାର୍ଷିକ୍ୟର କାରଣ। ଏଇଟା ଜଣା ପଡ଼ିଯିବା ପରେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଟାଙ୍କା ଉତ୍ତାବନ

କରିବାକୁ ସବୁପ୍ରକାର ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇସାରିଛି ଯାହାକୁ କୁହାଯିବ 'ଆଖି ସେନିଲିଟି ଭାବ୍‌ସିନ୍' ବା ଜରା ପ୍ରତିଷ୍ଠେଧକ ଟୀକା । ଏଭଳି ଏକ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ଚିନ୍ତା ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିର କନ୍ୟା ତା ପିତାଙ୍କଠାରୁ କେଉଁସବୁ ସୁଗୁଣ ଲାଭ କରିଥିବ ବୋଲି ଆମେ ଭାବିବା ? ମୁଁ ତାହେଁ ମୋ ପୁଅ ଏପରି ଏକ ଝିଅକୁ ବିବାହ କରୁ ଯେ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉଚ୍ଛିନ୍ନ । ନା ମୋ ପୁଅ ପାଇଁ କବିତା ଯୋଗ୍ୟା ପାତ୍ରୀ ନୁହେଁ ।" ଏହିପରି ଘୋଷଣା କରି ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାଗାରର ନିରୁତ୍ତରା ଭିତରକୁ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଫେରିଗଲେ ।

ଭିଡ଼ିଓ ଫୋନ୍‌ର ଚିକ୍କାରରେ ମୋର ଚମତ୍କାର ଦିବା ନିଦ୍ରା ବ୍ୟାହତ ହେଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ପ୍ରଫେସରଙ୍କର ମୁହଁ ଝଲସି ଉଠିବା ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହେଲି ମୁଁ । ଏଇ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ପୁଅ କଥା ମୁଣ୍ଡରେ ତାଙ୍କର ପଶିଥିଲା ଓ ତାକୁ ଚେଟିବା ପାଇଁ ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କର କୌଣସି ଶାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁନର୍ବାର ପୁତ୍ର ପ୍ରେମର ଘଣ୍ଟି ବାଜି ଉଠିଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ଆମେ ଏଥର ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବୁଝା ଯୁବକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲୁ । ତା ମୁହଁରୁ ସେଇ ପୂର୍ବର ସରସ ସୁନ୍ଦର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଶାବାଦ ଲିଭିଯାଇଥାଏ । ବହୁ କନ୍ଦାକଟା ପରେ ଆମେ ତା ମୁହଁରୁ ଯାହା ଶୁଣିଲୁ ସେଥିରୁ ଏତିକି ବୁଝାଗଲା ଯେ ତା ପ୍ରେମିକା କବିତା ଆଉ ଜୀବନରେ ନାହିଁ । ବିଚ୍ଛେଦର ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଅସହ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ଓ ସେ ଝିଅଟି ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲା । ଏହାପରେ ଯୁବକଟି ଏ ବିରାଟ ଦୁନିଆଁରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧୁହୀନ ଓ ଏକାକୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଏ କଥା ଶୁଣି ମୋ ଛାତି କରତି ହେଇଗଲା । ପ୍ରଫେସର ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସେ କ'ଣ ସବୁ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହେଲେ । ଶେଷରେ ସେ ଏକ ଅଭୂତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ଭଳି ବାକ୍ୟଟିଏ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ଓ କହିଲେ - ଠିକ୍ ଅଛି । କବିତାଠାରୁ ହଜାରେ ଗୁଣ ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ବୁଦ୍ଧିମତୀ କନ୍ୟାଟିଏ ସେ ତିଆରି କରିବେ, ନିଜ ପୁଅକୁ ସୁଖୀ କରାଇବା ପାଇଁ । ଏଥିପାଇଁ ଯାହା କରାଯିବା କଥା ତାହା କରିବେ ସେ ।

ପରଦିନ ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲୁ ବେଳକୁ ସେ ତାଙ୍କ ରୁମ୍‌ରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ରାସାୟନିକକୁ ୩୭ ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ତାପମାତ୍ରାରେ ରଖି କ'ଣ ସବୁ କାରବାର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇ ସାରିଥାଆନ୍ତି । ମନୁଆ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜଣକ ମଝିରେ ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ଅଣୁବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ନେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥାଆନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଓ

ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାନ୍ତି ଗପସପ ନିଜ ସହିତ, “ଭୁଣ - ହଁ ଠିକ୍ ତ ସେଇ ଜିନିଷ - ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟସ୍ କଅଁଳେଇ ଆସୁଛି। ମୁଁ ତାହେଲେ ମଣିଷର ‘ଜେନୋମ୍’ ସହିତ ‘ଏକ୍ସ’ ଓ ‘ଡାଇ’କୁ ଫେଷାଫେଷି କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଲିଣି... ଓଃ, ନାଃ! ‘ଏକ୍ସ’ ସାଙ୍ଗରେ ‘ଏକ୍ସ’ ମିଶାଯିବା ଦରକାର। ଆମର ଦରକାର ଭଦ୍ରମହିଳା ଜଣେ ଏଥିରୁ, ନୁହେଁକି? ସବୁଠୁଁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଜିନ୍, ମାନେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତମ ଜିନ୍ ତ ହେଉଛି ଏଇଠି! ଆଉ... ଆଉ...” ତାପରେ ତନ୍ମୟ ହେଇ ରହିଗଲେ ସେ ଓ ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ଦେଇ ଯାହା ଦେଖୁଥିଲେ ସେଥିରେ ପୂରା ମଜ୍ଜିଗଲେ ସେ। ତାଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଗପସପ ବନ୍ଦ ହେଇଗଲା ଆପେ ଆପେ। ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁଁ ବାହାରି ଆସିଲି ପାଦ ଚିପିଚିପି ରୁମ୍ ବାହାରକୁ। ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ସବୁ ଗୋଳମାଳ ଚିନ୍ତା ସାଙ୍ଗକୁ କେମିତି ଗୋଟାଏ ଲାଜ ବି ଗ୍ରାସ କରି ଆସୁଥାଏ ମତେ ସେତେବେଳେ। ତା ପରଦିନ ମୁଁ ସେଠିକି ଯାଇ ଦେଖିଲି - ଗୋଟିଏ କଣ୍ଢେଇଭଳି ଭାରି ଡଉଲ୍‌ଡାଉଲ୍ କୁନି ଝିଅ ବୋଲିରେ ବସିଛି! ଆଁ କରି ଚାହିଁରହିଲି ମୁଁ ସେ ଦୃଶ୍ୟକୁ। ସେତେବେଳେ ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କ ରୁମ୍‌ର ଆରପାଖ କଣରେ କଅଣ କଅଣ ସବୁ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ। ମୁଁ ତାଙ୍କ ଆଡକୁ ଧାଇଁଗଲି ଓ କି କି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବି ଭାବୁଥାନ୍ତୁ ଏମିତି ଗୁଡାଏ ଅକ୍ଷର ଦୁର୍ବୋଧ ପ୍ରଶ୍ନ ବାହାରିଗଲା ମୋ ପାଟିରୁ, “ଏ ଝିଅଟିକୁ କୋଉଠୁ ପାଇଲେ ସାର୍? ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପିଲା ମୁଁ ତ କୋଉଠି କେବେ ଦେଖିନି - ତାର ମା’ କାହିଁ ଆଜ୍ଞା?” ମୋ ସ୍ବର ଥରି ଉଠୁଥାଏ। ପାଟିବି ଖନି ବାଜିଯାଉଥାଏ। ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଧାରଣା ବି ସୃଷ୍ଟି ହେଇଗଲାଣି ତା’ରି ଭିତରେ କେତେବେଳେ ମେଘରେ ବିଜୁଳି ଝଟକି ଉଠିଲା ଭଳି। ପଚାରି ଦେଲି ଖନେଇ ଖନେଇ, “ଏ ଶିଶୁଟିକୁ ନେଇ ଆପଣ କଣ କରିବାକୁ ବସିଛନ୍ତି? ଏ କ’ଣ... ଏକ’ଣ... ବି... ବିଜ୍ଞାନର ମାନେ ମାନେ ଆପଣ’ର ପାଇଁ କୋଉ ପରୀକ୍ଷା ପରୀକ୍ଷା, ମାନେ, ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କରିବେ ଏ ପିଲାକୁ ନେଇ ସାର୍?”

ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ହସହସ ମୁହଁରୁ ବୁଝା ପଡୁଥାଏ କୌଣସି ରହସ୍ୟଜନକ ବ୍ୟାପାର ନିଶ୍ଚେ ଚାଲିଥାଏ ସେଠି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ। ସେହିଭଳି ହସ୍ତ ହସ୍ତ ଚୁପ୍ ରହିଗଲେ ସେ କିଛିସମୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ। ସେଇଠୁ ଶୁଣାଗଲା ତାଙ୍କମୁହଁର ଭାଷା, ‘ହଁ’ ଏହାହିଁ ବିଜ୍ଞାନ; ଆରିନା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା! କିନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ଜୀବନ ମୁଁ ଜୀବନ ସହିତ ପରୀକ୍ଷା ଚଳାଇଛି।

କିନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ କିପରି? କିଏ? ତାହା ସାଙ୍ଗରେ ପରୀକ୍ଷା.. ଏହି ଶିଶୁଟି କିଏ ଆଜ୍ଞା ?

କାହିଁକି? ଏ ପରା ମୋର ବୋହୂ, ମୋ ପୁଅ ପାଇଁ କନ୍ୟା ଇଏ।

ଆପଣଙ୍କର... ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ଆଜ୍ଞା ଇଏ ?

ଆହୁରି ହସିଲେ ପ୍ରଫେସର । ଓଠକୁ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାରେ ଲମେଇଦେଇ ହସୁଆନ୍ତି ସେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ହସକୁ ମୁଁ ସେଦିନ ଦ୍ଵିତୀୟବାର ଦେଖିଲି ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ । ହସ ନା ହସର ଛଳନା- ଜାଣିବା ଦୁଷ୍ଠର ହୋଇପଡ଼ିଲା କଥାଟା ସେତେବେଳେ ମୋ ପାଇଁ । ଖୁବ୍ ଅଶ୍ଵସ୍ତିକର ଲାଗିଲା ମୋତେ ସେ ସବୁ ସେତେବେଳେ । ପରେ ପରେ ମୁହଁ ଫିଟେଇଲେ ପ୍ରଫେସର ମୋ ପାଇଁ ଆଉ ଟିକେ, “ମୋ ହାତରେ ସମୟ କମ୍ । ତଥାପି ବୁଝାଇ ଦେଉଛି ଶୁଣ । ଏହି ଶିଶୁଟିହିଁ ହେବ ମୋର ପୁତ୍ରବଧୂ; କିନ୍ତୁ ଯାକୁ ଭଗବାନ ସୃଷ୍ଟିକରିନାହାନ୍ତି ଏ ମୋ ହାତ ତିଆରି । କଣ ? ଏଥର ବୁଝିଲ ? ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ବୁଝିପାରୁଛ ?

ପ୍ରତ୍ୟେକର ଆରମ୍ଭତ ଓଡ଼ିଆରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଫିମେଲ୍ ଜର୍ମସେଲରୁ ଯାହା ପରେ ବହୁଗୁଣିତ ହୁଏ ମୁଁ ଏହାର ନିଉକ୍ଲିୟସକୁ ଅଲଗା କରିଦେଇ ତା ଜାଗାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡିପ୍ଲୋୟଡ୍ ନିଉକ୍ଲିୟସ ଖଞ୍ଜିଦେଲି । ସେଥିରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବନ୍ଧା ବନ୍ଧା ଜିନ୍ ରହିଥାଏ । ମୁଁ ତ ମୋ ବୋହୂକୁ ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦରୀ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଓ ଅସାଧାରଣ କରିବାକୁ ଚାହେଁ- ନୁହେଁକି ? ମୁଁ ମୋ ପୁଅକୁ ପୁଣି ଥରେ ସୁଖ୍ ହବା ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ଓ ଯେପରି ଚିର କାଳ ସୁଖ୍ ହୋଇ ରହିବ ତା ମଧ୍ୟ ମୋର ଦେଖିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଉତ୍କଳସ୍ତମ ଜିନ୍ ମାନଙ୍କୁ ବାଛି ବାଛି ଏଥିରେ ଖଞ୍ଜିବାକୁ ହୋଇଛି - ଗୋରାଚମ୍ପା, ଲମ୍ବାକଳା ବାଳ, ସୁନ୍ଦର ଆଖି, ମଧୁର ସ୍ଵର ଇତ୍ୟାଦି । ଆଉ, ଏ ସବୁ କରିବାପାଇଁ ମୋତେ ‘ରିକମିନାଷ୍ ଡି.ଏନ୍.ଏ ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ’ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ମୋ ଜିନ୍ ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ଅନେକ ଜାତିର ବନ୍ଧା ବନ୍ଧା ଜିନ୍ ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ମୁଁ ମୋ ମନମୁତାବକ ଜିନ୍ ବାଛିଛି ଓ ତହିଁରୁ ହିଁ ତିଆରି କରିଛି ଏ କନ୍ୟାଶିଶୁଟିକୁ । ହଁ, ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ସେହି ଯୋଗ ସଙ୍କର ଜୀବକୋଷଟି ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲି, ଯେଉଁଥିରୁ ଉଦ୍ଭୂତ ହୋଇଛି ଏ ଶିଶୁ, ସେଇ ଜୀବକୋଷଟିକୁ କିଛି ପୁଷିକର ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଭିଜାଇ ରଖୁଥିଲି । ଯାହା ଫଳରେ ଭୃଣଟି ଏତେ ଶିଘ୍ର ବଢ଼ିଉଠିବା ସମ୍ଭବପର ହେଲା । ଏହା ପରେ ମୁଁ ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବାହ୍ୟ ଓ ରାସାୟନିକ ପରିବେଶବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ପାତ୍ରରେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲି । ଗତକାଳି ରାତିରେ ସେହି ଭୃଣଟି ଏକ ମାନବ ଶିଶୁର ଆକୃତି ଧାରଣ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇଉଠିଥିଲା । ହଁ, ଆପଣ ସେ ପାତ୍ରଟାକୁ କହିପାରନ୍ତି କୃତ୍ରିମ ଜରାୟୁ ଯାହାଗିତରେ ଭୃଣଟିର ବୃଦ୍ଧିପଡ଼ିଛି । ମୁଁ ତା ପରେ ଶିଶୁଟିକୁ ପାତ୍ର ବାହାରକୁ ଘେନି ଆସିଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଶିଶୁଟିର ପ୍ରସୂତିକାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସମ୍ପାଦନ କରିଛି ବୋଲି କହିପାରନ୍ତି ଆପଣ । ହାଃହା....” ବଡ଼ ପାଟିକରି ହସି ଉଠିଲେ ପ୍ରଫେସର ଯାହା ତାଙ୍କ ସ୍ଵଭାବ ବିରୁଦ୍ଧକରି ସ୍ପଷ୍ଟ ମନେ ହେଲା ମୋର । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ହସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାଏ; କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳକୁ ମୋ

କଷ୍ଟ ପୁରାପୁରି ଶୁଣି ଯାଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ, ହେ ଭବବାନ, ନା ନା ମୁଁ କଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି କି ଏତ ଏକ ନବଜାତ ଶିଶୁନୁହେଁ- ଯାହାକୁ ଆପଣ କାଲି ରାତିରେ ପ୍ରସୂତି କରାଇଛନ୍ତି । ଶିଶୁଟିର ବୟସତ ୨ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଜଣାପଡୁନାହିଁ, ଅଙ୍ଗେଇ ଅଙ୍ଗେଇ କହିଲି ଏତେକ କୌଣସିମତେ ମୁଁ ।

ଦେଖନ୍ତୁ ମୁଁ ସମୟକୁ ସଙ୍କୁଚିତ କରିଦେଇଛି, ପୁଣି ସେଇ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଢଙ୍ଗରେ ହସିଉଠିଲେ ପ୍ରଫେସର ଓ ମୁଁ ମଳିନ ପଡିଗଲି ଅନେକଟା ବି ।

ଆଉ ଟିକେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଛି ଶୁଣନ୍ତୁ ଆମ ଶରୀରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବୃଦ୍ଧିସହାୟକ ପେପ୍ଟାଇଡସ୍ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ କ୍ଷୟିତ ହେଉଥାନ୍ତି, ଯଥା- ପ୍ଲେଟଲେଟ୍ ଡିରାଇଭିଂ ଗ୍ରୋଥ ଫ୍ୟାକ୍ଟର (PDGF), “ଏପିଡର୍ମାଲ୍ ଗ୍ରୋଥଫ୍ୟାକ୍ଟର”(EGF), ବ-ସେଲ୍ ଗ୍ରୋଥ ଫ୍ୟାକ୍ଟର (BCGF), “ଆଇଟର୍ ଲିପିକୁନସ୍ (POI), “ନର୍ଭଲ୍ ଗ୍ରୋଥ ଫ୍ୟାକ୍ଟର (NGF), ଇତ୍ୟାଦି । ଆମ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନସ୍ଥରରେ ଏଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପରର ଛଦ ରକ୍ଷାକରି ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଅନ୍ତି ଓ ଜୀବକୋଷଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ, ସ୍ୱାଭାବିକ ବୃଦ୍ଧିଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ଏକା ପ୍ରକାର । ସେମାନେ ରାସାୟନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରୋଟିନ୍ ଜାତୀୟ ଆମିନୋ ଏସିଡ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଟାଇରୋସିନ୍’ ସହିତ ‘ଫସଫେଟ୍’ ଗୁପ୍ତର ସଂଯୋଗ ଘଟାନ୍ତି । ତା ଛଡା ଆମ ଶରୀରର ଜୀବକୋଷର ପତଳା ପରଦା ବା ଝାଲି କାନ୍ଥ ଗୁଡ଼ାକରେ ଥିବା ‘ଫସଫାଟିଡିଲ୍-ଲିନୋସିଟଲ୍’ ନାମକ ରାସାୟନିକ ଅବଶେଷର ଗଠନ ଦିଗରେ ବି ଏମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଖାଲି ଏତିକି ନୁହେଁ, ଧାତି ମୂଳିଆ ରାସାୟନିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଜୀବକୋଷର ବିଭାଜନ....ଆଃ ! ତମେ ଏଗୁଡ଼ାକ କିଛି ବୁଝିପାରୁନ ! ଅବଶ୍ୟ ଏ ସବୁ ତମପାଇଁ ଗୁଡାଏ ଖାଲି ତନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର ଗୁପ୍ତବିଦ୍ୟା ନିଶ୍ଚୟ, ଅଟକି ଗଲେ ପ୍ରଫେସର । ସେଇଠୁ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ, ‘ଆହା ବିଷୟ ଉପରକୁ ଆସୁଛି ଏଥର । ‘ଅକ୍ସୋଜିନ୍’ କହିଲେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀର ଜିନ୍‌କୁ ବୁଝୁ ଯୋଡ଼ମାନେ ଆମ ଶରୀରର ବୃଦ୍ଧିଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ” ଗ୍ରୋଥ ପେପ୍ଟାଇଡସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଟିଳ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । ଏହି ‘ଅକ୍ସୋଜିନ୍’ମାନଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ କ୍ଷମତା କୌଣସି କାରଣରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ଜୀବକୋଷ ବିଭାଜନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ତାହାରି ଫଳରେ କର୍କଟରୋଗର ଲକ୍ଷ୍ୟଣ ଦେଖାଦିଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଏଇ ‘ଅକ୍ସୋଜିନ୍ ଗୁଡ଼ାକର ବୃଦ୍ଧିନିୟନ୍ତ୍ରଣ କ୍ଷମତାକୁ ଅଟକେଇଦେଇଛି ଏମିତି ଖଞ୍ଜରେ ଜୀବକୋଷମାନେ ଲଗାମଛଡା ହୋଇ ବଢିବାଲିଛନ୍ତି ଶିଶୁଟିର ଶରୀରରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ଇଚ୍ଛାରେ ପିଲାଟିର ଶରୀରର ଜୀବକୋଷମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧିଘଟୁଛି ।

ଗ୍ରୋଥପେପୁଟାଙ୍କର ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାକାରୀଶକ୍ତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା କ୍ଷମତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକୋଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଛି ମୋ ହାତରେ। ଫଳରେ ସମୁଦାୟ ଶରୀରର ସମୃଦ୍ଧି କେତେ ଦ୍ରୁତ ଢେଗରେ ଘଟିପାରିବ ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଭର କରୁଛି ମୋ ମର୍ଜି ଉପରେ। ମୁଁ ହିଁ ତାର ଅସଲ କର୍ତ୍ତା।

“ମୁଁ ଜିନ୍ଦଗୀରୁ ଶରୀରର ବୃଦ୍ଧିକୁ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ କରୁଛି। ବୁଝୁଛନ୍ତି ? ଗାଡ଼ିରେ ବସି ସିଅରି’ ଧରି ଚାଳକ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇଲା ଭଳି କଥାଏ। ଶରୀରର ଜୀବକୋଷମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ମୁଁ ସିଡ଼ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ପାରେ ବା ସିଡ଼ କମେଇ ବୃଦ୍ଧିର ହାରକୁ କମେଇ ବି ଦେଇପାରେ- ଏସବୁ ସମ୍ଭବ କେବଳ ଅକୋଜିନ୍ ଉପରେ ମୋର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିପାରିବା କାରଣରୁ। ମୁଁ ବସି ବସି ସୂତା ଟାଣୁଚି ଆଉ କଣ୍ଟେଇ ନାଚୁଛି। ପିଲାଟିକୁ ବର୍ଷଟିଏ ବୟସର ଆକୃତି ମୁଁ ଦଶଯାକ୍ଷରେ ଦେଇପାରେ କିମ୍ବା ଦଶ ମିନିଟ୍ରେ ବି ଦେଇପାରେ... ଏପରିକି...ହାଃ ହାଃ..! ହଁ, ଅବଶ୍ୟ, ଏଥିରେ ବି ଗୋଟିଏ ସୀମା ସରହଦ ରହିଛି। ପ୍ରତି ମୋଟରକାରର ସିଡ଼ଲିମିଟ୍ ଥିଲା ଭଳି ଏଥିରେ ବି ସିଡ଼ଲିମିଟ୍ ଅଛି। ନହେଲେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଯାଇପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ରୋଗ ପୁଣି ଏବାଟେ ବି ପଶିଯାଇପାରେ। ତାକୁ ଅଟକାଇବା ସେତେବେଳେ ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ।”

ଏ ସବୁ ଭିତରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ କଥା ଚିନ୍ତାକରି ବିସ୍ମାସାଭିଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ। ଏ ପ୍ରଫେସର ଜଣକ କ’ଣ ତାହେଲେ ଗୋଟିଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ‘ମିସନ୍’ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ, ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଓ ସର୍ବଜ୍ଞ କହିଲେଣେ ସୃଷ୍ଟିହେବ ଯେ ଏଣିକି ନିଜଭାଗ୍ୟକୁ ନିଜେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବସିବ ! ଚିନ୍ତାଟା ଅସ୍ଥିର କରିପକାଇଲା ମତେ। ମତେ ଜଣାଗଲା ସତେ ଯେମିତି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଜୀବନ ସୃଷ୍ଟିହେବା ପରଠାରୁ ଯେତେ ଯାହାସବୁ ଘଟି ଯାଇଛି ସେସବୁ ଭିତରେ ସବୁଠୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘଟଣାଟା ଆଜି ମୁଁ ସ୍ଵଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ସମ୍ଭବତଃ। ତା ମାନେ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟବାର ଆବିର୍ଭାବର ସମୟ ଆସିଗଲା ସତରେ ନା କ’ଣ ?

“ଆଜ୍ଞା, ମନେ କରନ୍ତୁ, ଏସବୁ ସବୁ ଆପଣଙ୍କ କାମରେ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଭୁଲତ୍ରୁଟି ରହିଯାଇଥିବ, ତେବେ କ’ଣ ପିଲାଟା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ କି ଆଜ୍ଞା ?”

“ବିପରୀତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ”, ଚଟାପଟ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ପ୍ରଫେସର, “ପ୍ରତ୍ୟେକଅନ୍ତର ବିଫଳତାରୁ ମୁଁ କିଛି ଅଧିକା ସିଖି ଲାଭ କରେ। ମୋ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟର ଭୁଲତ୍ରୁଟି କୋଉଠି ରହିଗଲା ସେଇଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଏ। ତାପରେ, ପୁଣି ନୂଆ ଆଶା ନେଇ, ସଫଳତା ପାଇଁ, ନିଶ୍ଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନବାକୁ ଆମ୍ଭବିଶ୍ଵାସ ବଢ଼ିଯାଏ ମୋର। ଶେଷରେ ମୁଁ ଏ କାମରେ ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିବି ନିଶ୍ଚେ ନିଶ୍ଚେ ନିଶ୍ଚେ।”

ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟରେ ସଫଳତା ବିଫଳତା କଥାକୁ ନେଇ କହି ଚାଲିବା ବେଳେ ମୁଁ ଭାବୁଥାଏ ଅନ୍ୟକଥା- ମଣିଷ ଆକୃତିର ସେଇସବୁ ଜୀବନ୍ତ ରୂପ ଗୁଡ଼ାକର ଭାଗ୍ୟ କଥା । ମନେକର ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ବିଫଳ ହେଲା- ତେବେ ଏ ରୂପ ଗୁଡ଼ାକ ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ନିଶ୍ଚୟ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଗଲା, ଆଉ, ପୁଣି ଦିଆଯାଏ ନୂଆ ଜୀବନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା...କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ରୂପ ଗୁଡ଼ାକ ଟ୍ରାୟଲ୍ ସମୟରେ ‘ମରିଗଲେ,’ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କ’ଣ କୁହାଯିବ? ପ୍ରଫେସରଙ୍କୁ କ’ଣ ଅଧିକାର ମିଳିଛି ଯେ ସେ ଯେଉଁ କୁନିକୁନି ଜୀବନ ଦୀପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକୃଳିତ କରୁଛନ୍ତି ସେସବୁକୁ ମନଇଚ୍ଛା ଲିଭେଇ ଦେଇ ପାରିବେ ସେ? ତହେଲେ ଆମର ସବୁତକ ଆଇନ କାନୁନ୍, ନୈତିକତା, ଧର୍ମ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପୁଣିଥରେ ନୂଆ ସଂଜ୍ଞାଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଦରକାର ପଡ଼ିବ । ଏଇ ଜେନେଟିକ୍ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅଭିନବ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ମଣିଷର ଭାଗ୍ୟ ଓ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୁଣିଥରେ ଲେଖିଦିଆକୁ ବା ଅଦଳବଦଳ ଏପରିକି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେବାର ଅଧିକାରକୁ ଆମେ ତେବେ କ’ଣ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ହାତରେ ପୂରା ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପାରିବା କି ?

ପରଦିନ ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଲାବରେଟୋରୀକୁ ଗଲି । ହଠାତ୍ ମୋ ପଛପଟୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଲା “ଗୁଡ଼ମାଣି ଅଙ୍କଲ!” ଚମିକି ପଡ଼ିଲି । ବୁଲିପଡ଼ିଲି ପଛକୁ । ହେ ଭଗବାନ! ଏ କିଏ ? ଏତ ପୃଥାବୀର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୁନ୍ଦରୀ ! ଲାବୋରାଟୋରୀର ବୟସ ସତରରୁ ଅଠର ଭିତରେ ନିଶ୍ଚୟ ! ସେଇ ଲାବୋରାଟୋରୀ ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ସତରେ ମୋ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ସେତେବେଳେ । ଏ କ’ଣ ସତରେ ସେଇ କୁନି ପିଲାଟି ଯେ ମାତ୍ର କେଇ ଘଣ୍ଟା ତଳେ କୁନି ଚଢ଼େଇଟିଏ ଭଳି କୁଆଁ କୁଆଁ କାକଲିର ଧ୍ଵନୀ ସବୁ ରଚୁଥିଲା ?

ବୀର ଦର୍ପରେ ଆମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ କରିସାରିଥାନ୍ତି ପ୍ରଫେସର ସେଦିନ । ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଅନୁସାରେ ନିଜ ଲାବରେଟୋରୀରେ, ତାଙ୍କର ପୁତ୍ରବଧୂତିଙ୍କୁ ସୂଚାରୁରୂପେ ନିର୍ମାଣ କରିସାରିଥାନ୍ତି ସତରେ ! ନିଜ ହାତରେ ନିଜ ପୁତ୍ରର ଭାଗ୍ୟଲିପି ଲେଖି ସାରିଥାନ୍ତି ସେ । ସ୍ଵଚକ୍ଷୁରେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କର ପରାଜୟର ଦ୍ରଷ୍ଟା ସାକ୍ଷୀ ପରୁଷଟିଏ ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ ମୁଁ ।

x x x x

ପୁଅକୁ ଭେଟିବାକୁ ଯିବା ରାସ୍ତାରେ ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କୁ ମୋର ଶେଷ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥିଲି । ପ୍ରଶ୍ନଟା ଥିଲା ତାଙ୍କ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସେଇ ମୂଳ ବସ୍ତୁଟିକୁ ନେଇ । ମୂଳବସ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ତିମାଣୁ- ଓଭାମ । ଏଇ ତିମାଣୁଟି ବିନା ତାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାଟି ସଫଳ ହେବା ସମ୍ଭବ ଥିଲା କି ? ତିମାଣୁଟିଏ ପାଇଁ

ପୁଣି ସେଇ ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଚାରା ମଣିଷର ଅଛକି ?

ଶୁଣୁ ନଶୁଣୁ ପ୍ରଫେସର ଚଟାକିକିନା କାଟି ଦେଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନଟାକୁ । କହିଲେ, “ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏସବୁ କାମ ପାଇଁ ଡିମାଣ୍ଡି ଦରକାର ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ମୋର । ଏସବୁ ଉପରେ ମୋର ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟର ଫଳଗୁଡ଼ାକୁ ଯଦି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ମୁଁ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ଭାବିବି ତେବେ ଏଇଆହିଁ କହିବି: ମୋର ଖାଲି ଦରକାର କେତେ ପ୍ରକାର ରସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ । ମଣିଷ, ଏଇ ରାସାୟନିକ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଛଡ଼ା ଆଉ ବେଶୀ କିଛି ନୁହେଁ । ନିର୍ଜୀବ ରାସାୟନିକ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ସଜୀବ ରୂପ ସୃଷ୍ଟିପାଇଁ ଦିବ୍ୟସ୍ପର୍ଶର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଆଦୌ । ନିଷ୍ପ୍ରୟ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥର ପୁଷ୍ପରିଣା ଭିତରକୁ ମୁଁ ଜୀବନ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଅମୃତ ଟୋପାଏ ପକେଇ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଜୀବକୋଷକୁ ଜନ୍ମଦେବି ଓ ମନୁଷ୍ୟସୃଷ୍ଟି ଜୀବକୋଷରୁ ଏଣିକି ଜୀବନ୍ତ ଆକୃତିମାନ ନିର୍ମିତ ହେବେ ।”

ନିଜ ହାତଟିଆରି ‘ଟେଷ୍ଟଟ୍ୟୁବ୍ ପ୍ରଡ୍ରବର୍’ଟିକୁ ପ୍ରଫେସର ସେଦିନ ତାଙ୍କର ସ୍ତବ୍ଧ ପାଲଟି ସାରିଥିବା ପ୍ରଡ୍ରଟି ହାତରେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଲେ । ଏଇ ପ୍ରଡ୍ରବର୍ଟିର ସମ୍ବେଦ ନାମକରଣ କରିଥିଲେ ସେ X-୮୫’ । ଏଥିରେ ‘X’ର ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ଜିନ୍ ଲାଇବ୍ରେରୀର କୌଣସି ଏକ କୋଡ୍ ନମ୍ବର ଆଉ ‘୮୫’ ସୂଚାଉଥାଏ ବର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା ଅର୍ଥାତ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୨୦୮୫କୁ । ପୁଅ ବୋହୂକୁ ଖୁସିରେ ରହିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ପ୍ରଫେସର ଫେରିଗଲେ ତାଙ୍କ କାମକୁ ।

ମାସ କେତୋଟି ପରେ ହଠାତ୍ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ରିପଟରେ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କ ଛବି ପୁନର୍ବାର ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଲା । ନବଦମ୍ପତିଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ତତ୍ପରତା ପାଇଲା ତାଙ୍କଠାରେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ, ସବୁଥର ପରି, ତାଙ୍କର ସହମାନୀ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲି ।

କିନ୍ତୁ, ଯାହା ଦେଖାଗଲା ସେଥିରୁ ମନେହେଲା- ସବୁକଥା ଠିକ୍‌ଠିକ୍ ଆଦୌ ଚାଲିନାହିଁ । ଯେଉଁ ଯୁବକଟି ଆମର କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶୁଣି ଦରଜା ଖୋଲିଲାସେ ତ ଦିଶୁଥାଏ ଗୋଟିଏ ବାରବୁଲା ଭଳି ! ମୁହଁରେ ମୁହଁ ଖୁଣ୍ଟାଖୁଣ୍ଟା ନିଶ ଦାକ୍ଷି, ଆଖି ପଶିଗଲାଣି କୋରଡକୁ ଆଉ- ଦେହ ଶୁଖୁଣ୍ଟାଖୁ ହାତମାଳା । କଅଣ ହେଲା ? X-୮୫, ମାନବଜାତି ପ୍ରତି ଅନବଦ୍ୟ ଅବଦାନ, ତେବେ କ’ଣ ଏ ବିରାଟ ସଂସାରର ମାତ୍ର ଜଣକିଏ ମଣିଷକୁ ବି ସୁଖ କରାଇବାପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ?

“ବାପା, ଆପଣ ଯେତେଯାହା କଲେବି ମୋ କବିତା ଭଳି ଔଷଧି ଦ୍ୱିତୀୟବାର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ । ନା ଆଦୌ ନୁହେଁ । ଆପଣ ହୁଏତ ଅସଂଖ୍ୟ ଜେରକ୍ କପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ମୂଳ ଜିନିଷଟିକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଶକ୍ତି ଆପଣଙ୍କର ନାହିଁ କାଣି ରଖନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ତିଆରି X-୮୫ ଯନ୍ତ୍ରଟି ମୂଳ ଲୋକଟି ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ବିକଳ ସିନା ! ହଁ ତାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ

ଅଛି। କବିତା ଭଳି ସେ ହୁଏତ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମତୀ; କିନ୍ତୁ ହୃଦୟହୀନା; ଜାଣେ, ଆପଣ ମଣିଷର ହୃଦୟକୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ ଆଦୌ। ସେଥିରେ ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ନଥାଏ ଆପଣଙ୍କର। X-୮୫ ଯେ ମତେ ଆଦୌ ଭଲ ପାଏନା- ଜାଣି ରଖନ୍ତୁ। ମୋ ଜୀବନଟାକୁ ନରକ କରିଦେଲାଣି ସେ ବଦ୍‌ମାସ୍ ମେସିନ୍। ପ୍ରତିଟି ଦିନ ଯାଉଛି ମାନେ ମୋ ଜୀବନ ଦବି ଦବି ଯାଉଛି ଆହୁରି ଆହୁରି ରାସାତଳକୁ, ବାପା। ହଁ, ଏକଥା ବି କହିଦିଏ- ତାର ରୁଚି ମୋ ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କଠାରେ ବେଶୀ। ଏକାଧିକ ବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଣି ମୁଁ ଏକଥା।

ଘୂରି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ। ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ମୁହଁ ଦିଶିଲାଣି ଫାଙ୍କାଫାଙ୍କା ଆଉ ନିଃସହାୟ ବି। ନିଜକୁ ନିଜେ ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡ ହଉଥାନ୍ତି ସେ କେବଳ, “କିନ୍ତୁ...ମୁଁ କ’ଣ କରିପାରିଥାନ୍ତି ଆଉ ଯେ! ଭାବପ୍ରବଣତା ବା ଭାବାବେଗ ଭଳି ଜିନିଷ ପାଇଁ ଜିନ୍ ଗୁଡ଼ାକ କୋଉଠି ପାଇଥାନ୍ତି ଯେ! ତିଆରି X-୮୫ ଯେ କବିତା ଭଳି ଯାକୁ ଭଲପାଇ ବସିବ ସେ କଥାର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଡେ ମୁଁ ବା ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତି କେମିତି ଯେ!

“କିନ୍ତୁ, ଆପଣ ତ ଚାହିଁଥିଲେ ଗୋଟିଏ କଥା କରିପାରିଥାନ୍ତେ ପ୍ରଫେସର,” ଭାରୁଥାଏ ମୁଁ ମନେ ମନେ, “ଆପଣ ତ ଆପଣଙ୍କ ସେଇ ପତୋଶୀ ଲୋକ, ଯାହାକୁ ଆମେ ଭଗବାନ କହୁ, ତାଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ତତଃ ନମୂନା ଆକାରରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟ ଆଣି ପାରିଥାନ୍ତେ! ଅବଶ୍ୟ ଏଭଳି ହୃଦୟ କେବଳ ସେଇ ଭଗବାନଙ୍କ କାରଖାନାରେ ହିଁ ତିଆରି ହୁଏ ଯାହାର ଗୁପ୍ତ ଫର୍ମୁଲା ଆପଣଙ୍କୁ ଅଗୋଚର।”

ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚଥର ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ, ବିଶ୍ୱର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କୁ, ମୁଁ ମୋର ଏଇ ମନକଥାଟା, କହି ପକାଇବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ବି, କହି ପାରିଲି ନାହିଁ ଆଦୌ।

ଫେରନ୍ତା ବାଟରେ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ମତିଗତିରେ ଖୁବ୍ ଅନ୍ୟମନସ୍କତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁଥାଏ ମୁଁ। କାହାରିକି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ କରି ସେ କହୁଥାନ୍ତି କେବଳ, “ଜେନେଟିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଭାବାବେଗକୁ କ’ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରେ? ତେବେ କ’ଣ ଜୀବକୋଷର ନ୍ୟୁକ୍ଲିୟସରେ ଯେଉଁସବୁ ‘ନନ୍‌କୋଡିଂ-ଜିନ୍’ ଗୁଡ଼ାକ ଶତକଡ଼ା ନବେଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭରି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଆମେ ‘ନନ୍‌ସେନ୍ସ-ଜିନ୍’ ବୋଲି କହୁ ସେଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରକୃତରେ ‘ନନ୍‌ସେନ୍ସ’ ନୁହଁନ୍ତି? ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନଥାଏ ବୋଲି ଆମେ ଯେପରି ଭାବିଥାଉ ସେକଥା ସତ ନୁହେଁ ତା ହେଲେ? ଅର୍ଥାତ୍, ଏଇ ନନ୍‌ସେନ୍ସଜିନ୍‌ମାନେ ତେବେ ପ୍ରୋଟିନ୍ ତିଆରିରେ କୌଣସି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ନକରି ମଧ୍ୟ, କୌଣସି ଚତୁର ଉପାୟରେ ମଣିଷର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ତାର ଭାବଗତ

ପରିପ୍ରକାଶକୁ ପରିଚାଳିତ କରିପାରନ୍ତି ନା କ'ଣ? ବୋଧହୁଏ ତାହାହିଁ ସତ୍ୟ । ବୋଧହୁଏ, ପରିବେଶ ଓ ସାମାଜିକ ଏସବୁ ଜିନ୍ଦକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରନ୍ତି ଓ ତଦନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଏଇ କ'ଣ ତେବେ ସେଇ ତଥାକଥିତ “ବିହେଉଁଯାଉଲା ଜେନେଟିକ୍ସ”ର କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାକୁ ମୁଁ ଆଜିଯାକେ ହେୟ ମନେକରି ହେଲା କରିଆସିଛି ମୋ ଗବେଷଣାରେ ? ତେବେ କ'ଣ ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଥିବା ସେଇ ସବୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଜଟିଳ ‘ପେପ୍ଟାଇଡ୍’ ପଦାର୍ଥ ଯାହାକୁ ‘ଏନ୍‌ଜାଇମ୍’ମାନେ କୌଣସି ‘ଜିନ୍‌ର’ ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ସଂଶ୍ଳେଷଣ କରିଚାଲିଛନ୍ତି ଆପଣାଛାଏଁ, ସେଇସବୁ ‘ପେପ୍ଟାଇଡ୍’ ଗୁଡ଼ାକର କରାମତି ଏଭଳି ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ ମତେ ଶେଷରେ ? ଓଃ ବାବା ! ମୁଁ ତ ଏତେ କଥା ଜାଣେନା । ଏ ବିଷୟରେ ମୋର ଧାରଣା ବି ନାହିଁ ଏତେ ଟିକେ ବି !” ଅସହାୟ ଚାହାଣିଟିଏ ନିକ୍ଷେପ କଲେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରଫେସର । କିନ୍ତୁ, ମୁଁ କିଏ, ସେଭଳି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁଖ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଥିବା ଦୈନନ୍ଦିନ କୌଣସି ପ୍ରତିଷ୍ଠେଧକ ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ମୋର ବା କ୍ଷମତା କେତେ !

“ଓଃ ! କି ଭୁଲ୍ କରି ଦେଲି । X-୮୫କୁ ଯଦି ପ୍ରେମ, ଅନୁକମ୍ପା, ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଦୃଢ଼ତା ସହିତ ସାଧୁତା ଓ ବିନୟ ପ୍ରଭୃତି ମହତ ମାନବୀୟ ଗୁଣଗଣିତ ମାଧ୍ୟମ ଭିତରେ ରଖି ସମୟାତୀତ ବିଷ୍ଣୁତି ଭିତରେ ତାକୁ ଯଦି ମୁଁ ଆଉ ଟିକେ ‘ଇଂକୁବେଟ୍’ କରିଦେଇଥାନ୍ତି ! ଆଃ, ଯଦି ମୁଁ ତାକୁ ଏପରି ଏକ ପରିବେଶ ଓ ସମାଜ ଭିତରେ ସ୍ଥାପନା କରଥାନ୍ତି ଯାହା ଫଳରେ ଜୀବନର ମହନୀୟ ସଦ୍‌ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ତାର ଅବବୋଧରେ ପ୍ରବେଶ କରଥାନ୍ତା... ନା, ଜଣେନା, ତଥାପି ହୁଏତ ଏଇ ବାଟରେ ତାର ଜିନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା, ତା ନିଜର ଭଲ ପାଇଁ, କି କ'ଣ କେଜାଣି ? ଗୋଟିଏ ନିରସ ମାନବାକୃତିକୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦିଗରେ ବାହ୍ୟଜଗତର ପରିବେଶ ସହିତ ତା ଶରୀରରେ ଜିନ୍‌ମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସହାୟକ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ହୁଏତ । ତା ମାନେ, ଏଇଆକୁ ଆପଣ କହନ୍ତି ବିବ୍ୟସର୍ଣ୍ଣ ? ଡିଜାଇନ୍ ଟର୍ ?”

ମୁଁ ପସନ୍ଦ ତୁମ୍ଭ ରହିଯିବାକୁ । ପ୍ରଫେସର ବି ନୀରବ ହୋଇଗଲେ । କଣେଇ କଣେଇ ଚାହିଁଲି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ । ତାଙ୍କ ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଯାଇଥାଏ ଆଉ ମୁହଁଟା ବି ଦିଶୁଥାଏ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବିହୀନ । ଜଣେ ରୁଷିକ ଭଳି ଧ୍ୟାନମଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ସେ ।

ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ସେଇସବୁ ସ୍ଵଗତୋକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର କାହାଠାରୁ ଆଶା କରିବା ଆମେ ? ସମ୍ଭବତଃ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୨୧୮୫ରେ, କେହିଜଣେ, କୌଣସି ଦିନ, ନିଶ୍ଚୟ ସାମନା ସାମନି ହେବ ତାଙ୍କର, ଯାହାକୁ ଆମେ କହୁ ଈଶ୍ଵର ବା ‘ଗଡ୍’ । ହେବକି ? କେଜାଣି ! ମତେ ଜଣା ନାହିଁ....

(ମୂଳ ରଚନା: ଇଂରେଜୀ)

ଏକଦା ଦ୍ଵିବାର

ମୁକୁଳ ଶର୍ମା

ଗଳାକାଳି ପୁଣି ଆସିବ ମୋ ମାସର ପାଞ୍ଚ ତାରିଖ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ସମୟ ନାହିଁ । ଆସନ୍ତାକାଳି ସେ ପୁଣିଥରେ ଗସ୍ତରେ ବାହାରି ପଡିବା ପୂର୍ବରୁ ମତେ ଆଜି ତାଙ୍କୁ କହିଦେବାକୁ ପଡବ । ମୁଁ ଆମର ଡବଲ ବେଡ୍‌ରୁ ଶେଜ ଛାଡି ଉଠୁଛି । ମୋର ରକ୍ତହୀନ ହାତ ପାପୁଲିରେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଆଖିଦୁଇଟାରୁ ପୋଛି ପକାଉଛି । ଓ ହଲର ଗୋଟାଏ ହୁକ୍‌ରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଗାଉନ୍‌ଟାରେ ଦେହକୁ ଘୋଡେଇ ବି ପକଡ଼ି ।

ମୋ ସ୍ଵାମୀ ସବୁଦିନ ଭଳି ସେଇ ଟେବୁଲ୍‌ଟାର ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡରେ ବସିଥିବେ ଓ ଖବରକାଗଜ ପଢୁଥିବେ । ମୋ ପାଦ ଦୁଇଟା ଭୟରେ ତରଳିଗଲା ପରି ଲାଗୁଥାଏ । ମୋର ଲମ୍ବ କେଶ କବରୀରୁ ମୁକୁଳି ଗଲାଣି । ମୋ ଛାତି ଧଡ଼ପଡ଼ ହେଉଥାଏ, ଆଉ, ମୁଁ ଜାଣିସାରିଥାଏ ଯେ ଏ ଘଟଣା ପ୍ରଘଟହେଲେ ଆମ ଜନ୍ମକ୍ଷୁଦ୍ରପାଇଁ କେତେ ଲଜାର ବିଷୟ ନ ହେବ (ବା ନ ହୋଇଥିଲା) ! ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ମୁଁ ଠିକ୍ ସେଇଠି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିପଡିଥାନ୍ତି ଯେଉଁଠି ମୁଁ ବସେ ସବୁଦିନେ ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସାଇନ୍‌ସ୍‌ପିକ୍‌ସନ ଗପ କହିଥାନ୍ତି ।

“ତୁମକୁ କିଛି କହିବାର ଅଛି ମୋର”, ମୁଁ କହେ ।

ନୀରବତା ।

“ତମକୁ କିଛି କହିବାର ଅଛି, କହିଲିପରା”

“କଅଣ ?” ଖବରକାଗଜ ତଳକୁ ନଇଁ ନଥାଏ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

“ମୋର ଜଣକ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଯାଇଛି.....”

“ଓଁ ଓଁ ଓଁ.....କେବେ ?”

“ଆଗାମୀ କାଳି”

‘ଟାଇମ୍’ ଖବରକାଗଜ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡଟା ଉଠିଗଲା ଟିକେ ତାଙ୍କର । ତାଙ୍କର ପରିହାସଟାରି ତାଙ୍କ ଏକ୍ଜିକ୍ୟୁଟିଭ ଜୀବନର ଦୁର୍ଜରଘ ସହିତ ବହୁତ ଖାପ ଖାଇଯାଏ ।

“ଓ, ବୁଝିଲି,” ଧ୍ବରେ କହନ୍ତି ସେ । “କିଏ ନେବେ ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ ପୁରୁଷ ଯାହା ସଙ୍ଗେ ତମର ସେ ସମ୍ପର୍କଟା ବନିବାକୁ ଯାଉଛି ?”

“ଯାଉଚି ନୁହେଁ। ଖଜାଣି- ବନିଗଲାଣି।”

“କେବେ ବନିଲା ?”

“କହିଲିପରା- ଆଗାମୀ କାଲି”

ତାଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଟା ଠିକ୍ ଗୋଟାଏ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ପନ୍ନ ରୋବଟର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାପରି । ନିଜର ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟତାରେ ନିଜ ଅପମାନିତ ହୋଇଗଲେ ସେ ।

“କ..ଅ..ଣ ?” ହେଷ୍ଟାଳ ମାରିଲେ ସେ, ଖାଲି ସେଇ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ।

“ହଁ,” ସ୍ଵରକୁ ଯେତେବୃତ୍ତ ସମ୍ଭବ ସଞ୍ଚିତକରି ଓ ଯେତେ ସରଳ ହେବାର କଥା ଠିକ୍ ସେମିତି ସରଳ ଭାବରେ କହିଲି ମୁଁ, “ମୁଁ ଜଣେ ସମୟ-ଯାତ୍ରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଟାଇମ୍ ଟ୍ରାଭେଲର ।

ଟିକେ ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଚାହିଁ ରହିବାକୁ ଛାଡ଼ିଛି ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ । ତାଙ୍କର ବିଫଳ, ଅବିଶ୍ଵାସଭରା ଦୃଷ୍ଟି ମୋର ସିଲଟ୍ ଭଳି ଆଖିକୁ ଚାଞ୍ଚି ଚାଞ୍ଚି ସେଥିରୁ କିଛି ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଥାଏ । ମୋ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ତ୍ରମ୍ଭ ରହି ଆସିଛନ୍ତି ସେ ଏଯାବତ୍ ।

“କିନ୍ତୁ ଆମର ବୈବାହିକ ଜୀବନ ତ ଆଠ ବର୍ଷରା।” ସେ ଗାଳି ପକାଇଲେ କଥାଗୁଡ଼ାକୁ ।

“ସବୁକଥା ଫିଟାଇ କହିପାରେ ? ତାହାହେଲେ ସବୁକଥାଭଳ କରୁ ବୁଝିପାରନ୍ତ ତମେ ।”

“ହଁ କୁହ କୁହ....,” ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲାଣି ସ୍ଵର ପରିହାସକୁ ।

ତାପରେ, ହଠାତ୍ ଏକାବେଳକେ ଭୁସ୍କିନା ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ସବୁକଥା ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ତିନିଶହ ପଚାଶବର୍ଷ ପାଞ୍ଚକ୍ୟରେ ଅଛି । ଆୟୁଏଡ୍ ଆଲ୍‌ଥ୍ରୋଗ୍ରୋନୋଲୋଜି ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଅତୀତରେ ମାନବ ସମାଜ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ସେହି ବିଷୟରେ ଯେଉଁଠି ଗବେଷଣା ହୁଏ, ମୁଁ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜଣେ କ୍ଷେତ୍ର-କର୍ମୀ । ଏଥରର ସେମେଷ୍ଟରରେ ମୋର ଚର୍ଚ୍ଚା ପେପର ହେଲା- ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ, ଅର୍ଦ୍ଧ ବିକାଶୋଦ୍ଘୁଷ୍ଟୀ ଦେଶମାନଙ୍କରେ, ଯୁଗଳ ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶ ଭୂମିକା (Role Models in Pair-Bonding) ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା ସେଇ ବିଷୟ ଆଧାରିତ । ଏ ବିଷୟକୁ ନେଇ ଗବେଷଣା କରି ନିବନ୍ଧ ଲେଖିବାକୁ ହେଲେ ମୋ ପାଇଁ ଆଉ ବାଟ କ’ଣ ଥିଲା ? ଏକମାତ୍ର ସ୍ଵଭାବିକ ପଛାଟା ଥିଲା- ନିଜେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ନାଭିକୀୟ ପରିବାରର (Nuclear family) ଅଙ୍ଗୀକୃତ ଅଂଶଟିଏ ହେବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତୁମେ ତ ଜାଣ- ଏ ଭଳି ଗବେଷଣା ଚାଲୁ ରଖିବାକୁ ତୁମର ନିଜ ନୃତ୍ୟବିତ୍ ମାର୍ଗାରେଫିଡ୍ କେମିତି ଜଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରହିଗଲେ.....”

“ଟିକେ ରହ,” ଗୁଳି ଚଳେଇଲା ଭଳି ବାକ୍ୟ ବାଣ ପେଶିଲେ ସେ,
 “ଏଇଟା ଅସଙ୍ଗତ ଶୁଭୁନି ତୁମକୁ? ତୁମେ ଯଦି ସମୟ ସେଲରେ ପଛୁଆ
 ପଛୁଆ ଆସି ମୋ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଖେଳି ବସିବ ତଦ୍ଵାରା ଇତିହାସ ଉପରେ
 ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଭଳି ହଉନି କି କଥାଟା? ଇତିହାସ ନିଜେ ନ ବଦଳି ରହିଯିବ
 ନା କ’ଣ ଭାରତ? ମୋର କହିବା କଥା- ତୁମେ ଯଦି ଭବିଷ୍ୟତରୁ ଏମିତି
 ଗଲି ପଢ଼ିନଥାନ୍ତ ତେବେ ମୁଁ ହୁଏତ ଆଉ ଜଣେ କାହାକୁ ବାହା ହୋଇଥାନ୍ତି,
 ଆଉ ତାପରେ କଥାଟା ତ ପୂରା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ନା!”

“ହେ ନାଥ, ସେ ସବୁ ନୁହେଁ,” ଜବାବ ଦେଲି କ୍ଲାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ, ଏ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ “ଟାଇମ୍-ଟ୍ରାଭେଲ୍ ଅସଂଗତି ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହବନି ଆଦୌ, କାରଣ ଇତିହାସରେ
 ତୁମେଇ ହେଲ ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଟାଇମ୍ ଟ୍ରାଭେଲରକୁ ସତରେ
 ବିବାହ କରି ଇତିହାସକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେଇ ପାରିବି। ଆମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଶତାବ୍ଦୀର
 ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଇଟି ହେଲା ଗୋଟିଏ ଐତିହାସିକ ଘଟଣା।”

“ତେବେ ଆମ ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ସେ ଯୋଉ ସବୁ ଘଟି
 ସାରିଛି.....ପ୍ରେମାଳାପ, ପ୍ରେମାଭିସାର, ପରିଣୟ, ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ରାନ୍ଦ୍ରିର ସେସବୁ
 ରୋମାଞ୍ଚକର ଅଭିଜ୍ଞତା....ସେଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ତେବେ ପାର୍ସ? ଏସବୁ ଭିତରେ ମୁଁ
 ହ୍ୟାପ ଗିନିପରାଟାଏ ଥିଲି ନା କଅଣ?”

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆହତ। ମୁଁ ଯଦି ଖାଲି ସମୟ ସେଲରେ ମୋ ଛିତିଟାକୁ
 ସୂଚାଇ ଦେଇ ନଥାନ୍ତି ବୋଧ ହୁଏ କଥାଟା ଏତେ ଖରାପ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ଯାକୁ ନୁହେଁ ସାରା ଭନସ୍କିତିଭରକୁ ବି ସଫେଇଟାଏ ଦବାକୁ
 ପଡ଼ିବ ନିଶ୍ଚୟ ମତେ।

“ଆଜ୍ଞା ଛାଡ଼। କଣ କହୁଥିଲି ତି; ହଁ ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଲୋକଟି କିଏ
 ଆଉ ଆସନ୍ତା କାଲି ସେ ବାବୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ତମ ସମ୍ବନ୍ଧ କେମିତି ଯୁଟିବ ତିକେ
 ଫେଡ଼ି କହିବ ମତେ?”

ବାସ୍। ଏଇଠି ଧରା ପଡ଼ିଗଲି ମୁଁ। ପ୍ରକୃତରେ ଘଟଣାଟା କେମିତି ଘଟିବାକୁ
 ଯାଉଛି ସେ ବିଷୟରେ ମୋର ଧାରଣା ନଥାଏ କିଛି। ମତେ ଖାଲି ଜାଗୁଆଏ
 ନିଶ୍ଚୟ, କିଛି ଘଟିବ। ଘଟିବାକୁ ବାଧା ଭାବିଲି, ଆଗ ଯାକୁ ବୁଝେଇ ଦବାଟା
 ସବୁଠୁ ଭଲ କାମ ହବ।

“ଐତିହାସିକ ଘଟଣାବଳୀ ଉପରେ ଟିକେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଲେ,” ଆରମ୍ଭ
 କଲି।

“ଦେଖା ପଡ଼ିବ ଯେ ତୁମକୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ମତେ ସମୟ ସ୍ରୋତରେ
 ପଛୁଆ ପଛୁଆ ଅନେକ ବାଟ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବି ଓ ଶେଷରେ ୧୯୮୦ ମେ

୪ ତାରିଖ ଦିନ ମୁଁ ଗୋଟିଏ କ୍ଲବର ସନ୍ତରଣାଗାରର ନିଛାଟିଆ ଗାଧୁଆ ଘରେ ମୋର ଏ ରୂପ ଧାରଣ କଲି । ସେଦିନ କ୍ଲବର ପୋଖରୀରେ ତୁମେ ପହଞ୍ଚୁଥିଲୁ ଆଉ ମୁଁ ସେ ଗାଧୁଆ ଘରୁ ଯେତେବେଳେ ବାହାରି ଆସିବି.....

“.....ସେତେବେଳେ ତୁମେ ମତେ ଗୋଟେ ବିକିନି ପିନ୍ଧା ସୁନ୍ଦରୀର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ଦେଖେଇ ଦେଇ ମୋ ଆସ୍ଥାନକୁ ଏମିତି ଟଳମଟଳ କରି ପକେଇଲେ ଯେ ମୁଁ ତ ଆଦୌ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି ଏଭଳି ଅପରୂପାକୁ କଦାପି ସେ କ୍ଲବଟାରେ, ସୁତରାଂ ସପ୍ତାହକ ଭିତରେ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ପକେଇଦବାକୁ ତର ସହିଲା ନାହିଁ ମତେ ।”

“ଠିକ୍ କଥା । ହଁ । ସାଧାରଣ ଧାରଣା ହୁଏତ ଏଇଆ । କିନ୍ତୁ, ଦେଖ । ସମୟ ସ୍ରୋତରେ ମୋର ପଛୁଆଣି ଯାତ୍ରାବେଳେ ମାପତୁପରେ ଟିକେ କୋଉଠି ଭୁଲ ହୋଇଗଲା ନିଶ୍ଚୟ । ଫଳରେ କଣ ହେଲା ଜାଣ ? ୧୯୮୦ ମେ ୪ ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନରେ ଓହ୍ଲେଇବା ଆଗରୁ ୧୯୮୮ ମେ ୫ ରାତି ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଏଗାର ବେଳେ ଗୋଟିଏ କରିଡ଼ରରେ ଦୈବୀୟ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲି । ସେତେବେଳେ ବି ମୁଁ ପିନ୍ଧିଥାଏ ସେଇ ବିକିନି । ତାତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଖପାଖରେ କେହି ନଥିଲେ ମୋର ସେଭଳି ଆବିର୍ଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ; କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବି ତ ସେଭଳି ପୋଷାକରେ ଘୁରି ବୁଲି ପାରିନଥାନ୍ତି ଆଉ ! ତେଣୁ ହାତ ପାହାନ୍ତିରେ ଯୋଉ ଡୋର ବେଲ୍‌ଟାକୁ ପାଇଲି, ବଜେଇଲି ସେଇଟାକୁ । ଜଣେ ଲୋକ କବାଟ ଖୋଲି ଦେଲା । ତାପରେ-----”

“ତାପରେ ତୁମେ ପଡ଼ିଗଲ ତା ବାହୁ ବନ୍ଧନରେ ବୋଧହୁଏ ନା ?”

“ଠିକ୍ ସେମିତି ନୁହେଁ ଯେ । ତେବେ ଲୋକଟା ବିବାଦ୍ ଅପେକ୍ଷାରତ ଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ‘କଲ୍‌ଗାର୍ଲ’ର । ତେଣୁ ମତେ ରାତିର ସେ ପ୍ରହରରେ ସେଭଳି ପୋଷାକରେ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ କଣ ଆଉ କରିଥାନ୍ତା ବିଚରା ! ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଇ ତାପରେ.....ତାପରେ....ତୁମେ ତ ଜାଣ.....”

“କଣ ହେଲା ? କ’ଣ ଘଟିଲା ତାପରେ ?”

“ମୁଁ ମୋ ମାପତୁପର ଭୁଲ ଟିକକ ସଜାଡ଼ି ନେଲି ଓ ସେ ଲୋକଟା ଶୋଇଲା ଅବସ୍ଥାରେ ୧୯୮୦ ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚଟ୍‌ପଟ୍ ଖସି ଆସିଲି ।”

“ସେଦିନ ପରଠୁଁ ତୁମେ ତାକୁ ଆଉ କେବେ ବି ଭେଟିନ ତ ?

“ନା ଆଉ କେବେ ବି ନୁହେଁ”

ନୀରବତାର ରାତ୍ରୁଟି । ଏଇଟା କଦାପି ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ତାଙ୍କୁ- ଜଣାପଡ଼ି ଯାଉଥାଏ ।

“ତାହେଲେ, ପ୍ରକୃତରେ, ତୁମେ ମତେ ବି’ଥର ତୁମ ଖାପୁଟାରେ ପକାଇଥିଲୁ ନୁହେଁ ? ତୁମେ ଜାଣ, ସେଦିନ ରାତିରେ ତୁମେ ଯେଉଁ କାଣ୍ଡ ଘଟାଇଟ.....”

ଶେଷରେ କହି ପକେଇଲେ ସେ ।

ଇସ୍ ଏଇ ତେବେ ସେ ମୂଷା ! “ନା”, ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଅବମାନନାର ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା ମୋ କଣ୍ଠରୁ । “ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ତୁମେ ହିଁ କାହାକୁ ନା କାହାକୁ ଦିଅର ଖାପିତାରେ ପକାଇଲା ବାଲା ଲୋକ । ମୁଁ ନୁହେଁ ଆଦୌ । କାରଣ ସେଦିନ ତୁମ ସହିତ ତ ମୋର ବିବାହ ହୋଇ ନଥିଲା- ସେ ପ୍ରଥମ ଥର ବୋଲି କହୁଚ ଯାହାକୁ ତୁମେ । ତୁମେ ହିଁ ତେଣୁ ସେଇ ଦି ଅରକିଆ ଟଙ୍କା ଲୋକ । ମୁଁ ନୁହେଁ ।

“କେମିତି ? ଏକଥା କହିପାରୁଚ କେମିତି ?” ପାଟିଟାଏ କରୁଥାନ୍ତି ସେ । ସେଇଠୁ ହାତ ଗୋଡ଼ ହଲଚଲ ହବା ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି ବି ।

“କାଲି, ଆସନ୍ତା କାଲି, ଜାଣିବ ତାର ମର୍ମ ପ୍ରିୟବର !” ଉତ୍ତର ଦିଏ ମୁଁ, “କାଲି ଯେତେବେଳେ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ତୁମେ ତୁମର ସେଇ ରାତିଏ ରହଣିକୁ ଯାଇ ଯାହାସବୁ କରିବ ଭାବିଚ.....”

ତାପରେ- ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ ନୀରବତା ।

(ମୂଳ ଲେଖା- ଇଂରାଜୀ)

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅବତରଣ

ଆର.ଏନ୍.ଶର୍ମା

ଶୀତ ଋତୁର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ସ୍ଵରୂପ ନରମ ତୁଳା ଭଳି ବିଞ୍ଚୁହୋଇ ପଡିଥିବା ଦୁଷ୍ଟାର ପାଖୁଡାରୁତାକ ସେଦିନର ସକାଳକୁ ପାଛୋଟି ଆଣିଥାଏ । ନିଜ ପାଦରେ ବରଫ କାମୁଡା ଯୋଗୁଁ ମରୁଥିବା ମଣିଷଟି ପୁଣି ଥରେ ଚେତା ପାଇଉଠିଲା ଓ ନିଷ୍ଠେତନତା ଯୋଗୁଁ ଜଡ ପାଲଟି ଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଶରୀରରେ ପୁନର୍ବାର ଏକ ଅକଥନୀୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରି ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଖୁଦୁଇଟା ତାର ଆଉ ସେତେବେଳକୁ ଆଖି ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଆଖି କହିଲେ କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡିଏ ଫାଟ । ଆଖି ଦୁଇଟିର ଚାରିପାଖର ମାଂସପେଶୀ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହୋଇ ସାରିଥାଏ ଆଉ, ମୁହଁଟା ଏତେ ଜୋର ଫୁଲି ଯାଇଥାଏ ଯେ ଫୁଲା ଭିତରୁ କେବଳ ସେଇ ଫାଟ ଦୁଇଟି ବାଟେ ଯାହାଟିକେ ମାତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଥାଏ । ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରେ ଦୂରର ସେଇ ଝରକାଟାଇ ଯାହା ଭଲ କରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ସେ ମୁମୁର୍ଷୁ ଲୋକଟିକୁ । କମାଣ୍ଡାଝର ଝରକା ! ସେଇ ଝରକା ଭିତର ଦେଇ ସେ ଖୁବ୍ କଷ୍ଟରେ ଦେଖିପାରୁଥାଏ ବରଫରେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବୁଡିଯାଉଥିବା ସେଇ ଛୋଟ କୃତ୍ରିମ ବନ୍ଦସାଇର ଗ୍ରୀଷ୍ମମାସ ଗଛଟାକୁ ତାର ନାଲି ନାଲି, ହଳଦିଆ ହଳଦିଆ ଲମ୍ବଲମ୍ବ ମାଲିରେ ଅଳଙ୍କାର ଭିତରୁ । ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ବାନ୍ତି ବାନ୍ତିଆ ଅନୁଭୂତିର ନୂଆ ତେଜ ଗୁଡାକ ପୁଣିଥରେ ଚାରିପଟୁ କୁଡେଇ ହୋଇ ପଡିଲା ତା ଉପରେ ସେତିକିବେଳେ । କିନ୍ତୁ, ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତା ସଭାର ପ୍ରତ୍ୟେକଟା କ୍ଷିଅରେ ପ୍ରତିଫିସାର ସନ୍ଦନ ଝଟ ପରି ଗର୍ଜନ କରି ଉଠୁ ଥାଏ ଆଉ ସେ ତାର ଏଇ ଶୋଚନୀୟ ସ୍ଥିତିର କାରଣ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ଅନ୍ତର ଭିତରେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଭଗବାନ ଓ ମନୁଷ୍ୟର କଳ୍ପନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ ନାରକୀୟ ସନ୍ତାନି ଉଭୟକୁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ତାର ଆର୍ତ୍ତ କାରୁଣ୍ୟ ଜଣାଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଏ ଯେ ଏ ପାପାଚାରର ଉଚିତ ଜବାବ ଦେବା ପାଇଁ ତାକୁ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଦିଆଯାଉ ଯାହା ଫଳରେ ସେ ନିଜେ ସ୍ଵୟଂ ଭକ୍ତ ପାପୀକୁ ନିଜ ହାତରେ ହିଁ ସୀମାତୀତ ପ୍ରତିଫିସା ବିଧାନ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟୋଚିତ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରି ପାରିବ ।

ଜାନୁ ରାଜାବାନ୍ଧୁ, ପୋଲାଣ୍ଡର ଅଧିବାସୀ, ସେଇ ଅଠେଇଶ ବର୍ଷ ବୟସ

ଓ କ୍ୟାମ୍ପର ଅନ୍ତୋବାସୀ ନମର ୬୨୮୩୪୯୬୭୩ ଇହୁଦୀ ଯୁବକଟି ନିଜର ବିଦାର୍ଣ୍ଣ ଓଠ ଦୁଇଟା ଦ୍ଵାରା ଏକା ସମୟରେ ଅଭିଶାପ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁ କରୁ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଅସଂଖ୍ୟ ବି ମରିଥିଲେ ଅଶ୍ଵଘ୍ନିକଠାରେ । ତା ଭିତରୁ ଅନେକଙ୍କୁ ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ୍ ଦ୍ଵାରା ମରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ମରାଯାଇଥିଲା ପିଟିପିଟି । ଆହୁରି ଅନେକଙ୍କୁ ମରାଯାଇଥିଲା ଅନାହାର ମାଧ୍ୟମରେ । ଅନେକ ମରିଥିଲେ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର କରୁକରୁ । ଅନେକ ମଲାବେଳେ ବାହୁନୁଥିଲେ ଆଉ, କେତେକ ବି ତୁପଚାପ୍ ନିର୍ବାକ ଅବସ୍ଥାରେ ମରି ପଡ଼ିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅକଥନୀୟ ଭୀତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇ ଦୁଇଟା ରାତିର ଲଗାତାର ଅତ୍ୟାଚାର ବହନ କରି, କ୍ରୁରବିକ୍ରମର ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରି ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଦିହେ ଦିହେ ଅନୁଭବ କରୁ କରୁ ନିର୍ବାକ ଚିତ୍କାର ଭିତରେ ଜାନ୍ ରଦାରାନ୍ଦ୍ରି ଭଳି କେହି ମରି ନ ଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟ । ଆଉ ଏଭଳି ଏକ ଜୀବନୋତ୍ସର୍ଗ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଫରାସୀ ବେଶ୍ୟା ପ୍ରତି ନିବେଦିତ ଏକ ଜଣାଣ ମାତ୍ର । ମଣିଷ ଚମତାରେ ତିଆରି ଗୋଟିଏ ପର୍ବ !

ଜୀଅନ୍ତା ଘୁସୁରୀ ଛୁଆ ଦେହରୁ ଛାଲ ଉତାରି ନିଆଗଲେ ସେଭଳି ଚମତାର ଗୁଣ ସଙ୍ଗେ ସରି ହେବାକୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଜିନିଷ ସୃଷ୍ଟିରେ ନାହିଁ ବୋଲି କେହି ଜଣେ କହିଥିଲା ଅଶ୍ଵଘ୍ନିକର ଓ.ଏସ୍.ଏସ୍ (ଗେଷ୍ଟାପୋ) ର ଡେପୁଟି କମାଣ୍ଡାଣ୍ଟ ହର୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଉଇଲହେମ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ୍ । ତେଣୁ ସିଧା ପ୍ୟାରିସରୁ ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ଫରାସୀ ପ୍ରେୟସୀଙ୍କ ପ୍ରାତ୍ୟାଥେ ଗୋଟାଏ ଆହୁରି ଅକୃତ୍ରିମ ଆହୁରି ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଉପହାର ପାଇଁ ହର୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ୍ ଗୋଟିଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥାନ୍ତି । ପୋଲାଣ୍ଡ ନିବାସୀ ସେଇ ଶ୍ଵେତକେଶ ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ ରହୁଦୀ ଟୋକଟା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ି ସାରିଥାଏ ସେତେବେଳେ । ସେଟା ଯେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ୟାସ୍ ଅସଲି ମାଲ୍-ଜାଣିସାରିଥାନ୍ତି ସେ । ହର୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ୍ ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରି ପାରନ୍ତି ବୋଲି ଗର୍ବର ସହିତ ନିଜ ବିଷୟରେ ଭାବନ୍ତି । ବନ୍ଦୀଗାର ସମଗ୍ର ଶରୀରରୁ ଶେଷ ଟିକକ ଚମ ଛେଲା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବଞ୍ଚିଥାଏ ଓ ସଚେତନ ଥାଏ ମଧ୍ୟ । ଏଇ ‘ଅପରେଶନ୍ ହାଇଡ୍ର’ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୀଅନ୍ତା ଚମ ଭରୁରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭିତରେ ମଣିଷଟା ଯେଉଁ ବିକଟ ଚିତ୍କାର ସହିତ ସୃଷ୍ଟିକ୍ରତା ଗାଳି ବୃଷ୍ଟି କରି ଚାଲିଥିଲା ତା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିବା ସେଇ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାଙ୍କ ଉପରେ ସେଥିପାଇଁ ଯତ୍ ସାମାନ୍ୟ ଦଣ୍ଡମାତ୍ର ମିଳିଥିଲା ମଣିଷଟାକୁ - ତାକୁ ସେମାନେ ବେଶ୍ ଗୁଡାଏ ପିଟାପିଟି କରିଥିଲେ ଓ ଶେଷରେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଓଲଟା ଢଙ୍ଗରେ କ୍ରୁରବିକ କରି ଦେଇଥିଲେ କେବଳ ।

କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ୍ ଶାନ୍ତିରେ ନିଜ ଘରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରର ଝର୍କା ଆରପାଖେ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ମିଟର ଦୂରରେ, ବନ୍ଧାହୋଇ ଝୁଲୁଥାଏ ଜାନ୍‌ରଦାଘାନନ୍ଦି

ଓ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵ ତଥା ସୃଷ୍ଟିକୁ ଏ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ ନିଜର ପୁନର୍ଜନ୍ମ ପାଇଁ କରୁଣ ନିବେଦନ କରୁକରୁ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରିଥାଏ । ସକାଳେ କର୍ଣ୍ଣେଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ପୂର୍ବରୁ କ୍ୟାମର ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଓ ହଟଟମଟ ବିଦ୍ୟାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ମାତ୍ର ଜୁରଗେନ୍ ରାଦାକ୍ଷାନନ୍ଦିର ଶବକୁ କଢେଇ ନେଇ ପୋତି ପକାଇ ସାରିଥାଏ ଓ ଦିନଟାଯାକରେ ତା ପାଇଁ ଆଉ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ତାର ତାଲିକାଟା କର୍ଣ୍ଣେଇଙ୍କ ଠାରୁ ମାଗିବା ସହିତ ଚିତ୍ତବିନୋଦନ ପାଇଁ କି କି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମ ରହିଛି ସେ ବିଷୟଟାକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝିନେଇ ସାରିଥାଏ ।

ସେଇ ବିଷୟ ଭୂମିଟି ଉପରେ ତୁଷାରପାତର ମାତ୍ରା ଏଣିକି ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ ।

ନଭେମ୍ବର ମାସର ଗୋଟିଏ ବିମର୍ଷ ବିଳମ୍ବିତ ଅପରାହ୍ନରେ, ଅବିନାଶ ଅଭୟଙ୍କର ନାମଧାରୀ ଚଉତିରିଶ ବର୍ଷୀୟ '୫'୨' ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ କକେସୀୟ ଚେହେରାର ଜଣେ ପୁରୁଷ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଉଷ୍ମ ଓ ଆଦ୍ର ଜଳବାୟୁ ସମ୍ବଳିତ ଏକ ଦ୍ରୁପଦ ଶୈଳୀରୁ ବନ୍ଦେ ମହାନଗରୀରୁ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ କରି ଆଇନ ସମ୍ମତ ରୀତିରେ ଫେଡେରାଲ ଉପରିକି ଅଫ ଜର୍ମାନୀ ଭୂମିର ମ୍ୟୁନିକ୍ ସହରରେ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ । ଅତିଥିଙ୍କ ପାଞ୍ଚୋଟି ନେବା ପାଇଁ ମ୍ୟୁନିକ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପକ୍ଷରୁ କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଆସିଥିବେ । ତାଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରଫେସର ଅଭୟଙ୍କର ବିମାନ ବନ୍ଦର ପେକ୍ଷାଳୟର ମୋଟା ମୋଟା କାତ ଲଗା ଝରକା ସେପଟୁ ଆଖି ବୁଲେଇ ଥିବା ବେଳେ ଝରକା କାତ ଗୁଡାକ ଉପରେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ପାଣି ଛାଟୁଥାଏ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କାହାର ଆଗ୍ରହକ୍ଷୀଣ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉନଥାଏ । ପ୍ରାକ୍‌ପର୍ତ୍ତକୁ ଏୟାର ଲଣ୍ଡିଆର ଏଇ ଉଡ଼ାଣଟାରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିବା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ଯେ କେତୋଟି ବହୁମୂଲ୍ୟ ତୁର ବାର୍ଦ୍ଧର (DM) ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏକଥା ପରିଷ୍କାର ଜଣାପଡ଼ି ସାରିଥାଏ । ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଚମତା ବ୍ୟାଗଟାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ସେ ଚାଲିଲେ ଅପେକ୍ଷାରତ ଗୋଟିଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆଡ଼କୁ । ଅନତି ବିଳମ୍ବ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଜର୍ମାନୀ ଦେଶର ରାସ୍ତାରେ ଛୁଟୁଥିବା ଚମତ୍କାର ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଯାନବାହାନର ସୁଅ ସହିତ ମିଶିଗଲେ । କିନ୍ତୁ, ଠିକଣା ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଥିକ୍ ସ୍ଥାପତ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ସେହି ରାଜକୀୟ ଅଫିସ୍‌ବାସୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଥିବା ପରେ ଯେଉଁ ଉଲ୍ଲସିତ ସ୍ୱାଗତ ସଂବର୍ଦ୍ଧନା ଓ ପରେ ପରେ ଆତିଥେୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁ ସହୃଦୟତା ଲାଭ କରେ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ମନର ଉଦ୍‌ବେଗ ଏପରିକି ଟ୍ୟାକ୍ସି ଡ୍ରାଇଭର ୧୬ ତୁରମାର୍ଦ୍ଧର ବୃଥା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଭୁଲିଗଲେ ସେ । ତଃ ଅଭୟଙ୍କରଙ୍କ ସାତ ଦିନିଆ ବିଦେଶ ଗସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା- 'ଜିନ୍' ପୁନଃନିର୍ମାଣ (Gene Restructuring) ବିଷୟରେ ଏକ

ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଯୋଗ ଦେବା । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଯୋଗୁଁ ସେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରି ସାରିଥାନ୍ତି । ଏହି ସୁନାମ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଅର୍ଜନ ଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଯାହା ଫଳରେ ଆଜିର ଆତିଥେୟକ ସମେତ ଅନେକ ଜର୍ମାନୀ ସାଂବାଦିକ ତଥା ପତ୍ର ବିନିମୟକାରୀଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ସୁସଂପର୍କ ଗଢ଼ିଉଠି ପାରିଛି । ପୁଣି ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଯୋଗୁଁ କେବଳ ସେ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଭଳି ଏକ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟୟ ଦିଗରେ କୁଣ୍ଠିତ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ଯାତାୟତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଏହାବ୍ୟତୀତ ସପ୍ତାହକ ସାତ ଦିନ ଭିତରେ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ଦିନର (ବାକି ଦୁଇ ଦିନ ସତେକି ସେ ଉପବାସରେ ରହନ୍ତୁ ବୋଲି କର୍ତ୍ତାମାନେ ସ୍ଥିର କରି ନେଇଥିଲେ) ଦୈନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦ୍ ଜର୍ମାନ ଜି.ଟି.ଜେଡ୍ (GTZ) ଆକାରରେ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ଲାଭ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଅନତି ବିଳମ୍ବ ପୂର୍ବରୁ ତଃ ଅଭୟଙ୍କର ତାଙ୍କର ବିଭାଗୀୟ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ସହିତ ଗଭୀର ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ଯୋଗଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏହା ସହିତ ଗପସପ, ଲଘୁ ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ବିଅର୍ ପାର୍ଟିରେ ଯୋଗଦାନ, ବିଶେଷତଃ ବାରାରିଆର ବିଖ୍ୟାତ ବିଅର୍ ପ୍ରତି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସେ ଆହୁରି ଆହୁରି ବେଶୀ ବେଶୀ ମଦ୍ୟ ସେବନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପଣ୍ଡାତ୍ପଦ ହୋଇନଥିଲେ । ପେପର୍ ପଢ଼ା, ଗପସପ ମନବୋଧ କରି ଖୁଆପିଆ ପରେ ତଃ ଅଭୟଙ୍କର ତାଙ୍କର ସପ୍ତାହାନ୍ତ ସେଇ ଦିନ ଦୁଇଟାକୁ- ଯେଉଁ ଦିନ ଦିଲ୍ଲୀ ପାଇଁ ସେ ଭରା ପାଉ ନ ଥିଲେ- ବୁଲାବୁଲି (ସେ ବୁଲାବୁଲି କରିବାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି) କରି ହାତରେ ଥିବା ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରର ଅନ୍ତତଃ ୫୦୦ FTS ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଦ୍ରାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ମନରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଏହି ବୁଲାବୁଲି ସମୟରେ ସେ ସେ ଦେଶର କେତେକ ଭବ୍ୟ ହୋଟେଲ୍ (ପ୍ଲାଜ୍) ଓ ଶହଶହ ସୁପର ମାର୍କେଟ୍‌କୁ ଯାଇ ଖୁଆପିଆ କିଣାକିଣି କରିଥିଲେ । ଭୂଇଁତଳ ରେଳଗାଡ଼ି ତଥା ଆକର୍ଷଣୀୟ ଜର୍ମାନ ସ୍ୱୟଂ ବାଳିତ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କରେ ବସି ଆମୋଦ ଦାୟକ ଯାତ୍ରାରେ ବେଶ୍‌କିଛି ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିଥିଲେ । ଏପରିକି ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ କେତୋଟି ‘ସେକ୍ସ-ସପ୍’ ମଧ୍ୟକୁ ବି ଉଠି ମାରିଥିଲେ ଓ ଏପରି ସମୟରେ କାଲେ କୌଣସି ଭଦ୍ର ଜର୍ମାନ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନଜରରେ ପଡ଼ିଯାଇପାରନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବରାବର ଜନକନ ହୋଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ଦିନ ତିନିଟାର ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ସୀମା ଭିତରେ ମ୍ୟୁନିକ୍ ସହରର ଆବହାବା ଭିତରେ ତଃ ଅଭୟଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇଥିଲେ ଓ ପାଣିକୁ ହଂସ ଆଦରିନେଲା ପରି ସହରଟାକୁ ମଧ୍ୟ ଆଦରି ନେଲେ । ଏଠି ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଗମନାଗମନ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ସିମାନ୍ତ ରହଣିକାଳରେ ଶେଷଦିନ

ଆଡ଼କୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଏକ ନିଖୋଜ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଲଟି ସାରିଥାନ୍ତି- ସେହି ବିଶାଳ ସହରଟାର ରାସ୍ତାଘାଟରେ । ସେଦିନ ତାଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ରୂପ ଧାରଣ କରି ଉଠିଥାଏ କାରଣ ଆକାଶଟା ମୋଘାଛନ୍ନ ହୋଇ ଅନ୍ଧାରିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିବା ସହିତ ଝିପିଝିପି ବର୍ଷାଦି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଦେହଟାକୁ ଜର୍ମାନ୍ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଷାତିରେ ଆଛାଦିତ କରି ସୁଦ୍ଧା ସେ ପୂରା ଭିଜିଯାଇ ସାରିଥାନ୍ତି । ରାସ୍ତାଘାଟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂତଳ ଷ୍ଟେସନକୁ ବାଟଟାଟି କୁଆଡ଼େ ଜାଣିବା ମୁଷିଲ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ । ଏସବୁ ଉପରେ ତାଙ୍କର ସିମାତ ଜର୍ମାନିଭାଷୀ ଜ୍ଞାନ ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥାଏ । ଏ ଭାଷାରେ ମୋଟେ ଅଳ୍ପ କେତେଟି ଶବ୍ଦ ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଶବ୍ଦକୋଷରେ ବେଶୀ କିଛି ପୁଞ୍ଜି ନଥାଏ । ଗୋଟିଏ ସରୁ ସତକର କଡ଼ ପଟେ କୌଣସି ଭଙ୍ଗା କୋଠାଘର ପକ୍ଷରେ ମୁଣ୍ଡଗୁଞ୍ଜି ଆଶ୍ଵାତ୍ତିକେ ପାଇବାକୁ ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ସେ ।

ନିଜ ଉପରକୁ ଶୂନ୍ୟରୁ ଖସି ପଡୁଥିବା ଚଢ଼େଇରପର କି ତୁଳା ଭଳି ଧଳା ଧଳା ହାଲୁକା ହାଲୁକା ଅଳ୍ପ କେତେଟା କଅଣକୁ ହାତରେ ଝାଡ଼ି ଦେବା ବେଳେ ଯାଇ ତାଙ୍କର ହୋର୍ ହେଲା ଯେ ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ତୁଷାର ବୃଷ୍ଟିର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଛନ୍ତି ସେ ନିଜ ଆଖିରେ ।

ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଏଇ ଭୂମିପୁତ୍ର ଜଣକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁଷାର-ପାତକୁ କେବଳ କାହାଣୀରେଇ ଶୁଣିଥିଲେ ।

ଗୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ସେ ଉପର ଆଡ଼କୁ ନିଘା କରୁ କରୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଗଣିତ ବରପଞ୍ଚାଖୁଡ଼ା ସବୁ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣର ଆକାଶରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖସିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ପ୍ରସାରିତ ହାତ ପାପୁଲି ଉପରେ ସେଇ ନରମ ନରମ ଅଣ୍ଟା ଅଣ୍ଟା ପାଖୁଡ଼ାଗୁଡ଼ାକର ସର୍ତ୍ତକୁ ଅନୁଭବ କରୁ କରୁ, ସତକର ବିପରୀତ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା ଘର ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆଲସ୍ୟ ବଶତଃ ପହଞ୍ଚି ଗଲା ଭଳି ଘୂରି ବୁଲୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଯେଉଁଠାରେ ଶିର ହୋଇଗଲା ସେହିଠାରେ ହିଁ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା ଗୋଟିଏ ଫିଙ୍ଗାଟ କୃତ୍ରିମ ବନ୍ଦସାଇ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ ଗଛ, ଯାହାକୁ ବେଢ଼ି ରହିଥିବା ନାଲି ନାଲି ହଳଦୀ ହଳଦୀ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ମାଳ ଗୁଡ଼ିକ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବରପର ଆସ୍ରରଣ ଭିରେ ବୁଡ଼ି ଯାଉଥାଏ । ଦୃଶ୍ୟଭୂମି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ ହୋଇ ରହିଗଲା କିଛି ସମୟ ପାଇଁ । ପରେ ପରେ ସ୍ଵପ୍ନାଭିଭୂତ ହେଲା ପରି ସତକ ପାରି ହୋଇ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ସେ ସେଇ ଘରଟାର ପ୍ରବେଶଦ୍ଵାର ଆଡ଼କୁ ଯେଉଁଠାରେ ବନ୍ଦସାଇ ଗଛଟାକୁ ଦେଖିପାରୁଥାନ୍ତି ସେ । ରହସ୍ୟମୟ ଭାବେ ଆବିଷ୍କାର କଲେ ସେ ଡୋରବେଲର ସୁଇଚ୍‌ଟାକୁ ଓ ତାକୁ ଚିପି ଧରିଲେ । ଘଣ୍ଟିଟା ଭିତର ପଟେ କୋଉଠି ବାଜୁ ଥିବାର ଧ୍ବନୀକୁ

ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ପାରୁଥାନ୍ତି ସେ ନିଜ କାନରେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେରିଲା- ଦ୍ଵାର ନିକଟରେ କୋଉଠି ଗୁପ୍ତକାବେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଏକ ସିକରରୁ, “କା ?”

ଡଃ ଅଭୟକରଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ସରାର କୌଣସି ଏକ ଅଂଶ ହଠାତ୍ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଓ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଉତ୍ତରଟା ବାହାରି ଗଲା ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ, “କୁଏରଗେନ୍”

ଦରକା କିଲିଣି ଠକ୍ କିନା ଖୋଲିଗଲା, କବାଟ ଠେଲି ଡଃ ଅଭୟକର ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଛୋଟିଆ ଓ ପ୍ରାୟ ଖାଲି ଖାଲି ଲାଗୁଥିବା ରିସେପସନ୍ ରୁମ୍‌ଟା ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସିଲା ଗୁଡ଼ାଏ ସିଡ଼ି ପାହାଚ । ସେଇ ପାହାଚ ଚଢ଼ି ପଶିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ ଏକ କୋଠାରରେ । ଏ କୋଠାରଟା ଭିତରେ ଚାରିଆଡ଼େ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ଗୁଡ଼ାଏ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ ବହି ଓ ଲୁଗାପଟା । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନର କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥଳରେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଥାଏ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ-ସେଇ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ମଣିଷଟାର ଦୃଶ୍ୟ । ଲୋକଟା ଦୀର୍ଘକାୟ, କ୍ଷୀଣ ଆଉ ତାର ତାଙ୍କୁ ଆଖି ଯୋଡ଼ାକରୁ ଛୁଟି ଆସୁଥାଏ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାର ଚାହାଣି । ତା ମୁଖ ଗହ୍ଵରରେ ଅମାନୁଷିକତା ବସା ବାନ୍ଧି ରହିଥାଏ ସତେ କି । ସେହିପରି ଶୁଭିଳା ତା ସ୍ଵର ଯେତେବେଳେ ଦାନ୍ତ ଦୁଇଜାଡ଼ି ଖୋଲିଦେଇ ସେ ପଚାରିଲା ତା ନିଜ ଭାଷା ଜର୍ମାନୀରେ,

“Wer sind sie?”

ଧୀର ମନ୍ଦର ଅଥଚ ନିଶ୍ଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ସହକାରେ ଡଃ ଅଭୟକର, ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ଲୋକଟାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହେବାପାଇଁ, ସିଧା ତା ଆଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନିଜକୁ ଆଗେଇ ନେଲେ । ଜଣେ ସରଳ, ସର୍ବଦା ଦୋଦପାଞ୍ଚ ପ୍ରଫେସର ଜାତିର ମଣିଷର ଅମାୟିକ ପ୍ରକୃତି ଅନ୍ତରାଳରୁ ସତେ ଯେମିତି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସାହସୀ, ବେପରୁଷ୍ଟା ଓ ନିଜ କାମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତେଜନ ମଣିଷଟିଏ ପଚେକିନା ମୁଣ୍ଡଟେକି ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଓ ତାର ସେପରି ଆବିର୍ଭାବର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ ଠିକ୍ କି ପ୍ରକାର କାମ କରିବାକୁ ହେବ ଓ କିପରି କରିବାକୁ ହେବ ଏ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ନିଃସନ୍ଦେହ ଥିଲା ସେ । ବିକ୍ରତ ହୋଇ ପଡୁଥିବା ଜର୍ମାନ ଲୋକଟାକୁ ବିନା ଆୟାସରେ ତଣ୍ଡରୁ ଧରି ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଟେକିଦେଲା ସେ । ଜର୍ମାନ ଲୋକଟା ଏଇ ଅତର୍ଜିତ ଆକ୍ରମଣରେ ଜଡ଼ ପାଲଟି ଗଲା ପରି ତୁମ୍ଭ ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ପୂରାପୂରି ।

‘ଜାନ୍ ରାଦ୍‌ଫ୍ରେନହି, ୨୭୮୩୪୯୬୩୩ ଅଣ୍ଡ୍‌ଫ୍ରିଜ୍’ ଡଃ ଅଭୟକର ଶୁଣିପାରିଲେ ନିଜ ଭିତରୁ ବାହାରିପଡ଼ି ଥିବା ସେଇ ସ୍ଵରଟାକୁ ।

ଏ ନାଁଟା ତାଙ୍କ ନିଜ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରର୍ଥକ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଲୋକଟାକୁ

ତହିଁରୁ ଧରି ଝୁଲେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ସେ, ସେଇ ଲୋକଟାର ଆଖି ଦୁଇଟା ହଠାତ୍ ଭୟାର୍ ହୋଇ ଉଠିଲା ଓ ବିସ୍ଫାରିତ ହୋଇଗଲା ସେଇ ନାଁଟା କାନରେ ତାର ବାଜିବାକ୍ଷଣି । ଏଣେ ଡଃ ଅଭୟଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ଯେ ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ କବଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି କୌଣସି ଶକ୍ତିର ହାତରେ ଯାହା ତାଙ୍କର ବୋଧଶକ୍ତି ଓ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ବହିର୍ଭୂତ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ଅଭିନେତାର ଭୂମିକାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ । ଅଥଚ ତାଙ୍କର ଆତ୍ମା ସବୁକଥା ବୁଝିପାରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଇ ବିଚିତ୍ର ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଟିଏ କୋଉ କୋଣକୁ ଠେଲି ହୋଇ ତୁପ୍ ତାପ୍ ପଡ଼ିଯାଇଛି ସତେବା ! ଜଣେ ନିର୍ଲିପ୍ତ ଦର୍ଶକ ପରି ସେ କେବଳ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟର ଗତିକୁ ନିଜେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚାଲିଲେ ତାପରେ ।

ଡଃ ଅଭୟଙ୍କର ସ୍ଵଭାବତଃ ଜଣେ ଧୀର, ଶାନ୍ତ ଓ ଅଚଞ୍ଚଳ ମଣିଷ । ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଶାରୀରିକ ବୀରତ୍ଵ ପ୍ରକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା କେହି ଆଶା କରନ୍ତି ନାହିଁ ବା ସେପରି ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନଥାଏ ତାଙ୍କଠାରେ ଅଦ୍ୟାବଧି । ସେ ଯେ ଗୋଟାଏ ମଣିଷକୁ ବେକରୁ ଧରି ପକାଇ ତାକୁ ଛିଣ୍ଡା କନାରେ ଡିଆରି କଣ୍ଢେଇଟାଏ ଭଳି ଝୁଲେଇ ପାରିବେ ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ କାତ ହେଉଥାଏ ତାଙ୍କ ମନରେ । ଲୋକଟାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଟେକି ଧରିଛନ୍ତି, ତାକୁ ଝୁଲୋଉଛନ୍ତି ବି ଜ୍ୟୋଥୀ ଡାବେ, ପୁଣି ନିଜର ଲୋହପଂଖାରେ ତା ବେକକୁ ଚିପୁଛନ୍ତି- ଏ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥାନ୍ତି ସେ । ବାଧ୍ୟ ଜୀବଟା ଗଁ ଗଁ ହେଉଥାଏ । ତା ପାଟିରୁ ଛେପ ଛିଟିକି ପଡ଼ୁଥାଏ । ଶରୀରଟା ତାର ଅସହାୟ ଭାବେ ଛଟପଟ ବି ହେଉଥାଏ । ଦ୍ରୁତ ଅପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଶକ୍ତି ସହକାରେ ଗୋଟାଏ ଝଟକାରେ, ଲୋକଟାକୁ ଏକ ଘୃଣ୍ୟ ଜିନିଷ ପରି ଖଟ ଉପରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ପ୍ରଫେସର । ତାପରେ ଆଗେଇ ଗଲେ ସେ ଲୋକଟାକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ଆଉ ଆଡକ ପ୍ରଦ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଙ୍ଗରୁପ କରିଦେବା ପାଇଁ । ପ୍ରଥମେ ଖାଲି ଆଙ୍ଗୁଠି ଗୁଡାକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଆଗ ସେ ଜର୍ମାନ୍ ଲୋକଟାର ମୁହଁକୁ ବିଦାରି ପକାଇଲେ- ମାଉଁସ ଗୁଡାକ ଖୁନ୍‌ଭିନ୍ କରିଦେଲେ । ଏହାପରେ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ଧାରୁଆ ରୁଟି କଟା ଛୁରି ଧରି ସେ ସେଇ ମଣିଷଟାର ପେଟକୁ ଚିରି ଦେଲେ । ତଥାପି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ଆହୁରି ଗଭୀରକୁ ଛୁରିଟା ଭର୍ତ୍ତି କରି ଲୋକଟାର ଅନ୍ତରୁକ୍ତକାକୁ ପେଟ ଭିତରୁ ଓଟାରି ଆଣିଲେ । ବନ୍ଧ ତଥାପି ବଞ୍ଚୁଥାଏ । ବିଚିତ୍ର କଥାଯେ ସେ ତାର କାଟ ଆଖି ଭଳି ଆଖିରେ ଆଡକିତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ ତା ନିଜର ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ ଉଦର ଓ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଅନ୍ତରୁକ୍ତକାକୁ ମଧ୍ୟ ।

ଡଃ ଅଭୟଙ୍କର ଜଣେ ଶୁଦ୍ଧ ଶାକାହାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପ୍ରାତ୍ୟାହିକ ଧର୍ମପାଳନରେ ସେ ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ବୌଦ୍ଧଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ହାତ ଦୁଇଟା

ତାଙ୍କର ସତେକି ନିଜସ୍ବ ଇଚ୍ଛାବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ସେସବୁ ଯାହା କରି ଯାଉଥାନ୍ତି, ସେଇ ଦୃଶ୍ୟ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ସେ ନିଜେ ଅବିଶ୍ବାସରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେହି ହତଭାଗ୍ୟ ବ୍ୟୟ ମଣିଷଟା ପ୍ରତି ଯେଉଁସବୁ ନାରକୀୟ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ବାରମ୍ବାର ନିକ୍ଷେପ କରାଯାଉଥାଏ ଓ ସେଥିରେ ସେ ମଣିଷଟା ଯେଉଁକି ଆଉଟି ପାଉଟି ହୋଇ ନିଜର ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ନିଜେ ବିକଳ ଭାବେ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ, ସେଥିରେ ନିଜ ସରୀର କୌଣସି ଏକ ସଂଜ୍ଞା ବହିର୍ଭୂତ ଅଂଶ ବିକଟ ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରୁଥିଲା ପରି ଅନୁଭବ ମଧ୍ୟ କରି ପାରୁଥାନ୍ତି ତଃ ଅଭୟଙ୍କର । ବହୁ ଭୟଙ୍କର ଓ ସୁଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଏହି ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଚାଲିଲା ପରେ ଲୋକଟା ଇଶ୍ବରଙ୍କ କୃପାରୁ ଶେଷରେ ମରିଗଲା । ଦେହରୁ ଗମ୍ଭୀର ଝାଳ ବୋହିଯାଉଥାଏ ତାଙ୍କର ଓ ନିଶ୍ବାସ ନେବାକୁ କଷ୍ଟ ବି ହେଉଥାଏ ଖୁବ୍- ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଟାଏ ଚଉକି ଉପରେ ଦୁମ୍ବଳିନା ବସି ପଡ଼ିଲେ ତଃ ଅଭୟଙ୍କର । ସେ ତଥାପି ନିଜକୁ ତଃ ଅବିନାଶ ଅଭୟଙ୍କର ଆସୋସିଏଟ୍, ପ୍ରଫେସର, ବମ୍ବେ, ରୂପରେ ଚିହ୍ନିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରି ନଥାନ୍ତି । ଖୁବ୍ ଅଣ୍ଟା ମିଜାଇରେ ରହିଥିବା ପରି ଧୀରେ ସୁସ୍ଥେ ସେ ସେଇ କୋଠରୀଟାର ଗୋଟିଏ କଣରେ ଥିବା ବେସିନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲି ଚାଲି ଗଲେ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୁରରେ ନିଜ ହାତଟାକୁ ଧୋଇଧାଇ ସଫା କରି ନେଲେ । ଏହାପରେ ତାଙ୍କ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଷାଟି ଓ ଆସ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଗନ୍ ବୁଟାକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ସାଫସୁତର କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଖଣ୍ଡେ କପଡ଼ା ନେଇ ଛୁରୀ ଓ କବାଟର ଗୋବ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦ୍ବିଧାହୀନ ଭାବେ ପୋଛାପୋଛି କରି ସଫା କରି ଦେଲେ । ଏହାପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ ମଣ୍ଡିଷରେ ସେ ବାହାରିଗଲେ ଓ ପଛପଟେ ସେଇ ଶଯ୍ୟାଟା ଉପରେ ବା ଚଟାଣ ଉପରେ ଯେଉଁ ରକ୍ତ ସାଲୁବାଲୁ ଲାସ୍ତା ପଡ଼ି ରହିଥିଲା, ତାକୁ ଥରେ ବି ଚାହିଁବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରି ନ ଥିଲେ ସେ । ବେଡ୍ ରୁମ୍ ଭିତରୁ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ବାହାରି ସେ ସିଡ଼ି ବାଟ ଦେଇ ତଳ ମହଲାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏହାପରେ ରିସେପ୍ସନ୍ ରୁମ୍ ଦେଇ ସେ ନିଜକୁ ଏକ ବରଫାନ୍ଧନ ସତର୍କ ଉପରକୁ ବାଟ କଟାଇ ଯେନିଗଲେ । ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ଓ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ସଂକଳରେ ସେ ଏଥର ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଆଃ ! ଏଇଠି ତ କୁଣ୍ଡଳେନ୍ଦ୍ରେନ୍ ସ୍ବାସ୍ ଆଉ ହେଉଛି ସେଠି ହପର୍ ବାହନ ହଫ୍ । ଏଥର ତାଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା- ଶୋଷର ମାତ୍ରା ହଠାତ୍ ବଢ଼ି ଉଠିଛି । ବିରାଟ ଗାର୍ଡା ଆକୃତିର ଷ୍ଟେସନ୍ ଭିତରକୁ ସେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଓ ମାର୍ଗ କଡ଼ପଟେ ଦିଶୁଥିବା ଗୋଟାଏ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ବିଅର୍ ଅର୍ଡର କଲେ । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଶୋଷାତି ଶୋଷାତି ସେ ତାଙ୍କ ବିଅର୍ ପିଇ ଚାଲିଲା ବେଳେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରି ନଥିଲେ । ଅଳ୍ପ କେତେଟା ମିନିଟ୍

ତଳେ ଯାହାସବୁ ଘଟିଯାଇ ସାରିଛି ସେ ସବୁ ବିଷୟ ମୁଣ୍ଡରେ ପୂରାଇବାକୁ ଚାହୁଁନଥାନ୍ତି ସେ। ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ଫାଙ୍କା ରଖିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି ସେ। ଜୋର ଜୋର ନିଶ୍ଵାସ ନିମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନିଜକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ କରି ସାରିଥାନ୍ତି ସେ। ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ଓ ନିଜ ଘରେ ଆରାମରେ ବସିଥିବା ପରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ। ଆଗାମୀ କାଲି ସେ ଏ ସହର ଓ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବେ ଏବଂ ଆଉ କଦାପି ଫେରିବେ ନାହିଁ ପୁନର୍ବାର। ତରବର ନ ହୋଇ ସେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ବିଆର ପିଇବାରେ ମନ ଦେଲେ ଓ ଝୁଙ୍କ ଝୁଙ୍କ କରି ଚାଲିଯାଉଥିବା ରେଳଗାଡ଼ିର ଗତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ମଧ୍ୟ ଭିତରେ।

ପରଦିନ, ‘ଦ ମ୍ୟୁଜ୍ ଟେନର୍’ ନାମକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପତ୍ରର ଦ୍ଵିତୀୟ ପୃଷ୍ଠାରେ, ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ତମ୍ଭରେ ଅଭିଜିତର ପୂର୍ବତନ ଗେଷ୍ଟାପୋର ଡେପୁଟି କମାଣ୍ଡାଣ୍ଟ ତଥା ପୂର୍ବତନ ନାଟି ଦଳର ଜଣେ ଯୁବ ଅପରାଧୀ ଜର୍ଜେଜ୍ ଉଇଲ୍ ଲେମ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡିଜ୍ ନାମକାୟ ହତ୍ୟା ସମ୍ଭାବନା ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା। ଏହି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡକୁ କୌଣସି ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ପୂର୍ବତନ ଅଭିଜିତ ଅନ୍ତରାଣ ବନ୍ଦୀ ବା ତାର ସଂପର୍କୀୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ପ୍ରତିହିଂସାପରାୟଣ କାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରା ଯାଇଥିଲା। ଏସବୁ ଧରଣର ଅପରାଧକୁ ନେଇ ବେଶୀ ଗୁଡାଏ ହଇଚଇ କରି ଖୋଳତାଡ଼ କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଆଧୁନିକ ଜର୍ମାନୀର କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏସବୁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଯେତେଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦୀବନ୍ଦ କରାଯିବା ଦରକାର ସେତେ ଶୀଘ୍ର କାମ ଆଗେଇ ନବାକୁ ସେମାନେ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତି। ବହୁତଃ ମାତ୍ର ଦିନ ଚାରିଟା ପରେ ଏ ସଂପର୍କରେ ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା ଫାଇଲଟା ଉପରେ “ଅସମାହିତ” ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ମକଦ୍ଦମାଟାକୁ ଟିକେ ଏଣୁ ତେଣୁ ତଦନ୍ତ ଉତ୍ତାରେ ବନ୍ଦ କରି ତିଆରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଗଲା ଓ ଏଥିପାଇଁ ‘ଉପରବାଲାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ’ ରହିଥିଲା ମଧ୍ୟ।

ସମୟସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ତଃ ଅବିନାଶ ଅଭୟଙ୍କର ଭାରତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ। ଏହାପରେ ସେ ଏକ ନିରୋଗ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିପକ୍ୱ ବୟସରେ, ଅଶୀଅଶୀ ବର୍ଷ ବୟସ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚିରହି ଦିନେ ନିଦ୍ରାଭିଭୂତ ଅବସ୍ଥାରେ ଶାନ୍ତ ଭାବେ ଶେଷ ନିଶ୍ଵାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ। ଅତୀତର ସେହି ଭୟାବହ ଘଟଣା ପରଠାରୁ ଶେଷ ନିଶ୍ଵାସ ତ୍ୟାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ମାଛଟିଏ ମଧ୍ୟ ମାରି ନ ଥିଲେ। ସେ ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ ଓ ପବିତ୍ର ଗଙ୍ଗାରେ ବୁଡ଼ ପକେଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଯାଉଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରାର ଦୂରତ୍ୱ ସର୍ବମୋଟ ସୀମିତ ଥିଲା ହରିଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ। ବିଦେଶ ଗମନ ପାଇଁ ଆଉ ମନ ବଳାଇ ନଥିଲେ ସେ। ଏପରିକି

କାଣ୍ଡୁରରେ ସପ୍ତାହେ ସମୟ ବିତେଇବାକୁ ଏକ ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଏଡ଼େଇ ଦେଇଥିଲେ । ସରକ ବିଶ୍ୱାସଟିଏ ତାଙ୍କ ମନରେ ଜାତ ହୋଇଥାଏ ଯେ ବରଫର ଦୃଶ୍ୟ ମନରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିକାର ସୃଷ୍ଟି କରି ଦେଇପାରେ । ତେଣୁ ସେ ଏପରି କୌଣସି ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରବେଶ ନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରି ନେଇ ସାରିଥିଲେ । ଯେଉଁଠି ତୁଷାର ପାତର ସମ୍ଭାବନା ସହିତ ପୁନର୍ବାର ସେଭଳି କୌଣସି ଘଟଣାର ସମ୍ଭାବନା ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତାଙ୍କୁ । ଯେଉଁ ଭଳି ଘଟଣା କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲେ ତାଙ୍କର ଗାତ୍ର କମ୍ପନ ହୁଏ ।

ବହୁବର୍ଷ ତଳେ ଜର୍ମାନୀର ସେହି ଭୟଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଯେଉଁ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଟା ତାଙ୍କ ହାତରେ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ସେଇଟାକୁ କୁହାଯିବ, ତୁଷାର ପାତର ଦୃଶ୍ୟ ଅଥବା ସେଇ ହାସ୍ୟାସ୍ୱଦ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦୀର ଗଛଟା ମଧ୍ୟ ଯାହାକୁ ସେ ଭେଟିଥିଲେ-ଝରକା ସେପଟେ । କଞ୍ଚନା କରନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ବିଷୟ, ପୁଣି ବିଦେଶରେ ଜଣେ ଲୋକ ତା ନିଜର ସୁଦୃଢ଼ ହାତ ଦୁଇଟାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ସେଭଳି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟାଇ ପାରୁଥିବା ଏକ ଘଟଣା କଥା ଭାବନ୍ତୁ ନା ଥରେ ! ଜର୍ମାନୀ ଭଳି ଏକ ଉନ୍ନତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଚତୁର ପୁଲିସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେଇ ସେ ଯେ କିପରି ବର୍ତ୍ତା ଯାଇ ପାରିଲେ ସେ କଥା ଇଣ୍ଟରକୁ ହିଁ ଗୋଟର । ଏଭଳି କାମ କରି ପାରୁଥିବା ମଣିଷଟାକୁ ନିଶ୍ଚେ ଗୋଟାଏ ପାଗଳ ବୋଲି କୁହାଯାଆନ୍ତା । ଏହି ଅତୀବ ଅନ୍ଧକାରାଙ୍କୁ ଗୋପନୀୟ ଘଟଣାଟାକୁ ସେ ବରାବର ଲୁଚାଇ ରଖି ପାରିଥିଲେ, ଏପରିକି ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟତମା ପଢ଼ାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ସାମାନ୍ୟତମ ସୂଚନା ବି ଦେଇ ନଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେ । ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସେ ଘଟଣାଟା ମନେହୁଏ ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳ୍ପନିକ ଘଟଣା ଭଳି ଓ ଏପରି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ତାଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାତ ଜର୍ମାନୀ ଲୋକକୁ ବିନା କାରଣରେ ବଧ କରିଥିଲେ-ହଁ ବଧ ହିଁ ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ- ଏ ବିଷୟରେ ସେ ଦୃଢ଼ ନିଶ୍ଚିତ ଥିଲେ ।

ହଁ, ଅନେକ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମନକୁ ମଧ୍ୟ ଅହେତୁକ ଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନଟାଏ ସ୍ପର୍ଶ କରେ- ବଧ ବ୍ୟକ୍ତିଟା ସଂଜରେ କିଛି ନା କିଛି ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ହୁଏତ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସେଥିରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହେବାକୁ ସତର୍କ କରିଥିଲା । ଅଜ୍ଞାତ କାରଣ ବଶତଃ ଏଭଳି ଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ ହେବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡଟା ପୂରା ଫାଙ୍କା ଝୁଲାଇଯାଏ ଓ ସେ ଆଦୌ କିଛି ଚିନ୍ତା ବି କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ସମୟକ୍ରମେ କୃତ୍ରି କଦବା ଥରେ ଅଧେ ମନେ ପଡ଼ିବା ଛଡା ସେ

ଘଟଣାଟା ମଧ୍ୟ ବିସ୍ମୃତି ଗର୍ଭକୁ ଠେଲି ହୋଇ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା ପୂରାପୂରି । ତଥାପି ପ୍ରତିଥର ଗଙ୍ଗାରେ ବୁଡ଼ ପକାଇଲା ବେଳେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସହିତ ସେଇ ଅଜ୍ଞାତ ବଧୂ ବ୍ୟକ୍ତିଟିର ଆତ୍ମାର ସଦ୍‌ଗତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଦେହଟା ଜୀର୍ଣ୍ଣ ରହିଥାଏ- ଏଭଳି ଏକ ଶୁଭେଚ୍ଛାପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଚ୍ଛାତକୁ କଣ ସତରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ଭଲ ମନରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କେବେବି ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାନ୍ତା ?

(ମୂଳ ଲେଖା-ଇଂରାଜୀ)

ବର୍ଷା

କେନେଥ ଚୟଲ୍

ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଉର୍ବର ଭୂମି ରୂପେ ପରିଚିତ କ୍ଷେତ୍ରଟା ଏକ ଶୁଖିଲା ଫଟା ଭୂଇଁ ପାଲଟି ସାରିଥାଏ । ବର୍ଷମାନ ବିଲ ଖଣ୍ଡକ ଏକେବାରେ ନିଷ୍କଳା, ଆଉ ଚାଷୀଟି ମୁହଁ ଶୁଖେଇ ତାକୁ ଖାଲି ଚାହିଁ ବସିବାହିଁ ସାର ହୋଇଥାଏ । ତାର ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ ବର୍ଷମାନ ସେଇ ନିଷ୍ଠୁର ଉତ୍ତାପ ଯାହା ଯୋଗୁଁ ତାପମାତ୍ରା ଅନାୟାସରେ ୪୫ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠିଯାଏ । ଚିକାରାମ ଖଣ୍ଡେ ଚକଚକିଆ ରଜିନ୍ କନାରେ ତା ମୁହଁ ପୋଛିନେଇ କେଉଁ ଅଜଣା ଆଶା ନେଇ ଆକାଶକୁ ଚାହୁଁଥାଏ । ଆକାଶଟା ସେତେବେଳେ ପରିଷ୍କାର ଆଉ ନୀଳ ଢଳ ଢଳ; ଖଣ୍ଡେ ବି ମେଘ କୋଉ କଣରେ ବି ଦିଶୁନଥାଏ । କୁଢେଇ କୁଢେଇ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ପାଦ ଗଣି ଗଣି ସେ ଫେରି ଆସିଲା ତା କୁଡ଼ିଆ ଖଣ୍ଡିକ ଭିତରକୁ, ଆଉ, ବର୍ଷା ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଚାଲିଲା ପୂର୍ବପରି ।

ଭଗବାନଙ୍କଠୁଁ ଜବାବ-ଟିଏ ପାଇବା ପାଇଁ ତାକୁ ତିନି ସପ୍ତାହ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । କୁଡ଼ିଆ ଛାଇରେ ଆଶୁଟେକି ବସିଥାଏ ସେ ଆଉ ତା ସଭାସାନ ପ୍ରଥମ କୁକୁର ଛୁଆଟି ସାଙ୍ଗରେ କେମିତି ଖେଳୁଛି ସେ ଦୃଶ୍ୟଟାକୁ ବସି ବସି ଦେଖୁଥାଏ । ତହତହ ଖରାତାତିକୁ ମଣିଷ ଛୁଆଟା କି କୁକୁର ଛୁଆଟା କେହି ହେଲେ ଖାତିର କଲାଭଳି ମନେ ହେଉନଥାଏ । ଗଲା ସପ୍ତାହଟା ଧରି ଆକାଶରେ ମେଘମାନେ ଘୂରି ବୁଲୁଛନ୍ତି ଖାଲି, ଆଉ ଆକାଶ ମେଘାଙ୍କୁ ରହିଥିଲେ ବି ମୌସୁମୀ ବର୍ଷାରତ୍ନ ତାର ପେଡ଼ିଟାକୁ ଏ ଯାକେ ଖୋଲି ନଥାଏ । ବରଂ ଆକାଶକୁ କମ୍ବଳ ଭଳି ଘୋଡେଇ ପକେଇ ଥିବାରୁ ସେଇ ମାଟିଆ ମାଟିଆ ବାଦଲ ଗୁଡ଼ାକ ଯୋଗୁଁ ମାଟି ଉପରେ ଗରମର ମାତ୍ରା ଆହୁରି ବଢ଼ି ଗଲାଣି, ଏଣେ ଗୁଳୁ ଗୁଳି ବି ଅସହ୍ୟ ହେଲାଣି ଏତେ ପରିମାଣରେ ଯେ ମନେ ହେଉଛି ଯେମିତିକି ଦିନଟା ବୋଧହୁଏ ଆଉ ସରିବ ନାହିଁ । ଏଇଲେ ଟକାରାମର କାମ ବଡ଼ କଷ୍ଟକର, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଳସୁଆକ ପରି ବସି ରହିବା । କାରଣ, ଯାହାକିଛି କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ, ଦେହ ମୁଣ୍ଡ ଝାଳରେ ବୁଡ଼ିଯିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ହବାର ନଥାଏ । ପବନଟା ଲାଗୁଥାଏ ତତଲା ପେଜପାଣି ଭଳି ବହଳିଆ ବହଳିଆ, ଯୋଉ ପେଜ

ମୁହିଁକ ପିଇ, ପେଟ ଭୋକ ପେଟରେ ମାରିଥିଲା ସେ ଗଲା ରାତିରେ, ଠିକ୍ ସେମିତି। ରାତି ବେଳଟା ତିକେ ଆରାମ ବେଳ ନିଶ୍ଚେ, କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନିଆଁ ରାତିଟା ବି ତ ସେତେ ଲମ୍ବା ନୁହେଁ। ଗଲା କେତେଦିନ ତଳେ ରାତିରେ ତିକେ ତିକେ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବୋହୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ସେତକ ବି ଏଇଲେ ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ ତା ପାଇଁ। ପୁଅ ରାଜୁକୁ ଖରାରେ ଖେଳିବାର ଦେଖିଲେ ବେଳେ ବେଳେ ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ ତା ନିଜ ପିଲା ଦିନର କଥା-ଯେତେବେଳେ ସେ ପିଲା ହୋଇଥିଲା ଆଉ ଉଦୁଡ଼ିଆ ଖରା ବା କନକନିଆଁ ଶୀତ କିଛିକୁ ଖାତିର ନକରି ସେ ବି ଖେଳୁଥିଲା ବୁଲୁଥିଲା, ଆଉ ସେତେବେଳେ ତାର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଡରଥିଲା ଚାହାଳାର ଅବଧାନକ ବେତକୁ ଯାହା କଥା ଭାବିଲେ ଏବେ ବି ସେ ଡରିଯାଏ। ସେତେବେଳେ ଜାଇଁବାଟା କେତେ ସହଜିଆ ଥିଲା ସତରେ ମା! ସେଦିନେ ଏଇ ଦହଗଞ୍ଜିଆ ଚାଷବାସ, ଫସଲ ଅମଳ, ସାର ବିହନ, ବଜାର ଦର, ବଜାର ଭାଉରେ ଉଡ଼ୁରା କିମ୍ବା ଏ କାଳଯମ ମହାଜନଠୁଁ ଦେଢ଼ି ଉଧାର କଥା ଭାବି ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼ୁଥିଲା କିଏ ନା କଅଣ ?

ଆରେ ଆରେ! ଏଇଟା ତ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଟି ଦୂର ମୁଲକରୁ! ନାଁ, ତ! ଏ କଣ ଘଡ଼ଘଡ଼ି, ନା ଚଡ଼ଚଡ଼ି? ଓଃ ତାତିରେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇ ଦଉଟି ମ ସତେ। ଆରେ! ହେଇଟି ତ ପୁଣି ଶୁଣା ଗଲାଣି ସେ ରବାଦ୍.....ଏଥର ତ ଆହୁରି ଜୋର୍ ଜୋର୍ ଲଗାତାର ଶବ୍ଦ! କୁକୁର ହୁଆଟା କେଁ କେଁ ହୋଇ, କୁଡ଼ିଆ ଭିତରଟା ନିରାପଦ ଜାଣି, ପଳେଇ ଗଲା ସିଧା ସେଇ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରକୁ। ଘଡ଼ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ ଆହୁରି ତେଜି ଉଠିଲା। କାନ ଫଟେଇ ଦେଲାପରି ରବାଦ୍ ଉପରେ ରବାଦ୍ କରି ମାଡ଼ି ଆସୁଥାଏ ଶବ୍ଦ। ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଆକାଶର କଳା ମେଘର କମଳଟାକୁ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ କରି ଚିରି ବିଦାରି , ଚରିଯାଉଥାଏ ଘନ ଘନ ନିଆଁର ଝଲକ। ସେଇଠୁ ଗୋଟାଏ ଯୋଡ଼ାଏ ଗୋପା ଗଳି ପଡ଼ିଲା ମାଟି ଉପରକୁ। ସରଗକୁ ନିଘାକରି ତିଳକ୍ ରାମ ପଥର ଖଣ୍ଡେ ଭଳି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ। ଏହାରି ପରେ ଯାଇ ସରଗର ତଳ ଫାଟି ଥାଁ ମେଲିଗଲା। ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ତାର ଗଳ ଗଳ ହୋଇ ଗଳି ପଡ଼ିଲା ପାଣି। ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଭିଜି ଜଡ଼ସଡ଼ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ତଥାପି ସେଇଠି ଏକା ଯାଗାକେ ସେ ଚାଷୀ ଲୋକଟି ସେମିତି। ତା ହାତ ଯୋଡାକ ଯୋଡି ହୋଇ ଯାଇ ଉଠି ଯାଇଥାଏ ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ। “ହେ ଭଗବାନ ତୋର ଇଚ୍ଛା!”, କାହିଁ ପକେଇଲା ସେ। “ଶେଷରେ ପଠେଇଲୁ ତୋ ମେଘ ଦୂତକୁ, ଏ ସଂସାରକୁ, ଏତେ ଦିନକେ ତୁ!”

ଦିନ କେଇଟା ନ ଯାଉଣୁ ଭୂଇଁଟାର ରୂପ ପୁରାପୁରି ବଦଳି ଗଲା। ଛୋଟ ଛୋଟ ବୁଦ୍‌ବୁଦିକିଆ ଗଛ ସବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଉଠିଲାଣି ସେତେବେଳକୁ।

ଆଉ ସାଥେ ସାଥେ ଧରା ବକ୍ଷର ପ୍ରାୟ ସର୍ବତ୍ର ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳଟାକୁ ସେଇ ନୀଳ ସବୁଜ ଆସ୍ତରଣଟା ଘୋଡାଇ ପକାଇଲାଣି ମଧ୍ୟ ।

ଆଖି ପାଇବାଯାକେ ସମଗ୍ର ଇଲାକାଟା ଦିଶୁଥାଏ ତାଜା ଆଉ ସାଫସୁତର ନିଟିପର । ଗଛରେ ଗଛରେ ବସା ବାନ୍ଧି ଦିମ୍ବ ପାରିଥିବା ଚଢ଼େଇଙ୍କ କିଟିରି ମିଟିରି ଶୁଭୁଥାଏ ମିଳିତ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ପରି ଗହଗହ । ଜୀବନର ଡାକ ଶୁଣି ମାଟିର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇ ସାରିଥାଏ । ସୃଷ୍ଟିର ଜୀବନ୍ୟାସକାରୀ ବର୍ଷା ପୂଣି ଥରେ ଧରା ଉପରକୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଥାଏ । ପ୍ରକୃତିର କିତାବରୁ ଏକ ନୂଆ ପୃଷ୍ଠା ଖୋଲି ଦେଇଥାଏ ବି ସେଇ ବର୍ଷା ।.....

ଜୀଫୁନ୍ କୁଅଁର ବିରସ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ଦିନ ପରେ ଦିନ ଜଣା ଘଟଣା ଗୁଡ଼ାକ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଏମିତି ଅଭିନବତ୍ବ ବିହୀନ ଭାବେ ଘଟି ଚାଲିଥାଏ ଯେ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ମନେ ହେବ ଜୀବନ ଆଉ ଯନ୍ତ୍ର ଭିତରେ କୋଉଠି ସତରେ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଧରାବନ୍ଧା ଚିନ୍ତା ବିହିନ ରୁଟିନ୍, ଯାହାକୁ କୁହାଯିବ ଅସ୍ଥିତ, ସେଇ ନିର୍ଜୀବ ଅସ୍ଥିତକୁ ନେଇ କେତେ ସୁଖରେ କାଳ ନ କାଟନ୍ତି ସତେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ? ତା ମଥା ଉପରେ ବିଷାଦର ଯେଉଁ କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘଗୁଡ଼ାକ ଜମାଟ ବାନ୍ଧୁଥାଏ ସେ ସବୁର ସୂଚନା ତା ସଂପର୍କରେ ଆସୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କୁ ମିଳି ନଥାଏ । ଗତ କେତେମାସ ଭିତରେ, ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସୀମାରେ ଆୟତ୍ତ କରି ରଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ବହୁ ଯତ୍ନ କରି ଆସି ଥାଏ । ସମାଜରେ ଚଳିବାକୁ ହେଲେ ଯେତେଯେତେ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭିତରେ ଦେଖାଚାହାଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ପଡ଼େ ଓ ତତ୍କାଳୀନ ସାମାଜିକ ଚଳଣିକୁ ଚାହିଁ ଯେଭଳି କୃତ୍ରିମ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁସିରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼େ ଠିକ୍ ସେଇ ବାଟରେ ସେ ତାର ଅସନ୍ତୋଷକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଢାଳି ରଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏଇ ଛଳନାତ୍ମକ ବ୍ୟବହାରଟା ମଧ୍ୟ ତାର ଆଜିର ଦୁଷ୍ଟ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଯେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଦାୟୀ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନଥାଏ । ଏହି ବିଶ୍ଵାଳ ବନ୍ଦୀଶାଳା ଭଳି ସହରଟା ଭିତରୁ କୁଆଡ଼େ ନାହିଁ କୁଆଡ଼େ ଖସି ପଳାଇ ଯିବାକୁ ଜୀଫୁନ୍ କେତେଥର ଚିନ୍ତା କରି ସାରିଥାଏ । ସହରଟା ଯେ ସତରେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦୀଶାଳା ଓ ବାସ୍ତବ ଜଗତଠାରୁ ଅଲଗା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ଅଥଚ ବାସ୍ତବ ଜଗତ କହିଲେ ସହର ଛଡ଼ା ପୃଥିବୀର ବାକି ସବୁ ସ୍ଥାନ ଏମିତି ଦିଶେ ବ୍ୟପାରଟା ତାକୁ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ମଧ୍ୟ ଜାଣେ ଯେ ଏମିତି ଭାବିବାଟା ତା ପାଇଁ ମୂର୍ଖତା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ସେ ଯେ ଏମିତି ଭାବୁଛି ଏ

କଥା ଶୁଣିଲେ ତା ଶିକ୍ଷକମାନେ କଅଣ କହିବେ ? କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଆଉ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗ କରି ତାର ବ୍ୟଗ୍ର ଓ ଅଶାନ୍ତ ଆତ୍ମାକୁ ସେ ବା କିପରି ସଂଯତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତା ? ପୃଥ୍ବୀର ସବୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ସହର କଥା ଭାବି ନିଏ ସେ । ସବୁଗୁଡ଼ାକ ସେଇ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫାକୃତି ଆକାଶ ତଳର ଆବଦ୍ଧ ବନ୍ଦିଶାଳା । ସେଠାକାର ବାସିନ୍ଦାମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ମାରନ୍ତି ଯେଉଁ ପବନରେ ସେଟା ତ କୃତ୍ରିମ ପବନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ସେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ସେ ବିତ କୃତ୍ରିମ ଗତାନୁଗତିକ ଭାଷାଟା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ତା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କ ଜୀବନ ? ସେ ସବୁ ବି ତ କୃତ୍ରିମ.....

ଲାଲବେରୀକୁ ଯାଇ ସେ ‘କନ୍‌ସୋଲ୍’ ପାଖକୁ ଆଗେଇ ଗଲା । କନ୍‌ସୋଲର ପରିଷାର ଫ୍ଲୋଟା ଉପରେ ହାତ ରଖି ଅପେକ୍ଷା କଲା ସେ ଆକ୍ରିଡେସନ୍ ଯୁନିଟର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାଇଁ । ସେକେଣ୍ଡ କେଡେଟା ଭିତରେ ଷ୍ଟିନ୍‌ଟା ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଷ୍ଟିନ୍ ଉପରେ ଲେଖାଥିବା ଖବର ଗୁଡ଼ାକୁ ଟିକେ ଚାହିଁ ଦେଇ ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ଦୃଢ଼ ସ୍ଵରରେ ସେ ମାଉଥ୍‌ପିସ୍ ଭିତରକୁ କହିଲା, “ବିଷୟବସ୍ତୁ: ଇତିହାସ, ପୃଥ୍ବୀ । କାଳର ଅବଧୂ: ବିଂଶ ଓ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପୁରୁଣା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ତାରିଖ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ।”

ସାମାନ୍ୟ ବିରତି । ପରେ ପରେ ଗୋଟେ ନରମ ଗେଁ ଗେଁ ସ୍ଵର । ଯାହାକୁ ଖୁବ୍ ଚିହ୍ନେ ସେ, ସେଇ ସ୍ଵରରୁ ଜବାବ ପେରିଲା, “ଆପଣ କେଉଁ କେଉଁ ଅଂଶ ଦରକାର କରନ୍ତି ଓ କେତେ କେତେ ବିସ୍ତୃତି ଦରକାର କରନ୍ତି ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୁହନ୍ତୁ ।”

ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କଲା ସେ । ତାପରେ କହିଲା, “ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାରାଂଶ କେବଳ । ସୂଚନାର ଚୌହଦୀ: ପନ୍ଦର ଶହରୁ ତିନିହଜାର; ଉଭୟ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଶ୍ରାବ୍ୟ ଆଉଟପୁଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ । କ୍ଷେତ୍ର: ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଓ ବୈଷୟିକତା ।”

ଷ୍ଟିନ୍ ପୁଣି ଥରେ ଜାଣି ଉଠିଲା ଏବଂ ସ୍ଵରରୁ ଜବାବ ଶୁଣାଗଲା, “କାଳର ଅବଧୂ: ବିଂଶ ଓ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ, ପୁରୁଣା କାଳର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର । ଆବାହମାନ କାଳରୁ ଚଳି ଆସୁଥିବା ଶିକ୍ଷର ଦ୍ରୁତ ବିକାଶ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭ କାଳରେ ହିଁ ଘଟିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କଲା ଯେ ତାର ଅନେକ ଗୁଡିଏ କାମକୁ ଯନ୍ତ୍ର କରିଦେଇ ପାରୁଛି ଓ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ, ସେତେବେଳେ ତାର ନିଜ ଜୀବନକୁ ଆହୁରି ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ଓ ଜୀବନକୁ ବିରକ୍ତିକର ତଥା ଆୟାସସାଧ୍ୟ ଶ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗୁଡିଏ ନୂଆ ନୂଆ ଯନ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପନ୍ଥା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଚାଲିଲା । ଯନ୍ତ୍ର

ବିକାଶର ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲା— ଯାନ ବାହାନର ବିକାଶ । ମୂଳରୁ ପଶୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟଣା ଯାଉଥିବା ଗାଡ଼ି ଭଳି ଗୁଡିଏ ଆଦିମ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଯାନ ବାହାନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରାଚୀନ ବିଶ୍ୱର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଣିଷକୁ ବୋହିବା ପାଇଁ ମଣିଷକୁ ଗାଡ଼ି ଟାଣିବାରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା କଥାଟାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରା ଯାଉଛି, ତେବେ ଏହି ଯୁଗ ବିଷୟରେ ବହୁତ କିଛି ସୂଚନା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମୁଖ୍ୟତଃ କିମ୍ବଦନ୍ତୀରୁ ଉପଲବ୍ଧ ।

“ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଯାନର ବିକାଶ ପରଠାରୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ନିଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱାଧୀନ ଯାନବାହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ଏହି ପ୍ରକାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଇନ୍ଧନକୁ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ଉପଜାତ ଅଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ପଦାର୍ଥରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଯାଉଥିଲା । ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାନ ଅନ୍ତରାଳରେ ଏହି ଯନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଯାନଟି ଚଳନକ୍ଷମ ହୁଏ। ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ଧୂଆଁ ବାହାରେ ସେଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ କାର୍ବନ ଓ ସଲ୍‌ଫର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ସୂକ୍ଷ୍ମ କଣିକାମାନ ରହିଥାଏ । ଏ ସବୁ ବାୟୁରେ ମିଶିଥାଏ । ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ ଭିତରୁ ଏଭଳି ହେଲା ଅନ୍ୟତମ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଆମେ ପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ।

ଜାଡ଼ିଂର ଆଗ୍ରହୀ ଦୃଷ୍ଟି ଭିନ୍ନ ଉପରେ ଆଜି ହୋଇ ଯାଉଥିବା ଅତ୍ୟୁତ ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିବନ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ତା ହେଲେ ମଣିଷମାନେ ଏହିଭଳି ଅବସ୍ଥା ଅତିକ୍ରମ କରି ବାହାରିଛନ୍ତି ! ବ୍ୟବସ୍ଥାଟା ଏତେ ନିକୃଷ୍ଟ, ଅଥଚ ଖୁବ୍ କାମରତ । ସେ ସବୁ ଧାତବ ଅସୁର ଗୁଡାକ ଭିତରୁ କେତେଗାର ସୌଯତ୍ନ ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ବିଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ । ଅଥଚ ଏ କଥା ଏତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିପାରିନଥିଲା କେମିତି ଯେ ?

“ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ଶିଳ୍ପ ସମୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ପ୍ରାଚୀନ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ସଭ୍ୟତାର ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ଏକ ବୃହତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳ କ୍ରମଶଃ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଖାଉଟି ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏ ସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକରେ ଇନ୍ଧନ ଦହନ ପାଇଁ ଏକାଧିକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସୂତ ହେଲା, ଯାହା ଫଳରେ ପୃଥିବୀର ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରଭୂତ ପରିମାଣର ଦୂଷିତ ବସ୍ତୁ ଛଡ଼ା ଚାଲିଲା । ଏସବୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ପଦାର୍ଥର ଏକ ବିଶେଷ ଅଂଶ କ୍ଷୁଦ୍ର କଣିକା ଆକାରରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଘନୀଭୂତ ଜଳାୟ ବାଷ୍ପ ସ୍ତର, ସହିତ ମିଶିଯାଇ ପ୍ରଦୂଷିତ ଘନ କୁହାଯିବା ବା ‘ସ୍ମଗ୍’ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ପ୍ରାଚୀନ ପୃଥିବୀର ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମୁଖ୍ୟ ସହର ‘ସ୍ମଗ୍’ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକାନ ସହର ନିବାସୀ ଲୋକେ ଏହାକୁ ହିଁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନାମରେ ନାମିତ କରିଥିଲେ ଓ ଏହାକୁ ‘ପ୍ରଦୂଷଣ’ର ‘ସବୁଠୁ

ବଡ଼ କାରଣ ବୋଲି ମୋଟା ମୋଟି ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ ଥିଲେ ।

ଏଇଠି ରେକର୍ଡ଼ର ଗତିକୁ ଆଗେଇ ଦେଲା ଜାହାନ୍ନ ଓ ତାରି ଭିତରେ ଶବ୍ଦକୁ ଟିକେ ଟିକେ କାନେଇ କାନେଇ ଓ ଭିନ୍ନରେ ଧାଉଁଥିବା ବିଚିତ୍ର ଛବି ଗୁଡ଼ାକୁ ଆଖେଇ ଆଖେଇ ଶେଷରେ ଯାହା ଖୋଜୁ ଥିଲା ସେଇ ବିଷୟଟାକୁ ପାଇଗଲା ସେ ।

“ମାନବ ଇତିହାସର ସବୁଠୁ ଅଧିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ ରୂପେ ସମ୍ଭବତଃ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସେଇ ଶେଷାଂଶଟାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯିବ ଯାହାର ଅନ୍ୟନାମ, ‘ଅନ୍ଧକାରର ଯୁଗ’ । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ, ଆମ୍ଭ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍ ଟିଏ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନାମକରଣ କରାଯାଇଥିଲା- ବାୟୋସ୍ପିୟର୍-୨ । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ପ୍ରାଥମିକ ସଫଳତା ହାସଲ କରାଯିବା ପରେ ଏକ ପ୍ରକାର ନିକୃଷ୍ଟ ଅଥଚ କାମିକି ସ୍ୱୟଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଉଦ୍ଭାବନ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ପାରିଥିଲା ଯହିଁରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଆଜିର ଗମ୍ଭୀରାକୃତି ସହରର (Dom Cities) ନିର୍ମାଣ ପଦ୍ଧତି । ତେବେ ସେତେବେଳେ ପୃଥିବୀର ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍‌ର ଯେଉଁ ସବୁ ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ଘଟି ସାରିଥାଏ ତାକୁ ଭରଣା କରିବାକୁ ବାୟୋସ୍ପିୟର୍-୨ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯାଇ ପାରୁ ନଥାଏ । ଯେନକେନ ପ୍ରକାରେ ବଞ୍ଚିରହିବା ପାଇଁ ଯାହା କରାଯିବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର କେବଳ ସେତିକି ସିଦ୍ଧି ହାସଲ କରିବା ଥିଲା ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଧାନ ଅବଦାନ । ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗ ଆଡ଼କୁ ବାଟ କଢ଼େଇ ନେବା ପାଇଁ ପରେ ପରେ ଯେଉଁସବୁ ଘଟଣାମାନ ଘଟିଗଲା ସେ ସବୁକୁ ମଧ୍ୟ ଭଲଭାବରେ ନଥିଲା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଚଳିତ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ ଏହି ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗକୁ ତଥାପି ଗୋଟିଏ ସୂଚନା ବିନ୍ଦୁ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ପୂର୍ବେ କୁହାଯାଇଥିବା କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କାରଣକୁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରେ । ଆଜି ଯେଉଁ ବୃକ୍ଷଲତା ଗୁଡ଼ିକୁ କୃଷି ପଦ୍ଧତିର ଅନୁସରଣରେ ଚାଷ କରିଯିବା ଦେଖାଯାଉଛି, ମନେ ହୁଏ, ଏକଦା ଏହି ସବୁ ଉଦ୍ଭିତ ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀର ବିସ୍ତାର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ସେ ସମୟରେ ବସବାସ କରୁଥିବା କେତେକ ଆଦିମ ମନୁଷ୍ୟ ଏଇସବୁ ବୃକ୍ଷଲତା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଜାଲେଣି ବସ୍ତୁ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ତଦ୍ୱାରା ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ପୁନର୍ବାର କାର୍ବନ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ ଭଳି କେତେକ ଗ୍ୟାସ୍ ଛଡା ଯାଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅରଣ୍ୟାଙ୍ଗାଦିତ ଭୂଭାଗର ମାତ୍ରା ଜମାଶୟ କମିଯାଉଥିବା ଯୋଗୁ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଓ

କାର୍ବନ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ ଅନୁପାତ ଅସନ୍ନିତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ ଅଧିକ ଉୟକର କରିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ତତ୍କାଳୀନ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସମୂହ । ଏସବୁ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିଶାଳ ଅଞ୍ଚଳ ସବୁର ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ସାପ କରିଦେବା ଦରକାର ଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ ପୁରୁଣା ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚପ୍ରବଣ ପରିବେଶର ସନ୍ତୁଳନ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ବିନଷ୍ଟ ଅରଣ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ ପାଇଁ ନୂତନ ବନୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ, ସେତେବେଳେ ଅଦୌ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ଶିଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରୁ ନିର୍ଗତ ବିଷାକ୍ତ ମଲଯୁକ୍ତ ନଳା ପାଣିକୁ ସମୁଦ୍ରକୁ ଚାଡ଼ି ଦିଆଯିବା ଯୋଗୁଁ ସମୁଦ୍ର ତଳରେ ଭାସମାନ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ନାମକ ଏକ ଜାତୀୟ ଏକକୋଷୀ ସଜୀବକ ବଂଶନାଶ ଘଟିଲା । ପୃଥିବୀର ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନରେ ଏହି ସଜୀବକର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ କାର୍ବନଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ କାରୀ ଗ୍ୟାସର ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ ସମସ୍ତି ଯୋଗୁଁ ବାୟୁର ରାସାୟନିକ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟ ସମୂଳେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଗଲା । ଏବଂ ଏହାର ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ପ୍ରଣାବ ପଡ଼ିଲା ପୃଥିବୀର ସାମଗ୍ରିକ ପାଗଯୋଗ ଉପରେ । ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଭାବର ଏକ ଆଖ୍ୟୁଷିଆ ରୂପର ନାଁ ହେଲା ‘ସବୁଜ-ଗୃହ’ ପ୍ରଭାବ ବା ‘ଗ୍ରୀନ୍-ହାଉସ-ଏଫେକ୍ଟ’, (ଯେଉଁ ନାମକରଣର ଉତ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଆମେ ସନ୍ଦିହାନ) ଏହି ପ୍ରଭାବର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସ୍ୱରୂପ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ହାରାହାରି ତାପମାତ୍ରା ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ି ଉଠିଲା । ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧିର କୁପ୍ରଭାବ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ । ବିଶେଷତଃ, ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ଜମି ରହିଥିବା ପ୍ରଭୃତ ପରିମାଣର ସ୍ତରୀଭୂତ ବରଫ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଲା, ଓ ଚାରି ପଲରେ ବରଫ ଡଳିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ସମୁଦ୍ରର ଜଳ ସ୍ତରର ପତନ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ଶେଷରେ ପୃଥିବୀର ସମୁଦ୍ର ତଟବର୍ତ୍ତୀ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଜଳମଗ୍ନ କରିଦେଲା । ଏହି କାଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଉପର ସ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ ପୃଥିବୀକୁ ଏକ ସୁରକ୍ଷା ବଳୟ ପରି ରକ୍ଷା କରୁଥିବା ଓଜୋନ୍ ଗ୍ୟାସର ସ୍ତରଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୁର୍ବଳ ଓଜୋନ୍ ଗ୍ୟାସର ସ୍ତର ଭେଦ କରି ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଖସୁଥିବା ଅଲଟ୍ରାଭାୟୋଲେଟ୍ ରଶ୍ମି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ରଶ୍ମି ପତନ ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର କି ଧରଣର କ୍ଷତି ଘଟିଛି ଓ ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗ ଭିତରକୁ ପୃଥିବୀକୁ ଠେଲି ନେବା ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରଭାବ କେତେଦୂର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସୂଚନା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିମାଣ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ଉଠୁ ଉଠୁ

ଶେଷରେ ଏପରି ଏକ ସମୟ ଆସିଲା ଯେତେବେଳେ ଶ୍ବାସ ପ୍ରଶ୍ବାସ ପାଇଁ ବାୟୁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା। ଏହାରି ଫଳରେ ଗମ୍ଭୂଜ ସହର (Dome cities) ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା। ବାୟୁର ଏହି ଗୁଣାତ୍ମକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟରେ କେବଳ ଏ ବ୍ୟାପାରଟା ସିମାନ୍ତ ନଥିଲା। ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଜଳ ବୃକ୍ଷର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ....”

ଲାଭନଗରୁ ଠକ୍ କିନା କାଟିଦେଲା ଜୀଝୁନ୍ ସେଇଠି। ତାର ଧାରଣା ନ ଥିଲା- ଯେ ଶୋହଳ ବର୍ଷ ବୟସ ସାମା ଭିତରେ ଏଇଠି ଜୀବନରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଭୁଲ୍‌ଟା କଲା ସେ। ସପ୍ତାହ ସପ୍ତାହ ବ୍ୟାପି ମାନସିକ ବିଷାଦରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ସତେକି ନୂଆ ଅଞ୍ଚଳ ଭୟଙ୍କର ରାଷ୍ଟ୍ରାତ୍ୟାସ ମିଳିଗଲା ତାକୁ।

ଗମ୍ଭୂଜ ସହର ବାହାରେ ଥିବା ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟା ନିଶ୍ବାସ ପ୍ରଶ୍ବାସ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ ପରା ? ଭାରୁଥାଏ ସେ ଓ ମନକୁମାନ, ଜବାବ୍ ବି ଦେଉଥାଏ -ହଉ, ଠିକ୍ ଅଛି। ପରବାଏ କ’ଣ ? ରସାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କେନ୍ଦ୍ରରେ ତ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି। ଏଥିରୁ କେଇଟା ଧରି ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ନିଶ୍ବାସ ପ୍ରଶ୍ବାସ କାମ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଚାଲିବ ନିଶ୍ଚୟ। କିନ୍ତୁ, ଏ ଗମ୍ଭୂଜ ସହର ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଯିବାର ରାଷ୍ଟ୍ରାତ୍ୟା ତାକୁ ମିଳିବ ତ ? ସେ ଜାଣିଥାଏ ଯେ ଗମ୍ଭୂଜ ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା ବେଳେ ତା ଭିତରକୁ ପଶିବା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ବାର ସବୁ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ ସେଥିରେ। ଅବଶ୍ୟ ଏ ଦ୍ବାର ଗୁଡ଼ାକୁ ମୁଦ ଦେଇ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଛି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପରିତ୍ୟକ୍ତ। ତେଣୁ, ସେଇ ଦ୍ବାର ଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ କେହି ନଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ। କାହିଁକି ବା କିଏ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେବ ? ଏଠାକାର ନିରାପରା ଭିତରୁ ବାହାରର ବିଷାକ୍ତ ପରିବେଶକୁ ପଲେଇବା ପାଇଁ କିଏ ବା କାହିଁକି ଚିନ୍ତା କରନ୍ତା ?

ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଗ୍ୟାସ୍ ମୁଖା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ମିନିଟ୍ କେଇଟା ବି ଲାଗିଲା ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ ଛଡ଼ା ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟାଏ ଲେଜର-ଡ୍ରଲ୍ (ଲେଜର ରଶ୍ମୀର ଭର୍ଅଁର) ମଧ୍ୟ ନେଲା ସେ। ତେବେ ଏଇଟାକୁ ସେ କାହିଁକି ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା ତାର କୌଣସି କାରଣ ଖୋଜି ପାରି ନଥାଏ ସେ। ବୋଧହୁଏ ଏଇ ଲେଜର ଡ୍ରଲ୍‌ଟା ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ— ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ବାରର ଅନେକ ସେଣ୍ସିଟିଭ୍ ମୋଟ ଧାତୁ ତିଆରି କବାଟଟାକୁ କାଟିବା ପାଇଁ, ଭାବିଲା ସେ। ତେବେ ତାଠୁଁ ଡେଇଁ ବେଶୀ କାମରେ ଲାଗିବାର ଥିଲା ସେଇ ଡ୍ରଲ୍‌ଟା। ଏଇ କୁନି ଯନ୍ତ୍ରଟା ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷା ଅସ୍ତ୍ର ବି। ଏଥିରେ ମୋଟା ମୋଟା ନିକେଲ୍- ଆଲୟ ଧାତୁପାତ ଗୁଡ଼ାକୁ ସେକେଣ୍ଡ କେଇଟାରେ କାଟି ଉଡ଼େଇ ଦିଆଯାଇପାରେ। ପୁଣି ଏଇ ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ଯଦି ଲଗେଇ ଦବ.....କିନ୍ତୁ

କାହା ଉପରେ ଲଗେଇ ଦବା ଦରକାର ପଡ଼ିବ ଯେ ? ସେ କଣ ସତରେ

ଭାବିଥିଲା ସେଇ ଯେ.....ଯାହା ଉପରକୁ ଲଗେଇବା ଦରକାର ପଡ଼ିପାରେ ବାହାରକୁ ବାହାରିଯିବା ପରେ, ସେ ଜନ୍ମୁଟା ଗମ୍ଭୀର ସହରର କାନ୍ଧ ବାହାର ପଟ ବିଷାକ୍ତ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ବହୁ ପାରୁଥିବ କଦାପି ? ଓଃ ! ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା ଦରକାର ତ ପୁଣି ! ଏ ପ୍ରଶ୍ନିକ୍ଷଣାଗାରଟା ସିନା ଖୁବ୍ ନିରାପଦ ଓ ଆରାମ ଯାଗା, ବାହାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ଥିବ କିଏ ଜାଣେ ?

ଗୋଟାଏ ହୋତର କ୍ୟାବ୍ (ଉଡ଼ନ୍ତା ଟ୍ୟାକ୍ସି) ଧରିଲା ସେ ସହରର ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ । ସେଥିରୁ ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ି ଟିକେ ଅପେକ୍ଷା କଲା ସେ- ହୋତର କ୍ୟାବ୍‌ଟା ନିସ୍ତରରେ ଫେରିଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଅଣପସାରିଆ ଚଲା ରାସ୍ତାରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା-ଗମ୍ଭୀର ସହର ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ କାନ୍ଧଟାକୁ ଡେଇଁବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମୟ ତାର ବଡ଼ ହତାଶାରେ କଟିଲା । ବାହାରକୁ ବାହାରିବାର ଦ୍ଵାରଟା କାହିଁ ଯେ ? ଧରି ହଉଥାଏ ସେ । ଏମିତି ଧରି ହଉ ହଉ ଚିନ୍ତା କାନ୍ଧର ଗୋଟାଏ ଯାଗାରେ ନଜର ପଡ଼ିଲା ତାର । ସେ ଯାଗାଟାରେ ବୋଧେ କାନ୍ଧଠୁ ବେଶୀ ଟାଣୁଆ କୌଣସି ଏକ ଶକ୍ତ ଜିନିଷକୁ ଯୋତାଯାଇ କାନ୍ଧରେ ସିଲେଇ କରାଗଲା ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ । ଏଥର ଯୋତା ଜିନିଷଟା ବେଶ୍ ଦେଖା ପଡ଼ିଗଲା । କଲା ରଙ୍ଗର ଆୟତାକାର ପ୍ରାୟ ତା ନିଜ ଉଚ୍ଚତା ମାପର କବାଟ ଆକୃତିର ଯାଗାଟା ଦିଶୁଥାଏ କୌଣସି ଧାତୁରେ ତିଆରି ହେଲାଭଳି । ଏଥର ପିଠିରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଟ୍ୟାଙ୍କଟାକୁ ଟିକେ ଝୁଙ୍କେଇ ଦେଇ ମୁହଁ ଉପରେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ଟ୍ୟାଙ୍କ ମୁଖାଗକୁ ସଜାଡ଼ି ନେଲା ସେ । ତାପରେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଆଗେଇଲା ସେ ସେଇ କବାଟ ଭଳି ଜିନିଷଟା ପାଖକୁ । ଏଇଟା ଯଦି ସତରେ ଗୋଟାଏ କବାଟ ତେବେ ଏଥିରେ କିଲିଣୀ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? କିଲିଣୀଟା କେଉଁଠି ଯେ ? ଏ ସବୁ ଯାଗାରେ କିଲିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସେ ଆଦୌ ପରିଚିତ ନୁହେଁ । କେତେବେଳେକେ ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ ଆସିଲା ତା ନଜରକୁ । ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବତ୍ତ ଲୁହାକଡ଼ି - ତାର ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ 'କବାଟ'ରେ ଲାଗିଥିବା ମୁଦିଆ ଓ ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡଟା ଗମ୍ଭୀର କାନ୍ଧରେ ଲାଗିଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ସମାନ୍ତରାଳ ମୁଦିଆକୁ ଛଦି ରଖିଥାଏ । ଲୋକର ଦ୍ଵିଲ୍ଲତା ଚଳେଇ ଦେଲା ଜାହାଜ ଆଉ ଏତେ ସହଜରେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର କଡ଼ିଟା କଟିଗଲା ଯେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା ତାକୁ । ଏଇ ତେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ? ଲୋକେ ବାହାରି ନ ଯିବାକୁ ଏମିତିଆ ଅର୍ଗଳି ଖଣ୍ଡେ ଲଖେଇଚନ୍ତି ଏଠି ସେମାନେ ? ତେବେ ଏଠୁ କିଏ ବା କାହିଁକି ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତା ଯେ ? କିଏ ଏ ଭଳି ପାଗଳ କାମ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତା ? ଗମ୍ଭୀର ସହର ଚାରିକାନ୍ଧ ଭିତର ନିରାପରା ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ବିଷ ପବନ ଶୁଫିବାକୁ କିଏ କାହିଁକି ଭଲା ବାହାରନ୍ତା । କବାଟ ପାଟଟା

ଖୁବ୍ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଘୁଞ୍ଚିବା ଆରମ୍ଭ କଲା, ମୂଳରୁ ତ ଆଦୌ ତକ୍କ ନ ଥିଲା ସେ ଜିନିଷ । ତେବେ ଖୋଲି ଯିବା ପାଇଁ ଏଭଳି ଏକ ବିପଦଜନକ, ଦୁଃସାହାସିକ ଓ ମୁର୍ଖାଣ୍ଡିଆ ଆଦେଶକୁ ଶେଷରେ ଶୁଣିଲା ସେ ଜିନିଷଟା ଓ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଯାହା କରିବାର ଅଭ୍ୟାସ ନ ଥିଲା ସେଇଆ କଲା ସେ । କବାଟ ଖୋଲିଲା । ସେଇଠୁ ଜୀଝନ୍ କୁଅଁର ବାହାର ଦୁନିଆଁକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲା ।

ମୂଳ ପାଲଟି ଠିଆ ହୋଇ ଗଲା ସେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି । ସତେ କି ପକ୍ଷାଘାତ ରୋଗାଟ୍ୟ ସେ, ସେମିତି ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଗଲା ସେ ତାର ସେଇ ବିସ୍ମୟାଦିଭୂତ ଅବସ୍ଥାଟା ଯୋଗୁ । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଆଖି ବୁଲାଇ ଦେଖିଲା ସେ- ଯେତେଦୂର ଆଖି ପାଉଛି ସେତେଦୂର ଖାଲି ଏକ ନିର୍ଜୀବ ଭୂଇଁର ବିସ୍ତାର । ଗଛବୃକ୍ଷ ଲତା ଗୁଳ୍ମ ଏପରିକି ଘାସ ପତ୍ରଟିଏ ବି ଆଖିରେ ପଡ଼ୁନଥାଏ । ଯୋଉସବୁ ବିଷୟରେ ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ସେ- କାହାଟି ସେ ଗଛ ବୃକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ ଉଦ୍ଭିଦ ? ଏ ତ ଗୋଟାଏ ନିପଟ ମରୁଭୂମି । ଏଇ ମରୁଭୂମି ଶବ୍ଦଟାର ଠିକ-ଯାହା ଦେଖୁଥିଲା ସେ ଆଖିରେ, ତାକୁ କଥାରେ କହିବା ପାଇଁ । ମୁଣ୍ଡଟେକି ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା ସେ । କଲା କିଟିକିଟି ଭୟଙ୍କରୀ ରୂପ ସେ ଆକାଶର । ଅଥଚ ଗମ୍ଭୀର ସହର ଭିତରେ କୃତ୍ରିମ ଆକାଶଟା ସତରେ କେତେ ଭଲ, କେତେ ଉଷ୍ମ । ଲାଗେ ବି ସେ ଗମ୍ଭୀର ଭିତରେ ଆକାଶ ତଳେ । କମ୍ପଟ୍ୟ ଉଠି ଆସିଲା ଜୀଝନ୍‌ର ଦିହ ଭିତରୁ । ଅରିଗଲା ସେ । ଯଦିଓ ଶୀତର ପ୍ରଭାବ ନଥିଲା ଆଦୌ ସେଇଟା । ହଠାତ୍ ତାକୁ ଲାଗିଲା ତା ହାତକୁ କିଏ ବିନ୍ଧିଦେଲା ନା କଅଣ । କଷ୍ଟ ହେଲା ତାକୁ ଆଉ ସେ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଆକାଶରୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ବୁନ୍ଦା ଆକାରର ତରଳ ଜିନିଷ କିଛି ଖସୁଥାଏ, ଆଉ, ସେଗୁଡ଼ାକ ତାର ତାପନିୟନ୍ତ୍ରକ ପୋଷାକକୁ ଖାଇଗଲା ଭଳି ଦିଶୁଥାଏ । ତା ଚମ ଉପରେ ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି ସେଇ ବିସ୍ମୟାଦିଭୂତ ପଡ଼ୁଥାଏ ସେଠି ସେଠି ଗୋଟାଏ ଲେଖାଁ ଲାଲ୍ ଲାଲ୍ ପୋଡ଼ା ଚିହ୍ନ ବାହାରି ପଡ଼ୁଥାଏ । ମୂଳରୁ ମୂଳରୁ ଚମ ଉପରେ ଯେଉଁ କଷ୍ଟଟା ଛୁଆଁଯୋଡ଼ା ଭଳି ଲାଗିଲେ ବି ସହି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି କଷ୍ଟ ପୋଡ଼ାଜଳାର କଷ୍ଟଠୁ ବଳି ଅସହ୍ୟ ପାଲଟିଲାଣି । ଚିତ୍କାରଟାଏ କଲା ସେ । ସେଇଠୁ ଧାଇଁବା ଆରମ୍ଭ କଲା । କିନ୍ତୁ ଯିବ କୁଆଡ଼େ ? କୋଉ ଦିଗରେ ? କେଉଁ ଦିଗରେ ଧାଇଁ ପଳେଇଲେ ସେଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ଅସୁର କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଯିବ ସେ ? ସାରା ଦେହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟେକା ଲାଗିଲା ଭଳି ପୋଡ଼ୁଛି । ରୁକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବୋଧେ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ଅବତାର ପାଲଟିଗଲା ସେ ଚାହୁଁଚାହୁଁ । ଛାତି ଫଟା ଚିତ୍କାର ଟାଏ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ତା ଭିତରୁ ।

ତାହାହିଁ ଥିଲା ଜୀଝନ୍ କୁଅଁରର ଶେଷ ଚିତ୍କାର । ଆକାଶରୁ ଗଳ ଗଳ

ହୋଇ ଝରି ପଡୁଥିବା ତରଳ ପଦାର୍ଥରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପୂରା କୁହୁହୁଡୁ। ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଭୂମି ଉପର ଦେଇ ସେଇ ତରଳ ଅଗ୍ନିର ଧାରାମାନ ଛୁଟି ଚାଲିଲା । ଏ ଦିଗନ୍ତରୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂମି ଉପରେ ଯେଉଁ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଶୂନ୍ୟତା ପ୍ରକଟିତ ହେଉଥିଲା ତାକୁ ଟିକିଏ ଭରି ଦେଲା ଭଳି ପୁଲିଏ ହାଡ଼ ଓ ଲାଲ୍ ଲାଲ୍ ଛେଳା ଛେଳା କିଛି ମାଂସ ସେଇ ଠାଆକରେ କୁଡ଼େଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ଆଃ, ସେଇ କୁଡ଼ଟି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ତାଆରି ହାଡ଼ ଆଉ ମାଂସରୁ, ଯିଏ ସାହସ କରି ସଭା ପ୍ରଥମେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲା ।

ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ବର୍ଷାର ଆଗମନ ପୁଣିଥରେ ଘଟୁଥାଏ । ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟରେ କାଳାତୀତ କାଳରୁ ଚାଲି ଆସିଥିବା ଅଗଣିତ ଦୋଳନକୁ ପୁଣି ଏକ ନୂତନ ଚକ୍ରକାର ଛନ୍ଦରେ ଛନ୍ଦି ଦେବା ପାଇଁ ବର୍ଷା ଆସୁଥାଏ ।

(ମୂଳଲେଖା-ଭଞ୍ଜରାଜା)

ବିଦାୟ, ମିଃ ଖାନା

ଦେବେନ୍ଦ୍ର ମେଢ଼ାରି

“ଆଉ ଏ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଳ ସେକ୍ରେଟେରି ମିସ୍ ରୁବି।”

ଖାନା ସାହେବ୍ ହାତ ଲମେଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ହାୟ!”

ବ୍ରଷ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜିଂ ଡିରେକ୍ଟର ଘନଶ୍ୟାମ ଦାସ ସିଂଘାଣିଆ ରୁବି ଆଡ଼କୁ ଘୁରି ପଡ଼ିଲେ ।

“ରୁବି, ଏ ହେଉଛନ୍ତି ତୁମର ନୂଆ ହାକିମ, ମିଃ ଅମିତ ଖାନା । ପ୍ରଶାସନିକ କାମରେ ଆଉ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାକର ବହୁ ଅଭିଜ୍ଞତା । ଯାକୁ ସମସ୍ତେ ଖାଲି ଖୁବ୍ ସମ୍ମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ, ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପନ୍ନ ସଂଯୋଜନା ଶକ୍ତି ଓ ପରିଚାଳନାଗତ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ ଯାକୁ ବହୁବାର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି । ଏ ବ୍ରଷ୍ଟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସେ ଯେ ଜଣେ ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ଦିନେ ଗଣା ହେବେ ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ।”

ନିଜର ନୂଆ ହାକିମଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଗୋଟିଏ ଝଲକ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ ସହିତ ମନ ଚହଲେଇ ନେଲା ଭଳି ହସ ଟିକିଏ ମଧ୍ୟ ଝଲସି ଉଠିଲା ରୁବିର ଓଠରେ ।

ସିଂଘାଣିଆ ମାହେବ କହୁଥାନ୍ତି, “ଆଉ, ଏ ରୁବି ! ରୁବି ତ ଆମ ବ୍ରଷ୍ଟର ମଣିଷାଣ୍ଡେ । ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମତୀ, ଖୁବ୍ ଅନୁରକ୍ତ, କଠିନ ପରିଶ୍ରମୀ ଆଉ ହଁ, ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟ । ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗର ଏତେ ଟିକେ ବି କାରଣ ଖୋଜିପାଇବେ ନାହିଁ ଆପଣ, ମିଃ ଖାନା !”

“ପ୍ରଶଂସା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ୍ ସାର୍ ।” ହସିଦେଲା ରୁବି କହୁକହୁ ।

“ଠିକ୍ ଅଛି ମିଃ ଖାନା । ଏଥର ମତେ ଯିବାକୁ ହବ । ବ୍ରଷ୍ଟରେ ଆପଣଙ୍କର ଏ ନୂଆ ଦାୟିତ୍ବର ଆରମ୍ଭରୁ ସର୍ବଶୁଭକାମନା କରୁଛି । ଚାଲିଲି ।” ଏତକ କହିସାରି ସିଂଘାଣିଆ ଚାଲିଲେ ତାଙ୍କ ଚେମର ଆଡ଼େ ।

“ରୁବି”

“ସାର୍”

“ଦେଖ, ମୋ କାମ ଆରମ୍ଭର ପହିଲି ପ୍ରଥମ ଦିନଟା ହେଲା ଆଜିର ଦିନ ।”

“ହଁ ସାର୍!”

“ଆଜି କାମ ନୁହେଁ, ଖାଲି ଗପସପ! କେମିତି ଲାଗୁଛି କଥାଟା?”

“ଆଜ୍ଞା, କଅଣ କହିଲେ, ସାର୍?” (ରୁବିର ମୁହଁରେ ବିସ୍ମୟ)

“କାମ ନାହିଁ....ଏଇ ଟିକେ ଗପସପ.....”

“କାମ....ହଁ, ସାର୍। ଗପସପ....ହଁ ସାର୍!”

“ତୁମେ ତ ଖୁବ୍ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କର କୁଆଡ଼େ, ରୁବି!”

“ଧନ୍ୟବାଦ୍ ସାର୍”

“ତାହାହେଲେ ଏ ‘ପେଣ୍ଟି’ ଟ୍ରେ’ରେ ଯେତେ ସବୁ ଚିଠି ପଡ଼ିଛି ସେଗୁଡ଼ାକୁ ପଢ଼। କାଲି ମତେ ଦେଖାଇବ ସେଗୁଡ଼ାକୁ। ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆସ ଗପିବା। ଏ ଟ୍ରଷ୍ଟଟା ବିଷୟରେ ତୁମ ନିଜର ମତାମତ କଅଣ କହିବ ରୁବି?”

“ଖୁବ୍ ଭଲ ସାର୍। ଏ ଟ୍ରଷ୍ଟଟା ପ୍ରତି ମୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପିତା, ଆଉ ମୋର ବୋଲି ଯାହାକିଛି ସବୁ ତ ଏଇ ଟ୍ରଷ୍ଟର, ସାର୍!”

“ଖୁବ୍ ଭଲ। ଆଜ୍ଞା ଏଠି ତୁମେ କେବେଠୁଁ ରହିଲଣି?”

“ଦୁଇ ବର୍ଷ ତିନି ମାସ ଆଉ ଦଶଦିନ ଓଲିଏ, ସାର୍”

“ଅଭୁତ! ତୁମ ଚିପ ଅଗରେ ତ ସବୁ ଗଣତି ଯାହା ମୁଁ ଦେଖୁଛି-ଓଲିଟାକୁ ବି ଗଣିତ ନା!”

“ହଁ, ସାର୍! କାରଣ ଏଇ ତ ହେଉ, ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ୍ ଗଲାଣି ତାଲି ଦିନ ବାର ଟପି।”

“ଜଣାଯାଉଛି, ତମର ଏ ସଂଖ୍ୟା ଆଉ ସଂଖ୍ୟା ଆଉ ସଂଖ୍ୟାଗତ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଆବେଗ।”

“ଆବେଗ, ଆକର୍ଷଣ, ହଁ ସାର୍”

“ଏସବୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେଉଁଥିରେ ତୁମର ଆଗ୍ରହ?”

“ଏଇ ଟ୍ରଷ୍ଟଟା ପ୍ରତି ସାର୍”

“ତାପରେ?”

“ସମସ୍ତେ, ସବୁ ଜନିଷ୍ଠ ସାର୍”

“ଆଃ, ବଢ଼ିଆ, ମତେ ବି ମିଶେଇତ ନା ନାହିଁ ସେଥିରେ?”

“ହଁ, ସାର୍”

“ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର।”

“କଅଣଟା ସାର୍?”

“ତୁମେ!”

“ଓକେ, ସାର୍।”

“କଫି ନା ତା” ?

“କିଛି ନୁହେଁ ସାର୍”

କଫି ନୁହେଁ ? ତା ନୁହେଁ ? କିଛି ନୁହେଁ ?” ହଠାତ୍ ମିଃ ଖାନାଙ୍କ ହାତ ଲମ୍ବିଗଲା କଲିଂବେଲଟାର ସୁଇଚ୍ ଆଡ଼କୁ । ସୁଇଚ୍ ଚିପିଲେ ସେ । ଗୋଟାଏ ଧାତବ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା ବେଲ ବାଜିଲା (କିର-ର-ର-ର-ର-ର...)

“ଆଃ, ନା ! ବେଲ୍ ବଜାନ୍ତୁ ନାହିଁ, ସାର୍ ! ମୋ ଦିହ କ’ଣ ହୋଇ ଯାଉଛି ! ଓଃ !”

“କଅଣ ? ବେଲ୍ ବାଜିଲାକୁ ଏମିତି ଘଟୁଛି ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ...ଓକେ; ମୁଁ ତେବେ ଆଉ ବେଲ୍ ସୁଇଚ୍ ଚିପିବି ନାହିଁ ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ୍ ସାର୍”

କିନ୍ତୁ ବେଲଟା କଅଣ ଖରାପ କଲା ? କୌଣସି ମନସ୍ତାତ୍ବିକ ତରତର କାରଣ ନୁହେଁତ ଏ ବେଲଟା ?”

“ନା, ସାର୍ ଦେହ ମୋର ଥରହର ହୋଇଯାଏ ଏଥିରେ ।”

“କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? କିଛି ଖରାପ ଭାବିବନି । କିନ୍ତୁ ଏ ବେଲ୍ ଶବ୍ଦରେ କୌଣସି ଅପ୍ରିୟ ଘଟଣା ବା ସେମିତି କିଛି, ତମର ମନେ ପଡ଼ି ଯାଏ ନା କଅଣ ?

“କି ପ୍ରକାର ଘଟଣା ସାର ?”

“ଆଃ, ଏମିତି ବି ହୁଏ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କର କେତେ ପ୍ରକାର ମାନସିକ ରୋଗ ବାହାରେ । ମନେକର ସେମିତି କିଛି ଦୁର୍ଘଟଣା ଯଦି ଘଟିଥାଏ କେବେ ନା କେବେ, ଯେମିତି ଧର ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିଏ ଏକ୍ସିଡିଆ ଅଛି, ଘଣ୍ଟି ବାଜିଲା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଭୁଲରେ କବାଟ ଖୋଲି ଦେଲା, ସେଇଠୁ ଅଜଣା ଲୋକଟିଏ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସି କିଛି କାଷ୍ଟ କରି ବସିଲା ବା ବଳାକାର କଲା- ଏଭଳି ଭୟଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ନାରୀମାନେ ମାନସିକ ଦୁର୍ବଳତାର ଶିକାର ହୋଇଥାନ୍ତି ଆଉ ମାନସିକ ରୋଗୀ ପାଲଟନ୍ତି ମଧ୍ୟ,”

“ସେମିତି କିଛି ଘଟିନାହିଁ, ସାର୍”

“ଛାଡ଼, ସେ କଥା ଭୁଲିଯାଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ ଖବର କ’ଣ ?”

“ଆପଣ ଲକ୍ଷ ପାଇବେ ରୁମ୍‌ରେ”

“ବକେୟା ଚିଠି ପତ୍ର ଗୁଡ଼ାକ ପଢ଼ାପଢ଼ି ଆରମ୍ଭ କଲଣି ?”

“ହଁ, ସାର୍ ମୁଁ ସେଥିରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖି ସାରିଲିଣି ।”

“ମତେ ଲାଗୁଛି, ରୁବି, ତୁମେ ତାହେଲେ ସତରେ ନିଜକୁ ପୂରା ସମର୍ପି ଦେଇଛ ଏ ଟ୍ରଷ୍ଟ ପାଖରେ । ତା ନାହିଁ, କଫି ନାହିଁ । କାହାରି ସଙ୍ଗେ ଗପସପ ହବାର ନାହିଁ । କାମ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୋଉଥିରେ ତୁମର ସରାଗ ତେବେ ?”

“କେବଳ କାମ ସାର୍” ।

“ବାଃ, ଅତିସରୁ ଛୁଟି ପାଇଲା ପରେ କଉ କଅଣ ?

“କିଛି ନାହିଁ ! ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଏ ମୋ ଯାଗାକୁ” ।

“ତମ ଯାଗାକୁ ? ତା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେଉଁଯାଗା ଭଲ ଲାଗେ ତମକୁ ?”

“ଅନ୍ୟ କୋଉ ଯାଗା ନୁହେଁ, ସାର୍”

“ଆଃ, ତାହାହେଲେ ତୁମର କିଛି ଚାଲବୁଲ କରିବା ଦରକାର । ଦିନଯାକ ଏତେ କାମ କରୁତ, ଅଥଚ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାହାରକୁ ବାହାରନା ତୁମେ ? କାମ ଚାପାରେ ତୁମ ମୁଣ୍ଡ ବିଗିଡ଼ି ଯାଏ ନାହିଁ ?”

“କାମ ଚାପା ? ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁନି ସାର୍ ! ମତେ କାମ ଭଲ ଲାଗେ ।”

“ସେ ତ ଠିକ୍ କଥା । କିନ୍ତୁ ରୁବି ତମର ଚଲାବୁଲା କରିବା ଦରକାର । ତାଙ୍କୁ ଉପକାର ହେବ ତୁମର । ତୁମର ଦେହର ଗଡ଼ଣ ଠିକ୍ ରହିବ...ଆଉ, ପୁଣି ତୁମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ !

“ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ?”

“ହଁ ! କଣ ଭାବୁତ ? ଠିକ୍ ଅଛି ? ଚାଲ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଦିନେ ଘୂରାଫେରା କରିବାକୁ ।”

“ଏ ନୂଆ ହାକିମ ଖାନାଟା ଗୋଟାଏ ଚିଡ଼ିଆ ଧରାଳି ମ !”

“କାହିଁକି.....କଅଣ ହେଲା କିରେ, ଭାସିନ ?”

“କଅଣ ହେଲା ? ଦେଖ, ସଭାପ୍ରଥମ ଦିନଠୁ ସୁରି ତା ପେଇଁ ପାଏ ବସେଇ ସାରିଚି ! ଆସୁ ଆସୁ ଲୋକଟା ପତିଲାଣି ତା ପିଛା.....କଅଣ ? ବୁଝିରୁଚି ? ଆରେ ବାବା...ପିଛାରେ ପତି ଗଲାଣି ଏକଦମ...”

“କାହା ପିଛାରେ ?”

“ଆଃ, ସେଇ ଚିଡ଼ିଆଟା ମ, ଯେ ଆମଭଳି ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଡେଣା ପତ ପତ କରିବନି ଜମ୍ମାରୁ ! ସେଇ ସେ....ଆମ ରୁବି.....”

“ଓ ! ଖାନାର ପର୍ଶନାଲ୍ ସେକ୍ରେଟେରୀ ?”

ଆରେ ଯାଃ । ସେ କଥା ନୁହେଁ । ‘ଅପରେସନ୍‌ରୁବି’ କୁ ଚାଲ କରାଗଲା ଆଜିଠୁଁ କାହିଁକି, କହିଲୁ ? ସେକ୍ରେଟେରୀକୁ ‘ପର୍ସନାଲ୍’ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବୁଝିଲୁ ?”

“ଭଲ ଖେଳ ଦେଖାଉଚି ଏ ଆମକୁ । ଆରେ ଭାସିନ୍, ସେ ଲୋକଟା ଆମର ସାତ ପଛରେ ଆସି ‘କୁ୍ୟ’ର ସଭା ଆଗରେ ଠିଆ ହବନା କଅଣ କିରେ !”

“ଆଉ ଆମେ ସବୁ ଗଧ ? ସୁରି, ଗଲା ଦି ବର୍ଷ ହେଲା ଆମେ ପଡ଼ିବୁ

ସେ ଚିଡ଼ିଆଟା ପିଛା....। ବାକି ମାର ତ ! ଥରେ ବି ଯଦି ନିଜର ହାଣିଆନ୍ତା ସେ ଚିଡ଼ିଆ ଆମ ଆଡ଼କୁ!”

“ଆଃ, ପୂରା କଥାଟା କହମା, କ’ଣ ଦେଖୁଲୁ କହୁନୁ। କଅଣ କିଛି ଶୁଣିଲୁ ?”

“ଖାଲି ଏତିକି ଦେଖୁଛି। ଖାନା ସେ ଚିଡ଼ିଆଟା ଦିହକୁ ଲାଗି ବସିଥାଏ ଆଉ ତା ମନ କଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦୁନିଆ ଯାକର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ତାକୁ ପୂରା କିଣିନେବ ବୋଲି ବିଚାରୁଥାଏ। ପଚାରୁଥାଏ- ସେ କଣ ଖାଇବାକୁ ଚାହେଁ ? କ’ଣ ପିଇବାକୁ ଭଲ ପାଏ ସେ ? କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ତା ଇଚ୍ଛା ? ସେ କି କି କାମ କରେ ? କିନ୍ତୁ ବୁଝିଲୁ ! ଚିଡ଼ିଆଟାକୁ ତାଉ କରେଇବା ଭାରି କଷ୍ଟ। ଯେତେ ଯାହା ଥୋପ ପକେଇଲା ସେଥିରୁ କାହିଁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଧରନ୍ତା ! ତଥାପି ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି, ବୁଝିଲୁ ?”

“ଚିନ୍ତାକରନା। ଆମର ବି ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି ଏପର୍ଯ୍ୟାୟ।”

“ହଉ ହେଲା। ସେ କାର୍ ବିଷୟଟା କିଛି ଜଣା ପଡ଼ିଲା ?”

“ହେ ନାଃ ! ଏବେକି ଆସୁଛି ଆଉ ଚାଲି ଯାଉଛି ତୁମ୍ଭଦ୍ଵାରା।”

“କେମିତି ହଉଛି ଏ କଥା ? ଘଣ୍ଟାରେ ଠିକ୍ ଛ ବାଜୁ ନ ବାଜୁଣୁ ରୁବି ବାହାରିବା ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି ସେ ଗାଡ଼ିଟା ! ଯଦି କେବେ ନା କେବେ ଥରୁଟିଏ ବି ରୁବି ସେ ଗାଡ଼ିଟା ନ ପାଆନ୍ତା, ଆଉ ଟିକେ ବାଟ ବି ଚାଲି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତା, ଟିକେ ବି କୋଉଠି ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତା ନା ମୁଁ ତାକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଲିଫ୍ ଦେଇ ସାରନ୍ତିଶି କୋଉ ଦିନୁ। ତାକୁ କୋଉ ଦିନୁ ମନେଇ ସାରନ୍ତିଶି, ଜାଇଁଲୁ ସୁରି ! କିନ୍ତୁ, ସେ ବଦମାସ୍ କାର୍ ଖଣ୍ଡକ....ଠିକ୍ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି ଘଣ୍ଟା କଣ ଦେଖି ଜମାରୁ ଭୁଲ କରୁନି ସେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଠିକଣା ଟାଙ୍ଗମ୍ରେ ଥରଟିଏ ବି ଏପାଖ ସେପାଖ ନାହିଁ ତା ଘଡ଼ିରେ।”

“ତାକୁ ଲିଫ୍ ଦବାକୁ କଣ ଲୋକ ଅଭାବ ଅଛନ୍ତି ନା କଅଣ ମ ? ତୁ କଣ ଏକା ? ଆମେ ନାହିଁ କି ? ସେ ‘କୁ୍ୟ’ରେ ମୁଁ ବି ଠିଆ ହୋଇଛି ଭାସିନୁ ! ଜାଣିଛୁ ?”

“ରୁବି ?

“ଆଜ୍ଞା, ସାର୍”

“ତମେ ମତେ ଅମିର୍ ବୋଲି ଡାକି ପାରିବ ନାହିଁ ?”

“ନା, ଦୁଃଖୁତ ସାର୍”

“ଦେଖ ରୁବି, ଗଲା ଛଅମାସ ଧରି ମୋର ନିରନ୍ତର ଅନୁନୟ ସତ୍ତ୍ୱେ

ତୁମେ ମତେ ଥରଟିଏ ବି ମୋ ନାଁ ଧରି ଡାକିନାହିଁ। ତୁମେ କଣ ଜାଣି ପାରୁନ, ସତରେ ଜାଣି ପାରୁନ...ମୁଁ ତମକୁ...ପାଖରେ ପାଇବାକୁ କେତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ମୁଁ।”

“ଜାଣେ ସାର୍। ମୁଁ ତ ବରାବର ଆପଣଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହି କାମ କରି ଚାଲିଛି, ସାର୍।” “ହଁ ତୁମେ...ମୋ ସହିତ ମିଶି କାମ କରୁତ। କିନ୍ତୁ, ରୁବି, ତୁମ ମୋ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଦୂରତ୍ୱ ରଖ ତୁମେ ଚଳୁତ ବରାବର। ତୁମେ ତ କେବେ ବି ମୋ ପାଖ ମାତ ନାହିଁ। ଜାଣେନା କାହିଁକି।”

“ମୁଁ ତ ଏକେବାରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ଅଛି ସାର୍। ଆପଣଙ୍କ କହିବା ମୁତାବକ, ମୁଁ ଆସିଲି ଏଠିକି ଆପଣଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣିଲା କ୍ଷଣି!”

“ରୁବି, ତମେ ମୋ ହୃଦୟର ଡାକ ଶୁଣିବାକୁ ଆସିବୋ କେତେ କଷ୍ଟ କରୁନାହିଁ, ମୋର ଅନୁରାଗକୁ....ଜମାରୁ ନୁହଁ। ତୁମକୁ ପାଇବାକୁ ମୁଁ ବ୍ୟାକୁଳ! ତୁମେ ମୋର ସ୍ୱପ୍ନରେ ବରାବର ପହଞ୍ଚୁ। ତୁମକୁ ମାତ୍ର ଥରଟିଏ ନିବିଡ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ ପାଖରେ ଜଡ଼େଇ ଧରିବା ପାଇଁ...ମୁଁ ତୁମେ...ମୁଁ...”

“କ୍ଷମା କରିବେ ସାର୍, ଆପଣ ଏ ସବୁ କଥା ଯେ କହି ଯାଉଛନ୍ତି ମୁଁ ତ ଆସିବୋ ବୁଝିପାରୁନି। ଆପଣଙ୍କର ପଦଟିଏ ବି କଥା ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉ ନାହିଁ ମୋର।”

“ତମକୁ ବାହୁ ବନ୍ଧନରେ ଧରି ରଖିବାକୁ ମୁଁ ଯେ କେତେ ଯୁଗରୁ ଆଶାଯା ହୋଇ ରହିଛି.....କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯେ ସବୁବେଳେ ଏମିତି ବରପ ଡାକି ଥିଆ ଆଉ ଅପହଞ୍ଚ...କୌଣସି ଏକ ରେସ୍ତୁରାକୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ଯାଆନ୍ତେ, ତୁମେ ମୋ ସହିତ ଖୁସରେ ବୁଲି ବାହାରନ୍ତ; ସେ ସବୁ ତ ଦୂରର କଥା, ତୁମେ ମତେ ଅନୁମତି ମଧ୍ୟ ଦେଇନ ତୁମର ଏଇ ସୁନ୍ଦର ହାତଟିକୁ ଥରଟିଏ ବି ଧରାଦେବାକୁ ମୋ ହାତରେ!”

“ହାତ ? ଧରନ୍ତୁ ସାର୍। ନିଅନ୍ତୁ, ଧରନ୍ତୁ ଓ କେ ?”

“ଆଃ, କି ଚମତ୍କାର କେତେ ସୁନ୍ଦର କୋମଳ ତୁମର ଏ ହାତଟି ରୁବି। ମୁଁ ବେଶ୍ ଅନୁଭବ କରି ପାରୁଛି ତୁମର ସମଗ୍ର ଶରୀରଟି ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ନିଖୁଣ ଛାଞ୍ଚରେ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି ନିଶ୍ଚୟ। ସତେକି କୋଉ ବିକାଶି ତୁମର ଏ ରୂପକାବଣ୍ୟମୟ ଶରୀରକୁ ଗଢ଼ିବା ଲାଗି ମାପତୁପର ଏକ ଚରମ ଆଦର୍ଶକୁ ପରିଣତ କରିଛି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଶିଳ୍ପରେ।”

“ରୁବି” ?

“ଆଜ୍ଞା...ସାର୍। ଆପଣ ଏ କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି...ମତେ ଏମିତି ଛୁଆଁ ଛୁଆଁ କଥା ପାଇଁ କରୁଛନ୍ତି ?”

“ମୋର ଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତୁମକୁ କେମିତି ଲାଗୁଛି ରୁବି?” “କେମିତି? ମତେ କେବଳ ଏତିକି ଜଣା ପଡୁଛି ଯେ ଆପଣ ମତେ ଛୁଇଁଛନ୍ତି। ବାସ। ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମାନେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ— ସେତିକି ଜାଣି ପାରୁଛି ଠିକ୍। ଆଃ, ମୁଁ ଟଙ୍କି ପଡିବି ଯେ। ସାର! ମୁଁ ମୋ ଭାରସାମ୍ୟ ହରାଉଛି...ଆପଣ ମୋ ମୁହଁକୁ ଛୁଇଁଛନ୍ତି କାହିଁକି?...ମୋ ଓଠକୁ?”

“ରୁବି...ରୁବି...ମୁଁ ତୁମକୁ କେତେ ପ୍ରେମକରେ!”

“ପ୍ରେମ? ମୁଁ ଚାଲିଯିବି ଏଇଲେ, ସାର! ସମୟ ପ୍ରାୟ ଛଅଟା।”

“ସମୟ ଯେତେ ହେଉଛି ହେଉ। ମୁଁ ତୁମକୁ ତୁମ ଘରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଯିବି। ତୁମେ ମୋ ସହିତ ଆଜିକା ରହିଯାଅ, ରୁବି। ମୁଁ....ତୁମ ବିହୁନେ ମୁଁ ଏ ଜୀବନ ଧରି ଆଦୌ ବଞ୍ଚୁରହି ପାରିବି ନାହିଁ।”

“ଏ କ’ଣ ହେଉଛି? ଏ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି, ସାର? ମୁଁ ଚାଲିଲି। ଛାଡ଼ନ୍ତୁ....ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ମାତେ। ଗୁଡ଼ ନାଲଟ୍ ସାର।”

“ଚିତିଆ ଉଡିଗଲା ଦେଖୁଲ? ଶିକାରୀ ବସି ବସି ଝୁରୁଛି।”

“ବଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ସେ ଝିଅଟା ସତରେ, ତମେ ଯାହା କୁହୁ ଭାସିବ। ଆମେ ତ ଗଲା ଦି ଦି ବର୍ଷ ହେଲା ଗୋଡେଇ ଗୋଡେଇ ମଲେ, ଆଉ ଏ ଛୋକାର ଖାନ୍ନାଟା ବି କୋଉ ପାଇଲା?”

“ଆସ ଆସ, ଦେଖୁବ କୁଆଡେ ଯାଉଛି ସେ ଝିଅ ଏଇଲେ, ଦେଖାଯାଉ ପହିଲେ।”

“ଶାସ୍ତ୍ର ଆସ। ହେଉଛି ଦେଖ ଦେଖ...ଏତ ସେଇ କାର।”

“ହେ ଭଗବାନ!”

“ମିଃ ଖାନା”

“ଯେସୁ, ସାର!”

“ଆପଣଙ୍କର ଏ ଟ୍ରଷ୍ଟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଜନିତ ସେବାକୁ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ରଦ୍ଦ କରି ଦେବା ପାଇଁ ମ୍ୟାନେଜିଂ ବୋର୍ଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛି। ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦିଆ ଗଲା।”

“କିନ୍ତୁ...କିନ୍ତୁ, କାହିଁକି ସାର?”

“ରୁବି ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର.....ଆପଣଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସମୟରେ ଏଇ ରୁବି ହିଁ ଆମର ସିବାକକୁ ଆପଣଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା।”

“ରୁବି?”

“ହଁ, ରୁବି! ପ୍ରଥମରୁ ରୁବି ହିଁ ଆପଣଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭାବନା, ଅଭିଜ୍ଞତା, ଦକ୍ଷତା ତ କ୍ଷିପ୍ର ବିଚାରକ୍ଷମତା ପ୍ରଭୃତିକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଆପଣଙ୍କୁ ସର୍ବାଧିକ ମାର୍କ ଦେଇଥିଲା। ଦୁଃଖର ସହିତ କହିବାକୁ ପଡୁଛି ଯେ ତାର ଅନୁଶୀଳନ ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣ ଖୁବ୍ ପଛକୁ ପଡିଗଲେଣି, ବର୍ତ୍ତମାନ।”

“କି ଅନୁଶୀଳନ, ସାର?”

“ରୁବିଙ୍କ ଅନୁଶୀଳନ।”

“ରୁବି କ?”

“ମିଃ ଖାନା, ଗତ ଛଅ ମାସ ଧରି ଏଇ ଟ୍ରଷ୍ଟରେ ଆପଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀରୁ ବୁଝାପଡୁଛି ଯେ ରୁବି ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଓ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ତାର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭର ଲାଭସାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଖୁବ୍ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରିଛନ୍ତି ଆପଣ। କିନ୍ତୁ କ୍ରମଶଃ ଆପଣଙ୍କ ଅନୁରକ୍ତି ଟ୍ରଷ୍ଟ ପ୍ରତି ସଂକୁଚିତ ହୋଇ ରୁବି ପ୍ରତି ପ୍ରସାରିତ ହେଲା। ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ମନରେ କେବଳ ତାରି ଛବି ଅହରହ ନାଚିଲା। ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳ ହେଲା ରୁବି ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କର ଆଜ୍ଞିର ଏ ବ୍ୟବହାର।”

“ମୁଁ ମୋ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ନିଜେ ଲଜିତ, ରୁବି, ମତେ କ୍ଷମା କର! କ୍ଷମା କରିବ ନାହିଁ ରୁବି? ମୋ ସହିତ ସିଧା କଥା କୁହ, ରୁବି!”

“ରୁବି ଆଉ କଥା କହିବ ନାହିଁ ମିଃ ଖାନା!”

“କାହିଁକି, ସାର? କାହିଁକି ସେ କଥା କହିବ ନାହିଁ?” “ସରଳ କାରଣଟି ହେଲା ଯେ ତା ଦେହରୁ ବ୍ୟାଚେରି କାଢ଼ି ନିଆ ଯାଇଛି। ତା ଠୁଁ ଯେଉଁସବୁ ‘ଡାଟା’ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ଅନୁଶୀଳନ କରା ଚାଲିଛି। ସେଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁନ୍ତୁ ଶ୍ରମ ସହିତ ଶାରୀରିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସଂପର୍କ। ଏହି ଜଟିଳ ବିଷୟଟାର ସମାଧାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ବିଚାର, ଆଉ ଆମ ଟ୍ରଷ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା - ସର୍ବାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାରୁ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ।” ଏତିକି କହିବା ପରେ ରୁବିର କାନ ପଛପଟୁ ଗୋଟାଏ ବୋତାମକୁ ଟିପି ଦେଲେ ଓ ତାକୁ ଖାଡ଼ା କରି ବସାଇ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ, ମିଃ ସିଂହାଣିଆ।

ଖାନାଙ୍କ ଆଖି ଚଉଡ଼େଇ ହୋଇଗଲା, ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ଚାହିଁବା ଛଡ଼ା ଆଉ ତାଙ୍କର କିଛି କରିବାର ନଥିଲା। ରୁବି ଆଖିରୁ ଆଲୋକ ରଶ୍ମି ବାହାରିଲା ଓ ତା ସାମ୍ନା ପଟ କାନ୍ଥରେ ସିନେମା ଭଳି ଛବିମାନ ଦେଖାଗଲା। ସେ ଛବିଗୁଡ଼ାକ, ରୁବି ସହିତ ଖାନାଙ୍କ ଯାବତ କ୍ରିୟା କଳାପର, ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ୍ ରେକର୍ଡ଼ି କେବଳ।

କଳାରେ ଖାନାଙ୍କ ମୁହଁ ତଳକୁ ହୋଇଗଲା। “ସରି, ସାର।” ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ

ହେଲେ ସେ ।

ମାଛଲ ମାଛଲ ଦୂରରୁ ମିଃ ସିଂଘାଣିଆଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ାକ ଭାସି ଆସିଲା ଭଳି ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ତାଙ୍କୁ । “ମିଃ ଖାନ୍ନା, ରୁବି ଗୋଟିଏ ରୋବଟ୍ । ଯାହାକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେକ୍ରେଟେରୀ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏଠି । ସେ ଏ ଟ୍ରଷ୍ଟ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଗତ । ତା ମାଧ୍ୟମରେ ଯେତେ ସବୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତନଖି କରାଚାଲିଛି । ସେଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦକ୍ଷତା ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସମ୍ପର୍କ କେତେ, ଓ କି ପ୍ରକାର । କୌଣସି ଅଫିସ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀ ନିଜର ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ପାଇବାକୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଅଫିସ୍ କାମରେ ବୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ମୂଳରୁ ମୂଳରୁ ଯେଉଁ ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି, ସେଇଟା କ୍ରମଶଃ ଅଫିସ୍ କାମ ଆଡୁ ବାହାରି ଯାଇ ବେଶୀ ବେଳ ଠୁଳ ହୁଏ ସୁନ୍ଦରୀ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ଉପରେ । ଏଇଆଇ ଘଟିଲା ଆପଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ଏଥର ବିଦାୟ ମିଃ ଖାନ୍ନା !”

(ମୂଳ ରଚନା- ହିନ୍ଦୀ)

ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଅପରେସନ୍ ଥିଏଟରରେ ଖୁବ୍ ଜଟିଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅପରେସନ୍‌ଟୀଏ ଚାଲିଥାଏ । ବାହାରପଟ ଆବହାଣ୍ଡା ଯାବତ ଚିନ୍ତା ଦୁଃଖିତାରେ ଭାରାନ୍ତାନ୍ତ । କୌଣସି ଏକ ସମୟା ଉପରେ ଆଲୋଚନାଜନିତ ଉରେଜିତ କଷ୍ଟସ୍ବର ସବୁ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ମଧ୍ୟ ।

“ଆଃ, କି ଭୟଙ୍କର ଦୁର୍ଘଟଣା ! ବିଚରା ରାଘବ ! ତାର ଯେ କଅଣ ହବ, ବଞ୍ଚବ କି ନା, ଭାବି ହଉନି କିଛି, ଓଃ !”

“ଗଲା ଛଅ ଘଣ୍ଟାଧରି ଅପରେସନ୍ ଥିଏଟର ଭିତରେ ପଡ଼ିଛି ବିଚରା !”

ଅପରେସନ୍ ଥିଏଟରର ସେଇ ନାଲିବତୀଟାକୁ ଖାଲି ଜଳ ଜଳ କରି ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ରାଘବର ବାପା । ତା ଛଡ଼ା ଆଉ କ’ଣଟା ବା କରିପାରିବ ବିଚରା ଲୋକଟା ? ଯେତେବେଳେ ରାଘବ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ !”

ସେ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ କମ୍ପିଟିସନ୍ କୋଟି ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବାକୁ ପଠାଇଲେ । ସେଠି ରହି ସେ PMT ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା ।”

“ତା PMT ପରୀକ୍ଷା ତ କାଲି ଛାଡ଼ି ପଥରଦିନ ଆରମ୍ଭ ।”

“ଜଣାଯାଉଥିଲା ଖୁବ୍ ବଡ଼ିଆ ପ୍ରିପେୟାର୍ ହୋଇଥିଲା ସେ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ।”

“ନିଶ୍ଚେ ସିଲେବୁ ହୋଇଥାନ୍ତ ଯେ” ।

“ତା ସାମ୍ ଗୌରବ ବି ଦବ ସେ ପରୀକ୍ଷା ।”

“ଆଃ, ତା କଥା କହନା ! PMT ପିଆଲାରେ ତା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାନାୟ ନାହିଁ ନିଶ୍ଚେ ।”

“ଆରେ ବାବା ! ଏତେ ପାଟି କରନା । ଗୌରବର ବାପା ଏଠି ସର୍ଜନ-ଯେ ଅପରେସନ୍ କରୁଛନ୍ତି ରାଘବ ଉପରେ ।”

“ସେ ତ ଏବେ ଫେରିଲେ ଆମେରିକାରୁ । ସର୍ଜରୀରେ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବଡ଼ ତାଲିମ୍ ପାଇ, ବିଶେଷଜ୍ଞତା ହାସଲ କରି ଫେରିଛନ୍ତି ଏବେ ଏବେ । ସେ ତ ଜଣେ ବିଜ୍ଞାତ ନ୍ୟୁରୋମର୍ଜନ— ସ୍ବାୟଶଲ୍ୟ ବିଶ୍ବାରଦ !”

“ରାଘବର ମୁଣ୍ଡଟାରେ ଜୋର ଆଘାତ ଲାଗିଛି ସେ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ।”

“ରହ, ଦେଖ ବାବା କ’ଣ ଘଟୁଛି !”

ତେଣେ ଫ୍ରେଟିଂରୁମ୍ରେ ବି ସେଇ ଭଲି ଦୃଶ୍ୟ, ସେଇ ଧରଣର ଆଲୋଚନା ।
ଦଳଟିଏ ଛାତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି - ଜୀବନ ମରଣ ନେଇ
ସଂଘର୍ଷରତ ହତଭାଗ୍ୟ ବଂଧୁଟିର ଖବର ଶୁଣିବାକୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟଗ୍ର ।

ହଠାତ୍ ଅପରେସନ୍ ରୁମ୍‌ର କବାଟ ଖୋଲିଗଲା' ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ ନିରସ
ବିମର୍ଷ ମୁହଁଟି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ଶୁଣାଗଲା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଖସଖସିଆ ସ୍ୱରଟା
“ରାଘବର ବାପା ମାଆ କେଉଁଠି?”

ରାଘବର ବାପା ଭୁସ୍କିନା ଆଗେଇ ଆସିଲେ, “ମୋ ପୁଅ ଭଲ ଅଛି
ତ ଡାକ୍ତର? ବନ୍ଧାକୁ ତାକୁ, ଦୟାକରି.....” ଅନୁନୟ ଭରା ରୁଦ୍ଧ ଗଳାରେ କହୁଥିଲେ
ସେ ।

“ଘୋର ଦୁଃଖ - ମୁଁ ତା ଜୀବନ ରକ୍ଷାକରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୁଁ
ବାସ୍ତବିକ ଦୁଃଖିତ ମର୍ମାନ୍ତ,” ଡାକ୍ତର ମାନଙ୍କର ଚିରାଚରିତ ଭାଷା ଓ ସ୍ୱରରେ
ଡକ୍ଟର ବିଶ୍ୱାଳ କେବଳ ଏତିକି କହିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଦୃଶ୍ୟଟିଏ ତାପରେ ଦେଖାଗଲା ସେଠି । ରାଘବର
ବାପାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହାହାକାରମୟ ଦୁଃଖ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଭାବ ଓ ଭାଷାର ଉଦ୍‌ବେଳନ
ଘଟି ଚାଲିଥାଏ । ରାଘବର ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ବଂଧୁ ମହଲରେ ମଧ୍ୟ କିଛି କମ୍ ଉଦ୍‌ବେଳେନ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସଂଜର ଛାଇ ଲେଉଟାଣି ବେଳ ବହୁଥାଏ । ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଘରକୁ ଲେଉଟି ନ ଥାନ୍ତି, ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପଦଚାଳନା
କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ କଲିଂ ବେଲ୍ ବାଜିଉଠିଲା ଗୌରବର ମାଆ ଧାଇଁ
ଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲେ, ଓ ତାଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଲା -

“ଆଜି ଏତେ ଡେରି କାହିଁକି?”

“ଓହୋ ଘଟଣାଟା ଶୁଣିନ ନା କଅଣ? ଗୌରବର ସାଙ୍ଗର ଆକ୍ସିଡେଣ୍ଟ
ହୋଇଗଲା । ସବୁ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରି ସୁଦ୍ଧା ତାକୁ ବନ୍ଧାଇ ରଖି ପାରିଲି ନାହିଁ ।”
କ୍ଲାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ, “କଣ କହୁଛ? ରାଘବ ଆଉ ନାହିଁ?
କେମିତି କଣ ହୋଇଗଲା ତାର ? ଆହା କେତେ ସ୍ନେହ କେତେ ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧିମାନ
ପିଲାଟା ସେ ! ହେ ଭଗବାନ ! ଏତେ ଅତି ନିଦାରୁଣ କଥା,” ଗୌରବର ମାଆଙ୍କ
କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥାଏ ଦୁଃଖ ଭାରରେ ।

“ଶୁଣ ଗୌରବ କାହିଁ ? ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିନି ସେ ତଥାପି ? ରାଘବର
ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ଶୁଣି ସେ ତ ନିଶ୍ଚୟ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବ,” ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି କହୁଥାନ୍ତି

ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ ।

କଲିଫୋର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ବାଜି ଉଠିଲା, “ବୋଧେ ଗୌରବ ଫେରିଲାଣି,” ଟିକେ ଦୃଢ଼ ହେଲା ପରି ଶୁଭିଳା ଗୌରବର ମାଆଙ୍କ ସ୍ୱର ।

“ବାବା, ବାବା, ମୋ ରାଘବ ଚାଲିଗଲା ବାବା ! ମୁଁ ଆଉ ବଞ୍ଚିବିନି - ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ,” ବାବାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡେଇ ଧରି କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ଗୌରବ ।

“ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର ବାବୁ । ଯାହା ଘଟିବାର ଥିଲା ଘଟି ସାରିଲାଣି । ତୋର ପରୀକ୍ଷା କାଲି ଛାଡ଼ି ପଥରି ଦିନ । ସେଇ କଥା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେ ବର୍ତ୍ତମାନ,” ସ୍ୱରକୁ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖି କହିଲେ ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ ।

“କିନ୍ତୁ ବାବା.....”

“କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁଲି ଯା ବାବୁ । ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୁଅନା । ତୋର ସବୁତକ ଚିନ୍ତା ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନକୁ ଘେନି ଚାଲିବା ଦରକାର । ମୁଁ ତତେ ହଞ୍ଜେଲରେ ରଖୁଥିଲି କାରଣ ତଦ୍ୱାରା ତୋର ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ିବ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ.....”

“ଏ ଗୁଡ଼ାକ କି କଥା ପଢ଼ିଚି ଏଇଲେ । ପିଲାଟା ଅଖୁଆ ଅପିଆ ହୋଇ ସକାଳ ପହରୁ ଯାଇଥିଲା ଯେ ଫେରୁଟି ଏଇକ୍ଷଣା ଘରକୁ । ଘରେ ପାଦ ଦଉ ନ ଦଉଣୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଗାଳି ! ଯାରେ ପୁଅ, ସେଠି ପ୍ରିକ୍‌ରେ ଖାଇବା ରଖି ଦେଇଚି । ଆଣ ଖା, ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ବି ଅଛି, ଯା ଆଣ ।” ଗୌରବର ମା’ ବାପ ପୁଅଙ୍କ ମଝିରେ ପକ୍ଷି କଥାର ଧାରା ମୋଡ଼ି ଦେଲେ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ।

“ମୋର ଖାଲି ଟିକେ କଫି ଦରକାର । କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ନାହିଁ । ଗୌରବ, ତୁ ଯା କିଛି ଖୁଆପିଆ କର ।” କହିଲେ ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ । ଗୌରବ ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରି ଗଲା । ଡଃ ବିଶ୍ୱାଳ ପଢ଼ାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲାଇ କହିଲେ, “ଦେଖ ଦାପିକା, ଏଇ ଗୌରବକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ଆମର ଅନ୍ୟ ପୁଅମାନେ କେତେ ଯୋଗ୍ୟ ପିଲା ଜାଣିଚନ୍ତି ? ସେ ଦି ଜଣ ଆଜି ଖୁବ୍ ଜାଲ ଭଲ ପୋଷ୍ଟରେ ରହି ଚାକିରୀ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ ଆମ ଝିଅ ଗଲାଣି ଆମେରିକାରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିବାକୁ । ମୋର ଏକମାତ୍ର ଚିନ୍ତା ଏଇ ଗୌରବଟା ପାଇଁ । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତର କରି ଗଢ଼ିବି ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ମସ୍ତକ୍ଷ ବୋଲି କିଛି ଜିନିଷ ନଥିଲା ଭଳି ମତେ ଲାଗୁଚି । ମୋର କହିବା କଥା- ତା ମଥାରେ ଗ୍ରେ ମ୍ୟାଟର, ମାନେ, ଦହି ନାହିଁ ଜମାରୁ ।”

“ହେଇଟି ତୁମେ ଏଇଲେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନ । ‘ଗ୍ରେ ମ୍ୟାଟର’ କହିଲେ କଣ ତୁମେ ବୁଝ ? ବୁଝିର ଅର୍ଥ କ’ଣ ଖାଲି ସେଇ

ଜିନିଷଟା ?” ଅପମାନିତା ହେଲା ଭଳି ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲେ ଦୀପିକା ।

ଅତୁଆରେ ପଡ଼ିଯାଇ ଜବାବ ଦେଲେ ଡଃ ବିଶ୍ଵାଳ । “ଓହୋ, ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି, ତୁମେ ବି ସ୍ନାୟୁ ବିଜ୍ଞାନରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଜଣେ ପରା । ତୁମ ଆଗରେ କଥାଟାକୁ ସେମିତି ଉପସ୍ଥାପନା ନ କରି ‘ଗ୍ରେ ମ୍ୟାଟର୍’ ବଦଳରେ ‘ନିଓପେଲିୟମ୍’ କହିଥିଲେ ଠିକ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା ବୋଲି ଭାବୁଚି । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ଅପରେସନ୍‌କୁ ‘ଅପରେସନ୍ ଗ୍ରେ ମ୍ୟାଟର୍’ ବୋଲି ମୁଁ ତ ନାଁ ଦେଇ ସାରିଚି ।”

“ଯେଉଁ ଅପରେସନ୍‌ରେ ତୁମେ ଅସଫଳତା ହାସଲ କଲ ସେଇଟା !” ଜୁର ଭାବେ କଥାଟା କହି ପକାଇଲେ ଦୀପିକା । “ହୁଏତ- କିନ୍ତୁ ପୂରା ଅସଫଳ ତ ନୁହେଁ ! ତଥାପି ଆଶ୍ଵାର ଆଲୋକ ରେଖାଟିଏ ଦିଶୁଚି ମତେ !” ଡଃ ବିଶ୍ଵାଳଙ୍କ ସ୍ଵରରେ ରହସ୍ୟମୟତାର ଆଭାସ ।

“କଣ କହିଲ ? ଏବେ ବି ରାଘବକୁ ବଞ୍ଚେଇ ହବ ନା କଅଣ ?”

“ବୋକାଙ୍କ ଭଳି କୁହନା । ମଲା ଲୋକକୁ ଜୀବନ ଦବା କେବେ ସମ୍ଭବ ନା କଅଣ ?”

“ତାହାଲେ କୋଉ ଆଶ୍ଵାର ଆଲୋକ ରେଖା ଦିଶୁଚି ତୁମକୁ ?”

“ରେଖାମାନେ ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ । ରାଘବ ଖାଲି ଡାକ୍ତରୀ ବିଦ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୃତ ଘୋଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ତାର ମଧ୍ୟ ଜୈବିକ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଚି । ଜୈବିକ ମୃତ୍ୟୁ କହିଲେ କଣ ବୁଝାଯାଏ ତୁମେ ତ ଭଲ କରି ଜାଣ । ତାମାନେ ସବୁ ଖତମ । ମସ୍ତିଷ୍କର ସବୁତକ ଜୀବକୋଷ ମୃତ !”

“ଏପରି ପ୍ରହେଳିକାରେ ତାହାଲେ କଥା କହୁଚ କାହିଁକି ?” ଯଦି ସବୁ ଶେଷ ହୋଇ ସାରିଚି ତେବେ ଆଶ୍ଵାର ଆଲୋକ ଆଉ କେଉଁଠି ?”

“ଛାଡ଼, ଭୁଲିଯାଅ । କଣ ସବୁ କହିଗଲି ଜାଣେନା, ପାଟିରୁ ବାହାରି ଗଲା ।”

“ପାଟିରୁ ବାହାରି ଗଲା ? ତୁମ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ଅଛିଟି ? ହୋସରେ ଅଛ ନା ନାହିଁ ?”

ହଠାତ୍ ପଶି ଆସିଲା ଗୌରବ । ଯୁକ୍ତି ଡର୍କ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

“ମୁଁ ହଷ୍ଟେଲ୍ ଚାଲିଲି ମା !”

“ନା ନା, ଆଜି ଯାଆନା- ହଷ୍ଟେଲ୍‌କୁ ଯାଆନା । ଏଇଠି ପଢ଼ାପଢ଼ି କର ।” ପୁଅକୁ ବୁଝେଇ ସୁଝେଇ କହିଲେ ଦୀପିକା ।

“କିନ୍ତୁ ମୋ ନୋଟ୍ ଆଉ ବହିପତ୍ର ଗୁଡ଼ାକ ସେଠି ଅଛି ମା ।”

“ହଉ, ଯାହା ଠିକ୍ ଭାବୁରୁ କର । ଏଥର ତୋର ସବୁଧାକ ପେପରର ପରୀକ୍ଷା ପରା ଏକାବେଳକେ ପଥର ଦିନ ହବ ଆଉ ତା ପରଦିନ ଆଉ ତା ପରଦିନ ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ଘୋଷଣା ହେବ ନା ନାହିଁ ?”

“ହୁଁ”

“ତାହେଲେ ଯା ପଡ଼ିବୁ ଯା । ଆଉ ତ ଅଳ୍ପ ଟିକିଏ ସମୟ ବାକି ରହିଲା ହାତରେ ତୋର ।”

“ହେଇଟି ଚାହଁ । କାଳି ସକାଳେ ମତେ ଭେଟିବୁ । କୋଉଠି ? ଠିକ୍ ସେଇଠି-ମୋ କ୍ୟାବିନ୍ ପାଖ ଲାବରେଟୋରୀରେ । ଠିକ୍ ଆଠଟାରେ- ଏକେବାରେ ଠିକ୍ ଆଠ । ବୁଝିଲୁ ନା ନାହିଁ ?”

“ହଉ, ବାବା, ମା- ଗୁଡ଼ୁ ନାଉଟ୍”

ଉଭୟ ଡଃ ବିଶ୍ୱାଲ ଓ ଦୀପିକା ଏକାବେଳକେ କହି ଉଠିଲେ, “ଗୁଡ଼ୁ ନାଉଟ୍”

ଗେଟ୍ ସାମ୍ନାରେ ଖବର କାଗଜ ହକର ତାକ ମାରିଲା “କାଗଜ” । ଦୀପିକା ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । କାଗଜଟାକୁ ଗୋଟେଇ ହେଉ ଲାଇନ୍ ଉପରେ ଥରଟିଏ ଆଖି ବୁଲେଇଲେ ଯେମିତି କରନ୍ତି ସବୁ ଦିନେ ସେ ଖବର କାଗଜଟା ହାତରେ ପାଇଲା ପରେ, ସେମିତି ।

“ଓ ! ଏଠିତ ଗୌରବର ଫଟୋ ବାହାରିଛି । ଏ ? ଏ କଣ ? PMT ପରୀକ୍ଷାର ସବା ଉପର ସ୍ଥାନଟା ଗୌରବ ହାସଲ କରିଛି ? ସତେ ! ବିଶ୍ୱାଲ ! ହେଇଟି ଶୁଣୁତ ବିଶ୍ୱାଲ ! ଦେଖ ଦେଖ କଅଣ ବାହାରିଛି । ଆମ ପୁଅ ଗୌରବ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ସବା ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ.....ଦେଖୁଲଣି ! ତା’ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଖବର କାଗଜର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାରେ ବାହାରିଛି ମ !” ସ୍ୱରଟା ଥରଥର ଶୁଭୁଥାଏ ଉରେଜନା ବକ୍ଷତଃ ଦୀପିକାଙ୍କର ।

“ହୁଁ ! ମୁଁ ତ ଜାଣିଥିଲି - ପୁଅ ଆମର ପରୀକ୍ଷାରେ ଫାଷ୍ଟ ହବ,” ଡଃ ବିଶ୍ୱାଲଙ୍କ ସ୍ୱର ପ୍ରଚୁର ଆମ୍ବ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗୁଁ ଖୁବ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଭୁଥାଏ ।

“ଆଃ, ଭୁଲିଯାଅ । ମତେ ଡର ଲାଗୁଛି । ଭୁଲ ଫୁଲ ହୋଇଯାଇନି ତ ? ମାନେ, ମୁଁ କଣ କହୁଥିଲି କି, ଏ ଖବର ଭୁଲରେ ବାହାରି ଯାଇ ନାହିଁ ତ ?”

“କ’ଣ ଗୁଡାଏ ଗପୁତ ? ଗୌରବ ଫାଷ୍ଟ ହୋଇଛି ନିଶ୍ଚେ । ତା ଉପରେ ମୋର ପୂରା ବିଶ୍ୱାସ । ଖବରଟାରେ ଏତେ ଟିକେ ବି ମିଳିଥିଲି ନାହିଁ, କହି ଦଉଛି ମୁଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ଏ କଥା କେମିତି ସମ୍ଭବ ହେଲା ? ଏତେ ବେଳଯାକେ ତ ମିଛ ମିଛ ଜଣା ପଡୁଛି ଏ ସବୁ କଥା.....”

ଏମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆହୁରି କେତେବେଳ ଚାଲିଥାନ୍ତା ନିଶ୍ଚେ ଯଦି ତା ଭିତରେ ଚେଲିଫୋର୍ଟା ନ ବାଜିଥାନ୍ତା । “ହାଲୋ । ଡଃ ବିଶ୍ୱାଲ କହୁଛି ।

“ଅଭିନନ୍ଦନ, ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ। ମୁଁ ମଧୁକର କହୁଛି, ମାନେ କମ୍ପିଟିସନ୍ କୋଟି ସେକ୍ସରର ପ୍ଲାଡେନ ମଧୁକର ମୁଁ। ଗୌରବ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି। ତାକୁ ଟିକେ ଡାକନ୍ତୁ ଫୋନ୍ ପାଖକୁ। ମୁଁ ତାକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି।”

“ହ୍ୟାଲୋ.....କିନ୍ତୁ, ସେ ତ ଏଠି ନାହିଁ। ମୁଁ ତ ଠିକ୍ ତାଙ୍କିବାକୁ ଯାଉଥିଲି ଆପଣଙ୍କ ହସ୍ତେଲରୁ। ସେ ତେବେ କ’ଣ ହସ୍ତେଲରେ ନାହିଁ?”

“ନା, ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ। ସେ ତ ଗତ ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ଏଠୁ ବାହାରି ଯାଇଛି। ତା ସାଙ୍ଗମାନେ ମଧ୍ୟ ମତେ କହୁଛନ୍ତି ସେ କଥା। ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର। ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି - ସେ ତେବେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ନାହିଁ? କୁଆଡ଼େ ଯାଇ ଥାଇ ପାରେ ତେବେ, ଆଉ?”

“ମିଃ ମଧୁକର, ମତେ ବି ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛି ଏ ପ୍ରଶ୍ନଟା। ଗତ ରାତିରୁ ସେ କୁଆଡ଼େ ଗଲାଣି, ମାନେ, ତ ବଡ଼ ଗୁରୁତର କଥା। ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁଲିସ୍‌କୁ ଦଣ୍ଡାଇଦବା ଦରକାର ଆମର!”

“ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର। ମୁଁ ବି ତଦାରଖ କରୁଛି। ଏ ଖବରଟା ରେଡିଓ ଟି.ଭି. ଜରିଆରେ ଆଗ ଘୋଷଣା କରି ଦିଆଯିବା ଦରକାର। ତେବେ, ପୁଣି ଭାବୁଛି ଦି ଘଣ୍ଟା ଅପେକ୍ଷା କରିଯିବା। ବୋଧହୁଏ ସେ ଏଠିକି ଫେରିପାରେ। କୋଉ ସାଙ୍ଗ ପାଞ୍ଜଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶି କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିବ ବାହାରି। ମୁଁ ପୁଣି ଫୋନ୍ କରିବି ଆପଣଙ୍କୁ।”

ଅରଥର ହାତରେ ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟାକୁ ଥୋଇ ଦେଲେ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ।

ଟେଲିଫୋନ୍ କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ କାନେଇ ଥିଲେ ଦୀପିକା। ଡରିଯାଇ କହି ଉଠିଲେ ସେ -

“ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ। ଏ ସବୁ କଅଣ ଘଟି ଯାଉଛି ଚିତ୍ରା କରି ହେଉନାହିଁ! ହେ, ଦୟାକରି ଟିକେ ଖୋଜୁନ ଗୌରବକୁ, ଶୀଘ୍ର!”

“ତୁମେ ତ ଟିକେ କଥାରେ ଡରିଯାଅ। ସେ ତାର କୋଉ ସାଙ୍ଗ ପାଖକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇଥିବ।”

“ନା, ନା, ପୁଲିସ୍‌କୁ ଆଗ ଖବର ଦିଅ!”

“ଠିକ୍ ଅଛି। ମୁଁ ପୁଲିସ୍, ରେଡିଓ, ଟି.ଭି. ସବୁ ଆଡ଼େ ଖବର ପଠେଇବି। ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆଗ ଯାଏ ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଗୌତମକୁ ଦେଖାକରିବାକୁ। ତା ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟେ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି ମୋର।”

ମିନଟ୍ କେତେଟା ଭିତରେ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ ଘରୁ ବାହାରି ଗଲେ।

“ଆସ ଆସ ବିଶ୍ୱାଳ ଭାଇ! ତୁମ ପୁଅଟ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ଅତୁଟ କୃତିତ୍ୱ ଦେଖାଇଛି - ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ପରା! ବହୁ ବହୁ ଅଭିନନ୍ଦନ!” ଗୌତମ କହିଲେ। ଗୌତମ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କର ଅତି ନିକଟତମ ବନ୍ଧୁ।

ଅଭିନନ୍ଦନ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରତି ଟିକେ ବି କାନ ନ ଦେଇ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ କଥା ମଝିରେ କହି ପକାଇଲେ, “ମୁଁ ଏଇମାତ୍ର ଫେରୁଟି ଫୋଲିସ ସେସନରୁ, ତଃ ଗୌତମ।”

“କାହିଁକି? ଆଶା କରୁଛି - ସବୁ କଥା ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଅଛି?”

“ଠିକ୍ ଠାକ୍? କି ଠିକ୍ ଠାକ୍? କାଲି ରାତିରୁ ଗୌରବର ଦେଖା ନାହିଁ। ଆଜି ସକାଳ ପହରୁ ଲୋକ ଖୋଜି ଲାଗିଛନ୍ତି ତାକୁ। ତାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବାକୁ ଆମ ଘରକୁ ଲୋକଙ୍କ ସୁଅ ଛୁଟିଛି। କିନ୍ତୁ ଗୌରବର ଚିହ୍ନ ବର୍ଷ ମିଳୁନାହିଁ ଯେ!”

“ଆରେ କୋଉ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲିଯାଇଥିବ କୁଆଡେ ଗୋଟେ। ତୁମେ ସବୁ ବୁଥାରେ ବାଉଲେଇ ହଜଡ଼।”

“ନାରେ ବାବା, ଏତେ ବଡ଼ କାମଟାଏ ହାସଲ କରିବା ପିଲା ତ ପୁଣି ଆମକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ସବା ଆଗେ ଆସିଥାନ୍ତା ନା ନାହିଁ?”

ବିଶ୍ୱାଳ, ଗୋଟେ କଥା କହିବି। କିଛି ଖରାପ ଭାବିବୁ ନାହିଁ? ଗୌରବ ଏ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଞ୍ଚ ହେବ - ଏଇଟା ଟିକେ ସନ୍ଦେହର ବିଷୟ। ସେ ତ ବରାବର ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିର ଛାତ୍ର ଥିଲା....ହଠାତ୍ ଏ ଯେଉଁ ବିରାଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଗଲା ତାର! ତା ଛଡ଼ା ତୁମେ ବି ତ ସବୁବେଳେ ତାକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ରହୁଥିଲ! ଧୀର ଭାବରେ କହିଲେ ତଃ ଗୌତମ।

“ଗୌତମ, ତମୁ କିଛି କଥା ଲୁଚେଇବାକୁ ଚାହେଁନା ମୁଁ। PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ଗୌରବର ଏ ସାଫଲ୍ୟ ପଛରେ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ କଥା ପ୍ରକୃତରେ ରହିଛି। ତୁମେ ଯେହେତୁ ମୋର ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହକର୍ମୀ କେବଳ ତୁମକୁ ହିଁ କେବଳ ସେ ଗୁପ୍ତ କଥାଟା କହିବି। ପ୍ରକୃତରେ ଗୌରବର ଏ ସାଫଲ୍ୟହିଁ ଆମର ଗବେଷଣାର ସୁଫଳ।”

“ଏଇଟା କେମିତି ସମ୍ଭବ, ଏ”? ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ତଃ ଗୌତମ ।

ସ୍ୱରକୁ ସଂଯତ କରି ଆରମ୍ଭ କଲେ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ, “ତମର ମନେଥିବ, ମ୍ୟାକ୍କୋନେଲ-ସେଇ ଆମେରିକାନ୍ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମେମୋରି ଟ୍ରଷ୍ଟଫରକୁ (ସ୍ମୃତି ଅଦଳ ବଦଳ) ନେଇ ଯେଉଁସବୁ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ଚଳାଇଥିଲେ- ସାମୁଦ୍ରିକ ଦୀବମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚଳୁଥାଏ ସେସବୁ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା, ମୁଁ ତ ସେଇଠି ତାଙ୍କ ଲାବରେଟୋରୀରେ

କାମ କରୁଥିଲି ନା ! ସେଇଠି ମୋର ହୃଦବୋଧ ହୋଇଥିଲା ସେଦିନ- ଏ ମେମୋରି ଟ୍ରାନ୍ସପର ତ ଉଚ୍ଚତର ପ୍ରାଣୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ।”

“ତାମାନେ ଆମେରିକାରୁ ଫେରି ତୁମେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲ ଏ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଉପରେ କାମ । ମୁଁ ତ ଜାଣେ ସେ କଥା- ତୁମ ସାଙ୍ଗେ ମିଶି ଏ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ କାମ କରିବା ଦିନୁ ଜାଣିତି ।”

“କିନ୍ତୁ ପ୍ରିୟ ଗୌତମ ଆଉ କେତେଟା କଥା ଜାଣିନ ନିଶ୍ଚୟ । ଆଜି ତୁମକୁ କିଛି ବେଶୀ ଖବର ଦେବି ସେ ବିଷୟରେ...ଆମେ ମେମୋରି ସେଲ୍ (ସୂଚି କୋଷ) ଅର୍ଥାତ୍ ସେଇ ବାର୍ତ୍ତାବହ RNA(MRNA) କୁ ସୂଚି କୋଷ ବୋଲି ଯେତେବେଳେ ଚିହ୍ନଟ କଲେ । ସେତେବେଳେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେଇ MRNA ର ଗତିପଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନେଇ ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ପଦ୍ଧତିଟା ଉପରେ ଅଧିକ ଗବେଷଣା କରିବା କାମଟା ମୁଁ ତୁମ ହାତରେ ଛାଡି ଦେଇଥିଲି । ସେଇ ସମୟରେ ମୁଁ ନିଜେ ‘ରିସର୍ଚ୍ଚ-ମାଙ୍କଡ’ଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କରେ କେଉଁ ଧରଣର କୋଷରେ ଏ ‘ମେମୋରି-ମଲିକୁଲ୍’ ଗୁଡାକର ସଂଶ୍ଳେଷଣ ହୋଇ ପାରୁଛି । ତାକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ଗବେଷଣା କାମରେ ମାଡିଥିଲି ।”

“ଆଉ ସେ କଥାଟା ମତେ ଲୁଚେଇଥିଲ ଏ ଯାକେ ! ଆହତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ତ ଗୌତମ ।

“କ୍ଷମା କରିବ ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ କାଲେ ଏ କାମରେ ସଫଳତା ହାସଲ ନ କରି ପାରେ, ଆଉ ତମେମାନେ ମତେ ଅଜ୍ଞା କରିପାର ସେଇଟା ଥିଲା ମୋର ଭୟ ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି । କୁହ ତାହେଲେ”

“ଆର୍ଥାର କୋଏସ୍‌ଲର, ତାଙ୍କର କେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାହାଣୀ ଧର୍ମୀ ଲେଖାରେ ‘ମେମୋରି-ଟ୍ରାନ୍ସପର’ ଉପରେ କେତେଟା ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍ ଓ ସେ କାମରେ ଜଡିତ ଥିବା ବୌଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଉପରେ କେତେଟା ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ସେଇ ଲେଖା ଗୁଡାକରୁ ମୁଁ ଏ ସବୁ ଉସାହ ପାଇଗଲି । ଆଉ ମାଙ୍କଡମାନଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ କୋଷରେ ଏଇ M-RNA ର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଯେତେ ଯାହାସବୁ କାମ ହୋଇ ସାରିଛି ସେ ସବୁର ଆମ୍ବୁଲେନ୍ସ ଟିପ୍ପଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରି । ଶେଷରେ ଏଇ କୋଷ ଗୁଡିକୁ ଅଲଗା କରିବାରେ ମୋ କାମରେ ସଫଳ ହେଲି ।

ଯେଉଁଦିନ ଏଇ କୋଷଗୁଡାକୁ ନେଇ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ମାଙ୍କଡଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ କୋଷରେ ପ୍ରତିରୋପଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲି ସେଦିନ ମୋ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଏଇ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟାକୁ ବାରମ୍ବାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରି ସେଇ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳ ପ୍ରତିଥର ମିଳୁଛି ଦେଖୁ ମୋର ଆଉ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନ

ଥୁଲା ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଅଦଳ ବଦଳ, ମାନେ ‘ମେମୋରି ଟାବୁଫର୍’ ଶେଷରେ ନିଶ୍ଚେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଗଲା ।

“ସେଇଠୁ ତମେ ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟକୁ ମଣିଷଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିନେଲା ।” ଅଜ୍ଞା କରିବା ଡଙ୍ଗାରେ ସ୍ୱର ମିଶାଇଲେ ତଃ ଗୌତମ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ ସାଥରେ ।

“ହଁ ମୁଁ ଗୌରବକୁ ବାଛିଲି ସେଇଥିପାଇଁ । ତା ରୁମ୍‌ମେନ୍‌ର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯେତେବେଳେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲି ସେତେବେଳେ ତା ମଣିଷରୁ ସେଇ ମେମୋରି ସେଲ୍ (ସ୍ମୃତି କୋଷ) ଗୁଡ଼ାକୁ ଅଲଗା କରି ଦେଲି । ହଠାତ୍ ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଲା, ରାଘବର ସ୍ମୃତିକୁ ମୁଁ ଗୌରବର ମଣିଷକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରି ଦିଏ ।”

“ଓ, ସେଇ କାରଣରୁ ଗୌରବ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳ ହୋଇ ସିଧା ‘ବ୍ୟବ’ ହୋଇଗଲା ନିଶ୍ଚେ । ଏଥିରୁତ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଗଲା ଯେ ମଣିଷଙ୍କ ଉପରେ ତମର ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ ବଢ଼ିଆ କାମ ଦେଖାଇଲା ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ ।” ଘଣ୍ଟା ପିଟିଲା ପରି ଟାଇଁ ଟାଇଁ ସ୍ୱରଟା ଶୁଭିଳା ତଃ ଗୌତମଙ୍କର ।

“କିନ୍ତୁ ଗୌତମ, ମତେ କେମିତି କେମିତି ଲାଗୁଛି କଥାଟା- ଜାଣେନା ମୁଁ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୌରବ ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ମିଳିଲା ନାହିଁ ଯେ !”

“ଗୌତମଙ୍କ ପାଟି ଫିଟିବା ଆଗରୁ ଟେଲିଫୋନ ଘଣ୍ଟି ବାଜି ଉଠିଲା । ତଃ ଗୌତମ ରିସିଭର ଉଠାଇଲେ । “ହାଲ୍ଲୋ, ହଁ.....ସେ ଏଇଠି ଅଛି । ବିଶ୍ୱାଳ !.....ଭାଉଜ ତାକୁଛନ୍ତି, ତମ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଫୋନ୍ କଲ୍ । ସେ ତୁମକୁ ତାକୁଛନ୍ତି ।”

“ହାଲ୍ଲୋ.....ହଁ.....କଅଣ ? ଗୌରବ ସେଠିକି ଯାଇଛି ? କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? ଓକେ, ମୁଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଉଛି ସେଠିକି ।”

ଟେଲିଫୋନ୍ ରିସିଭରଟାକୁ ଥୋଇଦେଇ ଅରଥର ଗଳାରେ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ କହି ଉଠିଲେ, “

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ! ଗୌରବ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଗଲାଣି ରାଘବର ପୈତୃକ ଗାଁ ଘରେ ! ରାଘବର ବାପା ପଠେଇଛନ୍ତି ଏ ଖବର । ମତେ ସେଠି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଖବର ଦେଇଛନ୍ତି ସେ । ତାଙ୍କ ଗାଁ ଏଠୁ ଷ୍ଟାଠିଏ ମାଇଲ ଦୂର । ଗୌତମ, ଦୟାକରି ଟିକେ ଆସ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ । ତମ ଗାଡ଼ି ବାହାର କର ଶୀଘ୍ର !”

ମିନିଟିକ ଭିତରେ ତଃ ଗୌତମଙ୍କ ମାରୁତି କାର୍ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଓ ଛୁଟି ଚାଲିଲା ଗ୍ରାମାଭିମୁଖେ ।

ରାଘବର ବାପା ତାଙ୍କ ଘର ଅଗଣାରେ ଗୋଟିଏ କାର୍ ଅଟକିବା ଶବ୍ଦ ସାଙ୍ଗକୁ ଗାଡ଼ିର ହର୍ଷଟା ବି ଶୁଣି ପାରିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ ସେ, “ମନେ ହେଉଛି ତଃ ବିଶାଳ ଆସି ଗଲେ । ଟିକେ ଦେଖତ ଗୌରବ ଯାଇ ରାଘବର ବଖରାରେ ଅଛି କି ? ମୁଁ ଯାଉଛି ତାହାର କୁତୁହଳ ଭେଟେ”

ଗୌରବର ବାପାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆମ୍ବିୟତାର ସହିତ ଭେଟିଲେ ସେ ଓ କହିଲେ-

“ଆସନ୍ତୁ! ଆସନ୍ତୁ! ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ ଅପେକ୍ଷା କରି କରି ଯୌର୍ଯ୍ୟ ହରାଇ ବସିଲୁଣି ତାହାର ବାବୁ!”

ଏଣୁ ତେଣୁ କଥାରେ ସମୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ନ କରି ତଃ ବିଶାଳ ସିଧା ଆରମ୍ଭ କଲେ, “ଗୌରବ କାହିଁ? ଆପଣ ତ ଖବର ପଠାଇଥିଲେ ସେ ଏଠିକି ପକାଇ ଆସିଛି ବୋଲି? ଭଲ ଅଛିଟି ସେ? ଆଃ, ଏ ମୋର ବନ୍ଧୁ ତଃ ଗୌତମଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତୁ,”

“ନମସ୍ତେ! ବନ୍ଧୁ ଆଜ୍ଞା । ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ଯେ!” ରାଘବର ବାପା ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ସଂଖୁଳୁଥାନ୍ତି ।

ଏହି ଅବସରରେ ତଃ ବିଶାଳ ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ଓ ପୁଣି ଥରେ ପଚାରି ସାରିଥାନ୍ତି, “କ’ଣ ଗୌରବ ନାହିଁ ଏଠି? ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଗଲାଣି ଭାରି?”

“ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା! ସେ ତ ବରାବର ଯାଇ ବସୁଛି ରାଘବର ବଖରାରେ- ଯେଉଁଠି ରାଘବ ଶୁଆବସା ପଡ଼ାପଡ଼ି କରୁଥିଲା, ସେଇ ବଖରାରେ । ତାହାର ବାବୁ, ମତେ ଲାଗୁଛି ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ଗୌରବ ତ ଏକେବାରେ ବଦଳି ଗଲାଣି କେମିତି । ତାର ଚାଲି ଚଳଣ ଗତି ବିଧିରୁ ଲାଗୁଛି ଏତ ପୂରା ଆମ ରାଘବ । ସେ ବି ନିଜେ ନିଜକୁ ଭାବୁଛି ଯେ ସେ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ- ରାଘବ ନିଜେ । ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ଆଜ୍ଞା । ସେ ତ ମତେ ଆଉ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମନେ କରୁଛି ବାପା ମାଆ ଭଳି ।”

ରାଘବର ବାପା ବୋଧହୁଏ ଆହୁରି କ’ଣ କ’ଣ ସବୁ କହିବାକୁ ବସିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତଃ ବିଶାଳ ଅଟକେଇ ଦେଇ ପଚାରିଲେ,

“କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ଏ ସବୁ?”

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ!” ତଃ ଗୌତମ ବି ପରିସ୍ଥିତିଟାକୁ ପୂରା ପୂରି ବୁଝି ପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ସେତିକି ବେଳେ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା ଗୌରବ ।

“ନମସ୍ତେ ତାହାର କାକା! ନମସ୍ତେ କକା!” ଆଗନ୍ତୁକ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଜଣ ଜଣ କିଛି ସ୍ବାଗତ କଲା ଗୌରବ ।

“କାକା ନୁହେଁ ବାବୁ, ସେ ପରା ତୁମ ବାପା,” ରାଘବର ବାପା ବୁଝାଇ

ବସିଲେ ।

“କଣ କହୁଛନ୍ତି ବାପା ? ମୁଁ ମୋ କାକାକୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ ନା କଅଣ ? ଏ ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ କାକା ଭାରି ଭଲ ମଣିଷ । ସେମାନେ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ମତେ ।”

“ଆରେ ବାପା ଗୌରବ, ଏ କ’ଣ ସବୁ କହୁଛୁ ? ତୋର କଣ ହୋଇଛି ଯେ ?” ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ତଃ ବିଶାଳ ପୁଅର କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ।

“କାକା, ମତେ ଗୌରବ ତାକୁଛନ୍ତି ଯେ ? ମୁଁ ତ ରାଘବ । ଗୌରବ ଆପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆସିନି ନା କଅଣ ?”

ତଃ ବିଶାଳଙ୍କ କାନରେ ଫିସ୍ ଫିସ୍ କରି କହିଲେ ତଃ ଗୌତମ, “ପୁଅକୁ ହରେଇ ବସିତ ବନ୍ଧୁ’ ତମର ଅପରେସନ୍ ‘ଗ୍ରେ ମ୍ୟାଟର୍’ କାମ ପଡ଼େ ।” “ଆଃ, ନା, ନା-କୁହନ୍ ସେମିତି । ମୋ ଦେହ ସହୁନି- ଏ ସବୁ କଅଣ ଶୁଣୁଚି ମୁଁ ?”

“ଏ ହେଉଛି ନିରାଟ ସତ୍ୟ । ଏହାକୁ ସାମ୍ରା କରିବାକୁ ହେବ ତୁମକୁ । ବୈଜ୍ଞାନିକ କାରସାଦିସବୁକୁ ନ ବୁଝି ନ ଶୁଝି ପ୍ରୟୋଗ କଲେ କି କୁଫଳ ମିଳେ ସେ ସବୁକୁ ତୁମେ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇ ନ ଥିଲ ବନ୍ଧୁ ! ଏ କଥା ବେଶ୍ ଜଣା ପଡ଼ି ଯାଉଛି- ରାଘବର ଯାବତ ସ୍ମୃତିକୁ ତୁମେ ଗୌରବ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଣି ପୁରେଇ ଦେଇ ସାରିବ । ଅଥଚ, ତମେ ଭାବିଥିଲ ଖାଲି ସେତିକି ଅଂଶକୁ ରାଘବ ସ୍ମୃତିରୁ ଆଣିପୁରେଇ ଥିଲ ଗୌରବ ମୁଣ୍ଡରେ, ଯେତିକି ଦରକାର ଥିଲା ତୁମ ନିଜର, ନା ?”

ତଃ ବିଶାଳ ନିଃସହାୟ ଭାବେ କହୁଥାନ୍ତି, “ଗୌତମ ଏ କଥାଟା ଟିକେ ପିଲାଟାକୁ ବୁଝାଇ ଦେଇ ପାରିବ ? ମୋର ଆଉ ଅବସ୍ଥା ନାହିଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ । ଓଃ...ମୁଁ କଅଣ ଯେ କଲି !”

“ଘଟଣା କଣ ଆଜ୍ଞା ତାଙ୍କର ଗୌତମ ? ମତେ କୁହନ୍ତୁ ଟିକେ ଦୟାକରି । ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ।” ରାଘବର ବାପା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂରାପୂରି ବୋକା ପାଲିଟି ଗଲେଣି ତାଙ୍କର ଦିକ୍ଷାକ କଥାବାର୍ତ୍ତା କିଛି ନ ବୁଝି ପାରି ।

“ହଁ ହଁ ଆପଣଙ୍କୁ କୁହାଯିବା ଦରକାର...ଆପଣଙ୍କ ପୁଅଟି ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନ ପିଲାଥିଲା ନା ? ଆଉ ସେ ବି PMT ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା ନା ?”

“ଆଃ, ସେ ବିଷୟ ଆଉ କାହିଁକି ଉଠଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ବାବୁ । ତା କଥା ପଡ଼ିଲେ ମତେ କେତେ କଷ୍ଟ ହେଉଥିବ ଭାବନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ତା କଥା ଏଠି ଏଭଳି ଉଠିବାର କାରଣ କଅଣ ଆଜ୍ଞାମାନେ ? ଦୀର୍ଘ ଶ୍ବାସଟିଏ ପକାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଶକେଇ

ଉଠିଲେ ରାଘବର ବାପା ।

“କାରଣ ରାଘବ ଆପଣଙ୍କର ବଞ୍ଚିଛି। ସେ ମରି ନାହିଁ- ବିଞ୍ଚିଛି”,

“କଥା କହିପାଉଛନ୍ତି ଏ ସବୁ। ଏ ଭଳି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ପରିହାସ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା। ମୁଁ ତ ମୋ ପୁଅର ଚିତା ନିଆଁକୁ ନିଜ ହାତରେ ଜାଳି ଦେଇ ଆସିଛି.....” ଏଥର ଭଲ କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ରାଘବର ବାପା ।

“ତା ସତ। ରାଘବର ଶରୀରଟା ଆଉ ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ତା ମନଟା ବଞ୍ଚିଛି- ବଞ୍ଚିଛି ଗୌରବର ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ।”

“ମତେ ଟିକେ ଭଲ କରି କୁହନ୍ତୁ ତାହାର ବାବୁ। ମୁଁ ଏଥିରୁ ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ବି ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ ତ!”

“ଦେଖ, ତାହାର ବିଶ୍ୱାଳ ତୁମ ପୁଅ ରାଘବକୁ ତ ବଞ୍ଚେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ। ସେଇଠୁ ସେ ରାଘବର ମୁଣ୍ଡରୁ ତାର ସ୍ମୃତିକୋଷ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତିକୁ କାଢ଼ି ନେଲେ। ତାକୁ ନେଇ ଗୌରବ ମୁଣ୍ଡରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଲେ- ଗୌରବକୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ କରିବାକୁ। ତାହାର ବିଶ୍ୱାଳ ଭାବିଥିଲେ- ଗୌରବ PMT ପରୀକ୍ଷାରେ ବସି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖିଲା ବେଳକୁ ରାଘବର ସ୍ମୃତି କୋଷ ଗୁଡ଼ିକ ଗୌରବ ମୁଣ୍ଡରେ ରହି ଉତ୍ତର ଗୁଡ଼ାକୁ ଲେଖି ପକାଇବାରେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ। ଏ ସବୁ ଭଲରେ ଭଲରେ ସରିଯିବ ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ ତାଃ ବିଶ୍ୱାଳ। କିନ୍ତୁ, ସେ କ’ଣ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ରାଘବର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ମୃତି ପଲେଇ ଆସିବ ଗୌରବର ମୁଣ୍ଡକୁ? ଏଇ ତ ହେଲା କାରଣ- ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଗୌରବର ମନ ବଦଳି ଯାଇ ପାଳଟି ସାରିଛି ରାଘବର ମନ।”

କରୁଣା ସ୍ୱରରେ କଥା ଯୋଡ଼ିଲେ ତାଃ ବିଶ୍ୱାଳ,

“ମୋ ଏକସ୍ପେରିମେଣ୍ଟ ଟେଲ୍ ମାରିଗଲା ଏସବୁ ମୋ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଯୋଗୁଁ ଘଟିଛି ନିଶ୍ଚୟ। ଏ ଏକସ୍ପେରିମେଣ୍ଟର ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ପ୍ରଭାବଟା କି ଆକାର ଧାରଣ କରିବ ମୁଁ ମୋର ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଯୋଗୁଁ ସେଥିପ୍ରତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲି। ମତେ ଯେ ଏ ଭଳି ଭୟଙ୍କର ଦଣ୍ଡ ମିଳିବ ମୁଁ ଆଦୌ ଭାବି ପାରି ନ ଥିଲି। ଆଃ, ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରାଯିବ, କ’ଣ କରିବିଟି ମୁଁ?”

“ଆପଣତ ଚାହିଁଲେ ଗୌରବ ମୁଣ୍ଡକୁ ପୁଣି ଖୋଲି ତନଖି କରି ପାରିବେ ତାହାର ବାବୁ। ତାକୁ ତ ପୂର୍ବାବସ୍ଥାକୁ ଫେରେଇ ଆଣିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ତାହରୀ ଛୁରୀ ଚଳେଇ ଦେଇ ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ କରି ଦେଇ ପାରିବେ ଆଜ୍ଞା,” ରାଘବର ବାପା ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

“ନା, ସେ ବିପଦକୁ ତାକି ଆଣିବି ନାହିଁ ଆଉ ଥରେ। ତାର ସ୍ମୃତି ଶକ୍ତି ପୂରାପୂରି ପୋଛି ହୋଇ ଯାଇ ପାରେ ସେଭଳି ସର୍ଜରୀ କଲାବେଳେ ।

ଅନ୍ତତଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଗୌରବର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇ ନାହିଁ। ସେ ଭଲ ଅଛି ଯାହା ମତେ ଦିଶୁଛି, ।”

“ବାବୁରେ, ଶୁଣିଲୁଟି? ଏଇ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ ହେଉଚନ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ତୋ ବାପା- ମୁଁ ନୁହେଁରେ !,” ଗୌରବକୁ ସ୍ନେହରେ କୁଣ୍ଢେଇ ପକେଇ କହି ଉଠିଲେ ରାଘବର ବାପା ।

“ମୁଁ ଆଦୌ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି, ଏସବୁ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଛି ଏଠି । ମତେ ବାୟାକ ଭଲି ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ଏତିକି ଠିକ୍ କରି ଜାଣିଛି- ତୁମେ ମୋ ବାପା ଓ ଏ ତାଙ୍କର ମୋର କାକା,” କଥାଟାକୁ ପୂରା ଖୋଲି କରି କହି ଉଠିଲା ଗୌରବ ତା ନିଜ ଆତ୍ମ ।

“ଓଃ ମୁଁ କଣ କରିବି ଏବେ ? ମୋ ପୁଅ ତେବେ ଆଜିଠୁ ହଜିଗଲା ? ମତେ ମୁଁ ଆଉ କ୍ଷମା କରି ପାରିବି ନାହିଁ କଦାପି- କଦାପି ନୁହେଁ, କଦାପି ନୁହେଁ ।” ତଃ ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ କାନ୍ଦୁରା ସ୍ୱର ସାଙ୍ଗକୁ ଆଖିରେ ଭରିଗଲା ଆଖିଏ ଲୁହ ।

“ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର !” ତଃ ଗୌତମ ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି । ସେତେବେଳକୁ ସେ ନିଜେବି ଥରିଲେଣି, ଆଖିକୁ ଦେଖାଗଲା ଭଲି । ସମୁଦାୟ ପରିବେଶଟା ଅମଥମ ହୋଇଗଲାଣି ଯାବତ ଶବ୍ଦ ଆଶଙ୍କା ଦୁଃଖ ଅନୁଶୋଚନାରେ ।

ନୀରବତା ଭାଙ୍ଗିଲେ ରାଘବର ବାପା । “ମୋର ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ ଅଛି,” କହିଲେ ସେ, “ମୋର ଓ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଏଇ ପରିଣତ ବୟସରେ ରାଘବ ଥିଲା ଆମ ପାଇଁ ଆଶା ବାଡିଟିଏ । ସେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ଆମେ ଯୋଡାକ ଦରମଲା ହୋଇ ପଡିବୁ । ଆମର ଆଉ ବଞ୍ଚିବାର ଇଚ୍ଛା ବି ନାହିଁ । ଆଉ, ତାଙ୍କର ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କର ତ ଆହୁରି କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ିଆ ଚାକିରି ବାକିରିରେ ଅଛନ୍ତି ପୁଅମାନେ । ଯଦି ଆପଣ ଟିକେ ଆମର ଦୁଃଖ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ !”

“କ’ଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଆପଣ” ସନ୍ଦେହରେ ପଡ଼ି ପଚାରିଦେଲେ ତଃ ବିଶ୍ୱାଳ ।

“କିଛି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ଖାଲି ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଗୌରବକୁ ଆମର ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର କରିବାକୁ ଭାବି ନେଇଛି । ଏ ଗୋଟାଏ ଅନୁରୋଧ ତାଙ୍କର ବାବୁ, ଯାକୁ ଏତେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ଦୟାକରି ।”

“ତମର ଇଚ୍ଛା କଣ ଗୌରବ....ଆରେ, ଆରେ ନା... ବାପା ରାଘବ ଏଥିରେ ତମେ କଣ ଚାହଁ?” ଗୌରବର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ତା ଆତ୍ମକୁ ଅନାଇଲେ ତଃ ଗୌତମ ।

“ମୁଁ ତ ମୋ ବାପାଙ୍କ ସହିତ ଏଇଠି ରହିବାକୁ ଚାହେଁ”, ସାହାସର

ସହିତ କହିଲା ଗୌରବ ।

“ଆସ ତାହାଲେ । ଆସ ଯିବା ବିଶାଳ । ଆମେ ତ ଆହୁରି ଆହୁରି ଆସିବା ଗୌରବକୁ ଦେଖିବାକୁ ଏଣିକି । ହୁଏତ, ଦିନେ ସେ ପୁଣି ତାର ପୂର୍ବାବସ୍ଥା ଫେରି ପାଇପାରେ । ସେ ଦିନ ଯାକେ ପିଲାଟାକୁ ଏଇଠି ଛାଡ଼ି ଦେବାଟା ତା ପାଇଁ ଭଲ ହେବ ।”

ଡଃ ବିଶ୍ଵାଳଙ୍କ ହାତ ଧରି ଡଃ ଗୌତମ ତାକୁ ଧୀରେ ଟାଣି ନେଇ ଚାଲିଲେ ବାହାରକୁ, “ହଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମର ଆଉ କି ଅଲଗା ଉପାୟ ବା କଣ ଅଛି ? ମନ ମାରିଦେଇ ନିଜକୁ ନିଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥାନ୍ତି ଆଉ ଉତ୍ତର ବି ଦଉଥାନ୍ତି ନିଜକୁ ନିଜେ ଡଃ ବିଶ୍ଵାଳ ।

(ମୂଳ ରଚନା-ହିନ୍ଦୀ)

ଟ 80.00

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍‌ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ